ANALELE
ACADEMIEI ROMÂNE

SERIA II. — TOMUL XXXVI.

1913 — 1914.

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCUREȘTI
LIBRĂRIILE SOCEC & Comp. și C. SFETEA

LEIPZIG — OTTO HARRASSOWITZ.
VIENA — GEROLD & COMP.

1914.

37 055

PARTEA I.

ŞEDINŢELE ORDINARE

DELA 31 MAI 1913 PÂNĂ LA 25 APRILIE 1914.

ŞEDINŢA DELA 31 MAIU 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Secţiunea literară se primeşte propunerea de a se tipărì în publicaţiunea *Din vieaţa poporului român* culegerea d-lui Dimitrie Furtună: *Cuvinte scumpe. Taclale, povestiri şi legende româneşti.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 7 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-luì *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I. Bianu* prezentă Academiei preţioase daruri făcute pentru colecţiunile ei de d-l Barbu Bellu. Aceste daruri sunt: trei diplome de ale Impăraţilor austriaci, prin cari s'a conferit titlul de Baron familiei Bellu; documente de moşii, pe cari le-a posedat familia în ţară; 34 icoane şi alte obiecte de muzeu cari au aparţinut familiei, 11 manuscripte şi 227 volume cărţi vechi. Aceste preţioase daruri vor fi incorporate în colecţiunile Academiei.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* exprimă în numele Academiei cele mai călduroase mulţumiri d-lui Barbu Bellu pentru preţioasele daruri cu cari îmbogăţeşte colecţiunile Academiei. D-sa dă un frumos exemplu familiilor

istorice ale țerii, cari ar face bine să-l imiteze, aducându-și documentele în păstrarea Academiei și servind astfel atât studiile istoriei naționale, cât și memoria propriei lor familii.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea sa: *Chestiunea Dunărei (Istorie a Europei răsăritene în legătură cu această chestie), lecții ținute la Școala de Răsboiu.*

D-l Președinte felicită pe d-l Iorga pentru noua sa operă, care luminează una din chestiunile însemnate ale existenței neamului nostru.

D-l *N. Iorga* expune comunicarea sa: *Armenii și Românii: o paralelă istorică.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela d-l G Bogdan-Duică se primește următoarea scrisoare de mulțumire pentru alegerea sa de membru corespondent:

«La alegerea mea ca membru corespondent în Secția istorică a Academiei Române—alegere de care mă înștiințați cu No. 968 din 4 Iunie—nu pot răspunde decât cu recunoștință adâncă. Alegerea o voiu consideră ca îndemn să adaog, după putință, lucrările de până acum și să le supun de aici înainte Academiei, nu publicului mare.»

Dela d-l S. Capșa se primește placheta și albumul făcute cu ocaziunea sărbătoririi jubileului de 60 ani dela întemeierea cunoscutei Case Capșa din Capitală.

Dela d-nii T. Pamfile și M. Lupescu se primește scrisoare prin care arată că dânșii sunt autorii singurei lucrări prezentate în manuscript la premiul Neuschotz din acest an despre *Cromatica poporului român*, lucrare care nu a întrunit condițiunile științifice spre a fi premiată. Autorii întreabă dacă Academia nu ar tipări în publicațiunile sale această lucrare, care este făcută din informațiuni adunate din popor și din literatura populară prin multe și îndelungate cercetări.

D-l *I. Bianu* zice că a răsfoit lucrarea și a constatat într'însa un foarte prețios material de informațiuni culese din popor, crede că ar fi de folos ca ea să fie tipărită în publicațiunea *Din vieața poporului român.* Autorii nu aveau pregătirea ca să dea elementele științifice cerute de Secțiune; dar, din punctul de vedere folkloristic, lucrarea ar trebui examinată de Secțiunea literară.

— Se recomandă Secțiunii literare.

D-l Preşedinte aduce la cunoştinţă că d-l Pârvan a fost împiedecat de a face comunicarea anunţată pentru şedinţa de astăzi şi zice că ar fi bine să se fixeze şedinţă publică pentru lectura d-lui Pârvan Vinerea viitoare.

— Se aprobă.

— Se decide ca examenele generale la Institutul Otteteleşanu să se ţină la 22 şi 23 Iunie şi să fie delegaţi ai Academiei, afară de membrii Comisiunii, d-nii *Dr. V Babeş* şi *Dr. C I. Istrati.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 14 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul,* Vicepreşedinte.

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea sa: *Ştiri nouă din Dacia malvensis.*

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* felicită pe d-l Pârvan pentru importantele descoperiri ce a comunicat.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *N. Iorga* zice că în anul trecut a încetat din vieaţă la Petersburg Al. Papadopulos-Kerameus, care şi-a câştigat însemnate merite pentru istoria noastră naţională prin publicarea unui volum de preţioase documente greceşti în colecţia Hurmuzaki. Este bine să se iea în *Analele* Academiei notă despre trecerea din vieaţă a acestui zelos învăţat, care a fost un bun prieten al Românilor.

Dela d-l Barbu Ştirbei se primeşte frumoasa publicaţiune: *Despre Barbu Dimitrie Ştirbei, recunoaşteri şi mărturii publicate cu prilejul desvelirii statuei sale la Craiova.*

D-l *N. Iorga* prezentă cuvântarea rostită la Universitate către A. S. R. Principele Carol la închiderea cursului de istorie la care a asistat A. S. R.

Dela Ministerul Instrucţiunii şi al Cultelor se primesc exemplare din scrierea d-lui Dr. Al. Bogdan, profesor la gimnaziul din Braşov, intitulată: *Altă ortografie* şi editată de acel Minister.

Dela d-l Barbu Bellu se primeşte următoarea scrisoare:

«Gândindu-mă că vieaţa e scurtă, şi lucrurile vechi adunate în familia mea

s'ar puteà risipì, am hotărît să le las pentru totdeauna în păstrarea Academiei Române, dacă credeți că ar puteà prezentà pentru ea un interes.

«Lucrurile acestea sunt următoarele:

«I. *Documente:*

1. Externe: 3 diplome austriace de Baron din anii 1817, 1856 și 1866,
   2 brevete de conferire de ordine germane din anii 1856 și 1861,
   2 documente turcești;
2. Interne: 21 documente de proprietăți din anii 1670—1825, din cari unul turcesc, puse sub geam, în cadre de lemn aurite,
   43 documente românești din 1651—1829,
   26 » » » 1830—1863,
   43 » grecești,
   5 pasapoarte din anii 1832—1854,
   9 numere de ziare din 1817—1857, românești, nemțești, franțuzești și grecești, cu știri despre familia Bellu.

«II. *Manuscripte:*

9 volume manuscripte: Condici de documente de proprietăți,
2 volume manuscripte grecești, de teologie și bună purtare. Sec. XIX.

«III. *Icoane și lucruri de muzeu:*

1. Icoană: Hristos pe cruce, în uleiu, în cadră ovală,
2. Evanghelistul Ioan, în email, mic,
3. » Luca » »
4. Nicolae, Manoil, Alexandru, Sfinți, îmbrăcată în argint, cadră de lemn, format mic,
5. Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, suflată cu aur, format mic,
6. Icoana Maicii Domnului, metal smălțuit în colori,
7. » » » în email auriu, în cadră de catifeà
8. Icoana Sf. Gheorghe, format mic,
9. » Maicii Domnului, în metal, lipsind figura fetei,
10. » » » cu Hristos pe cruce, și Sfinții Nicolae și Gheorghe, în formă de triptic,
11. Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, format mic,
12. » » » cu coroană îmbrăcată în metal galben,

13 Icoană sculptată în lemn, îmbracată în sârmă, înfăţişând faptele lui Isus Hristos,
14 Icoană, sculptată în lemn, cu luarea de pe cruce a lui Isus Hristos, în dos Sf. Gheorghe, îmbrăcată în sârmă cu pietre,
15. Cruce de mână, sculptată în lemn şi îmbrăcată în sârmă, cu pietre,
16. Icoana Maicii Domnului pe lemn, cu coroană de metal,
17. » » » cu Isus pe cruce, pe lemn,
18. Icoană cu faptele lui Isus Hristos, pe lemn,
19 Icoana Maicii Domnului, îmbracată în metal,
20. » » » eu Isus pe cruce, pe lemn,
21. » » » pe lemn, stricată,
22. » » » îmbrăcată în metal, cu pietre, într'un toc de piele,
23. Icoana Maicii Domnului îmbrăcată în metal galben,
24. » » » » » alb,
25. » Sf. Dimitrie » » »
26. » Sf. Gheorghe, pe lemn,
27. » Maicii Domnului, pe lemn, format mare,
28 Icoană înfăţişând pe Isus în genunchi. Pictură pe fond de metal, în cadră mare,
29. Arhanghelul Mihail Pictură pe cărămidă,
30. Icoana Maicii Domnului, înconjurată de Sfinţi, pe lemn,
31. Icoană reprezentând prinderea lui Isus, pe lemn,
32. Icoană reprezentând pe Sf. Nicolae, Inălţarea Domnului, Adormirea Maicii Domnului şi Sf. Sava,
33. Icoana Maicii Domnului, pe lemn,
34. Tureaua Sultanului pe o cadră de lemn.

IV. *Hărţi originale:*

1. Harta moşiei Prundul, 1811,
2 » » Coeni, 1812.

«V. *Bibliotecă veche:*

99 opere în 227 volume, a căror listă este alăturată.

«Sper că dania mea va fi imitată şi de alţii, pentrucă nicăieri nu se vor puteà păstrà mai bine arhivele vechilor noastre familii.»

D-l Preşedinte exprimă din nou d-lui Bellu mulţumirile Academiei pentru donaţiunea sa, care a fost prezentată în şedinţa trecută.

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se trece în cercetarea Secţiunii ştiinţifice lucrarea d-lui Dr. Eugen Botezat: *Bourul şi Zimbrul*, această lucrare cuprinzând un studiu zoologic asupra animalului, al cărui cap formează stema Moldovei.

— Se aprobă.

D-l *N. Iorga* ceteşte o scrisoare a d-lui Profesor I. Whitney, Secretarul Congresului de studii istorice din Londra, care se rosteşte în mod elogios despre *Buletinul Secţiunii istorice*, despre care zice că e de mare folos nu numai pentru naţiunea noastră ci şi pentru toţi învăţaţii istorici.

ŞEDINŢA DELA 21 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l Dr. Eugen Botezat se primeşte următoarea scrisoare de mulţumire pentru alegerea sa de membru corespondent:

«Inalta Academie Română, aflând de bine să mă aleagă, pentru modesta mea activitate ştiinţifică de până acuma, membru corespondent al ei, m'a obligat la exprimarea sentimentelor de mulţumită ce le-a trezit în mine prin această distincţiune.

«Dar e greu să aflu cuvinte ce ar exprimà întocmai mulţumirea mea, precum o simt. De aceea vă rog să binevoiţi a primi drept mulţumire asigurarea că această recunoştinţă îmi va fi imboldul unei activităţi cu atât mai intensive, cercând să contribuiu şi eu cu slabele mele puteri la progresul neamului nostru.»

Se mai primesc următoarele scrisori de mulţumire pentru alegerea de membri onorari:

— Dela d-l Gaston Darboux:

«Nu vreau să întârziez de a mulţumi Academiei Române pentru marea onoare ce-mi face, şi pe care aveţi bunavoinţă a mi-o anunţà, proclamându-mă membru onorar în şedinţa ei plenară dela 9 Iunie trecut.

«Dacă această onoare nu e meritată de slabele mele lucrări, ea este de sigur meritată de marea simpatie pe care totdeauna am avut plăcerea s'o arăt naţiunii D-voastre şi acelora dintre compatrioţii D-voastre pe cari i-am avut aici. Ţinuta lor excelentă, regularitatea lucrărilor lor şi via lor inteligenţă m'au sedus totdeauna, o mărturisesc, ca şi colegii şi confraţii mei.»

— Dela d-l Emil Fischer:

«Pentru marea distincţie ce mi-a făcut Academia Română numindu-mă membru onorar, vă exprim, Domnule Preşedinte, şi tuturor membrilor Academiei mulţumirile mele cele mai obligate.

«Amintiţi în preţuita D voastre scrisoare dela 19 Iunie curent, că am dat naţiunii D-voastre mai multe dovezi de simpatie. La aceasta pot răspunde că admir în sinceritate marile progrese culturale ale ţerii D-voastre, şi că am avut plăcerea să cunosc şi să preţuesc ca elevi iubiţi pe mulţi fii ai naţiunii D-voastre. Asemenea relaţii personale devin dela sine izvor de simpatie pentru o ţară întreagă.

«Din acest motiv am o deosebită bucurie că am intrat acum în relaţii colegiale cu cea mai distinsă dintre instituţiunile ştiinţifice ale ţerii D-voastre. Că în această calitate mă salută un coleg de aceeaş specialitate atât de merituos, cum sunteţi D-voastră, Domnule Preşedinte, îmi face o plăcere cu totul deosebită.»

— Dela d-l Ph. A Guye:

«Am fost adânc mişcat de noul semn de bunăvoinţă ce-mi arată Academia Română de Ştiinţe, alegându-mă în rândul membrilor săi de onoare.

«Legături numeroase mă unesc azi cu ţara D-voastre, fie în ce priveşte raporturile amicale pe cari le am cu un mare număr din oamenii D-voastre de ştiinţă, fie în ce priveşte relaţiunile foarte cordiale pe cari le întreţin cu mai mulţi din tinerii D-voastre compatrioţi, pe cari sunt fericit a-i număra în rândul vechilor mei elevi. Aceasta numai ca să vă spun cât apreciez distincţiunea măgulitoare al cărui obiect am fost.

«Vă rog să binevoiţi a împărtăşi Academiei cele mai vii sentimente ale mele de recunoştinţă.»

— Dela d-l William Ramsay:

«Sunt foarte simţitor de onoarea ce mi-a acordat Academia Română, alegându-mă printre membrii ei onorari; şi vă rog a primi mulţumirile mele cele mai devotate şi a le transmite colegilor D-voastre.»

— Dela d-l Pietro Blaserna:

«Am primit amabila D-voastre scrisoare, prin care-mi anunţaţi că ilustra Academie Română m'a ales membru onorar. Aceasta înseamnă o mare onoare pentru mine şi sunt mândru de ea; şi vă rog a exprimă viile mele mulţumiri Academiei care m'a ales.»

— Dela d-l William Crookes:

«Am primit azi dimineaţă cu multă satisfacţie înştiinţarea oficială că am fost ales membru onorar al Academiei Române. Scurt timp după aceea am

primit o scrisoare dela d-l Hepites, spunându mi despre onoarea conferită mie, şi l-am rugat de a transmite membrilor Academiei mulţumirile mele profunde pentru onoarea conferită. Am petrecut o vieaţă lungă, jumătatea din urmă a căreia a fost ocupată cu cercetări originale ştiinţifice şi sunt convins că printre cele mai înalte recompense, pe cari un bărbat de ştiinţă le poate primì, este încredinţarea că opera sa este încununată de recunoaşterea societăţilor învăţate de bărbaţi, cari, în diferite părţi ale lumii, sunt ele însele datoare a face investigări în tainele naturii.»

— Dela d-l F. Klein:

«Am primit diploma dela 19 Iunie, prin care sunt numit membru onorar al Academiei Domniei-Voastre şi vă rog a exprimà Academiei, pentru deosebita onoare ce mi-a făcut prin alegerea sa, cele mai devotate mulţumiri ale mele. Nici o ştiinţă nu este mai potrivită de a creà între naţiuni o legătură mai împăciuitoare şi mai nestrămutatăă decât matematica, care, după firea ei, este neatinsă de orice interese speciale şi pretutindenea în aceeaş formă de aceeaş valoare.»

— Dela d-l Karl Lamprecht:

«Am primit scrisoarea D-voastre din 19 Iunie, prin care mi se comunică alegerea de membru onorar al Academiei Române. Cred că nu e nevoie să dau expresiune bucuriei mele neobişnuite, de care mă umple această alegere, căci ştiţi că mă cunosc bine cu mulţi reprezentanţi ilustri ai ştiinţelor istorice din România şi pot să număr nu fără mândrie între elevii mei pe câţivà învăţaţi de primul rang de naţionalitate română. Mai important îmi pare însă că prin distincţiunea D-voastre, oricât ea mă mişcă şi mă onorează personal, se exprimă în acelaş timp acea mare comunitate de interese care ne uneşte pe toţi în modul cel mai strâns şi mai sigur: internaţionalitatea ascendentă şi a ştiinţelor spirituale şi cu deosebire a cercetărilor istorice, lărgirea în timp şi în spaţiu a privirilor cari rezultă dintr'însa şi transformarea tuturor ideilor morale despre desvoltarea culturală a omenirii şi despre soartea mai blândă a fiecăruia, la care chiar astăzi suntem cu toţii părtaşi prin respectarea raporturilor celor mai generale.

«Simţindu-mă solidar cu D-voastre, chiar abstracţie făcând de această concordanţă esenţială, vă rog să primiţi cele mai cordiale mulţumiri pentru distincţiunea ce mi-aţi făcut şi să le comunicaţi şi membrilor Academiei»

Ministerul Instrucţiunii şi al Cultelor înştiinţează că a delegat pe d-na Stănescu-Negri, inspectoare şcolară, să asiste la examenele generale dela Institutul Otteteleşanu, cari se vor ţineà în zilele de 22 şi 23 Iunie.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 21 Iunie, prin care se arată că Secțiunea a decis să propună publicarea în *Anale* a lucrării d-lui Dr. Eugen Botezat: *Bourul și Zimbrul.*

— Propunerea Secțiunii se aprobă.

D-l *St C. Hepites* prezentă scrierea d-lor Dr. C. I. Istrati și Dr. G. G. Longinescu, *Cours élémentaire de Chimie et de Minéralogie*, ediția II, Paris 1913, și zice că e o mândrie pentru știința românească că această lucrare este introdusă ca manual didactic în școalele din Franța.

ȘEDINȚA DELA 28 IUNIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Se primesc următoarele scrisori de mulțumire pentru alegerea de membri onorari:

— Dela d-l Antonio Baldacci:

«Cu mare bucurie, pe cât este de mare dragostea mea pentru românism, am primit astăzi scrisoarea prin care D-voastră binevoiți a-mi face cunoscut alegerea mea de membru onorar al Academiei de Științe din București.

«Marea onoare ce-mi face cel mai înalt Institut al României libere pentru datorita, dar slaba mea propagandă spre apărarea sângelui nostru din Macedonia și din Albania este răsplata pe care o voiu prețuì totdeauna în înțelesul ei cel mai nobil; este premiul, care mă mișcă adânc în numele unui ideal.

«Vă mulțumesc D-Voastre și întregei Academii, asigurându-vă de veșnica mea gratitudine.»

— Dela d-l I. B Burry:

«Am primit scrisoarea D-voastre care mă anunță că Academia Română m'a ales membru onorar și mă grăbesc a vă scrie pentru a exprimà mulțumirile mele cele mai sincere pentru onoarea deosebită ce mi s'a făcut. Vă asigur că sunt foarte mândru de a fi membru al societății ilustre de învățați români și de a primì o mărturisire așà de plăcută a aprecierii lor binevoitoare asupra modestelor mele lucrări și a simpatiilor mele cordiale.

«Fiți, Domnule Președinte, interpretul sentimentelor mele celor mai adânci și vii de recunoștință pe lângă Academia D-voastre.

«Indrăznesc de asemenea a vă rugà să comunicați Secretarului, d-lui Sturdza, complimentele mele respectuoase»

— Dela d-l Vito Volterra:

«Am primit nota prin cari ați binevoit a mă înștiință că Academia Română m'a proclamat membrul ei onorar în ședința dela 11 Iunie.

«Binevoiți a primì, Domnule Președinte și Domnule Secretar, expresiunea celei mai vii recunoștințe pentru marea onoare pe care Academia mi-a făcut-o.

«Sunt fericit a face parte dintr'un Institut, ale cărui lucrări sunt cunoscute și apreciate și care aparține unei națiuni cu care patria mea este legată prin adânci și tradiționale simpatii.

«M'ați îndatorà mult, dacă ați binevoì să comunicați membrilor Academiei sentimentele mele de recunoștință și de respect.»

— Dela d-l Svante Arrhenius:

«O scrisoare prea stimată din 19 Iunie 1913, semnată de Excelența Voastră, mi-a adus informațiunea tot așà de neașteptată, ca și plăcută și onorătoare pentru mine, că Academia Română m'a ales membru onorar al acestei ilustre și învățate societăți.

«Vă rog, Domnule Președinte, să binevoiți a arătà Academiei cât de mult apreciez această onoare foarte rară și a transmite onoraților mei colegi expresiunile sincere ale adâncei mele recunoștințe»

Se cetesc procesele verbale ale Secțiunii științifice pentru ședințele dela 21 și 28 Iunie, prin cari se arată că Secțiunea a luat următoarele deciziuni:

a) bursa Ștefan Urlățeanu, înscrisă în buget cu 200 lei pe lună, spre a se da unui absolvent de liceu, care să facă, conform testamentului, studii superioare în străinătate în ramura științifică sau tehnică, fiind neîndestulătoare, să se amâne pentru un an; economia astfel făcută să fie împărțită pe numărul anilor de bursă, așà ca să se sporească în câtvà suma anuală ce se va da bursierului;

b) să se tipărească în *Publicațiunile Fondului Adamachi* lucrarea d-șoarei Elena Nicodim, fostă bursieră a acestui fond: *Contribuțiuni la studiul anatomiei și istologiei hepato-pancreasului dela moluște*, după ce autoarea va revedeà manuscrisul în ceeace privește stilul și limba;

c) să se publice în *Anale* scrierea d-lui Dr. G Z. Petrescu: *Observațiuni științifice străine din secolul al XVIII-lea servind la istoria noastră culturală.*

— Propunerile Secțiunii se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* zice: Examenele dela Institutul Otteteleșanu, cari trebuiau să se țină în zilele de 22 și 23 Iunie, s'au săvârșit, din cauza impre-

jurărilor cunoscute, într'o singură zi, în prezenţa delegatului Academiei, colegul *Dr. Babeş*, şi a delegatei Ministerului Instrucţiunii publice, d-na Stănescu-Negri.

D-l Kalinderu a pus ca în totdeauna la dispoziţiunea Direcţiunii Institutului, pentru absolventele acestui an, suma de 300 lei.

Iată cuvântarea ce am ţinut cu ocaziunea serbării şcolare ce a avut loc la Măgurele:

«*Scumpe copile*,

«M. S Regele este Inaltul vostru Protector. El este Acela care, în mărinimia Sa, a binevoit să vă desemneze pentru a vă puteà bucurà de binefacerile acestei instituţiuni a celui mai înalt aşezământ de cultură al neamului românesc, care este Academia Română.

«Numele Lui se cuvine deci a fi pronunţat în prima linie, în ocaziunea care ne întruneşte astăzi aci, prin cuvintele ce le zicem din toată inima:

«Să trăească M. S Regele, Inaltul Protector al Institutului Otteteleşanu!

«Să trăească M. S. Regina, pasărea cântăreaţă şi mama duioasă a poporului român:

«Să trăească Familia Regală, speranţa ţerii!

«Să trăească armata română chemată să-şi verse sângele pentru patrie!

«Ministerul Instrucţiunii publice—prin delegaţii ce binevoeşte a ni-i trimite în inspecţiuni în cursul anului, sau să iea parte la examenele anuale—urmăreşte cu un viu interes silinţele ce vă daţi pentru a lucrà cât mai bine în Institutul nostru.

«Ne facem o plăcută datorie de a exprimà d-lui Ministru al Instrucţiunii publice recunoştinţa noastră adâncă pentru bunăvoinţă ce are pentru acest Institut; iar doamnelor delegate şi inspectoare cari au binevoit să iea parte la examene sau a inspectà şcoala noastră, le exprimăm cele mai călduroase mulţumiri pentru măgulitoarele aprecieri ce au binevoit să aibă pentru dânsa.

«Putem încredinţà Departamentul Instrucţiunii publice, că scopul ce urmăreşte Academia Română este de a aduce cât mai bine la îndeplinire dorinţa mărinimosului Ioan Otteteleşanu, pentru a da României bune mame de familie.

«Pentru întâia oară dela înfiinţarea acestui Institut, sunt acum 19 ani, ceremonia la care asistăm astăzi se face în lipsa aceluia prin dărnicia căruia el s'a înfăptuit Din fericire lipsa dintre noi a celui mai iubit protector al vostru, scumpe copile, este vremelnică.

«In d-l Ion Kalinderu este întrupat întreg Institutul Otteteleşanu, iar

pe elevele dintr'însul le consideră d-sa ca pe înseși copilele sale sufletești. Se înțelege deci ușor pentru ce mâhnirea noastră a tuturora este nemărginită, când siliți am fost să procedăm, fără d-sa, la examenul anual care în totdeauna se săvârșià sub președința înțeleaptă a părintelui sufletesc al copilelor, a căror creștere este dată în grija acestui Institut.

«Să sperăm însă că d-l Kalinderu își va relua locul ce Academia Română i l-a păstrat în fruntea celor cari conduc Școala creată de dânsul, și aceasta pentru binele ei și bucuria voastră, scumpe copile.

«*Doamnă Delegată*,

«Lucrările săvârșite în acest Institut le urmăresc cu mare plăcere și interes pentrucă, după părerea mea, felul cum este el alcătuit are în vedere îndeplinirea, pe cât posibil este omenește, al frumosului scop arătat prin testamentul în veci pomenitului întru fericire Ioan Otteteleșanu, «de a da «fetelor romănce o creștere și educațiune de bune mame de familie, fără «pretenție sau lux.»

«Intr'adevăr, Comisiunea întocmită de Academia Română—și compusă din d-nii Kalinderu, Negruzzi, Sturdza și regretatul V. Urechiă—pentru organizarea Institutului Otteteleșanu, a hotărît, în ședința sa dela 12 Aprilie 1894, în mod admirabil, scopul Institutului în următorii termini:

«Adevăratul scop al acestui Institut este de a formà femei, cari să devie «soții bune, mame de familie bune, adevărate stăpâne de casă, cari să prac«tice singure și să propage în societatea română spiritul casnic, vederi să«toase despre traiul familiei, bune moravuri, simțiminte patriotice.

«Pentru a ajunge la acest scop, Institutul Otteteleșanu trebue să aibă mai «ales în vedere educațiunea fizică, educațiunea morală și educațiunea cas«nică a fetelor. Instrucțiunea se va da aci mai mult după principiul *non* «*multa*, *sed multum* și va trebui să fie organizată pentru a servi scopului «principal.»

«Și mai departe hotărîrea Comisiunii arată chiar chipul cum trebue să fie condus Institutul, spre a ajunge la acest rezultat, precum urmează:

«Institutul va fi deci astfel condus ca fetele ce vor ieși dintr'însul să fie «fizicește sănătoase, să cunoască și să practice regulele absolut necesare «pentru păstrarea sănătății lor proprii și a familiei ce vor aveà a crește. Edu«cațiunea lor morală va tinde acolo ca pornirile cele bune să fie întărite, iar «cele rele înădușite, ca stăpânirea de sine și împlinirea datoriilor să fie fun«date în mod durabil în inimile lor, ca cultura inimii și practicarea virtu«ților să purceadă din simțimântul religios bazat pe preceptele evangelice, «ca iubirea de ordine și de curățenie, modestia și sârguința, cumpătarea și

«sinceritatea, îndelunga răbdare şi spiritul îngăduitor să devie obiceiuri con-
«stante şi nedeslipite ale traiului lor. Educaţiunea casnică va fi cu deosebire
«practicată, astfel ca fetele să înveţe ceeace se ţine de conducerea casei şi
«a unei gospodării şi în deosebi curăţenia şi buna rânduealâ a locuinţei şi a
«împrejmuirii ei, croirea, lucrarea, spălarea şi întreţinerea rufelor şi hainelor,
«prepararea şi conservarea a tot ce este de nevoie pentru nutrirea omului.»

«Ca unul care prin atribuţiunile mele a trebuit să urmăresc mai deaproape desvoltarea diferitelor însuşiri ce Comisiunea precitată, şi prin urmare Academia Română, cere fetelor din Institutul Otteteleşanu, viitoare gospodine şi mame de familie, îmi fac o deosebită plăcere să constat că, mulţumită sârguinţei Direcţiunii Institutului şi personalului său didactic de orice grad, fetele cari ne vor părăsì anul acesta îndeplinesc toate exigenţele Academiei.

«Intr'adevăr:

«Ele sunt sănătoase şi trupeşte şi sufleteşte;

«Ele ştiu să îngrijească de sănătatea lor şi a familiei lor, când o vor aveà;

«Ele sunt pătrunse de virtuţile ce trebuesc să practice în societate în temeiul religiunii ce necontenit au practicat;

«Ordinea şi curăţenia, modestia şi sârguinţa, cumpătarea şi sinceritatea, îndelunga răbdare şi spiritul îngăduitor suntem încredinţaţi că nu vor lipsì nici acestor fete, după cum nu lipsesc acelora dintre fostele noastre eleve, cari, prin felul purtării lor în societate, ne aduc cele mai mari bucurii;

«Educaţiunea casnică este completă, căci fetele noastre ştiu s'apuce, cum se zice, tigaia de coadă, tot după cum ştiu să îngrijească de vaci şi să le mulgă, să crească păsări domestice şi viermi de mătase, să cultive o brazdă de legume; ele ştiu să-şi facă rufăria şi hainele, ele ştiu să ţese pânză şi să lucreze covoare şi mai ştiu alte multe lucruri cari completează cunoştinţele gospodăreşti.

«Ele mai ştiu să îngrijească de copii mici şi chiar să le dea educaţiunea şi instrucţiunea elementară.

«Nu este şcoală pe lume din care un şcolar să iasă desăvârşit. Şcoala, cât de superioară ar fi, dă noţiunile cari, desvoltându-le în cursul vieţii, permit omului să-şi completeze ştiinţa şi mai ales experienţa, care nu se dobândeşte decât cu timpul.

«Să nu credeţi deci, scumpe copile, din cele ce spusei, că găsesc cumvà că sunteţi astăzi gospodine desăvârşite şi că nu mai aveţi trebuinţă să învăţaţi şi de acum înainte, şi mai ales să continuaţi a pune în practică cele ce aţi învăţat acì.

«Departe d'acolo.

«Adevărate gospodine nu veţi fi decât la casa voastră, cu bărbatul şi copiii voştri. Acolo, luptându-vă cu greutăţile vieţii, veţi recurge la noţiunile ce

aţi căpătat în şcoala noastră, spre a găsì cel mai nemerit mijloc pentru a resolvì, într'un mod cuviincios, miile de probleme ce se prezentă la fiecare moment în vieaţa oricărei familii şi mai cu deosebire în a familiilor sărace, şi noi toţi cari suntem acì ne prenumărăm tocmai printre acestea.

«Ţinta voastră deci, părăsind Institutul nostru, va fi de a vă mărità, spre a fundà familii în cari copiii să fie crescuţi, astfel ca să ajungă buni Români, folositori ţerii şi neamului lor, şi, prin modul vostru de a fi în societate, să ajungeţi pildă acelor multe mame, cari n'au avut norocul să urmeze o şcoală ca aceea pe care o veţi părăsì.

«Am lăsat la o parte alte multe lucruri bune ce mai ştiţi să faceţi, afară de acelea pe cari le-am amintit dejà Unul dintr'însele trebue însă să fie menţionat.

«Cursurile teoretice ce aţi urmat în 5 ani de studii ce aţi petrecut acì şi practica pedagogică ce aţi făcut, fie cu elevii claselor primare din satul nostru, fie cu copii mai mici în şcoala de copii, vă dau putinţa de a fi voi înşivă învăţătoare de copii Aşà este. Eu însă nu vă doresc aceasta

«Imi pare bine ca una sau alta din fetele noastre, lipsite de mijloacele de traiu, să-şi poată găsì, până ce va puteà să-şi creeze o familie, hrana vieţii făcând pe învăţătoarea; nu-i însă aceasta ceea ce-i doresc.

«Diploma ce vă liberează Institutul, cu aprobarea Ministerului Instrucţiunii publice, vă dă dreptul să ocupaţi un asemenea loc; ceeace însă vă doresc este ca diploma să vă servească numai ca o amintire plăcută din şcoala noastră şi să o arătaţi cu mândrie copiilor voştri

«Vă doresc din suflet să nu aveţi trebuinţă să recurgeţi la dânsa pentru a vă susţineà vieaţa.

«Din prima zi, când fata intră în Institutul Otteteleşanu, trebue să-şi zică: de acì vreau să ies—prin formarea sufletului şi inimii mele—capabilă de a devenì o bună mamă de familie şi îmi voiu da toată silinţa pentru a ajunge la acest scop; să dea Dumnezeu să n'am trebuinţă, pentru susţinerea vieţii mele, să fac uz de diploma ce mi se va da.

«Ar fi cu totul greşită calea ce ar apucà o fată, care, cu gândul de a se face învăţătoare, ar intrà în şcoala de acì Este bine să se ştie că scopul ce urmăreşte Institutul nostru nu este de a produce învăţătoare, ci de a da educaţiunea şi instrucţiunea necesară pentru a devenì «bune mame de familie fără pretenţii sau lux.» Invăţătoare să nu se facă decât acele din fetele noastre pe cari nenorocirea le-ar împedicà să-şi îndeplinească menirea pentru care au fost crescute acì.

«*Onorată Adunare*,

«Imi fac o plăcere de a constată că, mulţumită îngrijirii Direcţiunii Institutului, s'au adus, în cursul anului, mai multe îmbunătăţiri şi adaosuri instalaţiunilor Institutului nostru. Nu voiu menţionà decât unele dintr'însele: mărirea atelierului de ţesătorie prin introducerea lucrului de covoare cu o maestră specială, amenajarea unui atelier spaţios pentru albituri şi croitorie; amenajarea unei săli de desemn care, deşi nu are proporţiuni mari, totuş este îndestulătoare pentru numărul fetelor cari compun o clasă. Voiu mai menţionà încă introducerea culturii viermilor de mătase, care a dat frumoase rezultate.

«Pentru a se arătà într'un chip mai concret mulţumirea ce păstrează Institutul nostru acelora dintre elevele sale cari s'au distins cu deosebire în cursul celor 5 ani de învăţătură, prin purtarea lor exemplară, prin bunăvoinţă la tot felul de lucrări şi prin asimilarea materiilor ce le-au învăţat, Direcţiunea Institutului a înfiinţat o Carte de aur a Institutului, în care se vor trece, în fiecare an, numele celor mai bune eleve dintre cele cari vor aveà a părăsi şcoala.

«Pentru îndeplinirea acestei hotărîri, cu mare plăcere proclam pe elevele:

Popovici Maria,
Negriţescu Maria şi
Chiricuţa Paulina,

cari vor fi trecute în anul acesta în Cartea de aur a Institutului Ottetele-şanu cu indicarea însuşirilor lor. Această trecere în Cartea de aur va fi menţionată şi în diplomă

«Nu-mi mai rămâne, pentru a încheià ceeace îmi propusesem de a vă comunicà, decât a exprimà doamnei Directoare, domnului Director şi întregului corp didactic al Institutului mulţumirile mele călduroase pentru râvna ce cu toţii au depus pentru îndeplinirea îndatoririlor lor, rugându-i să aibă necontenit în vedere faptul că educaţiunea fiind bazată pe exemple, traiul lor în Institut trebue să fie în totdeauna acela al unei familii cu desăvârşire unită. Numai prin relaţiuni cordiale, sincere şi de bună camaraderie, mai multe persoane pot să conlucreze pentru atingerea unui scop determinat şi al nostru este bine hotărît: educaţiunea copilelor.

«Ultimul meu cuvânt va fi pentru voi, dragi copile, spre a vă îndemnà la lucru cu curaj şi voie bună, căci nici o altă grijă nu veţi aveà, pe cât timp veţi respirà aerul din frumosul parc al Otteteleşanului.

«Iar vouă, scumpe copile, cari, după ce v'aţi făcut acì completa voastră datorie, ne veţi părăsì spre a căutà să puneţi în practică cunoştinţele ce aţi dobândit în cursul celor 5 ani petrecuţi acì, ţin, mai întâiu, să vă mulţumesc

pentru frumoasele simțiminte ce ați arătat că aveți pentru acest Institut și a vă recomandà să nu uitați niciodată că principalul vostru rol ca bune mame de familie va fi educațiunea familiilor voastre și pe cât posibil a acelora ce vă înconjoară. Și pentru aceasta trebue să vă reamintesc un lucru, care trebue să rămâie adânc sădit în inimile voastre:

«Educațiune nu poți face decât atunci când prin sfaturile și exemplele ce tu însăți vei da, vei ajunge să intri în sufletul copilului.

«Acest rezultat nu se poate însă atinge decât prin trei calități, cari fac tocmai însușirile de căpetenie ale mamei. Acestea sunt: iubirea, bunătatea și răbdarea.

«Răbdarea, iubirea și bunătatea să nu vă lipsească deci niciodată.

«Și acum, Dumnezeu să vă păstreze și să vă ajute !»

D-l *Dr V. Babeș,* care a asistat la examenele Institutului Otteteleșanu ca delegat al Academiei, zice că este în măsură a-și da părerea asupra rezultatelor constatate, întru cât mai mulți ani dearândul a luat parte la examene și se bucură că a constatat anul acesta tendința care s'a făcut către un învățământ mai practic. A constatat de asemenea că și diversele exerciții: bucătăria, grădinăritul, etc., au făcut progrese în raport cu anii precedenți. Impresia d-sale generală este că la Institut este un spirit mai practic și mai modern în educațiune.

D-l *N. Iorga* rezumă comunicarea d-sale: *Ostași dela Prut—cu un act dela Alexandru-cel-Bun; răzeși romașcani.*

D-l Președinte *Dr C I. Istrati* zice că astăzi este ultima ședință înainte de vacanța mare; următoarea va fi la 6 Septemvrie. Să ne întâlnim sănătoși la acea dată, zice d-l Președinte, și să avem atunci bucuria a constată rezultate fericite pentru țară.

ȘEDINȚA DELA 6 SEPTEMVRIE 1913

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. C. I. Istrati* amintește că, încheind ședințele dinaintea vacanței de vară în atmosfera agitată de atunci, când țara erà chemată ca să-și afirme prin armata ei puterea peste Dunăre, a făcut urare ca, în această întâia ședință după vacanță, să ne întâlnim cu toții veseli prin rezultatele câștigate pentru înălțarea țerii. Așà s'a

și întâmplat. Faptele militare și acțiunea diplomatică a țerii au dat patriei noastre o pozițiune atât de înaltă, încât avem dreptul să fim pe deplin mulțumiți și să nădăjduim o și mai mare înălțare în viitor.

In acest timp de două luni am avut durerea de a pierde pe unul dintre cei mai vechi și mai iubiți colegi dintre membrii activi, pe *Nicolae Quintescu*. Treizeci și șase de ani a făcut parte din Instituțiunea nostră și totdeauna a fost iubit și stimat pentru caracterul său blând și bun și pentru cultura sa aleasă. El s'a stins în ziua de 12 August și în ceasul despărțirii ne-am aflat în jurul său câțivà colegi, cari ne găsiam în Capitală, iar d-l *I. Bianu* a rostit cuvântarea următoare:

«După 36 ani de întâlniri zilnice și săptămânale, de conlucrare și de consfătuire în sânul Academiei, a sosit ceasul amar al despărțirii celei din urmă și veșnice.

«Nicolae Quintescu, bărbatul de blând caracter, cum sunt puțini; idealistul cu sufletul luminat totdeauna de cele mai nobile, de cele mai înalte năzuințe spre frumos și spre bine; patriotul și naționalistul, în care se resfrângeau adânc și cu putere toate faptele cari formau un pas de progres și de înălțare a neamului; acest bărbat, ale cărui aceste mari calități sufletești erau de prea puțini cunoscute, a plecat dintre noi pentru totdeauna.

«Noi, membri ai Academiei Române, suntem cei din urmă cari am format familia lui intelectuală, cari am cunoscut mai de aproape marile calități sufletești ale celui care ne părăsește acuma pentru totdeauna. După retragerea din învățământ, Academia îi rămăsese ca un ultim adăpost intelectual și colegial.

«Iacă pentru ce este firesc ca, după durerea pe care o lasă în familia sa, soție, fii și rude, plecarea lui din rândul celor vii să producă mai adâncă mâhnire între colegii din Academie.

«Poetul durerii a zis de mult:

......chè sempre stringe
All'uomo il cor dogliosamente, ancora
Ch'estranio sia, chi si disparte, e dice
Addio per sempre.

«Cu atât mai mare tărie ne strânge nouă inimile această durere, când cel de care ne despărțim acum pentru totdeauna a fost un coleg, un frate, atât de stimat și atât de iubit.

«Ceasul acesta ne silește să ne amintim cine a fost cel care acuma a încetat de a mai fi.

«Nicolae Quintescu a fost fiu al Olteniei, și-a trăit copilăria în atmosfera întăritoare de suflete românești în care lucrase Ioan Maiorescu și care a produs pe exageratul în latinizare Fontaninu; și-a făcut apoi studiile superioare în atmosfera idealistă a Universităților prusiene dela Bonn și Berlin, unde se dăduse cu toată puterea la adâncirea cunoașterii clasicismului antic și în special a culturii latine.

«Astfel pregătit s'a întors în țară, unde întreaga lui vieață a fost consacrată răspândirii și înrădăcinării culturii clasice în neamul nostru. Acestui apostolat i-a închinat toate puterile vieții sale curate și modeste. Căci vieața acestui preot luminat al frumosului, al latinității limbii și al neamului, a fost caracterizată mai presus de toate printr'o curățenie și modestie rare, mai ales în timpurile noastre de sgomot și reclamă.

«Slăbirea nervilor, venită din nenorocire prea de timpuriu, a fost dureroasă piedică pentru activitatea ce ar fi dorit și ar fi putut să desvolte acest adânc și credincios slujitor al frumosului. Puținele lui scrieri ne arată însă cum sufletul său năzuià totdeauna spre înălțimile ideale ale frumosului. Așà sunt scrierile «Dela Bonn la Koblenz» și «Omagiu artelor», tradus în versuri din Schiller.

«Afirmarea prin toate mijloacele a latinității limbii noastre erà al doilea punct cardinal al preocupărilor academicianului. Această adâncă și statornică preocupare s'a arătat cu toată puterea mai ales în discuțiile din Academie pentru simplificarea ortografiei.

«Quintescu a ajuns la vârsta de 72 de ani și a trăit o vieață încălzită și luminată de cele mai curate năzuințe spre ideal. Caracterul lui drept și leal i-a câștigat în toate mediile în cari a trăit nu numai simpatie, dar și stima cea mai desăvârșită. Aceste mari calități sufletești le-am simțit mai ales noi din Academie, unde ele au fost mai deaproape cunoscute. De aceea alături de durerea adâncă a familiei sale depunem pioasele lacrămi colegiale și frățești ale colegilor și fraților lui din această instituțiune.

«Fie-i țărâna ușoară și veșnică pomenirea!»

La 6/29 Iulie a încetat din vieață, la Haga, membrul nostru corespondent ales în 1903, Consilierul de Stat al Olandei T. M. C. Asser. Am adresat îndată familiei distinsului jurist și bărbat de Stat următoarea telegramă:

«In numele Academiei Române adaog doliul nostru lângă al Domniei-Voastre pentru pierderea prea ilustrului învăţat jurisconsult, pe care eram mândri a-l numără printre membrii noştri corespondenţi străini.»

— Membrii Academiei salută memoria celor dispăruţi prin ridicarea în picioare.

Dela d-l H. A. Lorentz din Haarlem se primeşte următoarea scrisoare de mulţumire pentru alegerea sa ca membru onorar:

«Permiteţi-mi a vă mulţumì din tot sufletul pentru distincţiunea pe care aţi binevoit a mi-o acordà, alegându-mă membru onorar al Academiei D-voastre. Sunt foarte fericit că mă găsesc astfel în legătură cu învăţaţii ţerii D-voastre.»

Dela d-l Profesor W. Foerster din Berlin:

«Marea onoare pe care Academia Română a binevoit să mi-o arăte, proclamându-mă membrul ei onorar, m'a mişcat adânc.

«Primind cu sfieală această alegere, întemeiată pe o apreciere aşà de binevoitoare a activităţii mele ştiinţifice, îmi permit a exprimà mulţumirile mele cele mai sincere şi călduroase.»

Dela d-l Teodor Zaïmis, Rectorul Universităţii din Atena, se primesc exemplare din broşura sa: *Atrocités bulgares en Macédoine*, Atena 1913.

Dela Societatea amicilor istoriei naturale, a antropologiei şi etnografiei din Moscova se primeşte invitare la serbarea cincuantenarului existenţei sale, care se va face în 15/28 Octomvrie viitor

— Se decide a se trimite o scrisoare de felicitare.

Dela Universitatea Regală din Christiania se primeşte volumul publicat asupra serbării jubileului de 100 de ani dela înfiinţarea ei In acest volum se află reproduse scrisorile de felicitare trimise de Academia Română şi de Universităţile din Bucureşti şi Iaşi

D-l *N. Iorga* prezentă volumul XXIII din publicaţiunea sa: *Studii şi documente cu privire la istoria Românilor.*

D-sa ceteşte apoi comunicarea intitulată: *Cevà despre Episcopul maramureşean Iosif Stoica.*

D-l *St C. Hepites* prezentă din partea d-lui Ernest Lebon a doua ediţie a scrierii sale despre Gaston Darboux, precum şi din partea Biuroului Central al Asociaţiunii internaţionale de sismologie, două publicaţiuni recente ale sale.

D-l *V. Pârvan* cetește următoarele:

«In timpul mobilizării din vara anului acestuia, am cerut să fiu detașat dela Serviciul supravegherii știrilor din Ministerul de Răsboiu la armata de Est și anume la divizia X din Dobrici. Comandantul brigăzii din Balcic m'a trimis apoi la regimentul 71 rezervă, batalionul III, cu recomandațiile și ordinele necesare în vederea cercetării ruinelor romane dela Sud și Vest de Ecrene. La batalionul III, d-l Maior Ștefănescu mi-a pus la dispoziție, conform ordinelor, oamenii și instrumentele necesare pentru cercetările și săpăturile pe cari le aveam în vedere.

«Primul obiect al studiilor mele a fost însăș cetatea de lângă satul Diși-Pudac, unde cantonà batalionul III. Inainte de a sosì eu, d-l Locot. Constantinescu făcuse, cu autorizarea d-lui Maior Ștefănescu, câtevà sondaje în cetate, găsind o lampă creștină, tipul obișnuit, cu mânușa în formă de cruce, două *dolia* (vase mari de pământ), înalte de c. 1.25 m. și cu diametrul de c. 1 m. Aceste vase, găsite întregi, au fost apoi donate de d-l Maior Ștefănescu Muzeului Național de Antichități, ca amintire din partea batalionului III din regimentul 71 Romanați. De asemenea și lampa creștină a fost dăruită Muzeului. In sondajul făcut chiar în *castellum civitatis*, s'au găsit la o adâncime de c. 3 m. bazele unei colonade în stil târziu roman cu capitèle în formă de potir, ornate cu canelùri în forma frunzelor lanceolate (exemple de acest fel de capitèle avem din Dacia Malvensis la Reșca).

«Săpăturile ce am făcut apoi eu la cetate au avut de scop fixarea conturului, structurii și, pe baza elementelor de arhitectură și mod de fortificare, a epocei cetății.

«Cetatea, de formă poligonală neregulată, are o suprafață de c. 11—12.000 m. p. E deci mai mică decât cetățile *Ulmetum* și *Capidava*. Grosimea zidurilor e însă mult mai mare decât la aceste două cetăți, ajungând până la 3.50 m. De asemenea și stilul ei e deosebit, precum voiu arătà îndată. Zidurile sunt păstrate pe alocurea, ca nucleu de beton, până la înălțimea de c. 5 m. deasupra soclului; pe alte părți însă zidul este distrus până aproape de temelie. Chiar fără săpături am putut constatà că acest castel roman e de tipul celor dela sfârșitul sec. III, cari au în cele mai multe cazuri și câte un *castrum* special în unul din colțurile lor (tipul Evreux, Capidava, etc). La colțuri, atât cetatea, cât și *castrum* interior, au turnuri rotunde.

«Pentru a determinà însă mai de aproape epoca cetăţii, trebuià să văd care e forma porţilor ei. Dărâmăturile acoperind în chip aproape uniform toate laturile, nu erà de fel clar pe deasupra, pe care din laturile poligonului trebuià să fie poarta principală. Pentru a nimerì locul exact unde se aflà, mi-am calculat pe ce lature ar fi trebuit să vină drumul roman din spre S-V spre cetate şi apoi pe mijlocul acestei laturi am pus soldaţii să sape. Calculele mi s'au adeverit, găsind chiar din prima zi de săpături laturea de Sud a intrării, pe care apoi în cursul celor trei zile de săpături am desfăcut-o complet. Poarta cetăţii romane dela Dişi-Pudac se arată a fi de un tip încă mai vechiu decât ar fi fost de judecat cetatea numai după structura ei descrisă mai sus. Anume, întocmai ca la multe castre romane din sec. III, avem aici intrarea neapărată în exterior de turnuri, ci numai flancată de contraforturi destul de modeste ca dimensiuni şi aproape fără valoare ca apărare. Lăţimea intrării e cea obişnuită la cetăţile romane din sec. III şi IV de 3.70—3.80 m.

«Foarte important e însă Castelul dela Dişi-Pudac prin înconjurimile sale. In adevăr, spre S-V de castel se întinde, sub satul actual bulgăresc, o importantă aşezare civilă, ale cărei urme sunt pretutindeni aparente prin curţile locuitorilor. Foarte numeroase sunt în special chiupurile mari de pământ ars, cari serviau la păstrarea cerealelor şi lichidelor şi pe cari le găsim la tot pasul ieşind din pământ.

«Pe înălţimea care domină spre S-V cetatea şi oraşul civil, găsim de asemenea urme de fortificaţii primitive de caracter enhoric şi, ceeace e mai important, urmele în lespezi de piatră săpată ale drumului roman spre Odessus şi Marcianopolis. Spre S-E de cetatea noastră, pe înălţimea Gora Cealac, am constatat în călătoria făcută de mine împreună cu d-l Locot. Constantinescu pe Biel-Monastâr în spre Sf. Troiţa (Alagea) şi Euxinograd urme de aşezări civile antice cu ceramica caracteristică vremii greco-romane.

«In sfârşit spre N-E de cetatea dela Dişi-Pudac se deschide baia Batova, care se prelungeşte în interior prin câmpia Batovei, lăsând să se vadă întreaga coastă dela Balcic şi Cavarna, unde, precum se ştie, erau de asemenea aşezăminte antice de cultură greacă.

«Prin aceste împrejurimi castelul roman dela Dişi-Pudac se arată a fi avut un rol de prima însemnătate în paza drumului roman dela Odessus (1) şi Marcianopolis spre N-E pe malul mării prin

---

(1) După inscr. din CIL.III 12.507: *fines territorii Odessitani*, la Dişi-Pudac erà graniţa teritoriului anticei *Odessus* (Varna). Asupra castelului roman descris de mine vezi şi cele

Dionysopolis către Callatis și Tomi. Această pază devenise în special necesară la începutul sec. III, când năvălirile Goților amenințâ chiar Marcianopolis. Tehnica îngrijită a cetății (placajul e excelent lucrat și din piatră de prima calitate) ne arată că nu am greșì cu mult, dacă am fixà originile întăririi prin anii 250.

«Cercetările începute de mine la Dìși-Pudac n'au putut fi din nenorocire continuate, întru cât prin pacea dela București satul a fost lăsat Bulgariei și trupele noastre au primit ordinul să se retragă spre Ecrene, Gheikciler și Teke.

«In excursia pe care am făcut-o tot în acest timp la Gheikciler, unde se aflà cantonat o parte din reg. 70 rezervă, am constatat la Est-Sud-Estul satului, cam la vreo 300 m. distanță resturile unei *villa rustica*, din care un bogătaș bulgar din sat a luat în păstrare un mare chiup antic, *dolium*, de formă mai turtită ca cele dela Dìși-Pudac, de c. 1.20 m. înălțime pe c. 1.25 m. diametru.

«Astfel deci resturile antice din regiunea Dìși-Pudac-ului ne arată că aici a fost un ținut foarte intens populat în vremea romană, și personal nu pot decât încă odată să-mi exprim părerea mea de rău, că la delimitarea nouăi noastre granițe, nu s'au avut în vedere și aceste împrejurări de pe teren, cari, chiar dacă nu ar fi fost în concordanță și cu interesele pur militare, ceeace însă de fapt a fost cazul acum, încă tot ar fi trebuit să fie ținute în seamă din punctul de vedere istoric-național. Personal, am înaintat imediat un raport Ministerului de Răsboiu, cerând la fixarea graniței pe teren să se aibă în vedere și cetatea romană, care nu se află decât la vreo 800 m. departe de linia dreaptă a graniței în interiorul ținutului bulgar. Pe cât știu încă nu s'a hotărît definitiv granița în acest punct și poate o intervenție imediată a Academiei Române nu ar fi de prisos.

«Asupra celorlalte cercetări ale mele în Cadrilater în timpul campaniei noastre în Bulgaria nu mă pot oprì acum mai mult, întru cât ele au avut mai ales un caracter de informație prealabilă. Asupra cetății dela Dìși-Pudac m'am socotit însă dator a vă face raportul de față la prima ședință de toamnă a Corpului nostru.»

— D-l Președinte mulțumește d-lui Pârvan pentru grabnica și interesanta d-sale constatare științifică.

publicate de Jireček la 1886, în *Arch.-Epig. Mitt. aus Oesterr.-Ungarn*, X, p. 181 (unele afirmări ale lui Jireček nu sunt exacte); învățatul austriac crede (*l. c.*, p. 182) că cetatea dela Dìși-Pudac ar fi antica Gerania, diplomele bizantine din sec. XIV, pe cari se bazează Jireček, nedând însă indicații mai precise, el însuș e silit să dea această identificare ca o simplă ipoteză. In astfel de chestiuni numai inscripțiile pot hotărî definitiv.

D-l *St. C. Hepites* zice: In timpul vacanțelor Românimea a încercat o mare durere prin pierderea aviatorului Aurel Vlaicu. Intru cât Academia a apreciat meritele tânărului inginer, acordându-i premiul Lazăr în sesiunea generală din 1912, cred că este bine ca numele lui să fie pomenit aici, spre a rămâneà de veci consemnat în *Analele* noastre.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Mulțumesc, Domnilor Colegi, în numele Domniilor-Voastre d-lui Hepites, de a ne fi reamintit persoana regretatului Vlaicu și faptul că sunt 2 ani, de când, tocmai pentru studiul său asupra aviațiunii, Academia a găsit cu cale a-i arătà simpatia sa, acordându-i unul din premiile de cari dispuneà.

Și chiar afară de faptul acesta, care leagă în deajuns Academia de numele regretatului dispărut, noi nu putem trece cu vederea moartea aceluia care s'a ridicat așà de mult prin munca sa, dovedind nu numai o pricepere superioară, dar și o voință de fier, grație cărora a putut aduce elemente nouă în aviațiune.

Meritul cel mai mare ce-l are Vlaicu este că, fără o pregătire specială, în această direcțiune, dar numai prin inteligența sa superioară și prin sentimentul său patriotic, atât de cald și înălțător, care-l conduceà în această direcțiune, el a reușit să facă mai mult decât atâția alții, cari aveau o pregătire specială.

Recunosc că pregătirea sistematică, pe terenul științelor, dă o forță puternică celui ce știe să o utilizeze cu pricepere. Nu e mai puțin adevărat că foarte adeseori dogmatismul școlar ucide sau micșorează personalitatea și iată de ce eu am un cult pentru autodidacți cari, nefiind stingheriți de zăgazurile unor anumite discipline și teorii, pot să se înalțe falnic, cu propriile lor aripi, când geniul sau munca intensă pusă în serviciul unei frumoase inteligențe, le dă puterea necesară.

Vlaicu a fost dintre aceștia și, prin ceeace a făcut, el a servit românismului și omenirii și iată de ce Academia este fericită a puteà aduce și ea prinosul recunoștinței sale memoriei scumpului dispărut.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice că la 11 Septemvrie este terminul fixat pentru ținerea concursului între candidații înscriși la bursa Anastasie Stolojian pentru studiul în străinătate al științelor sociale, economice și financiare, și că deci urmează să se numească juriul examinator.

— Se decide a face parte din comisiune d-nii Profesori universitari St. Longinescu şi M. Seulescu, sub preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

D-l *N. Iorga* roagă să se fixeze pentru Vinerea viitoare şedinţă publică, d-sa având să facă o comunicare despre: *Istoria Evreilor în România.*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 13 SEPTEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul,* Vicepreşedinte.

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea sa despre *Istoria Evreilor în România.*

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* mulţumeşte d-lui Iorga pentru interesanta şi documentata sa comunicare.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Dela Lemberg s'a primit ştirea telegrafică despre încetarea din vieaţă a Canonicului Antonie S. Petruszewicz, membru onorar al Academiei, ales la 1890. Răposatul a fost unul dintre fruntaşii vieţii culturale a Rutenilor din Galiţia şi ani îndelungaţi a fost Prepozit şi Vicar episcopesc la Episcopia ruteană unită din Lemberg. In tinereţe a scris mai multe opere istorice şi etnografice, în cari s'a interesat şi de trecutul Românilor. Immormântarea se face chiar astăzi şi în numele Academiei s'a dat următoarea telegramă către Casa Naţională (Narodnyj Dom), una din fundaţiunile culturale ale răposatului:

«Academia Română împreună doliul său cu al naţiunii rutene din Galiţia pentru moartea venerabilului învăţat, Canonicul Petruszewicz, pe care dânsa se mândrià a-l numără între membrii onorari.»

Se aduce la cunoştinţă că la 16, 22 şi 23 Septemvrie curent, se vor ţineà concursuri pentru acordarea de burse din Fondul Adamachi şi deci urmează să se formeze comisiile examinatoare.

— Se decide a se formà comisiile după cum urmează:

a) d-l *A. Saligny,* preşedinte; d-nii C. M. Mironescu şi Th Dragu, membri, pentru acordarea a două burse la ingineri, spre a studià electro-tehnica la Paris;

b) d-l *A. Saligny*, preşedinte; d-nii P. Panaitescu şi Th Dragu, membri, pentru facerea concursului la Şcoala superioară de arte şi meserii între absolvenţi ai acestui fel de şcoale, spre a se perfecţionă în ateliere de construcţiuni de maşini în străinătate;

c) d-l *P. Poni*, preşedinte; d-nii C. Corban şi E Botez, membri, pentru facerea concursului la Şcoala superioară de arte şi meserii din Iaşi, pentru acordarea unei a doua burse ca cea precedentă;

d) d-l *P. Poni*, preşedinte; d-nii *I. Simionescu* şi I Rallet, membri, pentru acordarea a două burse la Facultatea de medicină şi a uneia la Facultatea de ştiinţe din Iaşi.

D-l *V. Pârvan* roagă să se ţină Vinerea viitoare şedinţă publică, în care d-sa să facă următoarea comunicare: *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 20 SEPTEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea sa: *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos.*

In timpul comunicării d-lui Pârvan, d-l Vicepreşedinte *D. Onciul* a ocupat fotoliul prezidenţial.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *N. Iorga* prezentă volumul XXII din lucrarea d-sale: *Studii şi documente cu privire la Istoria Românilor.*

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* exprimă d-lui Iorga mulţumirile Academiei pentru această nouă operă, care îmbogăţeşte literatura noastră istorică.

D-l *D. Onciul*, ca preşedinte al Comisiunii pentru examinarea candidaţilor prezentaţi la concursul bursei «Anastasie Stolojian», prezentă lucrările Comisiunii, care propune să se acorde bursa d-lui Costin St. Stoicescu. Comisiunea adaoge că, întru cât d-l Stoicescu are doi ani de studii în specialitatea ştiinţelor sociale, economice şi financiare în Germania, este de părere ca dânsul să urmeze studiile numai până va obţineă doctoratul, ceeace poate să facă până într'un an şi jumătate. După trecerea examenului de doctorat,

ar fi recomandabil să studieze un an în Anglia, iar restul timpului, pentru care i se va acordà bursa, să-l întrebuințeze pentru studii în Franța, ca să cunoască astfel, pe lângă școala germană, și școalele engleze și franceze.

— Propunerile Comisiunii se aprobă.

ȘEDINȚA DELA 27 SEPTEMVRIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Se citește procesul verbal al Comisiunii instituite la Școala de poduri și șosele, pentru acordarea a două burse pentru studiul electro-tehnicei la Paris. Comisiunea propune a se acordà bursele d-lor ingineri Teodor Resmiriță și Alexandru Nicolau.

— Propunerea Comisiunii se aprobă.

Vinerea viitoare fiind zi de ședință publică, d-l *N Iorga* anunță o comunicare despre: *Vasile Lupu ca următor al Impăraților de Răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 4 OCTOMVRIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* expune comunicarea: *Vasile Lupu ca următor al Impăraților de Răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *P. Poni* prezentă lucrările Comisiunii instituite sub președința d-sale la Școala superioară de arte și meserii din Iași, pentru acordarea din Fondul Adamachi a unei burse pentru lucrări practice de mecanică în străinătate. Comisiunea propune a se acordà bursa d-lui Gh. Gheorghiade.

— Propunerea Comisiunii se aprobă.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Văd în mijlocul nostru pe d-l Mario Roques, directorul seminarului și profesorul la catedra de limba română dela Sorbona. Salut pe d-l Roques și-i mulțumesc în numele Academiei

pentru cinstea ce ne-a făcut asistând la şedinţa de astăzi. In d-sa mai salut pe iubita noastră soră mai mare, Franţa, dela care mulţi din noi am primit binefacerile luminii şi culturii.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 11 OCTOMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* expune comunicarea despre: *Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811).*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *V. Pârvan* roagă să se ţină Vinerea viitoare şedinţă publică, în care d-sa să facă următoarea comunicare: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I Elemente arhitectonice. II Descoperiri mărunte.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 18 OCTOMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte comunicarea d-sale: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I. Elemente arhitectonice. II. Descoperiri mărunte.*

ŞEDINŢA DELA 25 OCTOMVRIE 1913

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* comunică două fragmente de inscripţii dela Mânăstirea Bistriţa

D-l *N. Iorga* face apoi următoarea propunere:

«Cunoaşteţi lucrarea lui Brockhaus *(Die Kunst in den Athos-Klöstern*, Lepzig 1913) Ea dă descrierea amănunţită a picturilor din puţinele mânăstiri dela Athos, cari şi-au păstrat în această privinţă vechea înfăţişare.

Avem noi Românii, aici și în Bucovina, zeci de biserici cari ar puteà formà obiectul unui studiu mult mai rodnic în rezultate. Din nenorocire, nu numai că nu-l intreprindem, dar lăsăm, în chip barbar, ca și picturile să se strice

«Cum, în Bucovina, a trebuit să vină un străin, d-l Kozak, pentru a publicà inscripțiile bisericilor noastre celor vechi, astfel, tot acolo, a trebuit să vie alt străin, meritosul învățat polon Władysław Podlacha, pentru a da, pe 208 pagine, o lucrare asemenea cu aceea a lui Brockhaus, care se mântuie cu constatarea că frumoasa noastră pictură din veacurile al XV-lea și al XVI-lea nu e un reflex al celei din Athos, ci că ne aparține

«Cred că e o datorie pentru Academia Română să intervie pe lângă d-l Podlacha pentru a permite o ediție românească a cărții sale sau, mai curând, una franceză prin care să poată fi cunoscută bogăția artistică a trecutului nostru și în străinătate

«In acelaș timp, ea trebue să intervie pe lângă Ministrul de Instrucție publică, pentru ca d-l Podlacha să fie rugat a venì la noi și a face o operă corespunzătoare pentru picturile noastre din veacul al XIV-lea (Biserica Domnească dela Argeș), al XV-lea (Popăuți, Hârlău, Dobrovăț), din al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea (sute de clădiri vrednice de cel mai pios interes), în folosul științei.

«Când nu suntem în stare a face un lucru, să îngăduim aceasta măcar străinilor cari, din motive pur științifice, totuș poartă interes unor comori pe cari nu știm a le prețuì.

«Adaog că în starea actuală a științei e o absolută nevoie să trimitem un tânăr care să facă la școala de înnoire a ideilor despre arta bizantină și orientală, care e școala lui Strzygowski, studiile de cari avem atât de mare nevoie»

D-l *I. Bianu* zice: Cele spuse de d-l Iorga sunt constatări foarte grave și foarte jalnice. O statornică lipsă de interes pentru rămășițele vieții trecute a neamului este încă una din urmările stării de prefacere a culturii noastre actuale. Zilnic avem dureroase dovezi despre aceasta. Un fapt nou este arătat în următorul raport făcut de d-l C. Moisil, ajutor-numismat al Academiei, după îndeplinirea unei însărcinări ce i-am dat:

«*Domnule Bibliotecar*,

«După cum știți, în luna Maiu a. c., ni s'a oferit spre cumpărare din partea unui negustor din orașul Suceava (Bucovina) un număr de monete vechi, găsite în fosta capitală a Moldovei. După ce în repețite rânduri am mai cumpărat dela acest negustor astfel de monete, a început să ne trimită și obiecte vechi, mai ales arme, unelte și obiecte de podoabă. După spusele

sale, atât monetele, cât şi celelalte obiecte proveniau parte din cetatea Sucevei, parte din descoperirile ce s'au făcut cu ocazia lucrărilor pentru aducerea apei în oraş.

«Privite însă mai de aproape, aceste vechi urme de cultură românească făceau impresia că nu sunt decât rămăşiţele, exemplarele comune, ale descoperirilor făcute şi că piesele bune au fost sau rezervate altor amatori, sau în cel mai bun caz urmau să ne fie oferite mai târziu şi pentru sume mai mari. Această bănueală v'a îndemnat ca, după ce încercările ce le-am făcut pentru a obţineà obiecte mai bune, n'au reuşit, să-mi daţi însărcinarea de a mă duce la Suceava, pentru a cercetà la faţa locului cum stau lucrurile, şi în acelaş timp a intrà în legături cu persoane, cari să ne ţină în curent cu descoperirile ce se vor mai face şi eventual să achiziţioneze pentru noi obiectele ce ne-ar interesà. In virtutea acestei însărcinări am fost în Suceava în zilele de 19 şi 20 Octomvrie şi în urma unor cercetări foarte amănunţite întreprinse atât în oraş, cât şi în împrejurimi, am constatat următoarele:

«Cu ocazia săpăturilor ce s'au făcut la cetatea Sucevei s'au descoperit un număr foarte mare de monete şi obiecte vechi, dar numai o mică parte din ele s'au depus în muzeul ce s'a înfiinţat în acest oraş, cele mai multe şi mai ales cele mai de valoare au fost trimise muzeelor din Viena, Cernăuţi, Lemberg şi chiar muzeului din Praga. In special obiectele de artă, cum erau cele de sticlă, de porcelan sau obiectele de podoabă mai caracteristice, precum şi acele a căror conservare necesità o îngrijire specială, cum erau fragmentele de pictură murală, din capela palatului, au fost trimise aproape excluziv muzeelor pomenite. In muzeul local nu s'au depus decât piese comune şi în cea mai mare parte rău conservate, iar particularii amatori n'au putut achiziţionà nici ei decât tot obiecte de această categorie.

«De altă parte lucrările pentru aducerea apei s'au executat în anii 1911 şi 1912, terminându-se complet în acest din urmă an, astfel că atunci când am aflat noi despre ele, trecuse aproape un an de când erau desăvârşite. Lucrurile ce s'au găsit cu această ocazie au intrat mai ales în muzeul local; totuş parte din ele au fost achiziţionate de amatori dela noi: din Iaşi, Fălticeni, Bârlad, etc Erà deci natural, ca ducându-mă acolo la o distanţă de timp atât de mare, să nu pot găsì decât lucruri foarte puţine şi din cele mai comune.

«In adevăr, Domnule Bibliotecar, am cercetat în mod cât se poate de discret toate persoanele din oraş, despre cari am putut aveà informaţiuni că au avut lucruri vechi, între ele şi pe negustorul cu care eram în legături mai dinainte, dar n'am găsit la nici una din aceste persoane decât rămăşiţe lipsite de orice valoare. Am făcut cercetări şi în două localităţi din apro-

piere, Scheia și Ițcanii noi, dar și aci rezultatul a fost cu totul nesatisfăcător.

«Am căutat atunci să mă pun în legături cu oameni, cari ar puteà să ne informeze de acum înainte despre descoperirile ce se vor face și să se însărcineze în acelaș timp cu expedierea lucrurilor ce le vor puteà achiziționà pentru noi. Și sper că am reușit să organizez un mic serviciu, în frunte cu o persoană cu o cultură superioară, care ne va aduce pe viitor servicii reale.

«Cu prilejul acestei călătorii am mai făcut, Domnule Bibliotecar, două constatări: în primul rând cât de puțin interes acordăm noi, ceștia din România liberă, vechilor monumente din țerile românești subjugate; al doilea cât de slab suntem informați despre descoperirile întâmplătoare ce se fac în vechile localități românești din aceste țeri.

«La Suceava se sapă de atâția ani, descoperindu-se urme extrem de importante de cultură românească, și cu toate acestea Statul nostru n'a avut acolo un specialist, care să asiste în permanență la acele săpături, nici nu s'a interesat să achiziționeze, pentru vreo colecțiune de a noastră, obiecte, cari cu oarecare bunăvoință și fără mari cheltueli puteau intrà în muzeele noastre, în loc să îmbogățească muzeele Galiției și Boemiei In diferite alte localități din Bucovina, Basarabia și Transilvania se descoperă în fiecare zi vechi și prețioase monumente de cultură românească, cari când nu intră în muzeele străine, sunt colecționate în cea mai mare parte de amatori străini, deși locul lor ar fi în colecțiunile noastre publice.

«Dacă însă Statul nu dă atenția cuvenită acestor monumente atât de prețioase pentru cunoașterea trecutului nostru, Academia Română, care pe lângă monumentele literare ale trecutului nostru adăpostește și alte monumente, de cultură românească, ar trebuì să facă tot posibilul pentru a împedicà înstrăinarea urmelor de cultură românească ce se descoperă în afară de regat.

«Pentru acest scop ar trebuì ca înainte de toate să ne punem în legături cu oameni pricepuți din toate localitățile cu un trecut cultural mai bogat din țerile românești subjugate, însărcinându-i să ne țină în curent cu orice descoperiri s'ar face și la nevoie să achiziționeze pentru noi obiectele ce ne-ar interesà. Prin aceasta s'ar atinge un scop îndoit: de o parte am puteà îmbogăți colecțiunile Academiei cu monumente nouă și cari ar fi salvate în acest chip de înstrăinare, de altă parte am provocà în țerile românești subjugate un curent pentru aprecierea și studierea monumentelor vechi, curent care astăzi aproape nu există.»

Vedeți faptul: în vechea capitală a Moldovei, lângă hotarul de acum al Regatului nostru, se fac lucrări de edilitate cu mari mișcări de pământ,

se găsesc multe obiecte vechi şi monete de ale vechilor Domni moldoveni; ele sunt duse la muzeele din Viena, Cernăuţi, Lemberg, Praga, iar noi nu ştim nimica, nu ne informează nimenea, deşi acolo este un liceu românesc, o mânăstire românească, iar în capitala provinciei locuesc câţivà membri ai Academiei. Această dezinteresare pentru rămăşiţele trecutului ne-a făcut până acum pierderi colosale şi nereparabile Este ceasul din urmă ca să ne deşteptăm şi, cu toate sacrificiile posibile şi mai ales printr'o bună şi neadormită organizare, să căutăm să scăpăm de pieire şi de risipă ce se mai poate scăpà. Avem Comisiunea Monumentelor Istorice, care de câţivà ani lucrează bine, atât prin restaurările ce le face monumentelor rămase, cât şi prin studiile asupra lor, cari se tipăresc în publicaţiile ei.

Să se cheme d-l Podlacha, ca să facă descrierea vechei noastre picturi bisericeşti, dar nu este destul. Ar trebui să se organizeze copierea celor mai bune picturi de prin biserici şi mai ales a portretelor ctitoreşti, căci toate acestea se prăpădesc repede şi fără urmă în vremea de prefacere în care suntem atât de înaintaţi. Astăzi se pot încă prinde lucruri de cel mai mare preţ, cari mâine nu vor mai fi. In mânăstirea Suceviţa a Movileştilor, pe lângă bogăţia picturilor murale, se păstrează o nepreţuită comoară de miniaturi dela începutul secolului XVII. Vecinii de peste Dunăre, Bulgarii, au început să publice elementele artistice din manuscriptele făcute la noi, ca fiind naţionale ale lor, pentrucă textul este în limba slavo-bulgară. Alţii ne ieau ale noastre şi-şi fac din ele titluri de glorie naţională, iar noi cu nepăsare şi neînţelegere le lăsăm să se strice şi să se risipească

D-l Preşedinte *C I. Istrati* zice că membrii Comisiunii monumentelor istorice s'au preocupat de păstrarea picturilor din biserică, dintre cari unele sunt de o frumuseţe rară, cum sunt cele dela Hârlău. Un străin specialist a fost chemat de d-l Kalinderu ca să scoată la iveală picturile cari în scurgerea vremii au fost întunecate sau acoperite cu alte zugrăveli ori tencueli

In altă ordine de idei, d-l Preşedinte *Istrati* aduce la cunoştinţă că alaltăieri a fost primit în audienţă de **Maiestatea Sa Regele,** căruia a prezentat lista elevelor cari au concurat anul acesta pentru Institutul Otteteleşanu. Maiestatea Sa este mult preocupat de pericolul de incendiu în care se găsesc colecţiunile Academiei, pe cari le cunoaşte, şi apreţiază marea lor valoare istorică şi naţională.

Cu această ocaziune Maiestatea Sa a exprimat dorinţa ca Academia să întocmească şi să publice câte un dicţionar român-bulgar şi bulgar-român, cu scurte conversaţiuni, spre a fi folosite de populaţiunea noului teritoriu anexat.

Asupra acestei chestiuni se face discuție, la care ieau parte d-nii: *Bianu, Onciul, Istrati, Țițeica* și *Sutzu*

Dela Academia de studii comerciale se primește invitațiune la inaugurarea ei, care se va face Vineri la 1 Noemvrie.

— Se decide ca d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* să reprezinte Academia

D-l *N. Iorga* aduce la cunoștință că la 8 Noemvrie se va așeză la Mânăstirea Dealului sarcofagul lui Mihaiu Viteazul și crede că și Academia va fi invitată la solemnitate.

D-l Președinte *Istrati* primește să reprezinte Academia.

Se aduce la cunoștință că la 28 Octomvrie se va face la Școala de poduri și șosele alegerea a 8 elevi, cărora să se acorde din Fondul Adamachi burse pentru anul școlar 1913—14.

— Se decide ca juriul să fie compus din d-nii C. M. Mironescu, directorul școalei, Th. Dragu, profesor, sub președința d-lui *A. Saligny.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 1 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *I. Bogdan* prezentă un exemplar de lux din lucrarea sa în 2 volume, apărută acum în publicațiile Comisiei istorice a României: *Documentele lui Ștefan cel Mare*

D-l *Dr. V. Babeș* cetește partea I a comunicării d-sale: *Studii asupra cholerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul acesta.*

D-l *D. Onciul* ocupă fotoliul prezidențial.

D-l *N. Iorga* cetește comunicarea d-sale despre: *Muntele Atos în legătură cu țerile noastre.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 8 NOEMVRIE 1913

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *St. C. Hepites* prezentă Academiei ca omagiu din partea autorului, d-l A. Lebeuf, Directorul Observatorului din Besançon, scrierea *L'oeuvre d'Henri Poincaré. L'Astronome* Asupra vieții și operei lui Poincaré s'au scris și se vor mai scrie vreme îndelungată lucrări, pentrucă acest gigante al științei s'a impus cu toată puterea geniului său. Scrierea d-lui Lebeuf are pentru

noi însemnătatea, că în ea se vorbește de neuitatul nostru coleg Spiru Haret, în rândurile următoare dela pag. 5:

«Déjà cependant, en 1876, un astronome roumain de haute valeur, M. Spiru Haretu, avait ouvert une brèche dans le théorème de Laplace; ses résultats ont été confirmés dans les *Leçons de Mécanique céleste* de Poincaré, qui avait écrit . . »

D-l *Dr. V. Babeș* cetește partea II a comunicării d-sale: *Studii asupra cholerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul curent.*

D-l *Dr. C. I. Istrati*, ocupând fotoliul prezidențial, zice: Nu pot redeschide ședința fără să arăt părerea de rău a Academiei pentru pierderea întâmplată Vinerea trecută în persoana lui Nerva Hodoș, unul din funcționarii ei cei mai culți, care a adus acestei Instituțiuni servicii reale prin munca și cunoștințele sale.

Fie-i pomenirea veșnică!

D-l *V. Pârvan* cetește comunicarea d-sale despre: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua și a treia de săpături din anii 1912 și 1913. III. Inscripții și monumente figurate. IV. Considerații istorice.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela d-l Dr Louis Duparc, profesor la Universitatea din Geneva și membru onorar al Academiei, se primește următoarea scrisoare:

«Vă rog să binevoiți a fi interpretul meu pe lângă Academie, pentru a-i mulțumì că a fost reprezentată la serbările jubileului meu.

«Am fost cu deosebire mișcat de acest semn de simpatie, provenind dela o instituție, la care mă simt onorat că aparțin, și dela colegi cu cari am întreținut totdeauna relațiunile cele mai cordiale.

«Ascultând încântătoarele cuvinte cari mi-au fost adresate de delegatul D-v, d-l profesor Mrazec, am retrăit câtevà clipe un trecut întreg, care este scump pentru mine, și primii ani ai unei cariere științifice cu care el însuș a fost așà de strâns legat.»

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se cetì în ședință publică de către autor și a se publicà în *Anale* lucrarea d-lui G. Murnu, membru corespondent, intitulată: *Dela Cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă.*

— Se decide a se ținea Vinerea viitoare ședință publică pentru comunicarea d-lui Murnu.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 15 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreședinte.

D-l *N. Iorga* expune comunicarea d-sale despre: *Steagul lui Mihnea-Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad.*

D-l G. Murnu, membru corespondent, cetește comunicarea: *Dela cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă. Studiu arheologic.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela M. Sa Regele Italiei se primește volumul IV din *Corpus Nummorum Italicorum,* publicațiune făcută sub auspiciile Maiestății Sale.

D-l *N. Iorga* prezentă următoarele două broșuri, publicate de d-sa cu ocaziunea ducerii la Belgrad a clopotului lui Caragheorghe, găsit la restaurarea bisericii Madona Dudu din Craiova: *La cloche de Carageorges destinée à la chapelle de Topola* și *Relations entre Serbes et Roumains.*

Dela d-l Căpitan R. Rosetti se primește medalia de bronz, bătută cu ocaziunea inaugurării monumentului lui Suvaroff la Râmnic, precum și broșura publicată cu acea ocaziune în limbile rusă și franceză.

Dela Societatea ortodoxă națională a femeilor române se primește invitare la al treilea Congres anual, care se va ţineà la Iași în zilele de 23 și 24 Noemvrie.

— Se decide a fi rugați să participe toți membrii Academiei din Iași, delegând pe unul să țină o cuvântare în numele acestei Instituțiuni.

D-l *A. D. Xenopol* anunță o comunicare publică asupra *Omului mare politic.*

— Se decide a se pune la ordinea zilei pentru ședința dela 6 Decemvrie

---

ȘEDINȚA DELA 22 NOEMVRIE 1913.

Președința d-lui *C. I. Istrati.*

D-l *D Onciul* prezentă o scrisoare a Maiestății Sale Regelui către fratele său Leopold de Hohenzollern, cu data de 12/24 Ianuarie 1878, în care se vorbește de evenimentele răsboiului nostru de independență Scrisoarea i-a fost oferită spre cumpărare de un anticar din Germania pentru Arhivele

Statului D sa a prezentat-o d-lui Maiorescu, Președintele Consiliului, care după câtevà zile i-a înapoiat-o cu înștiințarea că a fost cumpărată de Ministerul Afacerilor străine, cu dorința de a fi incorporată în colecțiunea de documente ale Academiei

— Se exprimă mulțumiri d-lui Președinte al Consiliului pentru această prețioasă donațiune.

D-l *N. Iorga* prezentă publicațiunea d-sale: *Les causes de la catastrophe de l'Empire Ottoman Conférence faite le 11 novembre à Belgrade.*

D-l *N. Iorga* face apoi următoarea comunicare despre: *Originalul slavon al actului dela Ștefan cel Mare pentru Folticeni:*

Frecuența ședințelor noastre publice, răsunetul ce-l au în presă, contribue să facă a ni se semnalà la scurte intervale izvoare istorice, cari au uneori un preț deosebit.

Astfel un fotograf din Bacău, d-l E. Orato, a avut amabilitatea de a-mi transmite fotografia unui vechiu fragment ce i s'a adus de un țăran ungur din Luzii-Călugăra, de lângă acest oraș.

E vorba de un document dela Ștefan cel Mare, care iese la iveală după ce colegul nostru d-l I. Bogdan a cuprins în două splendide volume, publicate cu toată îngrijirea filologică dorită și cu note neobișnuit de intense, de bogate și minuțioase (1), nu mai puțin de o sută douăzeci și două de acte dela marele Domn.

Data s'ar puteà deslușì — deșì una din cifre e acoperită de îndoitura hârtiei tocmai în acest loc: de sigur 6997 din toamnă, 6998 până în primăvară, când apare și Comisul Șandru, care lipsește în actul nostru.

Actul e interesant și prin acel căruia îi este dat și prin moșia pe care o primește.

Lui Isac Vistierul i se întăresc moșiile cumpărate dela o Neagșa, fata Maricăi și a lui Hanea (χаннна, χанѣ), dela Mărușca, fata logofătului Mihail, și dela Dragoș Stănigescul (стѫннџескоүла), pomenindu-se și popa Iuga, tatăl lui Mihul. De numele lui Isac sunt pline mărturiile documentelor lui Ștefan.

Mai interesante sunt localitățile: Buciumenii și mai ales «satul pe Șumuz anume Fulticianii» (єдно село на шѹмоузѣ на нмѣ фоултнчанїн).

Din acest sat erà să se desvolte, prin unirea — obișnuită în creațiunile urbane mai nouă — cu alte sate vecine, și mai ales cu Șoldăneștii,

(1) *Documentele lui Ștefan cel Mare*, București, Socec, 1913; ediție a «Comisiei Istorice a României.»

târgul Folticenilor din timpurile noastre, căruia greșit i se zice Fălticeni, numele fiind din Foltici, fiul lui Foltea, mâncăciosul (foale, Foltea, după Buftea ș. a.) (1).

D-l Bogdan a arătat cum Foltea i se zicea vechiului proprietar, Oanea Stan (?) Pântece, care e pomenit în acest act.

Căci d-sa a cunoscut — analizându-l ca No. CCXII din colecția sa — acest uric în traducerea românească, făcută de Evloghie și copiată la 1813, când se făcea, pentru hatârul boierului proprietar, noul târg, și cu Evreii din Bucovina (2), traducere pe care merituosul Teodor Codrescu o publică în *Uricariul*, XVI, pp. 4—70.

Aici se vede data, 15 Martie 6998, Suceava. Dar se suprimă numele boierilor ca și formulele dela început și se strică o seamă de nume, rău cetite sau modernizate.

Să mai observăm că originalul are în litera inițială *M* și în cadrul ce o încunjură la stânga și jos o frumoasă monogramă, într'o vreme când ele nu se întâlnesc de obiceiu.

Căpătarea acestui hrisov e deci de recomandat din toate punctele de vedere. Cu atât mai mult, cu cât fotografia pe care o prezent nu dă decât două treimi în lățime din întinderea lui.

D-l I. Bogdan, președintele Comisiunii istorice, prezentă ultima publicație a acesteia: *Letopisețul Țerii Moldovei dela Istrati Dabija până la domnia a doua a lui Antioh Cantemir, 1661—1705*, editat de C. Giurescu. Cu această ocaziune, d-l Bogdan amintește că, în urma unor discuțiuni făcute în sesiunea generală trecută, Academia a rugat pe Ministerul Instrucțiunii să restabilescă—sub orice formă—subvențiunea legală pentru Comisiunea istorică. La adresa Academiei nu s'a primit nici un răspuns și d-l Bogdan roagă Academia să ceară răspunsul, oricare ar fi el.

D-l *V. Pârvan* prezentă lucrarea d-sale: *Archäologische Funde im Jahre 1913*, extrasă din *Jahrbuch des Kaiserlich Deutschen Archaologischen Instituts*

Dela d-l Profesor C Moisil, ajutor-numismat al Academiei, se primește în dar manuscrisul: «Opis de toate delile pricinilor lucrătoare la Eforia Școalelor Naționale», începând cu luna Noemvrie 1831 și ținând până la 12 Ianuarie 1862. Acest opis a făcut parte din biblioteca răposatului Gr Manu.

— D-l Președinte exprimă mulțumiri d-lor Iorga, Pârvan și Moisil

(1) Cf. și Bogdan, *l. c.*, I, p. 402.

(2) Cf, în aceste «Anale», pe 1913, *Istoria Evreilor în România*, și atrag atenția și asupra faptului că biserica mai veche din Folticeni are vechi registre parohiale, cari ar trebui cercetate.

Dela Biblioteca Imperială din St Petesburg se primeşte invitaţiune la serbarea centenarului înfiinţării ei, care se va face la 2 (15) Ianuarie 1914

— Se decide a fi delegat d-l *I Bogdan* şi a se interveni la Ministerul Instrucţiunii cu rugămintea de a da d-lui Bogdan mijloacele necesare de călătorie

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publică în *Anale* scrierea d-lui I. Ursu, membru corespondent: *Din influenţele politicei europene în trecut asupra istoriei noastre* (*Moise-Vodă*, *1529 Martie—1530 August*).

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Se ceteşte procesul-verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 22 Noemvrie, prin care arată că Secţiunea a decis să propună a se tipări în *Anale* scrierea d-lui St. Procopiu: *Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă

ŞEDINŢA DELA 29 NOEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Ministerul Afacerilor străine se primesc exemplare din circulara pentru acordarea premiului Nobel în 1914 pentru pace

— Exemplarele se împart între membrii Academiei.

Dela Academia Regală de Ştiinţe şi Arte din Barcelona se primeşte invitare la serbarea împlinirii a 150 de ani dela fundaţiunea ei, care se va face la 18 Ianuarie 1914 st. n.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

Se primeşte invitare la expoziţia internaţională «Panama-Pacific», care se va deschide în 1915 la San Francisco.

— Se pune în vedere membrilor doritori de a luà parte.

D-l *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, Am o datorie de conştiinţă pe care ţin a o îndeplinì cu cea mai mare mulţumire sufletească. Vă aduceţi aminte că în decursul lunii Maiu 1912, am avut cinstea să vă întreţin cu o lucrare a mea relativă la *Nomencla-*

tura în Chimia organică. Bine înţeles că, expusă în o singură şedinţă, ea v'a fost comunicată numai în liniile ei mari. Aţi avut bunătatea a admite publicarea ei. Astăzi am mulţumirea a vă prezentà acest volum şi ţin a aduce cele mai calde şi sincere mulţumiri Academiei pentru sacrificiul ce a făcut de a o da la lumină.

Regret că lucrarea aceasta, cu toată sforţarea făcută pentru a o reduce, e cu mult mai mare decât îmi închipuiam, astfel că sacrificiul făcut de Academie cu imprimarea ei este destul de serios. Regret că nu sunt în o situaţie materială mai bună, căci cu siguranţă aş luà parte la cheltueala făcută cu imprimarea ei. Totuş mă grăbesc a vă face cunoscut că renunţ la dreptul meu de autor. Atât pot face şi aceasta o îndeplinesc cu mare plăcere. Tot din drepturile mele de autor şi din alte mici sume am constituit dejà un mic fond la Academie, şi acestuia doresc să se adaoge suma aceasta ce mi se cuvenià.

Destinaţiunea ce voesc a da acestui fond este ca el să servească Academiei pentru premierea lucrărilor ce se vor tipărì cu intenţiunea de a da o bună educaţiune copiilor noştri. Nu prea ştim să ne creştem copiii şi iată de ce se arată aşà de puţine caractere şi patrioţi în generaţiile în mijlocul cărora trăim.

In ce priveşte *Nomenclatura chimică* ce aţi publicat, lăsând orice sentiment de modestie deoparte, ţin a vă declarà că ea este prima lucrare publicată în acest sens.

Muncesc în această direcţiune dela 1889, când cu d-l Poni am luat parte la Congresul de Chimie dela Paris. Atunci am fost numit între membrii Comisiunii internaţionale pentru studierea nomenclaturii. La 1891 am trimis prima mea notă în această privinţă.

La 1892, am luat parte la Congresul dela Geneva. In urmă am publicat tratatul meu elementar de Chimie, conform cu noua nomenclatură, acesta fiind primul apărut în acest mod.

In fine am publicat în 1896: *Étude sur la nomenclature de la Chimie organique. Addittions, compléments et nouvelles propositions.* Première partie: *Les Hidrocarbures. Les dérivés halogénés des hydrocarbures,* care a fost notată şi de Richter în importanta sa lucrare (1).

Ca să vedeţi cât e de importantă această chestiune şi cât se

(1) Chemie der Kohlenstoffverbindungen oder organische Chemie. Elfte Auflage. Bonn 1913.

cere de urgent studierea și stabilirea ei, vă voiu face cunoscut că principalele societăți de chimie s'au unit și, alegând delegați speciali, vor face o lucrare în comun. Congresul lor trebuià să se țină la Londra în 1913, luna Septemvrie.

Dar marele chimist și industriaș Solvay dela Bruxelles a oferit, pe lângă palatul său, și un milion și jumătate, în diferite rate. Congresul se hotărî să aibă loc în astfel de împrejurări la Bruxelles, unde se și întruni în decursul toamnei acesteia.

Dar fiindcă mulți cred că nomenclatura e cevà a parte de chimia propriu zisă, țin să vă cetesc următoarea părere a marelui Lavoisier, scrisă cu patru ani înainte de moartea sa:

«L'impossibilité d'isoler la nomenclature de la science physique est nécessairement formée de trois choses: la série des faits qui constituent la science; les idées qui les rappellent; les mots qui les expriment. Le mot doit faire naître l'idée; l'idée doit peindre le fait: ce sont trois empreintes d'un même cachet: et comme ce sont les mots qui conservent les idées et qui les transmettent, il en résulte qu'on ne peut perfectionner le langage sans perfectionner la science, ni la science sans le langage, et que quelque certains que fussent les faits, quelque justes que fussent les idées qu'ils auraient fait naître, ils ne transmettraient encore que des impressions fausses, si nous n'avions pas des expressions exactes pour les rendre».

Astfel putându-vă ușor convinge de importanța acestei chestiuni științifice, mulțumesc din nou Academiei pentru partea largă ce a luat la tipărirea lucrării mele, care va apăreà în curând sper și în limba franceză, revăzută și cu o introducere a membrului Institutului d-l Albin Haller.

— Membrii Academiei răspund cu aplauze la cuvântarea d-lui Istrati.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea d-sale în limba suedeză: *Chestiunea albaneză,* extrasă din *Svensk Tidskrift*

Dela Direcțiunea revistei «Vieața Românească» din Iași se primește o listă de subscripție pentru ridicarea în acel oraș a unui monument lui Sp. Haret.

ŞEDINŢA DELA 6 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l Dr Ilarion Puşcariu, Arhimandrit, Vicar arhiepiscopesc de Sibiiu, se primeşte în dar pentru bibliotecă publicaţiunea: *Contribuţiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*, făcută sub îngrijirea d-lui Dr Puşcariu şi a altor persoane

Asupra acestei publicaţiuni d-l *I. Bianu* zice: Volumul pe care ni-l trimite Părintele Ilarion Puşcariu, Vicarul Mitropoliei Sibiiului, este de o deosebită însemnătate şi se cuvine ca Academia să-i dea o atenţiune deosebită. El este o nouă lucrare de apărare a drepturilor istorice ale Românilor de peste Carpaţi de a trăi pe pământul străbun, ajuns în timpurile vitrege în stăpânirea «cuceritorilor» sau a «oaspeţilor» veniţi peste dânşii Se apropie împlinirea unui secol şi jumătate, de când a fost pusă această chestiune de contestare a «dreptului istoric».

La discutarea ei au luat parte mulţi istorici şi oameni politici ai neamurilor cari se simţiau stânjenite prin fiinţa şi desvoltarea Românilor. Românii au apărat şi ei drepturile lor prin scrieri cari răspundeau la ale protivnicilor. Astfel s'a produs o întreagă literatură de polemică politică-istorică, în care au răsunat numele: Sulzer, Eder, Rösler, Hunfalvy, iar din partea a lor noştri: Petru Maior, Şincai

Discuţia chestiei nu s'a încheiat nici până astăzi Adversarii Românilor continuă atacurile lor Cel mai nou l-a dat arhivarul Universităţii săseşti dela Sibiiu G. Muller, care a publicat în 1912 o scriere intitulată: «Die ursprungliche Rechtslage der Rumänen im Siebenburger Sachsenlande». Atacul acesta este deci îndreptat numai asupra unei părţi restrânse din chestiunea întreagă, adică numai asupra stării de drept a Românilor în ţinuturile săseşti, numite în evul mediu «Fundus regius». Noul istoric politic sas nu ţine în seamă nu numai studiile şi documentele publicate de Români, dar nici pe cele mai nouă ale istoricilor maghiari, ci el stă aproape tot numai pe bazele cele vechi dinainte de 1848. In aceste condiţiuni scrierea lui este tot atât de înapoiată, pe cât şi de tendenţioasă.

In jurul Mitropoliei româneşti din Sibiiu se află acum câţivà tineri istorici cu solidă pregătire şi informaţiune ştiinţifică. Ei s'au grupat în jurul venerabilului Arhimandrit Puşcariu şi au întocmit acest frumos volum de apărare faţă de atacul arhivarului săsesc.

In fruntea acestui volum -- după o călduroasă prefaţă a Arhimandritului Puşcariu, care arată punctul de plecare şi rostul publicaţiunii,—se află un luminos studiu critic (104 pagine) asupra lucrării arhivarului G. Muller, scris de

tânărul și mult promițătorul profesor și istoric Sibiian Dr. Silviu Dragomir. Urmează apoi două memorii relative la chestiuni de drept între Români și Sași, unul scris la 1866 de răposatul Ioan Pușcariu, altul publicat la 1871. Un bogat aparat documentar este alăturat la aceste lucrări de expunere istorică și argumentare juridică.

Volumul care ne vine dela Siibiu este așà dar produsul unui nou episod din lupta seculară pentru a apără «vechiul nostru pământ».

Dela d-l Teodor V. Păcățeanu se primește: *Cartea de aur*, volumul VII.

Dela d-l Dr. V. Teodoru se primesc în dar pentru colecțiunile Academiei două fotografii mai vechi, reprezentând una pe Principele de Battenberg călare și cealaltă o horă țărănească bulgară. Fotografiile au fost găsite de donator în stațiunea climaterică Kneajevo de lângă Sofia.

— Se exprimă mulțumiri donatorilor.

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ DELA 12 DECEMVRIE 1913.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Ne-a întrunit aci o tristă datorie. Ați aflat că ieri, la orele 3, a încetat din vieață, aproape pe neașteptate, colegul și fostul nostru Președinte *Ion Kalinderu.* In aceste momente dureroase, nu ne rămâne decât să ne închinăm înaintea Celui ce a hotărît astfel și să fixăm modul de participare a Academiei la trista ceremonie a îmmormântării.

— Se decide:

a) membrii Academiei să participe in corpore la îmmormântare;

b) d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* să rostească în numele Academiei cuvântarea funerară;

c) să se depună o coroană pe sicriu din partea Academiei și alta din partea Institutului Otteteleșanu, al cărui fond a fost dăruit de marele răposat;

d) o delegație de eleve și profesoare dela Institut să iea parte la îmmormântare;

e) în ziua îmmormântării să se slujească la biserica dela Măgurele, de către preotul Institutului, un parastas la care să asiste toate elevele, și membrii corpului didactic și administrativ.

ŞEDINŢA DELA 13 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Pentru şedinţa de astăzi se anunţase o lectură publică a d-lui *N. Iorga.* Academia fiind sub impresia dureroasă a pierderii neuitatului coleg Ion Kalinderu, rog să se ridice şedinţa în semn de doliu.

— Şedinţa se ridică.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 20 DECEMVRIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea despre. *Vechi fundaţiuni religioase româneşti în Orient.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă cuvântarea următoare, rostită de d-sa la îmmormântarea decedatului Ion Kalinderu:

«Ion Kalinderu nu mai trăeşte. Ion Kalinderu, întruparea cea mai desăvârşită a cinstei, patriotismului curat, iubirii binelui public şi a muncii neobosite, s'a supus legii firei şi a intrat în eternitate.

«Un gol mare rămâne însă în urma lui. Gol greu, foarte greu, de umplut, deoarece puţini sunt aceia cari să aibă o vieaţă mai curată, mai senină şi mai plină de fapte bune, ca aceea a scumpului odihnit în Domnul.

«Fost-a el de tânăr bătrân în judecată şi dat i-a fost să fie verde la muncă şi pricepere, până la o vârstă destul de înaintată.

«Munca fără preget constituià podoaba vieţii lui. Cinstea erà plămădită în firea lui aleasă; dorul de bine şi iubirea adevărului constituiau fericirea sufletului lui, iar chibzuinţa în fapte, prevederea în lucrare şi ţinta, totdeauna patriotică, în tot ce urmărià, erau însuşirile lui fireşti, dela cari nu puteà să se dea în lături.

«Natură de elită, suflet ales, el va rămâneà o podoabă a neamului nostru.

«In timpurile în cari cinstea e o calitate, patriotismul un merit, munca o excepție de laudă, și când caracterele se întâlnesc rar; în vremi în cari, adeseori, chiar patriotismul mai luminat e întunecat de o umflare peste seamă a personalității, și e pătat, nu arareori, de lupte pătimașe și dăunătoare țerii; în lungi răstimpuri de șovăire și nehotărîre la fapte bune, și doveditoare de oarecare lipsă de destoinicie în chestiunile mari lăuntrice, Kalinderu apare ca un far luminos.

«Nimic pătimaș și îngust în pornirile lui, nimic personal și josnic în dorințele lui, nimic făcut de formă numai sau pentru a orbì buna credință a lumii nepregătite. Totul la el plecà dela o convingere adâncă: propășirea și fericirea țerii sale.

«Iubià pe cei dela țară cu adevărat și a făcut așà de mult pentru ei în mod priceput și sincer.

«Iubià mișcarea culturală în fruntea căreia stă Academia și el a dat ajutor, totdeauna, pentru mergerea necontenit înainte.

«Iubià trecutul măreț al acestei țeri și iată de ce erà adunător de odoare scumpe nouă și căutà să reînalțe localurile de credință.

«Vedeà lipsurile mari ce se găsesc chiar de ochiul cel mai puțin dibaciu, dar dornic de a face binele, el nu se mulțumià numai cu arătarea lor, dar grijià ca să aducă, pe cât puteà, vindecarea răului.

«Rar s'a văzut la noi, în ultimii timpi, o fire mai desăvârșit stăpânită de dorul binelui public.

«Intreaga lui existență poate fi asemuită unui râu lin și liniștit, care a adus numai vieață și mulțumire oriunde s'a atins de maluri prielnice.

«De tânăr se deosebește el prin seriozitatea la studii și întors în țară, el, fiul de bogat, continuă a studià, a muncì și a duce vieața exemplară pe care o dusese și la Paris.

«In magistratura țerii, pe care el dorià să o vadă așà de sus, fu un model și iată de ce ajunse curând până la Inalta Curte de Casație, fără a se șoptì nimic în juru-i, mai ales pe acele vremuri, decât de bine și cu respect.

«El, bogătașul, cu o situație socială relativ respectabilă, deșì trăià în un mediu în care cei ce doriau a ajunge cu orice preț se ridicau așà de iute și fără greutate, urcà liniștit treptele înălțării numai grație muncii lui cinstite.

«In țara frământărilor politice sterpe, pentru interesele generale prielnice politicianilor de profesie, Kalinderu întoarse spatele acestei vieți artificiale și vătămătoare, care a ajuns în fine a jignì conști-

ința publică, a ne obosì răbdarea, și ținându-se de o parte ca un stejar puternic, în mijlocul trestiilor bătute de toate vânturile, el se ridică în sferele înalte ale marilor interese naționale și sociale ale țerii, și de acolo, privind mai limpede și mai sigur, a căutat tot timpul să întărească munca cinstită, să înalțe sentimentele bune, să făurească caracterele, să răspândească cultura și să îndrepte buna stare materială a celor desmoșteniți.

«Ce suflet curat și bun, ce inimă generoasă, ce patriot luminat, ce pildă demnă de admirarea și închinarea noastră!

«De câte ori amărît de cele ce vedeà în jurul său, decepționat de mulți în cari pusese încrederea, desgustat de venalitatea sau ușurința altora, îmi spuneà păsul său, dar sfârșià totdeauna cu urarea ca totul să se schimbe și-și arătà încrederea — ce nu trebue să ne părăsească niciodată, — că valul potmolirii se va scurge, iar lespedele albe și vegetațiunea curată și plină de seva rodnică se va înălțà mai cu putere în urmă.

«Iată cine a fost Kalinderu și cuvintele mele au un mare cusur, acela de a fi încă prea palide față cu marea și impunătoarea lui personalitate.

«Iată de ce, *volens nolens*, erà el respectat de toți. Iată de ce erà el iubit de cei buni, iată de ce numele lui va fi cinstit de generațiile viitoare.

«Biserica, școala, atelierele, creșterea copiilor acasă și în școală, asociațiile sătești, munca casnică, cultura și creșterea rațională a plantelor și animalelor, învățămintele practice de tot felul, monumentele istorice, istoria trecutului nostru și în special a străbunilor noștri Romani, care l-a pasionat multă vreme, dicționarul limbii, publicațiile cu caracter patriotic, igienic, moral și practic, mersul Academiei, al azilului Otteteleșeanu creat de el, Crucea roșie, desăvârșirea muzeului în care se află atâtea odoare ale trecutului—și dovada atâtor ajutoare date artei contimporane,—și care poate fi o podoabă în orice capitală, toate, pe rând și cu muncă multă și sacrificii personale serioase, au fost frământate cu mâinile lui, toate au fost dospite în creierul și inima lui mai întâiu, toate s'au născut și înflorit la căldura lui sufletească, toate sunt dovada de ce a fost și cum a lucrat el.

«Domeniile Coroanei constituesc coroana muncii lui, și Marele nostru Suveran nu a putut aveà un om mai de seamă decât pe Kalinderu, pentru a-i înțelege, urmà și executà vederile sănătoase și pornirile dătătoare de atâtea bune pilde țerii întregi.

«Unui astfel de suveran îi erà dat a fi servit de un I. Kalinderu.

«Țara nu a avut om mai curat și mai zelos de cinstea și averea ei ca pe Kalinderu, când a fost însărcinat cu răscumpărarea Căilor Ferate la 1883 și cu împrumutul dela 1899.

«Academia Română a avut în el timp de 20 de ani un stâlp de marmoră albă drept și nepătat. Kalinderu în tot acest timp a lucrat cu dor și neobosit pentru mărirea aureolei și importanței ei.

«Ceeace a rămas după el e dovada unei munci uriașe în ogorul neamului.

«Fie el binecuvântat!

«Iată de ce, fericiți de a puteà spune, fără înconjur, numai bine la mormântul lui, avem durerea adâncă însă de a ne da seama de marea noastră pierdere și golul ce rămâne după el.

«Academia Română, cu deosebire, și Comisiunea monumentelor istorice, în numele cărora am cinstea a vorbì, vor păstrà cu sfințenie memoria aceluia care le-a iubit și ajutat și care a căutat să le înalțe.

«Kalinderu erà dintre aceia cari puneau Academia în fruntea tuturor instituțiunilor cu caracter românesc, pătruns de rolul mare ce are de îndeplinit și de înțelesul rostului ei în evoluția noastră tot înainte.

«Cu respect, cu recunoștință, cu adâncă și pioasă închinare, aduc aicia prinosul nostru de iubire memoriei aceluia care a dat dovada muncii, priceperii, cinstei, patriotismului, iubirii semenului, adevărului, binelui și frumosului.

«Fie-i, pe dreptul, țărâna ușoară!»

Dela d-l arhitect C. Romstorfer se primește un memoriu asupra începutului și primejdiei de surpare a dealului pe care se află cetatea Sucevei.

— D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati*, ca președinte al Comisiunii monumentelor istorice, iea memoriul spre a-l comunicà acelei Comisiuni.

Dela d-l Dr. Spirt din Târgu-Ocnei se primește exemplarul dat lui C. Negri cu dedicația autografă a lui V. Alecsandri din scrierea acestuia: *Boierii și Ciocoii*, Bucrești 1874.

— Se exprimă mulțumiri.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se publicà în *Anale* scrierea d-lui D. Pușchilă: *Molitvenicul lui Dosoftei.*

— Propunerea se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* cetește următoarea propunere:

«Pentru motive lesne de înțeles, și pe cari vă rog să binevoiți a-mi da voie să le desvolt în ședință, cu privire la mult regretatul nostru coleg Ion Kalinderu, am onoare a face Academiei următoarele propuneri, cu rugămintea de a le adoptà și pune în executare:

«1. Institutul de fete dela Măgurele — înfăptuit de Ion Kalinderu, cu averea câștigată de dânsul după un proces lung și greu, prin aducerea la îndeplinire a dorinței exprimate prin testamentul Otteteleșanu — să poarte numele de Institutul Otteteleșanu-Kalinderu:

«2. A se ridicà, în curtea acelui Institut, statua lui Ion Otteteleșanu, ca să fie deapururea în vederea elevelor cari-și capătă acolo educațiunea și instrucțiunea dorită de dânsul, în scopul de a deveni «bune mume de «familie fără pretenție sau lux»;

«3. Un bust sculptat al lui Ion Kalinderu să fie pus în sala de onoare a Institutului dela Măgurele, pentru care dânsul a lucrat cu o nețărmurită dragoste și interes timp de 20 de ani;

«4. A se tipărì într'o broșură specială, pentru uzul elevelor din Institut, cuvântările ținute de Ion Kalinderu cu ocaziunea examenelor anuale ale acelui Institut, discursurile dela îmmormântarea scumpului dispărut și alte documente privitoare la Institut;

«5. A se pune în rândul celorlalți mari donatori ai Academiei bustul sculptat al mult regretatului nostru coleg, ca unul care a donat Academiei întreaga avere ce-i fusese lui lăsată de Ion Otteteleșanu și Elena Otteteleșanu; și

«6. A i se face pentru galeria de tablouri a Academiei portretul în uleiu.»

— Se decide a se pune în discuțiune la sesiunea generală viitoare.

ȘEDINȚA DELA 10 IANUARIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă următoarea listă a publicațiunilor intrate la concursul premiilor Năsturel, Asociațiunii Craiovene, Demostene Constantinide și Adamachi, ce sunt a se acordà în viitoarea sesiune generală:

1. *La premiul Năsturel de 4.000 lei.* (Prin Comisiune specială.)

Bacaloglu (Maior Victor A.), Din virtuţile neamului. Bucureşti 1913.
Brînzău (Dr. Nicolae), Pocăiţii... Cuvântări bisericeşti asupra aşă numiţilor pocăiţi (adventişti, nazarineni). Petroşani 1913.
Constantinescu (Stelian I.), Din problemele educaţiei. Studii de psihologie şi pedagogie. I. Bucureşti 1913.
Diamandy (G.), Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte. Bucureşti 1913.
Dobrovici (Gh. M.), Istoricul datoriei publice a României. Bucureşti 1913.
Dragomirescu (Iuliu), Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863. Bucureşti 1913.
Enăchescu (I.), Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul. Bucureşti 1913.
Filloreanu (Al.), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte. Bucureşti 1913.
Fotachi (Const.), Existenţa şi manifestarea. O nouă teorie asupra evoluţiei în univers. Bucureşti 1913.
Lupaşcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri. Lucrare metodică de educaţie ostăşiască A II-a ediţiune. Bucureşti 1913.
Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu şi opera sa. Bucureşti 1913.
Păcăţian (Teodor V.), Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub Coroana ungară. Volumul VII. Sibiiu 1913.
Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor Ferate române. Publicaţiune oficială, anuală. Bucureşti 1913.
Popa-Lisseanu (G.) Incercare de monografie asupra cetăţii Drâstorul-Silistra. Bucureşti 1913.
Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului. Lugoj 1913.
Sbiera (Dr. Radu I.), Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate. Cernăuţi 1913.
Stănescu (P.), Organizarea învăţământului rural. R.-Sărat 1913.

2. *La premiul Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public, de 1.500 lei.* (Prin Comisiune specială.)

Abramescu (Niculae), Lecţiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. Bucureşti 1913.
Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediţia IV. Bucureşti 1913.
» Istoria Românilor. Ediţia VIII. Bucureşti 1913.
Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru şcoalele medii. Bucureşti 1913.

Gheorghiu (Gh. Gr), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia VI. Bucureşti 1912.
» Aritmetica comercială pentru clasa II a şcoalelor comerciale elementare şi pentru şcoalele profesionale. Ediţia V. Bucureşti 1911.
» Aritmetica comercială pentru clasa III a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia V. Bucureşti 1912.
Ionaşcu (Romulus), Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea I pentru clasa I. Iaşi 1911.
» Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea II pentru clasa II. Iaşi 1911.
» Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea III pentru clasa III. Iaşi 1911.
Oniţiu (Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a şcoalelor medii. Ediţia a doua. Brassó 1914.
Rădulescu (Petre I.) şi Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor şi a României. Ediţia III. Bucureşti 1912.
Sadoveanu (M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* şi L. *Mrejeriu*, Carte de cetire pentru clasa II urbană. Bucureşti 1913—1914.
» Carte de cetire pentru clasa III urbană. Bucureşti 1913—1914.
» Carte de cetire pentru clasa IV urbană. Bucureşti 1913—1914.
Selăgian (Angela n. Butean), Dr. Vasilie *Bologa* şi Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a. Sibiu 1913.

3. *La premiul Demostene Constantinide de 4.000 lei.* (Prin Secţiunea literară.)

Al-George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913.
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913.
Casimir (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912.
Chiriţescu (M. I.), Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914.
Ciura (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912.
Drăgescu (Dr. Ioachim), Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc. Craiova 1913.
Dulfu (P.), Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român. Bucureşti 1913.
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912.
Lovinescu (E.), C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913.
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911.

Lungianu (Mihail), Postelnicu Cumpănă. Nuvele și povestiri din amarul celor mici. București f. a.
» Din umbra satelor. Povestiri și icoane. București 1913.
Olteo și *Doru*, Un proces perdut. Roman social. București f. a.
Pandelea (N.), Eneida. Traducere. București 1913.
Pătrășcanu (D. D.), Timotheiu Mucenicul. Iași 1913.
Rosetti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. București 1913.
Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. București 1913.
Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. București f. a.

4. La premiul Adamachi de 5.000 lei (divizibil) (Prin Secțiunea științifică.)

Alexandrescu (Basile), Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului. București 1913.
Angelescu (Dr. I. N.), Cooperația și socialismul în Europa. București 1912—1913.
» Asigurările sociale în Statele moderne. București 1913.
Arbore (Dr. Ecaterina), Intinderea tuberculozei în București în anii 1902—1912. București 1913.
Grădinescu (Dr. Aristide V.), Rolul capsulelor suprarenale în circulație și în schimburile nutritive. București 1912.
Iacob (H.), Geometria în spațiu pentru clasa IV secundară de băieți. Ediția I. București 1913.
Mărunțeanu-Sfinx (Gr.), Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în țară. București 1913.
Minescu (Constantin M.), Organizarea și funcționarea serviciilor de cecuri și virimente prin administrațiunile de poștă. București 1913.
Moldovan (Silvestru), Ardealul. I. Ținuturile de pe Olt (Ediția II augmentată a unei părți din «Țara noastră»). Brașov 1911.
» Ardealul. II. Ținuturile de pe Murăș (Ediția II din «Țara noastră»). Brașov 1913.
Negrei (Căpitan Gabriel I., acum Maior), Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup. M. R. Partea I. București 1911; Partea II. București 1912; Partea III. București 1912; Partea IV. București 1913.
Trăilescu (Căpitanul Ioan), Călăuza technico-tactică a ofițerului de orice armă. București 1913.

D-l Președinte observă că la concursul premiului Lazăr pentru scrieri cu conținut științific nu s'a prezentat nici o lucrare.

Pentru lucrări cu subiecte date sunt publicate a se decerne în viitoarea sesiune generală următoarele premii:

I. *Prin Secțiunea literară:*

Premiul «Eliade-Rădulescu» de 5.000 lei, pentru subiectul: *Arta religioasă și arta casnică la Români* (cu excluderea arhitecturii). Până la terminul regulamentar de 31 Decemvrie 1913 nu s'a prezentat nici o lucrare.

II. *Prin Secțiunea istorică:*

a) Premiul «Alexandru Ioan Cuza» de 20.000 lei pentru *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.* Nu s'a prezentat nici o lucrare.

b) Premiul «Principesa Alina Știrbei» pentru subiectul: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor.* S'au prezentat 7 manuscrise cu următoarele devize:

1. «Mens sana in corpore sano»;
2. «Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă vistierie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului»;
3. «In acest semn vei învinge».—«Nimic fără Dumnezeu»;
4. «La religion est le tout de l'homme.—Bossuet»;
5. «A propovădui morala este ușor lucru; a o întemeià, iată greul.—Schopenhauer»;
6. «Nihil sine Deo»;
7. «Inimile mari și generoase, pline de un patriotism cald și înălțător se pot asemănà c'un templu, unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea și gloria unui neam.—Vasile Conta.»

c) Premiul «Adamachi» de 5.000 lei, divizibil, cu subiectul: *Sentimentul religios în populația noastră rurală.* S'a prezentat un singur manuscris cu deviza: «Manifestațiunile religioase ale unui popor probează starea lui religioasă.»

d) La premiul «Alexandru Bodescu» de 1.500 lei cu subiectul· *Revoluția din 1821 în țerile noastre* nu s'a prezentat nici o lucrare.

III. *Prin Secțiunea științifică:*

La premiul «Năsturel» de 5 000 lei cu subiectul: *Studiul țânțarilor din România, ca propagatori ai malariei și cercetarea mijloacelor practice pentru stingerea acestei boale* nu s'a prezentat nici un manuscris.

Se primește un exemplar din *Moș Crăciun*' Cântec pentru copii. Cuvintele și muzica de d-na Sevastia C. Davidescu, născută I. Mureșianu

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 17 IANUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea despre: *Fundaţiuni de ale Domnilor Români în Epir, Moreea, Tracia şi Constantinopole.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Dela Secţiunea istorică se primeşte propunerea de a se publică în *Anale* lucrarea Diaconului Dr. Nicolae M. Popescu: *Nifon II, Patriarhul Constantinopolului († 11 August 1508).*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

Prin mijlocirea Legaţiunii ţerii la Constantinopole se primeşte o scrisoare dela d-l St. d'Aristarchi, Mare Logofăt al bisericii patriarhale, anunţând trimiterea în dar, pentru colecţiunile Academiei, a 163 volume publicaţiuni, cari au şi fost primite.

— Se decide a se exprimă mulţumiri.

D-l *Dr. G. Marinescu* roagă să se ţină Vineria viitoare şedinţă publică, în care d-sa să cetească comunicarea: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabcsului*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 24 IANUARIE 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. G. Marinescu* ceteşte comunicarea d-sale: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabesului.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Din partea Maiestăţii Sale Regelui se primesc pentru colecţiunile Academiei:

a) medalia bătută în amintirea avântului ţerii din 1913;

b) placheta bătută la Bruxelles în numele coloniei române prin îngrijirea Ministrului plenipotenţiar al ţerii, d-l Tr. G. Djuvara, cu ocaziunea serbării aniversării a 70-a a Maiestăţii Sale Reginei.

— Academia exprimă cele mai respectuoase mulţumiri Maiestăţii Sale Regelui pentru această nouă manifestare a Augustei Sale bunevoinţe.

D-l *N Iorga* prezentă următoarele d-sale publicațiuni: *Istoria Statelor balcanice în epoca modernă*, Vălenii-de-Munte 1913, *Note de drum*, 1913; *Encore une fois l'évêché de Hajdudorogh et les droits des Roumains*, București 1914.

— Se exprimă mulțumiri d-lui Iorga.

D-l Președinte prezentă din partea Societății «Școala română» din Suceava: *Carte de cetire pentru cursul inferior al școalelor secundare*, tom. I—III, Suceava 1913, de St. Stefureac și Euseb Popovici.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește următorul proces verbal al Delegațiunii cu Nr. 133 dela 23 Ianuarie curent:

«Prin scrisoarea înregistrată la No. 61 dela 14 Ianuarie curent, fiii defunctului Nicolae Chrissoveloni, d-nii Zanne N. Chrissoveloni, Dumitru N. Chrissoveloni și d-na Elena Maior Dimitrie Sutzu, născută Chrissoveloni, cu autorizarea soțului d-sale, arată că părintele lor, într'un vechiu testament care astăzi nu mai este în vigoare, fiind înlocuit cu altul, exprimase dorința de a lăsà Academiei o sumă de 20.000 lei pentru formarea unui fond din venitul căruia să se dea premii pentru cele mai bune lucrări scrise asupra comerțului; că în dorința lor de a respectà această intențiune a defunctului, fiii roagă Academia să primească suma de 20.000 lei, pe care o țin la dispoziție «întru îndeplinirea scopului de mai sus».

«Delegațiunea decide a se primi suma de 20.000 lei, cu care să se facă un fond cu numele de «Nicolae Chrissoveloni» si din al cărui venit să se dea premii pentru publicațiuni asupra comerțului. Modalitatea acordării premiilor rămâne să se hotărască de Academie în viitoarea sesiune generală.»

— Se iea spre cunoștință.

ȘEDINȚA DELA 31 IANUARIE 1914

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I. Bogdan* prezentă scrierea d-sale: *Documente false atribuite lui Ștefan cel Mare*, extrasă din *Buletinul* Comisiei istorice a României.

— Se exprimă mulțumiri d-lui Bogdan.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se publicà în *Anale* lucrarea d-lui *N. Iorga: Nouă documente basarabene.*

— Propunerea Secțiunii se aprobă.

Vineria viitoare fiind zi de ședință publică, d-l *Iorga* anunță o comunicare despre: *Lucrările cartografice ale lui Rigas.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 7 FEVRUARIE 1914

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Gr. Antipa* citește un memoriu asupra vieții și activității științifice a învățatului german Ernst Haeckel, care la 3/16 Fevruarie curent a împlinit 80 de ani, fiind sărbătorit cu această ocazie de toate instituțiunile științifice din lume.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati zice:*

In numele Academiei mulțumesc d-lui coleg Antipa pentru datele biografice relative la marele Hæckel și pe cari a găsit cu cale a le prezentà Academiei astăzi cu ocaziunea împlinirii semicentenarului activității sale științifice.

Academia Română este fericită a aduce prinosul ei de admirație și recunoștință marelui și convinsului învățat, care urmând calea largă și luminoasă a nemuritorului Lamarck în Franța, și în urmă a d-lui Russel Wallace și Darwin din Anglia, a fost cel mai hotărît nu numai continuator, dar doveditor al adevărului teoriilor făurite și prezentate de acești mari învățați.

In concertul de recunoștință ce se înalță azi din toate inimile oamenilor de știință și Academiilor recunoscătoare, Academia Română aduce cu fericire și ea recunoștința și respectul ei.

D-l *N. Iorga* citește comunicarea despre: *Lucrările cartografice ale lui Rigas.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *Gr. Antipa* roagă să se țină Vinerea viitoare ședință publică, în care d-sa să facă o comunicare despre: *Câtevà probleme științifice și economice privitoare la Delta Dunărei.*

— Se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 14 FEVRUARIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Casa Maiestății Sale Regelui se primesc pentru bibliotecă următoarele publicațiuni:

Karl Anton Fürst von Hohenzollern de K. Th. Zingeler; *La vie d'une Princesse: Marie de Hohenzollern, Comtesse de Flandre,* de Maria Biermé.

— D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* exprimă în numele Academiei cele mai respectuoase mulțumiri Augustului ei Protector pentru noua dovadă de iubire ce-i arată.

D-l *Dr. Gr. Antipa* cetește comunicarea despre: *Câtevà probleme științifice și economice privitoare la Delta Dunărei.*

In cursul expunerii sale, d-l Antipa a prezentat următoarele două publicațiuni ale d-lui Inginer I. G. Vidrașcu:

Măsurarea bazei geodezice necesară hărții hidrografice a Deltei Dunărei, București 1911; *Memoriu relativ la metoadele întrebuințate la ridicările geodezice, topografice și hidrografice din Delta Dunărei*, București 1914.

D-l Președinte *Dr. C I. Istrati* mulțumește d-lui Antipa pentru studiul său atât de amănunțit și documentat înfățișat Academiei; apoi adaoge.

Domnilor Colegi,

Deși cam în contra obiceiului stabilit la Academia noastră, în ce privește modul cum sunt primite fără răspuns și nici o altă apreciere cuvântările cu un caracter public, țin totuș de data aceasta să spun câtevà cuvinte.

Cred chiar că sunt interpretul Academiei pentru a aduce mulțumiri publice colegului nostru d-l Dr. Antipa pentru importanta lucrare ce a pus să se facă în serviciul său și ale cărei rezultate atât de importante ni le-a prezentat astăzi.

Chestiunea utilizării Deltei Dunărei pentru agricultură intensivă făcuse să nască multe speranțe în inimile celor ce priviau pe hartă acest întins teritoriu. Din datele expuse astăzi rezultă că suprafața accesibilă culturii (grindurile) este foarte redusă și că ar puteà servì numai satelor de pescari ce trebue să înființăm acolo și cari vor constituì leagănul de frunte al marinarilor noștri.

Pe mine, ca om de știință, mă bucură cu deosebire învățămintele ce decurg din datele culese cu ocaziunea lucrării intreprinse de d-l Dr. Antipa.

Invățământul teoretic ne făurește foarte dese ori o mentalitate specială, care ne face să comitem multe erori, din cauză că, prea încrezători numai în știința noastră, nu ținem seamă în deajuns de realitatea faptelor, cum ele se petrec în natură, și cari singure ne dau deslegarea chiar a chestiunilor practice atât de importante, cu deosebire în direcțiunea urmărită de noi în această deltă.

Din hărţile prezentate de d-l Antipa, din canalele naturale cari s'au păstrat, din potmolirile făcute în mod normal, rezultă pentru noi un serios învăţământ asupra modului cum urmează să procedăm în viitor, pentru ca potmolirile să se facă în modul voit de noi, astfel ca o mare parte din aluviunile cari acum înaintează în mare şi pot periclită chiar intrarea gurii braţului Sulină să servească a ridică treptat fundul acestui lac special, care se numşte Delta Dunărei.

In acelaş timp vom puteà să mănţinem mai bine prin dragaje părţile ce trebuesc lăsate pisciculturii.

Lucrarea ce am ascultat astăzi este de aşà natură, încât cu siguranţă va puteà servì ca punct de plecare la numeroase chestiuni ştiinţifice sau practice.

Ea face onoare serviciului care a executat-o şi avem convingerea că d-l Dr. Antipa a îndeplinit astfel una din cele mai importante deziderate ale noastre, căci acum s'ar puteà vedeà mai bine ceeace trebue făcut pentru ca peste 50 de ani, atunci când se va pune foarte serios chestiunea terenului de lucrat şi în ţară la noi, faţă cu creşterea mare a populaţiunii, să avem la dispoziţiunea noastră suprafeţe nouă şi de o fertilitate mai presus de orice aşteptare.

Mulţumesc dar din nou în numele Academiei d-lui Dr. Antipa.

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 14 Fevruarie, prin care se arată că Secţiunea a decis să propună a se publică în *Anale* scrierea d-lui Marcel Brândză: *Contribuţiuni la studiul zoocecidiilor din România.*

— Propunerea Secţiunii se aprobă.

D-l *St. C. Hepites* prezentă în dar din partea autorului, d-l Ernest Lebon, scrierea: *Savants du jour. Albin Haller. Biographie, bibliographie analytique des écrits*, Paris 1913.

D-l *Hepites* prezentă apoi publicaţiunea: *Activitatea Direcţiunii măsurilor şi greutăţilor în 1911—1913. Raport adresat d-lui Ministru al Industriei şi Comerţului. IV*, de d-l I. St. Murat, Bucureşti 1913.

— D-l Preşedinte exprimă mulţumiri.

Dela Comitetul executiv al Societăţii Regale din Edinburg se primeşte invitare la celebrarea tricentenarului lui Napier, care se va face în Iulie 1914.

— Se pune în vedere membrilor doritori a luà parte, şi Academia va subscrie suma necesară pentru obţinerea volumului ce se va publicà cu această ocaziune.

ŞEDINŢA DELA 21 FEVRUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C I. Istrati* zice:

Sunt fericit a puteà să atrag atenţiunea Academiei asupra prezenţei între noi a colegului nostru d-l Nistor, profesor la Universitatea din Cernăuţi.

Suntem fericiţi ori de câteori ocaziunea se prezentă de a vedeà luând parte alăturea cu noi la şedinţele Academiei iubiţii noştri colegi de peste hotare.

Prezenţa d-lui Nistor în mijlocul nostru este primită cu atât mai multă mulţumire sufletească, cu cât pe lângă valoarea sa personală, prezenţa d-sale aici, sosit din scumpa noastră Bucovină, ne face să ne gândim la fraţii noştri de acolo şi la acel ales colţ de pământ, care este cea mai sfântă parte din trecutul nostru, prin toate mormintele de glorie străbună ce conţine şi prin toate amintirile faptelor falnice din trecutul nostru de care e legat.

Fiţi deci bine venit, iubite coleg, în mijlocul nostru şi fie ca la întoarcerea d-voastre în Bucovina să duceţi odată cu impresiunea dorului nostru de muncă de aicia şi urarea noastră de fericire şi progres fraţilor noştri din acea ţară.

Circolo matematico di Palermo înştiinţează că la 14 Aprilie viitor st. n. va ţineà o şedinţă solemnă, cu care ocaziune se va oferì o medalie de aur d-lui G. B. Guccia, fundatorul acelei societăţi, care în luna Martie împlineşte 30 ani de existenţă.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

Se primeşte invitare la Congresul internaţional al Americaniştilor, care se va ţineà la Washington la 5—10 Octomvrie 1914.

D-l *St. C Hepites* prezentă *Catalogul pe anul 1908* din *Publications du Bureau central de l'Association internationale de sismologie*, Strassburg 1913.

Dela d-l Inginer N. Mușat, fost bursier al Fondului Adamachi pentru studiul edilității publice în străinătate, se primesc exemplare din teza sa de doctorat: *Die oberirdische Regenwasserabfuhrung bei der Stadteentwasserung*, Munchen 1913.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 28 FEVRUARIE 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l *Dr. G. Marinescu* cetește comunicarea despre: *Câtevà turburări de personalitate: Autoscopie, automatism și somnambulism.*

ȘEDINȚA DELA 7 MARTIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela d-l și d-na D. A. Sturdza se primește darul arătat în următoarea scrisoare cu data 25 Fevruarie:

«Implinind eu subsemnatul optzeci și unu ani de vieață, soția mea și eu rugăm Academia să primească din partea noastră ca dar manual suma de lei 1.000 (una mie). Această sumă dorim să fie adaosă la venitul fondului dăruit în anul trecut, și să fie dată — în modul și la timpul ce se va crede de Academie mai potrivit — bursierului acelui fond, ca îndemn spre a-și pune toată sârguința la învățătură în cursul celor patru ani, ce are a urmà în studiul agriculturii și al științelor agrare în școalele speciale și la Universitățile din Germania, sub privigherea Comisiunii Fondului Adamachi.»

— D-l Președinte *Dr C I Istrati* zice că, după primirea acestei scrisori, d-sa a avut ocaziunea să vadă acasă pe d-l Sturdza, căruia i-a mulțumit în numele Academiei. Exprimă și acum în ședință mulțumirile cele mai călduroase d-lui și d-nei Sturdza și face urări ca ziua de 25 Fevruarie să fie sărbătorită cu bucurie mulți și mulți ani de acum înainte.

D-l Președinte zice:

Domnilor Colegi,

Am bucuria și marea mulțumire sufletească de a aduce la cunoștința Academiei alegerea ca membru în Academia de științe morale și politice din Paris a colegului nostru d-l Al. Xenopol.

Cinstea acestei alegeri în persoana colegului nostru se resfrânge nu numai asupra Academiei Române, dar și asupra țerii noastre, și țin în numele Academiei să aduc felicitările cele mai călduroase alesului coleg, urându-i încă vieață îndelungată și cât mai rodnică în cercetări nouă.

Cantemir a fost, după ce a reorganizat Academia din Petersburg și în urma numeroaselor, variatelor și valoroaselor sale lucrări, primul Român ales ca membru al unei Academii străine și anume al celei din Berlin.

Aproape 2 secole mai în urmă un alt Român, fire aleasă, inteligență superioară, scriitor cu însușiri, cu preciziune, cu finețe și cu eleganță de stil, prințul Gh. Bibescu, fu ales membru corespondent al Institutului Franței.

Al treilea care se distinse în această direcțiune este colegul nostru d-l Al. Xenopol.

Facem urarea ca în această epocă de afirmare a noastră pe toate terenurile culturii, mulți să se distingă cât mai deosebit, astfel încât și alții să ajungă, pentru binele și cinstea țerii și a neamului nostru, acolo unde au ajuns premergătorii Cantemir, Bibescu și Xenopol.

In numele Academiei aduc încă odată felicitările noastre alesului nostru coleg.

D-l *N. Iorga* roagă să se țină Vineria viitoare ședință publică, în care d-sa să facă o comunicare despre: *Veneția în Marea Neagră. I. Dobrotici (după documente inedite).*

— Se aprobă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 14 MARTIE 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul*, Vicepreşedinte.

D-l Vicepreşedinte *D. Onciul*, deschizând şedinţa, zice:

România serbează astăzi a 33-a aniversară a proclamării Regatului. Este una din zilele cele mari ale istoriei noastre. «In acea zi»—ziceà Regele—«au fost încoronate silinţele seculare, dorinţele cele mai vii ale Românilor. O nouă eră a început pentru România».

Coroana de oţel, făurită dintr'un tun luat dela vrăjmaşul secular învins la Plevna, din tun stropit cu sângele vitejilor noştri, cari şi-au dat vieaţa pentru neatârnarea şi mărirea patriei, coroana de oţel care a încununat capul primului Rege român, a încoronat năzuinţele naţionale, pentru cari a luptat şi trăit generaţia marilor patrioţi cari au creat România contemporană, năzuinţe cari se rezumă în cele trei cuvinte: Unirea, Neatârnarea, Dinastia. Acest ideal naţional acea mare generaţie a izbutit să-l înfăptuească împotriva tuturor piedecilor ce i se puneau din toate părţile, împotriva tuturor marilor Puteri ce ne înconjurau. Cu drept cuvânt, privind rezultatul obţinut în asemenea împrejurări, ea puteà să zică: «Prin noi înşine».

Această deviză a Coroanei de oţel să ne conducă şi de acum înainte, pentru ca prin noi înşine, prin munca şi jertfa noastră să se înfăptuească idealul naţional al generaţiei de astăzi.

Cu această credinţă să unim cugetele noastre în patriotica urare:

Trăească M. S. Regele Carol I şi Augusta noastră Dinastie!

Trăească România!

— Cuvântarea d-lui *Onciul* se primeşte cu vie însufleţire şi aplauze.

D-l *N. Iorga* prezentă scrierea sa: *Les premières relations entre l'Angleterre et les Pays Roumains du Danube (1427 à 1611)*, extrasă din *Mélanges d'histoire*, oferită d-lui Carol Bémont de amicii şi elevii săi, cu ocaziunea a 25 de ani de profesorat la Şcoala practică de înalte studii, Paris 1913.

D-sa mai prezentă din partea d-lui T. G. Djuvara, Ministru plenipotenţiar la Bruxelles, publicaţiunea sa· *Cent projets de partage de la Turquie*, Paris 1914. Totdeodată d-l Djuvara trimite Academiei còpii scrise sau fotografice a câtorvà documente istorice întrebuinţate la această lucrare.

D-l *Iorga* expune apoi comunicarea sa: *Veneția în Marea Neagră. I. Dobrotici (după documente inedite).*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela Președința Adunării Deputaților se primesc pentru Bibliotecă și pentru a fi împărțite între membri 26 exemplare din *Analele parlamentare ale României,* tom. XXVII, partea I.

ȘEDINȚA DELA 21 MARTIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Comitetul de profesori universitari instituit la Iași se primește invitațiune la sărbătorirea acolo a d-lui *A. D. Xenopol* la 20 Aprilie viitor, pentru alegerea d-sale ca membru asociat străin la Academia de științe morale și politice din Paris.

— Se decide a fi rugat d-l *P. Poni,* ca împreună cu ceilalți d-ni membri ai Academiei din Iași să reprezinte Academia la serbare.

D-l Președinte amintește că, potrivit Regulamentului Fondului I. Lecomte du Nouy, urmează să se țină în luna Aprilie sau cel mai târziu în prima săptămână a lunii Maiu concurs între elevii Școalei de arte frumoase din București, pentru acordarea premiului din acest fond, și deci urmează să se numească Comisiunea examinatoare.

— Se decide să se formeze Comisiunea din d-l *St. C Hepites,* ca președinte, și d-nii profesori D. Serafim și D. Paciurea, ca membri.

ȘEDINȚA ORDINARĂ DELA 28 MARTIE 1913

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește scrisoarea ce i-a adresat d-l *A. D. Xenopol,* prin care înștiințează că a primit decretul Președintelui Republicei Franceze pentru confirmarea alegerii d-sale ca membru titular al Academiei de științe morale și politice din Institutul Franței. D-l Președinte, folosindu-se de împrejurarea că d-l Xenopol este prezent la ședință, repetă pe scurt cuvintele

spuse în ședința dela 7 Martie și felicită în numele Academiei pe d-l Xenopol pentru onoarea ce i s'a făcut de cea mai înaltă instituțiune de cultură din lume — onoare care se resfrânge și asupra Academiei noastre.

D-l *A. D. Xenopol* mulțumește d-lui Președinte și tuturor colegilor pentru simțemintele de iubire ce i-au arătat cu această fericită ocaziune. Dacă are o mulțumire mare sufletească este că această cinste ce i s'a făcut se resfrânge și asupra țerii. Munca pe care d-sa a desfășurat-o în aproape o jumătate de secol a fost pentru ridicarea scumpei noastre patrii.

Dela d-l Dr. Iosif Popovici se primesc următoarele cereri:

a) să i se cumpere pentru 1.000 lei 200 exemplare din scrierea sa: *Dialectele române*, vol. IX: *Dialectele române din Istria. Partea I-a. Referințele sociale și Gramatica;*

b) să i se acorde un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureș;

— Se recomandă Secțiunii literare.

Se cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 28 Martie, prin care se arată că Secțiunea a decis să propună a se publicà în *Anale* următoarele scrieri:

a) *Contribuțiune la Flora României* de d-l Iuliu Prodan;

b) *Cercetări asupra aerului orașului București* de d-nii Ștefan Minovici și Emil Grozea.

— Propunerile Secțiunii se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 18 APRILIE 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati*, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

Dela cea de pe urmă a noastră întrunire, care a avut loc la 27 Martie, ne aflăm astăzi pentru întâiaș dată împreună, din pricina sărbătorilor de Paști. In acest răstimp, la 7 Aprilie, M. S. Regele a împlinit 75 de ani.

Este o fericire pentru noi a puteà, și cu acest prilej, să aducem urarea noastră de sănătate și voie bună M. S. iubitului nostru Domnitor, care este în acelaș timp proteguitorul și Președintele de onoare al Academiei.

Ca academiciani, facem aceasta cu atât mai mare bucurie, cu cât M. Sa ne-a arătat totdeauna cel mai cald interes, luând parte la înaintarea instituțiunii noastre și cu cuvântul, și cu fapta, și cu îndemnul, precum și cu comunicările, pe cari ne-a făcut cinstea a ni le face personal în mai multe rânduri.

Ca Români o facem iarăș această urare cu tot îndemnul inimii noastre, deoarece avem fericirea a trăi zile din cele mai înălțătoare din câte s'au scurs dela nașterea țerilor române. Academia este astăzi întrupătoarea mișcării culturale dintr'un regat respectat și în plină propășire, la a cărui înaintare au contribuit așà de mult și Augustii noștri Suverani și în special M. S. Regele, căruia Atotputernicul i-a hărăzit cea mai îndelungată domnie cunoscută în neamul nostru, deoarece în curând se va împlinì anul de când a depășit lunga și glorioasa domnie a lui Ștefan cel Mare.

Increzători în pronia cerească, căreia suntem siguri că în curând îi vom datorà a sărbătorì 50 de ani de domnie a M. Sale, Academia profită de această primă ocaziune a activității sale publice, pentru a trimite M. S. Regelui urare de ani mulți și fericiți, împreună cu M. S. Regina, iubita noastră Suverană, și cu întreaga familie Regală.

Membrii Academiei primesc cu vie însuflețire cuvântarea d-lui Președinte.

D-l Președinte zice că s'a primit dela Academia de științe din Viena înștiințarea încetării din vieață a Președintelui ei Eduard Suess, cunoscutul savant geolog.

D-l *L. Mrazec* zice:

Domnilor Colegi,

Sunt cinci zile de când, la 13 Aprilie, în zori de zi, s'a stins la Viena omul care, ridicându-se pe aripele gândirii deasupra năvalnicilor munți și adâncurilor mari ale bătrânei noastre planete, a putut cetì cel dintâiu, în urmele ce secole geologice au brăzdat pe fața ei, istoria vieții pământului, redând-o în cea mai admirabilă sinteză, pe care a lărgit-o și la astrele lumii.

A murit marele dascăl al geologiei, Eduard Suess, fost profesor la Universitatea din Viena. A murit în vârstă de 83 ani, după ce abià cu trei ani înainte a putut să-și termine în deplinătatea minții opera sa fundamentală: *Das Antlitz der Erde* = Fața pământului.

Vestea morții lui Suess s'a întins pe globul terestru, cum l-a împânzit el odinioară cu țesutul de linii conducătoare, cu ideile lui, căci ori și unde se face geologie pe rotundul pământului, cercetătorul nu umple decât goluri în cadrul larg al țesutului ideilor lui Suess.

Din acest punct de vedere, Suess, cu geniala lui sinteză a evoluțiunii scoarței solide, va rămâneà unic în istoria geologiei, în tot trecutul ei și în tot ce va să mai vie în viitorul ei.

Când a apărut primul volum din *Antlitz der Erde*, în 1895, Marcel Bertrand, fiul marelui matematician Bertrand, el însuș unul din cei mai de seamă geologi francezi, exclamà că acest eveniment înseamnă pentru geologie sfârșitul zilei întâi din epoca creațiunii, când lumină fu!

Caracteristica activității lui Suess stă în admirabila lui putere de sinteză. Incă acum 40 de ani, lucrarea sa: *Die Entstehung der Alpen* conțineà primele jaloane ale marei sinteze alpine, operă la care lucrează și astăzi savanții civilizației crescute în jurul acestor munți. In această lucrare se găsesc primele indicațiuni pentru conceperea întregei catene, ca un șir unitar în care valurile de rocă se aruncă unele peste altele mânate de o cauză unitară, îmbătrânirea pământului.

Eduard Suess și-a început activitatea de profesor în Octomvrie 1857 și a continuat în timp de 88 semestre a ilustrà catedra, în jurul căreia au venit să se lumineze și foarte mulți Români.

Acest bărbat a fost unul din cei mai mari între cei mari, un om de o vastă și profundă cultură generală; personalitatea lui puternică s'a manifestat nu numai în domeniile științei, dar în toate ra-

murile de cunoștințe cu cari venià în contact în vieața lui publică, căci Suess a fost mulți ani membru al Consiliului comunal din Viena și membru în Camera deputaților, și unul din conducătorii liberalilor din Austria. Economist de forță, el vedeà limpede problemele mari în viitorul lor. Lui se datorește alimentarea Vienei cu apă din regiunile zăpezilor Alpilor și el a propus măreața și uriașa lucrare a regulării cursului Dunărei dela Viena la Porțile de Fier.

In cuvântările sale lovià sigur cu argumentele metodei științifice, înfrângând ori și ce opunere. Căldura expunerii și farmecul graiului său făceà ca orice subiect să devie atrăgător. Iar scrisul său erà de o plasticitate și de un colorit puternic, cum nici un pictor n'ar fi putut să aștearnă pe pânză.

Și totuș a fost un mare modest care, după cum se lăudà el singur, toată vieața n'a făcut decât să adune, să învețe.

In momentul când părăsià catedra sa pentru limita de vârstă, când, după cum spuneà dânsul, puneà o virgulă în desfășurarea activității sale, deși pe cea mai înaltă treaptă — căci erà președinte al Academiei de științe din Viena, — se socotește totuș ca trecând din nou în rândurile discipulilor.

In casa simplă din Afrikanergasse din Viena, loc de pelerinaj al învățaților din întreaga lume și mai ales al geologilor, de o potrivă erau de bine primiți și simplu student și savanți colegi.

Văd și acuma odaia, cu fotoliul, astăzi gol, înaintea unei mese modeste de lucru, între pereții înțesați de cărți, lucrări clasate cu ordine după regiuni, împodobiți ca de o pioasă amintire cu ciocanele marilor geologi din epoca eroică a geologiei. Suess a dispărut. Dar sămănând în lumea științifică concepțiile sale, ele au dat și vor da roade ce împletesc cununa de lauri cea mai frumoasă, pe care o puteà nădăjduì savantul, care a respins în vieața lui orice distincție sau onoruri oficiale.

D-l *D Onciul* ocupă fotoliul prezidențial.

D-l *N. Iorga* prezentă în dar pentru colecțiunile Academiei două exemplare dintr'un bilet tipărit, prin care Marele Logofăt al Dreptății (circa 1830—1834) Alexandru Filipescu pune la loterie arenda pe șase ani a moșiei Sălătrucul din județul Argeș, o argintărie de 24 servicii și o tabachere de aur cu briliante Costul unui bilet erà de doi galbeni și aceste bilete în număr de 7.500 circulau oficial. Se vede deci ce sumă frumoasă a incassat Marele Logofăt al Dreptății, zice d-l Iorga.

D-l *N. Iorga* ceteşte apoi comunicarea despre: *Veneţia în Marea Neagră. II. Legături cu Turcii şi creştinii din Bàlcani dela lupta dela Cosovo până la cea dela Nicopole (1389—96).*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

Dela Ministrul Instrucţiunii publice al Rusiei, d-l Leon Casso, se primeşte publicaţia: *Projet de Code civil pour la Bessarabie, 1824—1825.*

D-l *I. Bogdan* prezentă scrierea d-sale: *Sămile mânăstirilor de ţară din Moldova pe anul 1742*, extrasă din *Buletinul Comisiei istorice*, şi *Diaconul Coresi, Carte cu învăţătură (1581)*, publicată de d-nii Sextil Puşcariu şi Alexie Procopovici în ediţia aceleiaş Comisii.

— D-l Vicepreşedinte *D. Onciul* exprimă mulţumiri d-lui Bogdan.

Dela d-l General Joaquin de la Llave se primeşte scrierea sa: *Memoria sobre el ejercito rumano*, Madrid 1913.

Dela Preşedinţa Congresului naţional de medicină se primeşte invitaţie la şedinţele cari se deschid la 20 Aprilie în Capitală.

— Se decide a fi delegaţi ai Academiei d-nii *Dr. V. Babeş* şi *Dr. G. Marinescu.*

ŞEDINŢA DELA 25 APRILIE 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Dr. Valerian Gh. Negrescu, Medicul primar al judeţului Râmnic, solicită concursul Academiei pentru a se înfiinţă un institut naţional pentru studierea şi combaterea pelagrei.

— Se recomandă Secţiunii ştiinţifice.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* aminteşte că astăzi este ultima şedinţă ordinară din acest an şi că Joia viitoare, la 1 Maiu, se va deschide sesiunea generală.

SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Raportul d-lui D. Onciul despre: „Bourul şi Zimbrul" de Dr. Eugen Botezat, — aprobat de Secţiune la 14 Iunie 1913.

Lucrarea d-lui Dr. Eugen Botezat: «Bourul şi Zimbrul», trimisă spre cercetare Secţiunii istorice, în vederea publicării ei în *Anale*, priveşte numai în foarte mică parte Secţiunea noastră. Partea cea mai mare a lucrării, în care pe temeiuri din domeniul zoologiei se arată că marca Moldovei erà bourul *(bos urus)*, nu zimbrul *(bos bizon)*, este de resortul Secţiunii ştiinţifice, al cărei membru corespondent e autorul.

Ce priveşte partea istorică, nu am nici o obiecţie de făcut. Doar cu privire la citaţia făcută la pag. 3—6 din *Descriptio Moldaviae* a lui Cantemir, unde se citează în text un pasaj mai lung în latineşte, împreună cu traducerea românească, după ediţia Academiei şi chiar cu ortografia de atunci, ar fi de observat că nu e necesar a reproduce acest pasaj întreg în ambele limbi; e destul să se dea numai traducerea sa românească (în ortografia actuală), punându-se în parenteze, la locul respectiv, numai cuvintele latineşti din textul original, pe cari se pune temeiu în argumentare. De asemenea ar fi de dorit ca limba să fie revăzută şi corectată pe alocurea.

Raportul d-lui V. Pârvan despre: „Basilica cisternă dela Cetatea Tropaeum-Adamaclisi" de G. Murnu, — aprobat de Secţiune la 8 Noemvrie 1913.

Memoriul colegului nostru d-l G. Murnu, *Basilica Cisternă* (dela Cetatea *Tropaeum-Adamclisi*), tratează pe baza cercetărilor făcute de d-sa la Tropaeum Traiani chestiunea basilicei creştine ridicate pe fundamentele unei cisterne mai vechi în apropierea porţii de V a cetăţii. D-sa dă întâiu un istoric al săpăturilor făcute la Adamclisi înainte de venirea d-sale la direcţia Muzeului de antichităţi. Apoi cercetează cisterna însăş, lămurind caracterul

ei din punctul de vedere arhitectonic antic, descrie resturile ei şi încearcă o reconstituire a planului ei primitiv. Cu acest prilej d-sa urmăreşte conductele de apă cari aprovizionau cetatea şi se mai pot încă urmări pe teren pe aproape 1 km şi jumătate până subt satul Adamclisi şi pe o distanţă încă şi mai mare în spre Cherimcuiusu. In ce priveşte basilica suprapusă cisternei, d-l Murnu caută să dovedească, cum că între ea şi cisternă nu e o legătură organică, că de o aşà zisă «basilică duplă» nu poate fi vorba aici (cum s'a crezut de unii) şi că basilica a fost clădită peste *ruinele* cisternei, care după părerea d-sale are a fi socotită ca făcând parte din epoca ante-constantiniană a cetăţii.

Sunt de părere ca memoriul d-lui Murnu să fie publicat în *Analele* Academiei, după ce va fi mai întâiu cetit în şedinţă publică.

Raportul d-lui D. Onciul despre studiul: „Din influenţele politicei europene în trecut asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie — 1530 August)" de I. Ursu, — aprobat de Secţiune la 22 Noemvrie 1913.

Lucrarea d-lui I. Ursu, *Din influenţele politice europene în trecut asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie—1530 August)*, înaintată spre a fi publicată în *Anale*, cuprinde o expunere a relaţiunilor politice ale Ţerii-Româneşti, în domnia lui Moise Vodă, cu Transilvania, în legătură cu politica europeană ce a urmat după cele două mari evenimente istorice: bătălia dela Pavia (1525) şi bătălia dela Mohaci (1526). Expunerea este bine întemeiată pe izvoarele istorice ale epocei, cu contribuiri nouă de amănunte din izvoare publicate şi din arhive. Neînsemnata domnie a lui Moise Vodă, înfăţişată în lumina desvoltării istorice generale, câştigă astfel şi din punctul de vedere al interesului istoric, şi ca apreciere.

Sunt de părere că lucrarea merită să fie publicată în *Analele* noastre.

Raportul d-lui I. Bogdan despre: „Nifon II, Patriarhul Constantinopolului" de Diaconul Dr. Nic. M. Popescu, — aprobat de Secţiune la 17 Ianuarie 1914.

Manuscrisul Diaconului Nic Popescu, înaintat spre a fi publicat în *Analele* Academiei Române, este o monografie foarte amănunţită asupra patriarhului din Constantinopole Nifon II, cel care a jucat un rol important pe vremea lui Radu cel Mare în Ţara-Românească, contribuind la organizarea bisericii din această ţară.

Lucrarea este împărţită în două părţi: cea dintâi conţine o bibliografie foarte bogată asupra tuturor chestiunilor atinse şi în deosebi asupra diferitelor versiuni ale vieţii acestui sfânt (greceşti, româneşti, ruseşti), a doua conţine biografia patriarhului, urmărită în cele mai mici detalii; biografia este urmată de câtevà consideraţiuni asupra ucenicilor lui Nifon, asupra cinstirii lui de către Neagoe Basaraba şi asupra amintirilor ce s'au păstrat în Ţara-Românească despre dânsul.

Este întâia monografie completă şi foarte conştiinţios lucrată despre acest subiect. Toate izvoarele indigene şi străine au fost puse la contribuţie, spre a stabilì datele cele mai sigure din vieaţa acestui patriarh. Este de admirat mai ales bogăţia de cunoştinţe asupra izvoarelor greceşti, în mare parte greu accesibile şi până acum necunoscute la noi. Autorul lucrării se arată a fi un excelent cunoscător al istoriei bisericii orientale şi al izvoarelor ei, ceeace îl indică pentru cercetări originale şi în domeniul istoriei bisericii române. Tipărindu-se această lucrare în *Analele* Academiei Române, sperăm că d-sa se va simţì îndemnat să prezinte şi alte monografii de asemenea natură şi că va contribuì astfel la îmbogăţirea şi clarificarea cunoştinţelor noastre, încă destul de precare şi obscure, asupra bisericii orientale dela 1453 încoace şi asupra bisericii române. Sunt prin urmare de părere ca manuscrisul Diaconului N. Popescu să fie tipărit în *Memoriile Secţiunii istorice*, ţinându-se seamă de cele câtevà modificări ce am introdus cu creionul în textul lui.

SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

ŞEDINŢA DELA 21 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu,* Vicepreşedinte.

Secţiunea, în baza raportului prezentat de colegul *Antipa,* asupra lucrării: *„Bourul şi Zimbrul“* de d-l Botezat, membru corespondent, hotăreşte a se publicà în *Anale.*

ŞEDINŢA DELA 21 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

In urma discuţiunii urmate asupra bursei Ştefan Urlăţeanu, ce este a se da unui absolvent de liceu, «pentru a-şi completà în străinătate studiile superioare, însă numai în ramura ştiinţifică sau tehnică», avându-se în vedere că această bursă trebue acordată unui student român fără mijloace, iar venitul fondului fiind neîndestulător pentru a asigurà traiul bursierului şi achitarea transportului lui şi a cheltuelilor de şcoală, Secţiunea a hotărît ca acordarea bursei să se amâne pentru un an. Economia astfel făcută să fie împărţită pe numărul anilor de bursă, aşà ca să se sporească întrucâtvà suma anuală ce se va puteà pune la dispoziţia bursierului.

ŞEDINŢA DELA 28 IUNIE 1913.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu,* Vicepreşedinte.

Luând cunoştinţă de raportul colegului *Antipa* asupra manuscrisului d-rei Elena Nicodim, aprobă concluziunile şi roagă Academia să încuviinţeze tipărirea sa în *Publicaţiunile Adamachi,* cu observaţiunile făcute de raportor.

Colegul *Ţiţeica*, arătând că manuscrisul prezentat de d-l Dr. Petrescu, *Observaţiuni ştiinţifice străine din secolul XVIII servind la istoria noastră culturală* poate fi publicat în *Anale*, Secţiunea roagă Academia să încuviinţeze publicarea.

Raportul d-lui Dr. Gr. Antipa despre: „Cercetări histo-fiziologice asupra hepato-pancreasului dela Moluşte" de d-ra Elena Nicodim, — aprobat de Secţiune la 28 Iunie 1913.

Prin lucrarea de faţă d-şoara E. Nicodim voeşte să publice «in extenso» cercetările sale asupra hepato-pancreasului dela Moluşte, despre cari d-sa a mai făcut Academiei o comunicare preliminară, publicată în *Buletin*.

Lucrarea de faţă este destul de interesantă, căci ea ne arată metodele de cercetare ce le-a întrebuinţat şi descrie pe larg faptele constatate. Din această expunere se vede că autoarea a studiat bine bibliografia chestiunii, că cunoaşte bine metodele tehnicei microscopice moderne, şi că în cercetările ei a ajuns la o serie de observaţiuni originale destul de interesante. Figurile cari însoţesc partea histologică a lucrării sunt bine lucrate—deşi cam prea numeroase — şi cred că ar trebuì redate prin litografie.

Ca o anexă a acestei lucrări autoarea pune şi o notă, aducând oareşicari contribuţiuni la cunoaşterea faunei malacologice a ţerii—câtevà specii pe cari d-sa l-ea constatat în apele noastre şi cari nu sunt trecute în fauna malacologică a lui Licherdopol.—Şi această notiţă—avându-se în vedere că e o contribuţiune mai mult la cunoaşterea ţerii—merită a fi publicată. Ea e de asemenea însoţită de o serie de figuri cari, din punctul de vedere pur ştiinţific, nu sunt absolut necesare; avându-se însă în vedere că pentru cei ce se ocupă cu studiul faunei ţerii, asemenea figuri sunt o înlesnire la determinat şi un bun mijloc de a controlà exactitatea determinărilor speciilor făcute de autoare, sunt de părere ca şi acestea să se publice. Aceste figuri însă—cari au o valoare mai mare, fiindcă sunt fotografii—sunt de părere să se reproducă numai ca figuri în text prin procedeele cele mai ieftine, zincografie, etc.

Dacă lucrarea ca conţinut ştiinţific merită de sigur a fi publicată, ea din punctul de vedere al stilului şi limbii româneşti cred că ar puteà fi mai îngrijită. Cetind d. ex. descrierea speciilor în nota faunistică dela urmă, găsim aproape numai cuvinte franţuzeşti cu o terminaţie românească. Chiar pentru lucruri cari au nume foarte precise în româneşte se întrebuinţează cuvinte străine românizate,

Cred că este de datoria Academiei să lupte cât mai mult în contra acestui nărav, care în mod cu totul inutil ne poceşte limba, şi de aceea cred că şi această lucrare, care este bună, trebue trimisă autoarei s'o modifice din punctul de vedere al stilului şi limbii. Figurile pot fi însă puse imediat în lucru.

Raportul d-lui St. C. Hepites despre: „Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă" de St. Procopiu, — aprobat de Secţiune la 22 Noemvrie 1913.

In telegrafia fără sârmă detectorii de unde joacă un rol de căpetenie, deşi nu se cunosc încă bine fenomenele ce au loc în aceşti detectori, în timpul când ei sunt în funcţiune.

D-l St. Procopiu, asistent la Laboratorul de electricitate al Universităţii din Iaşi, îndeletnicindu-se tocmai cu facerea unor experienţe pentru desluşirea fenomenelor în chestiune la detectorii de cristale, cari sunt azi cei mai întrebuinţaţi în practică, dar a căror teorie e mai puţin precizată, a ajuns la oarecari concluziuni în favoarea teoriei de polarizare electrolitică, ca la lichide.

Sunt de părere că memoriul d-lui Procopiu merită să fie tipărit în *Anale.*

ŞEDINŢA DELA 28 MARTIE 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. G. Marinescu.*

Secţiunea ştiinţifică, având în vedere că d-l Iuliu Prodan a adus manuscrisului său: *Contribuţiuni la Flora României* modificările cerute printr'o încheiere precedentă, aprobă părerea emisă de d-l membru corespondent Em. Teodorescu, de a se tipări în *Memoriile Secţiunii ştiinţifice* menţionata lucrare, ca o contribuţiune importantă la Flora României.

Secţiunea aprobă de asemenea raportul d-lui *P. Poni* pentru publicarea manuscrisului prezentat de d-l Dr. Ştefan Minovici asupra *Analizei aerului din Bucureşti.*

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1914.

ȘEDINȚA DELA 1 MAIU 1914.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati,* deschizând ședința, zice:

Domnilor Membri și stimați colegi,

Este o adevărată fericire pentru noi ziua în care se deschide sesiunea generală a Academiei Române.

După un an—și un an având în vedere vârsta multora dintre noi, trebue socotit cel puțin ca timpul de campanie pentru cei tineri—după un an, zic, avem iarăș prilejul și mulțumirea sufletească a ne aflà cu toții la un loc și a ne regăsì în Capitala României, sosiți cam din toate părțile locuite de neamul nostru.

In numele acestei Academii și al colegilor aflători regulat aici, sunt fericit a vă salutà pe toți cei ce ne-ați sosit, în modul cel mai colegial și sunt cu atât mai fericit a o face acum, cu cât de data aceasta ne întrunim în o epocă cu totul înălțătoare pentru inimile noastre.

Ziceam odată, în una din cuvântările mele, că dela Traian și până acum, timpuri mai bune, momente mai înălțătoare și o mai mare siguranță a zilei de mâine nu am avut în aceste părți.

Căci oamenii, chiar de vârsta mea au apucat Unirea, cea mai măreață înfăptuire din câte s'au făcut vreodată de neamul nostru, au apucat răsboiul plin de vitejia strămoșească dela 1877, au văzut ridicându-se țara la rangul de Regat și, în fine, pot acum aștepta

fericiţi sfârşitul lor şi o zic cu toată inima, deoarece cele ce s'au întâmplat acum un an au întrecut toate aşteptările noastre.

Când mă gândesc că am copilărit ca vai de noi în o ţară încă cu robi, supusă încălcării primelor oştirî venite de peste hotare, cu gospodăria îngustă dând vieaţă numai la puţini, şi ce vieaţă fără vlagă şi înălţare! Cu câte o şcoală pe judeţ, cu un tun de paradă la Iaşi; fără mare export şi cu bani calpi şi găuriţi, şi aceştia străini ce ne veniau din toate părţile; în o ţară în care dacă soarele răsărià şi luminà ca şi acum, dar întunericul erà beznă, în care limba românească ce se vorbià de clasa conducătoare erà o adevărată Babilonie!! Unde mulţi ieşiau cu pâine şi cu sare înaintea celor ce ne călcau sub copita cailor lor, cu capul plecat ca să nu cadă de sabie! . . . . Şi acum vom închide ochii în un Regat plin de lumină, respectat în afară, iubit de toţi în lăuntru, cu conştiinţa îndeplinirii datoriei şi a iubirii neamului dela unul până la toţi.

Avântul, căci cuvântul e consacrat dejà în afară chiar de Academie, avântul ţerii a fost neînchipuit. Niciodată în trecutul nostru aproape bimilenar, dela Traian şi până acum, nu am asistat la o mişcare mai generoasă, mai patriotică, mai puternică şi mai chezăşuitoare de fapte bune în viitor.

Unei clase diriguitoare din trecut s'a impus un popor conştient şi cu inima sus pusă, făcând hotar între ziua de ieri şi cea de mâine, între ce a fost şi ce va fi.

Dacă am trăit până acum prin mintea unui pumn de oameni mai luminaţi, ce trebue să ne aşteptăm dela un tot conştient şi vibrând cu putere la idea caldă a intereselor ţerii şi neamului!!

Să mulţumim dar Atotputernicului că ne-a hărăzit zile aşà de pline de fapte alese, şi de bucurie sufletească.

Tot acestei stabilităţi, în mersul lucrurilor dela noi, şi bunătăţii proniei cereşti, datorim de asemenea că la 28 Iulie curent M. Sa Regele, iubitul nostru Suveran şi Protector al Academiei, va întrece cu un an, prin lunga şi fericita Sa Domnie, cea mai îndelungată Domnie cunoscută la Români, aceea a lui Ştefan cel Mare.

Să profităm cu mulţumire de această ocaziune, ca în prima zi a plenului Academiei să facem urări de îndelungă vieaţă iubitului nostru Protector, M. Sa Regele care de curând a împlinit 75 ani.

Pagina frumoasă ce s'a înscris în decursul anului trecut în istoria

țerii, mărită ca renume, ca teritoriu și ca putere militară, culturală și economică, are un adânc răsunet și în sânul Academiei. Această instituțiune, cu o menire asà de aleasă, are de acum înainte o sarcină și mai frumoasă, și mai de cinste, dar și de muncă constantă și rodnică, aceea de a se mănținea la înălțimea cadrului în care vom trăi de acum înainte și a face astfel ca România să ocupe un loc hotărît în mișcarea culturală generală, singura de care atârnă fericirea omenirii.

Văd cu aleasă mulțumire, iubiți Colegi, că scumpul nostru Secretar general, venerabilul d. Sturdza se află iarăș printre noi, gata ca totdeauna la muncă și la jertfe pentru Academie, pentru care țin să-i mulțumesc din nou în numele D-lor Voastre și să-i urez ani mulți de muncă și sănătate.

Raportul general al scumpului nostru Secretar general vă va face cunoscută activitatea din anul trecut. Eu îmi permit, încheind, a face cea mai caldă urare pentru rodnica muncă a sesiunii generale și anuale a Academiei, care va începe în curând.

Fac cu această ocaziune apel și la toți oamenii culți, la cei cu râvnă pentru bunul mers al neamului precum și la cei cu avere, să se strângă în jurul Academiei, pentru ca întărind-o și înstărind-o să contribue la înălțarea conștiinței naționale, a unității sufletești a neamului, și la mănținerea ei la locul de onoare între celelalte instituțiuni ale altor popoare.

Finesc prin a vă zice: sănătate și spor la muncă, domnilor Colegi.

Terminând, d-l Președinte propune și membrii Academiei primesc în unanimitate să se trimită **Majestății Sale Regelui** următoarea telegramă:

«Membrii Academiei Române, întruniți astăzi în prima ședință a sesiunii generale anuale, trimit Augustului Protector și Președinte de onoare al acestei instituțiuni omagiul lor de adânc respect și cald devotament, rugând pe Atotputernicul să-i hărăzească mulți ani de vieață senină, spre a cârmuì cu aceeaș mare înțelepciune poporul, care i-a încredințat destinele sale.

«Astăzi, când Dinastia română plutește pe valurile bătrânului fluviu dela obârșia căruia ea s'a coborît pentru fericirea acestui popor, Academia își întoarce gândul către Voevozii Mircea, Ștefan și Mihaiu, oblăduitori la malurile Danubiului măreț, și ea simte fiorul fericirii că Pronia cerească a întrupat în gloriosul înteme-

ietor al Regatului român toate virtuțile înaintașilor și înțelepciunea sfântă care veghiază la destinele patriei.

«Trăiți Maiestate. Trăească Maiestatea Sa Regina, Augusta noastră academică, Trăească în veci Dinastia română!»

D-l Președinte prezentă apoi următoarea programă pentru lucrările sesiunii generale din acest an:

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1913—14
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1912—13.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1913—14.
4. Alegerea membrilor activi: unul în Secțiunea literară, în locul răposatului *N. Quintescu* († 12 August 1913), altul în Secțiunea istorică, în locul răposatului *I Kalinderu* († 11 Decemvrie 1913). (Art. 22—24 Stat., 62 Reg.).
5. Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1913.
6. Raportul Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1913—14 și alegerea a doi membri, cari, împreună cu Secretarul general, să formeze Comisiunea pentru 1914—15. (Art. 16 Reg. Adam).
7. Raportul Comisiunii Fundațiunii Otteteleșanu pentru 1913—14 și alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
8. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din Fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 1913 și alegerea Comisiunii pentru 1914.
9. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române asupra lucrărilor din 1913—14 și alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
10. Raportul Comisiunii Fundațiunii Ioan Agarici pentru 1913—14 și alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
11. Raportul Comisiunii Fundațiunii Tache P. Anastassiu pentru 1913—14 și alegerea Comisiunii pentru 1914—15.
12. Regulamentarea Fondului «*D. A. Sturdza.*»
13. Regulamentarea premiilor *At. Toncoviceanu și N. Chrisoveloni.*
14. Darea premiului I. Lecomte du Noüy elevilor Școalei de Arte frumoase din București. (Art. 8 Reg. special).
15. Discursurile de recepțiune ale d-lor *V. Pârvan* și *G. Țițeica.*
16. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1913—14.
17. Deciziunea Comisiunii speciale pentru acordarea *premiilor Năsturel* de 4.000 lei și *Craiovean* de 1.500 lei (Art. 8, 9, 13, 16 Reg. Prem.).
18. Deciziunea *Secțiunii literare* pentru acordarea premiului *Constantinide* de 4.000 lei. (Art. 14, 15 Reg. Prem.).

19. Deciziunea *Secţiunii ştiinţifice* pentru acordarea premiului *Adamachi* de 5.000 lei *(divizibil)*. (Art. 14, 15 Reg. Prem).
20. Deciziunea *Secţiunii istorice* asupra lucrărilor prezentate la premiul *Princesa Alina Ştirbei* de 8.500 lei despre: *Principiile morale şi creştineşti . . . în educaţiunea copiilor*. (Art 19, 20 Reg. Prem.).
21. Deciziunea *Secţiunii istorice* asupra lucrării prezentate la premiul *Adamachi* de 5 000 lei despre: *Sentimentul religios în populaţiunea noastră rurală*. (Art. 19, 20 Reg. Prem.).
22. Şedinţa publică solemnă pentru proclamarea premiilor acordate. (Art. 17 Reg. Prem.).
23. Subiect ales de *Secţiunea literară* pentru premiul *Adamachi* de 5.000 lei din 1919.
24. Subiect ales de *Secţiunea istorică* pentru premiul *Năsturel* de 5.000 lei din 1919.
25. Subiecte alese de *Secţiunea ştiinţifică* pentru premiile din 1919 :
    — *Lazăr* de 5.000 lei;
    — *Bodescu* de 1 500 lei;
    — *Neuschotz* de 2.000 lei.
26. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1913—1914.
27. Alegerea Comisiunii de 12 membri pentru *Premiul Năsturel* de 4.000 lei din 1915. (Art. 13 Reg. Prem.).
28. Alegerea Comisiunii de 3 membri pentru premiul „Dacia-România“ : *Istoria contractului de asigurare*.
29. Alegerea Comisiunii de 3 membri din *Secţiunea literară* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiul *Năsturel* de 5.000 lei din 1915, despre : *Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească*.
30. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din *Secţiunea istorică* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiile din 1915. (Art. 20 Reg. Prem.):
    — *Alexandru Ioan Cuza* de 20.000 lei despre: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*;
    — *Marele premiu General Ioan Carp şi Maria Carp* de 5.000 lei despre : *Istoria culturii româneşti dela 1821 până în zilele noastre*.
31. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din *Secţiunea ştiinţifică* pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiile:
    — *Adamachi* de 5.000 lei (divizibil) : *Studiul chimic al lignitelor indigene*;
    — *Lazăr* de 5.000 lei despre : *Politica agrară a României*.

32. Alegeri de membri onorari și corespondenți.
33. Formarea bugetului pentru anul 1914—15.
34. Alegerea Secretarului Secțiunii literare pe 7 ani (1914—1921). (Art. 16 Stat.).
35. Alegerea Președinților și Vicepreședinților Secțiunilor pentru 1914—15. (Art. 15 Stat.).
36. Alegerea Președintelui și Vicepreședinților Academiei pentru 1914—15. (Art. 15 Stat.).
37. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1914

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetește următorul raport asupra lucrărilor făcute în cursul anului trecut:

«*Domnilor Colegi,*

«Deschizând sesiunea generală a lucrărilor Academiei din acest an, se impune să constatăm marea deosebire dintre starea sufletească a națiunii în anul trecut și cea de acum. Atunci evenimentele grave cari se desvăliau lângă țara noastră, în statele vecine din dreapta Dunărei, pricinuiau o îngrijorare adâncă pentru toate statele Europei culte și în deosebi pentru noi, cari ne aflam în nemijlocita lor vecinătate. Evenimentele la cari apoi în lunile de vară patria noastră a luat în mod fericit parte hotărîtoare au înălțat-o la rolul de arbitru european al păcii și al culturii.

«Iată de ce avem și acum vii în auzul nostru cuvintele d-lui Președinte C. I. Istrati, rostite în ședința dela 6 Septemvrie: «Faptele «militare și acțiunea diplomatică a țerii au dat patriei noastre o po«zițiune atât de înaltă, încât avem dreptul să fim pe deplin mul«țumiți și să nădăjduim o și mai mare înălțare în viitor.»

«Avântul vitejesc al ostașului nostru și conducerea chibzuită și înțeleaptă a M. S. Regelui au hotărît această izbândă, înălțând patria noastră în situația ei printre statele cu mare și veche statornicie în Europa. Putem fi deci mândri de virtuțile arătate în acele zile hotărîtoare de națiunea noastră întreagă și recunoscători înțeleptului nostru Suveran, care ne-a îndreptat și în acele zile mari pașii spre biruință, după ce a condus cu fericire destinele patriei aproape o jumătate de veac.

«Intre Tron și Academia Română s'au stabilit încă dintru început legături așà de strânse și de puternice, încât vieața Instituției noastre,

începută deodată cu sădirea Dinastiei Regale în pământul patriei, s'a resimțit totdeauna de evenimentele însemnate cari s'au petrecut în Familia Regală. Așà a fost și în anul trecut.

«La 16 Decemvrie, când M. S. Regina a împlinit vârsta de 70 de ani, Instituția noastră și-a manifestat simțimintele sale de admirație și de devotament pentru Regina-Poetă, care strălucește printre membrii ei de onoare. Președintele Academiei, d-l Dr. C. I. Istrati, a fost primit în acea zi la Palat de M. S. Regina, Căreia I-a prezentat o adresă de omagii scrisă pe pergament, semnată de toți membrii aflători în țară, și a rostit în numele nostru o caldă cuvântare.

«De asemenea, cu ocaziunea zilei de 7 Aprilie, când M. S. Regele a împlinit vârsta de 75 de ani, Președintele nostru, d-l Dr. C. I. Istrati, a ținut în sânul Academiei o caldă cuvântare.

«I. *Membrii.*

«Instituția noastră a avut și anul acesta durerea, pricinuită de nestatornicia vieții omenești, de a pierde mai mulți colaboratori în persoanele membrilor activi N. Quintescu și I. Kalinderu, a membrului corespondent străin T. M. C. Asser și a membrului onorar A. S. Petruszewicz.

«*N. Ch. Quintescu* s'a stins la 12 August în vârstă de 72 de ani. Membru al Secțiunii literare din 1877, a funcționat ca profesor de limba și literatura latină la universitățile din Iași și București. Teza sa de doctorat în filozofie din 1867: *De deminutivis linguae romanicae vulgo Walachicae nominatae* a fost o prețioasă contribuție filologică, tratând despre formațiunea cuvintelor în limba română. Această lucrare arătà la autorul ei deosebite aptitudini pentru studii de filologie. Cuprins însă de timpuriu de o slăbiciune de nervi, nu a putut desvoltà în întregime activitatea sa pe acest teren pentru care erà bine pregătit.

«Pe lângă numeroasele rapoarte și dări de seamă făcute în sânul Instituției noastre, răposatul Quintescu ne-a mai lăsat următoarele scrieri: *Noul proiect de lege al învățământului public* (sub pseudonimul Victor Motreanu), Iași 1875; *Dela Bonn la Coblenz, pe apă și pe jos*, București 1881; *Omagiul artelor*, Scenă lirică după Fr. Schiller, în versuri, București 1882; *Ŭ amenințat cu decapitarea.* Discurs, 1885; *Cestiunea lui U mut (latent), impropriu zis scurt,*

dinaintea Academiei, Discurs, 1895; *O formaţiune adverbială introdusă «fuiorul popei» în limba română,* Bucureşti 1895.

«La trista ceremonie a înmormântării au asistat colegii aflători în Capitală, iar d-l *I. Bianu* a pronunţat cuvântarea funebră.

«La 11 Decemvrie a încetat din vieaţă *I. Kalinderu,* fostul nostru Preşedinte, ales membru al Academiei la 13 Martie 1893. Răposatul coleg a desvoltat în sânul Academiei mai mulţi ani dearândul o muncă zeloasă, fiind stăpânit de dorinţa de a contribuì la desvoltarea activităţii acestei instituţii. Academia s'a bucurat în nenumărate rânduri de atenţiunea plină de iubire a regretatului bărbat. Dânsului se datoreşte marea fundaţiune Otteteleşanu, din venitul căreia se întreţine Institutul dela Măgurele; tot stăruinţelor lui Academia datoreşte îmbogăţirea Academiei cu fondurile: Demostene Constantinide, destinat a servì la premiare de cărţi, şi Elena Dr. Turnescu, pentru înzestrarea absolventelor dela Institutul Otteteleşanu.

«Pe lângă această activitate culturală şi patriotică, izvorîtă din dorinţa adâncă de a face bine, regretatul nostru coleg a avut şi o însemnată activitate ştiinţifică. Stăpân pe ştiinţa dreptului în urma unor studii temeinice făcute la Paris, unde a luat doctoratul, a intrat în magistratură şi a străbătut încă de tânăr toată ierarhia până la gradul de Consilier la Inalta Curte de Casaţie, demnitate la care a renunţat în 1882, când a reprezentat interesele României la Berlin, în tratările pentru răscumpărarea Căilor Ferate. Curând după aceea i-a fost încredinţată Administraţia Domeniului Coroanei atunci înfiinţat, pentru a cărui organizare şi conducere şi-a consacrat cu devotament toate puterile anilor câţi a mai trăit. Cu toate numeroasele şi feluritele sale ocupaţiuni, nu şi-a părăsit studiile de predilecţie, dreptul şi instituţiile romane, asupra cărora ne-a întreţinut adeseori în Academie cu atâta competinţă.

«Iată cele mai însemnate scrieri rămase dela dânsul: *Essai sur les sources du droit romain,* Paris 1864; *De la non-rétroactivité des lois,* Paris 1864; *De la compétence des tribunaux et particulièrement des tribunaux prussiens dans toute contestation relative aux biens mobiliers qu'un étranger peut posséder en Prusse,* Berlin 1882; *Droit prétorien et réponses des prudents,* Paris 1885; *Consiliul Impăraţilor la Roma şi Constantinopol,* Bucureşti 1887; *Etude sur le régime municipal romain,* Bucureşti 1887; *Studiu asupra legii celor XII tabule,* Bucureşti 1888; *Vieaţa municipală*

la Pompei, Bucureşti 1890; *Doi antagonişti romani*, Bucureşti 1892; *Episcopul Melchisedec*, Discurs de recepţie, Bucureşti 1894; *Un ţăran harnic*, Bucureşti 1894; *Vilegiatura şi reşedinţele de vară la Romani*, Bucureşti 1895; *Romanii călători*, Bucureşti 1895; *Patrie, éducation et travail*, Bucureşti 1896 (colecţiune de discursuri ocazionale); *August şi literaţii*, Bucureşti 1897; *Literaţii opozanţi sub Cezari*, Bucureşti 1898; *Portul barbei şi părului la Romani*, Bucureşti 1900; *Portul perucilor şi bărbierii la Romani*, Bucureşti 1901; *Din vieaţa romană. Podoabele, toaleta şi petrecerile unei elegante*, Bucureşti 1903; *Societatea înaltă pe vremea lui Pliniu-cel-Tânăr*, Bucureşti 1904; *Cuvânt de slăvire lui Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldovei*, Bucureşti 1904; *Notă despre un studiu al d-lui Millet*, Bucureşti 1912.

«Osebit de acestea mai avem o mulţime de rapoarte, studii, memorii şi dări de seamă în *Analele* Academiei, altele privitoare la răscumpărarea Căilor ferate şi la procesul Ioan Otteteleşanu.

«In şedinţa extraordinară dela 12 Decemvrie s'a hotărît participarea Academiei in corpore la înmormântare; s'a depus pe sicriu câte o coroană din partea Academiei şi a Institutului Otteteleşanu, care a fost reprezentat printr'o delegaţie de eleve şi profesoare, iar Preşedintele nostru d-l Dr. Istrati a rostit cuvântarea funebră. In aceeaş zi în biserica dela Măgurele s'a celebrat un parastas, de faţă fiind întreg personalul şi toate elevele Institutului.

«La 6 (29) Iunie a decedat la Haga membrul corespondent străin T. M. C. Asser, ales la 1903. Răposatul, jurist de mare autoritate, a fost consilier de Stat, profesor la Universitatea din Amsterdam, Director al Revistei de Drept internaţional şi de Legislaţie comparată, membru al Curţii permanente de arbitraj internaţional dela Haga şi arbitru al guvernelor mai multor ţeri în diferite conflicte internaţionale. Dintre mult apreţiatele sale lucrări, una scrisă în colaborare cu Alphonse Rivier: *Elemente de drept internaţional privat sau conflictul legilor* a fost tradusă şi în româneşte de George E. Schina.

«S'a adresat familiei telegramă de condoleanţe.

«Telegraful ne-a adus ştirea încetării din vieaţă la Lemberg, la o vârstă foarte înaintată, a Canonicului A. S. Petruszewicz, membru onorar, ales la 1890. Răposatul a desfăşurat o bogată activitate istorică. Din marele număr al cronicelor editate de dânsul şi al monografiilor istorice, semnalăm următoarele cari au interes şi pentru

noi: *Torturarea Domnitorului moldovean Ioan Potcoavă la Lemberg în 1578*, Lemberg 1876; *Cine au fost Cnejii valahi?* 1877; *Scurtă expunere despre timpul introducerii creștinismului în părțile de lângă Carpați în timpul Sf. Chiril și Metodie de către ucenicii și propoveduitorii lor*, Lemberg 1882; *Cuvânt despre expediția lui Igor*, Lemberg 1887; *Catalogul manuscriselor slave bisericești și cărților vechi tipărite cu caractere cirilice, aflătoare la expoziția arheologică-bibliografică în Institutul Stavropighia*, Lemberg 1888; *Regele Poloniei Ioan III și Moldova*, Lemberg 1898.

«Academia a trimis telegramă de condoleanțe Casei Naționale din Lemberg (Narodnij Dom), una din fundațiunile răposatului.

«Pe lângă zilele de doliu, umbrite prin pierderea colegilor amintiți, Academia a avut și câtevà zile de bucurie deosebită.

«Una din acestea a fost ziua în care s'a făcut alegerea colegului nostru d-l *A. D. Xenopol*, ca membru asociat străin la Institutul Franței în Academia științelor morale și politice. D-l Președinte *C. I. Istrati*, în ședința dela 7 Martie, a arătat însemnătatea acestui fapt.

«La 25 Octomvrie trecut s'a serbat la Geneva a 25-a aniversară în învățământ a d-lui Louis Duparc, profesor la Universitatea din Geneva și membru onorar al Academiei noastre. Colegul nostru d-l L. Mrazec, elev al distinsului geolog, a reprezentat Academia la acea serbare.

«II. *Ședințele de peste an.*

«In anul trecut Academia a ținut 17 ședințe ordinare, 1 extraordinară și 18 publice.

«In ședințele publice s'au făcut următoarele lecturi și comunicări:

«Colegul nostru d-l *N. Iorga* a ocupat cele mai multe ședințe cu expunerile și comunicările sale:

«In ședința dela 7 Iunie a cetit comunicarea: *Armenii și Românii — o paralelă istorică;* la 28 Iunie a prezentat comunicarea: *Ostașii dela Prut — cu un act dela Alexandru cel Bun. Răzeși romașcani*; la 6 Septemvrie a expus comunicarea: *Cevà despre Episcopul maramureșan Iosif Stoica;* la 13 Septemvrie a făcut o comunicare despre: *Istoria Evreilor în România;* în ședința dela 4 Octomvrie a dat lectură comu-

nicării despre: *Vasile Lupu ca următor al Impăraţilor de răsărit în tutelarea Patriarhiei de Constantinopole;* la 11 Octomvrie a vorbit despre: *Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811);* la 25 Octomvrie a comunicat două fragmente de inscripţii dela mânăstirea Bistriţa; la 1 Noemvrie a cetit comunicarea despre: *Muntele Athos în legăturile cu ţerile noastre;* la 15 Noemvrie a expus comunicarea despre: *Steagul lui Mihnea Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad;* la 22 Noemvrie a vorbit despre: *Originalul slavon al actului dela Ştefan cel Mare pentru Folticeni;* la 20 Decemvrie a făcut comunicarea: *Vechi fundaţiuni religioase româneşti în Orient;* apoi la 17 Ianuarie: *Fundaţiuni de ale Domnilor români în Epir, Morea, Tracia şi Constantinopole*; la 7 Fevruarie a dat cetire comunicării: *Lucrările cartografice ale lui Rigas*; la 14 Martie a expus comunicarea despre: *Veneţia în Marea Neagră. I. Dobrotici;* iar la 18 Aprilie a cetit a doua parte a acestei comunicări: *Legături cu Turcii şi Creştinii din Balcani dela lupta dela Cosovo până la cea dela Nicopole (1389—96).*

«D-l *Dr. V. Babeş* a ocupat două şedinţe, la 1 şi 8 Noemvrie, cu comunicarea sa: *Studii asupra holerei, făcute cu ocaziunea epidemiei din anul curent.*

«D-l *Dr. G. Marinescu* a cetit, în şedinţa dela 24 Ianuarie, comunicarea despre: *Nouă cercetări despre natura şi tratamentul paraliziei generale şi a tabesului;* iar la 28 Fevruarie despre: *Câtevà turburări de personalitate: Autoscopie, automatism şi somnambulism.*

«In şedinţa dela 14 Fevruarie d-l *Dr. Gr. Antipa* ne-a vorbit despre: *Câtevà probleme ştiinţifice şi economice privitoare la Delta Dunărei.*

«D-l *V. Pârvan* ne-a expus în câtevà şedinţe rezultatele ultimelor săpături şi cercetări arheologice intreprinse de d-sa; astfel la 14 Iunie a dat lectură comunicării: *Ştiri nouă din Dacia Malvensis*; la 6 Septemvrie ne-a cetit o relaţiune despre cercetările făcute la Sud şi Vest de Ecrenè; la 20 Septemvrie a vorbit despre *Castrul dela Poiana şi drumul roman prin Moldova de jos*; iar în şedinţele dela 18 Octomvrie şi 8 Noemvrie a cetit comunicarea: *Cetatea Ulmetum: Descoperirile campaniei a doua şi a treia de săpături din anii 1912 şi 1913. I. Elemente arhitectonice. II. Descoperiri mărunte. III. Inscripţii şi monumente figurate. IV. Consideraţii istorice.*

«La 15 Noemvrie, d-l G. Murnu a cetit un studiu arheologic: *Dela cetatea Tropaeum-Adamclisi: basilica-cisternă.*

. «In ședințele publice și ordinare s'au mai făcut și alte comunicări științifice mai scurte; așà la 1 Noemvrie d-nii *Dr. C. I. Istrati, N. Iorga* și *I. Bianu* au vorbit despre conservarea și studierea vechilor noastre monumente de artă; iar în ședința dela 6 Decemvrie d-l *I. Bianu* a făcut o dare de seamă despre publicațiunea făcută la Sibiiu sub conducerea P. C. Sale Vicarului arhiepiscopesc Dr Ilarion Pușcariu: *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăesc.*

«Pierderea prematură a distinsului nostru aviator Aurel Vlaicu a avut un dureros răsunet și în sânul Academiei, care i-a dat în 1912 premiul Lazăr. In ședința dela 6 Septemvrie d-nii *Dr. C. I. Istrati* și *St. C Hepites* au pomenit despre moartea regretatului dispărut și astfel Instituția noastră a adus pentru a două oară prinosul ei de admirațiune pentru memoria aceluia, care și-a găsit sfârșitul în încercările îndrăznețe de a cucerì căile aerului.

«Academia Română, care năzuește a se asocià, pe cât îi este cu putință, cu un viu interes la festivitățile culturale și științifice din lumea întreagă, a consacrat ședința dela 7 Fevruarie pentru sărbătorirea învățatului german Ernst Haeckel, care la 3 Fevruarie a împlinit vârsta de 80 de ani D-l *Dr. Gr. Antipa* a cetit un memoriu asupra vieții și activității științifice a marelui bărbat; iar d-l Președinte *C I. Istrati* a arătat, cu această ocazie, valoarea covârșitoare a operei octogenarului naturalist și filozof dela Iena, căruia știința îi datorește așà de mult.

«Instituția noastră a fost invitată în cursul anului la mai multe serbări științifice, precum· la cincantenarul Societății amicilor istoriei naturale, antropologiei și etnografiei din Moscva, care s'a ținut la 15/28 Octomvrie; la centenarul Bibliotecii Imperiale din St. Petersburg, care s'a făcut la 2 Ianuarie; la aniversara a 150-a a Academiei Regale de Științe și Arte din Barcelona dela 18 Ianuarie st. n.; la serbarea Cercului matematic din Palermo, dată la 14 Aprilie în onoarea d-lui G. B. Guccia. La toate aceste serbări neputând să participe prin reprezentanți, Academia a aderat prin scrisori de felicitare.

«La tricentenarul marelui matematician Napier, care se va serbà sub auspiciile Societății Regale din Edimburg în Iulie viitor, Academia s'a înscris pentru volumul comemorativ.

«La al III-lea Congres al Societății ortodoxe naționale a femeilor române, care s'a ținut la Iași în 23 și 24 Noemvrie, Academia a fost reprezentată prin toți membrii aflători în a doua capitală a țerii.

«La Congresul național de medicină și hirurgie, care s'a ținut la 20 Aprilie trecut, Academia a fost reprezentată prin d-nii colegi *Dr. V. Babeș* și *Dr. G. Marinescu.*

«III. *Publicațiunile Academiei.*

«In cursul anului au apărut, ori se mai află sub tipar, următoarele publicațiuni :

«1. Din *Analele Academiei :*

a) Tomul *XXXV — Partea administrativă și Desbaterile anului 1912—1913* s'a încheiat, tipărindu-se și partea II, cu lucrările sesiunii generale trecute.

b) Tomul *XXXV — Memoriile Secțiunii literare* s'a sfârșit de imprimat și conține :

Per. Papahagi, Din trecutul cultural al Aromânilor (cu prilejul unui document de limbă)

Protopresviterul Dimitrie Dan, Rutenii din Bucovina. Schiță etnografică.

Ioan Boceanu, Glosar de cuvinte din județul Mehedinți.

Dr. G. Pascu, Sufixele macedo- și megleno-române de origine neogreacă.

Dr. G Pascu, Elementele romanice din dialectele macedo- și megleno-române.

c) Tomul *XXXV — Memoriile Secțiunii istorice* s'a terminat de tipărit și cuprinde următoarele:

N. Iorga, Plângerea lui Ioan Sandu Sturdza Voevod împotriva sudiților străini în Moldova.

N. Iorga, Din ținuturile pierdute. Boieri și răzăși în Bucovina și Basarabia în cele dintâi decenii după anexare.

N. Iorga, Câtevă știri nouă privitoare la istoria Românilor.

N. Iorga, Notele unui istoric cu privire la evenimentele din Balcani

N. Iorga, Două plângeri ale episcopului de Râmnic Galaction (1821).

N. Iorga, Versuri nouă ale lui Ienăchiță Văcărescu

N. Iorga, Barbu Știrbei ca educator

D. A. Sturdza, Insemnătatea lucrărilor Comisiunii Europene dela Gurile Dunărei, 1856 la 1912. I, 1856—1866 II, 1866—1905. III, 1894—1912

N. Iorga, Patrahirul lui Alexandru cel Bun. Cel dintâiu chip de Domn român.

N. Iorga, Ucraina moldovenească.

Mihail C. Sutzu, Monete inedite din orașele noastre pontice (Tomis, Kallatis, Istros).

N. Iorga, Condițiile de politică generală în cari s'au întemeiat bisericile românești în veacurile XIV—XV.

N. Iorga, Două tradiții istorice în Balcani. a Italiei și a Românilor

I. Ursu, Bătăliile dela Gwozdziec şi Obertyn.

V. Pârvan, Descoperiri nouă din Scythia minor

A. D Xenopol, Ideile de legi şi de prevedere.

Dr. Ioan Lupaş, Principele ardelean Acaţiu Barcsai şi Mitropolitul Sava Brancovici. 1658—1661.

d) Tomul *XXXV— Memoriile Secţiunii ştiinţifice s'a terminat de asemenea de tipărit şi cuprinde:*

Dr. V. Babeş şi *S. Bobeş*, Cercetări pentru a perfecţionà tratamentul antirabic.

Dr. N. T. Deleanu, Studii asupra schimbărilor de materii pe timpul respiraţiei frunzelor separate de plantă.

Dr. V. Babeş, Congresul pelagrologic din Bergamo şi pelagra în România

General Gr. Crainicianu, Organizarea rezervelor armatei.

Spiru Haret, Henri Poincaré.

Prof. Dr. N. Leon, Contribuţiuni la studiul insectei Cochylis ambiguella Hubn. în România.

I. Corbu, Mărimea astrilor la orizont.

L Cosmovici, Notă asupra faunei oligocene din Flişul Moldovei.

T. Lalescu, Asupra variaţiei valorilor caracteristice.

St. C. Hepites, Asupra întrunirii la Manchester a Asociaţiunii internaţionale de Sismologie.

T. Lalescu, Insumarea a doi sâmburi neortogonali.

I. Gherghinoiu, Drosera rotundifolia L. în Oltenia (România occidentală).

G. Ţiţeica, Reţele derivate.

Elena Nicodim, Asupra hepato-pancreasului dela moluşte.

G. Florea şi *N D. David*, Notă asupra unui craniu de Rhinoceros leptorhinus Cuv. din Terţiarul moldovenesc.

Ioan Ciurea, Larvele de Diphyllobothrium latum (L.) la peştii din bălţile Dunărei.

Dr. V. Babeş, Despre raporturi cări există între anumite anomalii congenitale ale feţei şi între transformaţiunea simetrică a extremităţilor (acrometageneză)

Dr. V. Babeş, Serul nostru antidifteric şi rezultatele întrebuinţării sale I.

Dr Hurmuzescu, Magnetostricţiunea—Instabilitatea moleculară.

Nicolae Teclu, Contribuţiuni la caracteristica flacării.

Elena Lupu, Cercetări histo-fiziologice asupra intestinului de Cobitis fossilis

Dr. G. Marinescu, Mecanismul chimico-coloidal al bătrâneţei şi problema morţii naturale

Dr V. Babeș, Cercetări asupra serului antidifteric. II.

e) Din Tomul *XXXVI — Partea administrativă și Desbaterile anului 1912—13* se tipărește partea I, cuprinzând ședințele ordinare și ale Secțiunilor până la sesiunea generală.

f) Tomul *XXXVI — Memoriile Secțiunii literare* se află sub tipar și a apărut până acum:

D. Pușchilă, Molitvenicul lui Dosoftei.

g) Tomul *XXXVI — Memoriile Secțiunii istorice* se află sub presă și în el s'au tipărit până acum:

N. Iorga, Armenii și Românii: O paralelă istorică.
Vasile Pârvan, Știri nouă din Dacia Malvensis.
N. Iorga, Privilegiul lui Mohammed al II-lea pentru Pera (1 Iunie 1453).
Vasile Pârvan, Castrul dela Poiana și drumul roman prin Moldova de jos.
N. Iorga, Ostași dela Prut cu un nou act dela Alexandru cel Bun. Răzeși romașcani.
N. Iorga, Cevà despre Episcopul maramurășan Iosif Stoica. — Câtevà fragmente de vechi cazanii românești.
N. Iorga, Istoria Evreilor în țerile noastre.
N. Iorga, Vasile Lupu ca următor al împăraților de răsărit în tutelarea patriarhiei de Constantinopole și a Bisericii ortodoxe.
N. Iorga, Clopotul dăruit de Caragheorghe, întemeietorul Serbiei, bisericii satului Topola (1811).
Vasile Pârvan, Cetatea Ulmetum, II, 1, 2. Descoperirile campaniei a doua și a treia de săpături din anii 1912 și 1913.
G. Murnu, Dela Cetatea Tropaeum-Adamclisi: Basilica-cisternă Studiu arheologic.
N. Iorga, Două inscripții nouă găsite la Mânăstirea Bistrița (Neamț).
N. Iorga, Muntele Athos în legătură cu țerile noastre.
I. Ursu, Din influențele politicei europene asupra istoriei noastre (Moise Vodă, 1529 Martie—1530 August)
N. Iorga, Steagul lui Mihnea Vodă Radul în Muzeul istoric din Belgrad.
N Docan, Explorațiuni austriace pe Dunăre la sfârșitul veacului al XVIII-lea.
N. Iorga, Contribuțiuni documentare la istoria Olteniei în veacul al XIX-lea.
N. Iorga, Fundațiuni religioase ale Domnilor români în Orient.
Diaconul Dr N. M. Popescu, Nifon II, Patriarhul Constantinopolului.

N. Iorga, Fundațiuni ale Domnilor români în Epir, Moreea, Tracia și Constantinopole.

N. Iorga, Nouă documente basarabene I. Familia Tatul. — O moșie a lui Luca Stroici. — Privilegiul general al Vornicului Coste Bucioc.

N. Iorga, O hartă a Țerii-Românești din 1870 și un geograf dobrogean.

h) Tomul *XXXVI — Memoriile Secțiunii științifice* se află de asemenea sub tipar și conține următoarele:

Dr. G. Z. Petrescu, Observațiuni științifice străine din secolul al XVIII-lea servind la istoria noastră culturală.

Dr. C I. Istrati, Primele insemne de distincțiuni și decorațiuni române.

Dr. Eugen Botezat, Bourul și Zimbrul.

St Procopiu, Cercetări experimentale asupra telegrafiei fără sârmă

Dr. Gr. Antipa, Ernst Haeckel. Cuvântare pentru sărbătoarea jubileului său de 80 ani

Dr. Marcel Brandza, Contribuțiuni la studiul zoocecidiilor din România.

Dr. Gr. Antipa, Câtevà probleme științifice și economice privitoare la Delta-Dunărei și noua ei hartă hidrografică.

«2. Potrivit deciziunii din 1905, s'a tipărit în limba franceză broșura: *L'Académie Roumaine en 1912—1913, Discours et rapports officiels*, cu rapoartele Secretarului general despre activitatea anului trecut și a sesiunii generale, precum și raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii, personalul cu oficiile Academiei în 1913—14, regulamentul premiilor și lista publicațiunilor Academiei.

«3. In conformitate cu deciziunea Domniilor Voastre din 5 Maiu 1912, continuă să se publice sub redacțiunea d-lui coleg *N. Iorga*, Secretarul Secțiunii istorice: *Bulletin de la Section historique*, în broșuri trimestriale, cuprinzând traduceri și rezumate în limbile franceză și germană, de pe comunicările făcute Academiei. Dela sesiunea generală trecută s'a mai tipărit și No. 4, cu care se încheie primul an. Acest I volum cuprinde 16 rezumate de comunicări și cronici în limba franceză. Din anul II a apărut No. 1, care conține 12 rezumate de comunicări.

«4. Conform deciziunii din 17 Maiu 1912, continuă să apară, sub îngrijirea d-lui coleg *St. C. Hepites*, secretarul Secțiunii științifice: *Bulletin de la Section scientifique*. După sesiunea generală trecută a apărut No. 6, cu care s'a încheiat tomul I. In acest volum se află 45 rezumate de comunicări și 26 dări de seamă în

limbile franceză şi germană. Anul II a apărut întreg în 10 numere, cari cuprind 54 comunicări.

«5. *Discursurile de recepţiune* ţinute în sesiunea trecută s'au tipărit:

Din estetica poeziei populare, rostit la 22 Maiu 1913, de *B. Delavrancea,* cu răspuns de *I. C. Negruzzi.*

Evoluţia culturii ştiinţifice în România, rostit la 24 Maiu 1913, de *Dr. I. Simionescu,* cu răspuns de *Dr. L. Mrazec.*

«6. Din *Istoria Romană* de *Titus Livius,* în traducerea premiată a d-lor profesori Nd. Locusteanu şi I. S. Petrescu, s'au tipărit cărţile I—X şi XXI—XL, în 4 tomuri. Urmează să se mai publice cărţile XLI—XLV, cu fragmentele, periohele cărţilor pierdute şi indicele pentru toată opera.

«7. Din *Istoriile lui Erodot,* în traducerea premiată a d-lui D. I. Ghica, s'au publicat până acum cărţile I, II şi IV. Cartea III se află sub tipar şi din ea au apărut 8 coale, cuprinzând capitolele 1—54.

«8. Lucrarea d-lui G. M.-Murgoci: *Harta geologică a judeţului Mehedinţi,* premiată în sesiunea generală din 1911 cu premiul Anastasie Fătu, se află tot la autor, pentru reviziunea amănunţită recomandată de Secţiunea ştiinţifică.

«9. Conform deciziunii D-Voastre din 29 Aprilie 1911, s'a tipărit monografia d-lui Carol A. Romstorfer: *Cetatea Sucevei, descrisă pe temeiul propriilor cercetări făcute între 1895 şi 1904,* publicată în româneşte cu o notiţă istorică de d-l Alex. Lăpĕdatu. Ea formează un volum de LVI + 112 pag. in-fol., cu 113 ilustraţii în text şi 12 planşe anexate.

«10. In conformitate cu deciziunea din 2 Maiu 1912, s'a publicat în volum separat lucrarea colegului nostru *Dr. C. Istrati, Studiu relativ la o nomenclatură generală în Chimia organică bazat şi pe o clasificare raţională a acestei părţi din Chimie,* 1 volum de VII+1.223 pag, in-8°.

«11. Lucrarea d-lui Gh. F. Ciauşanu: *Studiu despre superstiţiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi şi nouă,*

premiată în sesiunea generală din anul trecut cu premiul Adamachi de 5.000 lei, s'a tipărit și publicat.

«12. Lucrarea d-lui I. C. Filitti, *Domniile române sub Regulamentul Organic până la 1848*, premiată în sesiunea generală din anul trecut cu premiul Năsturel de 5.000 lei, se află sub tipar și s'au tipărit 18 coale.

«13. Conform deciziunii D-Voastre din 21 Decemvrie 1912, a început să se tipărească lucrarea d-lui Dr. N. Drăganu, *Două manuscripte vechi: Codicele Todorescu și Codicele Marțian*, din care s'au tipărit până acum 14 coale.

«14. Starea publicațiilor cari se fac de serviciul Bibliotecii Academiei este următoarea:

«*Bibliografia românească veche*, 1508—1830, din care mai este de tipărit partea finală cuprinzând descrierea cărților din anii 1817—1830, se află în oarecare întârziere din pricina coordinării materialului din ce în ce mai bogat din epoca după 1817, și din pricina morții unui colaborator, regretatul Nerva Hodoș, funcționar din serviciul Bibliotecii.

«Din *Catalogul manuscriptelor românești* s'a pregătit materialul care va formà tomul III.

«*Creșterea colecțiunilor*, care se publică conform art. 28 din Regulamentul Bibliotecii, a apărut și anul acesta cu oarecare întârziere; ultima fasciculă însă din 1913, cuprinzând achizițiile pe Octomvrie—Decemvrie, se află sub presă.

«*Bibliografia publicațiunilor periodice românești* continuă. In curând se va da la tipar tomul II, care va cuprinde bibliografia periodicelor românești dela 1907—1913, precum și indicele cronologic, topografic, pe materii și de nume proprii.

«15. Din *Publicațiile Fondului Adamachi* se află încă la tipar tomul VI, care cuprinde lucrarea d-lor Dr. Aurel Babeș și Dr. V. Bușilă despre *Pelagră*, premiată în sesiunea anului 1912 cu premiul Adamachi. Din ea s'au tipărit până acum numai 7 coale. Intârzierea se datorește minuțioasei reviziuni pe care autorii o fac textului.

«Din tomul VII s'au publicat următoarele scrieri :

P. Bogdan, Repejunea sunetului la corpurile lichide.
Elena Nicodim, Contribuțiuni la studiul anatomiei, istologiei și fiziologiei hepato-pancreasului dela moluște.

«16. *Dicționarul limbii române* continuă a fi redactat și tipărit, sub conducerea și supravegherea Comisiunii alese de Domniile Voastre, de colegul nostru d-l Sextil Pușcariu, ajutat de colaboratorii săi, d-nii profesori I. Rădulescu-Pogoneanu și D. Evolceanu, C. Lacea și Th. Capidan. In cursul anului s'au tipărit și publicat coalele 1—5, formând fasc. 1 din tomul I, partea II și cuprinzând cuvintele începătoare cu *C* până la *cănì* ; iar din tomul II coalele 21—25, formând fasc. 5 și cuprinzând cuvintele *grozăvatec—holeră.*

«17. Publicațiunea *Din vieața poporului român* s'a îmbogățit în cursul anului cu următoarele volume:

XIX. Sărbătorile la Români: Sărbătorile de toamnă și Postul Crăciunului, de *Tudor Pamfile.*
XX. Sărbătorile la Români: Crăciunul, de *Tudor Pamfile.*
XXI. Superstițiile poporului român, de *G. F. Ciaușanu* (Scriere răsplătită cu premiul Adamachi din 1913).
XXII. Colinde din Ardeal, culese de *Alexiu Viciu.*
XXIII. Cuvinte scumpe, taclale, povestiri și legende românești, cu un glosar la sfârșit, culese de *Dumitru Furtună.*

«18. Din *Documente istorice Hurmuzaki* se află în curs de tipărire :

Volumul XIV, cuprinzând *Documente grecești* privitoare la istoria Românilor, cari se publică de d-l *N. Iorga* în text original, însoțit de traducerea românească. Din el s'au tipărit până acum 44 de coale.
Volumul XVIII, cuprinzând *Corespondența diplomatică și rapoarte consulare franceze* (1846-1851). Volumul început de răposatul Nerva Hodoș a fost continuat de d-l *N. Iorga* și este în întregime tipărit. A mai rămas de tipărit numai indicele alfabetic asupra materialului istoric cuprins în volumele XVI—XVIII.

«19. Instituțiile culturale, române și străine, cari s'au adaos în cursul anului lângă acelea cărora se trimit publicațiunile Academiei, sunt următoarele :

«In dar:

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din protopopiatul Morlaca în Ardeal;
Laboratorul de aplicațiile căldurii și electricității din București;
Societatea Academică Română «Dacia» din Cernăuți;
Școala normală din Constanța;
Seminarul Sf. Andreiu din Galați;
Biblioteca Protopopiatului din Giurgeu, Comitatul Ciuc în Ardeal;
Biblioteca Universității din Grenoble (Franța);
Seminarul de arheologie dela Universitatea din Iași;
Școala Normală română din Oradea-Mare;
Biblioteca de filologie românească dela Sorbonna (Paris);
Școala Normală din Piatra-Neamț;
Biblioteca Protopopiatului din Reghinul săsesc în Ardeal;
Societatea culturală «Miron-Costin» din Roman;
Secțiunea pedagogică a Societății «Andreiu Șaguna» din Sibiiu.

«In schimb:

Comitetul geologic din St. Petersburg;
Academia Cehă «Francisc Iosif» din Praga;
Institutul Italian de Numismatică din Roma.

«IV. *Biblioteca.*

Desvoltarea Bibliotecii noastre și creșterea constantă a colecțiilor sale științifice a continuat ca și în anii trecuți.

«Clădirea noului local al Bibliotecii nu s'a început încă, din cauza unor piedici cari nu s'au putut înlătură până acum. Pe deoparte evenimentele din anul trecut au făcut ca Ministerul Justiției să nu se poată mută până la toamna viitoare din localul ce ocupă în imobilul Academiei și să lase liber terenul pe care se va ridică o parte a clădirii; pe de altă parte planurile întocmite și prezentate în sesiunea trecută au trebuit să fie supuse la o nouă și fundamentală prelucrare spre a puteà fi executate cu sumele puse de Stat la dispoziția Academiei prin legea dela 5 Martie 1912.

«Pe lângă informațiile pe cari vi le va aduce Comisiunea permanentă a Bibliotecii prin raportul ei anual asupra creșterii și consultării colecțiunilor, găsesc folositor a vă prezentă datele mai însemnate din activitatea și funcționarea Bibliotecii.

«Sala de lectură a *cărților tipărite* a fost deschisă 233 de zile câte 10 ore pe zi (8—6), sala de lectură a *manuscriselor*, în aceleași zile, a funcționat câte 9 ore pe zi (8—12, 1—6); 59 de zile, în lunile Iunie — August, amândouă sălile au fost deschise numai câte 4 ore pe zi (8—12).

«Numărul cetitorilor în sala de lucru a *cărților tipărite* a fost de 8.048, cari au consultat 22.274 volume și broșuri. La 287 persoane, cari intră în prevederile regulamentului, li s'au împrumutat acasă 746 volume și broșuri.

«Sala de lucru a *manuscriptelor* a fost frecventată anul acesta de 1.967 cetitori, cari au studiat 11.671 manuscrise, de 1.538 cari au consultat 19.517 documente și de 149 cari au cercetat 520 cărți vechi.

«*Cabinetul Numismatic.* — Inventariarea, determinarea și clasarea materialului numismatic a continuat în cursul anului sub supravegherea colegului nostru d-l *M. C. Sutzu.* S'au determinat și clasat anul acesta 3.042 monete (1.005 antice și 2.037 medievale și moderne), 41 medalii și plachete și 4 peceți din depozitul Academiei.

«Pentru completarea diferitelor serii de monete s'au procurat reproduceri în ipsos după exemplare existente în alte colecții; astfel sperăm să ne completăm în curând colecțiunea de monete și de greutăți pontice. S'a continuat adunarea datelor și informațiilor cu privire la tezaurele monetare din toate teritoriile românești.

«Ajutorul-numismat d-l C. Moisil a fost însărcinat și cu păstrarea și catalogarea obiectelor de muzeu. S'au inventariat 117 obiecte de acest fel.

«Cabinetul Numismatic s'a îmbogățit anul acesta cu următoarele daruri:

«M. S. Regele a dăruit medalia «Avântul țerii din 1913» și placheta bătută la Bruxelles cu ocazia aniversării a 70-a a M. S. Reginei.

«D-l Barbu Bellu a dăruit 23 monete, 12 medalii și 34 obiecte de muzeu; d-l General P. Năsturel 2 monete și 2 obiecte de muzeu; d-l Al. Cantacuzino 22 monete; d-l I. Bianu 1 medalie și 2 peceți (reproduceri); d-l T. Oroveanu 16 monete; d-l Tr. Djuvara 1 plachetă; d-l Căpitan R. Rossetti o medalie de bronz dela inaugurarea monumentului lui Suvarov la Râmnic; d-l Gr. Niculescu 8 monete; d-l St. Capșa 2 plachete; d-l Locotenent T. Pamfile 1 monetă; Primăria Capitalei 18 monete și 3 medalii; iar eu am adus 7 monete și 7 medalii.

«Creșterea totală a colecțiunilor Academiei în anul 1913 se poate vedeà în următoarea tabelă:

Primite:	Volume și broșuri	Numere de reviste		Atlase și hărți	Stampe și portrete	Volume mscr.	Documente	Fotografii	Albumuri	Foi volante	Note muzicale	Monete, obiecte de muzeu
		române	străine									
Conform legii dela 23 Martie 1904 .	3 032	2 329		2	4			7	1	10 310	2	
In dar sau în schimb	1 599	280	1.125	20	151	50	717	63	9	2	170	146
Cumpărate . . .	1 341	1.084	1.744	80	53	19	175	85	4		2	
Total . . .	5.972	3 693	2 869	102	208	69	892	155	14	10 312	174	146

«Darurile mai însemnate cu cari s'au sporit colecțiile Bibliotecii Academiei în anul trecut au fost făcute de următoarele persoane:

«M. S. Regele Italiei a binevoit a ne trimite tomul IV din *Corpus nummorum italicorum.*

«Dela Casa M. S. Regelui s'au primit 2 scrieri istorice privitoare la Casa de Hohenzollern.

«Ministerul Afacerilor străine ne-a oferit o scrisoare autografă a M. S. Regelui din 12 Ianuarie 1878.

«D-l Barbu Bellu a dăruit 11 manuscripte, 3 diplome austriace de baronie, 2 brevete de ordine germane, 141 documente, 227 volume cărți vechi, 9 numere de ziare vechi românești și străine.

«Dela d-l St. d'Aristarchi, Mare Logofăt al bisericii patriarhale din Constantinopole, s'au primit în dar 163 volume de publicațiuni grecești vechi și nouă.

«D-l C. Moisil, ajutor-numismat al Academiei, a dăruit manuscrisul: «Opis de toate delile pricinilor lucrătoare la Eforia școalelor naționale», 1831—1862.

«D-l St. Capsa ne-a dăruit albumul jubileului de 60 de ani dela fundarea Casei Capsa.

«D-l Dr. V. Teodoru ne-a trimis în dar 2 fotografii găsite de d-sa în Bulgaria.

«V. *Fonduri, donațiuni și legate.*

«Comisiunea financiară și celelalte Comisiuni speciale ale diferitelor Fundațiuni vă vor prezentà rapoartele lor asupra lucrărilor din cursul anului și propunerile pentru anul viitor.

«Instituția noastră, precum am avut ocazia să constatăm în atâtea rânduri, își sporește, împreună cu activitatea sa științifică și culturală, și mijloacele materiale necesare pentru scopul ce urmărește, prin numeroasele legate și donațiuni ale persoanelor generoase. Anul acesta avem iarăș de semnalat nouă semne de vădita încredere pe care lumea din afară de Academie ne-o arată.

«Unul este *legatul Atanasie Toncoviceanu*, care la punctul 4 al testamentului său dispune:

«Las Academiei Române scrisurile fonciare urbane No. 53.046 «128.616, 130.564, 139.918 a 5.000 lei și 195.040 a 1.000 lei, din «ale căror procente de 1.000 lei anual să se decearnă un premiu «sau două a câte 500 lei pentru subiecte ce le va preciză Academia».

«Delegația, în ședința dela 3 Iulie a decis acceptarea legatului și facerea formalităților legale pentru intrarea în stăpânire.

«*Moștenitorii răposatului Nicolae Chrissoveloni* au pus la dispoziția Academiei un fond de 20.000 lei prevăzuți de părintele lor într'un testament vechiu, care în urmă nu mai erà în vigoare. Delegația, în ședința dela 23 Ianuarie, a decis primirea sumei și crearea fondului «Nicolae Chrissoveloni», din al cărui venit să se dea premii pentru scrieri privitoare la comerț.

«*Răposatul A. F. Robescu* în testamentul său dela 28 Iulie 1913 a înscris următoarea dispoziție:

«1. Las și leg în plină și absolută proprietate Academiei Ro- «mâne moșia mea Căputeasca din județul Râmnicul-Sărat, din al «cărei venit va subvenționà și va întrețineà în străinătate doi tineri «studioși în ramura ce Academia va găsì cu cale și mai mult în «folosul țerii».

«Delegația, în ședința dela 21 Fevruarie, a decis primirea legatului și îndeplinirea formalităților legale pentru acceptare.

«*Fondul Grigorie M. Buicliu* a mai crescut cu lei 16.881.25, proveniți dintr'o creanță privilegiată de 15.000 lei, care s'a incassat împreună cu dobânzile ei.

«Datele mai însemnate cu privire la fundațiunile principale ale Academiei sunt următoarele:

«1. *Fundațiunea Vasile Adamachi* a avut înscrisă în buget suma de lei 89.768,49 pentru burse și cheltueli de studii:

«Bursele au fost în număr de 35 și anume:

a) 25 burse de câte 100 lei pe lună, dintre cari:

8 la Facultatea de științe din Iași.

8 la Facultatea de medicină din Iași.

9 la Școala de poduri și șosele din București.

b) 4 burse de câte 300 lei pe lună pentru licențiați, cari fac studii de astronomie, fizică și geologie la Paris, și de geografie la Berlin.

c) 3 burse de absolvenți de școale speciale (250 lei pe lună) pentru lucrări practice de mecanică

d) 3 burse la ingineri (unul cu 400 lei și doi cu câte 300 lei pe lună) pentru studiul edilității publice și electrotehnicei. Cu părere de rău s'a luat cunoștință că unul din aceștı doi din urmă, bursierul Răsmiriță, a încetat din vieață la Paris în cursul lunii Martie.

«S'au dat și în anul trecut 10 burse de câte 360 lei anual pentru 10 elevi dela școala de agricultură «Ioan Costache Agarici» dela Moara-Grecilor (Vasluiu).

«In anul trecut au terminat studiile ca bursieri ai Fondului Adamachi d-nii Gheorghe Florea și Victor Popescu dela Facultatea de științe din Iași; Grigorie Bozgan și Ioan Teodorescu dela Facultatea de medicină de acolo; Constantin Iosipescu, Nicolae Bujoreanu și Constantin Constantinescu; Inginerii Nicolae Mușat și Cincinat Sfințescu cari au studiat edilitatea publică în Europa centrală și occidentală.

«2. *Fundațiunea Otteteleșeanu.* Institutul de fete dela Măgurele își urmează mersul regulat în al 20-lea an de funcționare, deși administrarea și conducerea lui a întâmpinat oarecari greutăți, cari au necesitat schimbarea personalului conducător.

«Acest așezământ a pierdut pentru totdeauna pe cel mai iubitor ocrotitor, pe colegul I. Kalinderu, care dela înființare i a purtat totdeauna o grijă neadormită și în adevăr părintească.

«La examenele generale, ținute la Institut în ziua de 22 Iunie, au asistat, pe lângă d-nii Dr. V. Babeș și St. C. Hepites din partea Academiei, și d-na Inspectoare școlară Stănescu-Negri, ca delegată a Ministerului Instrucțiunii.

«D-l Hepites a ținut o cuvântare, în care a arătat îmbunătățirile introduse în cursul anului; iar în ședința dela 28 Iunie, d-l Dr. Babeș ne-a vorbit despre spiritul practic și modern în care se face educațiunea din acest Institut.

«3. *Școala de agricultură «Ioan Costache Agarici»* dela Moara-Grecilor și-a continuat mersul în mod regulat.

«4. *Cele două școale ale Fundațiunii «Tache Anastassiu»* își urmează mersul lor regulat.

«*Școala inferioară de agricultură* dela Țigănești are acuma patru ani, adică anul preparator adaos de Academie, și cei trei ani după programa Statului. Va aveà deci în acest an întâia serie de absolvenți, cari vor aveà să facă apoi un an și jumătate de practică, în conformitate cu legea învățământului Statului.

«La 25 Septemvrie s'a ținut examenul de admitere, în urma căruia s'au primit 20 elevi în anul pregătitor.

«*Școala primară* dela Călmățuiu și-a urmat și în anul trecut mersul ei regulat.

«5. *Fundațiunea «Maria General Carp»* a împărțit, conform dispozițiunilor testamentare, îmbrăcăminte de câte 2.000 lei elevilor săraci din școalele primare din București și Giurgiu. La București distribuția s'a făcut prin «Societatea pentru ajutorul elevilor săraci»; la Giurgiu prin d-nii C. Ionescu, directorul sucursalei Băncii Naționale, C. Săvescu, directorul școalei comerciale, și N. Bădulescu, o rudă a testatoarei.

«6. *Fundațiunea «Anastasie Stolojianu»*. Dispozițiile cuprinse în actul de donațiune al acestei fundațiuni s'au pus pentru prima oară în aplicare în toamna anului trecut, când, în urma concursului ținut la Academie, s'a acordat d-lui Costin Stoicescu o bursă de 3.600 lei pe an (plus cheltuelile de călătorie și taxele școlare) pentru studiul științelor sociale, economice și financiare la Universitatea din Bonn.

«7. *La moșia Radiana* (jud. Bacău) *a Fondului Donici*, din trupul Bastonul, despărțit de moșie, s'au dăruit $2^1/_2$ hectare ca teren de cultură experimentală pentru școala rurală din satul Răcăuți, comuna Onești.

«8. *Procesul cu moştenitorii de sânge ai răposatei Elena Dr. Turnescu* pentru obţinerea legatului, constând din restul cotităţii disponibile a averii răposatei, se află în aceeaş stare ca şi în anul trecut: se aşteaptă încă evaluarea averii răposatei în momentul deschiderii succesiunii, evaluare ce este să se facă de un expert numit de Tribunal.

«9. *Moşiile.* Sistemul inaugurat de Academie pentru exploatarea moşiilor în regie, prin arendarea pământului la ţărani pe plată în bani, s'a dovedit a fi unul din cele mai eficace mijloace pentru îmbunătăţirea traiului şi a întregii vieţi gospodăreşti a sătenilor; într'adevăr supravegherea neîncetată a administratorilor noştri a adus o însemnată ameliorare în felul de muncă şi în bunăstarea ţăranilor de pe moşiile Academiei.

«O singură moşie a suferit şi anul trecut din cauza prea multor ploi şi a grindinei, şi anume moşia Roşiorii din judeţul Suceava (Fondul Adamachi); s'a acordat însă sătenilor o păsuire până la vremuri mai bune şi li s'a dat unora şi ajutorul necesar spre a-şi procura sământa în primăvară.

«*Din Fondul Adamachi* s'a vândut Statului moşia Călimăneşti (jud. Tutova) a Fondului Adamachi pentru suma de lei 311.088,50 în rentă perpetuă de 4%. S'au oferit Statului spre cumpărare şi trupurile de pădure dela această moşie şi acum se procedează la evaluarea lor pentru fixarea preţului.

«Rezultatele anului agricol 1913 sunt arătate în următoarea tabelă:

NUMELE MOȘIEI	Pământ arendat				Numărul țăranilor	Valoarea productelor (Venitul brut)				Cheltueli			Venitul net	
	Arătură H a	Fâneață H a	Pășune H a	TOTAL H a		din arătură Lei	din fâneață Lei	din pășune Lei	TOTAL Lei	Arenda totală Lei	Munci, asigurări și semințe Lei	TOTAL Lei		
Roșiori	365	71	59	495	236	15 174	5 520	1.852	22.546	20 500	15.456	35 956	—	13 410
Moara-Grecilor.	1 105	65	220	1 390	550	199.197	5 594	11 467	216 258	56 404	101.370	157 774	+	58 484
Țigănești . . .	2 390	—	198	2.588	734	564 386	—	6 736	571 122	119 990	242 895	362 885		208 237
Călmățuiu . .	1 422	68	67	1 557	480	469 490	15.300	16 080	500 870	75.588	111.382	186.970		313.900
Măgurele . . .	330	—	—	330	221	142.938	—	—	142.938	27 050	39 758	66 808		76 130
Fundu-Chiselet.	1.912	—	217	2 129	395	486.598	—	4 350	490 948	99.132	196.733	295.865		195.083
Olteni	860	12	—	872	250	197 471	1.517	—	198 988	38 951	72.147	111 098		87 890
Rădiana . . .	207	35	39	281	729	63 355	5 250	1 209	69.814	17 105	22 119	39 224		30 590
Total . . .	8 591	251	800	9 642	2 995	2 138 609	33.181	41 694	2 213 484	454 720	801 860	1 256 580		956 904

Rezultatele generale în medii:

1) Venitul brut la hectar: 257,65 lei.
» » de om: 739,06 »

2 Cheltuelile la hectar: 146,27 lei
» » de om: 419,56. »

3) Câștigul net la hectar: 111,38 lei.
» » de om: 319,50 »

«*Pădurile*. Pădurile de pe moşiile Academiei fiind toate de câmp, la tăierea parchetelor s'a încercat în anii trecuţi la Ţigăneşti (Tecuciu) şi la Olteni (Teleorman) vânzarea arborilor şi a celuilalt material lemnos deadreptul la săteni, ţinându-se seamă anume de trebuinţele lor şi înlăturându-se şi dela exploatarea pădurilor orice fel de mijlocitori individuali sau asociaţi între proprietate şi săteni. Rezultatul a fost foarte mulţumitor pentru amândouă părţile, pentrucă venitul incassat de proprietate a fost mai mare decât acela care s'ar fi căpătat dela mijlocitori şi mai ales pentrucă sătenii au cumpărat foarte ieftin nu numai lemne de foc, dar şi lemnele mari necesare pentru construcţiile lor gospodăreşti, mult mai bune şi mai solide decât acelea ce şi-ar fi putut procurà din comerţ cu preţuri mult mai mari. Urmarea este mulţimea de construcţii nouă sau reînnoite în acele sate în anii din urmă. In anul trecut acelaş sistem a fost aplicat cu acelaş rezultat şi la pădurile de pe moşiile Roşiori (Suceava) şi Moara-Grecilor (Vasluiu).

«In acelaş timp s'a continuat regulat facerea şanţurilor de împrejmuire, precum şi plantarea poienelor şi a golurilor de pe margini.

«10. Starea fondului adunat din iniţiativa Academiei prin subscripţie publică, pentru ridicarea monumentului naţional marelui poet Vasile Alecsandri, este următoarea:

Listele împărţite au fost . . .	8.743	
s'au înapoiat	7.217	
au rămas neînapoiate	1.526	
Cu listele înapoiate s'au incassat		L. 63.966,28
Incassări extraordinare au fost de		» 1.237,60
Din efecte ieşite la sorţi		» 1.255,80
		L. 66.459,68
Din incassarea cupoanelor		» 35.861,52
		L 102 321,20

«VI. *Concursurile premiilor*.

«In sesiunea aceasta generală sunt de acordat 5 premii pentru lucrări publicate: Năsturel, al Asociaţiunii Craiovene, Demostene Constantinide, Adamachi şi premiul Statului Lazăr, iar alte 6 premii pentru lucrări cu subiecte date, şi anume: Eliade-Rădulescu, Alexan-

dru Ioan Cuza, Princesa Alina Ştirbei, Adamachi, Alexandru Bodescu şi Năsturel.

«1. La premiul *Năsturel* de 4.000 lei, care se va da prin comisiune specială unei cărţi scrise în limba română, cu conţinut de orice natură, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1913, s'au prezentat următoarele scrieri:

Bacaloglu (Maior Victor A), Din virtuţile neamului. Bucureşti 1913.
Brînzău (Dr. Nicolae), Pocăiţii... Cuvântări bisericeşti asupra aşà numiţilor pocăiţi (adventişti, nazarineni). Petroşani 1913.
Constantinescu (Stelian I), Din problemele educaţiei Studii de psihologie şi pedagogie. I. Bucureşti 1913.
Diamandy (G.), Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte Buc. 1913.
Dobrovici (Gh M), Istoricul datoriei publice a României. Bucureşti 1913.
Dragomirescu (Iuliu), Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I 1836—1863 Bucureşti 1913.
Enăchescu (I.), Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul. Bucureşti 1913.
Filloreanu (Al), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte Buc. 1913.
Fotachi (Const), Existenţa şi manifestarea. O nouă teorie asupra evoluţiei în univers. Bucureşti 1913.
Lupaşcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri. Lucrare metodică de educaţie ostăşească. A II-a ediţiune. Bucureşti 1913.
Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu şi opera sa. Bucureşti 1913
Păcăţian (Teodor V.), Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII Sibiiu 1913.
Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor ferate române. Publicaţiune oficială, anuală. Bucureşti 1913.
Popa-Lisseanu (G.), Incercare de monografie asupra cetăţii Drâstorul-Silistra. Bucureşti 1913.
Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului. Lugoj 1913.
Sbiera (Dr. Radu I), Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate. Cernăuţi 1913.
Stănescu (P.), Organizarea învăţământului rural. R.-Sărat 1913.

«2. La premiul *Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public*, de 1.500 lei, ce este a se decerne prin comi-

siune specială celei mai bune *cărți didactice* în limba română, dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, au intrat următoarele scrieri:

Abramescu (Niculae), Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. București 1913

Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I. secundară. Ediția IV-a. București 1913.

» Istoria Românilor. Ediția VIII. București 1913.

Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru școalele medii. București 1913.

Gheorghiu (Gh Gr.), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a școalelor comerciale elementare. Ediția VI-a. București 1912.

» Aritmetica comercială pentru clasa II-a a școalelor comerciale elementare și pentru școalele profesionale. Ediția V-a. București 1911.

» Aritmetica comercială pentru clasa III-a a școalelor comerciale elementare. Ediția V-a. București 1912.

Ionașcu (Romulus), Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea I pentru clasa I. Iași 1911.

» Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea II pentru clasa II. Iași 1911.

» Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare. Ediția V. Partea III pentru clasa III. Iași 1911.

Onițiu (Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a școalelor medii. Ediția a doua. Brassó 1914.

Rădulescu (Petre I.) și Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor și a României. Ediția III-a. București 1912.

Sadoveanu (M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* și L. *Mrejeru*, Carte de cetire pentru clasa II urbană București 1913—1914.

» Carte de cetire pentru clasa III urbană. București 1913—1914.

» Carte de cetire pentru clasa IV urbană. București 1913—1914.

Selăgian (Angela, n. Butean), Dr. Vasile *Bologa* și Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învățământ pentru clasa I și II-a dela școale civile de fete, gimnazii ș. a. Sibiu 1913.

«3. La premiul *Demostene Constantinide*, de 4.000 lei, ce este a se da prin Secțiunea literară pentru o scriere de *literatură, de filologie* sau de *artă*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, s'au primit următoarele cărți:

Al-George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913.
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913.
Casimir (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912.
Chiriţescu (M. I.). Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914.
Ciura (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912.
Drăgescu (Dr. Ioachim), Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc. Craiova 1913.
Dulfu (P.), Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român. Bucureşti 1913.
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912.
Lovinescu (E.), C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913.
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911.
» Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici. Bucureşti f. a.
» Din umbra satelor. Povestiri şi icoane. Bucureşti 1913.
Olleo şi *Doru*, Un proces perdut. Roman social. Bucureşti f. a.
Pandelea (N.), Eneida. Traducere. Bucureşti 1913.
Pătrăşcanu (D. D.), Timotheiu Mucenicul. Iaşi 1913.
Rosetti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. Bucureşti 1913.
Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. Bucureşti 1913.
Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. Bucureşti f. a.

«4. La premiul *Adamachi* de 5.000 lei *(divizibil)*, care este a se da prin Secţiunea ştiinţifică pentru scrieri cu *conţinut ştiinţific* în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913, s'au prezentat următoarele cărţi:

Alexandrescu (Basile), Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului. Bucureşti 1913
Angelescu (Dr. I. N.), Cooperaţia şi socialismul în Europa. Bucureşti 1912—1913.
„ Asigurările sociale în Statele moderne. Bucureşti 1913
Arbore (Dr. Ecaterina), Intinderea tuberculozei în Bucureşti în anii 1902—1912. Bucureşti 1913.
Grădinescu (Dr. Aristide V), Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive Bucureşti 1912.
Iacob (H), Geometria în spaţiu pentru cl IV secundară de băieţi. Ediţia I. Bucureşti 1913.

Mărunțeanu-Șfinx (Gr.), Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în țară. București 1913.

Minescu (Constantin M.), Organizarea și funcționarea serviciilor de cecuri și virimente prin administrațiunile de postă. București 1913.

Moldovan (Silvestru), Ardealul. I. Ținuturile de pe Olt (Ediția II augmentată a unei părți din «Țara noastră»). Brașov 1911.

„ Ardealul II Ținuturile de pe Murăș (Ediția II din «Țara noastră»). Brașov 1913.

Negri (Căpitan Gabriel I, acum Maior), Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup M. R. Partea I. București 1911; Partea II. București 1912; Partea III București 1912; Partea IV București 1913.

Trăilescu (Căpitanul Ioan), Călăuza technico-tactică a ofițerului de orice armă București 1913.

«5. La premiul Statului Lazăr de 5.000 lei, care erà a se decerne prin Secțiunea științifică unei scrieri cu *conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1913, sau celei mai importante *invențiuni științifice*, făcute dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1913, — nu s'a prezentat nici o scriere.

«6. La premiul *Eliade Rădulescu* de 5.000 lei, ce erà a se decerne prin Secțiunea literară celei mai bune lucrări scrise în limba română cu subiectul : *Arta religioasă și arta casnică la Români* (cu excluderea arhitecturii), — nu s'a prezentat până la terminul regulamentar nici un manuscris.

«7. La premiul *Alexandru Ion Cuza*, de 20.000 lei, care erà să se dea prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre : *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*, — nu a intrat nici un manuscris.

«8. La premiul *Principesa Alina Știrbei*, care se va da prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor*, s'au prezentat 7 manuscrise cu următoarele devize :

1. Mens sana in corpore sano;

2 Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă vistierie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului;

3 In acest semn vei învinge.— Nimic fară Dumnezeu;

4. La religion est le tout de l'homme.—Bossuet;

5. A propoveduì morala este ușor lucru; a o întemeià, iată greul. Schopenhauer;

6. Nihil sine Deo;

7. Inimile mari și generoase, pline de un patriotism cald și înălțător se pot asemănà cu un templu unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea și gloria. — Vasile Conta.

«9. La premiul *Adamachi*, de 5.000 lei, divizibil, care se va decerne prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Sentimentul religios în populația noastră rurală*, a intrat un singur manuscris cu deviza: *Manifestațiunile religioase ale unui popor probează starea lui religioasă.*

«10. La premiul *Alexandru Bodescu*, de 1.500 lei, care erà să se acorde tot prin Secțiunea istorică celei mai bune lucrări scrise în limba română despre: *Revoluția din 1821 în țerile noastre*,—nu s'a prezentat nici o scriere.

«11. La premiul *Năsturel*, de 5.000 lei, ce erà să se dea prin Secțiunea științifică celei mai bune lucrări scrise în limba română, cuprinzând: *Studiul țânțarilor din România, ca propagatori ai malariei, și cercetarea mijloacelor practice pentru stingerea acestei boale*, — n'a intrat nici un manuscris.

«*Domnilor Colegi,*

«Terminând la deschiderea sesiunii trecute expunerea activității Academiei în cursul anului precedent, îmi exprimam bucuria pentru starea înfloritoare la care a ajuns această instituțiune fată de modestele începuturi pe cari le-am apucat. Acum încheind această expunere, care este a 30-a pe care v'o înfățișez, gândul meu se îndreptează spre marile îndatoriri ale Academiei și cari apasă asupra noastră a celor ce o formăm astăzi și mai ales asupra d-voastre celor tineri, cari aveți datoria de a o conduce mai departe.

«Patria şi naţiunea aşteaptă cu drept dela Academie, şi noi suntem datori să-i dăm lumina ştiinţei şi mai presus de toate sănătoasă îndrumare culturală; suntem datori să dăm judecăţi totdeauna cumpănite, obiective şi drepte, prin cari să se încurajeze munca serioasă şi talentul adevărat. Astfel numai prestigiul Academiei se va înălţă în ochii naţiunii şi ai lumii culte străine cu fiecare alegere şi cu fiecare lucrare premiată sau tipărită în publicaţiunile ei».

D-l Preşedinte prezentă raportul Comisunii financiare asupra exerciţiului bugetar 1912—13.

D-l *D. Sturdza* ceteşte comunicarea: *Şedinţa Academiei Române dela 1 Maiu 1914.*

După ce d-l *Sturdza* termină comunicarea d-sale, d-l Preşedinte zice:

Domnilor Colegi, Aţi ascultat cu toţii, cu o deosebită mulţumire sufletească, aleasa comunicare a veneratului nostru Secretar general d-l D. Sturdza, şi aţi putut să vă daţi seamă despre importanţa acestei lucrări, care rezumă într'însa cele mai mari evenimente petrecute dela 1856, adică dela începutul constituirii României contimporane.

Sunt convins a fi interpretul D-voastre al tuturor, pentru a aduce cele mai călduroase felicitări d-lui D. Sturdza pentru această nouă dovadă de muncă şi pentru iubirea ce o poartă Academiei noastre, la a cărei înjghebare şi desvoltare d-sa, în special, a contribuit atât de mult.

Fac dar urarea ca veneratul nostru Secretar general să trăească încă mulţi ani în deplină sănătate şi să ne dea încă şi alte dovezi despre cunoscuta sa activitate, aşezată pe o vieaţă întreagă de observaţiune, de studiu şi de experienţă.

Dar cuvântarea ce aţi auzit cu toţii, d-lor Colegi, nu numai că este foarte luminoasă prin modul cum prin ea ni s'a prezentat chestiunea în întregul ei, dar conţine şi fapte foarte importante şi nu îndeajuns cunoscute, ca acele ce au precedat cu puţin Unirea ţerilor din 1859.

Din acest punct de vedere sfaturile Regelui Prusiei trimise prin consulul său dela Iaşi au o importanţă cu totul capitală, faţă cu modul cum s'au desfăşurat mai în urmă evenimentele.

Având în vedere că mulţi la noi în ţară, şi chiar dintre oamenii politici, nu prea cunosc trecutul nostru cel mai apropriat; având în vedere impor-

tanța acestui trecut și învățămintele ce se pot trage din el; având în vedere cu deosebire că avem datoria de a răspândì cât mai mult în marele public cunoașterea cel puțin a principalelor evenimente cari s'au petrecut cu împrejurarea nașterii României moderne, eu sunt de părere, Domnilor Colegi, având în vedere importanța lucrării d-lui Sturdza, ca D-voastre să admiteți ca această lucrare să fie publicată nu numai în *Analele* Academiei, dar și în broșuri speciale cu un format cuviincios, astfel încât să poată fi ușor luată și cetită.

«Propun iarăș ca Academia nu numai să scoată în vânzare aceste broșuri, dar să le răspândească cât mai mult și în mod sistematic pe viitor, dându-le ca premiu absolvenților școalelor cari depind de Academie.»

— Academia primește în unanimitate propunerea d-lui Președinte.

D-l *N. Iorga* anunță o comunicare pentru ședință publică cu subiectul: *Renegați în trecutul poporului românesc.*

— Se decide a se pune la ordinea zilei pentru ședința de Sâmbătă 3 Maiu.

D-l *Dr. V. Babeș* anunță comunicarea: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

ȘEDINȚA DELA 2 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

După ce membrii Academiei au ținut o consfătuire intimă în sălile Secțiunilor, ședința se deschide și d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește următoarea propunere a Delegațiunii:

«Delegațiunea, având în vedere că d-l Mangra, membru al Academiei, prin prezența sa la ședințe, provoacă turburări în bunul mers colegial al ședințelor, propune excluderea d-sale temporară dela ședințele Academiei»

— Propunerea se pune la vot cu apel nominal și se aprobă cu 18 voturi pentru, fiind și o abținere (d-l *M. C. Sutzu*).

D-l *At M Marienescu* înștiințează prin scrisoare că, din cauză de boală, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

D l *I Bianu* zice că a primit dela d-l *I M. Moldovanu* o scrisoare particulară, prin care înștiințează că a fost mult timp bolnav și acum este foarte slăbit, din care cauză, cu părere de rău, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

— Se decide a se trimite d-lor *Marienescu* și *Moldovanu* câte o scrisoare, prin care să se arate părerea de rău a Academiei, că nu-i poate aveà la lucrările sesiunii generale.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1913—1914

— Sunt aleși d-nii: *B. Delavrancea*, *V. G Pârvan*, *G. Țițeica.*

D-l *D. Onciul* citește următorul raport al Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu despre lucrările făcute în 1913:

«*Domnilor Colegi,*

«Avem onoare a vă arătà în cele ce urmează modul cum s'au întrebuințat veniturile Fondurilor Fătu și Scorțeanu în anul trecut 1913.

«In buget s'a înscris pentru procurare de cărți din Fondul Ioan Fătu suma de lei 12.238,90 și din Fondul Ioan Scorțeanu suma de lei 799,45.

«La 10 Iunie, Comisiunea a decis ca din venitul Fondului Fătu să se trimită, și s'au trimis, câte 1.000 lei d-lor I M Moldovanu și A Bârseanu și 900 lei d-lui T. V Stefanelli pentru a procurà și împărți cărți didactice școlarilor săraci din afară de Regat; iar din venitul Fondului Scorțeanu s'au trimis acelorași d-ni colegi câte 100 lei, spre a se procurà cărți religioase în acelaș scop.

«Cu sumele rămase disponibile dela cele două fonduri s'au procurat manuale didactice cari s'au împărțit, ca și în anii precedenți, prin mijlocirea revizorilor școlari și a învățătorilor la elevii săraci ai școalelor rurale din județele Buzău și Vasluiu. Cărțile au fost cele arătate de revizorii școlari respectivi.

«Potrivit cu o veche deciziune a plenului, s'au trimis și anul trecut cărți didactice pentru elevii mai săraci din școalele de pe moșiile Academiei S'au distribuit astfel:

a) Pentru divizia I: 4.688 Abecedare,
1.300 Aritmetici;

b) Pentru divizia II: 1.437 Cărți de cetire,
1 432 Aritmetici,
1.437 Geografii;
c) Pentru divizia III · 1.060 Cărți de cetire,
1.060 Aritmetici,
1 060 Gramatici,
1.060 Geografii;
d) Imnuri religioase: 333 exemplare

«S'au împărțit deci în total un număr de 14 867 manuale, pentru cari s'a cheltuit, cu procurarea și împărțirea lor, suma de lei 9.723,30

«Anul 1913 a fost al 25-lea, un sfert de veac, de când se execută dispozițiunile din testamentul fericitului Ioan Fătu, și al 17-lea, de când se execută acelea din testamentul bunei creștine Maria Schiopescu, care a lăsat legatul Ioan Scorțeanu, după numele iubitului ei frate.

«Din veniturile acestor două fonduri s'au dăruit până acum un număr de 275 787 manuale, pentru suma de lei 165 336,17, dându-se totdeodată pentru procurare de cărți la școlarii din afară de Regat suma de lei 57 075.

«Incheind această dare de seamă, aducem, în numele elevilor și părinților lor, cari s'au împărtășit din generozitatea fericiților Ioan Fătu și Maria Schiopescu, omagiu de recunoștință memoriei acestor binefăcători.

«Membrii Comisiunii: *I. Bogdan*, *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul*»

— Raportul se iea spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu pentru 1914.

— Sunt realeși d-nii: *I. Bogdan*, *I. C. Negruzzi* și *D. Onciul*.

D-l *D. Onciul* cetește următorul raport asupra conturilor anului bugetar 1912—13:

«*Domnilor Colegi*,

«Subscrișii membri ai Comisiunii financiare, aleasă de D voastre în sesiunea generală trecută, procedând la verificarea cassei Academiei pe 1912—13 și a Fundațiunilor Adamachi, Otteteleșanu și Tache P. Anastassiu, am primit dela d-l Contabil rapoartele aferente, situațiunile de cassă și de excedente pe numitul an bugetar

«Am controlat registrele și actele justificative, precum și recipisele de efectele depuse la Banca Națională, pe cari le-am găsit în perfectă ordine, și consemnăm în cele ce urmează rezultatul cercetărilor noastre:

«*Venituri :*

«Din totalul prevederilor bugetare la venituri de Lei 1.195 057,43
s'au incassat . . . . L. 1.057.043,12
s'au mai incassat peste prevederi din restanțele anului trecut, cu efecte ieșite la sorți, spor din cupoane și altele . . » 443 305,11
Totalul incassărilor . . . L. 1.500.348,23
lângă cari se adaoge și numerarul cassei la 31 Maiu 1912 . » 349.049,51
Total general . . . L. 1 849.397,74

«*Cheltueli :*

«Din totalul prevederilor bugetare la cheltueli de Lei 1 213.178,82
s'au cheltuit . . . . L. 1 073 161,11
se adaog cheltuelile făcute peste prevederi:
salduri din anul trecut, efecte cumpărate spre înlocuirea altora ieșite la sorți și capitalizări. . . . . » 439.704,76
Totalul cheltuelilor . . . L. 1.512.865,87

«Dacă scădem din totalul încassărilor de . . . . L. 1 849.397,74
Totalul cheltuelilor de . . . » 1 512 865,87
«Rezultă sald în numerar la 31 Maiu 1913 . . . . . . L. 336.531,87

care se repartizează astfel:
Lei 135.553,28 pentru fondurile Academiei,
» 74.200,71 » Fundațiunea Adamachi,
» 53 364,38 » » Otteteleșanu,
» 73 413,50 » » Tache P. Anastassiu.

«*Efecte :*

«Din cercetarea tuturor operațiunilor Academiei am constatat că efectele ce posedă la încheierea anului trecut 1911—12

	Nominal	Peste nominal	Total
erau de	L. 7 618.400,—	L. 624 496,40	L. 8.242.896,40
se adaog următoarele capitalizări, rentă primită pentru islazul dat din moșia Măgurele, și fonduri nouă venite în cursul anului:			
1. La fondurile Academiei suma de . . . . L. 1.128.500,—			
2. La Fond. de pens. al personalului 27.000,—			
3 La Fondul Adamachi . . . » 20 000,—			
4. La Fondul Otteteleșanu. . . . » 109 500,—	» 1 285 000,—		» 1 285 000,—
Totalul efectelor la 31 Maiu 1913	L. 8.903,400,—	L. 624.496,40	L. 9.527.896,40

«Prin deciziunea Academiei dela 6 Martie 1904, s'a dispus ca acţiunile Băncii Naţionale să fie socotite după cursul zilei dela 31 Maiu, încheierea anului bugetar.

«Cursul celor 546 acţiuni ce posedă Academia la 31 Maiu 1913 a fost de L. 5.780, deci în sumă totală de . . L. 3.155.880,—
de unde scădem sumele socotite mai
sus de nominal . . . . L. 273.000,—
şi valoarea peste nominal dată la
cumpărare . . . . » 624 496,40 » 897 496,40

Rămâne spor de L. 2.258 383,60

«Averea totală a Academiei în efecte la 31 Maiu 1913 a fost de L. 11.786.280,—

«De unde se vede că averea Academiei în efecte a crescut prin capitalizări de sporuri, procente, dare de islaz şi prin nouăle fonduri venite în cursul anului.

«*Excedent:*

«Contul excedent în anul 1912—13 a fost următorul:

1. La fondurile Academiei	L.	20 492,62
2. » Fundaţiunea Adamachi	»	61.663,19
3 » » Otteteleşanu	»	27.350,99
4 » » Tache P. Anastassiu	»	25.058,51
In total . .	L.	134.565,31

care s'a trecut pe anul 1913—14.

«Din împrumutul făcut dela Fondul Adamachi în anii precedenţi Fondului Donici şi care se redusese în anul trecut la suma de Lei 38.428,70 s'a mai amortizat în anul curent suma de Lei 3.000,— rămânând un rest de Lei 35 428,70.

«In cursul anului 1912—13 s'au mai făcut împrumuturi cu dobânda de 5% pentru Fondul Agarici pentru achitarea costului aducerii apei la şcoala dela Moara-Grecilor şi pentru construcţiunea noului local:

«Dela Fondul Adamachi . . . . Lei 73.847,63
din care s'a amortizat în cursul anului . . . » 7 020,19

şi a rămas azi împrumut Lei 66 827,44

lângă care se mai adaoge şi împrumutul făcut dela Fondul
Macinca, tot pentru acelaş scop . . . . » 54 000,—

«Totalul împrumutului la 31 Maiu 1913 . . . . Lei 120 827,44

«Cu această ocaziune vă aducem la cunoştinţă că fondurile Academiei, în efecte, au crescut simţitor în cursul acestui an prin capitalizări de no-

minal . . . . Lei 239.500,—
şi prin nouăle fonduri ce au venit în cursul anului :

a. Fondul St. Urlăţeanu	cu efecte de nom.		Lei	65.500,—		
b. » Grigore Buiucliu	»	»	»	880.000,—		
c. » D. A. Sturdza	»	»	»	100.000,—	»	1.045.500,—
			In total . .		Lei	1.285.000,—

«Acesta fiind rezultatul cercetărilor noastre, avem onoare a-l aduce la cunoştinţa D-voastre, şi vă rugăm a da descărcarea cuvenită pentru gestiunea anului bugetar 1912—13.

«24 Fevruarie 1914.

«Membrii Comisiunii: *Dr. C. I Istrati, Dr. D Onciul, Dr. Gr Antipa* »

— Necerând nimeni cuvântul, se pun la vot şi se aprobă concluziunile raportului

Se procede la alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1913—14.

— Sunt aleşi d-nii: *Gr Antipa, V. Pârvan, G Ţiţeica.*

D-l *St C Hepites*, ca Preşedinte al Comisiunii instituite la şcoala de Arte frumoase din Capitală pentru acordarea premiului I Lecomte du Noüy, ceteşte raportul prin care Comisiunea propune a se împărţi premiul după cum urmează: elevului Andreiu Niculescu lei 183 pentru desemnul de pe antic şi lei 100 pentru cel de pe natură, şi elevilor Alexandru Chirovici şi Margareta Bălăceanu câte 100 lei pentru desemnurile lor de pe natură

Prin acelaş raport, Comisiunea propune a se modifică art 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Noüy, în sensul de a se admite la concurs numai elevii din anii II, III şi IV

— Propunerea Comisiunii pentru împărţirea premiului I. Lecomte du Nouy se aprobă

Membrii ne mai fiind în număr, propunerea pentru modificarea Regulamentului rămâne a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DELA 3 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* ceteşte comunicarea d-sale: *Renegaţi în trecutul ţerilor noastre şi al neamului românesc.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *I. Sbiera* înştiinţează prin scrisoare că, din cauză de boală, nu poate luà parte la lucrările sesiunii generale.

D-l *St. C. Hepites* aminteşte că în şedinţa de ieri nu s'a putut pune la vot propunerea pentru modificarea art. 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Nouy, din cauză că membrii nu mai erau în număr. Această modificare constă în adaogerea cuvintelor «din anii II, III şi IV» între cuvintele «acestor şcoale» şi «şi cari nu vor fi având..»

— Propunerea se pune la vot şi se admite cu unanimitate.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următorul

Raport al Comisiunii permanente a Bibliotecii pe anul 1913:

«In anul trecut, Comisiunea Bibliotecii îşi începeà raportul cu trista constatare a pierderii lui C Erbiceanu, unul din membrii ei Anul acesta, din nou, ne găsim în aceeaş dureroasă necesitate de a constatà plecarea dintre noi a lui N. Quintescu, care dela 1890—timp de 24 de ani—ca Secretar al Secţiunii literare, a fost membru în Comisiunea permanentă a Bibliotecii.

«Vom examinà activitatea Bibliotecii noastre în 1913 după cele 2 secţiuni ale sale: A. Secţiunea Cărţilor tipărite. B. Secţiunea Manuscriselor şi Documentelor.

«A. Secţiunea Cărţilor tipărite.

«I. *Consultarea.*

«Conform vechilor dispoziţiuni, sala de lucru a cărţilor tipărite a fost deschisă în 233 zile de lucru (afară de Dumineci şi sărbătorile fixate de Delegaţiune) câte 10 ore pe zi, dela 8 dimineaţa până la 6 seara, fără întrerupere. Numai dela 22 Iunie, data mobilizării, când au plecat mare parte din funcţionari, şi până la 1 Septemvrie, a fost deschisă câte 4 ore pe zi, dela 8—12 a. m, în 59 zile.

«In cursul anului sala de lectură a fost cercetată de 8.048 cetitori cari au cerut cu buletine, pentru consultare, 22.274 volume. In acest număr nu se cuprind cele 1 800 vol. aflate în rafturile sălii de lucru, precum și cele 14 reviste române și 152 N-re de reviste străine, cari stau la dispoziția cetitorilor și le consultă servindu-se singuri.

«Au fost împrumutate acasă—potrivit regulamentului — 746 vol. la 287 persoane.

«Pentru sala de lectură s'au liberat 197 permise de intrare, dintre cari 50 și pentru manuscrise.

«După această frecvență a Bibliotecii noastre se poate judecà rostul bine hotărît ce-l ocupă ea în mișcarea noastră culturală. Astfel, după statistica din ultimii cinci ani, se poate vedeà că anual Biblioteca e cercetată, în termin mediu, de 10 000 cetitori, cari consultă 26.000 de volume, afară de cele din sala de lectură. Iată și tabela exactă :

Tabela I.

ANII	Cetitori	Volume	Imprumutători	Volume
1909	10.458	29 215	125	582
1910	12.643	32.044	141	575
1911	9 342	24.218	149	595
1912	9.508	23.289	211	565
1913	8 048	22.274	287	746

«II. *Sporul.*

«Secțiunea cărților tipărite a crescut în acest an cu 5 972 volume și broșuri, față de 6 589 din anul trecut Din tabela următoare (II), extrasă din statistica lunară publicată de Serviciul Bibliotecii, se poate vedeà adevărata creștere în anul 1913:

Tabela II.

	Volume și broșuri	Numere de Reviste		Atlase și hărți	Stampe și portrete	Fotografii	Albumuri	Foi volante	Note muzicale
		române	străine						
Primite conform legii dela 23 Martie 1904	3.032	2 329	—	2	4	7	1	10 310	2
In dar sau in schimb	1 599	280	1 125	20	151	63	9	2	170
Cumpărate	1 341	1 084	1 744	80	53	85	4	—	2
Total . .	5 972	3.693	2.869	102	208	155	14	10.312	174

«La biuroul de înregistrare a publicațiunilor s'au primit 241 pachete cu imprimate din București și 284 pachete din provincie.

«Intre darurile însemnate menționăm biblioteca orientală Gr. M. Buiucliu, compusă din 251 opere în limbi europene și 182 în limbi orientale. Din acestea din urmă cea mai mare parte sunt în limba armeană, câtevà numai în limbile turcă și persană.

«S'au înregistrat și ținut în evidență 608 publicațiuni periodice din țară și 49 de peste hotare.

«Pentru publicațiunile legale netrimise s'au somat 22 tipografi și editori pentru trimiterea a 117 cărți, iar pentru publicațiunile periodice s'au făcut 1 209 reclamațiuni. Au fost dați în judecată 23 tipografi și 10 editori din București, din cari numai patru au trimis publicațiunile reclamate Din provincie au fost dați judecății 40 tipografi și 15 editori, din aceștia, 4 tipografi și doi editori au trimis publicațiile, restul sunt înaintea tribunalelor. In cursul anului, Tribunalele Botoșani, Buzău, Olt, Putna, Vâlcea au condamnat pe tipografi, iar Tribunalele Brăila, Covurluiu, Iași, Prahova, Teleorman, Tulcea și în parte Putna, i-au achitat.

«Sporul secțiunii cărților tipărite, în ultimii zece ani, se poate vedeà din următoarea tabelă:

Tabela III.

ANII	Volume și broșuri	Ziare și reviste române	Ziare și reviste străine	Atlase și hărți	Foi volante	Note muzicale
1904	5.463	454	370	58	82	4
1905	5 150	422	420	369	4.091	66
1906	5 317	518	236	63	2 040	7
1907	4 934	592	246	37	6 088	355
1908	4 835	611	252	35	10.456	49
1909	5 751	599	260	3	10 276	8
1910	7 014	721	285	44	17.183	4
1911	5.680	609	213	35	8 772	5
1912	6 589	660	247	155	13.756	30
1913	5 972	657	309	102	10 312	174
Totalul creșterii 1904—1913 . .	56.705	5 843	2 838	901	83.056	702

«III. *Catalogarea.*

«1. *Catalogul nou.* S'au înscris în *Inventar* 4 200 opere, în 5.743 vol. (No. 29.801—34 000).

«S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 4.050 opere, în 5.853 vol. (No. 29.351—33.400), pentru cari s'au lucrat:

5 045 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor și
4.110 fișe metodice pentru catalogul pe materii
Total. . 9.155 fișe

«In rezumat, până la 31 Decemvrie 1913, catalogul cel nou cuprinde:

a) Trecute în inventar: 34.000 opere în 44.119 vol.

b) Catalogate definitiv și așezate în rafturi: 33 400 opere în 43.529 vol.

Pentru toate acestea s'au lucrat:

40.469 fișe alfabetice.
33.753 » metodice.
Total . . 74.222 fișe.

«Din Octomvrie 1913 s'a mai adaos un funcționar la acest serviciu, astfel că la lucrarea Noului Catalog sunt ocupați în permanență cinci funcționari

«Din fosta bibliotecă a Statului s'a terminat cu incorporarea secției XIV (literatura) și s'a început cu Biblioteca Odobescu, din cari au mai rămas trei secțiuni ce sunt în lucru. Afară de aceasta, Noul Catalog e în curent cu toate publicațiunile de curând intrate, fie cumpărate, legale sau dăruite.

«2. *Secțiunea periodicelor.* S'au înscris în cursul anului, în *Inventarul* special și cu numerotație deosebită: 355 publicațiuni (No. 3.202—3 556).

«*Catalogul* pe fișe, destinat să fie pus la dispoziția cetitorilor, a atins 5 409 fișe, făcându-se 556 în cursul anului Pentru catalogul pe materii s'au lucrat 5.703 fișe, din cari 1 078 în 1913. Din acestea din urmă, s'au așezat 4 005 fișe.

«Revizuirea colecțiunilor se ține la zi, făcându-se pentru fiecare publicație fișă de control pentru lipsuri și pentru dublete.

«Din lucrarea bibliografică *Publicațiunile periodice românești* a apărut volumul I Se va începe în curând tipărirea volumului al II-lea, care va cuprinde periodicele din anii 1907—1913, precum și indicele pentru toate periodicele în ordine cronologică, topografică (pe localități), în limbi străine și pe materii, un indice de nume proprii de scriitori și de tipografi.

«3. *Tăieturile din ziare* s'au lipit în 261 fascicule de câte cinci coale, în total 1.305 coale.

«4 *S'au legat,* în cursul anului, 1.737 vol. din secția cărților tipărite și 1.263 din secția periodicelor.

«5 Serviciul Bibliotecii îngrijeşte de publicaţiunea *Creşterea Colecţiunilor*, din care au apărut în cursul anului fasc XXI: Oct. — Dec. 1912 (pag. 165—353), XXII: Ian. — Sept. 1913 (pag. 1—110) şi se află sub tipar fasc. XXIII: Oct—Dec. 1913.

«IV *Colecţia de hărţi, stampe, portrete.*

«In secţiunea *Stampelor* s'a continuat cu catalogarea hărţilor, făcându-se 51 fişe pentru No. 479—809.

«B. Secţiunea manuscriselor şi documentelor.

«I. *Consultarea.* Sala de lucru specială a manuscriselor a fost frecventată în cursul anului de 1.967 cetitori şi anume: 1.538 au studiat 11 671 manuscrise, 1.538 cetitori 19 517 documente şi 149 cetitori 520 cărţi vechi româneşti.

«Consultarea sălii manuscriselor în ultimii 5 ani se vede din tabela următoare:

Tabela IV.

ANII	Cetitori	Volume manuscrise	Documente	Cărţi vechi româneşti
1909	1.428	2 435	25.231	593
1910	2 474	4.119	39.708	1 170
1911	2.169	4.418	38 555	1.153
1912	2.198	4.342	43.665	717
1913	1 967	11.671	19.517	520

«II *Sporul. S'au cumpărat* în cursul anului: 19 manuscrise, 173 documente, 2 vol cu autografe

«*Au fost dăruite:* 48 manuscrise, 717 documente, 2 cărţi cu autografe şi 2 fasc. note muzicale

«III. *Lucrări:*

a) Documente S'au aşezat în pachete 1 740 de documente (din cari şi cele publicate în Creşterea pe Ian.—Decemv. 1907). S'au făcut fişe la 1 192 de documente şi s'au aşezat la locul lor în catalogul cronologic pe fişe. S'a făcut rezumatul la 893 de documente, care s'a publicat în Creşterea XXI—XXIII, Oct. 1912—Decemv, 1913. S'au făcut listele la documentele

cumpărate, rezumarea documentelor cumpărate pe chitanțele de plată, și scrierea lor în registrul de achizițiuni. S'a continuat lucrarea cu descrierea manuscriselor românești ce se va publică în vol III al Catalogului manuscriselor românești, începând cu manuscrisul No 729, făcându-se, în cursul anului 1913, descrierea a 99 volume manuscrise. Acestea, împreună cu cele 203 volume manuscrise descrise, tot în cursul anului 1913, dau un total de 302 volume manuscrise românești, a cărora descriere formează materialul de publicat în viitorul volum al Catalogului în chestiune.

b) Manuscrise. S'au trecut în inventarul manuscriselor românești 42 volume manuscrise. S'au legat 17 volume cărți tipărite din biblioteca dela manuscrise.

c) Alte lucrări. S'au făcut corecturile părții manuscriselor și documentelor publicate în fascicolele XXI și XXII din Creșterea apărută în cursul anului 1913. S'au stampilat cu pecetea Academiei toate manuscrisele (cari s'au și paginat cu mașina) și documentele intrate în colecțiunile bibliotecii în cursul anului 1913. S'au paginat cu mașina manuscrisele românești dela No. 1—2 400, cari nu erau paginate cu mașina. S'a făcut revizia pachetelor (156) de documente și a catalogului cronologic pe fișe al documentelor din aceste (156) pachete.

«Membrii Comisiunii: *St. C Hepites, N. Iorga.*»

Raportul se iea spre cunoștință și se aprobă.

D-l Președinte *Dr. C I. Istrati* zice că dela răposatul membru corespondent Nicolae Densușianu a rămas un enorm material adunat în timp de 40 de ani Acest material constă din note, însemnări, începuturi de lucrări, etc. Peste măsură de valoroase sunt răspunsurile la cunoscutul lui chestionar, cari formează 16—18 dosare. Executorii testamentari, cu consimțimântul „Astrei", au declarat că cedează Academiei acest bogat material. Va trebui numai ca un funcționar din serviciul Bibliotecii noastre să-l pună în rânduealǎ și apoi va fi adus și așezat în colecțiunile Academiei

ŞEDINŢA DELA 5 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela M. S. Regele se primeşte următorul răspuns telegrafic la telegrama de omagıu, trimisă de Academie în zıua deschıderii sesiunii generale:

«Viu mişcat de urările ce-mi exprimaţi cu prilejul deschıderii sesiunii generale a Academiei în cuvinte aşà de calde, mulţumesc din tot sufletul pentru reînnoirea simţemintelor de credınţă şi dragoste, cari ne sunt osebit de scumpe. Doresc ca lucrările acestei înalte Instituţiuni de cultură să fie cât se poate mai spornice şi munca membrilor Academıei deapururea în folosul şi pentru binele neamului românesc.»

D-l *A. Bârseanu* înştiinţează prin scrisoare că, fiind în convalescenţă după o grea boală, nu poate venì la lucrările sesiunii generale.

Dela d-l Maurice A. Gerothwohl, profesor la Universitatea din Bristol şi membru al Societăţii regale de literatură din Londra, se primeşte scrierea sa: *The poetry of Carmen Sylva*, cu următoarea scrisoare:

«Am onoare a vă adresà pe lângă aceasta, pentru arhivele D-voastre, două exemplare dın discursul pe care l-am cetit la 25 Martie trecut, cu ocaziunea alegerii în calitate de societară de onoare a Maıestăţii Sale Reginei Elisabeta a României, membru al Academiei D-voastre. Am proiectat ca anul viitor să comunic colegilor mei din acest corp academic rezultatele unui studiu pe care l-am intreprins asupra câtorvà aspecte ale poeziei şi dramei româneşti şi din care vă voiu trimıte de asemenea copie.»

D-l *N. Iorga* zice: Am onoare a prezentà Academiei pentru publicare în *Anale* un memoriu al d-lui Ioan Radonici despre: *Situaţiunea internaţională a Principatului Ţerii-Româneşti în vremea lui Şerban Cantacuzino (1678—1688)*. D-l Ioan Radonici este profesor la Universitatea dın Belgrad şi un foarte bun cunoscător al istoriei noastre, putând întrebuinţà şi izvoare în limba românească Mă folosesc de acest prilej spre a relevà însemnătatea acestor legături ştiinţifice, cari atrag la Bucureşti lucrări ce privesc nu numai România, ci şi lumea din care facem parte şi lasă să se vadă încă mai bine rolul cultural firesc, pe care, potrivit cu vechi şi lungi tradiţii, putem să-l reluăm în Sud-Estul Europei.

— Se recomandă Secţiunii istorice.

Cu această ocaziune, d-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* face apel la d-l *Iorga* să studieze domnia lui Şerban Cantacuzino, care se pare a fi fost una din cele mai însemnate, întrucât sub el s'ar fi turnat tunuri aici în Bucureşti, s'ar fi bătut monetă şi ar fi fost vorba ca Şerban Cantacuzino să se pună în fruntea unei ultime cruciade a creştinătăţii contra Turcilor.

D-l *Iorga* răspunde că va îndeplinì dorinţa d-lui Preşedinte.

ŞEDINŢA DELA 6 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati*.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ceteşte proiectul de Regulament al Fondului «D. A. Sturdza», întocmit de membrii Comisiunii Fondului «Adamachi», d-nii *P. Poni* şi *I. Simionescu*

— După mici discuţiuni la cari ieau parte d-nii: *Negruzzi*, *Caragiani*, *Dr. Istrati* şi *Poni*, regulamentul se admite cu unanimitate în următoarea redacţiune:

Venitul anual al Fondului «D. A. Sturdza» de 100.000 lei se va întrebuinţă în chipul următor:

Art. 1. Se vor reţineà $1^0/_0$ pentru fondul pensiilor funcţionarilor şi $15^0/_0$ pentru cheltuelile generale ale Academiei, conform Statutelor.

Art. 2. Restul venitului, în 4 ani consecutivi, va fi folosit de Academie pentru îmbogăţirea colecţiunilor de istorie naţională: manuscripte, documente, monete, portrete, hărţi geografice.

Art. 3. In cealaltă perioadă de 4 ani consecutivi se va constituì o bursă pentru studiul agriculturii şi al ştiinţelor agricole în Germania.

Art. 4. Bursa va fi de 250 lei lunar, plus cheltuelile de taxe şcolare, şi de drum, la ducere şi la întoarcere.

Art. 5. Bursa se va acordà pe termin de 4 ani, putând fi retrasă însă înainte de expirarea terminului, dacă bursierul nu va dovedì, prin certificate trimise Academiei în fiecare an, că are aplicaţie la studii.

Art. 6. Pentru acordarea bursei, se va ţineà concurs alternativ la Universitatea din Iaşi şi cea din Bucureşti, înaintea unei comisiuni compuse din doi profesori dela Facultatea de ştiinţe a Universităţii respective, sub preşedinţa unui membru al Academiei Române

Art. 7. Localitatea din Germania unde va fi trimis bursierul se va stabilì de către Academie.

Art. 8. Candidaţii vor adresà Academiei Române până în seara de 1 Septemvrie următoarele acte.

a) certificatul de absolvire al liceului, secţia modernă sau reală,

b) un certificat prin care să se constate că sunt Români născuţi din părinţi de origine română,

c) un certificat de paupertate vizat de Administraţia financiară respectivă,

d) un certificat de bună purtare dela şcoala unde a făcut cursul secundar.

Art. 9. Concursul se va face asupra materiilor din ultimele clase liceale, şi anume din fizică, chimie, zoologie, botanică, geologie şi limba germană. Probele vor fi scrise şi orale, după cum va hotărî juriul examinator.

Art. 10. Bursierul va trebui să justifice urmarea regulată a cursurilor şi trecerea examenelor pentru obţinerea titlului respectiv.

Art. 11. Punerea în aplicare se face cu darea bursei, care va începe în Octomvrie 1914.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următorul raport al Comisiunii Fondului «Agarici» pentru lucrările făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi*,

«Şcoala practică de agricultură, care se întreţine în satul Moara-Grecilor de lângă Vasluiu din venitul Fondului «Ioan Costache Agarici», şi-a urmat mersul regulat şi liniştit sub conducerea inimoasă şi pricepută a zelosului ei director, d-l G. Cotea.

«Personalul didactic se compune ca şi în trecut, în afară de director, din doi ajutori ai săi, absolvenţi ai şcoalei noastre, doi maestri, unul fierar şi altul lemnar, precum şi oamenii de serviciu strict necesari.

«Invăţământul în şcoală s'a predat teoretic şi practic; cel teoretic în timpul dela 1 Noemvrie 1913 până la 16 Fevruarie 1914, iar cel practic în restul timpului. Invăţământul teoretic se desvoltă şi în timpul lucrărilor de câmp, atunci când vremea este rea afară.

«La 22 Septemvrie s'a ţinut examenul de absolvire, când au terminat şcoala o nouă serie de 11 elevi, a căror ocupaţie în timpul de faţă este 2 la Şcoala normală «Vasile Lupu» din Iaşi ca ajutori de grădinar, 1 la şcoala noastră ca ajutor al directorului, 1 ca conducător la o moşie din judeţul Dorohoiu; restul de 7 îşi fac stagiul de un an în armată.

«Pentru priceperea şi vioiciunea cu cari sunt deprinşi din şcoală să lucreze, absolvenţii noştri sunt foarte mult solicitaţi de către proprietari, iar directorul nu poate satisface toate cererile ce i se adresează.

«La 29 Septemvrie s'a ţinut examenul de primirea unei nouă serii de 10 elevi în clasa I, prezentându-se la concurs 64 concurenţi. Numărul acestora a crescut din an în an, pe măsură ce s'au văzut rezultatele bune pe cari le dă şcoala «Agarici».

«Școala are acum 10 elevi în clasa I-a, 7 în a II-a și 9 în a III-a.

«Invățământul practic a fost aplicat la agricultură, pomicultură, grădinărie, viticultură, creșterea vitelor, în atelierele de fierărie și lemnărie, etc.

«Terenul afectat școalei este de 85 hectare și 30 are, dintre cari 2 hectare fâneață, 10 pășune pentru vite mari și 10 suhat pentru oi și vite mici

«In câmpul de culturi s'au semănat tot felul de cereale și zarzavaturi, potrivit cu planul întocmit de Direcție, iar în câmpul de experiențe s'au continuat încercări diferite cu îngrășăminte chimice și de gunoire.

«Creșterea vitelor este iarăș o preocupare de aproape a Direcțiunii, iar îngrijirea lor se face cu rândul de către elevi; reproducătorii școalei au servit și anul acesta la îmbunătățirea vitelor sătenilor din împrejurimi, fapt constatat și de Ministerul Agriculturii, care a adus mulțumirile sale Directorului școalei.

«In grădinile de pomi roditori elevii sunt deprinși cu plantatul și altoitul, iar în cele de zarzavat se îndeletnicesc cu grădinăria, căreia i se dă iarăș o deosebită atențiune.

«Pentru scurgerea apei din curtea școalei s'a făcut un canal de 72 metri și prin aceasta curtea va fi mai curată și mai puțin noroioasă în timpul ploilor.

«La biserica de lângă școală s'au făcut reparațiuni radicale, pentru cari s'a cheltuit suma de lei 24.862,45.

«In cursul anului școala a fost inspectată de d-l Bianu la 9 Octomvrie 1913 și de d-l Hepites la 5 Martie 1914.

«Am venit — scrie d-l Bianu în condica de inspecții — ca să constat «lucrările temeinice ale restaurării pe dinafară a bisericii de lângă școală. «Am vizitat cu deamănuntul școala, elevii și câmpul, precum și grădinile.

«Am rămas pe deplin mulțumit de toate și din nou am constatat cu bu«curie deosebită zelul și devotamentul cu cari d-l Director Cotea își înde«plinește îndatoririle serviciului său. localul peste tot bine îngrijit, elevii «sănătoși și bine hrăniți, grădinile bine ținute, vitele frumoase, bine hră«nite și bine îngrijite; rândueala și rostul plugăriei cu pricepere coordonate, «semănăturile de toamnă (grâu și secară) frumos răsărite. Am deci deplina «încredere că, astfel condusă, școala noastră va răspândi din ce în ce mai «mulți agricultori buni și pricepuți, cari cu bună înțelegere vor ridică plu«găria țerii tot mai sus.»

«La 5 Martie 1914, d-l St. C. Hepites scrie în aceeaș condică:

«Terenul desfundat din cauza ploii nu mi-a îngăduit să cercetez lucră«rile exterioare, dar am putut constată mai multe îmbunătățiri în grădina «pomilor și altele. Mai multe lucrări proiectate și cari se vor pune în lucru, «îndată ce timpul va permite, vor înfrumuseță curtea și grădinile. Mân-

«carea de post am găsit-o bună; elevii sănătoşi şi voioşi; vitele foarte bine «îngrijite, grajdurile de asemenea.»

«Terminând acest raport, Comisiunea Domnilor-Voastre aduce laudele şi mulţumirile ei destoinicului şi harnicului director al şcoalei, d-l G. Cotea.»

D-l *I. C. Negruzzi* zice că d-l Prefect de Vasluiu i-a comunicat că în zilele trecute a vizitat şcoala «Agarici» în toate amănuntele ei şi n'a găsit decât cuvinte de laudă pentru modul cum este întreţinută şi condusă şi pentru hărnicia neadormită a directorului şcoalei.

D-l *St. C. Hepites* a întâlnit pe d-l C. Băicoianu, fost Secretar general al Ministerului Agriculturii, care, după ce a vizitat şcoala, n'a găsit de asemenea decât cuvinte de laudă pentru şcoala noastră şi a felicitat Academia că a putut găsì un bărbat atât de isteţ şi priceput ca d-l Cotea

D-l *I. Bianu* zice că pentru cei câţivà, cari au vizitat şcoala «Agarici», este o adevărată bucurie de a vedeà ordinea, curăţenia, munca, seriozitatea liniştită şi demnă a elevilor, conştiinţa scopului pentru care ei sunt în şcoală şi a menirii lor viitoare în societate. In toate părţile privind vezi că în acest cuib de flăcăi ţărani se desfăşură o vieaţă în aşà fel, că trebue să ne dea deplină încredere în puterile sănătoase cari trăesc latente în păturile de jos şi cari nu aşteaptă să fie conduse spre progres real decât numai bărbaţi ca d-l Cotea. Este un păcat că şcoala noastră nu este mai mult vizitată, deşì se găseşte la o jumătate ceas de Vasluiu, căci multe învăţăminte şi concluzii se pot trage din cunoaşterea ei de aproape. Vă rog pe toţi acei cari dispuneţi de oricât de puţin timp, vizitaţi şcoala «Agarici» şi veţi aveà, ca şi noi, o adevărată bucurie, căci la Moara-Grecilor nu e un teatru rural, e o adevărată piesă de muzeu agricol.

— Raportul se iea spre cunoştinţă şi se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fundaţiunii Agarici pentru anul 1914—15.

— Sunt aleşi d-nii: *Gr. Antipa*, *St. C Hepites* şi *P. Poni.*

ŞEDINŢA DELA 7 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi* Vicepreşedinte.

Dela plutonierul-major D. T. Reţeanu, din batalionul 8 vânători, se primeşte publicaţiunea sa: *Rezerva. Piesă militară în 2 acte şi 4 tablouri*, cu rugămintea ca Academia să o editeze şi să o recomande Casei Şcoalelor pentru bibliotecile poporale, şcoalele rurale şi cele de adulţi.

— Se decide a se trimite în copie Casei Școalelor cererea petiționarului dimpreună cu broșura.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se publică în *Anale* scrierea d-lui Ioan Radonici, profesor la Universitatea din Belgrad, intitulată: *Situațiunea internațională a Principatului Țerii-Românești în vremea lui Șerban Cantacuzino (1678—1688).*

— Propunerea se aprobă.

D-l *I. C. Negruzzi* cetește următorul raport al Comisiunii Fondului Otteteleșanu asupra lucrărilor făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi,*

«Dela înființarea Institutului Otteteleșanu, în fruntea Comisiunii însărcinate cu purtarea de grijă a acestei școale de fete a fost, până anul trecut, regretatul nostru coleg Ioan Kalinderu, care aveà o dragoste părintească pentru copilele cari se adăpostesc în Institut. Trecerea lui la cele de veci a îndurerat adânc pe eleve și corpul didactic și în semn de doliu cursurile au fost suspendate în zilele de 12, 13 și 14 Decemvrie. In ziua îmmormântării s'a făcut la biserica din Măgurele un parastas, la care au asistat corpul didactic și toate elevele. Pentru odihna sufletului răposatului s'au mai făcut alte trei parastase la 21 Decemvrie, 7 și 26 Ianuarie.

«Subscrișii membri ai Comisiunii, făcându-vă această dare de seamă anuală, aducem în numele fostelor și actualelor eleve ale Institutului, prinos de recunoștință memoriei bărbatului de bine, care a fost Ioan Kalinderu și zicem creștinește: Dumnezeu să-l odihnească!

«Starea sanitară a Institutului a fost în general bună. Infirmeria a fost vizitată de mai multe eleve pentru indispoziții ușoare; trei eleve au fost mai grav bolnave și, din această cauză, au fost nevoite a se duce în familiile lor: una în vacanța Crăciunului, a doua la 23 Ianuarie și a treia la 4 Martie.

«Examenele generale, cari urmau să se țină în zilele de 22 și 23 Iunie, s'au ținut, din cauza mobilizării, numai în ziua de 22 Iunie și la ele au asistat din partea Academiei d-nii Hepites, membru în Comisiune, și d-l Dr. V. Babeș; din partea Ministerului a asistat d-na Inspectoare școlară Stănescu-Negri, care a prezentat Ministerului Instrucțiunii publice un raport foarte măgulitor pentru lucrările cari se fac în școală. Au fost prezente la examen 85 eleve, din cari 6 au rămas corigente: câte două din clasele I, II și IV. Au absolvit la finele anului 14 eleve, cari s'au înapoiat în sânul familiilor lor. Urmând bunului obiceiu al regretatului nostru coleg Kalin-

deru, d-l Hepites a ținut elevelor, în ziua de examene, o cuvântare ocazională.

«In cursul vacanței celei mari fosta Direcțiune compusă din d-l și d-na Al. Dumitrescu-Aldem s'a retras prin demisiune, iar Direcțiunea a fost încredințată d-nei Maria Saegiu, profesoare la Azilul «Elena Doamna», de unde Ministerul Instrucțiunii i-a acordat congediu pentru un an, spre a conduce școala noastră.

«In cursul vacanței s'au făcut unele reparațiuni, la clădirile Institutului; nu s'a putut însă pune în lucrare din cauza lipsei de material așezarea caloriferului aprobat anul trecut; el se va executà în cursul acestei veri de către casa contractantă.

«La concursul de admitere, care s'a ținut în zilele de 14 și 15 Octomvrie în fața d-lor I. Negruzzi și St C. Hepites, a d-nei Directoare și a unei profesoare dela Institut, s'au prezentat 91 eleve și au fost primite în Institut 16. De peste graniță au cerut înscrierea 23 candidate și au fost admise 4.

«Din cauza epidemiei de holeră vacanța s'a prelungit și, pentru ca dezinfectarea să se facă riguros, elevele au intrat pe rând: clasa IV la 26 Septemvrie, clasa III la 12 Octomvrie, a II-a la 18 Octomvrie și a I-a la 28 Octomvrie. La finele lunii Octomvrie școala numărà 91 eleve din cari, plecând cele trei bolnave, au rămas 88.

«Cursurile s'au urmat regulat cu începere dela 1 Noemvrie. Toate elevele au petrecut în școală vacanța Crăciunului, asemenea și a Paștelor, care a fost mai scurtă, lucrându-se în toate atelierele până în seara de 2 Aprilie și cursurile reîncepându-se a patra zi de Paști.

«Pentru ca să nu simtă copilele lipsa unei atmosfere de căldură familiară, li s'au împărțit în dimineața zilei de 24 Decemvrie tradiționalele daruri și au avut în sărbătorile Crăciunului cinematograful ca distracție. In sărbătorile Paștelor de asemenea s'a căutat să nu lipsească bucuria ce se poate procurà copiilor în asemenea ocaziuni.

«Știindu-se din experiență că un copil, cu cât este mai pedepsit, cu atât se face mai rău, Direcțiunea a interzis pedepsele de altădată ca: punerea în genunchi, șederea în picioare la masă și alte înjosiri, și s'au căutat mijloace mai blânde pentru îndreptare. In acest scop, și spre a înlesnì sarcina pedagoagelor, profesoara de pedagogie a ținut cu elevele de clasa IV și V, odată pe săptămână, un curs de educație la care au asistat și pedagoagele.

«S'au ținut în zile mai însemnate din cursul anului de către membrii corpului didactic mai multe conferințe cu subiecte morale, educative și practice.

«In atelierele de rufărie, de croitorie şi de ţesătorie s'a lucrat cu multă asiduitate spre a se completà rufăria de corp şi de pat, precum şi garderoba, cari lăsau mult de dorit.

«In general vieaţa în Institut a fost anul acesta cu mult mai tihnită ca în trecut şi d-na directoare Saegiu s'a identificat din ce în ce mai mult cu scopul pe care l-a ţintit Ioan Otteteleşanu, fundatorul acestei şcoale, şi-şi pune tot sufletul său curat de mamă, ca să crească şi să instruească, spre mulţumirea Academiei, copilele ce-i sunt încredinţate.

„Membrii Comisiunii · St. C. Hepites, I C. Negruzzi“.

D-l *Negruzzi* ceteşte apoi raportul următor, adresat Ministerului de Instrucţie de d-na Inspectoare Maria Stănescu-Negri, cu privire la examenele de fine de an dela Institut, la care d-sa a fost delegată:

„Domnule Ministru,

«Conformându-mă ordinului D-voastre No. 47.693 din a. c., am asistat la examenul de fine de an al elevelor din Institutul «Ioan Otteteleşanu» din Măgurele, care s'a ţinut în ziua de 22 a. c., în prezenţa d-lui Dr. Babeş şi d-lui Hepites din partea Onor. Academiei Române şi a subsemnatei. Elevele din toate cele 5 clase au răspuns mai mult decât mulţumitor chestiunilor ce li s'au pus atât la materiile de partea literară, cât şi la acelea de partea ştiinţifică. Elevele de clasa a V-a au făcut şi probe pedagogice cu elevele de curs primar din comună la: istorie, ştiinţe, la bucătărie, iar la grădina de copii o lecţiune foarte interesantă şi bine susţinută despre «bou», la care copilaşii au răspuns admirabil. In ramura gospodăriei, a igienei, a artei culinare, elevele s'au prezentat bine pregătite şi ca teorie şi ca practică Ca practică la bucătărie, elevele absolvente au preparat şi servit Comisiunii un menu bine combinat, şi atât pregătirea, cât şi serviciul la masă făcut de eleve, n'a lăsat nimic de dorit, o dovadă netăgăduită că în acest institut elevele sunt exercitate mereu în toate îndeletnicirile ce se cer unei bune gospodine.

«Faţă de cele constatate, Domnule Ministru, atât în ce priveşte pregătirea ce se dă elevelor, cât şi în ce priveşte organizarea şcoalei şi conducerea ei, găsesc că e cea dintâi şcoală din ţară, unde colaborează două puteri pentru un rezultat şi un scop înălţător: Onor. Academie care pune la dispoziţia personalului educativ şi administrativ toate mijloacele cerute pentru o continuă propăşire a mersului şcoalei spre scopul ţintit, şi personalul care-şi înţelege chemarea. Ar fi de dorit ca şi copilele, cari au norocul a fi educate şi instruite în şcoala aceasta, să caute să fie la înălţimea sacrificiilor

ce s'au pus și se pun, pentru a face din ele femei folositoare cu adevărat societății și familiilor lor. Aici nu se urmărește crearea de funcționare pentru reclama școalei, ci cu o vădită stăruință crearea de bune gospodine, cu o cultură aleasă, dar solidă și vederi mai altruiste și mai umanitare.

«Intreg localul cu splendidu-i parc și toate amenajerile sale gospodărești întreținute într'o perfectă ordine și o curățenie admirabilă, cu toată vasta-i distribuție, îți lasă impresia adâncă de ce poate face o ocârmuire înțeleaptă și pătrunsă de binele obștesc.»

— Raportul Comisiunii se iea spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondului Otteteleșanu pentru 1914—15.

— Sunt aleși d-nii: *St. C. Hepites*, *I. C. Negruzzi*, *V. Pârvan*.

ȘEDINȚA DELA 8 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l *A Philippide* înștiințează prin scrisoare că, din cauza multiplelor ocupațiuni ce are, nu poate luà parte la lucrările sesiunii generale.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* observă că în programa lucrărilor este și regulamentarea premiilor At. Toncoviceanu și N. Chrissoveloni. Ar fi bine să se aleagă o comisie, care să facă plenului propunerile sale.

— Sunt aleși d-nii *I. C. Negruzzi*, *D. Onciul*, *P. Poni*

D-l *P Poni* cetește următorul raport al Comisiunii Fondului «Tache Anastassiu» pentru lucrările din 1913—14:

«*Domnilor Colegi*,

«Sarcina ce ați dat Comisiunii Fondului «Tache Anastassiu» se ușurează din an în an, pentrucă cele două școale, cea de agricultură din Țigănești și cea primară dela Călmățuiu, întemeiate de binefăcătorul Tache Anastassiu, prin testamentul său, sunt așezate pe baze temeinice și de acum înainte mersul lor normal și progresiv este asigurat.

«*Școala inferioară de agricultură dela Țigănești* este în al IV-lea an de funcționare, adică este completă, având 19 elevi în anul preparator, 18 în clasa I, 19 în clasa II și 16 în clasa III și ultima. La examenele viitoare vor ieși primii absolvenți, cari vor trebui, potrivit Regulamentului

Statului, să facă un an şi jumătate practică la o fermă model sau pe moşia şcoalei

«Toţi elevii sunt interni şi primesc dela Academie toată întreţinerea, îmbrăcămintea, cărţile şi materialul didactic.

«Corpul didactic e cel prevăzut la şcoalele Statului, având mai mult un învăţător pentru anul preparator, care îndeplineşte şi funcţiunea de secretar-contabil, şi un pedagog de ordine.

«Din cauza epidemiei de holeră, cursurile au început la 15 Octomvrie, iar lecţiunile s'au urmat foarte regulat după programele-orare aprobate de Academie şi Minister

«In zilele de 16, 17 şi 18 Iunie s'au ţinut examenele de sfârşit de an, la cari au asistat d-nii *P. Poni*, membru în Comisiune, şi *I. Bianu*, cari au făcut cu acea ocaziune o minuţioasă inspecţiune a şcoalei. Rezultatele examenelor şi ale inspecţiunii s'au consemnat într'un proces verbal în care, între altele, se spune: «Răspunsurile şcolarilor au fost mulţumitoare şi ele «dovedesc că corpul didactic şi-a făcut în mod conştiinţios datoria. Am «constatat cu o vie mulţumire nu numai că şcolarii sunt deprinşi să facă «toate lucrările agricole, dar ei fac aceasta cu o adevărată dragoste pen«tru meseria lor

«Deşi fiecare şcolar trebue să execute toate lucrările practice, totuş, «Direcţiunea a permis acelora cari au aptitudini deosebite să se speciali«zeze Aşà, unii şcolari lucrează mai mult la grădinărie, alţii la lemnărie, «alţii la fierărie, alţii la lăptărie, etc Şcolarii îşi dau seamă de raţiunea «pentru care execută într'un mod sau în altul fiecare lucrare Ei cunosc «bine organele diverselor maşini agricole, ştiu să se servească de aceste «maşini şi pricep utilitatea lor

«Şcolarii sunt deprinşi să facă nu numai lucrările agricole propriu zise, «dar şi orice lucrare de care un bun gospodar rural poate să aibă nevoie «în vieaţă. Ei întreţin curăţenia în şcoală, îngrijesc de vite, fac pâinea ne«cesară şcoalei, etc.»

«Precum vedeţi, Domnilor Colegi, Şcoala de agricultură «Tache Anastassiu» este îndrumată pe căi sănătoase şi sufletul generosului testator se poate bucurà de opera ce a lăsat aici pe pământ.

«Terenul de cultură s'a întins anul acesta la peste 60 hectare dela 48, cât fusese în anul trecut. Pepinierei, şi mai ales grădinii de zarzavat, s'a dat o mare extensiune

«Şcoala are aproape complete toate vitele şi instrumentele agricole necesare.

«Partea sufletească a şcolarilor este cultivată cu atenţiune. Iată ce scrie Directorul şcoalei, d-l A. Çardaş, într'un raport adresat Academiei:

«Nu căutăm a neglijà câtuş de puţin partea sufletească a elevilor, ci «din contra ne strădănuim cu cea mai mare bunăvoinţă de a le innobilà «sufletul cu sentimente frumoase, cu cari să petreacă cinstit în vieaţă Nu «scăpăm din vedere nici desvoltarea sentimentului naţional. Şi fructul pre«ocupărilor noastre în această direcţie l-am putut vedeà, cu nespusă mân«drie şi cu mare mulţumire sufletească, la mobilizarea din vara trecută, «când mulţi dintre elevi şi-au manifestat dorinţa, cu mult entuziasm, de a «se înrolà voluntari. Numai unul din ei însă, acela ce a îndeplinit condi«ţiunile cerute, şi-a îndeplinit dorinţa, mergând alături cu mine în tot tim«pul cât a ţinut campania, ca soldat voluntar

«Comemorarea sărbătorilor naţionale e unul din mijloacele de cari ne «folosim pentru a ţineà aprins veşnic acest foc sacru al iubirii de neam «în sufletele elevilor. Şi la aceste serbări, la cari se dă o mică producţie «şcolară, ieau parte şi locuitori din satele vecine, învăţători, etc.

«Corul şcoalei noastre cântă regulat leturghia la bisericile vecine şi îm«preună cu d-l învăţător Enescu a participat la cercurile culturale, cari «s'au ţinut în vecinătate.»

«*Şcoala primară dela Călmăţuiu* este acum în al 11-lea an de funcţionare şi a dat la finele anului şcolar trecut a opta serie de absolvenţi în număr de 16 La începutul anului şcolar curent au fost înscrişi 80 de elevi, împărţiţi pe clase, după cum urmează: în clasa I-a 22 (16 băieţi, 6 fete), a II-a 22 (18 băieţi, 4 fete), a III-a 18 (10 băieţi, 8 fete) şi a IV-a 18 (14 băieţi, 4 fete). Din totalul elevilor, 38 băieţi şi o fată sunt din cătunul învecinat Griviţa. Toţi elevii ieau masa la cantina şcoalei, iar cei 38 băieţi din Griviţa sunt interni, mergând acasă în ajunul sărbătorilor şi înapoindu-se la internat în seara sărbătorii sau a doua zi dimineaţa.

«La începutul anului şcolar s'au împărţit tuturor elevilor cărţile şi materialele şcolare pentru întregul an, iar în toamnă s'a distribuit celor mai săraci îmbrăcăminte pentru suma de lei 1 839,45.

«S'a dat şi anul trecut Ministerului de Instrucţie subvenţiunea de 10.000 lei pentru şcoala profesională de fete «Tache şi Elena P. Anastassiu» din Tecuciu.

«La biserica din curtea şcoalei dela Călmăţuiu se fac regulat serviciile creştineşti de preotul şi personalul permanent al bisericii.

«Pe cavoul de lângă biserică, unde odihnesc de veci rămăşiţele pământeşti ale generosului testator, s'a înălţat anul trecut o cruce-monument şi s'au făcut şi cavoului unele reparaţiuni.

«Membrii Comisiunii: *St. C. Hepites, P. Poni.*»

— Raportul se iea spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru 1914—15.

— Sunt aleși d-nii· *St. C. Hepites*, *P. Poni*, *I. Simionescu.*

Se cetește procesul verbal al Secțiunii științifice dela 7 Maiu, în care s'a discutat cererea d-lui Dr. Negrescu, de a aveà concursul Academiei pentru a se înființà un institut național pentru studiul pelagrei. Secțiunea recunoaște necesitatea studiilor speciale asupra pelagrei, pe lângă cele cari se fac în institutele și laboratoriile existente la noi, dar nu se poate pronunțà asupra modului și asupra mijloacelor de a se face asemenea studii.

— Se iea spre cunoștință.

D-l *St C. Hepites* zice: De sigur, dintr'o scăpare de vedere, nu s'au mai făcut de mult parastase pentru odihna sufletului răposatului Ioan Otteteleșanu, fundatorul Institutului de fete, care-i poartă numele. Acum câtevà luni s'a hotărît ca în fiecare an, la 8 Maiu, ziua morții lui Otteteleșanu, să se facă parastas la biserica de lângă școală. Astăzi, ca membru al Comisiunii, am mers la Măgurele și am asistat la parastas, la care au luat parte corpul didactic și toate elevele. Slujba religioasă a fost foarte frumos făcută de parohul bisericii, care este în acelaș timp și profesor de religie la Institut. După slujbă am mers cu toții în sala școalei, în care sunt așezate busturile lui Ioan și Elena Otteteleșanu, unde d-na Directoare a ținut o prea frumoasă cuvântare. In urmă ne-am coborît în sala cea mare de jos, unde erau așezate pomenile ce se fac după obiceiul creștinesc.

In legătură cu aceasta, d-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* zice că de mai mulți ani a fost vorba ca membrii Academiei, adunați în sesiune generală, să viziteze în corpore Institutul Otteteleșanu. D-sa crede că este bine ca această dorință să se îndeplinească acum, și deci propune ca Miercuria viitoare, la 14 Maiu, să se facă această vizită înainte de amiazi, luându-se prânzul la școală și înapoierea făcându-se la ora 3, când se va ținea ședință la Academie.

— Propunerea se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 9 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *N. Iorga* cetește comunicarea d-sale: *Pilda bunilor Domni din trecut față de școala românească.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 8 Maiu, prin care se arată că Secțiunea a decis să propună plenului alegerea d-lui C. Giurescu ca membru activ în locul vacant în Secțiune.

— Se decide a se pune la ordinea zilei în ședința de Marți 13 Maiu.

Dela „Circolo matematico di Palermo" se primește scrisoare de mulțumire pentru felicitările Academiei, trimise cu ocaziunea împlinirii a 30 de ani dela înființarea acelei Societăți.

ȘEDINȚA DELA 12 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *T. V. Stefanelli* prezentă următoarele cărți, dăruite pentru Biblioteca Academiei de d-l Nicu Flondor:

1. Bisaccioni (Conte Maiolino), *Historia delle guerre civili di questi ultimi tempi.* Veneția 1664. La pag. 412—426 se află: «*Delle guerre civili della Moldavia*»

2. Francisci (Erasmus) *Der Zweyte Traur-Saal steigender und fallender Herren.* Nurnberg 1669. La pag. 866—918: «*Die XXX Geschichte von Iacob Basilicus Heraclides, mit dem Zuname Despotes (oder Despota), wie auch Demetrius Wisnowitzki, Tomsa, und andere.*»

3. (Carra), *Histoire de la Moldavie et de la Valachie.* Neuchatel 1781.

— Se decide a se exprimă mulțumiri d-lui Flondor.

Dela Academia de științe din Turin se primește invitare la serbarea centenarului marelui chimist Ascanio Sobrero, care se va face în ziua de 31 Maiu st. n curent.

— Se decide a se trimite scrisoare de aderare.

ȘEDINȚA DELA 13 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte *Dr C. I. Istrati* zice că a întrebat, prin mijlocirea d-lui Mareșal al Palatului, pe M. S. Regele, dacă ar binevoì să prezideze ședința solemnă dela 16 Maiu, în care d-l *Țițeica* va cetì *Discursul* d-sale de recepțiune. D-l Mareșal a scris d-lui Președinte, că M. S Regele a exprimat părerea de rău că, din cauza multelor ocupațiuni, nu-I este cu putință să iea parte la acea ședință și nici la alta din actuala sesiune generală.

La ordinea zilei se pune propunerea Secțiunii istorice de a se alege membru activ d-l Constantin Giurescu, în locul răposatului Ioan Kalinderu.

D-l *D Sturdza* cetește următoarea expunere despre activitatea pe terenul istoric a d-lui Giurescu:

«In cât privește alegerea ce avem a face astăzi pentru locul vacant în Secțiunea istorică, am cugetat la mai mulți din tinerii noștri cei mai vrednici și mai capabili.

«Cel dintâiu la care m'am gândit a fost d-l *Dr. I. Nistor*, care ne-a bucurat pe toți chiar în anul 1911 cu scrierea sa: *Die auswartigen Handelsbeziehungen der Moldau im XIV., XV. und XVI. Jahrhundert*, și care, ca Privat-Docent al Universității din Viena, a publicat iar o carte importantă în 1912: *Handel und Wandel in der Moldau bis zum Ende des 16. Jahrhunderts.*

«Dar am crezut că nu are încă îndestule scrieri importante și că mai poate așteptà, pentru ca să fie bine pregătit pentru a ocupà pozițiunea de membru activ al Academiei.

«Alt candidat am puteà cu drept cuvânt aveà în d-l *I. Ursu*, profesor universitar, care a scris mai multe cărți istorice importante

1. *Relațiunile Moldovei cu Polonia până la moartea lui Ștefan-cel-Mare*, Piatra 1900;

2 *La politique orientale de François I-er*, Paris 1908;

3 *Die auswartige Politik des Peter Rareș*, Wien 1909;

4. *Donado da Lezze, Historia Turchesca*, București 1909;

5 *Uno sconosciuto storico Veneziano*, 1909;

6. *Un manifest românesc tipărit cu litere latine al Impăratului Leopold I. (Analele Academiei)*, 1911,

7. *Bătăliile dela Gwozdziec și Obertyn. (Analele Academiei)*, 1913,

8 *Bătălia de pe Câmpul Pânei*, 1914,

9. *Din influenţele politicei Europene asupra istoriei noastre—Moise Vodă.* (*Analele Academiei*), 1914,
şi acum în urmă.

10. *Ştefan cel Mare şi Turcii*, Bucureşti 1914, o carte documentată bine, de 215 pagine, şi însoţită de o însemnare privitoare la bibliografie şi de un indice.

«Vor mai fi şi alţi bărbaţi cari ar merită să fie aleşi membri ai Academiei. Dar eu aş dori ca dintre toţi cari se prezentă, să alegem pe cel mai vrednic în starea de astăzi a studiilor noastre istorice şi a pregătirii sale ştiinţifice, dovedită prin lucrări publicate.

«Acesta este d-l *Constantin Giurescu.*

«După solide studii pregătitoare făcute la Universitatea din Viena şi după rodnice cercetări în arhivele acelei capitale, întorcându-se în ţară, a ocupat modesta funcţiune de profesor la gimnaziul Cantemir şi apoi de arhivar al Ministerului Afacerilor străine, dar alături de ocupaţiunile acestor funcţiuni, d-l Giurescu a desvoltat o foarte bogată activitate ştiinţifică pe terenul istoriei naţionale D-sa a publicat următoarele volume de documente adunate din arhivele Vienei:

1. *Documente şi Regeste privitoare la Constantin Brâncoveanu* (în colaborare cu N. Dobrescu). Tom. I, 1907, 434 pag,
2. *Oltenia sub Austriaci.* Tom I, 1909, 320 pag.,
3. *Material pentru Istoria Olteniei sub Austriaci.* Tom. I, 1716—1725 1913, 428 documente, 690 pag.

«D-l Giurescu a arătat un spirit critic pătrunzător în studii istorice, cum sunt următoarele:

4. *Câtevà cuvinte asupra Cronologiei româneşti,* 1900,
5 *Capitulaţiile Moldovei cu Poarta Otomană*, 1908,
6. *Tractatul lui Constantin Cantemir cu Austriacii* (1690), 1910,
7. *O carte despre politica externă a lui Petru Rareş*, 1910

«Cercetările d-lui C Giurescu s'au îndreptat cu deosebită stăruinţă asupra cronicelor vechi româneşti Din aceste cercetări făcute cu pătrunderea sa critică, luminată de metode ştiinţifice sigure, asupra numeroaselor manuscripte adunate în Biblioteca Academiei, d-l Giurescu a scos cunoştinţe luminoase asupra modului întocmirii şi transformărilor cronicelor noastre; şi ca urmare — putinţa de a face ediţii critice sigure ale textelor publicate, cum s'a putut, de Kogălniceanu şi Bălcescu înainte cu mai bine de o jumătate de secol

«Lucrările d-lui Giurescu pe acest teren sunt un mare pas înainte faţă de cele anterioare; ele au început să apară dela 1906 şi unele din ele au

fost publicate de Academie în *Analele* ei, iar altele de Comisiunea istorică a României. Amintesc următoarele:

8. *Contribuțiuni la studiul cronicelor Muntene*, 1906, 160 pag.,

9. *Contribuțiuni la studiul cronicelor Moldovene* (Nicolae Costin, Tudosie Dubău, Vasile Dămian), 1907, 37 pag (în *Analele Academiei*),

10 *Noui contribuțiuni la studiul cronicelor Moldovene:* Letopisețul lui Eustratie Logofătul și Letopisețul latinesc Cronicele lui Grigorie Ureche, Simion Dascălu și Misail Călugăru, 1908, 93 pag;

11. *Izvoadele lui Teodosie Dubău, Miron Logofătul și Vasile Damian*, 1914, 48 pag. (în *Buletinul Comisiei istorice*).

«Pe temeiul acestor studii bazate pe cercetarea amănunțită a manuscriptelor, d-l Giurescu a pregătit edițiile critice ale textelor Cronicelor. Dintre acestea au apărut până acuma:

12 *Letopisețul Terii Moldovei dela Istrati Dabija până la a doua domnie a lui Antioh Cantemir*, 1661—1705, volum de 112 pag, publicat de Comisiunea istorică în 1913,

13. *Letopisețul Țerii Moldovei până la Aron Vodă*, întocmit după Grigorie Ureche, Istrate Logofătul și alții, de Simion Dascălu, este tipărit în ediție critică după toate manuscriptele. Va fi publicat în curând, după întregirea unor puncte de detalii din introducere

«Nu vorbesc aici de alte ediții de cronice și de alte studii istorice de cea mai mare însemnătate, pregătite sau în pregătire.

«O atât de bogată activitate, având calități științifice atât de superioare, pune pe d-l Giurescu în locul întâiu între istoricii noștri, cari nu fac încă parte din Academie ca membri activi Meritele sale și folosul Academiei cer ca d-sa să fie ales în locul acuma vacant, pentru care Secțiunea istorică îl recomandă cu aproape unanimitatea membrilor ei»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 24; voturi pentru 22, contra 2.

D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit două treimi și proclamă membru activ în Secțiunea istorică pe d-l *Constantin Giurescu.*

D-l Președinte cetește procesul verbal al Delegațiunii pentru ședința dela 12 Maiu, prin care se arată că Delegațiunea, în urma propunerii d-lui *I. Bianu*, Directorul Administrației, a decis să prezinte plenului următoarele modificări și adaosuri la Regulamentul pentru serviciile Academiei:

1. La art 18 să se modifice cifra de «20%» în «30%» (d-l Director propusese «40%») ca adaos la salariul tip al funcționarilor, cari au serviciul numai la Academie;

2. Să se adaoge la art. 5 următorul alineat:

«Zilele de absenţe nemotivate sau orele întârziate, fără motive valabil recunoscute, vor fi consemnate de şeful Cancelariei la sfârşitul fiecărei luni şi vor fi scăzute proporţional din remunerarea funcţionarilor respectivi.

D-l *V. Pârvan* zice că d-sa e în măsură să cunoască cum muncesc şi cât muncesc funcţionarii Academiei, pentrucă a fost printre ei mai mulţi ani, pe când îşi făceà studiile. Activitatea lor cinstită se desfăşoară sub conducerea energică şi conştiinţioasă a d-lui Bianu, care a avut dreptate să propună mărirea cifrei dela 20% la 40%. Vă rog deci să admiteţi această majorare, dacă nu se poate pune chiar 50%

D-l *Duiliu Zamfirescu* nu are nimic de zis în contra propunerii, pe care o va votà, dar i se pare că chestiunea are importanţă mai ales din punctul de vedere bugetar. De aceea este de părere să se amâne hotărîrea pentru a'se vedeà mai întâiu cum stă propunerea, atât a d-lui Bianu, cât şi a delegaţiei, faţă de buget. Ar fi bine ca toate chestiunile, cari sunt anexe ale bugetului, să vină în discuţie după studierea lui.

D-l General *Gr. Crainicianu* zice că, din moment ce Regulamentul permite ca unii funcţionari ai Academiei să poată aveà şi altă funcţie, totdeauna se vor găsì câţivà cari să uzeze de acest drept, ori cât s'ar mărì procentul la leafa tip a funcţionarilor cari au ocupaţia numai la Academie

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice că propunerea d-lui Director s'a făcut cu o săptămână mai înainte şi că Delegaţiunea abià ieri a luat deciziunea ei; deci chestia a mai avut amânare. Cu funcţionarii pe cari îi are Academia ne putem lăudà; şi eu am fost funcţionar şi ştiu greutăţile cu cari se luptă funcţionarii. In sânul Delegaţiei am propus să se pună 30% şi nu 40%, cu gândul ca la anul viitor să adaogem şi restul de 10%.

D-l Preşedinte pune la vot propunerea de amânare şi se admite.

ŞEDINŢA DELA 14 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, suntem fericiţi a aveà astăzi printre noi pe d-l Giurescu, ales de curând ca membru al Academiei, şi mă grăbesc a-l salutà în numele D-voastre, făcând urarea ca d-l Giurescu să trăească mulţi şi îndelungaţi ani în sânul Academiei, continuând a da dovada muncii şi priceperii, însuşiri graţie cărora avem plăcerea de a-l aveà printre noi.

Un istoric de puterea d-lui Giurescu va căută cu deosebire ca prin lucrările sale să întărească cât mai mult vaza acestei Academii, şi prin rezultatele nouă ce va dobândi în cercetarea adevărului şi istoriei neamului nostru, să contribue tot mai mult pentru a face ca Academia noastră, care este cea mai înaltă instituţiune culturală a neamului, să poată lumină cât mai mult şi cât mai departe pentru prestigiul ţerii noastre faţă cu străinătatea, şi pentru întărirea conştiinţei şi mândriei naţionale între Români.

In numele Academiei Române, domnule Giurescu, mă grăbesc a vă zice: Fiţi bine venit între noi!

D-l *C. Giurescu* zice: Domnule Preşedinte, Onoraţi Colegi, Mi-aţi făcut deosebita onoare ca să mă alegeţi ca membru activ în Secţiunea istorică. Vă exprim tuturor adânca mea recunoştinţă. Sunt cu atât mai mişcat şi mulţumirea mea cu atât mai deplină, cu cât am fericirea ca să găsesc între D-voastre pe foştii mei profesori, cari mi-au insuflat dragostea de ştiinţă şi de la cari am învăţat metoda de lucru. Năzuinţa mea cea mai vie este să corespund aşteptărilor D-voastre, urmând pildele atât de strălucite de muncă fără preget în câmpul ştiinţei, de activitate necurmată închinată înălţării şi înfloririi Academiei, pe cari le găsesc printre D-voastre. Viu alături de D-voastre cu dor de muncă şi însufleţit de cel mai neclintit devotament pentru idealurile şi interesele acestei Alma mater a culturii noastre naţionale.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A ales secretar al Secţiunii pe 7 ani pe d-l *I. Bianu* în locul rămas vacant prin încetarea din vieaţă a regretatului N. Quintescu;

b) A hotărît, cu 6 voturi pentru şi 1 contra, a se propune plenului alegerea de membru activ a d-lui Sextil Puşcariu.

Intâia deciziune se iea spre cunoştinţă; pentru a doua se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de Luni 19 Maiu.

Secţiunea literară mai comunică următoarele propuneri:

A se tipări în publicaţiunea: *Din vieaţa poporului român: a)* scrierea d-lor T. Pamfile şi M. Lupescu: *Cromatica poporului român; b)* o culegere a Părintelui Ioan Bârlea de producţiuni literare poporale din ţinutul românesc al Maramureşului, dimpreună cu două culegeri de melodii făcute de d-nii Tiberiu Brediceanu şi Bela Bartók; *c)* culegerea d-lui Artur Gorovei:

Credinţe şi superstiţii; d) lucrarea d-lui T. Pamfile, *Diavolul ca învrăjbitor al lumii, după credinţele poporului român.*

— Propunerile Secţiunii se aprobă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a decis să facă plenului următoarele propuneri:

1. Din suma disponibilă dela Fondul Princesa Alina Ştirbei, d-l *N. Iorga* să publice urmarea colecţiunii d-sale de acte privitoare la relaţiile Occidentului cu Orientul în secolele XV—XVI: *Notes et extraits pour servir à l'histoire des croisades;*

2. Din suma de lei 10.828,20, ce a rămas la dispoziţiunea Secţiei după îndestularea trebuinţelor pentru anul viitor, să se ajute cu 5.000 lei săpăturile ce sunt a se intreprinde sub direcţiunea d-lui *V. Pârvan* la cetatea Histria;

3. Cu restul de lei 5 828,20 să se ajute tipărirea, sub îngrijirea d-lui I. Bogdan, a cronicei lui Neculce, pe baza manuscriptului păstrat în colecţiile Academiei, de către Comisiunea istorică a României.

— Intâiele două propuneri, în urma explicaţiunilor date de d-l *I. Bianu*, se pun la vot şi se aprobă

Cu privire la a treia propunere, d-l *I. Bianu* zice: Deşi sunt membru în Comisiunea istorică a României, totuş cred că această propunere a Secţiunii istorice Academia nu o poate aprobà. Şi aceasta ca o chestie de principiu. In adevăr, Academia pentru multiplele ei trebuinţe recurge la ajutorul Ministerului de Instrucţie şi ar fi un non sens ca ea să înapoieze sub formă de subvenţie acest ajutor numitei Comisiuni, care este a aceluiaş Minister. Fireşte că este de mare interes să se publice într'o bună ediţie cronica lui Neculce şi încă sub competenta îngrijire a colegului nostru *Bogdan;* dar această ediţiune să apară în publicaţiunile Academiei. Numai aşà este cu putinţă ca ea să fie făcută cu cheltueala Academiei. De aceea sunt de părere ca Secţiunea să revină asupra deciziunii ei şi să facă în acest sens o nouă propunere.

D-l *D. Onciul* zice că propunerea Secţiei să fie pusă la vot şi plenul să hotărască cum va găsì mai bine.

— A treia propunere a Secţiunii se pune la vot şi nu se aprobă.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 16 MAIU 1914

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *G. Țițeica* cetește *Discursul* d-sale de recepțiune: *Din vieața și activitatea lui Sp. Haret.*

D-l *St. C. Hepites* cetește *Răspunsul* la discursul d-lui *G. Țițeica.*

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

Dela Părintele *I. M. Moldovanu* se primește următoarea scrisoare:

«Spre multă mângâiere mi-a servit scrisoarea D-voastre din 5 ale curentei, pentru care vă rog a primì atât D-voastre cât și prea stimații colegi ai noștri cea mai afectuoasă mulțămită.

«Cu multă părere de rău mă văd însă silit a vă aduce la cunoștință, că puterile mele merg scăzând și abià-mi permit unele mișcări în chilioara mea și în apropierea ei, — și acestea încă numai când și când»

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se publicà în *Anale* scrierea d-lui I. C. Filitti: *Corespondența Domnilor și boierilor români cu Metternich și cu Gentz între anii 1812—1828.*

— Propunerea Secțiunii se aprobă.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 14 Maiu, prin care se arată că Secțiunea, având nevoie în sânul ei și de reprezentanți din domeniul științelor sociale, a decis să propună plenului a pune în discuție chestiunea dacă nu ar fi timpul să se crească numărul membrilor corespondenți dela 15 la 20.

D-l *N. Iorga* zice că a lipsit dela ședința Secțiunii, în care s'a luat această hotărîre D-sa este contra propunerii și de aceea roagă ca discuțiunea în plen să se facă, când va fi și d-sa de față.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare.

D-l *Gr. Antipa* zice că în ședința trecută s'a decis a se pune la dispoziția d-lui Pârvan suma de 5.000 lei, pentru a face săpături arheologice la cetatea Histria. Eu cunosc greutățile ce sunt de întâmpinat, mai ales peste Dunăre, în asemenea intreprinderi. Suma de 5.000 lei este neîndestulătoare și de aceea propun să se dea și restul de 5.000 lei, care a rămas la dispoziția Secțiunii istorice. D-l Pârvan, ca să poată pornì aceste lucrări, a fost nevoit a se adresà și Ministerului Domeniilor, cerând să-i facă toate înlesnirile posibile, procurând mijloace de transport, construind adăposturi pen-

tru lucrători şi altele Fireşte că suma de 10.000 lei este şi ea neîndestulătoare; dar este bine ca Academia să dea imboldul; începutul să se facă şi apoi va trebui să dea Statul sumele necesare

D-l *I. Bianu* este surprins de cererea d-lui Antipa, întru cât se ştie că săpăturile sunt în sarcina Statului. Oare acum Statul nu mai dă nimic? Statul are Muzeul de antichităţi şi mai are Comisiunea monumentelor istorice, în a căror cădere sunt săpăturile, cercetările, conservarea monumentelor; la Muzeu e director d-l Pârvan, la Comisiunea monumentelor Preşedinte este Preşedintele nostru d-l Dr. Istrati. Rog să ni se spună ce măsuri a luat şi iea Statul cu privire la lucrările acestor două Instituţiuni. Academia şi-a întins din ce în ce câmpul de activitate; dar mai departe acum nu poate merge, căci îi lipsesc mijloacele. Dacă s'a dat suma de 5.000 lei, aceasta a fost mai mult ca o indicaţie şi o apreciere a importanţei lucrărilor.

D-l V. *Pârvan* zice: In teorie sunt cu totul de părerea d-lui Bianu. Statul trebue să facă toate. Muzeul e al Statului şi deci acesta trebue să dea mijloacele. Statul de altfel şi dă câte 5.000 lei anual, cam atât cât să nu se poată face nimic mai serios. Dacă am săpat complet Ulmetum cu această sumă, e că am avut jertfa de timp şi remuneraţie a unor prieteni şi şcolari entuziaşti, ca şi mine pentru aceste lucrări. Cu economii aproape nepermise, până la sgârcenie, am reuşit să facem cevà Meritul însă nu e al Statului, ci al prietenilor şi şcolarilor mei, fără de cari cu banii ce mi-i dedeà Statul, doară excursii de cercetări prealabile arheologice de-aş fi putut face, iar nu săpături sistematice. Sunt recunoscător colegului şi prietenului Antipa pentru propunerea ce-o face în favoarea planurilor mele ştiinţifice Sunt recunoscător şi Academiei pentru cei 5 000 lei, ce mi-a acordat până acum. Dar, după cum colegul Antipa, ca un perfect cunoscător al împrejurărilor locale, cu toată dreptatea a spus, «până ce să dea Statul ce trebue, localnicii distrug şi înstrăinează tot ce-i mai preţios». Când dară Academia poate da, nu e bine să facă teorie, cine are datoria să dea ori nu, ci e bine să facă *ea, direct,* opera naţională pe care Statul din diferite motive nu o face. Eu personal nu cer nimic peste ce mi-aţi dat. In orice caz, nu mie, ci culturii naţionale daţi Veţi hotărî, cum veţi crede mai bine. Ţineam însă să stabilesc că teoria şi practica, ca de atâtea ori, nici acum nu se potrivesc. Mai ales acum, nu, când propriu zis nici n'aveţi de a face cu Muzeul ori cu Statul, ci cu un coleg al D-voastre, căruia, potrivit *Statutelor Academiei, îi daţi o misiune academică,* strict ştiinţifică, şi dacă aţi vrea, chiar deadreptul independentă de Stat.

D-l *I. Simionescu* este în contra părerii d-lui Bianu, căci nu numai Statul are datoria să dea ajutor pentru facerea săpăturilor, dar în primul rând

datoria este a Academiei de a da impuls cercetărilor ştiinţifice, pentrucă ea este mai cunoscătoare în aceste chestiuni. Şi precum s'a pus la dispoziţia Secţiunii istorice o sumă în acest scop, tot astfel să se dea şi Secţiunii ştiinţifice.

D-l *St. C. Hepites* răspunde d-lui Simionescu, că Secţiunea ştiinţifică, într'o şedinţă anterioară, şi-a repartizat sumele ce i s'au pus la dispoziţie, aşà ca să fie toate trebuinţele îndestulate, pe cât va fi cu putinţă. Dela acea şedinţă a Secţiei e probabil că d-l Simionescu a lipsit.

D-l *G. Ţiţeica* merge şi mai departe în ce priveşte chestiunea în principiu. D-sa crede că asemenea intreprinderi să nu se mai facă sub auspiciile Statului, ci numai sub acelea ale Universităţilor şi ale Academiei, cărora Statul să le pună la dispoziţie sumele necesare.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ar dori ca Academia să înainteze Ministerului de Instrucţie un memoriu cât mai amănunţit, în care să se arate cum stau de rău astăzi lucrurile, în ce priveşte săpăturile, şi să se indice felul de lucru în viitor. Mai nainte d-l Dr. Istrati erà în contra săpăturilor, căci se făceau în aşà fel, că erà mai bine să rămână monumentele sub pământ, unde să aştepte pe învăţatul care să le dea la lumină şi să le studieze. Acum a sosit acel timp: d-l Pârvan cu solidele sale cunoştinţe şi cu avântul tinereţei este gata să meargă să desgroape istoria din trecut a pământului pe care îl locuim noi Românii. E păcat de neiertat ca obiecte găsite în pământul nostru, să le găsim, cum s'a întâmplat până acum, în muzee străine. Incheind, d-l Preşedinte roagă Secţiunea istorică să ţină seamă de dorinţa exprimată în plen de a se mări subvenţia pentru săpăturile d-lui Pârvan.

— Se aprobă propunerea d-lui Dr. Istrati de a se trimite un memoriu Ministerului de Instrucţie şi d-l Pârvan se însărcinează cu întocmirea acestui memoriu.

Părintele Dimitrie Dan, membru corespondent, trimite ca dar din partea parohului Vasile Isopescul din Volcineţi (Bucovina) două manuscripte, unul slavon şi altul român. Cel slavon este un *Apostol* scris în Moldova, în secolul XVII; iar cel român este o carte de cântări bisericeşti cu note orientale (psaltichie). Părintele Dan exprimă dorinţa ca Academia să trimită pentru cabinetul de lectură «Dumbrava» din Volcineţi publicaţiunile ei poporale.

D-l *I. Bianu* zice: Cazul e caracteristic şi el face parte dintr'o serie enormă de acest fel. In timpul din urmă s'au îmmulţit foarte mult bibliotecile populare şi din toate părţile ne vin cereri ca cea de astăzi. Nouă aici în ţară ne lipseşte o bibliotecă populară. Academia ce poate da acestor biblioteci? Ea are sau material ştiinţific, sau lucrări de ştiinţă, cari

nu pot folosì în asemenea biblioteci. Pe toţi îi îndemnăm să facă cereri la societatea «Steaua» şi la Casa Şcoalelor; dar mulţi ne înştiinţează că s'au adresat acolo, dar n'au primit nici un răspuns. Academia a trimis şi trimite toate publicaţiile ei liceelor, iar *Analele* tuturor gimnaziilor, seminarelor şcoalelor normale, etc. Este însă un alt mare păcat, că aceste publicaţii nu se ţin în regulă, se pierd şi de multe ori ele sunt cerute mai în urmă de noii directori ai şcoalelor, cari ca şi cei precedenţi îşi exprimă dorinţa să înjghebeze o bibliotecă.

D-l *I. Simionescu* crede că acest gol al lipseì bibliotecii populare tot Academia trebue să-l umple. Ştie că rolul Academiilor nu este acesta, dar în România acest rol cade Academiei noastre. Biblioteca «Steaua» se împarte rău, cum se face acum; Casa Şcoalelor d-l Simionescu nu ştie încă ce tipăreşte. Toate privirile deci sunt îndreptate către Academie, care ar trebuì să umple şi acest gol.

ŞEDINŢA DELA 17 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 13 Maiu, prin care se arată modul cum s'a distribuit pentru trebuinţele Secţiunii în 1914—15 suma de lei 35.000, pusă la dispoziţiunea ei.

— Se aprobă.

ŞEDINŢA DELA 19 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *Dr. V. Babeş* exprimă dorinţa ca Vineria viitoare, la 23 Maiu, să se ţină şedinţă publică, în care d-sa să facă comunicarea anunţată: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

D-l *T. V. Stefanelli* roagă ca în aceeaş şedinţă să facă şi d-sa comunicarea despre: *Stâlpul lui Mihail Racoviţă din Bucovina.*

— Propunerile se aprobă şi se decide ca şedinţa publică de Vineri să înceapă la ora 3.

La ordinea zilei se pune propunerea Secţiunii literare pentru alegerea de membru activ a d-lui Sextil Puşcariu.

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere asupra activității științifice a d-lui Pușcariu:

«Secțiunea literară, cu șase voturi din șapte membri prezenți, vă propune să alegeți membru activ pe d-l Sextil Pușcariu, în locul regretatului N. Quintescu.

«D-l Sextil Pușcariu este membru corespondent al Secțiunii noastre dela 1905.

«Arătând atunci activitatea și titlurile, pe temeiul cărora a fost ales membru corespondent, în ședința dela 11 Aprilie 1905, ziceam:

«D-l Sextil Pușcariu a făcut în anii 1895—1899 studii universitare de «filologie romanică, germanică și slavică la Universitatea din Lipsca; a luat «parte apoi doi ani la lucrările dela școala de studii înalte din Paris și s'a «dedat cu tot dinadinsul la filologia românească. Dela 1898 încoace, a pu- «blicat în țară și în străinătate o serie de lucrări de filologie românească, «cari i-au câștigat un loc de frunte între romaniști și între filologii români.

«Principalele lucrări publicate ale d-lui Sextil Pușcariu sunt: 1) *Dialectul* «*văii Oltului de sus*, publicată în 1898 în al 5-lea *Anuar al Institutului* «*pentru limba română dela Lipsca*; 2) *Sufixele diminutive românești*, pu- «blicată la 1899 ca teză de doctorat; 3) *Studii și notițe filologice și etimo-* «*logice*, publicate dela 1901 încoace, în *Convorbiri Literare* și în *Archiv fur* «*romanische Philologie;* 4) *Latinul* **ti** *și* **ki** *în limbile română, italiană și* «*sardă*.

«Filologi romaniști străini și români de cea mai înaltă autoritate, ca W. «Meyer-Lubke dela Universitatea din Viena, G. Weigand, G. Paris, M. Fried- «wagner dela Cernăuți, Guarnerio dela Milan, Hey dela Munchen, Ov. Den- «sușianu și alții, toți au făcut în reviste speciale dări de seamă și aprecieri «foarte elogioase despre lucrările tânărului filolog Pușcariu. Prin aceste scrieri «d-l Pușcariu nu numai a lărgit și adâncit mai mult cunoștințele despre des- «voltarea unor elemente însemnate ale limbii noastre, dar a atins și unele «din cele mai mari probleme ale originilor și formării limbilor romanice.

«Scrierea despre Sufixele diminutive românești este numită în *Romania* «(XXX, 472): «Lucrare însemnată și bine întocmită, cu atât mai prețioasă, că «sufixele diminutive au o parte mare în derivarea românească și Meyer- «Lübke de abià le-a putut atinge în gramatica sa.»

«G. Paris, făcând o foarte elogioasă dare de seamă (*Romania*, XXXII, «476) despre întâia serie din *Studiile și notițele filologice*, extrase din *Con-* «*vorbiri*, zice că d-l Pușcariu este unul din cei mai distinși membri din «grupul de tineri învățați români, cari de câțivà ani încoace au făcut să «intre filologia românească pe căi nouă și rodnice.

«In studiul despre latinul **ti** şi **ki** în limbile română, italiană şi sardă, «d-l Puşcariu atinge una din problemele cele mai înalte ale originii şi for-«mării limbilor romanice şi arată, prin exemple analizate cu multă pătrun-«dere, cum studiul adânc al limbii române poate aruncà multă lumină «asupra acelui proces intim de desvoltare a limbii poporului roman, care a «dat naştere limbilor romanice.

«Cu această lucrare d-l Puşcariu a intrat în rândul întâiu al filologilor «romanişti şi ea i-a deschis porţile Universităţii dela Viena, unde a fost ha-«bilitat docent şi în toamna anului trecut şi-a început cursul.

«Filologia românească a câştigat în d-l Puşcariu o nouă şi însemnată pu-«tere de muncă, dela care avem dreptul să aşteptăm multă lumină asupra «desvoltării istorice şi a vieţii organice a limbii noastre. Calităţile ştiinţifice «ale scrierilor sale îl fac vrednic ca, fără întârziere, să fie chemat a luà de «aproape parte la lucrările Academiei noastre, a cărei principală însărcinare «este studierea şi cultivarea limbii».

«Noua şi însemnata putere de muncă», pe care filologia românească o câştigase în d-l Puşcariu nu a încetat de a muncì cu mult spor şi a îndeplinì cu prisosinţă aşteptările noastre, aducând «multă lumină asupra desvoltării istorice şi a vieţii organice a limbii noastre».

«Intr'adevăr, pe când noi îl alegeam aici membru corespondent, d-l Puşcariu tipărià al său *Etymologisches Worterbuch der rumanischen Sprache. I. Lateinisches Element*, publicat la Heidelberg în 1905, acea frumoasă lucrare pe care Secţiunea literară a onorat-o la 1907 cu premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 lei, pe temeiul unui raport al meu.

«Prin activitatea sa filologică apreţiată de fruntaşii ştiinţei, d-l Puşcariu s'a ridicat repede între fruntaşii filologiei romanice şi dela situaţia de docent la Universitatea din Viena s'a ridicat la cea de profesor la Universitatea din Cernăuţi. D-l Puşcariu a dus la catedră nu numai un bun filolog romanist, dar şi un literat român de minte, de gust şi de inimă. D-l Puşcariu, prin munca şi talentul său, a cucerit astfel o poziţiune de mare însemnătate pentru cultura noastră naţională.

«Sunt acum nouă ani, de când Academia a cucerit dela d-l Puşcariu şi d-sa i-a dat cu toată inima nu numai ştiinţa sa filologică, dar şi cea mai bună parte a puterilor sale de muncă pentru îndeplinirea uneia din lucrările de căpetenie şi din cele mai grele cari au fost puse ca ţeluri ale acestei Instituţiuni chiar dela întemeierea ei — *Dicţionarul limbii române.*

«După încercarea Laurianu-Massimu rătăcită pe drumuri greşite şi terminată la 1876, Academia nu a mai făcut o nouă încercare, până când M. S. Regele — la 1884 — a dat puternicul său îndemn la facerea lucrării atât de necesare pentru limba noastră.

«Două nouă încercări au fost făcute, fără să ajungă scopul, deși făcute de bărbații cei mai învățați și mai ageri filologi ce-i aveam pe atunci In 1905 s'a dat această mare însărcinare d-lui Sextil Pușcariu, pe atunci numai tânăr docent la Universitatea din Viena In *Analele* Academiei, începând dela ședința din 23 Martie 1906, se poate vedeà an cu an înaintarea lucrării, din care s'au publicat până acum 1.196 pagine, în cari se cuprind toate cuvintele începătoare cu literele A, B, F, G, H.

«Dela 1905 d-l Pușcariu și-a dat și își dă cea mai bună parte a timpului și a puterilor sale de muncă acestei lucrări, a cărei valoare este recunoscută nu numai de Academia noastră, ci și de cele mai înalte autorități de specialitate din străinătate

«D-l Pușcariu, cu conlucrarea câtorvà harnici și pricepuți colaboratori, ridică, în cele mai bune condițiuni științifice, limbii noastre monumentul Dicționarului ei, a cărui întocmire a fost unul din scopurile pentru care Academia a fost întemeiată. De fapt deci, d-l Pușcariu ocupă un loc de frunte în activitatea Academiei și Secțiunea literară crede că este sosit momentul ca să ocupe acest loc și de drept și în formă.

«Mai adaog un cuvânt:

«D-l Pușcariu nu este numai un filolog cu mintea rece, d-sa este și un literat cu inima caldă; în tinerețe a publicat versuri; la vârsta bărbăției scrie critice literare luminoase și face conferințe literare din cari radiază căldura iubirii de frumos și de neam.

«Academia, alegându-l membru activ, se va întărì pentru munca viitoare pe terenul limbii și al literaturii naționale».

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 22; voturi pentru 22.

— D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit unanimitatea voturilor și proclamă pe d-l *Sextil Pușcariu* membru al Academiei în Secțiunea literară.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* prezentă proiectul de buget al Academiei pentru anul 1914—15, care se va pune la ordinea zilei într'o viitoare ședință.

D-l Președinte amintește apoi că în ședința dela 13 Maiu s'a cetit deciziunea Delegațiunii de a se modificà art. 18 din Regulamentul pentru serviciile Academiei, în sensul de a se mărì cu 10% salariile funcționarilor, cari fac serviciu și înainte și după amiazi, și a se adaoge un alineat nou la art 5 cu privire la absențe nemotivate. Acest alineat nu este atât o măsură de constrângere, căci funcționarii noștri sunt foarte conștiincioși, cât mai mult o completare a Regulamentului. D-l Președinte roagă plenul Academiei să aprobe deciziunea Delegațiunii, așà cum a formulat-o

D-l *I. Bianu* se crede dator a spune câtevà cuvinte în această chestiune, pentru care a făcut propunerea aprobată de Delegațiune și adusă la hotărîrea plenului. Nimenea nu poate cunoaște mai de aproape și mai bine ca d-sa funcționarea serviciilor Academiei și trebuința justificată de a se aprobà ameliorarea propusă unei categorii din funcționarii acestei Instituțiuni. Serviciile Academiei s'au desvoltat pe încet, nu atât în proporție cu trebuințele, cât în proporție cu mijloacele bănești de cari se puteà dispune. Serviciile Academiei nu se pot mulțumì numai cu funcționari conștiințioși, ci lor le trebuesc funcționari alipiți cu devotament de această Instituție. La început am fost siliți să ne mulțumim numai cu funcționari, cari puteau da o jumătate de zi. Aceasta însă erà evident numai o stare trecătoare și continuu s'a urmărit idea de a se aveà din ce în ce mai mulți funcționari, cari să fie numai ai Academiei. Până acum am ajuns ca 11 din 29 să fie în această categorie; ceilalți dau Academiei orele de dimineață sau de după prânz și, în cealaltă jumătate a zilei, aproape toți au alte funcțiuni sau ocupațiuni. S'au adus tuturor în anii din urmă diferite îmbunătățiri de onorar. Cred însă că pentru funcționarii, cari sunt ocupați ziua întreagă la Academie, e necesar să se mai facă un pas înainte din cauza scumpetei generale a traiului în Capitală. Din acest motiv am făcut propunerea și sunt recunoscător Delegațiunii care a aprobat-o, chiar și numai cu aplicarea gradată. Ca conducător al serviciilor îi cunosc bine pe toți, cum îmi și este datoria, și fără să intru în amănunte, vă încredințez că funcționarii Academiei sunt devotați Instituției pe care o slujesc cu credință. Aprobând propunerea Delegațiunii, veți da nu numai o răsplată meritată, dar veți contribuì la consolidarea și mai mare a serviciilor Academiei.

D-l *V. Pârvan* dorește să fie lămurit dacă și oamenii de serviciu, cari și ei sunt ocupați toată ziua la Academie, se vor bucurà de adaosul făcut funcționarilor.

D-l *I. Bianu* răspunde că, prin proiectul de buget, s'au făcut și oamenilor de serviciu unele îmbunătățiri.

— Ne mai luând nimeni cuvântul, d-l Președinte pune la vot deciziunea Delegațiunii și se aprobă cu unanimitate.

Se cetește procesul verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 17 Maiu, prin care se arată că Secțiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A fixat ca subiect al premiului Năsturel din 1919: *Bibliografia istoriei Românilor;*

b) A ales Comisiunea, compusă din d-nii *D. A. Sturdza, A. D. Xenopol* și *I. Bogdan*, pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezentà în 1915 la

concursul premiului «Alexandru Ioan Cuza», de 20 000 lei, cu subiectul: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.*

c) A ales pe d-nii: *A. D. Xenopol, N. Iorga* și *C. Giurescu* în Comisiunea, care să examineze lucrările ce se vor prezentà în 1915 la Marele premiu Carp, de 7.000 lei, cu subiectul: *Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre.*

d) A aprobat raportul de nepremiare a singurului manuscris prezentat la premiul Adamachi, de 5.000 lei, cu subiectul: *Sentimentul religios în populația noastră rurală.*

Cu privire la a doua deciziune a Secțiunii istorice, d-l *I. C. Negruzzi,* zice că premiul Cuza, de 20.000 lei, se publică de un mare șir de ani și că niciodată nu s'a prezentat vreo lucrare. Este aproape evident că nici în viitor n'au să se prezente lucrări asupra acelei părți întunecoase din istoria noastră. De aceea d-sa se întreabă, dacă n'ar fi bine ca Secțiunea istorică să revină asupra deciziunii ei și să ne facă o altă propunere, fie divizându-se premiul în mai multe premii, fie dându-se sumei de 20.000 lei o altă întrebuințare.

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* crede că ar fi, poate, nimerit să se intervină la Vatican și Constantinopole, ca să se cerceteze cu deamănuntul arhivele de acolo, în cari s'ar găsì material referitor la subiectul premiului Cuza.

D-l *N. Iorga* observă că la Vatican nu mai e nici un document referitor la istoria noastră, care să nu fi fost studiat, iar la Constantinopole nu se găsesc documente dinainte de secolul XIV.

D-l *D. Sturdza* zice că, întru cât s'a publicat premiul atâția ani, mai poate fi publicat și pentru anul viitor.

D-l *I. C. Negruzzi* ar dorì ca la anul viitor, dacă nu se vor prezentà lucrări, cum e aproape sigur, Secțiunea istorică să ne aducă propunerile ei în sesiunea generală.

D-l *I. Bianu* zice că dorința Academiei, ca acest premiu să-și găsească lucrarea, căreia să merite a fi dat, a fost atât de mare, încât l-a înscris în Regulamentul general, art. 94, prin care s'a regulamentat fondul Cuza. Va trebuì deci ca acest articol să fie modificat, pentru a se scoate dela concurs subiectul, care se publică fără rezultatul dorit dela 1872.

— Deciziunile Secțiunii se ieau spre cunoștință și se decide ca valoarea premiului Adamachi de 5.000 lei, neacordat, să se capitalizeze.

D-l *I. Bianu* cetește următorul raport asupra lucrărilor Comisiunii Dicționarului în 1913—14:

«In cursul anului trecut, Comisiunea Dicționarului a fost greu lovită prin pierderea a doi din membrii ei, regretații colegi I. Kalinderu și N. Quintescu Ani îndelungați amândoi colegii pierduți acuma au urmărit cu un interes statornic lucrarea Dicționarului și au ajutat-o cu luminile cunoștințelor lor. Membrii rămași au crezut că este necesar ca chiar în cursul anului să completeze în mod provizoriu Comisiunea și au rugat pe d-nii colegi Duiliu Zamfirescu și I. Bogdan să-i aducă luminile și ajutorul lor competent. Rămâne ca acuma Comisiunea să fie completată definitiv prin hotărîrea Domnilor-Voastre.

«Lucrarea Dicționarului a înaintat după normele cunoscute din anii trecuți. Evenimentele din vara trecută, cari au suspendat pentru câtevà luni toată activitatea normală a țerii, precum și oarecari dificultăți tipografice ivite în ultimele două luni, au împiedecat tipărirea ultimelor coale redactate și gata de tipar.

«Din fascicula I-a a părții a II-a din tomul I, fasciculă care cuprinde începutul cuvintelor cu *C* până la verbul *Cănì*, s'au tipărit coalele 2—5 și astfel s'a încheiat și publicat această fasciculă.

«Din tomul II s'au tipărit coalele 21—25, cari formează fascicula V și cuprinde cuvintele *Grozăvatec-Holèră.*

«Fiind d-l coleg Sextil Pușcariu ales acuma membru activ al Academiei și având astfel o și mai mare parte de răspundere ca până acuma pentru cât mai repedea înfăptuire a acestei mari opere naționale, atât de viu dorită de Augustul ei inițiator și protector al Academiei, avem deplină încredere că atât d-sa, cât și vrednicii și pricepuții d-sale colaboratori, d-nii I. Rădulescu-Pogoneanu, D. Evolceanu, C. Lacea și Th. Capidan, vor da toate puterile lor acestei opere de așà de mare însemnătate națională».

— Raportul se iea spre cunoștință și se aprobă

Se procede la alegerea Comisiunii Dicționarului pentru 1914—15.

— Sunt aleși d-nii: *I. Bogdan, St C. Hepites, T. Maiorescu, I. C. Negruzzi, D. A. Sturdza, Duiliu Zamfirescu.*

D-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* amintește că într'o ședință precedentă Academia a rugat pe d-l coleg Pârvan să întocmească un memoriu privitor la starea ruinelor antice din România și la explorarea lor. D l Pârvan a întocmit acel memoriu, care urmează să fie cetit astăzi. D-l Dr. Istrati, ca președinte al Comisiunii monumentelor istorice, a cercetat putința acelei Comisiuni de a venì în ajutorul săpăturilor d-lui Pârvan ; dar a constatat cu părere de rău că acele mijloace sunt așà de mărginite, încât nu pot face față nici celor mai însemnate trebuințe ale monumentelor date în

îngrijirea ei. Va căutà totuş ca să găsească oarecari mijloace, spre a ajutà această însemnată lucrare. D-l Pârvan este rugat a cetì memoriul.

D-l *V. Pârvan* ceteşte următorul memoriu:

«In urma însărcinării ce aţi binevoit a-mi da în şedinţa dela 16 Maiu c, cu prilejul discuţiunii asupra săpăturilor ce vreau să încep la Histria, anume de a vă expune pe scurt situaţiunea ruinelor antice dela noi şi a cercetărilor ştiinţifice asupra lor, am onoarea a vă comunicà cele următoare:

«In anul 1903 s'a alcătuit de către Ministerul de Culte un inventar al tuturor monumentelor istorice din ţară, iar în anul 1893 s'a votat legea şi regulamentul pentru descoperirea monumentelor şi obiectelor antice. Pe baza acestor acte legislative, Ministerele de Culte, Interne şi Domenii în special, iar toate celelalte în chip anex, şi-au luat obligaţiunea de a priveghià asupra preţioaselor rămăşiţe istorice, ferindu-le de distrugere ori înstrăinare. O lege specială pentru conservarea monumentelor istorice dispuneà, tot în anul 1893, ca o comisiune deosebită a monumentelor istorice pe lângă Ministerul de Culte să poarte grija conservării şi restaurării monumentelor naţionale. Grija cercetărilor arheologice, precum şi supravegherea tuturor săpăturilor publice şi particulare din ţară fu dată atunci, prin prima din cele două legi citate mai sus, Direcţiunii Muzeului Naţional de Antichităţi.

«Rezultatele practice ale acestor legi au fost următoarele. Direcţiunea Muzeului, reprezentată prin Grigore Tocilescu, a făcut cercetări şi săpături în câtevà—puţine—localităţi istorice din ţară. Pentru rest prefecţii, subprefecţii, primarii, revizorii şcolari au contribuit, după legăturile personale pe cari le-au avut cu Directorul Muzeului, când mai mult, când mai puţin, când de loc, la aplicarea legilor respective. Dinspre partea ei, Comisia monumentelor istorice s'a mărginit la restaurarea ori conservarea vechilor noastre biserici şi mânăstiri, lăsând monumentele greco-romane cu totul în seama Muzeului Naţional de Antichităţi.

«Muzeul însă nu aveà nici mijloacele materiale pentru conservarea şi cercetarea tuturor ruinelor antice din ţară—din fericire, dar şi din nenorocire, extraordinar de numeroase—şi cu atât mai puţin aveà personalul ştiinţific, tehnic şi de gardă pentru studiarea şi ocrotirea acestor ruine

«Deşi se ştià şi se recunoşteà că măcar unele din cetăţile greco-romane din ţara noastră, prin importanta lor excepţională istorică şi arheologică, ar fi meritat ca să li se dea câte un gardian, spre a se împiedicà distrugerea lor mai departe de către localnici, nimeni n'a avut îndrăzneala să facă cheltueala bugetară trebuitoare (ar fi trebuit vreo 30 de gardieni a 60 lei lunar, deci vreo 22.000 lei anual pentru pază—(adică pentru toate cetăţile importante din ţară cât *numai* pentru colecţia Hurmuzachi),—cu încă

vreo 60.000 lei cheltueală inițială pentru facerea câte unei căsuțe țărănești pentru locuința gardianului fiecărei cetăți odată pentru totdeauna). Deși de altă parte se știà că un serviciu de cercetări arheologice trebue să-și aibă organizație științifică și tehnică permanentă într'un institut arheologic statornic organizat și cu putința unei inițiative științifice și administrative cât mai largi, nimeni, nici chiar Tocilescu, nu a încercat măcar, de o parte să formeze personalul priceput necesar, iar de alta, ca buget, să dea mijloacele trebuitoare intreprinderii.

«Rezultatul a fost că localnicii din *Sucidava, Romula, Drobeta,* și toate celelalte nenumărate localități antice de prima însemnătate, au continuat a-și face case și coșare cu piatra și cărămida dela cetăți, diferiții particulari amatori au continuat a-și face colecție de antichități pe cari, în parte, le-au vândut peste graniță, Ministerul de Domenii și de Lucrări publice au continuat a arendà particularilor terenuri istorice (de pildă, foarte multe dintre cetățile antice din Dobrogea), pe cari particularii, firește, le-au exploatat cum au știut mai bine: citez numai Topalu și Calachioi —' castele romane—devenite cariere de piatră ale particularilor,—sau a exploatà direct pentru canalizări, căi ferate ori șosele (citez Axiopolis, în mare parte distrus pentru conducta de apă Cernavoda — Constanța), eventual Ministerul de Răsboiu a ajutat și el această operă puțin patriotică, utilizând pentru fortificații materialul clădirilor antice din apropiere (Axiopolis). Tot astfel primăriile, ca la Constanța ori Turnu-Severin, cu toate legile pe cari ar fi trebuit să le aibă în vedere, au continuat a lăsà mână liberă particularilor să facă ce vor ști ei mai bine cu antichitățile de pe terenul lor.

«Din cauza prea mulților stăpâni și a prea multelor răspunderi, atât privegherea obișnuită, cât și urmărirea stricăciunilor a fost din punct de vedere practic imposibilă. Fiecare autoritate s'a lăsat pe grija celeilalte, eventual a făcut-o răspunzătoare pe aceea de pagubele întâmplate. Mai ales însă Ministerul de Interne, care prin prefecți, primari, inspectori administrativi și jandarmi, ar fi putut să fie un adevărat părinte pentru rămășițele antice din țara noastră, n'a făcut decât prea puțin, fără îndoeală nu din vina lui, ci din a stării generale de incultură și materialism feroce al întregului nostru funcționarism.

«Acum un an, din motive personale, grija privegherii și cercetării ruinelor și săpăturilor din țară a fost trecută dela Muzeul Național la Comisiunea monumentelor istorice. Astfel tradiția care se formase timp de 20 de ani, că tot ce privește resturile antice își are un singur șef răspunzător, recunoscut până în cele mai depărtate sate ale țerii, de unde naivii căutători de comori adresau cererile lor direct Muzeului de Antichități, fu stricată fără a i se pune nimic în loc. Noua lege a Comisiunii monumentelor nu prevede

nimic, nici asupra controlului, nici asupra clasării, nici asupra studierii monumentelor istorice. Tot ce-am pomenit mai sus asupra absolutei necesităţi a unui serviciu de inspecţie şi pază, de cercetare tehnică şi de centralizare ştiinţifică şi administrativă, într'un anume organ bine definit, cu o autoritate bine grăniţuită faţă de celelalte autorităţi connexe şi cu o competenţă recunoscută în chip excluziv, nu numai ca un simplu biurou informativ pentru autorităţi superioare, evident în totdeauna necompentente în chestiune, ci ca un organ hotărîtor în ultima instanţă, în toate chestiunile ce-l privesc şi mărginit de autoritatea superioară numai în ceeace priveşte partea financiară, condiţionată în totdeauna de nevoile generale ale ţerii, ne lipseşte încă mereu. Rezultatul noăi legi a monumentelor a fost că Ministerul, din motive tehnice, a trebuit să lucreze şi mai departe tot cu Direcţia Muzeului, care are serviciu permanent zilnic, iar diferitele autorităţi cari potrivit nouăi legi, trimit ştirile lor la Comisiunea monumentelor, s'au folosit de nouăle dispoziţii, doar numai pentru a încurcà lucrurile şi a comite abuzuri, făcând pierdute pe drumul între cele trei organe, cari au grija antichităţilor (Ministerul, Comisiunea şi Muzeul), diferitele rămăşiţe antice, cari în chip firesc ar fi trebuit să meargă direct la muzeu. Citez numai cazurile cu monetele antice dela Enuşeşti (Romanaţi), Slatina (Olt) şi Văleni (Roman), pentru cari subsemnatul are acte autentice, cu cari să dovedească lipsa de corectitudine a anume autorităţi.

«Având în vedere toate cele de mai sus, cred că este absolut necesar să se legifereze clar şi precis centralizarea grijei de antichităţile greco-romane, dându-se o înaltă autoritate şi o largă competenţă cu mijloacele necesare băneşti pentru organizarea autonomă a unui serviciu de priveghere şi cercetare a resturilor antice.

«Până atunci, Domnilor Colegi, cred că măcar un lucru s'ar puteà face fără nici o întârziere: cercetarea ştiinţifică imediată a acelor centre antice, ca de pildă străvechea colonie greacă dela Marea Neagră *Histria*, cari să fie studiate cu cât mai largi mijloace materiale, acum cât opera de vandalism a localnicilor încă nu a distrus şi înstrăinat toate comorile istorice ascunse acolo. Ajutorul de 5 000 de lei, pe care aţi binevoit a mi-l acordà, spre a începe lucrările, este, precum s'a observat de unii domni colegi, absolut insuficient pentru o explorare sistematică a acestor ruine, mai ales când la faţa locului lipsesc chiar cele mai elementare mijloace de adăpost al personalului ştiinţific şi lucrătorilor.

«Rugămintea mea e ca să binevoiţi a decide ca Academia să intervină pe lângă autorităţile competente (în special Ministerele de Culte, Domenii, Interne şi Lucrări publice) spre a se da intreprinderii pe care o încep cu ajutorul D-voastre — pentru care vă sunt adânc recunoscător — tot sprijinul

material şi moral, pe care aceste înalte autorităţi, dacă au bunăvoinţa necesară, îl pot da din belşug.

«De altă parte, dacă ideile pe cari le-am expus astăzi asupra organizării serviciului de pază şi cercetare a antichităţilor noastre, sunt împărtăşite şi de Domniile-voastre, atunci poate nu ar fi de prisos ca Ministerul nostru de Culte să iea cunoştinţă oficial de cele discutate de noi aici. Aceasta ar fi şi un sprijin pentru Comisia monumentelor istorice, care a hotărît într'o şedinţă recentă, ca subsemnatul să se ocupe mai de aproape de modificările ce ar trebuì aduse nouăi legi a monumentelor, spre a fi făcută mai folositoare decât acum, în ce priveşte antichităţile greco-romane ale ţerii noastre.

«In orice caz, pentru cercetarea Histriei, pentru care Comisiunea monumentelor probabil nu va aveà decât foarte puţin sau poate chiar nimic de dat acum, Ministerul va puteà, de sigur, găsì fondul de care avem nevoie.

«Căci cei 5.000 de lei pe cari Ministerul îi dă în fiecare an Muzeului pentru cercetări arheologice şi cu cari subsemnatul numai cu mare greutate a putut duce la capăt în patru ani desgroparea castelului de graniţă *Ulmetum*, nu pot fi socotiţi în chip serios ca o subvenţiune suficientă nu pentru săpături de ruine antice mai importante, dar chiar pentru staţiuni militare ori civile foarte modeste.

«In adevăr, nu trebue uitat acest lucru. Când propriu zis arheologii noştri nu prea abundă, iar domeniul de studiat e imens, e o adevărată risipă de forţe şi chiar o cruzime ca să eternizezi pe cinevà în săpături mărunte, cari altfel, cu mijloace mai mari, ar puteà fi isprăvite într'un timp incomparabil mai scurt şi astfel mereu, mereu ar puteà fi atacate şi descoperite alte localităţi antice dintre nenumăratele cari aşteaptă de atâtea zecimi de ani (Celei, Reşca, Severin, etc) o cercetare sistematică a lor.»

D-l Preşedinte felicită pe d-l Pârvan pentru documentatul d-sale memoriu şi propune ca, pe baza lui, să se facă adresă de intervenire la Guvern, pentru a da d-lui Pârvan mijloacele necesare.

— Propunerea se aprobă cu unanimitate.

Se procede la alegerea Comisiunii speciale, care să examineze lucrările ce se vor prezentà la concursul premiului «Dacia—România» din 1915 cu subiectul: *Istoria contractului de asigurare şi în special a introducerii lui în România.*

— Sunt aleşi d-nii: *C. Giurescu, St. C. Hepites, I. C. Negruzzi.*

ŞEDINŢA DELA 20 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

Dela Societatea literară sârbească din Belgrad se primeşte invitare la serbarea centenarului dela moartea lui Dositeiu Obradovici, serbare care se va face la 27 Maiu curent.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* aminteşte că Dositeiu Obradovici a fost un Sârb cu o cultură occidentală cu totul deosebită. El a fost învăţător în Moldova pe la 1780 în case boiereşti şi domneşti (Balş şi Calimachi), în cari a dat şi lecţii de limba franceză. A fost un mare scriitor sârb şi a avut o puternică influenţă nu numai în Serbia, dar prin Românii din Banat, şi asupra culturii româneşti Invăţătorul şi fabulistul Cichindeal a fost ucenic, traducător şi imitator al lui Obradovici. Pentru toate aceste motive, cred că este bine ca Academia să se asocieze la serbătorirea centenarului său, cu atât mai vârtos cu cât Sârbii de câţivà ani încoace se arată doritori de a întreţineà legături culturale cu Românii.

— Se decide a se trimite scrisoare de felicitare.

D-l *St. C. Hepites* prezentă următoarea propunere :

«Avem onoare a propune la alegerea D-voastre ca membri onorari ai Academiei pe următorii învăţaţi:

Lord Ragleigh, fizician, membru al Societăţii regale din Londra, la Londra.

Paul Appell, matematician, Preşedintele Academiei de ştiinţe din Paris,

Dr. Raphael Blanchard, Profesor la Facultatea de medicină din Paris şi membru al Academiei de medicină.

Julius von Hann, meteorologist, membru al Academiei imperiale din Viena.

«*Gr. Antipa, Dr. V. Babeş, St. C. Hepites, G. Marinescu, L Mrazec, P. Poni, N. Teclu, G. Ţiţeica*».

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare, dimpreună cu alte propuneri.

D-l *St. C. Hepites* zice: Mâine este onomastica Preşedintelui nostru, d-l Dr. C. I. Istrati. D-sa ne făcuse onoarea de a ne invità acasă, spre a vedeà cu această ocaziune colecţiunea d-sale de obiecte vechi. Am aflat însă cu părere de rău, că d-na Istrati este bolnavă şi deci, ne mai putând aveà bucuria de a face această vizită, cred că sunt interpretul simţimintelor D-voastre, făcând urări de grabnică însănătoşire d-nei Istrati şi prezen-

tând felicitările noastre d-lui Dr. Istrati cu ocaziunea onomasticei d-sale.
— Cuvintele d-lui Hepites sunt primite cu aplauze.

D-l *Dr C. I. Istrati* zice: Vă mulţumesc din toată inima în numele soţiei mele şi al meu pentru atenţiunea mai mult decât delicată pe care ne-o arătaţi. Regret foarte mult că boala soţiei mele m'a lipsit de bucuria de a vă primi acasă, unde doriam să vă arăt colecţia ce am putut strânge în 40 de ani. Fiindcă anul acesta nu s'a putut, să sperăm ca la anul viitor să fim mai norocoşi. Vă urez la rândul meu sănătate şi fericire Domniilor-Voastre şi familiilor Domniilor-Voastre.

ŞEDINŢA DELA 22 MAIŲ 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

D-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzzi*, deschizând şedinţa, zice: Văd cu părere de bine că noul nostru coleg, d-l Sextil Puşcariu, ne-a făcut plăcerea şi a avut putinţa să vină la şedinţele noastre în chiar sesiunea aceasta. Felicit pe d-l Puşcariu pentru alegerea d-sale ca membru activ şi-i urez urmarea izbânzilor sale ştiinţifice, cari, dacă se poate, vor fi şi mai mari în viitor; îi urez, mai ales, să ducă la bun sfârşit marea operă a Dicţionarului limbii române.

D-l *Sextil Puşcariu* zice: Domnule Preşedinte, Domnilor Colegi, vă mulţumesc pentru marea cinste—cea mai mare la care poate aspirà un cercetător pe ogorul ştiinţei — de a mă fi ales membru activ al Academiei Române. Sentimentele mele de vie recunoştinţă mă voiu străduì să vi le arăt printr'o muncă fără preget, căutând mai ales să duc la bun sfârşit Dicţionarul limbii române, la care lucrez din încrederea D-voastre şi în care e depusă partea cea mai bună a fiinţei mele.

Dela Secţiunea literară se primeşte propunerea de a se acordà d-lui Iosif Popovici 400 lei pentru exemplare din scrierea sa: *Dialecte române*, tom. IX, partea I.

D-l *D. Onciul* aminteşte că într'o şedinţă precedentă s'a ales o comisiune, compusă din d-nii *Poni*, *Negruzzi* şi d-sa, care să prezinte proiecte de regulamente pentru Fondurile Chrissoveloni şi Toncoviceanu. Comisiunea a întocmit proiectele şi le pune azi la ordinea zilei.

Fondul Chrissoveloni are la bază următoarea scrisoare:

Domnule Preşedinte,

«Defunctul nostru părinte Nicolae Chrissoveloni, într'un vechiu testament, care astăzi nu este în vigoare, fiind înlocuit cu altul, exprimase dorinţa de a legă Academiei Române o sumă de lei 20.000 (douăzeci de mii) pentru formarea unui fond, *din venitul căruia să se distribue premii celei mai bune lucrări scrise asupra* **comerţului.**

«Subscrişii, în dorinţa noastră de a respectă intenţiunea defunctului nostru părinte, avem onoare a vă rugă să binevoiţi a acceptă suma de:

Lei 20.000 (douăzeci mii) ce ţineam la dispoziţia d-voastră la Banca noastră, întru îndeplinirea scopului de mai sus.

«*Zane N. Chrissoveloni, Dimitrie N. Chrissoveloni, Elena Maior Soutzo, Maior D. Soutzo.*"

Cu suma de lei 20.000 s'au cumpărat efecte în valoare nominală de lei 23.500, cu un venit anual de lei 940. Din această sumă scăzându-se prelevările de 1% pentru fondul de pensiuni, conform Regulamentului respectiv, şi 15% conform Statutelor, rămâne anual disponibilă suma de lei 791, care urmează să fie întrebuinţată după cum prescrie actul de danie. Proiectul întocmit este următorul:

Regulament pentru Fondul Chrissoveloni.

Venitul anual al Fondului Chrissoveloni se va întrebuinţă în modul următor:

Art. 1. Din venitul anual se vor scădeà 1% pentru cassa de pensiuni a Academiei, conform Regulamentului fondului de pensiuni, şi 15% pentru fondul Academiei, conform Statutelor.

Art. 2. Din venitul net se va formă un premiu de 2 000 lei, care se va decerne din trei în trei ani celor mai bune lucrări asupra comerţului, publicate în limba română în intervalul celor trei ani respectivi (dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie). Premiul va fi divizibil, însă nici o parte nu va puteà fi mai mică de 500 lei.

Art. 3. Pentru cercetarea lucrărilor ce se vor prezentă, se va alege o comisiune specială de 7 membri ai Academiei. Comisiunea va hotărî şi asupra decernerii premiului, cu majoritate de cel puţin 5 voturi.

Art. 4. Restul venitului anual se va capitaliză, până când suma disponibilă pentru premiul trienal va creşte la 3.000 lei. Pe urmă, premiul va fi de 3 000 lei şi se va decerne tot în condiţiunile de mai sus

Art. 5. Sumele rămase neîntrebuinţate se vor capitaliză până la dispoziţiuni ulterioare.

Membrii Comisiunii: *I. C. Negruzzi, D. Onciul. P. Poni.*

— In urma discuţiunii la care ieau parte d-nii: *Duiliu Zamfirescu, I. C. Negruzzi, D. Onciul, St. C. Hepites, C. Giurescu, General Crainicianu, I. Bianu* şi *I. Simionescu*, proiectul de regulament se pune la vot şi se aprobă cu 19 voturi pentru, contra 2.

— Se decide apoi ca proiectul de regulament pentru Fondul Toncoviceanu să se pună la ordinea zilei într'o viitoare şedinţă.

La biurou se primesc următoarele propuneri pentru alegere de membri onorari:

«Intre erudiţii cari actualmente se ocupă mai cu seamă de ştiinţa numismatică, personalităţile cele mai eminente sunt:

«In Anglia d-l *Barclay Head*, Directorul în retragere al Cabinetului numismatic dela Britsh Museum şi autorul tratatului celui mai important de numismatică greacă (Historia Nummorum);

«In Franţa d-l *Babelon*, membru al Institutului din Franţa şi conservatorul Cabinetului de medalii din Paris, care a scris numeroase şi savante cărţi despre numismatica antică;

«In fine în Germania omul cel mai erudit în ştiinţa monetelor antice este d-l *Behrend Pick*, conservatorul Cabinetului numismatic ducal dela Gotha.

«Avem onoarea să propunem Academiei alegerea d-lor *Barclay Head, E Babelon* şi *B Pick* ca membri onorari ai Academiei, ca să fie şi numismatica reprezentată între noi prin savanţii străini cei mai în vază din Europa.

«*I. Bogdan, C. Giurescu, D. Onciul, V. Pârvan, T. V. Stefanelli, M. Sutzu, A. D. Xenopol*».

«Subsemnaţii membri ai Secţiunii Ştiinţifice, luând în consideraţiune meritele ştiinţifice şi lucrările remarcabile ale profesorului Laveran, membru al Institutului şi al Academiei de medicină din Paris, profesor la Institutul Pasteur, îl propunem ca membru de onoare al Academiei Române».

«*Gr. Antipa, Dr. V. Babeş, St. C. Hepites, Dr C I. Istrati, Dr. G. Marinescu*».

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

La ordinea zilei se pune propunerea prezentată la 20 Maiu, pentru alegere de membri onorari.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice a Lordului Rayleigh:

«Lordul Rayleigh (John William Strutt) este unul dintre celebrii fiziciani englezi; împreună cu Ramsay el este descoperitorul unuia din gazele rari ale atmosferei noastre, al argonului

«Născut în 1842, el a fost până în 1887 profesor de Fizica matematică la

Royal Institution din Londra Retras dela catedra sa, el ocupă acum însemnatul post de Cancelar al Universităţii din Cambridge.

„Membru şi fost Preşedinte al Societăţii Regale din Londra, Lordul Rayleigh aparţine Academiei de Ştiinţe din Paris şi mai multor altor Academii şi Societăţi ştiinţifice.

«El este autorul a o mulţime de lucrări referitoare mai ales la optică, acustică şi electricitate, unde numele său va rămâneà pentru totdeauna. Principalele sale publicaţiuni sunt: *The theory of sound,* 2 vol. şi *Scientific papers,* 5 volume.»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 20, voturi pentru 19, contra 1.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit două treimi şi proclamă pe Lordul Rayleigh membru onorar al Academiei.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice a d-lui Paul Appell:

«D-l Paul Appell, prezidentul Academiei de Ştiinţe din Paris, este negreşit unul din cei mai preferaţi profesori de matematici, atât prin profunda sa ştiinţă, cât şi prin felul său de expunere. El este un iubitor al neamului nostru şi al şcolarilor români

«Născut în 1855, la Strassburg, d-l Appell şi-a trecut repede gradele universitare şi a ajuns de timpuriu profesor la Universitatea din Paris, unde acum profesează cursurile de Mecanică Raţionată şi de Mecanică Cerească. El este Decanul Facultăţii de Ştiinţe dela Sorbonne.

«Afară de medalia de aur ce a obţinut la concursul internaţional de matematici, instituit de M. S Regele Suediei şi Norvegiei Oscar II, d-l Paul Appell a fost în trei rânduri premiat de Academia de Ştiinţe din Paris pentru cercetările sale matematice

«Lucrările sale pe acest teren, şi cari sunt foarte numeroase — 306 în Noemvrie 1910 — îmbrăţişează mai cu seamă analiza matematică, mecanica raţionată şi fizica matematică. Cursurile şi tratatele sale de mecanică raţionată sunt în mâna tuturor acelora cari doresc a face un studiu complet asupra acestei discipline».

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 19; voturi pentru 17, contra 2.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea întrunind două treimi, d-l Paul Appell a fost ales membru onorar al Academiei.

D-l *Dr V. Babeş* ceteşte următoarea expunere despre d-l Dr. Raphael Blanchard:

«*Raphael A. E. Blanchard*, născut la Saint-Christophe în Franţa în anul 1857, profesor de ştiinţele naturale medicale la Facultatea de medicină dela Paris şi membru al Academiei de medicină, a făcut lucrări de mare importanţă asupra fiziologiei comparate, asupra zoologiei medicale, mai cu seamă asupra Protozoarelor.

«Tratatul său de zoologie medicală este cel mai recomandabil din această specialitate.

«Mare amic al Românilor, a făcut de mai multe ori călătorii de studii în România, cunoaşte şi limba română, şi studenţii de medicină români au în dânsul un sincer prieten şi apărător al intereselor lor.

«Studiile d-sale asupra Babesiozelor au lărgit cunoştinţele noastre despre aceşti paraziţi importanţi pentru ţara noastră.» .

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 21; voturi pentru 21.

— Propunerea întrunind unanimitatea voturilor, d-l Preşedinte proclamă membru onorar al Academiei pe d-l Dr. Raphaël Blanchard.

D-l *St. C. Hepites* ceteşte următoarele despre d-l Julius von Hann:

«D-l Julius von Hann, născut la 1839 lângă Linz (Austria), este membru al Academiei imperiale de ştiinţe din Viena şi al mai multor alte Academii de ştiinţe: Berlin, Christiania, Munchen, St. Petersburg, Stockholm şi altele. El este membru de onoare al Societăţii Regale de meteorologie a Marei Britanii, profesor emerit de fizica cosmică dela Universitatea din Viena şi Director onorar al Institutului central de Meteorologie şi de Geodinamică al Austriei, unde a înlocuit pe Carl Jelinek.

«In organizarea, acum 30 de ani, a Institutului nostru de Meteorologie, d-l Hann mi-a fost de un mare folos prin sfaturile ce mi-a dat, şi în totdeauna a urmărit cu bunăvoinţă şi interes lucrările meteorologice dela noi.

«Autoritatea lui Julius von Hann în Meteorologie şi în Fizica Globului este recunoscută în toată lumea prin numeroasele lui cercetări şi operele sale asupra acestei ştiinţe fac autoritate în lumea ştiinţifică specială. Printre numeroasele sale opere vom cità:

Die Vertheilung des Luftdruckes über Mittel- und Sud-Europa (1887);

Atlas der Meteorologie, publicat în 1887;

Handbuch der Klimatologie, a cărei a treia ediţiune în 3 volume a apărut în 1911, este un monument al acestei discipline;

Lehrbuch der Meteorologie este un tratat clasic, a căruia a treia ediţiune este sub presă

«Dela 1866 Julius von Hann este redactorul celei mai renumite reviste de Meteorologie, care apare acum sub titlul: *Meteorologische Zeitschrift* și care se găsește în al 49-lea an ca organ al Societății Austriace de Meteorologie.

«Este neconstatabil că prin cercetările sale Julius von Hann este în fruntea meteorologistilor din lume.

«In prefața volumului (1), care s'a tipărit în 1906, în onoarea lui von Hann, cu ocaziunea împlinirii a 40 de ani de când erà redactorul revistei *Meteorologische Zeitschrift*, este scris:

«Se poate zice că niciodată redactorul unei reviste științifice n'a contribuit» însuș cu atâtea lucrări în propria-i revistă, după cum a făcut-o Hann.»

«Și acum, că revista este în pragul celui de al 50-lea an de existență, tot Julius von Hann, liber de orice sarcini oficiale, lucrează mereu în bogata bibliotecă a Institutului Meteorologic austriac dela Hohe Warte, publicând necontenite studii meteorologice în această bine cunoscută revistă» [1]).

— Pusă la vot, propunerea întrunește unanimitatea de 21 voturi și d-l Președinte proclamă pe d-l Julius von Hann membru onorar al Academiei.

ȘEDINȚA PUBLICA DELA 23 MAIU 1914.

Președința d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreședinte.

D-l *Dr. V. Babeș* expune comunicarea sa: *Cercetări nouă asupra Pelagrei.*

Ședința se suspendă și la redeschidere d-l *T. V. Stefanelli* cetește comunicarea: *Stâlpul lui Mihail Racoviță din Bucovina.*

Terminând d-l *Stefanelli* prezentă în dar manuscriptul «Moartea lui Avel», scris la începutul secolului XIX, pe o foaie marginală a căruia se află copiată, la 1802, inscripția de pe stâlpul lui Mihail Racoviță.

— D-l Președinte mulțumește călduros în numele Academiei d-lui *T. V. Stefanelli* pentru interesanta comunicare și prețiosul dar, cu care îmbogățește colecțiunile Academiei.

---

(1) *Hann-Band zum vierzigjahrigen Redaktionsjubileum J Hann's von Freunden und Kollegen gewidmet,* redigiert von Dr. J. M Pernter u. Dr. G. Hellmann, Braunschweig 1906

ŞEDINŢA DELA 24 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

D-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzzi*, deschizând şedinţa, zice: Am mâhnirea a vă anunţà încetarea din vieaţă a membrului corespondent Pompiliu Eliade, care acum doi ani a fost chemat în mijlocul nostru pentru meritele sale literare. Intre lucrările mai de seamă ale regretatului coleg citez: *Maurice Maeterlinck, Teatrul Naţional, Ce este literatura, Causeries littéraires,* 3 volume, *L'influence française en Roumanie, Histoire de l'esprit public en Roumanie au XIX-ème siècle,* premiată de Academie în 1907, şi alte scrieri de valoare în limba română şi în limba franceză. Aşteptam dela dânsul şi alte lucrări, căci erà în vârsta bărbăţiei; soartea însă a voit altfel. Nu ne rămâne decât să ne plecăm fruntea înaintea acestei voinţe şi să salutăm pe colegul dispărut, ridicându-ne în picioare.

D-l *I. Bianu* aduce la cunoştinţă că decedatul Dimitrie Iofcescu, prin testamentul cu data de 21 Octomvrie 1913, a lăsat Academiei un legat particular cu următoarea dispoziţiune:

«Las un fond pentru vecii vecilor de douăzeci şi cinci mii lei (25 000) bonuri rurale ce se vor depune la Cassa de depuneri şi consemnaţiuni, ca din venitul acestui fond Academia Română să acorde anual un premiu pentru cea mai bună scriere ce i se va prezentà, cu preferinţă cele cu subiect religios»

Printr'un codicil cu data de 8 Noemvrie 1913 se dispune:

«Venitul fondului lăsat Academiei Române se va da ca premiu numai la scrierile cu subiect religios.

«Las Academiei Române lei trei mii, cari se vor depune la Cassa de depuneri şi consemnaţiuni şi această sumă va servi la tipărirea primei lucrări ce se va premià cu venitul fondului ce-i las şi se va împărţi — lucrarea premiată — pentru mănţinerea credinţei strămoşeşti.»

După art. 85 din Regulamentul general, asupra acceptării legatelor decide plenul Academiei, când ea este întrunită ca acum în sesiune generală.

D-l *General Crainicianu* ar dori să ştie ce poziţie socială a avut decedatul şi ce avere a rămas de pe urma lui, pentru ca Academia să iea hotărîrea ei în deplină cunoştinţă de cauză, căci pot fi cazuri când un testator va fi avut un trecut nevrednic şi nu ar fi de demnitatea Academiei să accepte un legat pătat prin originea sa.

D-l Vicepreşedinte *I. C. Negruzzi* răspunde că asemenea cazuri, de când

există Academia, nu s'au întâmplat și e de prevăzut că n'au să se întâmple nici în viitor, întrucât se știe că generoșii se găsesc printre oamenii de bine și printre doritorii progresului neamului într'o direcție sau alta.

— Ne mai luând nimenea cuvântul, se pune la vot acceptarea legatului Dimitrie Iofcescu și se aprobă, fiind un singur vot contra (d-l *General Crainicianu).*

La biurou se primește propunerea de a se alege membru onorar d-l Conrad Cichorius, profesor la Universitatea din Breslau.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o ședință viitoare.

D-l *V. Pârvan* cetește următorul raport al Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1913—14:

«*Domnilor Colegi,*

«Comisiunea aleasă de Domniile-Voastre pentru examinarea lucrărilor Academiei făcute în 1913-1914 se unește cu veneratul nostru Secretar general în accentuarea schimbărilor așà de strălucitoare pe terenul politic internațional, prin cari a trecut țara noastră anul trecut. Fără îndoeală înălțarea numelui bun al țerii în fața puterilor mari ale Europei trebue să ne fie un mare sprijin moral în fața dușmăniilor și invidiilor mărunte, pe cari acțiunea noastră diplomatică și militară, încununată de izbândă, le-a deșteptat, precum erà și firesc, în răsăritul apropiat. Academia privind cu încredere la Augustul conducător al destinelor patriei și sărbătorindu-l cu adânc respect și iubire la împlinirea a 75 de ani de vieață, precum cu aceeaș venerație a sărbătorit cevà mai înainte tot în acest an și pe M. S. Regina pentru împlinirea a 70 de ani, face calde urări de încă mulți ani de vieață senină și rodnică iubiților noștri Suverani.

«Incepând lucrările sesiunii generale din acest an, Academia a avut părerea de rău să constate lipsa încă a doi dintre membrii ei activi, plecați într'o lume mai bună ca a noastră. Foștii noștri colegi Quintescu și Kalinderu ne-au părăsit după îndelungați ani de neobosită participare la lucrările curente ale Academiei, făra îndoeală nu în totdeauna așà de răsunătoare ca publicațiile originale de nouă cercetări și descoperiri, dar pentru mersul Instituției noastre, cu toată modestia lor, tot așà de folositoare, ca și acestea din urmă.

«Tot astfel am avut durerea de a pierde dintre membrii noștri corespondenți străini pe învățatul jurist olandez Asser; iar dintre membrii onorari străini pe venerabilul Canonic din Lemberg Petruszewicz, ale cărui studii au fost atât de folositoare și pentru istoria noastră națională.

«Tuturor acestor colegi plecați la vesnică odihnă, Academia noastră le va păstrà o amintire recunoscătoare.

«Comisiunea, luând act de alegerea colegului nostru d-l A. D. Xenopol, ca membru asociat străin la Institutul Franței în Academia științelor morale și politice, nu poate decât să se asocieze din toată inima la felicitările aduse colegului nostru și să felicite și Academia pentru această recunoaștere a științei noastre românești în sânul înaltei instituțiuni de cultură a Franței.

«Numeroasele comunicări făcute în Academie, în special de colegul nostru d-l N. Iorga, iar de altă parte publicațiile tot așà de numeroase și întinse făcute sub auspiciile Academiei, printre cari, în primul loc, e de citat lucrarea președintelui nostru asupra nomenclaturii generale în chimia organică, sunt o îmbucurătoare dovadă de activitatea din ce în ce mai largă și mai rodnică a instituțiunii noastre.

«Comisiunea iea act cu mulțumire de spornica osteneală a colegului nostru d-l Pușcariu și a colaboratorilor săi, pentru înaintarea cât mai sigură a Dicționarului limbii române.

«Constatând cu bucurie creșterea continuă a bibliotecii și colecțiunilor Academiei, fie prin cumpărături, fie prin daruri pentru cari Academia e adânc recunoscătoare, Comisiunea D-voastre își exprimă speranța că dificultățile întâmpinate cu construirea noului local al Bibliotecii vor fi în chip fericit înlăturate. Privitor în special la planuri, subsemnatul raportor își iea libertatea de a face atentă Comisiunea specială pentru noul local, dacă nu ar fi cazul să se consulte, fără nici o obligație pentru Academie, marele arhitect german Peter Behrens, ale cărui opere, tocmai în direcția ce ne interesează pe noi, alcătuesc azi o podoabă a diferitelor orașe din patria sa.

«Avem o datorie de împlinit față de Comisiunile diferitelor fonduri, donațiuni și legate, mulțumindu-le pentru grija și osteneala ce și-o dau cu buna administrare a averii Academiei. Nouăle legate făcute Academiei în anul trecut sunt o dovadă de încrederea pe care lumea noastră cu dare de mână o are atât în buna gospodărie, cât și în înțeleapta întrebuințare a fondurilor Academiei.

«Foarte numeroase au fost și în acest an lucrările tipărite, prezentate la concursurile celor cinci premii cari sunt de acordat în acest an. Totuș marea majoritate a acestor lucrări stau, ca valoare relativă față de atâtea lucrări, cari nu au fost prezentate la premiu, așà de jos, încât ne întrebăm dacă nu ar fi cazul ca să luăm în mai de aproape discuțiune acordarea de premii *proprio motu,* în cazul când candidații cari ne cer premii nu sunt vrednici de ele. Dintre cele 6 premii pentru lucrări cu subiecte date, cu părere de rău constatăm că la 4 dintre ele nu s'a prezentat nici un manuscris Regretăm de asemenea că chiar la premiul științific Lazăr de 5.000 lei, pentru lucrări publicate de asemenea nu s'a prezentat nici o

carte. Acest din urmă fapt ni se pare a fi foarte elocvent pentru sfieala pe care o sumă de cercetători și literați serioși o au de a mai solicită ei premiile Academiei. Credem că acest fenomen nu trebue să rămână fără o reacțiune din partea noastră.

«Incheind acest raport al nostru, cu dorința ca Academia noastră să devină din ce în ce mai mult însăș mintea și inima întregei noastre națiuni, credem că această înaltă țintă va fi cu atât mai grabnic ajunsă, cu cât fiecare dintre noi va semănà mai mult în muncă neobosită, abnegație și devotament cu iubitul și veneratul nostru Secretar general, care acum și în totdeauna ne va fi cea mai vie pildă de adevărată iubire pentru Academia Română.

«Comisiunea D-voastre iea act cu mulțumire de Raportul asupra lucrărilor făcute în 1913—1914».

«Raportor *V. Pârvan*. Membrii Comisiunii: *G. Țițeica*.»

D-l *St. C. Hepites* zice că partea din Raportul Comisiunii cu privire la neprezentarea la premii a lucrărilor cu subiect dat și mai ales a scrierilor tipărite de valoare ar merită o discuțiune de aproape, deoarece chestiunea relevată de Comisiune are destulă importanță.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* aprobă părerea d-lui *Hepites*, dar sesiunea generală fiind spre sfârșitul ei, rămâne ca această chestiune să se discute în viitoarea sesiune generală

— Ne mai luând nimenea cuvântul, raportul se iea spre cunoștință și se aprobă.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzi* amintește că, potrivit art. 7 din Statute, durata sesiunii generale este de 25 zile, începând dela 1 Maiu. Mâine deci ar trebuì să se închidă sesiunea din acest an. Cum însă sunt încă multe lucrări de făcut, propun conform art. 24 din Regulament, să prelungim sesiunea — prelungire care nu poate fi decât cel mult de 5 zile.

— Se decide cu unanimitate prelungirea sesiunii generale până la 30 Maiu.

ȘEDINȚA DELA 27 MAIU 1914.

Președința d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l Președinte aduce la cunoștință că mâine se va ținea ședință publică solemnă, în care d-l *V. Pârvan* va cetì *Discursul* său de recepțiune și d-l *Iorga* va cetì Răspunsul.

D-l *N. Iorga* zice că i s'a încredințat de către un învățător două manuscrise

dintre cari unul din 1834 cuprinde o colecţie de cântece de stea, colinde şi alte bucăţi de literatură poporală. D-l *Iorga* crede că ar fi bine ca Secţiunea literară să examineze această colecţie şi să vadă dacă nu ar fi folositor să se tipărească de Academie.

— Se recomandă Secţiunii literare.

D-l *I. Bianu* zice că că în urma însărcinării ce a dat d-lui C. Moisil, Ajutor-numismat al Acedemiei, acesta i-a făcut următorul raport:

«D-l G. Sion posedă două tezaure monetare foarte interesante; unul a fost găsit anul trecut la Suceava în Bucovina şi cuprinde monete fabricate în bănăria lui Dabija Vodă; celălalt a fost descoperit înainte cu mulţi ani la Turnu-Severin şi conţine monete romane imperiale.

«Tezaurul din Suceava a fost conservat într'un vas de lut de forma unei puşculiţe, înalt de 10 cm., cu diametrul bazei de 4,80 cm. şi al pântecelui de 12 cm., sus la o parte vasul are o deschizătură longitudinală, care în momentul descoperirii erà acoperită cu lut. In acest vas s'au găsit în total 1.880 de monete de aramă, cari toate se află în posesiunea d-lui Sion, aşà că avem a face cu un caz puţin obişnuit, ca întreg depozitul unui tezaur monetar să se fi păstrat neatins. De altfel după socoteala făcută, în vas nu puteau încăpeà decât cel mult 2 000 de monete de acest fel şi deci putem afirmà cu cea mai mare probabilitate, că numărul de 1 880 bucăţi găsite într'însul este chiar întreagă cantitatea depusă dela început.

«Procedând la analiza monetelor din acest tezaur, am constatat că sunt toate piese mici de aramă—solide—de cari s'au mai găsit în cantitate destul de mare între ruinele cetăţii Sucevei şi cari sunt considerate ca monete fabricate în timpul lui Dabija Vodă.

«Ele sunt de următoarele categorii:

«1. Imitaţiuni de şilingi poloni, cu numele regilor Sigismund III şi Ioan Cazimir, şi având unii marca regatului polon, alţii marca Lituaniei, alţii armele oraşului Riga. Şi unii şi ceilalţi prezentă un mare număr de variante.

«2. Imitaţiuni de şilingi suedezi cu numele regilor Gustav Adolf şi Christina, prezentând de asemenea numeroase variante.

«3. Imitaţiuni de şilingi prusieni, cu numele marelui elector Frederic Wilhelm şi cu marca Prusiei. Aceştia într'un număr mai restrâns.

«4. Imitaţiuni de bani de aramă de ai Domnului muntean Mihnea Vodă Radul, în două variante.

«Existenţa celor dintâi trei categorii de monete în acest tezaur nu prezentă un interes deosebit, deoarece este cunoscut că în bănăria de acolo

s'au bătut monete de acest fel; ceeace însă este extrem de interesant și dă tezaurului nostru o valoare numismatică deosebită, este faptul necunoscut până acum, că la Suceava s'au imitat și bani de ai lui Mihnea Vodă. Se știe că acest voevod a ocupat scaunul Țerii-Românești numai cu câțivà ani înainte de urcarea pe tron a lui Dabija; se știe de altă parte că el pierduse și tronul și vieața înainte de domnia lui Dabija. Ce interes puteà aveà prin urmare bănăria din Suceava ca să pună în circulație monetele unui Domn care nu mai există?

«De altfel întreagă activitatea monetară din timpul lui Dabija este până acum neexplicată, cu toate că s'a găsit, cum am spus mai sus, un număr foarte mare de piese și, adaug, de table de aramă cu impresiuni monetare Intr'un studiu pe care-l pregătesc și în care voiu ținea seamă și de tezaurul d-lui Sion, sper să pot da o explicare tuturor chestiunilor în legătură cu această activitate monetară

«Al doilea tezaur, cel găsit la Severin, prezentă și el o importanță destul de mare D-l Sion posedă acest tezaur, care cuprinde peste 1.000 de bucăți, de vreo 30 de ani și nu l-a supus decât acum în urmă unei cercetări mai amănunțite Monetele au fost găsite îngropate în pământ, fără să fi fost adăpostite într'un vas, de aceea s'a format pe ele o patină groasă, care le-a lipit unele de altele și în acelaș timp le-a distrus în mare parte. Pe lângă monete propriu zise, tezaurul mai conțineà și un număr de pastile monetare, pe cari nu fusese încă bătute tiparele Aceasta ar lăsà de bănuit că în locul unde s'a găsit tezaurul, a existat odinioară un atelier monetar.

«In orice caz monetele sunt în cea mai mare parte dela urmașii lui Constantin cel Mare; nu pot afirmà precis dela cari împărați dintre aceștia, căci ele nefiind curățate, n'am putut să le studiez decâ superficial Cu toate acestea cred că ar merità să fie supuse unui studiu mai amănunțit; dar acesta ar reclamà un timp mai îndelungat.»

D-l *I. Bianu* adaoge că a adus la cunoștința Academiei acest raport pentru importanța faptelor cuprinse într'însul.

Comisiunea premiilor Năsturel de 4.000 lei și al Asociațiunii Craiovene de 1.500 lei aduce la cunoștință că a luat, în ședința dela 24 Maiu, următoarele deciziuni:

a) nu a acordat nici uneia din lucrările prezentate premiul Năsturel, rămânând ca voloarea lui de 4.000 lei să se capitalizeze;

b) a acordat premiul Craiovean d-nei Angela Selăgian și d-lor Dr. V. Bologa și Dr. E. Precup pentru: *Carte de cetire pentru clasele I și II dela școalele civile de fete* (românești din Ungaria)

— Deciziunile Secțiunii se ieau spre cunoștință.

La ordinea zilei se pune procesul verbal al Secţiunii istorice, prezentat în şedinţa dela 16 Maiu, cu privire la chestiunea dacă nu ar fi timpul să se crească numărul membrilor corespondenţı

— In urma discuţiunii urmate şi la care ieau parte d-nii: *Dr C. Istrati*, *D. Zamfirescu*, *I. Bianu*, *I. Bogdan* şi *V. Pârvan*, se decide ca chestiunea să fie discutată în sesiunea generală a anului viitor

D-l *Dr. G Marinescu* prezentă *Deutsche Revue* şi *Revue Scientifique*, N-rele din Maiu 1914, cari cuprind următoarele d-sale lucrări: *Ueber Mıtempfindungen, insbesondere uber farbiges Horen* şi *Mécanisme chimıco-colloidal de la sénilité et le problème de la mort naturelle.*

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* mulţumeşte d-lui *Dr. G. Marinescu* şi-l felıcită în numele Acedemiei pentru munca spornică ce depune pe ogorul ştiinţei.

Se ceteşte peocesul verbal al Secţiunii literare pentru şedınţa de la 22 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) Să se propună plenului tıpărirea în *Anale* a scrierii d-lui G Pascu: *Câtevà sufixe româneşti de origine slavă*

— Propunerea se aprobă.

b) A ales pentru premiul Adamachi din 1919 subiectul: *Adverbul în limba română—studiu sintactic.* Subiectul va fi tratat după un program întocmit de d-l *Puşcariu*

— Se iea spre cunoştinţă

c) Secţiunea având să iea hotărîre asupra premiului Constantinide şi constatând că nu mai este în număr, a ridicat şedinţa, după ce membrii prezenţi au decis să supună plenului dıvizibilitatea premiului

Asupra acestei chestiuni d-l. *I. Bianu* zıce că împărţirea premiului ar fi folositoare şi de aceea este de părere ca plenul să hotărască în acest sens. In Secţiune d-sa a propus ca, prin anologie cu Premiul Adamachi, premiul Constantinide de 4.000 lei să se devidă în patru părţi (Adamachi 5.000 lei, cinci părţi) şi nici una din părţi să nu fie mai mică de 500 Este de competinţa plenului să decidă asupra divizibilităţii, pentrucă anul trecut, când s'a acordat întâia oară acest premiu, Secţiunea ştiinţıfică l-a considerat, după interpretarea dată testamentului, ındivizibil. Secţiunea literară este de altă părere şi deci plenul urmează să-şi spună cuvântul hotărîtor.

D-l *I. C Negruzzi* roagă să se aprobe propunerea, pentrucă din cuprinsul testamentului nu reiese că Academia nu poate împărţi premiul în două sau mai multe părţi şi aceasta reiese şi din încrederea pe care testatorul a arătat-o Academiei, lăsându-i legatul. Secţia din care fac parte este literară şi filologică şi pot veni să concureze două lucrări de aceeaş valoare dın

amândouă aceste ramure. Secția, neputând împărți premiul și ezitând să favorizeze pe una în detrimentul celeilalte, pentrucă premiul ar fi indivizibil, ar urmà să nu-l dea nici uneia. Nu cred că aceasta a fost intenția testatorului, când a dispus ca din venitul pe fiecare an să se premieze o lucrare după *aprecierea* și voința Academiei. Cu totul altcevà este când însuș testatorul a afirmat voința lui, ca premiul să se dea întreg. Așà a făcut Năsturel Herescu, care dispune «.....și acelaș premiu nu va puteà fi niciodată împărțit între mai mulți concurenți, ci se va da întreg uneia și aceleiaș persoane, care îl va meritá». Rezultatul acestei legări a mânilor Academiei s'a văzut de multe ori și Domniile-Voastre l-ați văzut chiar azi: premiul Năsturel de 4.000 lei a trecut la capitalizare. Dar este voința testatorului și noi trebue să o respectăm. Este în interesul Academiei și în interesul culturii ca să admiteți divizibilitatea premiului Constantinide.

— In urma discuției care a urmat și la care au luat parte d-nii *Zamfirescu*, *Țițeica*, *Antipa* și *Sutzu*, se aprobă divizibilitatea premiului Constantinide cu 23 voturi pentru, contra 3, și apoi se pune la vot modul de împărțire și se primește a se împărți după normele admise la premiul Adamachi, adică în cel mult 4 părți, dintre cari nici una mai mică de 500 lei.

Se cetesc procesele verbale ale Secțiunii științifice pentru două ședințe dela 27 Maiu, prin cari se arată că Secțiunea a luat următoarele deciziuni:

a) a împărțit premiul Adamachi după cum urmează:

Lei 1.500 d-lui Dr. A. Grădinescu pentru scrierea: *Rolul capsulelor suprarenale în circulație și în schimburile nutritive*;

„ 1 500 d-lui Căpitan (acum Maior) Gabriel I. Negrei pentru lucrarea: *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krupp* (M R.), Părțile I—IV;

„ 1.000 d-lui Silvestru Moldovan pentru scrierile sale: *Ardealul* Părțile I—II,

„ 1.000 d lui Dr I N. Angelescu pentru scrierile: *Cooperația și socialismul în Europa* și *Asigurările sociale în statele moderne;*

b) a fixat următoarele subiecte pentru 1919:

la premiul Lazăr de 5 000 lei: *Studiul unuia din cele 3 râuri*: *Siretul, Argeșul, Ialomița,*

la premiul Bodescu de 1 500 lei: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia*;

c) a ales următoarele comisiuni pentru premii ce sunt a se acordà în anul viitor:

— pentru premiul Adamachi cu subiectul: *Studiul chimic al lignitelor indigene*, d-nii: *Dr. C I. Istrati, P. Poni, N Teclu.*

— pentru premiul Lazăr cu subiectul: *Despre politica agrară a României,* d-nii: *Gr. Antipa, Dr. C. I. Istrati, P. Poni.*

d) Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru anul viitor 1914—15, realegând Preşedinte pe d-l *P. Poni* şi Vicepreşedinte pe d-l *Dr. G. Marinescu.*

— Deciziunile Secţiunii se ieau spre cunoştinţă.

D-l *St. C. Hepites* zice că într'o şedinţă ordinară din cursul anului a prezentat nişte propuneri cu privire la Institutul Otteteleşanu. Intre aceste propuneri erà şi aceea de «a se tipări într'o broşură specială pentru uzul elevelor din Institut cuvântările ţinute de Ioan Kalinderu cu ocaziunea examenelor anuale ale acelui Institut, discursurile dela îmmormântarea scumpului dispărut şi alte documente privitoare la Institut». Pentrucă sesiunea generală este spre sfârşit, propun ca anul acesta să se facă cel puţin această broşură, rămânând ca la anul viitor să se discute şi celelalte propuneri ale mele.

D-l *A. D Xenopol* zice că va trebui să se adaogă la broşură şi portretele celor doi răposaţi.

— Propunerea se aprobă, dimpreună cu aceea a d-lui *Xenopol.*

In legătură cu acestea d-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice: Domnilor Colegi, pentru a vă dovedi întru cât împărtăşesc importanţa propunerii d-lui Hepites şi cât de mult ţin a dovedì recunoştinţa noastră celor cari au contribuit cât de puţin la ridicarea noastră culturală şi în special la desvoltarea Academiei, voiu face la rândul meu următoarea propunere:

Faţă cu faptul că in genere la noi sunt puţini aceia cari îşi dau seamă nu numai de rostul şi importanţa Academiei noastre, dar cu deosebire şi despre greutăţile ce noi întâmpinăm şi împiedicarea în care ne aflăm adeseori, de a puteà provocà cercetări nouă, studii sau tipăriri indicate; având în vedere uşurătatea cu care mulţi se pronunţă şi chiar — ceeace e mai trist, aceasta se face nu rareori de către persoane cari ar trebuì să cunoască adevărul — în ce priveşte milioanele de cari ar dispune Academia; având în vedere rezultatele fericite la cari ajungem totuş prin o administraţiune mai mult decât pricepută şi corectă a mijloacelor restrânse de cari dispunem; crezând absolut necesar ca să se răspândească cât mai mult date sigure relative la mersul Academiei şi la natura şi valoarea exactă a mijloacelor de cari dispunem, dorim ca testamentele fericiţilor donatori să fie cunoscute, precum şi rezultatele fondurilor ce ne-au lăsat, precum şi rezultatele obţinute cu fiecare fond în parte, propun Academiei publicarea unei *Cărţi de aur,* care să conţină în lăuntrul ei toate aceste date, cu istoricul şi condiţiunile speciale în cari s'a petrecut tot ce priveşte dela primul şi până la ultimul legat lăsat Instituţiunii noastre. Bine înţeles că afară de

chipul fiecărui donator, se va aflà în capul capitolului respectiv şi o notiţă biografică relativă la fiecare dintre ei.

Această *Carte de aur* va fi un monument de pietate ridicat în memoria acelora cari prin donaţiunile lor au întărit Academia Română, această înaltă şi primă instituţiune cu caracter general românesc şi care are menirea să fie farul culturii noastre naţionale.

Publicaţiunea noastră va fi dar un vădit act de recunoştinţă publică şi un mijloc practic de a dovedì tuturor bunul mers al lucrurilor din sânul acestei Academii.

Tot o *Carte de aur*, şi condus de aceleaşi sentimente, am pus să se facă şi de Ministerul Instrucţiunii publice acum 14 ani şi am convingerea că această publicaţiune a atras după ea încă numeroase donaţiuni, cari au venit în urmă la Cassa Şcoalelor.

Ţin să adaog încă, că această Carte de aur ar trebuì să apară regulat într'o altă ediţie, la fiecare 10 ani, pentru ca astfel după fiecare decadă să se vadă activitatea fondurilor nouă, alături cu cele vechi, dintre cari unele au căpătat o importanţă atât de mare.

D-l *I. C. Negruzzi* este de părerea d-lui *Dr. C. I. Istrati*, dar crede că lucrarea trebue făcută pentru anul 1916, când se împlinesc 50 ani dela înfiinţarea Academiei.

— In principiu se aprobă întocmirea acestei lucrări.

D-l *I. Simionescu* zice că în sesiunea generală trecută a fost vorba de noul local al Bibliotecii Academiei şi roagă biuroul să arate cum stă acum această chestiune.

D-l Preşedinte *Dr. C I. Istrati* dă explicaţiuni asupra stării în care se găsesc lucrările şi zice că în şedinţa de poimâne vor fi prezentate nouăle planuri pentru localul de bibliotecă.

ŞEDINŢA SOLEMNĂ DELA 28 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte *Discursul* d-sale de recepţiune: *In memoriam Constantini Erbiceanu.*

D-l *N. Iorga* ceteşte *Răspunsul* la discursul d-lui *Pârvan.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia îşi continuă lucrările în şedinţă intimă.

D-l *D Onciul* ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 27 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A acordat premiul Princesa Alina Ştirbei d-lui Victor Lazăr pentru lucrarea în manuscript: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor;*

b) A se tipărì de către d-l *T. V. Stefanelli* peste 300 documente româneşti privitoare la istoria Câmpulungului moldovenesc;

c) Să supună plenului propunerea d-lui *C. Giurescu* ca lucrările cu subiecte date, ce se vor prezentà la premii, să fie scrise cu maşina;

d) Să propună la alegerea de membru corespondent român în locul vacant din acea Secţiune pe Părintele Protopop Ioan Lupaş.

— Deciziunea întâia se iea spre cunoştinţă; a doua se aprobă; propunerea d-lui Giurescu se respinge; propunerea pentru alegerea Părintelui Lupaş se va pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 28 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a decis să propună a fi aleşi membri corespondenţi străini în acea Secţiune d-nii: Iovan Radonić, Dr. Iosef Strzygowski şi Karl Romstorfer

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

Se depun la biurou propunerile de a se alege membri onorari d-nii Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff şi Const Jirecek.

— Se decide a se pune la ordinea zilei într'o şedinţă viitoare.

D-l *I. Bianu* ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 27 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) A împărţit premiul Constantinide, după cum urmează:

Lei 2.000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru scrierea sa: *Timotheiu Mucenicul,*

» 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru lucrarea sa: *C. Negruzzi, Vieaţa şi opera lui,*

» 500 d-lui I Al. George pentru: *Aquile — Poezii.*

» 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru: *Răsaduri — Novele*

b) Să propună a se publică în *Anale* scrierea d-lui Iosif Popovici despre: *Fiziologia vocalelor ă* şi *î;*

c) A se da d-lui Iosif Popovici un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureş;

d) A se tipărì în publicaţiunea: *Din vieaţa poporului român,* scrierea d-lui T. Pamfile: *Cerul şi podoabele lui;*

e) Să se facă o ediţie completă a scrierilor lui Alecsandri şi să se

înceapă facerea unei publicaţiuni de reproduceri din decoraţiunea vechilor manuscripte scrise în mânăstirile ţerii şi a destinat în bugetul viitor pentru cea dintâi lei 3.600 şi pentru a doua lei 5.000. D-l *I. Bianu* a fost însărcinat cu organizarea şi supravegherea facerii acestor două publicaţiuni.

g) A ales pe d-nii *B Delavrancea*, *I C. Negruzzi* şi *D. Zamfirescu* în Comisiunea premiului Neuschotz din 1915, despre: *Industrii casnice ţărăneşti.*

— Deciziunile Secţiunii se ieau spre cunoştinţă şi se aprobă.

D-l *D. Onciul* zice că, într'o şedinţă precedentă, s'a cetit proiectul de regulament pentru Fondul Toncoviceanu, întocmit de Comisiunea specială aleasă de Academie. Atunci însă s'a ivit o dificultate cu privire la tipărirea lucrărilor ce eventual vor fi premiate. Comisiunea a refăcut proiectul de regulament, care acum se prezentă în următoarea redacţie:

Regulamentul Fondului Toncoviceanu.

Venitul anual al Fondului Toncoviceanu se va întrebuinţă în modul următor:

Art 1. Din venitul anual se vor scădeà 1% pentru cassa de pensiuni a Academiei, conform Regulamentului fondului de pensiuni, şi 15% pentru fondul Academiei, conform Statutelor.

Art 2. Venitul net se va capitalizà, până când va creşte la 1 000 lei anual, din care se va formà un premiu de 1.000 lei

Art. 3. Premiul se va decerne, alternativ de Secţiunile literară, istorică şi ştiinţifică—celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra unui subiect dat de secţiunea respectivă. Dacă din lucrările prezentate se vor găsì două ce ar merità să fie premiate, premiul va puteà fi împărţit în două părţi câte 500 lei.

Art. 4 Lucrările premiate se vor tipărì din venitul fondului, rămânând ca premiul următor să se dea după acoperirea speselor de tipar. Sumele incassate din vânzarea lor vor intrà la venit. Sumele rămase neîntrebuinţate din venit se vor capitalizà.

Art 5. In orice altă privinţă, se va urmà conform Regulamentului premiilor.

— Necerând nimenea cuvântul, proiectul se pune la vot şi se aprobă cu unanimitate.

ŞEDINŢA DELA 29 MAIU 1914 (dimineaţa).

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *I Bianu* ceteşte procesul verbal al Secţiunii literare pentru şedinţa dela 28 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) Să propună plenului a fi aleşi membri corespondenţi străini d-nii: Eugen Herzog, Ad Zauner, Mario Roques şi Matteo Bartoli;

— Se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de astăzi

b) A ales pe d-nii *B. Delavrancea, I C Negruzzi, S. Puşcariu* şi *D Zamfirescu* să facă parte din Comisiunea premiului Năsturel din 1915;

c) A ales pe d-nii: *I. Bianu, Al. Philippide* şi *S. Puşcariu* în Comisiunea care să examineze lucrările ce se vor prezentà la premiul Năsturel din 1915 cu subiectul: *Sufixele de formare a cuvintelor în limba română;*

d) Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru 1914—15, realegând pe d-l *N. Gane* Preşedinte şi pe d-l *I C Negruzzi* Vicepreşedinte.

— Se ieau spre cunoştinţă.

e) Secţiunea a decis să propună plenului alegerea d-lui Octavian Goga membru corespondent român într'unul din cele două locuri vacante din Secţiune şi a amânat pentru sesiunea viitoare propunerea pentru al doilea loc vacant.

— Se decide a se pune la ordinea zilei în şedinţa de astăzi.

La ordinea zilei se pun alegerile de membri corespondenţi români, onorari şi corespondenţi străini.

— Se decide a se cetì toate expunerile pentru propuneri de membri şi a se face în urmă votarea pentru fiecare pe rând.

D-l *M. C. Sutzu* ceteşte din nou propunerea prezentată la 22 Maiu, pentru alegerea de membri onorari a d-lor: Barclay, Babelon şi Behrend Pick.

D-l *Dr. V. Babeş* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii ştiinţifice şi a personalităţii d-lui Ch. L. A Laveran, care a fost propus spre a fi ales membru onorar:

«Ch. L. A Laveran, născut la Paris în anul 1845, profesor la Val de Grace, delegat în Algeria pentru studiul malariei a descoperit plasmodiul malariei în anul 1884.

«Ca profesor la şcoala superioară medico-militară, a publicat *Nouveaux eléments de pathologie médicale.*

«Lucrările lui Laveran să ocupă mai cu seamă cu malaria şi alte boale

produse prin protozoare. Prin metoade ingenioase a descoperit structura fină a acestor paraziți.

«D-sa este membru al Academiei de științe și de medicină dela Paris și Capul serviciului boalelor tropice la Institutul Pasteur; a fost distins prin acordarea premiului Nobel.

«Pe lângă că d-sa este prietenul Românilor, pe cari-i primește cu multă bunăvoință în serviciile d-sale, are și meritul mare de a fi descoperit microbul malariei care bântue în țara noastră».

D-l *N. Iorga* cetește următoarea expunere:

«Propunem ca membru corespondent străin al Academiei Române pe d-l Iovan Radonić, profesor la Universitatea din Belgrad.

«Originar din Ungaria, unde a trăit și în mijlocul Românilor, a căror limbă o cunoaște îndestul pentru a puteà întrebuință izvoare și cărți istorice românești, d-sa a făcut, subt conducerea marelui învățat Jireček, studii adâncite de istorie la Universitatea din Viena. Lucrările sale în limba germană încep încă de atunci și ele se deosebesc prin sobrietate și preciziune. După așezarea sa la Belgrad, a dovedit prin numeroasele sale recensiuni un larg interes pentru tot ceeace privește de aproape sau de departe istoria sârbească Astfel d-l Radonić a ajuns a fi nu numai un distins istoric al poporului său, dar și unul din puținii cunoscători adevărați ai întregii lumi dunărene și balcanice.

«De atâtea ori d-sa a tratat puncte din istoria Românilor, ca în lucrările despre aventurierul Gheorghe Brancovici, «Despotul sârbesc», contemporan și ocrotit al lui Șerban Cantacuzino și al Brâncoveanului. Studiul despre politica externă a lui Șerban Vodă, pe care ni l-a trimis de curând pentru *Anale*, în traducerea făcută de un licențiat al Universității noastre, venit pentru studii în Serbia, d-l P. Cancel, e o nouă devadă despre interesul ce poartă trecutului nostru.

«Alegându-l ca membru corespondent străin vom răsplăti merite reale pentru istoria Românilor și simpatii statornice pentru națiunea noastră, stabilind încă o legătură între cultura românească și aceea a Sârbilor, cari au atâtea puncte comune și pot să-și folosească reciproc așà de mult.

«*I. Bogdan, C. Giurescu, N. Iorga, V. Pârvan, A. D. Xenopol*».

D-l *D. Onciul* cetește următoarele despre d-l Karl A. Romstorfer:

«Avem onoarea de a propune ca membru corespondent străin în Secțiunea istorică pe d-l Karl A. Romstorfer, Inspector general pentru școalele profesionale la Ministerul Lucrărilor publice în Viena, Consilier de guvern (Regierungsrat), comandor al ordinelor Coroana României și Steaua Ro-

mâniei, medalia Bene merenti cl. I. Prin publicațiunile sale asupra stilului moldovenesc-bizantin al bisericilor vechi din Bucovina și România, asupra cetăților Neamțu și Suceava, cum și prin săpăturile ce a condus la cetatea Sucevei, pe care a desgropat-o și a scos-o la iveală, d-sa și-a câștigat cele mai însemnate merite pentru cercetarea din acest punct de vedere a trecutului nostru, așà încât alegerea sa ca membru corespondent al Academiei noastre se impune.

«I. Bogdan, N Iorga, D. Onciul, T. V. Sfanelli, M. C. Sutzu».

D-l *D. Onciul* cetește următoarea expunere:

«Avem onoarea de a propune ca membru corespondent străin în Secțiunea istorică pe d-l Dr. Iosef Strzygowski, profesor de istoria artelor la Universitatea din Viena, Consilier aulic (Hofrat). Prin publicațiunile sale asupra istoriei artelor plastice și în special asupra artei bizantine, cum și prin o publicațiune recentă asupra picturii bisericești a vechilor mânăstiri moldovenești din Bucovina, în care arată cum arta bizantină a luat în Moldova o desvoltare proprie ca artă națională, d-sa și-a câștigat merite deosebite în domeniul acestor studii, aducând însemnate servicii și studiului artei noastre bisericești.

«Pentru aceste motive, credem că alegerea d-lui Strzygowski ca membru corespondent al Academiei noastre este indicată.

«I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, T V. Stefanelli, M. C. Sutzu».

D-l *V. Pârvan* cetește următoarele:

«Avem onoarea a vă propune alegerea d-lui Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff, profesor la Universitatea din Berlin, membru al celor mai de seamă Academii și Societăți științifice din întreaga lume cultă, ca membru onorar al Academiei noastre. Filolog, arheolog, istoric și epigrafist, cum dela Mommsen încoace n'a mai fost un al doilea așà de strălucit, de o potrivă în toate aceste domenii ale antichităților clasice, Wilamowitz conduce azi marea lucrare a corpului inscripțiilor grecești, făcând jertfa de a renunțà la toate celelalte lucrări personale de filologie și istorie ce le aveà în curs și închinându-se cu totul acestei mari opere.

«Academia Română, alegând pe d-l Wilamowitz membru onorar, întărește încă mai mult legăturile rodnice cari există între știința germană și cea română de atâta timp

«I. Bogdan, C. Giurescu, N. Iorga, D. Onciul, M C. Sutzu, A. D. Xenopol».

D-l *I. Bogdan* ceteşte următoarea expunere despre d-l C. Jireček :

«Const. Jireček, profesor universitar şi membru al Academiei de ştiinţe din Viena, este un mare învăţat în specialitatea istoriei şi etnografiei popoarelor din Europa sudestică. Dela apariţia «Istoriei Bulgarilor» în 1879 şi până la fascicolul al doilea din «Statul şi societatea în Serbia medievală», care a ieşit în anul trecut, Const. Jireček a publicat o sumă de cărţi, monografii, studii şi critici de cea mai mare însemnătate asupra istoriei Peninsulei Balcanice, din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Lucrările acestea se disting printr'o aprofundare neobişnuită şi o tratare perfectă a subiectelor, printr'o critică ageră şi expunere foarte clară. Fiecare lucrare a lui Jireček este un model, fiecare a rămas neîntrecută, în felul ei, clasică.

«Pentru noi Românii lucrările lui Jireček au o valoare specială, căci unele din ele privesc direct istoria noastră în Peninsula Balcanică, cum este studiul despre «Vlahi şi Maurovlahi în monumentele raguzane» şi cel despre «Romani în Dalmaţia», iar altele se rapoartă la instituţii slave şi la fapte politice ale Bulgarilor şi Sârbilor, cari sunt în legătură cu istoria noastră. Cine vrea să se ocupe cu istoria veche română, trebue să cunoască şi să studieze aceste scrieri.

«D-l C. Jireček a fost profesorul mai multor tineri de ai noştri, cari au făcut studii de istorie şi filologie la Universitatea din Viena; acestora le-a arătat în totdeauna o deosebită bunăvoinţă şi-i datoresc mult în ce priveşte metoda şi îndemnul la lucru.

«D-l C. Jireček urmăreşte cu mare interes şi cu cea mai deplină obiectivitate tot ce se produce la noi în domeniul istoriei şi istoriografiei naţionale. Utilizând aceste producţiuni ale ştiinţei româneşti în lucrări cari se cetesc de mulţi învăţaţi europeni, d-sa contribue în mod conştient la răspândirea unei bune reputaţii a ştiinţei istorice româneşti.

«Academia Română i-ar arătà o recunoştinţă meritată, alegându-l membru onorar al ei.

«*I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, V. Pârvan, M. C. Sutzu*».

D-l *I. Bianu* ceteşte următoarea expunere a d-lui *Sextil Puşcariu* despre Eugen Herzog:

«Am onoarea a vă propune alegerea de membru corespondent extern a d-lui Eugen Herzog. Ieşit din şcoala lui Mussafia şi Meyer-Lubke, d-l Herzog s'a distins încă de pe vremea când erà docent privat la Universitatea din Viena prin lucrări temeinice şi de mare valoare, pe baza cărora apoi a fost numit profesor de limbile romanice la Universitatea din Cernăuţi. Activitatea

sa științifică e foarte mare și, în afară de multele și luminoasele sale recensii, are câtevà lucrări extinse, foarte apreciate, precum, în cursul celor zece ani din urmă, *Streitfragen der romanischen Philologie*; *Das to-Partizip im Altromanischen; Historische Grammatik des Neufranzösischen*. Calitățile prin cari se disting scrierile sale sunt adâncirea problemelor până în cele mai subtile amănunte și în acelaș timp o necontenită preocupare pentru partea principială a chestiunilor cercetate. In timpul din urmă d-l Herzog se ocupă intensiv și cu deosebită dragoste de studiul limbii române».

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere a d-lui *Sextil Pușcariu* asupra d-lui Ad. Zauner:

«D l Ad. Zauner, profesor de limbile romanice la Universitatea din Graz, unde ocupă catedra membrului onorar Hugo Schuchardt, e unul dintre cei mai de valoare romaniști ai generației mai tinere. Scrierile sale, dintre cari amintesc cu deosebire teza sa de habilitare: *Die romanischen Namen der Korperteile* și *Historische Grammatik der romanischen Sprachen*, sunt dovezile unor vaste cunoștințe și cuprind întregul domeniu al limbilor romanice cu dialectele lor. D-l Zauner, un bun cunoscător al limbii noastre, ține în curent de un șir de ani străinătatea cu toate progresele filologiei române, discutând în recensii amănunțite scrierile filologilor români Am onoarea a vă propune alegerea d-lui Zauner ca membru corespondent extern al Academiei Române».

D-l *I. Bianu* cetește următoarea expunere despre d-l Mario Roques:

«D-l Mario Roques, profesor de filologia romanică și românească la Facultatea de litere din Paris, la Școala practică de înalte studii și la Școala de limbi orientale moderne, este unul din prietenii cei mai călduroși ai Românilor și unul din învățații străini cari studiează cu mai multă iubire și pricepere limba și literatura noastră veche și modernă.

«Scrierile sale tratează despre chestiuni din istoria limbii române și despre monumente literare vechi ale ei.

«La 1907 a publicat un studiu despre conjuncțiunile condiționale *să*, *de*, *dacă* în vechea limbă românească; a scris despre *Evanghelia* românească a lui Coresi; la 1913 despre *Palia* dela Orăștie din 1582, pe care o retipărește într'o nouă ediție, făcând astfel un mare pas înainte în cunoașterea limbii noastre din secolul XVI.

«D-l Mario Roques are deci toate calitățile și toate meritele, spre a fi ales membru corespondent străin la Secția literară a Academiei».

D-l *I. Bianu* cetește următoarele despre d-l Mateiu Bartoli:

«D-l Mateiu Bartoli, profesor de filologia romanică la Universitatea din Turin, este unul dintre principalii romaniști ai timpului nostru. Cercetările sale se îndreptează cu deosebire asupra domeniului iliric, strâns legat cu originile și istoria limbii noastre. In publicațiile Comisiei Balcanice a Academiei din Viena, d-l Bartoli a publicat lucrarea sa fundamentală: *Das Dalmatische*, iar rămășițele încă vii din dialectul istro-român au format obiectul cercetărilor sale.

«Propun ca d-l Bartoli să fie ales membru corespondent străin la Secția literară a Academiei».

D-l *V. Pârvan* cetește următoarele despre d-l Conrad Cichorius:

«Printre învățații de frunte străini, a căror activitate a fost în mare parte închinată până acum istoriei și antichităților patriei noastre, stă fără îndoeală, în rândul întâiu, profesorul Conrad Cichorius dela Universitatea din Breslau Publicațiile sale asupra Columnei Traiane, asupra monumentelor din Dobrogea, în special Trofeul dela Adamclisi, sunt astăzi sau absolut necesare sau deadreptul unice pentru aceste chestiuni. Cichorius a făcut numeroase călătorii în țerile noastre de dincoace și dincolo de Carpați căutând a interpretà cât mai complet Columna lui Traian. Celelalte numeroase scrieri ale sale de istorie antică, arheologie și filologie clasică, fără legătură directă cu noi și deci deocamdată neavând a fi pomenite de noi, l-au așezat pe Cichorius printre învățații de frunte germani în domeniul antichităților clasice. In sfârșit, însemnăm că Cichorius e unul dintre cei mai călduroși prieteni ai noștri în Germania și un bun cunoscător al culturii noastre.

«Pentru toate aceste motive, avem onoarea a propune alegerea d-lui Conrad Cichorius ca membru onorar al Academiei noastre.

„*I. Bogdan, N. Iorga, D. Onciul, V. Pârvan, M. C Sutzu*".

Se procede la vot pentru fiecare din persoanele propuse.

Rezultatul votului pentru fiecare este: votanți 22; voturi pentru 22, adică unanimitate.

— D-l Președinte proclamă membri onorari ai Academiei pe d-nii: Dr. Barclay Head, Ernest Babelon, Behrend Pick, C. L. A. Laveran, Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff, Const. Jireček, C. Cichorius și membri corespondenți străini pe d-nii: Iovan Radonić, Iosef Strzygowski și Karl A. Romstorfer în Secțiunea istorică și pe d-nii: Eugen Herzog, Ad. Zauner, Mario Roques și Mateiu Bartoli în Secțiunea literară.

D-l *I. Bogdan* ceteşte următoarea expunere pe care s'a bazat Secţiunea istorică spre a propune alegerea d-lui Ioan Lupaş ca membru corespondent în această secţiune:

«Ioan Lupaş s'a născut la 9 August 1880 în Sălişte, comitatul Sibiiului din Transilvania, din părinţi ţărani. Şi-a făcut studiile secundare în liceul unguresc din Sibiiu şi în cel românesc din Braşov, unde a trecut examenul de maturitate la 1900. A studiat patru ani la Facultatea de filozofie din Budapesta, mai ales istorie şi filologie latină. La 1904 şi-a trecut la aceeaş facultate doctoratul în ştiinţele istorice «magna cum laude». A ascultat apoi cursuri de istorie bisericească la Universitatea din Berlin şi a făcut lucrări practice în seminarul celebrului profesor Adolph Harnack. La 1905 a fost numit profesor de istorie la seminarul Andreian din Sibiiu, unde a funcţionat trei ani. In acest interval şi-a făcut şi examenele în ştiinţele teologice. La 1909 fu numit, la cererea Românilor din «Mărginime», administrator protopopesc în Sălişte, unde acum este protopop. In acelaş an a fost ales de congresul naţional bisericesc asesor în consistoriul mitropolitan. Pentru un articol de cuprins istorico-social din revista «Ţara Noastră» a fost condamnat şi a suferit pedeapsa închisorii de stat din Seghedin timp de trei luni (1908).

«Activitatea literară şi-a început-o Ioan Lupaş la 1900 în coloanele «Tribunei» din Sibiiu şi în suplementul literar al acesteia («Tribuna Literară»). După dispariţia acestora, a colaborat la «Telegraful Român» din Sibiiu, la «Tribuna» din Arad şi la «Neamul Românesc» din Bucureşti. La 1902 a fost unul din întemeietorii revistei literare «Luceafărul», la care colaborează şi astăzi.

«Dări de seamă, studii şi documente istorice a publicat în revistele «Transilvania», «Luceafărul» şi «Convorbiri Literare», articole de interes şcolar şi pedagogic în «Vieaţa Şcolară» din Sibiiu şi în «Revista generală a învăţământului» din Bucureşti.

«Lucrările sale istorice, tipărite în broşuri, ediţii separate sau volume, sunt următoarele:

a) In limba română:

1. *Câteva pagine din trecutul comunei Sălişte.* Schiţă istorică. Sibiiu 1903

2. *Şovinismul confesional în istoriografia românească-ardeleană.* Studiu istoric. Sibiiu 1903.

3. *Un capitol din istoria ziaristicei româneşti ardelene* (Gh Bariţiu). Sibiiu 1906.

4. *Despre începutul neamului românesc*, o broşură din biblioteca populară a «Asociaţiunii Transilvane». Sibiiu 1906.

5 *Contribuţiuni la istoria politică şi culturală a epocei lui Şaguna.* Extras din *Anuarul Seminarului Andreian* din 1908 şi 1909.

6. *Un răspuns detractorilor lui Şaguna.* Sibiiu 1909.

7. *Mitropolitul Andreiu Baron de Şaguna* Monografie istorică. Sibiiu 1909 (ed. II-a 1911).

8. *Populus Verboczianus.* Articole istorico-politice Arad 1910

9. *Contele Ştefan Széchenyi şi politica de maghiarizare* Studiu istorico-politic. Sibiiu 1910.

10. *Vieaţa unei mame credincioase.* Povestire istorică. Bucureşti 1910 (Extras din «*Biserica ortodoxă română*). Un elogiu al mamei mitropolitului Şaguna.

11. *Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici şi Ioan Bob la Curtea din Viena în anul 1792.* Sibiiu 1912. Chestiunea prezentării celor trei «Supplices libelli» ale Românilor, prin episcopii lor (cel unit şi cel neunit), înaintea Impăratului.

12 *Principele ardelean Acaţiu Barcsai şi Mitropolitul Sava Brancovici,* 1658—1661. Extras din *An. Acad. Rom*, XXXV (1913),—cu unele materiale inedite

13. In sfârşit în anul trecut părintele Lupaş a mai publicat două broşuri· una în formă populară, intitulată: *Spice din istoria noastră bisericească,* iar alta tratând despre: *O încercare de reunire a bisericilor româneşti din Ardeal la 1798.*

b) In limba maghiară·

1. *Az erdélyi görog-keleti egyház és a vallás unió a XVIII század folyamán* (Biserica greco-orientală din Ardeal şi unirea bisericească în cursul sec. XVIII) Budapesta 1904. Teză de doctorat.

2 *Torténeti párhuzamok* (Paralele istorice). Polemică cu istoricul şi publicistul maghiar Jancsó Benedek. Budapesta 1907.

«Mai toate lucrările părintelui Lupaş au fost apreciate favorabil în revistele de specialitate, atât în cele româneşti, cât şi în cele străine.

«Astfel despre teza sa de doctorat «Biserica greco-orientală din Ardeal şi unirea bisericească din sec. XVIII» a apărut o recensie favorabilă în revista istorică maghiară «Erdélyi Muzeum» din Cluj, în anul 1904; ea este scrisă de profesorul Görög Ferencz. Lucrarea «*Paralele istorice*» a fost apreciată elogios în revista slovacă «Slovensky Obzor», an. 1907, No. 5 (vezi traducerea românească a acestei recensiuni în ziarul «Tribuna» din 1910, No. 100) şi în mai multe ziare şi reviste româneşti. Scrierea populară «*Despre începutul neamului românesc*» a fost, cu drept cuvânt, lăudată în «Vieaţa Literară», an. I, No 52, în «Sămănătorul» an V, No. 52, în «Neamul Ro-

mânesc», an. I, No. 67, și în «Convorbiri Literare», an. 1908, No. 2 (1). Mai elogios decât toate a fost apreciată monografia asupra «Mitropolitului Andreiu Șaguna». Cu deosebită căldură a fost salutată apariția ei în «Convorbiri Literare» din an. 1909, No. 8, unde se spune că «dela apariția scrierilor politice ale lui Eminescu și până azi, n'a ieșit nici o lucrare în limba noastră românească, din care tineretul și toți cei cu griji față de prezent și de viitor să poată împrumută mai multă și mai curată lumină». Iar în «Viața Românească» din Iași, an. 1909, No. 12, se zice că această monografie istorică e «de un pasionant interes», că «dcoumentația ei e bogată și expunerea amănunțită», că «autorul caracterizează în chip fericit puternica individualitate a lui Șaguna, scoțând în relief cu multă pătrundere multiplele sale fețe». Colegul nostru, d-l N. Iorga, în «Neamul Românesc» din an. 1909, No. 8, spune că această carte interesează «în cel mai înalt grad, fiind bine lucrată și scrisă foarte limpede». «Revista generală a învățământului», an. 1910, p 542 sq, spune că «de mult n'a apărut la noi o carte care să fie menită a folosi în toate privințele, cum ne va fi de folos tuturor, și va fi în deosebi spre folosul învățătorului și al preotului român». Revista «Junimea Literară» din Bucovina (an. 1909, No. 11—12) spune că în această carte, «scrisă cu o deosebită pătrundere și înțelegere a evenimentelor politice și culturale, autorul a reușit să ne dea o icoană clară a timpului în care a trăit marele arhiereu». In revista «Luceafărul», an. 1909, p. 463 sq., se relevează «calitățile superioare ale acestei publicațiuni, care deschide autorului său un loc de cinste între istoriografii români și va face ca amintirea lui Șaguna să fie adânc întipărită în mintea generației de astăzi și a celei viitoare». In sfârșit «Gazeta Transilvaniei» din 1909, No. 210, scrie: «Cartea d-lui Lupaș are o deosebită valoare prin faptul că e alcătuită după cercetări îndelungate și pe bază de izvoare nouă, neîntrebuințate încă. Astfel ea nu este ca multe alte studii și «disertații» o repețire a făptuirilor acestui mare arhiereu, ci ne deschide orizonturi nouă din viea̦ta lui Șaguna și din luptele și străduințele contimporane.»

«Meritul cel mare al părintelui Lupaș, ca autor al biografiei lui Șaguna, consistă în aceea că d-sa este cel dintâiu scriitor român de dincolo de Carpați, care a avut îndrăzneala și răbdarea să intreprindă o lucrare atât de grea, cum este descrierea vieții acestui însemnat bărbat al bisericii noastre. Pe urma acestei cărți, d-l Lupaș e privit astăzi de Românii din Ungaria ca unul din cei mai buni istorici ai lor, ca «istoriograful» lor per

(1) De acelaș cuprins e broșura «*De de mult*» din Biblioteca populară a Asociațiunii Transilvane. Sibiu 1911.

excellentiam, cum se exprimă «Tribuna» dela Arad într'un lung şi foarte bun articol despre activitatea d-sale (anul XIV, No. 94, $^{1}/_{14}$ Maiu 1910).

«Nu mai vorbesc de valoarea lucrărilor mai nouă ale părintelui Lupaş; cea publicată în *Analele* Academiei noastre a fost foarte bine apreciată în Secţiunea istorică, înainte de a se tipări în Memoriile ei.

«Având dar în vedere pe de o parte meritele literare ale părintelui Ioan Lupaş, pe de alta situaţiunea sa socială între Românii din Ungaria şi vaza de care se bucură la dânşii, Secţiunea istorică a Academiei Române ar face bine să-l propună plenului pentru locul vacant de membru corespondent în această secţiune.»

Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanţi 21; voturi pentru 21.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit unanimitatea voturilor şi proclamă pe d-l Ioan Lupaş membru corespondent al Academiei în Secţiunea istorică.

In lipsa d-lui *B. Delavrancea*, d-l *I. C. Negruzzi* ceteşte următoarea expunere asupra activităţii literare a d-lui Octavian Goga:

«Secţiunea literară a ales, cu unanimitate de voturi, pe d-l Octavian Goga ca membru corespondent al Academiei Române.

«Octavian Goga s'a impus atenţiunii generale a neamului întreg prin vers şi prin proză. Versurile sale sunt ale unui adevărat poet, căci — izvorînd din adâncul unui suflet nobil—înduioşează şi revoltă, luminează şi uimesc, farmecă şi înalţă, fie coborîndu-se la vieaţa celor mai umiliţi creştini, fie ridicându-se la măsura aspiraţiunilor noastre de popor care sufere, luptă şi caută să învingă. In el, trecutul, prezentul şi viitorul nostru sunt de o singură fiinţă cu dureri mari şi nepotolite încă. El se adresează şi copiilor şi tinerilor şi bătrânilor,—şi toţi îl înţeleg ca pe un poet al tuturora, «verbul» lui fiind «verbul» Românilor de pretutindenea In proză e totdeauna învăţat şi scânteietor. Şi de aceea Academia Română îi face onoarea, şi se onorează, alegându-l ca membru corespondent al ei, până ce, peste puţin, va trebuì să-l prenumărăm ca membru activ în rândurile noastre Fireşte, d-lor, că toţi dorim să deschidem cât mai larg uşile acestei înalte instituţiuni culturale generaţiunilor tinere, înzestrate şi cu entuziasm curat la munca naţională.»

Se procede la vot al cărui rezultat este: votanţi 21, voturi pentru 21.

— D-l Preşedinte anunţă că d-l Goga a întrunit unanimitatea voturilor şi-l proclamă membru corespondent al Academiei în Secţiunea literară.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii ştiinţifice pentru şedinţa dela 29 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a luat următoarele deciziuni:

a) a desemnat pe d-nii: *St. C Hepites*, *A. Saligny*, *I. Simionescu* şi *N. Teclu* în Comisiunea premiului Năsturel din 1915:

b) a fixat pentru premiul Neuschotz de 2.000 lei din 1910 subiectul: *Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge, după alegerea botanistului.*

— Deciziunile Secţiunii se ieau spre cunoştinţă.

Se ceteşte procesul verbal al Secţiunii istorice pentru şedinţa dela 28 Maiu, prin care se arată că Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru 1914—15, alegând Preşedinte pe d-l *A. D Xenopol* şi Vicepreşedinte pe d-l *D. Onciul*.

— Se iea spre cunoştinţă.

D-l *D. Onciul* zice că Secţiunea istorică alegând Preşedinte pe d-l *A. D Xenopol*, a decis să dea desearâ la ora 8 un prânz colegial în onoarea d-lui *Xenopol*, care a fost ales membru al Institutului Franţei. D-l *Onciul* invită la această masă pe membrii din celelalte două secţiuni.

D-l *A. D. Xenopol* mulţumeşte iniţiatorilor şi tuturor colegilor pentru atenţiunea măgulitoare ce i se arată şi este fericit că onoarea ce s'a făcut în persoana d-sale de către Academia de ştiinţe politice şi sociale se răsfrânge asupra neamului românesc.

D-l *I. Bianu* ceteşte proiectul de buget al Academiei pe 1914—15, care se prezentă la venituri şi cheltueli cu suma de lei 1.434 184,98, fiind şi un excedent de lei 1.024,67.

— Necerând nimenea cuvântul, proiectul de buget se pune la vot şi se aprobă cu unanimitate.

ŞEDINŢA DE LA 29 MAIU 1914 (după amiazi).

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

D-l *P. Poni* ceteşte raportul Comisiunii Adamachi (1) despre mersul fundaţiunii în cei din urmă 20 ani (1894—1914), de când s'au pus în aplicare dispoziţiunile din testamentul lui Vasile Adamachi.

D-l Preşedinte *Dr. C. I Istrati* zice că Academia trebue să se simtă fericită de rezultatele atât de îmbucurătoare pe cari le-a dat Fundaţiune Adamachi, mai ales prin bursele ei, cari au făcut să avem astăzi o falangă de tineri bine pregătiţi pe terenul ştiinţelor, mulţi dintre ei profesori universitari şi unul chiar în mijlocul nostru. Nu numai partea culturală ne bucură, dar şi cea materială, căci Fondul Adamachi în timp de 20 ani, dând rezultate morale atât de frumoase, ca parte materială el a trecut cu mult peste îndoit. Aceasta învederează buna administraţie a Academiei, şi când

(1) Textul mai jos în anexe.

vorbiam eri de o *Carte de aur* a Instituțiunii noastre, mă gândiam tocmai să facem așà ca publicul mare să cunoască felul chibzuit cum organizăm și administrăm noi averile ce ni se dau și să se pătrundă de rezultatele bune pe cari le obținem Acestea văzute și știute vor mărì și mai mult încrederea celor dornici de a face bine și vor atrage către noi donațiuni și legate mult mai multe ca până acum. In numele Academiei mulțumesc Comisiunii și în special d-lui *Poni* care, dela înființarea fondului, a fost ca un părinte sufletesc al bursierilor și care și-a pus toată munca, bunăvoința și priceperea în conducerea și supravegherea fundațiunii. Memoria lui Adamachi, al cărui bust îl avem acì, să fie sfântă pentru noi și pentru cultura neamului. Ca Decan al Facultății de științe din București, mulțumesc personal pentru cele două burse pe cari le propune Comisiunea pentru Facultățile de științe. Ele vor fi o adevărată binefacere, căci cunosc mizeria în care se sbat mulți din tinerii noștri studioși.

— Raportul Comisiunii se iea spre cunoștință și se aprobă cu unanimitate propunerile făcute printr'însul.

Se procede la alegerea a doi membri, cari împreună cu d-l Secretar general, conform Regulamentului, să formeze Comisiunea Adamachi pentru 1914—15

— Sunt realeși d-nii *P. Poni* și *I. Simionescu.*

La ordinea zilei chestiunea planurilor noului local pentru Biblioteca Academiei.

D-l *I. Bianu* amintește că arhitectul L. Mac Lean dela Berlin fusese însărcinat cu facerea planurilor pentru noul local al Bibliotecii și că la 1912, în ședința dela 24 Maiu, Academia a aprobat această însărcinare. Numitul arhitect a întocmit anteproiectul, care a fost aprobat, la 30 Octomvrie 1912, de Delegațiune dimpreună cu membrii prezenți ai Comisiunii alese la 1910 pentru localul Bibliotecii. Pe temeiul acestui anteproiect, s'a pus în lucrare proiectul, ale cărui părți—câte erau gata și primite până la 30 Maiu 1913—au fost prezentate Academiei și aprobate de ea în ședința plenară din acea zi. S'a cerut arhitectului, care erà de față la acea ședință, să termine grabnic lucrarea și să facă unele modificări și cu deosebire să prelucreze din nou fațada, care nu a fost aprobată. Câtevà din foile de desemnuri, cari lipsiau, au fost trimise pe rând In sarcina arhitectului erà expres dată și facerea devizului, pentru a cărui întocmire chiar în scrisoarea de însărcinare i s'a arătat că suma de care Academia dispune pentru construirea localului este de lei 3.000 000 în total, împărțită așà: Lei 2.000.000 pentru clădirea propriu zisă, lei 500.000 pentru instalarea internă și lei 500.000 pentru neprevăzute; iar în toamna anului 1912 d-l L. Mac Lean a fost chemat în București, unde a stat vreo 12 zile spre a studià obiceiurile și mate-

rialele de construit precum şi preţurile materialelor şi ale lucrătorilor. Cu toate acestea în August trecut a trimis devizul numai cu măsurătorile şi fără preţuri, zicând că notele luate de dânsul aici la faţa locului nu erau îndestulătoare pentru facerea devizului, dar în Maiu 1913, când iar a fost în persoană în Capitală, nici nu a mai luat alte note, nici nu a cerut dela Academie Mai adăogeà că i s'a spus aici că preţurile sunt atât de schimbătoare la noi, încât este cu neputinţă a se face un deviz cât de puţin aproximativ. In faţa acestei îngrijitoare stări de lucruri, Delegaţiunea a hotărît a însărcinà pe d-l inginer G Balş cu conducerea executării lucrărilor, cerându-i să examineze mai întâiu tot ce s'a primit dela d-l Mac Lean faţă de îndatoririle acestuia. Punându-se preţurile cuvenite la devizul de măsurători al d-lui Mac Lean, d-l G. Balş a constatat că dânsul nu a ţinut de loc seamă de suma ce i s'a arătat a fi disponibilă pentru lucrare şi că costul lucrării arătate în planurile sale ar trece peste 4 450 000 lei, în loc de 2 000.000, adică peste îndoit decât suma arătată ca disponibilă. Delegaţiunea împreună cu membrii prezenţi ai Comisiunii, constatând acest fapt grav în socoteala d-lui Mac Lean precum şi faptul că planurile sale mai aveau şi alte multe lipsuri spre a puteà fi puse în executare, iar faţada trimisă în noua prelucrare erà cu totul nemulţumitoare, au luat hotărîrea de a da d-lui G. Balş însărcinarea să prelucreze planurile pe baza anteproiectului aprobat, reducându-le astfel ca să poată fi executate cu suma disponibilă, fără să se împuţineze spaţiile necesare colecţiilor ce sunt destinate a cuprinde şi studierii lor. D-l G Balş a primit însărcinarea, cerând — ceeace i s'a aprobat — să fie autorizat a-şi asocià pentru lucrările de pură arhitectură pe d-l arhitect N. Ghica-Budeşti. S'a pus la cale îndată desfacerea juridică a legăturilor cu d-l Mac Lean, ceeace s'a obţinut prin ajutorul stăruitor al Ministrului ţerii la Berlin d-l A. Beldiman. D-nii G. Balş şi N Ghica-Budeşti au supus la o nouă prelucrare tot planul şi au suprimat un întreg etaj de mijloc (entre-sol), fără să suprime sau să micşoreze spaţiul necesar colecţiilor şi serviciilor, suprimând numai locuinţa Bibliotecarului, pe care unii membri ai Academiei o doriau afară din local. Astfel redus planul—după devizul amănunţit întocmit de d-l G. Balş—localul Bibliotecii poate fi construit în marginile sumei puse la dispoziţiunea Academiei prin lege pentru acest scop. O faţadă cu totul nouă a fost lucrată, aşà cum se vede; ea poate primì orice modificări ar dorì Academia Planurile astfel prelucrate satisfac întru toate trebuinţele Bibliotecii Academiei şi s'au prevăzut mari desvoltări pentru un viitor foarte depărtat. Sala mare de lucru va aveà 150 locuri largi, o deosebită sală de 36—40 locuri va fi rezervată pentru lucrări speciale ale membrilor Academiei şi ale altor fruntaşi ai ştiinţei, cărora li se vor puteà face înlesniri excepţionale; într'o

sală deosebită se vor puteà vedeà revistele și alte publicații periodice în curs de apariţiune — volumele încheiate sunt comunicate în sala mare; săli speciale de lucru cu localuri de păstrarea colecţiilor vor aveà manuscriptele și documentele, hărţile geografice cu stampele și portretele, colecţia numismatică; un spaţios atelier de legătorie va pune capăt greutăţilor de tot felul și întârzierilor inevitabile dării la legat în oraș. Depozitele de cărţi tipărite, când vor ajunge la toată desvoltarea lor, vor puteà cuprinde până la 3 000 000 (trei milioane) volume, cifră pe care o întrece astăzi o singură bibliotecă pe pământ (Biblioteca Naţională din Paris cu ale ei 3.500 000 volume). In acest mod în noul local Biblioteca Academiei, care este chiar astăzi biblioteca naţională a neamului nostru întreg, își va aveà asigurată desvoltarea pentru cel puţin doi secoli. Cred că planurile prelucrate, cari vi se prezentă, este bine să fie aprobate.

In urma cuvântării d-lui *Bianu*, membrii Academiei, între cari d-nii: *Sutzu*, *Istrati*, *Xenopol*, *Antipa* fac unele mici observaţiuni, mai ales cu privire la faţada localului și la situaţiunea lui pe teren, și apoi se trece la ordinea zilei.

— Comisiunea pentru localul Bibliotecii fiind necompletă prin încetarea din vieaţă a regretatului I Kalinderu, este ales în locul său d-l *Gr. Antipa*.

La ordinea zilei se pune alegerea Delegaţiunii pentru 1914—15.

D-l Vicepreședinte *I. C. Negruzzi* ocupă fotoliul prezidenţial.

Se procede la alegerea Președintelui.

— Rezultatul votului este: 19 voturi pentru d-l *Dr. C. I. Istrati*, din 23 votanţi, fiind și o abţinere (d-l Dr. Istrati).

D-l *Dr. C. I. Istrati*, reocupând fotoliul prezidenţial, mulţumește călduros pentru realegerea sa și zice că din toată inima își va da toată munca pentru această Instituţiune, care-i este atât de dragă și care este, și trebue să fie, steaua către care se aţintesc privirile neamului

Se procede la alegerea Vicepreședinţilor.

— Sunt realeși d-nii *I. C. Negruzzi* (22 voturi—unanimitate), *D. Onciul* (22 voturi—unanimitate) și *L. Mrazec* (20 voturi)

Dela Secţiunea istorică se primește propunerea de a se publică în *Anale* lucrarea Părintelui Dr. Alexandru Cziple: *Documente privitoare la episcopia din Maramurăș*, cu modificările cerute prin raportul său de către d-l *N. Iorga*, modificări pe cari le va îngriji d-sa, dacă autorul va consimţi.

— Propunerea se aprobă

Se cetește procesul verbal al Secţiunii istorice pentru ședinţa dela 29 Maiu, prin care se arată că Secţiunea a desemnat pe d-nii. *I. Bogdan*, *C. Giurescu*, *D. Onciul* și *A. D Xenopol* în Comisiunea premiului Năsturel din 1915.

— Se iea spre cunoștinţă.

ŞEDINŢA SOLEMNĂ DELA 30 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *Dr. C. I. Istrati.*

La ordinea zilei este cetirea rapoarteler asupra scrierilor premiate de Academie în sesiunea acestui an.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul d-sale asupra manualului didactic: *Carte de cetire pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş a.* de Angela Selăgian, Dr. Vasile Bologa şi Dr. Emil Precup, pentru care s'a acordat premiul Asociaţiunii Craiovene de 1.500 lei.

In lipsa d lui *Duiliu Zamfirescu*, d-l *I. Bianu* ceteşte raportul asupra scrierii: *Aquile—Poezii* de Ion Al George, căruia s'au acordat 500 lei din premiul Demostene Constantinide.

D-l *I. C. Negruzzi* ceteşte raportul asupra novelelor d-lui M. I. Chiriţescu: *Răsaduri*, pentru cari s'a acordat suma de 500 lei din acelaş premiu.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul d-sale asupra scrierii: *C. Negruzzi.— Vieaţa şi opera lui* de E. Lovinescu, căruia s'au acordat lei 1.000 din acelaş premiu.

D-l *B. Delavrancea* ceteşte raportul d-sale asupra scrierii: *Timotheiu Mucenicul* de D. D. Pătrăşcanu, căruia s'a acordat suma de lei 2.000 din acelaş premiu.

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte raportul Comisiunii speciale asupra lucrării în manuscris a d-lui Victor Lazăr: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor* şi pentru care s'a decernat premiul Princesa Alina Ştirbei.

D-l *St. C. Hepites*, în lipsa raportorului, d-l Dr. I Cantacuzino, membru corespondent, ceteşte raportul despre scrierile. *Cooperaţia şi socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în Statele moderne* de Dr. I. N. Angelescu, care a obţinut lei 1.000 din premiul Adamachi.

D-l *Dr. G. Marinescu* ceteşte raportul d-sale despre scrierea: *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie si în schimburile nutritive* de Dr. Aristide V. Grădinescu, căruia s'au acordat lei 1.500 din acelaş premiu.

D-l *St. C. Hepites* dă cetire raportului d-sale asupra lucrării: *Artilerie românească de câmp.* Părţile I—IV, de Căpitanul (acum Maiorul) Gabriel I. Negrei, căruia s'a acordat suma de lei 1.500 din acelaş premiu.

D-l *I. Simionescu* ceteşte raportul d-sale asupra celor două tomuri din scrierea: *Ardealul* de Silvestru Moldovan, care a obţinut 1 000 lei din acelaş premiu.

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice că anul acesta au fost premiaţi 12 autori, pe cari îi felicită în numele Academiei. Dintre lucrările premiate sunt două făcute de Români de peste graniţă, pe cari îi felicită în special.

Cu bucurie trebue să constatăm că de câțivà ani unitatea de gândire a Românilor de pretutindeni se încheagă din ce în ce mai mult și dovadă sunt premiile ce acordăm autorilor din afară de Regat. Dorim ca ei, precum și acei din țară, să fie cât mai mulți și cu toții să supună munca lor spre apreciere Academiei Române, care, cu mintea senină, judecă și dă îndemnurile și încurajarea ei, nu atât prin valoarea premiilor, cât mai ales prin consacrarea talentelor și a muncii autorilor. Dispozițiunea de a se ceti în ședințe publice raporturile speciale asupra scrierilor premiate este foarte bună, pentrucă publicul are putința să cunoască că noi aici examinăm cu atențiune lucrările ce ni se prezentă spre cercetare și premiare. In numele Academiei mulțumesc Secțiunilor și raportorilor speciali pentru munca ce au depus în cetirea și examinarea de aproape a lucrărilor înscrise la premii.

D-l *B. Delavrancea* cetește două elegii de d-l *A. Naum* (1).

Ședința publică se ridică și Academia își continuă lucrările în ședință intimă.

D-l *A. D. Xenopol* zice: Mulțumesc întregei Academii pentru instea ce mi s'a făcut prin prânzul ce mi s'a oferit aseară, prin are a sărbătorit alegerea mea de membru titular al Academiei științelor morale și politice din Institutul Franței. Mare mulțumire am simțit, când am văzut în jurul bogatei mese adunați aproape toți colegii mei, întrecându-se a pune în lumină meritele mele. Dar, iubiților Colegi, ceeace a rămas în sufletul meu din frumoasele manifestări este celebrarea poporului român, căci mai la urmă eu nu sunt decât un val ridicat de vântul vieții pe întinsa massă a neamului românesc și «ce e val ca valul trece,» iar ceeace rămâne este poporul și în folosul lui muncim cu toții pentru a-i înbogăți ființa și a-i asigurà viitorul.

— Membrii Academiei primesc cu simțiminte colegiale cuvintele d-lui *Xenopol.*

In lipsa d-lui Secretar general *D. Sturdza,* care s'a scuzat printr'o scrisoare că, fiind obosit, nu poate luà parte la ședința de azi, d-l Președinte *Dr. C. I. Istrati* cetește următorul raport asupra lucrărilor făcute în actuala sesiune generală:

«*Domnilor Colegi,*

«Incheind lucrările sesiunii acesteia generale, ne oprim, ca în totdeauna, gândul asupra Aceluia, care a fost aproape o jumătate de secol îndreptătorul și călăuza vieții noastre publice și culturale,

(1) A se vedeà mai jos în Anexe

asupra M. S. Regelui, care cu întreaga Familie Regală a urmărit de aproape mersul Academiei, ca și al tuturor celorlalte așezăminte ce au ca țintă formarea minții și a sufletului românesc. De aceea Instituția noastră a găsit de datoria ei, ca la începerea lucrărilor din sesiunea pe care o încheiem azi, să-și exprime omagiul ei de adânc respect și cald devotament față de MM. LL. RR. și de Augusta Dinastie. La telegrama Academiei, M. S. Regele a binevoit a răspunde în cei mai măgulitori termini.

«Ca și în ceilalți ani s'a organizat pentru membrii Academiei o interesantă excursiune cu intinerariul Oltenița-Turtucaia-Silistra-Cernavoda. Colegii noștri, cari au avut plăcerea de a luà parte la această excursiune, au văzut cu ochii lor proprii unul din semnele mari ale creșterii țerii noastre sub conducerea binecuvântată a Alesului dela 1866.

«In cursul sesiunii acesteia, la 24 Maiu, am avut durerea să înregistrăm pierderea unui tânăr, dar distins colaborator, a lui Pompiliu Eliade, membru corespondent în Secțiunea literară, ales la 21 Maiu 1912. Răposatul a fost profesor de limba și literatura franceză la Universitatea din București și Director general al Teatrelor.

«Dela el ne-au rămas următoarele scrieri:

Silogismul și adversarul său Herbert Spencer Teză de licență. București 1891; *De l'influence française sur l'esprit public en Roumanie. Les origines. Etude sur l'état de la société roumaine à l'époque des règnes phanariotes* Paris 1898; *Filozofia lui La Fontaine.* București 1901; *Ce este literatura? Condițiunile și limitele acestei arte.* București 1903; *Causeries littéraires.* I—III. București 1903; *Histoire de l'esprit public en Roumanie au dix-neuvième siècle* I (1821—1828). Paris 1905, premiată de Academie la 1907; *Pentru profesori.* Discurs la Congresul Corpului didactic București 1906; *Teatrul Național din București, 1908—9.* Raport. București 1909; *Cu privire la Maurice Maeterlinck.* București 1912; *Les suites de la guerre des Balkans. Le point de vue roumain.* Paris 1913.

«In cursul sesiuniii s'au ținut 4 ședințe publice și 2 solemne, afară de cea pentru proclamarea premiilor.

«Ședința solemnă dela 16 Maiu a fost consacrată recepțiunii colegului nostru *G. Țițeica*, care a cetit discursul său: *Din vieața și activitatea lui Sp. Haret*, la care a răspuns d-l *St. C. Hepites;* iar ședința solemnă dela 28 Maiu a fost ocupată de d-l *V. Pârvan*, care a cetit discursul său de recepțiune: *In memoriam Constantini Erbiceanu*, la carea răspuns d-l *N. Iorga.*

Ședințele dela 3 și 9 Maiu au fost ocupate de comunicările d-lui *N. Iorga* despre: *Renegați în trecutul țerilor noastre și al neamului românesc* și despre. *Pilda Domnilor buni din trecut față de școala românească.*

«In ședința publică dela 23 Maiu, d-l *Dr. V. Babeș* a expus comunicarea sa: *Cercetări nouă asupra pelagrei*, iar d-l *T. V. Stefanelli* a cetit comunicarea: *Stâlpul lui Mihail Racoviță din Bucovina.*

«In ziua de 1 Maiu, am avut și eu onoarea a ceti o comunicare despre unele fapte mari naționale în legătură cu Domnia M. S. Regelui. După propunerea d-lui Președinte *Dr. C. I. Istrati*, s'a hotărît ca acea comunicare să se publice într'un mai mare număr de exemplare.

«S'a primit invitare dela Academia de științe din Turin la serbarea centenarului marelui chimist Ascanio Sobrero, care s'a făcut în ziua de 31 Maiu st. n. Academia a adresat o scrisoare de aderare.

«Societatea literară sârbească din Belgrad ne-a invitat de asemenea la serbarea centenarului dela moartea lui Dositeiu Obradovici, care s'a ținut la 27 Maiu, și la care ați hotărît să se trimită o scrisoare de participare a Academiei noastre la sărbătorirea memoriei marelui scriitor sârb din secolul XVIII, a cărui activitate a avut însemnată influență și asupra culturii românești.

«După propunerea Secțiunii literare, ați decis să se tipărească, în publicațiunea *Din vieața poporului român*, scrierile *Cromatica poporului român* de Tudor Pamfil și M. Lupescu; *Culegerea de producțiuni literare poporale din ținutul românesc al Maramureșului*, de Ioan Bârlea, împreună cu două culegeri de arii, făcute de Tiberiu Brediceanu și Bela Bartók; *Credințe și superstiții*, de Artur Gorovei; *Diavolul ca învrăjbitor al lumii după credințele poporului*, de Tudor Pamfile și *Cerul și podoabele lui*, de acelaș.

«In ziua de 14 Maiu ați aprobat propunerea Secțiunii istorice, ca din suma disponibilă dela Fondul Princesa Alina Știrbei, d-l coleg *N. Iorga* să publice urmarea la colecțiunea d-sale de acte privitoare la relațiile Occidentului cu Orientul în secolii XV—XVI, și apărută sub titlul de: *Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades*; ați aprobat tot atunci, ca din suma de lei 10.828,20, pusă la dispoziția Secțiunii istorice, după acoperirea necesităților anului viitor, să se dea un ajutor de lei 5.000 pentru săpăturile ce se fac la cetatea Histria sub direcțiunea d-lui *V. Pârvan*; iar la 19 Maiu, în urma unui raport documentat al d-lui *V. Pârvan*,

despre starea în care se află ruinele vechi din România și asupra explorării lor, ați luat hotărîrea ca să se adreseze Ministerului Instrucțiunii un memoriu, prin care să se ceară sporirea subvențiunii destinate pentru aceste săpături.

«Ați hotărît de asemenea, în ziua de 27 Maiu, a se tipărì în broșură separată cuvântările rostite de răposatul I. Kalinderu, cu ocazia examenelor anuale dela Institutul Otteteleșanu, cuvântările ținute la îmmormântarea colegului nostru și alte documente privitoare la Institut.

«Tot atunci ați decis a se destinà din suma pusă la dispoziția Secțiunii literare lei 3.600 pentru editarea scrierilor complete ale marelui poet național V. Alecsandri și lei 5.000 pentru publicarea unui album cu ornamentațiuni din vechile manuscrise din țară. Cu alcătuirea acestor două lucrări ați însărcinat pe colegul nostru d-l *I. Bianu*.

«La 28 Maiu, ați aprobat propunerea Secțiunii literare de a se da d-lui Dr. Iosif Popovici un ajutor de 1.000 lei, pentru a studià dialectele române din Maramureș.

«In ședința dela 19 Maiu, ați modifiat art. 8 și ați adaos un alineat la art. 5 din Regulamentul pentru serviciile Academiei.

«In ședința dela 6 Maiu ați votat regulamentul Fondului «D. A. Sturdza», al cărui venit este destinat, în perioade alternative de câte patru ani consecutivi, pentru îmbogățirea colecțiilor de istorie națională și pentru acordarea unei burse de agricultură și științe agricole în Germania.

«In ședința dela 3 Maiu, ați modificat art. 2 din Regulamentul premiului I. Lecomte du Nouy, în sensul de a se admite la concurs numai elevii din anii II—IV.

«Ați aprobat, în ședința dela 22 Maiu, regulamentul Fondului Chrissoveloni, al cărui venit este destinat pentru premiarea scrierilor privitoare la comerț.

«In ședința dela 24 Maiu, ați luat cunoștință de legatul răposatului Dimitrie Iofcescu, care, prin testamentul din 21 Octomvrie 1913, a lăsat Academiei suma de lei 25.000, pentru premiare de scrieri cu subiect religios, precum și 3.000 lei pentru tipărirea primei scrieri premiate. Ați decis acceptarea legatului și îndeplinirea formalităților legale pentru punerea în posesiune.

«In aceeaș ședință ați ascultat raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor săvârșite în 1913—14.

«Ați hotărît, în ședința dela 27 Maiu, divizibilitatea premiului De-

mostene Constantinide între concurenţi, după normele premiului Adamachi.

«In aceeaş şedinţă, aţi aprobat regulamentul Fondului Atanasie Toncoviceanu pentru acordarea unui premiu de 1 000 lei lucrărilor cu subiect dat, alternativ de fiecare Secţiune

«D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* ne-a adus la cunoştinţă, în şedinţa dela 3 Maiu, că executorii testamentari ai legatului lui Nicolae Densuşianu, cu consimţimântul «Asociaţiunii» dela Sibiiu, cedează Academiei tot materialul istoric adunat de regretatul răposat.

«Alte daruri primite în cursul acestei sesiuni au fost cele făcute de părintele paroh Vasile Isopescul din Volcineţi (Bucovina), care a oferit un *Apostol* manuscris în limba slavonă din sec. XVII şi un manuscris român de cântări bisericeşti.

«Secţiunile Academiei, precum şi Comisiunea premiului Năsturel şi a premiului Asociaţiunii Craiovene, au cercetat atât scrierile publicate, cât şi manuscrisele prezentate la concursurile diferitelor premii.

«După propunerea Comisiunii speciale, s'a acordat premiul Asociaţiuni Craiovene de 1 500 lei scrierii: *Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II-a dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a.* de Angela Selăgian n. Butean, Dr. Vasilie Bologa şi Dr. Emil Precup.

«După propunerea Secţiunii ştiinţifice, premiul Adamachi de 5.000 lei s'a împărţit după cum urmează:

Lei 1.500 d-lui Dr. A. Grădinescu pentru: *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive;*

Lei 1.500 d-lui Căpitan (acum Maior) Gabriel I. Negrei pentru: *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup M. R.* Părţile I—IV;

Lei 1.000 d-lui Silvestru Moldovan pentru *Ardealul.* Părţile I şi II.

Lei 1.000 d-lui Dr. I. N. Angelescu pentru scrierile: *Cooperaţia şi Socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în Statele moderne.*

«Secţiunea istorică a acordat premiul Princesa Alina Ştirbei de 8.500 lei d-lui Victor Lazăr pentru manuscrisul cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

«Secţiunea literară a împărţit premiul Demostene Constantinide de 4.000 lei între următorii candidaţi:

Lei 2.000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru: *Timotheiu Mucenicul*;

Lei 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru: *C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui*;

Lei 500 d-lui Al. George (Ion) pentru: *Aquile—Poezii;*

Lei 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru: *Răsaduri—Novele.*

«Premiul I. Lecomte du Noüy s'a împărţit între elevii şcoalei de Arte frumoase din Capitală astfel:

D-lui Andreiu Niculescu lei 183 pentru desemnul de pe antic şi lei 100 pentru cel de pe natură;

D-lui Alexandru Chirovici şi d-rei Margareta Bălăceanu câte 100 lei pentru desemnurile de pe natură.

«Aţi luat cunoştinţă de subiectele puse de Secţiuni la premiile următoare din 1919:

«De Secţiunea literară:

«Pentru premiul *Adamachi* de 5.000 lei subiectul: *Adverbul în limba română, studiu sintactic.*

«De Secţiunea istorică:

«Pentru premiul *Năsturel* de 5.000 lei subiectul: *Bibliografia istoriei Românilor.*

«De Secţiunea ştiinţifică:

«Pentru premiul *Lazăr* de 5.000 lei subiectul: *Studiul unuia din cele 3 râuri: Siretul, Argeşul, Ialomiţa.*

«Pentru premiul *Bodescu* de 1.500 lei subiectul: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.*

«Pentru premiul *Neuschotz* de 2.000 lei subiectul: *Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge* (după alegerea botanistului).

«Comisiunile speciale, alese în sesiunea generală trecută şi în cursul acesteia, v'au prezentat rapoartele lor:

«In şedinţa dela 2 Maiu vi s'a cetit şi aţi aprobat raportul Comisiunii Fondurilor Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu despre lucrările făcute în 1913, şi aţi reales în Comisiune pentru anul viitor pe d-nii: *I. Bogdan, I. C. Negruzzi* şi *D. Onciul.*

«In aceeaş şedinţă, aţi ascultat şi aprobat raportul Comisiunii financiare asupra administrării fondurilor Academiei pe anul bugetar 1912—13; iar pentru examinarea gestiunii financiare pe 1913—14, aţi ales în Comisiune pe d-nii: *Gr. Antipa, V. Pârvan* şi *G. Ţiţeica.*

«In ziua de 3 Maiu aţi luat cunoştinţă şi aţi aprobat raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru lucrările săvârşite în anul trecut.

«La 6 Maiu aţi ascultat şi aţi dat aprobarea D-Voastre raportului prezentat de Comisiunea Fondului Agarici despre mersul şcoalei de agricultură dela Moara-Grecilor în 1913—14; iar în Comisiune pentru anul viitor s'au ales d-nii: *Gr. Antipa, St. C. Hepites* şi *P. Poni*.

«In şedinţa dela 7 Maiu vi s'a cetit şi aţi aprobat raportul Comisiunii Fondului Otteteleşanu despre mersul Institutului dela Măgurele în anul trecut. In Comisiunea pentru anul 1914—15 aţi ales pe d-nii: *St. C. Hepites, I. C. Negruzzi* şi *V. Pârvan*.

«La 8 Maiu aţi ascultat şi încuviinţat raportul Comisiunii Fondului Tache Anastassiu pentru lucrările din 1913—14. In Comisiunea pentru 1914—15 au fost aleşi d-nii: *St. C. Hepites, P. Poni* şi *I. Simionescu*.

«In ziua de 19 Maiu aţi ascultat şi aprobat raportul Comisiunii *Dicţionarului limbii române;* iar pentru supravegherea lucrării în anul viitor, aţi ales pe d-nii: *I. Bogdan, St. C. Hepites, T. Maiorescu, I. C. Negruzzi, D. A. Sturdza* şi *D. Zamfirescu*.

«In ziua de 29 Maiu aţi luat cunoştinţă de raportul Comisiunii Adamachi despre mersul Fundaţiunii în cei din urmă 20 ani şi aţi aprobat propunerile făcute de Comisiune. Aţi reales apoi Comisiunea în persoana d-lor *P. Poni* şi *I. Simionescu*.

«Pentru completarea vacanţelor de membri activi, aţi ales în Secţiunea literară pe d-l *Sextil Puşcariu,* iar în Secţiunea istorică pe d-l *C. Giurescu*.

«Aţi ales membri corespondenţi pe d-nii Octavian Goga în Secţiunea literară şi pe părintele Protopop Ioan Lupaş în Secţiunea istorică.

«Secţiunea literară a ales Secretar al ei pe 7 ani (1914—1921) pe d-l *I. Bianu*.

«Aţi ales ca membri onorari pe Lord Rayleigh, fizician, din Londra;

pe d-l Paul Appell, matematician, preşedintele Academiei de ştiinţe din Paris;

pe d-l Dr. Raphaël Blanchard, profesor la Facultatea de medicină din Paris şi membru al Academiei de medicină;

pe d-l Julius von Hann, meteorologist, membru al Academiei Imperiale de ştiinţe din Viena;

pe d-l Barclay Head, Directorul în retragere al Cabinetului numismatic dela British Museum şi autorul tratatului celui mai important de numismatică greacă;

pe d-l Ernest Babelon, membru al Institutului Franţei;

pe d-l B. Pick, Conservatorul Cabinetului numismatic ducal dela Gotha;

pe d-l C. L. A. Laveran, membru al Institutului Franţei;

pe d-l Ulrich de Wilamovitz-Moellendorff, profesor la Universitatea din Berlin;

pe d-l Const. Jireček, profesor şi membru al Academiei din Viena;

pe d-l Conrad Cichorius, profesor la Universitatea din Breslau.

«In Secţiunea literară aţi ales membri corespondenţi străini pe d-nii Eugen Herzog, Ad. Zauner, Mario Roques şi Mateiu Bartoli; iar în Secţiunea istorică pe d-nii Ioan Radonić, Iosef Strzygowski şi Karl A. Romstorfer.

«In şedinţa dela 29 Maiu aţi votat bugetul Academiei pe 1914—1915 şi în aceeaş şedinţă aţi realeş Delegaţiunea pentru 1914—15 în persoana d-lor *C. I. Istrati* Preşedinte, *I. C. Negruzzi, D. Onciul* şi *L. Mrazec* Vicepreşedinţi.

«*Domnilor Colegi,*

«Recapitulând printr'o repede privire retrospectivă lucrările cari v'au ocupat în şedinţele din întreagă această lună, avem mulţumirea conştiinţei că ne-am îndeplinit datoria. Minutul penibil, care a umbrit începutul acestei sesiuni, a trecut repede şi fără urmă. Seninătatea cea mai curată a stăpânit toate lucrările D-Voastre şi toate hotărîrile luate. Cu voturi de unanimităţi aţi dat premiile lucrărilor celor mai meritorii; cu unanimităţi aţi ales membri onorari şi corespondenţi pe acei învăţaţi străini, cari strălucesc în fruntea ştiinţei lumii şi cari au avut, în deosebite feluri şi ocazii, priviri prieteneşti faţă de ţara şi de neamul nostru; cu unanimităţi aţi completat locurile vacante cu doi membri activi şi doi corespondenţi români, chemând în sânul Academiei pe acei fii ai neamului cari s'au distins mai mult prin munca lor ştiinţifică şi prin talentele lor luminoase. Chemarea la lucrarea acestei Instituţiuni a puterilor ştiinţifice şi a talentelor tinere arată voinţa D-Voastre conştientă şi hotărîtă de a asigură viitorul cât mai bine. Generaţia, care se duce unul după altul, a găsit o Academie modestă de tot în mijloace; ea a înălţat-o la marea instituţie naţională care este astăzi; i-a dat rolul de far luminos al căilor drepte ale culturii naţionale; i-a dat prestigiu în opinia publică din care

îi vin tot mai des daruri de mijloace menite a-i înlesnì activitatea ştiinţifică şi culturală.

«Cu deplină încredere putem dar privì spre viitor. Prin puterile nouă cari o întineresc, Academia noastră va creşte şi se va înălţà în toate privinţele şi va aduce tot mai mari servicii culturii neamului, împlinindu-şi menirea înaltă pentru care a fost înfiinţată.»

D-l Preşedinte *Dr. C. I. Istrati* zice terminând : Ca totdeauna, la deschiderea sesiunii generale, ne revedem cu bucurie, şi la închiderea ei, al cărei moment a sosit acum, ne despărţim cu întristare. Dorinţa cea mai vie pe care o am este ca la anul să ne vedem cu toţii strânşi acì la olaltă, sănătoşi şi cu voie bună. Tuturor vă urez să mergeţi cu bine în sânul familiilor, iar în special colegilor de peste graniţă le adresez rugămintea să ducă în mijlocul românimii salutul nostru frăţesc şi încredinţarea iubirii care se revarsă din patria mamă. Unirea sufletească care s'a stabilit între Români de câtvà timp este evidentă şi putem spune aceasta sus şi tare. Dorinţa noastră este ca ea să se întărească şi să se generalizeze cât mai mult.

Pentru munca ce aţi depus în această sesiune generală, pe care o declar închisă, vă mulţumesc din toată inima.

Anexă la pag. 183.

Raportul Comisiunii Fondului „Vasile Adamachi“ despre mersul fundațiunii dela 1894—1914.

Domnilor Colegi,

In toamna viitoare se împlinesc 20 de ani, de când Academia a pus în aplicare dispozițiunile testamentare ale marelui filantrop Vasile Adamachi, care a lăsat averea sa Instituțiunii noastre, «cu însărcinarea ca veniturile averii legate să fie întrebuințate:

«1. In dare de premii periodice acelora dintre scriitorii români, cari s'ar distinge în scrieri morale, și

«2. In trimiterea și întreținerea la studii a tinerilor, cari s'ar hotărî pentru științele exacte, precum și acelora cari s'ar hotărî pentru studiul științelor pozitive pentru a servì la înființarea și perfecționarea fabricelor și a industriei naționale».

Având de îndeplinit aceste dorințe ale generosului bărbat, Academia, după ce a fost trimisă definitiv în stăpânirea averii, a regulamentat întrebuințarea veniturilor fondului și a început să pună în aplicare dispozițiunile lui, în conformitate cu acelea ale testamentului. Prin regulament s'a instituit o comisie compusă din Secretarul General și doi membri ai Academiei, care să supravegheze aplicarea regulamentului.

Această comisie, care până în 1912 a fost în permanență compusă din d-nii Sturdza, Poni și mult regretatul coleg Haret, înlocuit anul trecut prin votul Domniilor Voastre cu d-l I. Simionescu, vine azi să aducă în plenul Academiei cel mai pios omagiu de recunoștință memoriei marelui binefăcător Vasile Adamachi și să vă arate în cele ce urmează modul cum s'a îndeplinit voința acestuia, precum și mersul fundațiunii și rezultatele dobândite în cei din urmă 20 de ani, 1894—1914.

I. Burse.

Precum vă arătam acum 10 ani, în sesiunea generală din 1904, la începutul anului școlar 1894—95 s'au acordat primele burse din Fondul Adamachi și anume: câte două de câte 100 lei pe lună la studenți ai Facultăților de științe și de medicină din Iași. La începutul anului 1895—96 s'a mărit numărul burselor, acordându-se câte patru la Facultățile de științe și medicină din Iași, trei la elevi ai Școalei de poduri și șosele tot de câte 100 lei pe lună și întâiele trei burse pentru studii speciale în străinătate d-lor: I. Simionescu, colegul nostru de astăzi și membru în Comisiunea Fon-

dului Adamachi, Inginer Victor Guţu şi G. Pantazi. La începutul anului următor 1896—97, numărul burselor s'a ridicat la câte şase la cele două Facultăţi, patru la Şcoala de poduri şi şosele şi şase în străinătate. Cu începerea anului 1897—98, bursele s'au ridicat la numărul care s'a mănţinut până acum, variind cu câte una mai mult, fie la Şcoala de poduri şi şosele, fie în străinătate, adică câte opt la cele două Facultăţi din Iaşi, opt la Şcoala de poduri şi şosele şi nouă în străinătate, în total 33 până la 35 burse permanente.

In tablourile de mai jos arătăm numele acelora cari s'au ajutat în studiile lor cu burse din Fondul Adamachi, anii şcolari în cari au avut bursele, studiile ce au făcut, titlurile obţinute, sumele ce s'au dat fiecăruia şi, la câţi s'a putut aflà, rostul ce şi-au făcut după terminarea studiilor.

La Facultatea de ştiinţe din Iaşi. — Anexa I.

La Facultatea de medicină din Iaşi. — Anexa II.

La Şcoala de poduri şi şosele din Bucureşti. — Anexa III.

In străinătate. — Anexa IV.

In afară de aceste burse, s'au acordat, conform art. 12 introdus în Regulament la 28 Martie 1903, câte 10 burse de câte 360 lei pe an la Şcoala practică de agricultură «Ioan Costache Agarici» din Moara-Grecilor, judeţul Vasluiu, dându-se până astăzi suma de lei 39.600.

S'a dat în cei din urmă 20 ani, până la 1 Maiu curent, suma totală de lei **1.203.579,88** pentru burse şi cheltueli de şcoală.

II. **Premii.**

Prin Regulamentul Fondului Adamachi s'au instituit două premii anuale de câte 5.000 lei divizibile, cari să se acorde unul pentru scrieri tipărite şi al doilea pentru lucrări cu subiecte hotărîte de Academie.

a) *Premii pentru scrieri tipărite.*

Intâiul premiu a fost acordat în întregime, in sesiunea generală din 1896, pentru scrierea *Cestiunea română în Transilvania şi Ungaria*, de Eugen Brote . . . . Lei 5.000

In anii urmărori, premiul pentru lucrări tipărite s'a acordat după cum urmează:

1897.	—I.Manliu, *Povăţuitorul limbii române în clasele primare* .	»	2 000
1898.	— Haralamb Lecca, *Secunda*	»	2.500
	— I. Turcu, *Excurs. pe munţii Bârsei şi ai Făgăraşului.*	»	2.500
1899.	— Dr. D. Grecescu, *Conspectul Florei României* . . .	»	5.000
1900.	— Z. Boiu, *Seminţe din agrul lui Christos*	»	1.500
	— I. Găvănescul, *Curs de pedagogie*	»	1.000

D. G. Maxim, *Critica sistemului probelor. Comisiuni rogatorii interne și internaționale* . . . . Lei 1.000

1901. — Petre Stavrescu, *Hipologie întocmită pentru ofițeri, crescători și amatori de cai* . . . . » 1 500

Haralamb Lecca, *Suprema forță* . . . . » 2.500

Richard Kobici, *Păcura ca combustibil* . . . . » 1.000

1902. — Iuliu A. Zanne, *Proverbele Românilor, vol VI* . . . . » 2.200

A. Vlăhuță, *România pitorească* . . . . » 1.000

Aurel Onciul, *Dreptul administrativ român* . . . . . » 500

I. Găvănescul, *Elemente de psichologie, pentru cursul secundar* . . . . » 500

Ernest C. Gheorghiu și Dr S. C. Gheorghiu, *Vânătoarea în România* . . . . » 400

1903. — Dr. M. Manicatide, *Microbul și seroterapia tusei convulsive* . . . . » 2.000

√ St. O. Iosif, *Poezii* . . . . » 600

√ Jean Bart, *Jurnal de bord* . . . . » 600

√ P. Dulfu, *Euripide, Ifigenia, traducere în versuri* . . » 600

√ Ilie Bărbulescu, *Studii privitoare la limba și istoria Românilor* . . . . » 400

√ Ștefan Meitani, *Evoluția dreptului de proprietate la Romani* » 400

√ T. G. Djuvara, *Th. Șerbănescu, Poezii* . . . . » 400

1904. — A. Bârseanu, *Istoria școalelor centrale române gr. or. din Brașov* . . . . » 2.000

V. Moga, *Alcătuirea unei gospodării rurale, ed III* . » 500

D. Nenițescu, *Studiu asupra fluviilor convenționale. Dunărea în dreptul internațional public* . . . . » 1.000

A Belcik, *Studiu de legislațiune comparată Copilul natural, ed. II* . . . . » 500

1905 — A. Ștefulescu, *Gorjul istoric și pitoresc. Târgul Jiului 1904* . . . . *— Mănăstirea Tismana. Ed. II. București 1903* . . . . } » 800

T. V. Păcățian, *Cartea de aur. Ed II. Sibiiu 1904. 2 vol — Istoriografi vechi, Istoriografi noi, studiu critic, în chestia vechei mitropolii ortodoxe române. Sibiiu 1904* . } » 1.300

Căpitan M. D. Ionescu, *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea. București 1904* . . . . » 1.000

Iuliu Scriban, *Patruzeci de predici populare. Ploești 1904.* » 400

M. Sadoveanu, *Șoimii. Roman. București 1904.* . . . *— Dureri înăbușite. București 1904* . . . . } » 1.000

I. Russu-Şirianu, *Românii din Statul ungar. Bucureşti 1904* Lei 500

1906. — I. Antonovici, *Istoria comunei Bogdana din plasa Simila, judeţul Tutova. Bârlad 1905* . . . . » 1 250

M. Dragomirescu, *Dramaturgie română. Bucureşti 1905* » 500

St. O. Iosif, *Credinţe. Poezii. Bucureşti 1906* . . . . . » 500

Sp. Popescu, *Contribuţiuni la munca pentru ridicarea poporului. Scrisori către învăţători Bucăţi de cetit la şezători şi cercurile culturale. Uscături. Galaţi 1904* . . » 1.000

R. Rosetti, *Cu paloşul, poveste vitejească din vremea descălicatului Moldovei. Bucureşti 1905* . . . . » 500

M. Sadoveanu, *Floare ofilită. Roman. Bucureşti 1905.*
—Povestiri, ediţia II Bucureşti 1906 . . . . } » 1.250

√ 1907. — D. F. Caian, *Istoricul oraşului Focşani. Focşani 1906* » 500

√ Dr. M. Câmpeanu, *Incercare de psicologie militară individuală şi colectivă Focşani 1906* . . . . » 1.000

√ Pompiliu Eliade, *Histoire de l'esprit public de Roumanie au dix-neuvième siècle. Tome premier.* . . . .
— L'occupation turque et les premiers princes indigènes (1821—1828). Paris 1905. . . . . } » 2.000

√ Vespasian Erbiceanu, *Tendinţele nouă în drept. Studiu de drept civil şi penal. Iaşi 1906* . . . . » 1 000

√ Stoica Nicolaescu, *Documente slavo-române cu privire la relaţiile Ţerii-Româneşti şi Moldovei cu Ardealul în secolul XV şi XVI. Bucureşti 1905* . . . . » 500

1908. — G. Botez, *Tratamentul cancerului mamar. Bucureşti 1907* » 1.500

Dr. I. N. Dona, *Tekir-Ghiolul. Studiu descriptiv şi clinic. Tratamentul marin. Balneaţiunea cu nomol. Bucureşti 1907.* » 1.500

D. R. Rusescu, *Cestiunea împăduririlor artificiale în România. Bucureşti 1907* . . . .
— Cestiunea împăduririlor artificiale în România. Nesiguranţa recoltelor agricole. Lipsa de păduri. Necesitatea creării lor. Ediţia a doua. Bucureşti 1907 . . . . . . } » 1.500

√ 1909. — I. Adam, *Constanţa pitorească cu împrejurimile ei. Călăuză descriptivă cu ilustraţii. Bucureşti 1908* . . . . . » 500

√ I. Ciocârlan, *Inimă de mamă. Schiţe şi nuvele. Bucureşti 1908* . . . . » 500

√ Elena Farago, *Şoapte din umbră Craiova 1908* . . .
— Traduceri libere (Versuri). Craiova 1908 . . . . . } » 500

	St. O. Iosif şi D. Anghel, *Legenda funigeilor. Poem dramatic în trei acte. Iaşi 1907* . . . . — *Cometa. Comedie în trei acte, în versuri. Bucureşti 1908* — *Caleidoscopul lui A. Mirea. Bucureşti 1908*	Lei	2 000
	C. Sandu-Aldea, *Pe drumul Bărăganului. Bucureşti 1908.*	»	1.500
910.	— L. Colescu, *Progresele economice ale României îndeplinite sub Domnia Maiestăţii Sale Regelui Carol I. Bucureşti 1907*	»	500
	Dr. I. Lupaş, *Mitropolitul Andreiu Baron de Şaguna. Monografie istorică. Sibiiu 1909*	»	1.000
	V. Pârvan, *M. Aurelius Verus Caesar şi L. Aurelius Commodus. Studiu istoric. Bucureşti 1909*	»	1.800
	Căp. C. Păun, *Misiunea marinei noastre. Bucureşti 1909*	»	700
	Dr. N. O. Popovici Lupa, *Agricultura. Cunoştinţe practice de cultura pământului şi a plantelor agricole. Ediţia II. Bucureşti 1908*	»	1.000
1911.	— A. Babeş şi P. Oceanu, *Capra (Vaca săracului). Bucureşti 1910*	»	1.000
	Căp. St. N. Burileanu, *Teoria generală a calculului probabilităţilor şi aplicaţiunile ei la studiul şi practica tragerilor de infanterie şi de artilerie. Bucureşti 1910* . . .	»	1.000
	Dr. N. Leon, *Studii asupra Culicidelor din România. Bucureşti 1910*	„	1.000
	N. Mazere, *Harta etnografică a Transilvaniei. Iaşi 1909.* — *Supliment la Harta etnografică a Transilv. Iaşi 1909*	»	1.000
	Dr. G. Z. Petrescu, *Studiu asupra cauzelor lăţirii şi stării actuale a sifilisului în România. Sifilisul la ţară. Bucureşti 1910.*	»	1 000
1912.	— P. Cerna, *Poezii. Bucureşti 1910*	»	3.000
	Eugeniu Dinescu, *Tragediile lui Sofocle traduse în versuri. Volumul III.* . . . . — *Ajace. Trahinienele. Câmpulung 1910.* . . . . — *Note explicative pe lângă tragediile lui Sofocle. Volumul III Câmpulung 1910*	»	500
	P. Mihăilescu, *Fragmentele latine ale lui Philumenus şi Philagrius. Bucureşti 1910*	»	1.000
	Pompiliu Păltănea şi Titu Dinu, *Satirele lui Horaţiu traduse din latineşte în metrul original şi însoţite de note explicative. Bucureşti 1911*	»	500
1913.	— Eftimie Antonescu, *Codul comercial adnotat. Volumul*		

II. (Art. 77—269). București 1912 . . . . » 1 000

Pr. I. Antonovici, *Documente Bârlădene. Volumul I. Bârlad 1911. Volumul II. Bârlad 1912* . . . . Lei 500

√ N. C. Burileanu, *Romeni di Albania. Bologna 1912* . . » 2.000

√ Gh. Ghibănescu, *Cuzeștii. Precedat de un studiu istoric asupra văii Elanului. Iași 1912* . . . . » 500

√ Maximilian Popovici și George Cipăianu, *Manual de agricultură pentru uzul școalelor superioare și inferioare de agricultură, etc. București 1912* . . . . » 1 000

b) *Premii pentru lucrări cu subiecte date.*

1900. — Dr. I. Neagoe, *Studii asupra Pelagrei* . . . . » 2.500

1906. — Dr Gr. Antipa, *Fauna ichtiologică a României* . . . » 5.000

1912. — Dr. A. Babeș și Dr. V. Bușilă, *Cercetări originale asupra Pelagrei* . . . . » 5.000

√ 1913. — Gh. F. Ciaușanu, *Superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și nouă* . . . . . . » 5 000

In total deci s'au acordat premii pentru suma de . . . . **Lei 101.100**

III. Publicațiuni.

Din Publicațiile Fondului Adamachi au apărut până acum 5 mari volume, aflându-se în curs de tipărire al 6-lea volum. In ele s'au tipărit lucrările premiate: *Studii asupra Pelagrei*, de Dr. I. Neagoe; *Fauna ichtiologică a României*, de colegul nostru d-l *Gr. Antipa* și se află în curs de tipărire *Cercetări originale asupra Pelagrei*, de D-nii A. Babeș și V. Bușilă. Restul publicațiunilor cuprinde lucrări de ale foștilor bursieri, enumerate după autori în lunga listă ce urmează mai la vale. *Superstițiile poporului român*, de Gh. F. Ciaușanu, s'a publicat în seria: *Din vieața poporului român.*

In afară de această publicațiune, Fondul Adamachi a ajutat, cu începere dela 1909, cu câte 1.000 lei pe an «Revista științifică V. Adamachi», înființată de Asociațiunea foștilor bursieri, și aceasta înființată din inițiativa unui comitet de foști bursieri în frunte cu d-l *I. Simionescu.*

In Anexa V se dă lista lucrărilor publicate de foștii bursieri ai Fondului Adamachi, fie în publicațiile fondului, fie în «Revista Adamachi», fie aiurea

Pentru cele tipărite cu cheltueala fondului s'a plătit până acum suma de lei **62.685,60.**

Această listă, prin marea ei întindere și prin valoarea lucrărilor ce cuprinde, ne umple inimile de bucurie și din ea se ridică prinosul de smirnă și tămâie către sufletul generosului bărbat, al cărui avut material s'a transformat și se transformă în gândire curată și înălțătoare.

IV. Masa de lucru din Stațiunea Zoologică dela Neapole.

In sesiunea generală din Martie 1906, s'a adaos un ultim alineat la art. 7 din Regulamentul Fondului Adamachi în cuprinderea următoare: «Pentru specialiștii naturaliști români și cu preferință pentru foștii ei bursieri, Academia va luà un abonament pentru o masă de lucru în Stațiunea zoologică Anton Dohrn din Neapole».

Chiar dela începutul anului bugetar din acel an, 1 Iunie 1906, s'a făcut abonamentul prevăzut de Regulament, cu 2 500 franci în aur pe an. S'a înscris anual în bugete această sumă dimpreună cu alta de 600 lei pentru cheltuelile de călătorie ale acelora cari aveau să lucreze la masa abonată.

Au lucrat până acum la această masă d-nii : I Borcea în șase rânduri, N. L. Cosmovici în două rânduri, Const. N Ionescu, Paul Bujor, Otto Protescu, Gh. Zotta și Dr. G. Brândza, câte odată

In cei din urmă opt ani s'a plătit ca abonament și cheltueli de călătorie suma totală de lei **27.065,50.**

V. Situațiunea financiară a Fondului Adamachi.

Averea găsită în ființă și trecută în inventar la încetarea din vieață a lui Vasile Adamachi și lăsată Academiei prin testament, ca legatară universală, se compuneà din:

a) *Avere imobilă.*

1. Moșia Roșiori din județul Suceava,
2. Moșia Călimănești din județul Tutova,
3. O casă în Iași,
4. O vie la Copou (în nudă proprietate)

b) *Avere mobilă.*

1. In numerar	Lei	13.599,80
2. Efecte în valoare nominală și peste nominal (lei 42 000)	»	1.738 700 —
In total	Lei	1.752 299,80
In curând vânzându-se casa din Iași pentru suma de lei 135 000, s'au cumpărat efecte în valoare nominală de . .	»	136 024,25
și s'a sporit averea mobilă prin o conversiune de obligațiuni cu	»	900,—
Deci averea mobilă rămasă dela Adamachi s'a ridicat, prin modificările de mai sus, la suma de	Lei	1.889.224,05

Din această sumă s'au făcut de Academie următoarele plăți impuse prin testament sau necesitate de luarea în deplină stăpânire a averii:

1. Cheltueli de îmmormântare și altele . Lei 27.701,13

Transport Lei 27.701,13

2. Cheltueli de punere în posesie şi advocaţi în procesul cu moştenitorii de sânge » 40.000,00

3. Legate particulare lăsate prin testament » 125 066,60

4. Transacţii cu moştenitorii de sânge pentru stingerea procesului . . . . » 242 845,00

Total . . . . . . Lei 435 612,73

Averea mobilă deci, care de fapt a intrat în stăpânirea Academiei şi din venitul căreia dimpreună cu al averii imobile, aveau să se îndeplinească dispoziţiunile testamentare a fost de . . . . Lei 1.453 611,32

sau în cifră rotundă **1.500.000**, pentrucă o parte din cheltueli s'a acoperit din venitul averii. Venitul fondului în bugetul pe 1894 — 95 a fost de lei 88 592,85.

Din venitul acestei averi mobile şi imobile s'au făcut de Academie, până la 1 Maiu curent, următoarele cheltueli:

1. Burse, cheltueli de şcoală şi jurii . . . . Lei 1.215 819,88
2. Premii . . . . » 101 100,00
3. Publicaţiuni . . . . » 62.685,60
4. Masa dela Neapole . . . . » 27 065,50
5. Grijile sufletului şi ajutoare elevilor dela şcoala «Adamachi» din Iaşi . . . . » 74.582,15
6. Intreţinerea imobilelor, foncieră, cheltueli de procese, neprevăzute, etc. . . . . » 79.517,66
7. Prelevările Academiei . . . . » 220.727,76

Total . . . Lei 1.781.498,55

Restul veniturilor s'a capitalizat an după an pentru mărirea fondului.

c) *Situaţiunea de astăzi a Fondului Adamachi este următoarea:*

Avere imobilă.

1. Moşia Roşiori arendată la ţărani pentru anul agricol curent cu suma de lei 17.888,94,
2. Via dela Copou în nudă proprietate.

Avere mobilă.

1. Efecte în valoare nominală de . . . . Lei 2 090 600,00
   peste nominal (acţiuni Banca Naţională) . . . . . „ 1.032 460,00
2. Imprumuturi:
   — Fondului «Agarici» . . . . Lei 85 870,48
   — Fondului «Donici» . . . . „ 32 428,70

Total . . . . Lei 118.299,18

	Transport	Lei 3.241.359,18
3. Numerar (astăzi 29 Maiu 1914)	„	93 754,84
		Lei 3.335 114,02
4 In anul trecut s'a vândut Statului moşia Călimăneşti, pentru care s'a obţinut un titlu de rentă perpetuă în valoare de	»	311.088,50
	Total . . .	Lei 3.646.202,52

Dacă lăsăm la o parte valoarea acestei moşii, se vede că averea mobilă a Fondului Adamachi, care la primirea ei erà de lei 1.500 000, astăzi, după 20 de ani, şi după ce s'au îndeplinit cu prisosinţă dispoziţiunile din testament, această avere s'a îndoit, şi peste îndoit a trecut cu peste 300.000 lei

Ziceam acum 10 ani şi repeţim şi astăzi cu aceeaş încredere:

«Să fie liniştit sufletul lui Adamachi, căci Instituţiunea noastră va şti şi în viitor să îngrijească cu sfinţenie de avutul ce el i-a lăsat şi va face ca această frumoasă fundaţiune să dea roade din ce în ce mai bogate».

Vom arătà acum, ca în toţi anii precedenţi, cum a funcţionat în anul trecut Fundaţiunea Adamachi şi vom aveà onoare a vă face propuneri pentru anul viitor.

I **Burse**. Pentru burse, cheltueli de studii şi pentru masa de lucru din Staţiunea Zoologică dela Neapole, aţi votat în bugetul pe 1913—14 suma de lei 97.168,49 şi s'au acordat următoarele burse:

a) 16 burse de câte 100 lei pe lună la studenţi ai Universităţii din Iaşi şi anume:

8 la Facultatea de ştiinţe studenţilor: Octav Halunga şi Florica Ionescu din anul I; Vasile Gheorghiu din anul II, Ion Hangan şi Ştefania Zamfirescu din anul III, Constantin Oescu, Vasile Zaharescu şi Amalia Misihănescu din anul IV;

8 la Facultatea de medicină studenţilor: Ion Axintescu din anul I; Dimitrie Popescu şi Grigore Popa din anul III, Dimitrie Holban, Gheorghe Năstase şi Alexandrina Palade din anul V; Gheorghe Popovici din anul VI, Ion Dinescu din anul VII;

b) 9 burse de câte 1.200 lei pe an la Şcoala de poduri şi şosele elevilor: Ion Chiţulescu şi Ion Hagi-Ivanof din anul preparator; Ion Tomescu, Aristide Barbaiani, Vasile Mereuţă şi Constantin Davidescu din anul II; Ion Vasilescu şi Ion Protopopescu din anul III; Ion Apostolescu din familia Adamachi în anul IV;

c) 10 burse în străinătate pentru studii speciale şi anume:

4 la licenţiaţi în ştiinţe, de câte 300 lei pe lună, d-lor: C. Bedreag pentru studiul Fizicei la Paris, anul IV; Nicolae Arabu pentru studiul Geologiei la Paris, anul III; Nicolae Ionescu pentru studiul Geografiei la Berlin, anul II; Gheorghe Bratu pentru studiul Astronomiei, anul IV;

3 la absolvenţi ai Şcoalelor superioare de arte şi meserii de câte 250 lei pe lună, d-lor: Ion Iliescu, anul III; Ion Georgescu, anul II; Gh. Gheorghiade, anul I pentru lucrări practice de mecanică;

3 burse la ingineri d-lor: Nicolae Profiri, cu 400 lei pe lună, pentru studiul Edilităţii publice, anul III; Alexandru Nicolau, cu 300 lei pe lună, pentru studiul Electrotehnicei la Paris, anul I; Teodor Resmeriţă pentru acelaş studiu. Acest tânăr a încetat din vieaţă la Paris în luna Martie. Academia a dat ajutor de înmormântare pentru acest bursier, care fusese între cei mai buni elevi ai Şcoalei noastre de poduri şi şosele.

Potrivit art. 12 din Regulamentul Adamachi, s'au acordat şi anul acesta 10 burse de câte 360 lei pe an la Şcoala practică de agricultură «Ioan Costache Agarici» din Moara-Grecilor.

II. La finele anului trecut, au terminat studiile ca bursieri ai Fondului Adamachi d-nii Gheorghe Florea şi Victor Popescu, cari au luat licenţa dela Facultatea de ştiinţe din Iaşi; Grigore Bazgan şi Ion Teodorescu, cari au obţinut doctoratul în medicină la Iaşi; Constantin Iosipescu, Nicolae Bujoreanu şi C. Constantinescu, cari au luat diploma de Ingineri dela Şcoala de poduri şi şosele; Inginerii Cincinat Sfinţescu şi Nicolae Muşat, cari au făcut frumoase studii de Edilitate publică în străinătate. Acest din urmă, după terminarea studiului, a avut năzuinţa şi a reuşit să iea şi titlul de doctor dela Politehnicul din Munchen.

III. La masa abonată în Staţiunea zoologică dela Neapole, au lucrat anul trecut d-l N. L. Cosmovici, student la Paris, şi d-l Dr G. Brândza. In timpul de faţă lucrează d-l N. L. Cosmovici a doua oară.

IV. In *Publicaţiunile Fondului Adamachi* au apărut în cursul anului următoarele lucrări făcute de foştii bursieri:

P. Bogdan, *Repejunea sunetului la corpurile lichide;*

Elena Nicodim, *Contribuţiuni la studiul anatomiei, istologiei şi fiziologiei hepato-pancreasului dela moluşte.*

In curs de tipărire se găseşte lucrarea premiată despre *Pelagră* de d-nii D-ri A. Babeş şi V. Buşilă

Pentru tipărirea «Revistei ştiinţifice V. Adamachi», s'a dat şi anul acesta ca ajutor suma de lei 1.000.

S'au împărţit în toamna trecută îmbrăcăminte şi cărţi la elevii şcoalei «Adamachi» din Iaşi pentru suma de lei 1 854,65, şi s'au dat mile la săraci suma de lei 1.500, pentru pomenirea marelui binefăcător.

Propuneri pentru anul viitor

1. In afară de bursele cari vor rămâneà vacante la Facultăţile de ştiinţe şi de medicină din Iaşi şi pentru acordarea cărora se va ţineà la timp

concurs conform Regulamentului, mai rămân, dela 1 Octomvrie viitor, vacante trei burse în străinătate: două pentru ingineri şi una pentru absolvenţi de liceu sau de şcoale speciale.

Cele dintâi două burse propunem să se acorde una pentru studiul Edilităţii publice şi alta pentru studiul Electrotehnicei, după normele stabilite în trecut.

Cea de a treia să se dea pentru lucrări practice de mecanică.

2. Staţiunea zoologică dela Roscoff în Franţa, sub direcţiunea d-lui Profesor Yves Delage, dela Facultatea de ştiinţe din Paris, este una din instituţiunile ştiinţifice, unde foarte mulţi naturalişti şi medici români au putut să-şi completeze studiile şi să facă cercetări în domeniul zoologiei. Nu e an în care laboratoriile Staţiunii să nu fie frecventate de compatrioţii noştri, între alţii de acei cari prepară la Sorbona licenţa şi doctoratul în ştiinţele naturale. Prin noua organizare, ce s'a dat acestei Staţiuni, mijloacele de studiu au fost mărite în mod considerabil. Pentru a face faţă însă cheltuelilor, Direcţiunea Staţiunii a luat dispoziţia ca să nu primească pe străini decât din ţerile cari-i dau o subvenţie anuală de 1.500 franci.

Comisiunea Domniilor Voastre vă propune ca Academia să se înscrie din Fondul Adamachi cu această subvenţie, mănţinându-se şi masa dela Neapole. Aprobându-se, se va adaoge la art. 7 din Regulament cuvintele: «şi se va plăti o subvenţie la Staţiunea Roscoff».

3. Cunoaşteţi că la cele două Facultăţi de ştiinţe din Iaşi şi Bucureşti se acordă, dela un timp, diploma de doctorat. Laboratoriile şi mijloacele de studii sunt bine organizate şi mulţi tineri fac frumoase şi temeinice studii. Mulţi din aceşti studenţi sunt cu totul lipsiţi de mijloace şi ar fi pentru ei o mare binefacere, dacă ar aveà un ajutor în timpul preparării doctoratului.

Starea înfloritoare a Fondului Adamachi, precum aţi văzut mai sus, îngădue Comisiunii Domniilor Voastre, să vă roage a aprobà ca, începând din toamna viitoare, să se înfiinţeze două burse permanente de câte 150 lei pe lună, cari să se acorde una la Bucureşti şi alta la Iaşi.

Vă mai rugăm să binevoiţi a lăsà Comisiunii Domniilor Voastre sarcina de a găsì modul cel mai potrivit în care să se acorde aceste burse, având să vină la anul cu o propunere de regulament.

Incheind această dare de seamă, aducem ca totdeauna prinosul nostru de adâncă recunoştinţă aceluia care a fost Vasile Adamachi, a cărui memorie să dăinuească cât neamul românesc, adică în veci de veci.

Membrii Comisiunii *P. Poni, I. Simionescu, D. Sturdza.*

I. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Facultatea de ştiinţe din Iaşi.

No curent	NUMELE	Anii şcolari	Suma primită LEI	Titlurile obţinute	Ocupaţiunile actuale şi trecute	OBSERVAŢIUNI
1	Elena Cancicov	1894/5—1896/7	2 800	Licenţa în şt. naturale	Prof. de curs secund.; foastă insp. şcolară	—
2	Constantin Climescu	1894/5	1 100	—	—	A renunţat la bursă
3	Dimitrie Cădere	1895/6—1898/9	4 200	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Prof. sec; fost insp. gen. şcol; prepar. la Labor. de mineral. Iaşi	—
4	Eduard Cristovici	1895/6—1897/8	3.300	—	—	—
5	Ioan Petrovici	1896/7—1897/8	1 600	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Director al Institutului de chimie din Iaşi	Mai târziu bursier în str. p. stud. chim. analitice
6	I. Popovici Cerchez	1895/6	1.100	—	—	Intrerupt bursa.
7	Ion Arhiri	1896/7—1898/9	3 300	Licenţa în şt. naturale	Funcţionar vamal	—
8	Ion Popescu	1896/7	700	—	—	—
9	Maria Lupu	1896/7—1897/8	1 900	—	—	—
10	Constantin Popovici	1897/8—1899/900	2 900	Licenţa în matematici	Profesor la Universitatea din Iaşi.	Mai târziu bursier la Paris p. stud. astronomiei
11	Natalia Popescu	1897/8—1898/9	2 400	—	—	—
12	Atanasie Ciocan	1898/9—1900/901	3 300	Licenţa în matematici	Funcţionar la Minist. de Indust. şi Com	—
13	Haralamb Vasiliu	1898/9—1900/901	3 600	Licenţa în şt. chimice	Profesor la Universitatea din Iaşi	Mai târziu bursier în Germania p. stud. agr
14	Melania Vereanu	1897/8—1898/9	1.700	Licenţa în şt naturale	—	—
15	Elena Stavrat	1897/8—1899/900	2.900	„ „ „	—	—
16	Elena Ioanovici	1899/900—1901/2	3 600	Licenţa în matematici	Profesoară secundară.	—
17	Cont. Petrovan	1899/900—1901/2	3 600	Licenţa în şt. naturale	Prof. de curs sec., fost director de gimn.	—
18	Alex. Macarovici	1899/900	1.100	—	—	A renunţat la bursă.
19	Elena Petropol	1899/900—1901/2	3 500	Licenţa în şt. naturale	—	—
20	Nicolae Borş	1900/901	1.200	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Chimist la Institutul de chimie din Iaşi	—
21	Valentina Corvin	1900/901	1.200	Licenţa în matematici	Profesoară secundară.	—
22	Valeria Villara	1900/901—1902/3	3 000	Licenţa în şt. fiz.-chimice	„ „	—
23	C. Bedreag	1901/2—1904/5	4.200	Licenţa în şt. fizice	Profesor secundar.	Actual bursier la Paris p studiul Fizicei.
24	D. Pitaru	1901/2—1902/3	2.400	—	—	Intrerupt bursa.
25	C. Motomancea	1901/2—1903/4	3 600	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Profesor secundar, fost director de liceu	—
26	Elena Nicodim	1901/2—1903/4	3.100	Licenţa în şt. naturale	—	—
27	Ion Popovici	1902/3—1903/4	1.900	—	—	—
28	Ion Manoilescu	1902/3—1903/4	2 300	—	—	Decedat
29	Gh. Anastase	1902/3—1903/4	2 300	Licenţa în matematici	—	—
30	Agricola Cardaş	1903/4—1906/7	4 200	Licenţa în şt. naturale	Director al şc. de agr. „T Anastasiu" dela Tig.; Confer. Univ. Iaşi	—
31	Zamfir Ştefan	1903/4—1906/7	4 000	—	—	Decedat.
32	Nicolae Ghiulea	1904/5—1907/8	4 200	—	—	—
33	Gh. Giuncu	1904/5—1907/8	4 400	—	—	—
34	Dimitrie Iancu	1904/5—1907/8	4.400	Licenţa în şt. fiz.-chimice	Inginer electric.	—
35	Ana Forăscu	1904/5—1907/8	4.400	Lic. în şt. naturale şi doctor. în medicină	Medic de spital.	—
36	Ilie Pisoschi	1904/5	1.200	Licenţa şi Doct. în chimie	Inspector la Ministerul Industriei.	—
37	Nicolae Malaxa	1905/6—1906/7	2 400	—	—	—
38	Ştefan Buzdugan	1905/6	1 200	Licenţa în şt. naturale	Profesor secundar.	—
39	Liviu Patriciu	1906/7	1.200	—	—	Fost în urmă bursier la Şcoala de poduri şi apoi ca inginer bursier p. studiul electricităţii la Paris, unde a decedat în Martie 1914.
40	T. Rezmeriţă	1907/8	1.200	—	—	
41	Alexe Ene	1907/8—1908/9	2 400	—	—	
42	Alina Cantacuzino	1907/8—1909/10	3.500	Licenţa în şt. naturale	—	—
43	Ruxandra Leu	1907/8—1909/10	4 200	Licenta în şt. fiz.-chim	Asistentă la Labor. de chimie, fizic. din Iaşi	—
44	Elena Malaxa	1908/9—1910/11	3.600	Licen. în matem. şi şt. fiz.	Profesoară secundară.	—
45	Petre Popescu	1908/9—1911/12	4 200	Licen. în şt. fizico-chimice	Asistent la Labor. de chimie analitică.	—
46	Margareta Coşula	1908/9—1910/11	3 500	Licenţa în şt. naturale	Profesoară secundară	Căsătorită cu arhitectul Geles.
47	Ilie Lepădatu	1908/9 1910/11	3 500	—	—	—
48	Const. Marino	1909/10	1 200	—	—	Mai târziu bursier la Poduri.
49	Gh. Florea	1909/10—1912/13	4 200	Licenţa în şt. naturale	Profesor de şcoală medie.	—
50	Victor Popescu	1910/11—1912/13	3 600	—	—	—
51	Amalia Misihănescu	1910/11—Mart 1914	4 200	Licenţa în şt. naturale	Preparatoare la Labor. de geologie din Iaşi	—
52	Vasile Zaharescu	1911/12—Mart. 1914	3.000	—	—	—
53	Const. Oescu	1911/12—Mart. 1914	3 000	—	—	
54	Ion Hangan	1911/12	3.000	—	Actual bursier.	
55	Ştefania Zamfirescu	1911/12	3 000	—	„ „	
56	Vasile Gheorghiu	1912/13	1 800	—	„ „	
57	Florica Ionescu	1913/14	600	—	„ „	
58	Octav Halunga	1913/14	600	—	„ „	
			159.700			

II. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Facultatea de medicină din Iaşi.

No. cor	NUMELE	Anii şcolari	Suma primită Lei	TITLURILE	Ocupaţiunile actuale şi trecute	OBSERVAŢIUNI
1	Nicolae Lupu	1894/5—1899/900	6 600	Doctor în medicină	Fost medic primar, fost deputat.	
2	Marta Trancu	1894/5—1898/99	5 400	„ „ „	Profesează medicina în Bucureşti.	Căsătorită cu Dr. Rainer.
3	Maria Anastasescu	1895/6—1898/99	4 200	„ „ „	Profesează medicina în Galaţi	Căsătorită cu Dr. Piaseschi.
4	Aspasia Macarovici	1895/6 1898/99	4 800	„ „ „	Asistentă la Clinica infantilă din Iaşi.	
5	Lucia Moţoc	1896/7—1897/8	1.500	Decedată		
6	Ioan Tăut	1896/7—1897/8	2 300	Decedat.		
7	Const Sava	1897/8—1900/901	4 100	Doctor în medicină	Medic de plasă, Iaşi.	
8	Const Bobulescu	1897/8—1900/901	4 100	„ „ „	Medic primar, Suceava.	
9	Ecaterina Ladico	1897 8—1901/2	5 000	„ „ „	Fostă medic secundar la Botoşani.	
10	Olimpia Ciudin	1898/9—1902/3	5 400	„ „ „	Asistentă terapeutică, Iaşi.	Decedată
11	Ernest Radu	1899/900—1900/901	2 400	Decedat.		
12	Elena Vereanu	1899/900—1903/4	5.400	Doctor în medicină	Fostă medic secundar la Botoşani.	Căsătorită cu Col Dr. Bălteanu, Galaţi.
13	Petre Nicolaescu	1899/900—1904/5	6 600	„ „ „	Medic primar (spital) Târgu-Frumos.	
14	D G. Păşcanu	1900/901—1903/4	4 100	„ „ „	Medicul oraşului Turnu-Măgurele.	
15	Elena Monaru	1900/901—1903/4	4.300	„ „ „	Medic la San. de tuberculoşi Bârnova.	
16	Emilian Buzenchi	1901/2—1904/5	4 200	„ „ „	Medic de plasă şi spital, Oancea.	
17	Dimitrie Gavrilaş	1901 2—1906/7	6 600	„ „ „	Medicul spitalului Viziru (Brăila)	
18	Radu Andrei	1901/2—1905/6	3.500	„ „ „	Medic primar al oraşului Balcic.	
19	Alex Ţaicu	1903 4—1907/8	5.400	„ „ „	Medic secundar şi asistent la Iaşi.	
20	Ion Brăilă	1904/5—1907/8	4 100	Decedat		
21	Petre Dănilă	1904 5 1905/6	2 400	Doctor în medicină.	Asistent igienă, Bucureşti.	
22	Mihail Buzenchi	1905/6 1910/11	6 600	„ „ „	Medic la Palanca	
23	Elena Gavrilescu	1905/6—1909/10	5 400	„ „ „	Medic de plasă la Vaslui	
24	Gh Lucescu	1905/6—1909/10	5 400	„ „ „	Medic stagiar în armată la Botoşani	
25	N Răşcanu	1906/7 1910/11	5 400	„ „ „	Medic de plasă la Covurlui.	
26	Ion Moţoc	1906/7—1910/11	5 000	„ „ „	Medic secundar la Iaşi	
27	Vasile Răşcanu	1907/8—1910/11	4 900	„ „ „	Asistent medicină operatoare, Iaşi.	
28	Gr Bazgan	1908/9—1912/13	5 400	„ „ „	Asistent histologie, Iaşi	
29	I. Teodorescu	1908/9—1912/13	5 400	„ „ „	Medic stagiar militar, Bucureşti	
30	Dumitru Holban	1910/11—1913/14	4 200		Actual bursier.	
31	Gh Năstase	1910/11—1913/14	4 200		„ „	
32	Gr Popa	1911/12—1913 14	3 000		„ „	
33	Gh. Popovici	1911/12—1913/14	3 000		„ „	
34	Ion Dinescu	1911/12-Aprilie 1914	3.000		Expirată bursa la 30 Aprilie a c.	
35	Alexandrina Palade	1911/12—1913/14	2 900		Actuală bursieră.	
36	Ion Axintescu	1913/14	600		Actual bursier.	
37	Dimitrie Popescu	1913/14	600		„ „	
			157.800			

III. Foştii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi la Şcoala de poduri şi şosele.

No cor.	NUMELE	ANII	Suma primită Lei	B	Ocupaţiunile trecute şi actuale	OBSERVAŢIUNI
1	Ion Moţoi	1895/906—1898/9	4 500		Inginer antreprenor de lucrări.	
2	David Rosei	1895/6	1 100			
3	Vasile Roşu	1895/6	600		In serv. Ministerului de Lucrări publice	Mai târziu bur. în străinăt. p. stud. irigaţiunilor, (Din fam. Adamachi.)
4	Ion Popovici	1896/7	1.100			Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul edilităţii publice
5	Ion Teodoru	1896/7	1.100			
6	Traian Ripeanu	1896/7	1.100			
7	Badea Paraschivescu	1897/8—1899/900	3.500			
8	Marin Mateescu	1897/8—1900/901	4 800			
9	A. D Popovici	1897/8—1898/9	2.400			
10	Ilie Angelescu	1897/8 —1899/900	3 600			
11	G. N Moldoveanu	1897/8	1.100			
12	Vasile Cambureanu	1898/9—1899/900	2.300			
13	Gh Nazare	1899/900	1.100			Mai târziu bur. în străinătate pentru studiul ţesătoriei şi torcătoriei
14	Ion Tofiu	1899/900—1900/901, 1902/3—1903/4	4 500		In serviciul C F. R.	
15	Ştefan Buescu	1899/900	1.100		In serviciul conductelor de petrol.	
16	I. Nicolaescu-Balş	1900/901, 1902,3—1903/4	3 200		„ „ „	
17	I. Roşanu	1900/901—1902/3	3 600		In serviciul C. F. R.	
18	G. Panaitopol	1900,901—1901/2	2.400		„ „ „ „	Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul fabric. hârtiei
19	V. Hâlmu	1900/901, 1902/3—1903/4	3 200			
20	I. M. Ionescu	1900/901	1 200			
21	Scarlat Greceanu	1900/901	1.200			
22	Ştefan Mirea	1901/2	1.200		In Direcţia Serviciului podurilor din Ministerul Lucr. publice	
23	C. Malcoci	1901/2, 1904/5	2 400		Subdirectorul fabricei de tutun.	
24	C. Mihalopol	1901/2—1904/5	4 800		In serviciul hidraulic	
25	St. Bedreag	1901/2—1903/4	3 600		Şantierul naval T.-Severin.	
26	N Georgescu	1901/2	1 200		Serviciul hidraulic Giurgiu.	
27	N Alexandrescu	1901/2—1903/4	3.600		In serviciul C. F. R.	
28	A. P. Alexandrescu	1902/3	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice.	
29	I Hălăceanu	1902/3	1.200		In serviciul C F. R.	
30	St Atanasescu	1903/4	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice.	
31	C Lăzărescu	1903/4	1 200			
32	D. Năsturaş	1904/5	1 200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	
33	Gr. Constantinescu	1904/5	1 200		In serviciul C F R.	
34	I. Balinschi	1904/5	1 200		„ „ „ „	
35	M. Cioc	1904/5	1.200		In serviciul Portului Constanţa	
36	G. Orăscu	1904/5—1905/6	2.400		In serviciul C. F. R.	
37	Tiberiu Sfinţescu	1904/5	1 200		Inspector de mişcare la C. F R	
38	Cincinat Sfinţescu	1905/6	1 200		In serviciul conductelor de petrol.	Mai târziu bursier în străinătate pentru studiul edilităţii publice.
39	N. Dumitrescu	1905/6	1 200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	
40	St. Palade	1905/6, 1907/8—1908/9	3 600		In serviciul C. F. R.	
41	Ion Dumitrescu	1905/6	1.200		In Direcţia Serviciului de poduri din Ministerul Lucr. publice	

No cor	NUMELE	ANII	Suma primită Lei	B.	Ocupaţiunile trecute şi actuale	OBSERVAŢIUNI
42	Teodor Jalbă	1905/6	1 200		In serviciul de poduri C. F. R.	
43	Victor Stoica	1905/6	1 200		In serv. hidraulic al Min de Lucr. publice	
44	Hagic Capriel	1905/6	1.200			
45	N Profiri	1906/7	1 200		Inginer.	Decedat.
46	I. Ulescu	1906/7	1.200		In serviciul podurilor C. F. R.	Actual burs. in str p stud. edilităţii publ.
47	Al Măximoiu	1906/7	1.200		In Direcţia pescăriilor Statului.	
48	Mircea Protopopescu	1906/7, 1909/10	2.400		In serviciul portului Constanţa	
49	Const. Ştefănescu-Nica	1906/7	1.200		In Direcţ. Serv. de pod. Minist. Lucr. publ	
50	D. St. Mihalache	1906/7	1 200			
51	N. Muşat	1906/7, 1909/10	2.400		In Direc Serv. de pod. Minist de Lucr. publ.	Mai târziu burs. in străin. p. stud Edil. publ
52	V. Constantinescu	1906/7	1.200			
53	N. Iliescu	1907/8	1.200		In serviciul Băncii Naţionale.	
54	D. V. Stoica	1907/8, 1909/10—1911/12	4 800		In Direcţ. serv de pod. Min. de Lucr. pub.	
55	Ştefan Gall	1907/8, 1909/10	2.400			
56	Ion Cotârţă	1907/8—1910/11	4.800		In serviciul C. F. R.	
57	Enache Haret	1907/8—1911/12	6.000		" " " " "	
58	Const. D. Proca	1907/8	1.200			
59	Ilie Gh Popa	1907/8, 1911/12	2 400		In serviciul C. F. R.	Decedat.
60	Teodor Resmeriţă	1908/9	1 200		Inginer.	
61	A Nicolau	1908/9	1 200			Deced Paris an. acesta. ca burs. p. stud. elec
62	C. Constantinescu	1908/9—1909/10, 1912/13	3 600		In serviciul C. F. R.	Actual bur. la Paris pen. stud. electricităţii
63	C. Iosipescu	1908/9,1911/12—1913/14	3.600		" " " " "	
64	St Mihăescu	1908/9	1 200		" " " " "	
65	I. Apostolescu	1909/10, 1912/13—1913/14	3 000		Actual bursier.	
66	Vasile Ciobanu	1909/10	1.200		In serviciul C. F. R.	
67	Mihaiu Manoilescu	1910/11	1.200			
68	Ion Protopopescu	1910/11, 1912/13—1913/14	3.000		Actual bursier.	
69	Dumitru Constantinescu	1910/11—1911/12	2 400			
70	Ion Vasilescu	1910/11, 1913/14	1.800		Actual bursier.	
71	Nicolae Bujoreanu	1910/11—1912/13	3.600		In serviciul C. F. R.	
72	Teodor Mareş	1911/12	1.200			
73	Valeriu Mereuţă	1912/13—1913/14	3 000		Actual bursier.	
74	Constantin Marino	1911/12	1.200			
75	Romulus Ianculescu	1912/13	1.200			
76	Claudiu Mititelu	1912/13	1 200			
77	Ion Hagi Ivanof	1913/14	600		Actual bursier.	
78	Ion Chiţulescu	1913/14	600		" "	
79	Ion Tomescu	1913/14	600		" "	
80	Aristide Barbaiani	1913/14	600		" "	
81	Constantin Davidescu	1913/14	600		" "	
			162.100	—		

IV. Foștii bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi pentru studii speciale în străinătate (1894–1914).

No. curent	NUMELE	Anii școlari	Titlul din țară	Studiile în străinătate	Suma primită Lei	B	Titlul obținut	Ocupațiunile actuale și trecute
1	I Simionescu	1895/6—1899/90	Licențiat	Geologia	16.673	40	Doctor în Geologie.	Prof la Univer din Iași, Membru al Acad Rom Secretar general al Ministerului Instrucțiunii
2	G. Pantazi	1895/6—1899/900	Bacalaureat	Ingineria de mine	19.304	67	Inginer de mine.	Exportator, fost în Serv de mine al Statului
3	Victor Guțu	1895/6—1897/8	Inginer	Industria petrolului	31.561	45	A îndeplinit programul bursei.	In serv C F.R. și prof. la Șc. de pod și sos
4	C Minculescu	1896/7—1897/8	»	Electricitatea	9.867	60	A term. stud. încep. fără bursă	—
5	T. Nicolau	1896/7—1898/9	Licențiat	Mineralogia și petrografia	13.879	—	Doctor în mineral și petrografie	Decedat ca profesor și director de liceu.
6	I. Sclia	1897/8—1898/9	Inginer	Idrografia și idrologia	11 150	—	A îndeplinit programul bursei.	—
7	I Rădulescu	1896/7—1900/1	Bacalaureat	Arhitectura la Roma	20 407	25	Inginer arhitect	Decedat în țară ca profesionist.
8	C. Jormescu	1897/8—1900/1	»	Agricultura	17.661	90	Doctor în științele agronomice.	Director la Consiliul super. de agr și profesor la Șc superioară de agricultură.
9	D. Călugăreanu	1897/8—1900/1	Licențiat	Fiziologia	18.670	10	Doctor în fiziologie.	Conferențiar la Universitatea din București
10	I. Ștefănescu	1898/9—1900/1	Inginer	Electricitatea	15.605	80	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul Primăriei Capitalei.
11	I Popovici	1898/9—1900/1	»	Edilitatea publică	17.109	60	» » »	—
12	G. Beiu-Paladi	1899/900 1902 3	Licențiat	Matematicile	15.684	30	Licențiat în matematici la Paris	Profesor secundar.
13	Petru Bogdan	1899/900—1901/2	»	Fizico Chimia	13.784	90	Doctor în fizico-chimie	Conf. și prof suplinitor la Univers din Iași
14	N. G. Costinescu	1899/900—1901/2	Inginer	Idrografia și idrologia	17 507	90	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul Primăriei Capitalei.
15	V. Roșu	1901/2—1903/4	»	Irigațiile	19 657	85	» » »	In serviciul Navigațiunii fluviale.
16	I. Moțoi	1901/2—1903/4	»	Morăria	16 026	03	» » »	Mare antreprenor de lucrări publice.
17	I. Borcea	1901/2—1904/5	Licențiat	Zoologia descriptivă	20 861	05	Doctor în zoologie.	Profesor la Universitatea din Iași.
18	G. Amilcar-Sava	1901/2—1905/6	Absolv. de liceu	Chimia industrială	15.722	70	Doctor în chimia industrială.	La rafinăria de petrol din Câmpina.
19	Maximilian Rotaru	1901/2—1903/4	Dipl. șc sup agr.	Agricultura	8 032	45	Diplomat al Șc. din Hohenheim	In serviciul Ministerului de Agricultură.
20	Haralamb Vasiliu	1902/3—1905/6	Licențiat	»	14.005	06	Doctor în chimie și agronomie	Profesor-agregat la Universitatea din Iași.
21	I Raianu	1902/3—1905/6	»	Astronomia	15 441	—	Licențiat în matematici la Paris	Profesor secundar.
22	M. I. Stroescu	1902/3—1904/5	Inginer	Edilitatea publică	12.166	98	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serv. Primăriei Cap.; antrepr de lucr
23	D. Pompeiu	1904/5	Licențiat	Matematicile	2 831	15	Doctor în matematici.	Prof. la Univ. din Buc ; fost insp. gen. școlai
24	C. Popovici	1904/5—1907/8	»	»	16 033	65	Doctor în matematici.	Profesor la Universitatea din Iași.
25	V. a Tomulesei	1904/5—1906/7	Absolv. de liceu	Tăbăcăria	12.843	11	Dipl. de ing , chimist și laureat cu medalia Șc de tăbăcărie din Lyon,	Fost puțin timp în industria din țară, dar nevoit să caute ocupație în străinătate, acum Director tehnic la Fabrica Léon Leverd din Lille
26	M. V. Bodnărescu	1904/5—1906/7	Inginer	Industria petrolului	18 205	48	A îndeplinit programul bursei.	In industria petrolului din țară.
27	Traian Lalescu	1904/5—1907/8	Licențiat	Matematicile	15 596	70	Doctor în matematici.	Profesor la Universitatea din București
28	G. Nazarie	1905/6—1907/8	Inginer	Țesătoria și torcătoria	16.934	84	A îndeplinit programul bursei	Inspector în serviciul Ministerului de Finanțe
29	G. Panaitopol	1906/7—1907/8	»	Fabricarea hârtiei	12 044	48	» » »	Fost în serviciul fabricei de hârtie „Letea"
30	N. Costăchescu	1906/7—1907/8	Doctor în științe	Chimia minerală	8.889	05	Doctor în chimie.	Profesor la Universitatea din Iași
31	C. Nicolescu Otin	1906/7—1910/11	Licențiat	Chimia industrială	24 991	80	Doctor în chimie	Profesor suplinitor la Universitatea din Iași
32	I Popovici	1906/7	Absolv. de liceu	Mecanica	3.102	90	—	Decedat în timpul studiilor
33	Vasile Mera	1907/8—1908/9	Dipl. Șc. sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	5.563	55	A îndeplinit programul bursei.	In serviciul tramvaielor electr. din Capitală
34	Al. I. Popescu	1907/8—1909/10	Inginer	Edilitatea publică	11 286	83	—	Îmbolnăvit grav în timpul studiilor
35	M Canelia	1908/9—1909/10	Dipl Șc sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	5.101	50	A îndeplinit programul bursei	Profesează meseria în care s'a specializat.
36	C Budeanu	1908/9—1909/10	Inginer	Electricitatea	10 169	95	» » »	—
37	I. Scriban	1908/9	Licențiat	Lucr. practice de zoologie	5.336	65	Doctor în istologie.	Conferențiar și șef de lucr. la Univ din Iași
38	I. S Gheorghiu	1909/1—1910/11	Inginer	Electricitatea	10 346	60	A îndeplinit programul bursei.	Fost în serviciul portului Constanța.
39	Sp. Popovici	1909 1—1910/11	Dipl. Șc sup. mes.	Lucr. practice de mecan.	5 411	20	» » »	Profesează meseria în care s'a specializat.
40	G. Macovei	1909/10	Licențiat	Geologia	5 405	20	Doctor în geologie.	Geolog la Institutul geologic din Capitală.
41	I. Petrovici	1909/10—1910/11	»	Chimia analitică	9 671	77	Licențiat în chimie.	Director al Institutului chimic din Iași.
42	I. Bonifaciu	1910 11—1911/12	Dipl Șc sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	6 112	55	A îndeplinit programul bursei	In serviciul unei fabrici industr din Capitală
43	Cincinat Sfințescu	1910/11—1912/13	Inginer	Edilitatea publică	15 647	10	» » »	In serviciul conductelor de petrol.
44	N. Mușat	1910/11—1912/13	»	» »	17 501	12	Dr. Inginer dela Munchen	
45	Iordan Teodosiu	1912/13	Dipl Șc. sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	1 950	—	Renunțat la bursă, cauză de boală	
46	G Bratu	1909/10, 1911/12: 1912/13	Licențiat	Astronomia la Paris	14 700	15	Actual bursier	
47	C B·dreag	1910/11 1913/14	»	Fizica la Paris	15.762	25	» »	
48	N. Profiri	1911/12—1913/14	Inginer	Edilitatea publică	11 520	13	» »	
49	N. Arabu	1911/12—1913/14	Licențiat	Geologia la Paris	11.055	85	» »	
50	I Iliescu	1911/12—1913/14	Dipl Șc sup mes.	Lucr. pract. de mecanic și ingin. mecan.	9.118	20	»	
51	N. Ionescu	1912/13	Licențiat	Geografia la Berlin	7.155	33	» »	
52	Ion Georgescu	1912/13	Dipl. Șc. sup. mes.	Lucr. pract. de mecanică	4 950	—	» »	
53	T. Rezmeriță	1913/14	Inginer	Electrotehnica la Paris	3.561	30	Decedat în timpul studiilor.	
54	A Nicolau	1913/14	»	» » »	3 857	45	Actual bursier.	
55	G Gheorghiade	1913 14	Dipl Șc sup mes.	Lucr. pract. de mecanică	941	80	» »	
				Total Lei . .	684379	88		

V. Lucrările publicate de foștii bursieri ai Fondului Adamachi:

E. Nicodim:

1909. *Une nouvelle variété de l'espèce Anodonta complanata* (Ziegler). Annales scientifiques de l'Université de Iassy.
1911. *La topographie des faisceaux musculaires du pied de l'Anodonte.* Annales scientifiques de l'Université de Iassy.
1913. *De l'hépato-pancréas chez les mollusques.* Bulletin de la Section scientifique de l'Académie Roumaine.
» *Contribuțiuni la studiul anatomiei, istologiei și fiziologiei hepato-pancreasului dela moluște* Public. Fond. Adamachi, No. XLI.

I. Simionescu:

1897. *Crida superioară și calcarul cu Lithothanium pe malul Prutului.* Arhiva. Iași.
» *Ein Profil aus dem nordostl. Theile der Moldau.* Verhandlungen der k. k. geol. Reichsanstalt Wien.
» *Die Barremefauna im Quellgebiete der Dâmbovicioara.* Ibidem.
» *Uber eine Untercenomanfauna aus den Karpathen Rumaniens.* Ibid.
1898. *Studii geologice asupra basenului Dâmbovicioarei.* Public. Fond. V. Adam., II, și Jahrbuch der k. k. geol. Reichsanstalt.
» *Fauna neocomiană din basenul Dâmbovicioarei.* Public. Fond. V. Adam., II.
» *Uber einige Ammoniten mit erhaltenen Mundsaum aus d. Neocom. des Weissenbachgrabens bei Golling.* Beiträge z. Pal. und Geol. Oester.-Ung., XI
» *Asupra prezenței Callovianului în Carpații românești.* Bul. Soc. șt. București.
1899. *Fauna calloviană din Valea-Lupului (Rucăr)* Publ. Fond. V. Adam., No. III, și Verhandl.
» *Fauna cretacică superioară dela Urmos (Transilvania).* Ibidem
» *Note sur qqs Ammonites du néocomien français.* Annales de l'Université de Grenoble
» *Câtevà date asupra geologiei jud. Neamț.* Bul. Soc. șt. București.
» *Uber d. Auftreten des Toltry-Kalkes in Romanien.* Verhandl.
1900. *Synopsis des ammonites néocomiennes.* Ann. de l'Université de Grenoble.
1901. *Erreicht die russische Tafel Rumanien?* Centralblatt f. Min. u. Geol. Stuttgart.
» *Hipparion gracile in Rumanien,* Verhandlungen. Wien.
» *Descrierea câtorvà fosile terțiare din Moldova.* Publ. Fond. Adamachi și Annales scient. de l'Université de Iassy.

1902. *Constituția geologică a țărmului Prutului din Moldova.* Publ. Fond. V. Adam, No. VI.
1903. *Sur la présence du Verrucano dans les Carpathes moldaves.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Contribution à la géologie de la Moldavie.* Ibid. și Publ. Fond. Adamachi, No. VII.
» *Uber die Verbreitung und Beschaffenheit der sarmat. Schichten der Moldau.* Verhandlungen.
1904. *Sur quelques poissons fossiles du tertiaire de Moldavie.* Ann. Univ. Iassy și Publ. Fond V. Adamachi, No. XII.
» *Uber einige tertiare Saugetiere aus der Moldau.* Verhahdlungen și Ann. sc Univ. Iassy.
1905. *Das Alter der Klausschichten in den Sudkarpathen.* Verhandl.
» *Les ammonites jurassiques de Bucegi.* Ann. sc. Univ. Iassy și Publ. Fond V. Adamachi No. XIII.
1906. *Un nou pește fosil oligocen din Muntele Cozla (Piatra-N).* Publ. Fond. V. Adamachi, No. XIV.
» *Note sur l'âge des Calcaires de Cernavoda.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Geologia României.* Publ. Fond. V. Adamachi, No. XVIII.
1907. *Note sur l'âge et le facies des calcaires de Hârșova-Topal.* Ann. sc. Univ Iassy.
» *Fauna cefalopodelor dela Hârșova* Publ. Fond V. Adamachi, No. XXI.
1908. — *și* **D. Cădere**, *Notă asupra straturilor fosilifere devonice din Dobrogea.* An. Instit geologic al României.
» *Sur la présence du paléozoique en Dobrogea.* Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Uber das Vorkommen der Werfener Schichten in Dobrogea.* Verhandlungen.
1909. *Asupra Calcarelor sarmatice din Nordul Moldovei.* An Inst geologic.
» *Straturile jurasice dintre Hârșova și Boasgic.* Ibid. și Ann. sc. Univ. Iassy.
» *Anuarul științific al României.* Iași
1910. *Fauna triasică din Ins. Popina.* Publ. Fond. Adamachi, No. XXVII.
» *Asupra Cretaceului superior dela Bascluoi.* Anuar Inst. geol.
» *Fauna triasică dela Deșli-Cara* Publ. Fond V. Adamachi, No XXVI.
» *Lamelibranchiatele, Gasteropodele din păt. jurasice dela Hârșova.* Publ. Fond. V. Adamachi, XXV.
» *Sur qqs points fossilifères du trias de Dobrogea.* Ann. sc Univ. Iassy.
» — *și* **V. Teodorescu**, *Sur une faune pontique de Moldavie.* Ibid.
1911. *Jurasicul dela Cârjelar* Anuar. Inst. geologic.

1911. *Fauna triasică inferioară din Dobrogea.* Publ. Fond V. Adam., XXIX.
» *Sur l'origine des conglomérats verts du tertiaire Carpatique.* Ann. sc. Univ. Iassy.
1913. *Fauna Amoniților triasici dela Hagighiol.* Publ Fond. V. Adamachi, No XXXIV.
» *Le néocrétacée de Babadag* Bull. Sect. scient. Acad. Roum.
» *Ichtyosaurierreste aus der Trias von Dobrogea.* Ibid.
» *Megalosaurus aus der Unterkreide der Dobrogea.* Centralblatt f. Min Geol Stuttgart.

Publicațiuni cu conținut didactic și general:
Revista stiințifică V. Adamachi (condusă din 1912).
Noțiuni de Zoologie. Ed. V București 1914.
„ *de Botanică.* Ed. III. „
„ *de Geologie.* Ed. V. „
Elemente de Geologie. Ed. II. „ 1914
Didactica șt. naturale. Iași 1909.
Universitățile române. Din vol. *Jubileului P. Poni.* 1906. Iași.
Din vieața universităților franceze. București 1911.
Ce se poate învăță dela un drum lung. Biblioteca «Steaua». 1907.
Evoluția culturii științifice în România Discurs de recepție la Academie. 1913
O excursie în Nordul Moldovei București 1914.
Numeroase articole științifice, didactice și de popularizare în *Convorbiri Literare, Viața Românească, Cultura Română, Noua Revistă Română, Albina, Natura* și *Revista științifică V. Adamachi.*

Th. Necolau:

1899. *Elaolithsyenitgeschiebe in der nordwestlichen Moldau* în Tschermak's Min u. petr. Mittheilungen, Wien. XVIII. Bd
» *Chlorit-Sericitschiefer und Phyllit von Dealul Cetății Neamț.* Ibidem.
» *Diabasporphyrith und Variolit von Ortakioi.* Ibidem
1900. *Untersuchungen a. d. eisenfuhrenden Gesteinen der Insel Disko* Meddelelser om Gronland, XXIV, Kopenhagen.
1903. *Note sur une excursion, 1902* Annales scientifiques de l'Université de Iassy, T. II.
1904. *La titanite dans les roches du massif d'Urotva* Ibid, T III
» *L'étude cristalographique de l'oligiste trouvé par M P. Poni près de Cruce* Ibid., T. III
1905 *Gneissul dela Rarău.* Arhiva, T. XV
» *Le Kupferpecherz d'Amzalar.* Ann. sc Univ. Iassy

1906. *Der Aragonit von Șarul Dornei* Festschrift z 70-en Geburtst von H Rosenbusch Stuttgart.
1908 *Contribuțiuni la studiul cristalografic al mineralelor din România* Arhiva, XIX
1909 *Carbonatul și silicatul de Mangan dela Șarul Dornei.* Ibid , XX
» *Uber die Manganerze von Șarul Dornei (Nordmoldau).* Anuarul Inst geol al României, Vol III
» *Sur les couches argileuses traversées par le tunel de Berești.* Ann sc. Univ Iassy, T V

P. Bogdan:

Lucrarea de doctorat: *Über die Wanderungsgeschwindigkeit der Jonen.* Berlın 1900

Influența neelectrolitelor asupra solubilității phenylthioureei și acidului boric Annales scient de l'Univ de Iassy, Tom II, pag 95

Influența substanțelor străine asupra solubilității phenyltioureei în apă. Publıcațiunile Fondului V Adamachi, 1902.

Influența neelectrolitelor asupra tensiunii de vapori a acidului acetic aflător în soluțiune, Publicațiunile Fondului V Adamachi, 1903; Ann. sc de l'Unıv de Iassy, Tome III, pag 35

Starea de disociare a acidului azotic. Volumul-omagiu pentru d-l P. Poni; Zeitschrift fur Elektrochemeie, 46 (1905); Z f Elektrochemie, 29 (1906); Ann sc de l'Unıv de Iassy, IV, pag. 108

Starea de disociare a acizilor clorhidric și azotic în apă Zeitschrift fur Elektrochemie, 35 (1907)

Electrolitele și legea lui Ostwald. Anuarul Universității din Iași, 1912.

Polimerizarea substanțelor lichide Ann sc de l'Univ. de Iassy, III, pag. 223; Zeitschrift fur physikalische Chemie, 57 (1906)

Pondul molecular la lichide Publıcațiile Fondului V. Adamachi; Ann sc. de l'Université de Iassy, VII, 141.

Bemerkung uber die Berechnungsweise der Kapillaritatskonstante; Die Regel von Eotvos-Ramsay, Der Kompressibilitatskoefficient der Flussigkeiten. Zeitschrift für physik. Chemie, 28.

La vitesse du son dans les liquides. Bulletin de la Section Scientifique de l'Académie Roumaine, No 1, 1913.

Publicații de popularızare:

Teoria electronică a materiei,	Vıața	românească,	III, 232.
Explozii în mine,	»	»	I, 489.
Fotografia colorilor,	»	»	VIII, 432.
Căldura pământului și Radium	»	»	IX, 99

Rolul fizicei în desvoltarea chimiei, Revista științifică V. Adamachi, vol III, 156 (1912)

Razele catodice și razele canal. Ibid, vol. IV (1913), 140

Cataliza, Ibid, vol IV, 209 (1913)

I. Borcea:

Sur la glande nidamentaire de l'oviducte des Elasmobranches. Comptes rendus Ac. sc. Paris, T. CXXXVIII, p 99-101.

Des différences de structure histologique et de sécrétion entre le rein antérieur et le rein postérieur chez les Elasmobranches mâles. Comptes rendus Ac sc Paris, T CXXXVIII, p 1 342-44

Sur le développement du rein et de la glande de Leydig chez les Elasmobranches. Comptes rendus Ac sc. Paris, T. CXXXIX, p. 747-9

Sur un cas de conformation anormale de l'oviducte droit chez une petite Roussete: Scyllium canicula. Bull. Soc zool France, T. XXIX, p 138-140

Quelques observations sur une Epinoches Gasterosteus aculeatus, etc. Bull Soc zool France, v. XXIX, p 140-142

Quelques considérations sur l'appareil urinaire des Elasmobranches. Bull Soc zool. France, v XXIX, p. 143-148, cu 2 fig

Sur les entonnoires segmentaires du Centrina Salviani. Bull Soc. sc et méd Rennes, vol XVII, p 108-110

Note complémentaire sur la morphologie du rein des Elasmobranches. Bull Soc zool France, T XXIX, p 209-210

Sur quelques faits relatifs au dévelopement du rein des Elasmobranches. Comptes rendus Acad sc Paris, T CXXXX, p. 672-74, cu 4 fig

Recherches sur le système uro-génital des Elasmobranches. Archives de Zool exp et gén. 4-ème Série, T. IV, p 199-484, cu planșele XV și XVI și 103 fig în text; — teză de doctorat.

Observații asupra diferențierii și desvoltării musculaturii branchiostegale la Teleosteeni. Academia Română, Publicațiile Fondului V. Adamachi, No. XIX; idem în Ann sc Univ. Iassy, T IV, p. 203-225, cu 17 fig.

Observații asupra câtorva specii de Rajide din golful de Neapoli. Academia Română, Publicațiile Fondului V Adamachi, No XX; idem, Ann. sc. Univ. Iassy, T IV, p. 180-187

Une observation sur la maturité et la parturition chez Pristiurus melanostomus. Ann sc Univ Iassy, T V, p 84-85

Contribuțiuni la catalogul Aphidelor din România. Academia Română, Publicațiunile Fondului V. Adamachi, No XXIII, idem, Ann sc. Univ. Iassy, T. V, p. 166-210

Note sur les Crustacés phyllopodes des environs de Iassy. Ann. sc Univ. Iassy, T VI, p 30-44, cu 7 fig.

Sur les masses mésodermiques intermédiaires et leurs dérivés chez les Téléostéens. Comptes rendus Acad sc Paris, T. CXIL, p 637-40.

Sur l'origine du coeur, des cellules vasculaires migratrices et des cellules pigmentaires chez les Téléostéens. Comptes rendus Ac sc Paris, T CXL, p 688-89.

Quequels observations sur la circulation embryonnaire chez les Téléostéens. Bull Soc. zool France, v XXXIV, p. 189-191

Observations sur la circulation embryonnaire chez les Téléostéens Ann sc Univ. Iassy, T. VI, p 84-100, cu 9 fig

Sur les entonnoirs segmentaires du Notidanus (Heptanchus) cinereus. Ann. sc. Univ. Iassy, T. VI, p. 101-103, cu 1 fig

Tricocephalus trichiurus în România Com. Bul. Soc. Med. și Nat. Iași, T. XXV, p. 9.

Zoocecidii din România. Academia, Română, Publicațiile Fondului V. Adamachi, T. V, p. 122-233, cu tabelele I-XIX.

Crustacés phyllopodes de Roumanie Ann sc. Univ. Iassy, T. VII, cu 21 fig.

Déformations sur Rhododendron. Idem, cu 2 fig.

Articole de revistă:

Locul Elasmobranchilor în clasa Peștilor, In volumul jubilar P. Poni, 1906.

Rolul insectelor prădătoare și parazite în agricultură. Revista științifică V. Adamachi, vol. I, No 1

Despre naturalistul filozof Lamark. Idem, vol. I, No. 2.

O scurtă privire asupra progresului realizat în științele biologice și în zoologie, în particular, în raport cu metodele de investigație întrebuințate în decursul timpurilor. Idem, v. I, No. 4.

Ideile noi cu privire la fixitatea și variabilitatea speciilor, teoria mutațiilor. Idem, v. II, No. 2.

Prima Societate științifică din România: Societatea medico-istoric-naturală din Iași și Muzeul de' Istorie naturală din Iași. Id. v. II, No. 3.

Supraviețuirea și transplantarea organelor și țeseturilor animale. Idem, v. IV, No. 2.

Glandele cu secreție internă. Idem, v. 5, No. 1.

H. Vasiliu:

Neue Untersuchungen uber die Muttersubstanzen der im Tierkörper erzeugten Hippursaure, în *Mitteilungen der landw. Institute der Universitat Breslau,* vol. III, 1906.

Über das Schicksal des in den Eiweisstoffen enthaltenen nichthydro-

xylierten Benzolrings in Tierkörper, în *Mitteilungen der landw. Institute der Universitat Breslau,* vol IV, 1908.

Weiteres über die Hippursauremuttersubstanzen. Ibid , vol. IV, 1908.

Die Phenazetursäure als wichtiger Harnbestandteil, în aceeaş revistă, vol. IV, 1909.

Analiza Pământului. Revista ştiinţifică V. Adamachi, vol. II, fasc. 3.

Problema îngrăşemintelor chimice în ţara noastră Revista ştiinţifică, vol. II, fasc. 4.

D. Pompeiu:

Sur les singularités des fonctions analytiques uniformes. Ann. sc. de l'Univ. d. Iassy, 1909

Sur les séries de fonctions holomorphes Bul. soc. mat 1905.

Rectification à le note précedénte Ibid. 1905

Sur la continuité des fonctions de variables complexes Annales de la fac. Toulouse, 1906.

Sur une extension possible de la vraie valeur. Enseignement Mathém 1906.

Sur les fonctions dérivées. Mat. Annalen, 63, 1907.

Sur la représentation des fonctions analytiques par des intégrales définies. C. R. Ac., 1909. *Idem, Rendiconti. Palermo.*

Sur les intégrales curvilignes. Nouvells Annales de Mathématiques, 1910.

Sur la règle des parallélogrames des forces. Ann. sc. Univ. Iassy, 1910.

Sur les fonctions représentées par des intégrales définies. Annales sc. de Ac. Pol. do Porto Portugal, 1911.

Sur une application du calcul fonctionnel à la théorie des fonctions. R. Ac. 1912.

Sur une classe de fonctions d'une variable complexe Rend. Circ. mat. Palermo, 1913.

C. Popovici:

Mai multe lucrări publicate în *Gazeta Matematică* dela apariţia ei, acum 19 ani şi până azi, precum şi în *Nouvelles Annales, Mathésis,* etc.

1903. *Sur la conception des limites* Enseignement Mathématique.
1904. *Sur les points de divergence d'une série.* Ibid.
1906. *Sur certaines équations du second ordre.* Bulletin de la Société mathém. de France.
1906. *Les dérivées d'ordre variable et sur une géométrie variant d'une manière continue.* Vol. jubilar P Poni.
1907. *Sur les équations aux intégrales réciproques.* C. rendus Acad. sc. Paris.
» *Sur les surfaces intégrales communes des éq. différentielles.* Teză de doctorat.

— *Sur les fonctions adjointes.* C. rendus Acad. sc Paris.
1908. *Sur les congruences de courbes planes.* Ibid. Două note.
1908. *Sur les points d'équilibre d'un fluide en mouvement.* Ibid
1909. *Sur l'équation de Laplace.* Bul Soc ştiinţ. Bucureşti.
1910 *Observation de la comète Cerully-Faye, faite à l'équatorial de la tour de l'Est.* C. rendus Ac. sc. Paris.
1911. *Sur la correction des orbites planétaires.* Două note.—Bulletin astronomique. Paris.
1912. *Secţia de deschidere a cursului de Astronomie.* Revista Adamachi.
1911. *Sur les mouvements permanents stables.* C. R. Ac. sc. Paris.
1913. *Spiru Haret şi invariabilitatea axelor mari planetare.* Analele Acad. Române.
« *Forma şi dimensiunile pământului.* Revista Adamachi
1914. *Sur l'équation de Laplace.* Bul. de l'Acad. Roumaine.
« *Sur un problème relatif à la théorie des équations aux dérivées partielles du second ordre.* Annales scientifiques Univ. Iassy şi Bull de l'Acad. Roum.

T. Lalescu:

Asupra integralei duble sse—f (xy) dx dy Gazeta Matem., 1905.
Asupra substituţiilor circulare. Ibid., 1906
Sur la dérivée des potentiels de simple et de double couche. Bul. Soc. math., 1906.
Sur les solutions périodiques des équations dif. linéaires. C. R. Ac., 1906.
Sur le groupe des équations trinomes. B. Soc. Math , 1906.
Sur la composition des formes quadratiques. Nouv Annales de Math., 1907.
Sur l'ordre de la fonction entière D (T). C. R Ac., 1907.
Sur une propriété caractéristique des surfaces de revolution. Nouv. Ann. Math., 1908.
Sur la représentation des nombres par les clases de formes appartenant à un déterminant donné. Bul. Soc. Math., 1908.
Un exemplu de aproximaţii succesive. Gaz. Mat. 1908.
Sur l'équation de Volterra. Journal de Lionville, 1908.
La théorie générale de Galois. Toulouse 1908.
Quelques remarques sur l'équation de Volterra. B. Soc. şt., 1908.
Sur une classe d'équations différentielles linéaires d'ordre infini. C. R. Ac., 1909.
Sur les solutions analytiques de l'équation $\frac{d'z}{d \times 2} - \frac{dz}{dy} = 0.$ Congresul dela Roma 1909.

Asupra problemei 1009. Gazeta Mat., 1909.
Quelques remarques sur l'équation de Fredhalm. Bul. Soc. Şt. Buc. 1909
Sur l'équation de Lamé. Ibid
Introducerea la teoria ecuaţiunilor integrale. Ibid., 1910.
Sur les noyaux résolvants. C. R. Acad., 1910.
Sur les pôles des noyaux résolvants. C. R. Ac.
Sur les noyaux symétriques gauches Ibid.
Sur une équation intégrale du type Volterra. Ibid
Théorème sur les valeurs caractéristiques. Ibid.
L'étude des noyaux résolvants. Bul. Soc. Matth.
Sur une équation intégrale du type Volterra. Ibid., 1912.

N. Costăchescu:

Action de l'acide azotique de différentes concentrations, sous pression sur l'isopentane. An. sc. Univ. Iassy, T. 2, p. 119. In colaborare cu d-l P. Poni.
Sur les isohexanes contenus dans les pétroles roumains. Ann. sc. Univ Iassy, T. 3, p. 95. In colaborare cu d-l Prof. P. Poni.
Über die Hydrate des Chromfluorids und einen Fall von Koordinations-polymerie bei Hydraten. Berichte d. deutsch. chem. Ges, 41, 4 242 In colaborare cu Prof. A Werner.
Les gaz contenus dans le sel gemme et dans les volcans de boue de la Roumanie. Ann. sc. Univ. Iassy, T. IV, 1906.
Sur un heptane secondaire contenu dans le pétrole roumain. Ann. sc. Univ. Iassy, T. 6, p. 294.
Fluosels de Vanadium An. sc. Univ. Iassy, T. 6, pag. 117.
Fluorures de Cobalt et de Nickel, Ibid., T. 7, pag. 5.
Fluorures complexes de Chrome. Ibid., T. 7, p. 87.
Sels complexes de Fer. An. sc Univ. Iassy, T. 7, p. 134, în colaborare cu d-l G. Spocu.
Complexes de Chrome. Ibid. T. 8, p. 16.
Teoria coordinaţiei. Rev. şt. Adamachi, V. 1, p. 9.
Substanţele coloidale. Ibid., V., 2, p. 23.
Intrebuinţarea azotului din aer. Ibid., V., 2, p. 343.

C. Nicolescu-Otin:

Beiträge zum elektrochemischen Verhalten des Mangans. Zeitschrift f. Elektrochemie din 15 Iunie 1909.
Zur elektrolytischen Bestimmung des Mangans. Zeitschrift f. Elektrochemie din 15 Iunie 1909.

Zur Reduktion des Nitrobenzols zu Anilin. Zeitschrift f. Elektrochemie, 15 August 1911.

Notiz über die Darstellung von Lithiumpersulfat. Zeitsch. f. Elektrochemie, 1911, No. 20.

Ueber Schmelzen von Kupferoxydul mit Kieselsaure. Metallurgie, IX Jg. Heft 3.

Despre silicaţii sintetici de Bismut. Academia Română, Publicaţiile Fondului V. Adamachi, No. XXXVI, 1913.

Metalurgia antică a cuprului în ţerile locuite azi de Români. Academia Română, Publ. Fond V. Adamachi, No XXXVIII, 1913

Beitrage zur Kenntnis der auf elektrochemischem Wege gewonnenen Oxydationsprodukte des Wismuts Berlin 1911.

Ioan A. Scriban:

Lucrări executate în laboratorul de morfologie:

Etude de la cellule adipeuse des Hirudinées. Annales de Biologie, Tom. I, fasc. 2. Paris 1911 şi pe româneşte în Publicaţiile Fondului V. Adamachi, Acad. Rom

Notes histologiques sur les Hirudinées Archives de Zoologie expérimentale, 4 Série. Tom VII, 1907.

Sur la présence des parasomes dans les cellules adipeuses de la Pontobdella muricata. Comptes rendus de la Société de Biologie, Tom. LXX, 1907.

Contributions à l'anatomie et à l'histologie des Hirudinées 139 pagine, 31 figuri în text şi 70 figuri colorate în 4 planşe duble, publicată în Annales scientifiques de l'Université de Iassy, Tom VI, 1910, şi româneşte în Publicaţiile Fondului Adamachi, Acad Rom.

Contribution à la Faune des Hirudinées de Roumanie. Aceeaş revistă, Tom III, 1904.

Faune Roumaine. Arachnides. In colaborare cu Eugène Simon din Paris Aceeaş revistă, Tom. IV, 1906.

Contribution à l'étude de la Flóre des lacs d'eau douce de la Dobrogea. Aceeaş revistă, Tom III, 1906.

Note sur les écrevisses de Roumanie. Aceeaş revistă, Tom. V, 1908

G Macovei:

Contribution à l'étude de la flore des lacs d'eau douce de la Dobrogea. Ann sc de l'Univ Iassy, volumul III, f 4, 1906, în colaborare cu *I. Scriban.*

Note sur un Pachydiscus du crétacé supérieur de Babadag (Dobrogea). Ibid., vol IV, fasc 1, 1906.

Sur quelques Brachiopodes jurassiques de la région Hârșova-Topal (Dobrogea). Ibid, vol IV, fasc. 4, 1907

Basinul terțiar dela Bahna. An. Inst. géol., vol. III, 1909.

Sur l'âge et la variaton des facies des terrains sédimentaires de la Dobrogea méridionale. C. R Inst. géol., vol II, 1911.

Quelques observations sur le pli balkanique occidental. Ibid, vol II, 1911.

Quelques observations sur l'hydrologie souterraine de la Dobrogea méridionale. Ibid, vol. III, 1911.

Sur l'âge des couches de Comarnic. Ibid, vol. III, 1911. In colaborare cu *L. Mrazec* și *I. Popescu-Voitești.*

Sur l'extension du Nummulitique en Dobrogea. Ibid, vol. III, 1912

Sur la présence du premier étage méditerranéen en Dobrogea. Ibid., vol. III, 1912.

Observations sur la ligne de chevauchement Pecineaga-Camena. Ibid, vol. III, 1912.

Asupra cutremurului de pământ dela Focșani din Maiu 1912. Comunicare la Congr. Asoc p. în. șt. România-Galați, 1912. In colaborare cu I. Popescu-Voitești.

Sur le tremblement de terre de la mer de Marmara le 9 août 1912. Bull sc de l'Acad. Roum, vol. I, 1912 și în Publicațiile Fondului V. Adamachi, 1913.

Sur l'âge de la formation salifère de la Roumanie. C. R. Inst. geol. vol IV, 1913.

D. Călugăreanu:

Sur le pouvoir anticoagulant du fluorure de sodium. Laboratoire de physiologie de l'Ecole vétérinaire de Bucarest. Archives internation. de physiologie, Vol. II, p. 12 și Arhiva Veterinară, No. 4, Sept. 1904.

Die Darmatmung von Cobitis fossilis. I. Mitteilung. Über den Bau des Mitteldarms. Pfluger's Arch. Bd. 118, p. 42, cu o planșă colorată. Institutul de fiziologie al Universității din București.

Die Darmatmung von Cobitis fossilis. II. Mitteilung. Über den Gaswechsel. Pflüger's Arch., Bd. 120, p. 425, cu 2 figuri în text.

Sur l'épithélium respiratoire de quelque gastéropodes pulmonés. C. R. Soc. biolog., 1908, p. 521, cu 3 figuri. In colaborare cu I. Drăgoiu.

Conductivité électrique du plasma sanguin, du plasma musculaire et du lait pendant la coagulation. C. R. Soc. biolog, 1908, vol. 1, p. 698.

Chlorschwankungen im Organismus des Wetterfisches (Cobitis fossilis) *je nach dem Chlorgehalt des Mediums.* Institutul de fiziol. București. Pflüger's Archiv, Bd 133, p. 260, 1910.

Wirkung des Chloroforms auf Lipoïdsuspensionen. Institutul de fiziologie București. Biochemische Zeitschrift, Bd. 29, p. 96, 1910.
Action des acides sur les substances protéiques. Publicațiunile fondului V. Adamachi, No. XXXII, 1912. Bulletin de la Section scientifique de l'Acad. Roumaine, Année I, No. 1. C. R. Soc. biol. 1912, p. 835.
Studiu chimic și fizico-chimic asupra sângelui de Anodontă.

A. Cardaș:

Note sur quelques Echinodermes de la région jurassique de Hârșova-Topal. Ann. sc. de l'Univ. Iassy, 1907.
Note sur les bivalves trouvées dans l'oxfordien de Hârșova-Topal. Ann. sc. del'Univ. Iassy, 1907.
Originea taurinelor de munte românești. Jurn. Soc. centr. agr., 1909.
Rumaniens Rindviehzucht (teză). Bonn 1910.
Scurtă privire asupra animalelor domestice din România. Iași 1911.
Incercări asupra învățământului agricol. București 1912.
Și alte multe articole în felurite reviste de specialitate.

Inginer Niculae Mușat:

Die oberirdische Regenwasserabfuhrung bei der Stadteentwasserung. Teză de doctorat susținută la școala tehnică superioară din Munchen, 1913.

D. Cădere:

Sur les filons eruptifs de Borca. Ann. sc. de l'Univers. de Iassy. 1910.
Le quartzite de Piatra Fetei. Ibid., 1909.
Notă asupra granitului dela Mecin, în Anuar. inst. geol. al Rom. 1910.
— și **I. Simionescu**: *Note sur la présence de Palaeozoique en Dobrogea.* Ann. scient. de l'Univ. de Iassy, 1908.
Notă asupra straturilor fosilifere devonice din Dobrogea. Anuar. inst. geol., 1908.
Publicațiuni didactice:
Noțiuni elementare de Fizică. A 4-a ediție.
Noțiuni elementare de Chimie și Mineralogie. A 5-a ed. Ambele în colaborare cu *V. Popescu.*
Noțiuni elementare de Fizică industrială p. sc. inf. de meserii, cl. II.
Noțuni elementare de Fizică industrială p. sc. inf. de meserii, cl. III.
Observațiuni asupra școalelor din Saxonia, Bavaria și Elveția. Iași.
Rolul social al preotului la sate. Iași.

Apoi articole ştinţifice şi didactice în *Viaţa Românească. Convorbiri Literare, Cultura Română, Rev. stiinţ. Adamachi.*

C. G. Bedreag:

Electrisation par les rayons X. L'Industrie électrique, 10 Sept. 1913.

Anexă la pag. 188.

DOUĂ ELEGII

DE

A. NAUM

Cetite în ședința solemnă dela 30 Iunie 1914

I

Nessun maggior dolore che ricordarsi
del tempo felice nella miseria.

D.

Nu-i durere mai amară, nici mai jalnică mâhnire,
Decât să-ți aduci aminte de pierduta fericire!
Visuri dalbe, mort născute, vai !... Zăritu-le-ai vr'odată
In vieața ta aceasta?... Zi și noapte torturată!
Aste jerbii luminoase,—sbucnitoarele scântei,—
Au trecut peste-a ta frunte, au lucit în ochii tăi?
Sbor de pasări sperioase, nori împrăștiați de vânt,
Stele care cad în spațiu, fulgi de neauă pe pământ?
Clipe care țin cât spuma valurilor risipite
Sau cât ține jurământul unor buze ipocrite...

. . . .

Ai râvnit vre o mărire, ai iubit vre o femeie...
Și norocul nebunatic n'a voit ca să te iee
Și la dreapta să te-arate pe quadriga-i glorioasă
In aplauzele sterpe a mulțimii sgomotoase.
Altul doarme—acum cu strajă—sub cupola 'ncoronată—
Iar tu gemi în lacrămi noaptea pe o laiță uscată.

Dar te mângâie, sărmane, și spereazâ în uitare,
Și, prin moartea-apropiată, în eterna liberare...
Căci la căpătâiul jalnic unde e menit să vie—
Știi—fecioara ce ne-adoarme—veșnic pentru veșnicie—
Acei cari-ți închid ochii și rămân pe urma ta,
Dup'o lacrimă,—acum ștearsă, în curând te vor uità,
Zi cu zi, oră cu oră și minut după minut,
Până ce, pentru totdeauna în Neant ai dispărut.

Iar d'alungul existenței secolilor necurmate
Suferințele vieții sunt etern nestrămutate.
Valea Plângerii răsună ne'ncetat, tânguitor,
De a zeilor cruzime, de neîndurarea lor...
Și Erato—duce'n doliu—lira sa lăcrămătoare,
Omenirii osândite singura mângâetoare...

II.

Pulvis et umbra sumus !

Când privesc cuprins de jale în țărână prăbușite
Ale templurilor ziduri galbene și înnegrite,
Iar podoabele din ele—cap de opere mărețe—
Gloria nemuritoare geniilor îndrăznețe—
Sacrosancții idoli căror se 'nchinau popoare-'ntregi—
Frumuseți sculptate 'n marmor, semizei, eroi și regi,
Peste care cresc acuma în mlădițe elegante
Iedera agățătoare și spinoasele acante,
Și pe fruntea lor pătată, și în recea lor orbită,
Cum painjinii își țese pânza lor cea colbăită...
O uimire ne'ndurată, vai !... atuncea mă cuprinde,
Mi-'mpietrește-a mea uimire, iar în sufletu-mi s'aprinde
Mila lumilor trecute, aruncate 'n Infinit,
Care n'au să mai revie pe acest pământ mâhnit...

. . . .

Totul piere'n astă lume și nimic nu ne rămâne.
Astăzi totul e nimica și nimica este mâne...
Pulbere și umbră numai împrejurul nostru sunt.
Neființa și ființa de-opotrivă-s pe pământ!
Atunci ochiul meu întreabă nepătrunsa depărtare,
Cerul înspuzit de stele, brazii falnici de pe stânci,
Nimic însă nu răspunde la nătânga-mi întrebare..
Numa'n inimă răsună plânsul mărilor adânci..

SECŢIUNEA LITERARĂ.

ŞEDINŢA DELA 24 IANUARIE 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

Membrii prezenţi ieau cunoştinţă de lista cărţilor prezentate la concursul premiului Constantinide, ce este a se acordà în viitoarea sesiune generală prin Secţiunea literară.

Se procede apoi la împărţirea între membri a acestor cărţi pentru facerea rapoartelor speciale după cum urmează :

Lucrarea	Raportor
Al. George (Ion), Aquile. Poezii. Câmpina 1913 . . .	d-lui *Duiliu Zamfirescu.*
Beza (M.), Pe drumuri. Din viaţa Aromânilor. Bucureşti 1913 . . . . *Casimir* (Al. V.), Bosforul. Galaţi 1912	» *B. Delavrancea.*
Chiriţescu (M. I.), Răsaduri. Novele. Bucureşti 1914. *Ciura* (Alexandru), Amintiri. Schiţe şi nuvele. Orăştie 1912 . . . . *Drăgescu* (Dr Ioachim), Pro patria Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc. Craiova 1913.	» *I. C. Negruzzi.*
Dulfu (P.), Gruia lui Novac Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român Bucureşti 1913.	» *Duiliu Zamfirescu.*
Erbiceanu (Octav), Ciclul troian Epopeele înainte de Homer. Iaşi 1912	» *G. Murnu.*
Lovinescu (E.), C. Negruzzi Viaţa şi opera lui. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*
Lungianu (Mihail), La cruci. Icoane de ţară. Bucureşti 1911 . . . . » Postelnicu Cumpănă. Nuvele şi povestiri din amarul celor mici. Bucureşti f a. . » Din umbra satelor. Povestiri şi icoane Bucureşti 1913.	» *B. Delavrancea*

Olteo şi *Doru*, Un proces perdut. Roman social. Bucureşti f. a. . . . . d-lui *Duiliu Zamfirescu*
Pandelea (N.), Eneida. Traducere. Bucureşti 1913. » *I C. Negruzzi.*
Pătrăşcanu (D. D), Timotheiu Mucenicul. Iaşi 1913. » *B. Delavrancea.*
Rosetti (Radu D.), Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie. Bucureşti 1913 . . . . . » *A. Philippide.*
Smara, Fata tatii. Roman de moravuri. Buc. 1915 }
Xenopol (Adela), Pe urma războiului. Roman. Bucureşti f a } » *B. Delavrancea.*

ŞEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *N. Gane.*

Secţiunea alege Secretar pe 7 ani pe d-l *I. Bianu*, în locul rămas vacant prin încetarea din vieaţă a regretatului N. Quintescu.

La ordinea zilei alegerea de membru activ în locul vacant.

In urma propunerilor făcute şi a discuţiilor urmate, Secţiunea decide cu şase voturi pentru şi unu contra a se propune plenului la alegere d-l Sextil Puşcariu.

D-l *I. Bianu* este însărcinat să redacteze motivarea acestei propuneri.

ŞEDINŢA DELA 22 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

Se ceteşte raportul următor al d-lui *A. Philippide* despre lucrarea d-lui G. Pascu, *Câtevà sufixe româneşti de origine slavă*, cu propunerea ca această lucrare să se publice în *Anale.*

«Am onoarea de a vă trimete lucrarea d-lui G. Pascu, «Câteva sufixe româneşti de origine slavă», pe care am cetit-o. Este o lucrare originală şi importantă pentru istoria limbii române. Ar fi bine, deci, să se publice în *Analele* Academiei».

— Propunerea se aprobă.

D-l *Sextil Puşcariu* propune şi Secţiunea aprobă pentru premiul Adamachi din 1919 următorul subiect: *Adverbul în limba română, studiu sintactic.*

Lucrarea va studià, din punct de vedere sintactic, adverbul român în desvoltarea sa istorică, luându-se în considerare toate dialectele limbii române. De asemenea va tratà despre adverbele întrebuinţate în mod conjuncţional şi despre substantivele întrebuinţate adverbial.

La ordinea zilei urmând a se luà hotărîre asupra premiului Constantinide, d-l *Duiliu Zamfirescu* zice că, mai înainte de a se cetì rapoartele, d-sa, în înţelegere cu alţi membri, propune ca acest premiu să fie divizibil.

D-l *I. C. Negruzzi* se uneşte cu propunerea d-lui Zamfirescu şi adaoge ca părţile în cari să se divìdă premiul să fie cel puţin 500 lei.

D-l *I. Bianu* crede şi d-sa că împărţirea premiului ar fi folositoare, dar, prin analogie cu modul cum se divide premiul Adamachi, premiul Constantinide să poată fi împărţit cel mult în patru părţi, dintre cari nici una să nu fie mai mică de 500 lei Această chestiune însă trebue adusă în discuţiunea plenului, care singur este competent să decidă dacă testamentul Constantinide permite împărţirea premiului şi aceasta cu atât mai vârtos, cu cât în anul trecut, când s'a dat acest premiu întâia oară, prin Secţiunea ştiinţifică, acea Secţiune a declarat că premiul, în baza testamentului, este indivizibil (*Anale*, XXXV, p. 280).

— Se constată că membrii nu sunt în număr pentru a luà deciziuni valabile, iar membrii prezenţi decid ca chestiunea împărţirii premiului Constantinide să fie adusă la discuţia şi decizia plenului.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi,* Vicepreşedinte.

La ordinea zilei premiul «Demostene Constantinide».

Se cetesc rapoartele speciale asupra scrierilor prezentate la concurs şi se votează asupra fiecărei concluziuni în parte.

In urma discuţiunilor urmate se decide cu unanimitate, ca premiul Constantinide să fie împărţit între următorii autori:

Lei 2 000 d-lui D. D. Pătrăşcanu pentru scrierea sa: *Timotheiu Mucenicul*;
Lei 1.000 d-lui E. Lovinescu pentru scrierea sa despre: *C. Negruzzi—Viaţa şi opera lui;*
Lei 500 d-lui I. Al. George pentru *Aquile, Poezii*;
Lei 500 d-lui M. I. Chiriţescu pentru *Răsaduri.*

D-l *Sextil Puşcariu* ceteşte raportul său asupra studiului d-lui Iosif Popovici despre Fiziologia vocalelor *ă* şi *î,* studiu trimis spre a fi publicat în *Anale.* Raportul conchide propunând să se publice numai partea a doua.

— Propunerea d-lui Puşcariu se primeşte.

Se ceteşte cererea d-lui Iosif Popovici de a i se da un ajutor de 1.000 lei spre a studià dialectele române din Maramureş.

— După explicările date de d-l Puşcariu, Secţiunea decide a se da ajutorul cerut de d-l Ios. Popovici.

D l *Duiliu Zamfirescu* propune ca scrierea d-lui T. Pamfile: *Cerul şi podoabele lui,* ce-i fusese dată spre cercetare, să fie tipărită în publicaţia Academiei: *Din vieaţa poporului român.*

— Propunerea se primeşte.

Asupra cererii d-lui An. M. Nour din Comuna Balaci (Teleorman), care a trimis pentru publicare o culegere de ghicitori, d-l *I. Bianu* arată că culegerea este formată din 584 ghicitori, dar că culegătorul nu a cercetat culegerile până acuma publicate şi din această cauză culegerea sa nu poate fi tipărită, căci s'ar repetà ghicitori cunoscute din alte culegeri.

— Se decide a se înapoià culegerea cu explicarea dată.

— Se decide a se da spre cercetare, precum urmează, culegerile de literatură poporală trimise spre a fi tipărite în publicaţia: *Din vieaţa poporului român*:

1. D-lui *Andreiu Bârseanu* culegerea d-lui Alexiu Viciu intitulată: *Flori de câmp*—doine şi strigături, bocete, balade, cimilituri, etc.;

2. D-lui *Duiliu Zamfirescu* culegerea de *Poveşti,* adunate de Al. Vasiliu din Tătăruşii Sucevei;

3. D-lui *B. Delavrancea* culegerea de *Poezii populare române*, adunate de d-l Iosif Popovici din Banat şi ţara Haţegului;

4. D-lui *Sextil Puşcariu* două culegeri din Maramureş trimise de d-l Aurel Filimon, fost învăţător, una de: *Obiceiuri, Credinţă deşeartă, Descântece şi Farmece,* cealaltă de *Balade, Poveşti în versuri şi Poveşti în proză.*

D-l *I. Bianu*, Secretarul Secţiunii, prezentă proiectul de buget al Secţiunii pentru anul viitor, din care se vede că, după satisfacerea trebuinţelor prevăzute ale Secţiunii, a rămas disponibilă suma de *11 000 lei*, asupra întrebuinţării căreia Secţiunea are să decidă. Aminteşte că din această sumă Secţiunea a dat 400 lei pentru exemplare din cartea d-lui Iosif Popovici despre dialectul istrian şi 1.000 lei ajutor tot pentru d-l Ios. Popovici, ca să studieze dialectele din Maramureş. Mai rămâne deci disponibilă suma de 9.600 lei. D-l *Bianu* aduce aminte că acum doi ani a făcut propunerea de a se face o ediţie completă a scrierilor lui Alecsandri; propunerea a fost atunci discutată în Secţiune şi în plen, dar punerea ei în aplicare a fost amânată. Acuma ar fi timpul să se reieà idea şi să se prevadă în buget o sumă pentru punerea ei în lucrare.

—După discuţiunea urmată, Secţiunea aprobă propunerea, rămânând să se decidă suma necesară.

D-l *I. Bianu* propune apoi ca Academia să înceapă facerea unei publicaţiuni de reproduceri din ornamentica vechilor manuscripte scrise în mânăstirile ţerii. Este în ele o parte foarte interesantă din vieaţa artistică a neamului nostru în secolii trecuţi. Noi nu i-am dat cinstea meritată, dar alţii adună documentele ei şi le dau ca ale lor spre paguba noastră. Acuma avem mijloace şi am puteà începe această lucrare, care ar ţineà mai mulţi ani şi va puteà înaintà, pe cât vor permite mijloacele de tot felul cari sunt necesare pentru înfăptuirea unei asemenea lucrări.

— După discuţiunea urmată, Secţiunea decide ca din suma disponibilă să se mai adaoge 1.000 lei la suma prevăzută pentru publicaţia *Din vieaţa poporului român*, să se prevadă lei 3.600 pentru Scrierile lui Alecsandri şi 5.000 lei pentru publicaţia despre ornamentica vechilor manuscripte scrise în ţară. D-l *I. Bianu* este însărcinat a organizà şi a supraveghià facerea acestor două publicaţiuni.

Se aleg d-nii *B. Delavrancea, I. C. Negruzzi* şi *D. Zamfirescu* în Comisiunea care să examineze lucrările ce se vor prezentà la premiul Neuschotz din 1915 cu subiectul: *Cari industrii casnice ţărăneşti ale Românilor s'ar puteà încurajà şi perfecţionà şi prin ce mijloace?*

ŞEDINŢA DELA 28 MAIU 1914

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*, Vicepreşedinte.

D-l *Sextil Puşcariu* propune să fie aleşi membri corespondenţi străini d-nii *Eugen Herzog* şi *Ad. Zauner*, profesori de limbile romanice la Universităţile din Cernăuţi şi Graz.

— Propunerea este primită de Secţiune cu unanimitate.

D-l *I Bianu* propune a se alege membri corespondenţi străini d-nii *Mario Roques*, profesor de filologia romanică şi românească la Facultatea de litere şi la alte şcoale superioare din Paris, şi *Mateiu Bartoli*, profesor de filologia romanică la Universitatea din Turin.

— Secţiunea primeşte cu unanimitate propunerea.

Secţiunea alege, spre a face parte din Comisiunea de 12 membri pentru premiul Năsturel din 1915, pe d-nii: *B. Delavrancea, I. C. Negruzzi, S. Puşcariu* şi *D. Zamfirescu.*

Pentru cercetarea lucrărilor ce se vor prezentà la premiul Năsturel de

5.000 lei din 1915 despre: *Sufixele de formarea cuvintelor în limba română* se aleg d-nii: *I. Bianu*, *A. Philippide* şi *S. Puşcariu.*

Secţiunea îşi realege biuroul pentru 1914-15, şi anume d-l *N Gane* Preşedinte şi d-l *I. C. Negruzzi* Vicepreşedinte.

La ordinea zilei se pune chestiunea alegerii a doi membri corespondenţi români în locurile rămase vacante prin alegerea d-lui S. Puşcariu membru activ şi prin moartea lui Pompiliu Eliade

D-l *B. Delavrancea* propune să se aleagă într'unul din locurile vacante un filozof.

— In urma discuţiunii, la care ieau parte toţi membrii prezenţi ai Secţiunii, se decide că asupra acestei propuneri se poate pronunţà numai plenul Academiei, fiindcă ea necesitează modificarea sau cel puţin interpretarea dispoziţiunilor art. 2 din Statute.

— Secţiunea decide cu unanimitate a propune plenului alegerea d-lui *Octavian Goga*, membru corespondent român.

D-l *B. Delavrancea* este însărcinat a redactà motivarea acestei hotărîri.

— Secţiunea decide apoi să se amâne pentru sesiunea anului viitor alegerea de membru corespondent în al doilea loc vacant.

Premiul „Demostene Constantinide."

Ion Al. George, *Aquile. Poezii.* Câmpina 1913.

P. Dulfu, *Gruia lui Novac. Epopee alcătuită din cântecele de vitejie ale poporului român* Bucureşti 1913.

Olteo şi Doru, *Un proces perdut. Roman social.* Bucureşti f. a

Raport de **Duiliu Zamfirescu.**

Din cele patru lucrări ce mi-aţi trimis spre cercetare, prin adresa No. 142 din 29 Ianuarie, am avut onoare a vă restitui volumul d-lui Octav Erbiceanu, *Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer,* ca nefiind de competenţa mea.

Din celelalte trei ce rămân, *Un proces perdut, Gruia lui Novac* şi *Aquile,* cele două dintâi sunt încercări nesigure, ce nu pot sta alături cu lucrările de real talent ce au fost prezentate la premiul Constantinide; cea de a treia, *Aquile,* este interesantă şi merită o cercetare mai amănunţită.

Și mai întâiu, o colecție de poezii, cât de mică, în care amorul să nu-și comită isprăvile, poznele și scandalul, este un lucru rar; iar o colecție de poezii, în care să lipsească nu numai amorul, ci și simbolismul, — este un lucru unic.

Firește că lumea, încăpătoare de tot felul de simțiri și icoane, este un izvor nesecat de inspirație, pentru un om de talent; totuș, în amor stă marele farmec al poeziei, prin aceea că dela el purcede *lirismul*, nota cea mai atingătoare a sufletelor. Cine nu are cât de puțin această notă, riscă să rămână străin publicului cetitor.

D-l Ion Al-George înlocuește lirismul *cupidonian* prin lirismul *marțian*. D-sa este un eroic și ar vrea să fie și un clasic. Zic «ar vrea», fiindcă uneori nu e clasic de loc, deși grămădește în aceeaș poezie pe Memfis, Cartagena, Enea, Cicero, Scipione, August, Neron, Archimede, etc., etc. Clasicismul nu se atinge cu alegerea subiectelor din lumea clasică, ci cu perfecția absolută a formei, cu frumusețea gândirii și cu sobrietatea simțirilor.

Dar așà cum este, poetul nostru iese din duzina făuritorilor de versuri simboliste și leșinate. Primele două poezii din broșura sa sunt străbătute de un adevărat suflu eroic și cred că sunt și cele mai bune: *Senatus Populusque Romanus* și *Aquile:*

> Porniți, porniți la drum, copiii mei,
> Cohorte strânse 'n linii de bătae!
> Voi ați crescut în candida văpae
> A soarelui ce luminează
> Acest pământ arat de semizei.

și, la sfârșit:

> Când eu, ce v'am trimis, n'oi fi în stare
> Să plâng în fața cerului albastru,
> — Să cânte tibicinii și să-mi puneți
> Cenușa într'un castru.

Poezia a doua, *Aquile*, e povestea unor vulturi extraordinari, cari, după ce s'au născut altfel decât după regulele ornitologiei, din ouă clocite, ei s'au zămislit din Venere și Marte, în muntele Soracte, — când au fost să sboare, s'au împrăștiat pe toată lumea cunoscută, după ce s'au înălțat din Lațiu, — și au poposit: unele în *Gallia*, altele pe *Rhin*, iar una a rătăcit pe Dunăre:

O, zilele acelea strălucite,
Când una rătăcise
In sborul ei spre dacicul pământ;
Aveà pe aripi pulbere de aur
Mai roșie ca'n ziua când, sub flăcări,
Cartàgena rămase un mormânt.
Și 'n zilele acelea, când o parte
Treceà măreț spre Gallia departe,
Când altele cădeau domnind pe Rhin —
Doar una fâlfâind peste Danubiu,
In sunete de tibii și de goarne,
Domnià din Tisa 'n Pontul Euxin !....

Dacă aș vrea să fac șicană autorului, aș puteà să-i spun că muntele Soracte nu e în Lațiu, de unde au pornit sburătoarele sale, ci în Etruria (astăzi se numește *Sant' Oreste)*, și nu erà închinat lui Marte și Venerei (pentru operația ouălor), ci lui Apollon. Dar licențele poetice se pot tolerà, chiar în materie de geografie și de istorie naturală.

A treia poezie, *Dacia felix*, dedicată Prințului *Mircea*, cuprinde o strofă, care ar merità ea singură un premiu.

Viteaz să fii! Suprema biruință
Deapururea să-ți fie călăuza!
Să-ți ardă 'n piept divina bărbăție
A celui mort la Sarmisegetuza.

Mai departe, în *Carmina*, găsim poezia *In parc*, plină de grație, — două statui și o privighetoare, Cupido și o nimfă, — Cupido care vrea să tragă cu săgeata în nimfă, și se oprește, pentrucă privighetoarea s'a așezat pe sânul statuei. Toate, firește, imposibilități, fiindcă privighetoarea nu cântă decât în stufișul ramurilor, — iar Cupido, din firea sa un zeu antimuzical și plin de nelegiuiri, care nu s'ar oprì de o așà nimica toată, când ar fi să-și rănească nimfa. Dar spuse frumos....

IN PARC

Pe-un soclu svelt o nimphă albă,
Alături Cupido cu arcul;
Argintul lunii se revarsă
Și 'n ploaea lui, tresare parcul.

Tăcere pân'acum, tăcere....
Pe sânul ei, desmerdătoare,
S'a așezat apoi și plouă
Cu triluri, o privighitoare.

Și cum pe soclul de alături,
Copilu-și desfăcù tunica
Și sta să tragă — se oprise,
Să nu ucidă păsărica.

Nedumerire e un lucru nou și curios în colecția asta de eroi. Trebue citată întreagă, pentru meșteșugul stăpânit cu care e scrisă. Heine n'ar fi încheiat mai bine:

NEDUMERIRE

Tu mi ai dat asear' o floare,
Taina cerului de-albastră;
Eri râdeà pe câmp, în soare,
Azi se scutură 'ntr'o glastră....

S'a sfârșit! Spre dimineață,
Deșì toată 'nrourată,
Am găsit-o fără viață

Fost-a floare adevărată?....

Căci peirea-i nu mă miră,
A trăit o clipă, două,
Ce pe mine mă uimiră,
Au fost picurii de rouă.

Și acuma când, în fine,
Singurei ne suntem iară,
Te întreb (deșì știu bine!)
Nu cumva ai plâns aseară?...

Volumașul sfârșește cu cinci cântece de beție, destul de neînsemnate, cari însă surprind printr'o notă îndrăzneață de aiurare alcoolică. Poeții noștri veseli ar trebuì să iea, din atributele lui

Bacchus, pe cele gentile și poetice, iar nu pe cele vulgare. Carducci numește pe Bacchus *Lico*, adică *dătătorul de veselie*. Noi am puteà să-l numim *Orthos* (care umblă drept) sau *Ditirambogenul* (cel ce aprinde sufletul de entuziasm liric).

E mare artă a ști să rămâi cumpătat, — vesel, dar înțelept.

Toamna românească are o sinceră poezie, fără nici un raport cu baccanalele latine, cari au lăsat urme atât de adânci în poporul din Roma, încât și astăzi *Ottobratele* lor, sau *la festa del divino amore*, sau *la San Giovanni* (când poporul are dreptul să gâdile cu usturoiu verde nasul delicat al cucoanelor), sau *la Beffana*, devin orgii publice.

Cu aceste mici observații, cred că volumașul d-lui Ion Al. George merită să fie luat în considerare de Comisiunea premiului Constantinide.

Ar fi foarte înțelept dacă s'ar puteà împărțì acest premiu. Am examinat toate lucrările ce s'au prezentat, și, în credință, dacă aș fi chemat să mă rostesc asupra lor, aș hotărî că nici una nu merită premiul întreg, dar multe ar merità părți din el. Așà, bunăoară, traducerea *Eneidei, Viața și opera lui C. Negruzzi* de d-l Lovinescu, *Novelele* d-lui Pătrășcanu (din cari una excelentă), *Novelele* d-lui Chirițescu, *Aquilele* și altele, ar puteà să beneficieze pe sfântă dreptate din dărnicia răposatului Constantinide.

M. Beza, *Pe drumuri. Din viața Aromânilor*. București 1913.
Al. V. Casimir, *Bosforul*. Galați 1912.
Mihail Lungianu, *La cruci. Icoane de țară*. București 1911;
„ „ *Postelnicu Cumpănă. Nuvele și povestiri din amarul celor mici*. București f. a.;
„ „ *Din umbra satelor. Povestiri și icoane*. București 1913.
D. D. Pătrășcanu, *Thimotheiu Mucenicul*. Iași 1913.
Smara, *Fata tatii. Roman de moravuri*. București 1913.
Adela Xenopol, *Pe urma războiului. Roman*. București f. a.
Raport de **B. Delavrancea.**

In vederea premiului «Demostene Constantinide» am fost însărcinat să fac rapoartele asupra următoarelor lucrări: «Pe drumuri» de M. Beza, — «Bosforul» de Al. V. Casimir, — «La cruci», «Postelnicul Cumpănă», «Din umbra satelor» de M. Lungianu, «Fata tatii» de Smara, — și «Timotheiu Mucenicul» de D. D. Pătrășcanu.

Aceste opere sunt serioase încercări, cu calităţi şi cusururi, sunt contribuţiuni la desvoltarea literară, la frământarea limbii, la închegarea ei şi afirmarea noastră în concertul naţiunilor cu ideal. Dar, dintre toate, «Timotheiu Mucenicul» mi-apare ca cea mai potrivită de luare aminte, atât din punctul de privire al vieţii ce se desfăşoară în cele 242 de pagine, cât şi din punctul de privire al stilului susţinut dela început şi până la sfârşit. De aceea să-mi îngăduiţi ca în raportul de faţă să mă ocup numai de volumul d-lui Pătrăşcanu, socotind că Academia Română are căderea să spue mai mult pentru ce premiază, decât pentru ce n'ar premià o operă.

D-l Pătrăşcanu este un scriitor fruntaş în «Timotheiu Mucenicul», ca şi în celelalte încercări de până acum. Scenele sunt fireşti. Alege din vieaţa largă a lumii numai ceeace a văzut şi a simţit, şi le redă cu o sinceritate şi cu o preciziune minunată. Stilul său, uşor şi simplu, are un farmec care te îndeamnă să nu laşi volumul din mână, până ce nu l-ai isprăvit. Este un realist şi un humorist. Un realist, dar nu un fotograf. Analizează, dar rezultatele analizei le prezentă într'un chip sintetic. Un humorist, dar discret. Nu-şi bate joc de personaje. Nu râde, ci surâde. Un «pince sans-rire». Vieaţa, oricât de gravă ar fi, îşi are partea ei de ridicul. In orice dramă omenească este şi o părticică de uşurinţă. D-l Pătrăşcanu nu are aerul că ar crăpà de spirit, ci observă, notează, urmărind vieaţa în conflictele ei, cari acì te îndurerează, acì te umflă de râs. Şi spiritul d-lui Pătrăşcanu este spiritul care rezultă din natura şi raporturile omeneşti, fără ifos şi fără pic de răutate.

Novelele sale sunt luate din vieaţa de toate zilele. Ba unele le cunoaştem cu toţii, cum ar fi «Tribulaţiile unui aviator», în care se descriu suferinţele acelui erou naţional, acelui copil de mare pricepere din pământul sfânt al Transilvaniei, a căruia moarte prematură şi tragică o deplângem cu toţii. «Timotheiu Mucenicul», — novela care dă titlul volumului, — «Reţetă pentru un discurs parlamentar», «Condica d-nei Pompiliu», «Inzăpeziţii», «Telegrama», «Intre copii», «Moştenirea lui Docan», «In faţa autorităţilor», «Arhanghelul Mihail» sunt documente vii din epoca noastră, cari vor slujì în parte istoricilor viitori, când vor încercà să facă tabloul societăţii de astăzi.

In «*Timotheiu Mucenicul*» autorul descrie păţaniile «cucernicului iconom Grigorie Timotheiu, fost în două rânduri protoiereu al

Iaşilor, iar în vremea de pe urmă revizor eclesiastic în sfânta eparhie a Moldovei, din care dregătorie s'a retras cu cinste atunci când bătrâneţea neînduplecată l-a silit să se gândească la odihnă». D-l Pătrăşcanu e, trebue să fie, prietenul cucernicului; l-a cunoscut şi-l cunoaştem toţi câţi vom fi cetit această novelă. E un bun povestitor sfinţia sa, care nu are decât două slăbiciuni: «cărţile bisericeşti şi via dela Socola, ale cărei cărări le bate fără prihană». «Cărţile sunt mângâere la necazuri», «via lui via Domnului este» producând «vin minunat, mai ales de cel roşu». Autorul stă la un pahar cu părintele Timotheiu. — «Bea fără grije, domnule Mitache, că-i lucru bun şi fără dres. — Se cunoaşte, părinte Grigorie, că nu-i băutura Jidovilor: şi la măsură lipsă şi acridă la gust». Din vorbă în vorbă, Timotheiu ajunse la un Mitropolit al Moldovei «cu anevoe de mulţumit», şi de aci încep suferinţele şi ridiculul unei călătorii pe jos din Paşcani şi până la Mânăstirea Neamţului, adică două poşte şi jumătate. Mitropolitul este o fire cruntă şi cu toane. Intr'o zi, din senin, spuse feţelor bisericeşti: — «Sunteţi nişte bicişnici... Ce veţi face oare când vă voiu duce pe jos la Mânăstirea Neamţului? — Ce să facem, Inalt Prea Sfinte? Vom merge, răspunse unul din cei de faţă». Zis şi făcut. — In noaptea Paştelui dă poruncă: Arhiereului Chesarie Bacaoanul, — părintelui Serafim, rectorul seminarului, — iconomului Stavrofor Miron, — iconomului Lungu, protoereul ţinutului, — arhidiaconului Popescu, eclesiarhul dintâiu, — diaconului Ciugulea, — protosinghelului Glicherie, — fireşte, cucernicului Timotheiu, — să pornească de îndată la Paşcani. Ajunşi în Paşcani, nu trecù mult şi pică şi Mitropolitul «cu soitariul său Chiriac Răspopitul, caiafă şi cap tuturor răutăţilor, cu slujitorul său Gheorghe, de care nu se dăspărţià niciodată la drum». Intuneric. — «Trăsurile!» strigă Timotheiu. — «Nu e nevoe», răspunse aspru Mitropolitul. Apoi: «Gheorghe, aprinde felinarul». Şi au pornit pe jos. — Este una din cele mai dureroase şi mai ridicule călătorii ce am cetit vrodată. In frunte Gheorghe cu felinarul, apoi Mitropolitul, pe urmă alaiul de feţe bisericeşti, oameni bătrâni, greoi şi asmatici. Intuneric besnă. «Cerul erà plin de nouri care, ca nişte balauri, alergau spre Moldova». Prin glod, prin sloată, prin băltoace, sue mereu această ceată de momâi cu cârjele lor înalte. Respiraţia li se taie, picioarele le tremură, gâfue şi oftează, şi-şi blestemă zilele, şi şoptesc vorbe cam... Mitropolitului. Părintele Miron, bătrân şi gras, nu mai poate, alunecă şi bàldâbâc în şanţ. Se scoală repede «posac şi înăcrit». — «Miroane,

ori te-ai îmbătat? — «Da nu, Inalt prea Sfinte, am călcat greşit!» Iar cu glas încet: «lovì-te-ar damblaua!» — Protopopul Spătărescu ridicând ochii în slavă şopteşte: «Doamne, tu care ai luminat pe Abimeleh şi ai liniştit pe Saul, adu-l pe calea cea bună pentru mântuirea robilor tăi». După dealul Cristeştilor, la o fântână, «cumpăna scârţie ca o harabă neunsă, stârnind toţi cânii din sat, care le făcură o primire chiar ca la nişte feţe biariceşti. Şi s'au apărat cu toegele, ridicându-şi în sus antereele şi svârlind vajnic din picioare». Şi s'au trudit toată noaptea. Când se crăpă de ziuă, intrară în târgul Neamţului. Le ies înainte o pereche de dăşuchiaţi şi afumati, cletănându-se, abià ţinându-se pe picioare, şi îi iea în râs: — «Măăi, ce de boaite!... De un'veniţi, stimabililor? De la...» Mitropolitul s'a făcut că n'aude, şi s'au tot dus, şi în urma lor un lung, un prelung: ho-huideo! ho! Sar gardurile; le ies copiii înainte şi privesc ca la urs. Rupţi şi topiţi de oboseală sosesc la Mânăstirea Neamţului. Protopopul Spătărescu a căzut la pat prins de friguri. Ceilalţi şi-au «pus picioarele în apă rece», căci pe tălpile lor erau «beşica cât aluna şi bătătura cât dopul». In urmă a aflat că Mitropolitul se legase cu vorba în faţa «Domnitorului», că-i va duce pe jos pân' la Mânăstirea Neamţului.

Cruzime şi fanfaronadă prinse ca după realitate cu o vlagă excepţională de a învià ceeace a auzit povestindu-i-se.

«*Telegrama*» este schiţa poate cea mai bună din volumul autorului. D-l Melidon este un bărbat blând. D-na Melidon este o femeie cu istericale. D-l Melidon, după mai multe beri, «într'o dispoziţie de spirit fericită», s'abate pe la Ermacov şi cumpără niţele icre pentru dumnealui, şi câteva felii de şuncă, ştiind că d-na Melidon se prăpădeşte după şunca de Praga. Grăbit se duce «spre domiciliul conjugal, având impresia că viaţa la urma urmei este o aventură plăcuta.» Intră în casă şi vede pe D-na Melidon plângând. — «Ce e? — S'a împuşcat Fănică! (Fănică e nepotul dumneaei). — Când? — Nu ştiu. — De unde ai aflat? — Am primit telegramă. — De la cine? — De la tanti Luţa. — Pentru ce? — Nu ştiu nimic! Şi când îl îngroapă?» — Atât i-a trebuit. D'acì încolo tragi-comedia începe. — «Se vede că vrei numai decât să fi murit!» Şi plânge şi se vaetă. D-l Melidon exasperat cere telegrama. O ceteşte: «Fănică a scăpat de pericol. Luţa.» — «Vra să zică n'a murit? — Ştiu eu... — Uite telegrama... — Poate îmi ascunde...» Şi din nou şiroae de lacrămi Dar de unde ştie că s'a împuşcat, I-a spus chiar Fănică acum vr'o şapte luni, în Bu zău,

că dacă Petrovici îl lasă repetent, el se împuşcă. — «De sigur a rămas repetent!» Şi ea cunoaşte bine delicateţele tantii Luţii. — «Cine ştie dacă nu-mi ascunde...» — «Cum, cine ştie? — De sigur îmi ascunde...» Şi hohote sguduitoare, sughiţuri şi suspine. — „Dacă voià să-ţi ascundă, nu-ţi telegrafià... — «S'a temut de jurnale... să nu cetesc.» — D-l Melidon iea «Universul» şi se uită cu băgare de seamă dela început până la isprăvit. Nimic. Dar pe pagina a treia se vede un titlu, cu litere groase: *Accidentul de tren pe linia Buzău-Focşani*. D-na Melidon răcneşte cu spaimă: — «Să ştii c'a fost în tren!» Iar d-l Melidon: — «Dobitoc! dobitoc! cine mă puse să caut în jurnal!» — Vra să zică acum nu s'a mai împuşcat? D-na Melidon ridică ochii în tavan şi zise: — «Dumnezeule, cum pot trăi cu dânsul!» D-l Melidon cu năcaz: — «S'admitem c'a fost în tren... ori s'a împuşcat... ori şi-a frânt gâtul... dar a scăpat de pericol... aşà spune telegrama. — Ah! cât de mojic eşti!» — D-lui Melidon cu ochii la icre şi la şuncă, îi trece prin minte acest gând; — «Am să turbez! Cine m'a pus să mă însor!» In sfârşit puse mâna pe condeiu şi-i ticlueşte tantii Luţii, din Buzău, următoarea telegramă: «Răspunde imediat, ce-i cu Fănică? A murit? S'a împuşcat? A fost în tren? Răspunde pe larg, nu face economie. Plătesc eu. Altmintrelea turbez». O trimite. Răspunsul: «Numai la moarte te gândeşti? Drag ţi-e băiatul. Telegrama mea numai un om ca d-ta a putut să n'o priceapă. Fănică a trecut clasa. Petrovici nu l-a lăsat repetent, etc.»

Bietul Melidon la grea moară a dejugat! Şi d-l Pătrăşcanu izbuteşte să rezume admirabil vieaţa omului bun, care-şi blestemă ceasul în care a intrat în rândul oamenilor. E atâta humor în această schiţă, că doar în unele „Momente“ ale ilustrului Caragiale s'ar puteà găsì.

Cred dar, că d-lui Pătrăşcanu i s'ar cuvenì premiul «Demostene Constantinide», nu ca o încurajare, ci ca o dreaptă răsplată pentru talentul său deosebit, pentru preciziunea sa, pentru humorul său sănătos, cari îl pun în rândul celor mai înzestraţi din generaţiunea nouă de scriitori tineri cu cari, cu drept cuvânt, ne fălim.

M. I. Chiriţescu, *Răsaduri. Novele* Bucureşti 1914. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Printre tinerii noştri autori, d-l M. Chiriţescu este unul din cei

mai cunoscuți. El a compus câtevà poezii, dar s'a distins mai ales prin scrierile sale în proză, în special novele.

Cele mai multe din acestea au fost publicate prin reviste, cu osebire în *Convorbiri Literare;* iar în urmă novelele au fost adunate și scoase la lumină în tomuri separate.

Cunoșteam un volum de novele, intitulat «Grănicerul» și tipărit în anul 1913, iar în anul curent d-l Chirițescu a mai scos un al doilea volum cu titlul «Răsaduri», pe care îl prezentă la premiul Constantinide.

D-l Chirițescu este incontestabil un autor de talent. El are imaginație și vervă, posedă un stil frumos, o limbă bogată (câteodată, aș puteà zice prea bogată) și are arta de a descrie oamenii și situațiile în mod viu și plastic.

Novela «*De Anul Nou*» este un tablou, parte umoristic, parte serios a petrecerilor uzitate în provincie în ajunul sfântului Vasile, în care caracterizarea personajelor este minunată.

«*Focul*» cuprinde descrierea unui incendiu tot dintr'un orășel de provincie, cu toate nenorocirile ce atrage după sine. Starea sufletească a personajelor este emoționantă și durerea lor admirabilă.

«*Arhivarul*» este deasemenea o novelă foarte impresionantă. Un vechiu, foarte bun și conștiințios funcționar e dat afară din funcția ce ocupă de 34 de ani, după cererea unor politiciani, cari au nevoie de acest loc pentru un protejat al lor în interesul electoral al partidului. Descrierea stării sufletești a bietului arhivar și a însuș Ministrului, care are slăbiciunea să cedeze stăruințelor partizanilor săi politici, este admirabilă.

Foarte bună este și novela «*Pedagogul*» cu descrierea unui pensionat privat, a bâlciului Moșilor, a tânărului și naivului erou al novelei și a elevilor din școală în toate relele deprinderi răspândite printre ei.

Negreșit nu toate novelele sunt de o potrivă bune. Câtevà sunt simple narațiuni foarte scurte, și fără pretenție, și cari prezentă mai puțin interes.

Eu nu sunt partizanul nici acelor bucăți ale d-lui Chirițescu, în cari nu figurează oameni, ci animale, precum *Vrăbionțul, Stop, Gândacii, Puțul și Șarpele,* etc. Știm bine că în timpul din urmă acest soiu de scrieri sunt oarecum la modă, dar cât despre mine, am rămas tot cu ideile vechi De animale să urmeze a se ocupà istoria naturală, iar în scrierile de pură imaginație, care are a se ocupà de caractere și situații interesante, animalele să aibă

un rol secundar ca amici sau inimici ai omului sau să reprezente pe om în diferitele sale naturi şi caractere, cum fac fabuliştii cei vestiţi şi scriitorii mari ai tuturor timpurilor; căci omul *singur* ne interesează şi sufletul său este obiectul principal al cercetărilor şi cugetărilor noastre.

Am spus mai sus că limba în care scrie d-l M. I. Chiriţescu e adesea *prea bogată.* In adevăr, tânărul nostru autor are obiceiul original de a introduce în proza sa tot felul de cuvinte, uzitate probabil în dialecte locale sau numai în câtevà pături sociale, în tot cazul nerăspândite în publicul cetitor, cuvinte de o formă ciudată, cu înţeles adesea necontrolabil şi absolut necunoscute în limba noastră literară, ceeace îngreue înţelesul şi opreşte gândirea cetitorului în loc, depărtând-o dela subiectul povestirii.

Autorul de altminteri a simţit neajunsul acestei inovaţii, căci s'a crezut silit să adaoge la sfârşitul volumelor sale un mic dicţionar, cu arătarea înţelesului multor ziceri şi cuvinte întrebuinţate în text.

O novelă cu vocabular explicativ este desigur cevà neobişnuit.

Oricari ar fi aceste mici defecte, talentul d-lui Chiriţescu este incontestabil şi propun cu toată convingerea să se acorde acestui interesant autor premiul Constantinide sau măcar o parte din el.

Alexandru Ciura, *Amintiri. Schiţe şi nuvele* Orăştie 1912. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Sub titlul «Amintiri» d-l Alex. Ciura prezentă la premiul Constantinide un mic volum de 263 pag., cuprinzând 22 de «Schiţe şi novele».

Aceste mici compoziţiuni s'ar fi putut numì mai nimerit: *Povestiri* sau *Naraţiuni,* nu numai din cauza scurtimii, dar şi din cauza cuprinsului lor.

Cele mai multe din ele reprezentă scene scurte din vieaţa sătenilor români de peste Carpaţi, fotografii de personaje mai mult sau mai puţin interesante, notiţe fugitive despre oameni, lucruri sau localităţi, fără ca autorul să cerce vreodată să pătrundă în vieaţa sufletească a oamenilor, ceeace un adevărat novelist ar fi făcut sau măcar s'ar fi încercat să facă totdeauna.

Schiţele şi novelele d-lui Alex. Ciura se cetesc în treacăt şi repede cum se frunzăresc foiletoanele de ziare printre veştile politice sau altele ce-ţi aduc acestea, fără a lăsà urme.

Negreşit, cu tot dialectul local pe care autorul îl întrebuinţează adesea în mod voit, scurtele articole ale d-lui Ciura se cetesc cu mulţumire; totuş publicaţia întreagă nu poate fi pusă alături de alte opere ce s'au prezentat la premiul Constantinide şi deci nu-mi este cu putinţă să o recomand la premiare.

Dr. Ioachim Drăgescu, *Pro patria. Povestire despre începutul şi menirea neamului românesc.* Craiova 1913. — *Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Intr'un volum 8⁰ mare de 320 pagine, d-l Dr. Drăgescu îşi propune să ne arate începutul istoriei poporului nostru, pe care-l fixează în timpul răsboaelor Dacilor cu Romanii, întâiu cu Domiţian, apoi cu Impăratul Traian, când Dacia, învinsă, a fost transformată în provincie romană, iar populaţia acestui regat, amestecându-se cu colonii aduşi din întreaga împărăţie, a format poporul român.

Această scriere nu este istorică, fiind o lucrare mai mult de imaginaţie, închipuindu-se persoane şi fapte ce n'au existat niciodată. Nu este însă nici un roman propriu zis, lipsindu-i cu totul unitatea şi adesea chiar continuitatea acţiunii. Autorul însuş intitulează opera sa o *povestire,* care ar aveà scopul «de a îndreptà spiritele către un nobil şi sfânt ideal, de a întoarce privirile contemporanilor spre trecut, de a învioră sufletele la vechia cultură latină şi de a încălzì dragostea de ţară şi de neam, reamintind istoria plină de măreţie a celor două rasse vrăjmaşe, Dacii şi Romanii».

Rezumată în două cuvinte, povestirea d-lui Drăgescu, pe lângă faptele istorice potrivite după plac, se reduce la dragostea fiicei lui Decebal, Micapora cu Generalul roman Iulianus, cu care se mărită după multe peripeţii, mutându-se la Roma, dar păstrând în sufletul ei tot patriotismul dac. In general autorul pare a fi părtinitor pentru Daci în contra Romanilor. Negreşit că recunoaşte şi acestora merite însemnate, dar le dă pe faţă şi foarte multe defecte, pe când Dacii în ochii săi par a fi un popor superior, care ar aveà numai merite şi de loc defecte.

Un mare neajuns al acestei scrieri este, cum am spus, lipsa de unitate, căci şirul întâmplărilor se întrerupe într'una prin naraţiuni şi descrieri cu totul străine subiectului. Aşà de exemplu, într'un capitol se tratează despre istoria şi faptele lui Tiberiu şi Caiu Grachus (se petrecuse cu $2^1/_2$ secole înainte), pe care d-l Drăgescu le povesteşte cu toate amănuntele, deşi nu au nici o legă-

tură cât de depărtată cu cele arătate în opera: „Pro patria“. Tot așà expunerea teoriilor filozofului Epictet; descrierea locurilor de plimbare din Roma; citarea tăbliţelor foarte lungi și puţin interesante ale lui Iulian; intercalări dese și cam nepotrivite de poezii când rimate, când nerimate, și altele multe.

Alt defect al acestei scrieri este că adesea imitează (poate, cum se întâmplă adesea, fără voia autorului) epizoade și persoane din vestitul roman «Quo vadis» al lui Sienkiewicz. Precum în «Quo vadis» găsim pe Grecul *Chilon*, care este marele intrigant, așà avem și aici pe Grecul *Chramides* cu acelaș caracter. Ca în Quo vadis avem luptele sclavilor în arenă, numai că Germanul *Ursus* se prefăcù în Dacul *Bato*. Precum avem predica lui Sf. Petru la Roma, așà avem și aici predica unui preot, creştin, bătrân, cu diferinţa că în romanul lui Sienkiewicz predica se face într'un vast cimitir afară de Roma, unde încap multe mii de credincioși, pe când aici preotul vorbește mulţimii în catacombe, unde nu se înţelege cum un mare număr de oameni ar fi fost în stare să vadă și să asculte pe orator, catacombe compunându-se numai din ulicioare strâmte și întunecoase.

Partea din mijloc a scrierii este aproape întreagă străină povestirii, partea din urmă este inutilă și scade interesul.

Nefiind nici roman, nici istorie, de ce natură este această operă? Fără a se așezà într'o rubrică cunoscută, scrierea pornește dintr'un sentiment foarte adânc și puternic pentru neamul nostru și pentru ţara noastră.

Limba în care e scris «Pro Patria» fiind foarte corectă; fiind motivele cari au dictat această scriere foarte laudabile, cu toate neajunsurile ei, povestirea d-lui Drăgescu, fiind foarte recomandabilă mai ales pentru tinerime, ca una ce este pătrunsă de cel mai aprins patriotism, aș crede că autorul ar puteà fi distins cu o parte a premiului Constantinide, dacă acesta se consideră ca fiind divizibil și dacă n'ar fi alte scrieri mai recomandabile pentru acest premiu.

Octav Erbiceanu, *Ciclul troian. Epopeele înainte de Homer.* Iași 1912.— *Raport de* **G. Murnu.**

Intre publicaţiile obișnuite din ţară, lucrarea d-lui Erbiceanu e o apariţie excepţională nu numai ca volum, ci și ca cuprins, căci pe de o parte ea numără nu mai puţin de 566 pagine, deși nu e

decât partea întâi dintr'o lucrare mare ce ne-o făgădueşte autorul, iar pe de alta tratează chestiuni dintr'un domeniu care, din cauza arıdıtății sale, găseşte tot mai puţini cultivatori entuziaşti ; acest domeniu este *exegeza* sau *interpretarea anticvarică* a monumentelor, care face parte din câmpul cel mai întins al arheologiei. Monumentele de artă antică şi în deosebi picturile de pe miile de vase greceşti ce s'au descoperit în decursul vremii păstrează o sumă de reprezentări figurale, în cari se constată scene cu întâmplări şi epizoade cunoscute după legendele divine şi eroice transmise prin poezia epică a Grecilor.

Paralelismul acesta dintre reprezentările figurale şi datele literare s'a remarcat mai de mult şi a format obiectul unor cuprinzătoare şi interesante lucrări de ale învăţaţilor apuseni, dintre cari unele sunt citate şi în cartea d-lui Erbiceanu. D-sa, pasionat de felul acesta de cercetări, îşi propune a urmărì epopeele din ciclul troian, cu scopul de-a le da o interpretare arheologică. De o cam dată însă îşi mărgineşte activitatea la un număr de epizoade, pe cari le pune în legătură cu dispăruta poemă antehomerică a lui Stasinos, anume «Kypria», cunoscută numai din scurtul rezumat ce se află în excerptele lui Proclus. In acest scop strânge la un loc aproape tot materialul respectiv, răspândit într'o mulţime de publicaţii, şi-l publică din nou, însoţindu-l cu o introducere şi cu un epilog, din care vedem principiile de cari a fost călăuzit şi rezultatele la cari ajunge.

Dela început trebue să spun că scopul, care pare a fi cel principal, cum arată şi titlul cărţii, «de a stabilì un acord între sursele literare dispărute şi forma sub care se prezentă fabulele pe monumente», n'a fost atins ; o mărturiseşte însuş autorul când, încheindu-şi studiul, ne spune (p. 547) că «completarea surselor literare dispărute, prin manifestările de pe monumente, va rămâneà *o chestiune greu de satisfăcut*». Căci, după chiar motivarea d-sale, «artiştii *foarte adeseori* au figurat scene după imaginaţia lor proprie, şi în nici un caz *n'au copiat scenele lor după anumite surse literare, iar operele lor artistice n'au servit drépt ilustraţiuni la anumitè opérè poeticè*». Sau mai bine zis, pentru motivul cunoscut astăzi şi recunoscut de toţi, că «tradiţia figurală» nu e subordonată tradiţiei literare, ci e o putere egal îndreptăţită, care merge paralel cu aceasta şi uneori trece peste ea (Fr. Koepp, *Archäologie,* II, p. 69). De aceea autorul «s'a mulţumit cu mai puţin», şi anume «ca din materialul cules de d-sa să reiasă *câtevà*

observaţii utile atât pentru înţelegerea epopeei Kyprian, cât şi pentru studiile mitologiei figurate?

Insemnătatea punctului întâiu însă scade cu totul atunci, când ştim că această epopee e dispărută şi că completarea surselor ei pe baza monumentelor figurate e «o chestiune greu de satisfăcut». Rămâne dar de discutat punctul al doilea: utilitatea celor câtevà observaţii pentru studiul mitologiei figurate.

Din cele spuse la p. 549—99 se pare că autorul a contribuit cu mai multe puncte la interpretarea scenelor pictate sau sculptate pe monumente greceşti; controlul însă e greu de făcut, întrucât cartea e lipsită cu totul de material intuitiv, de ilustraţiuni, iar monumentele, despre cari ni se vorbeşte, sunt publicate în lucrări aproape cu totul inaccesibile în ţară. Ar fi putut să se ajute întru câtvà, îndrumând pe cetitori la *Répertoire des vases peints* al lui S. Reinach, publicaţie ieftină, unde se găsesc reproduse în desen o parte din monumentele respective, şi în care Reinach ne dă adeseori interpretările sale proprii şi dela cari ar fi putut profità şi d-l Erbiceanu; dar d-sa nici nu citează această publicaţie.

Aşà fiind, rămâne foarte discutabilă utilitatea acestui tratat. El poate rămâneà infructuos şi din alte motive, căci după ce subiectul e puţin interesant şi ingrat, el mai e îngreunat prin grămădirea de material uneori inutil (spre pildă p. 29), No. 1, unde e vorba despre figuri *cunoscute* dinainte ca neavând nici un raport cu legenda respectivă (cf. Reinach, op. cit., p. 146), prin proporţiile ce s'au dat astfel lucrării (care s'ar fi putut reduce la maximum vreo sută de pagine de text), prin lipsa de metodă în expunere (cum se vede mai ales în Introducere), prin stilul uneori naiv şi stângaciu, alteori confuz şi greoiu, probabil influenţat de textele germane, ca şi prin alte neajunsuri formale (nu mai vorbesc de păreri personale greşite, ca: *arta* are propria ei limbă, aceasta se învaţă la o şcoală, care trebue să aibă o strânsă legătură cu *filologia*, p. 17). Şi lucrul e cu atât mai de regretat, cu cât spre a da la lumină o asemenea carte, autorul — trebue s'o recunoaştem — a depus destulă muncă şi a făcut sacrificii materiale, cari ar fi meritat să fie încurajate.

E. Lovinescu, *C. Negruzzi. Viaţa şi opera lui.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **I. Bianu.**

Dela 1822 încoace vieaţa literară românească a fost an cu an mai intensivă. Scurte perioade de 8 —10 ani formează epoci mari

și bine caracterizate, în cari literatura s'a avântat repede și cu îndreptări din ce în ce mai fericite. Multe personalități au avut partea lor la această mișcare grabnic ascendentă. Un mare număr i-au dat însă numai câțivà ani ai tinereţelor; mulți au murit, îndată ce și-au arătat talentul: Cârlova, Chrisoverghi, Bălcescu și alții mulți formează șirul prea lung al acestora. Alții au fost atrași de politică și de alte ocupații, sau li s'a stins focul sacru de vreme. Câțivà numai au putut da literaturii vieți întregi în toată întinderea și desvoltarea normală: Iancu Văcărescu, Eliade, Asachi, Negruzzi, Alecsandri.

Toate aceste valuri de avântare ale literaturii noastre în secolul XIX au avut dela 1828 încoace și organele ei periodice de publicitate — ziare și reviste, în cari zi după zi se publicau nouăle producții—originale, traduceri, imitații,—precum și aprețieri critice, discuții frumoase, certe urîte și chiar mai rău. Periodicele acestea cu vieața lor, în general puțin statornică, formează adevărata arhivă a mișcării literare dela 1829 încoace.

D-l Iorga a supus mai întâiu acest material bogat de informații la o largă cercetare, din care a scos cele trei volume de *Istoria literaturii românești dela 1821—1866*, publicată în 1907.

D-l E. Lovinescu supune acelaș material literar la o nouă cercetare mai minuțioasă și mai liniștită. D-sa a început prin expunerea amănunțită a activității câtorvà din cele mai de frunte personalități, cari au contribuit mult și au avut puternice înrâuriri asupra evoluțiunii noastre literare.

Intâiul volum publicat de d-l Lovinescu din această serie tratează despre *Grigore Alexandrescu*, al doilea este acesta despre *C. Negruzzi*, al treilea, care așteaptă putința de a fi publicat și din care o bună parte a apărut în *Convorbiri Literare*, va fi despre *G. Asachi*.

Volumul despre C. Negruzzi cuprinde o biografie cât mai completă a scriitorului, o înșirare cronologică a tuturor scrierilor lui dela întâiele încercări copilărești de pe la 1823 până la ultimele scrieri. Urmează apoi o expunere intemeiată pe o bogată informațiune despre ideile și vieața scriitorului, în politică, în vieața socială și culturală, precum și în materie de limbă. In sfârșit aprecierea asupra scriitorului ca prozator, ca poet, ca autor dramatic.

Cercetarea întreagă este făcută atât de conștiințios, iar rezultatele ei sunt expuse atât de metodic, încât după ce ai ajuns la sfârșitul cărții cu cetirea, ți se arată lămurit și luminos toată ac-

tivitatea marelui scriitor, cu toată lunga și puternica lui contribuire neîncetată nu numai la îmbogățirea literaturii naționale, dar, ceeace este și mai însemnat, la punerea și ținerea ei în direcția de desvoltare sănătoasă.

Dintre toate cărțile prezentate la premiul Constantinide am deplină convingere, că aceasta a d-lui Lovinescu îl merită mai mult ca oricare alta.

N. Pandelea, *Eneida. Traducere.* București 1913.—*Raport de* **I. C. Negruzzi.**

Cu un volum in-8° de 360 pag., editura Minerva 1913, d-l N. Pandelea prezentă la premiul Constantinide traducerea în limba română a Eneidei lul Virgiliu.

Traducerea în proză direct după textul original e precedată de trei disertații introductive.

Mai întâiu avem o prefață sau «Cuvânt înainte», în care autorul explică motivele ce l-au îndemnat să facă această lucrare. Intr'un al 2-lea studiu, «Opera lui Virgiliu», d-l Pandelea tratează despre genul Epopeei în general și reproduce după autorul francez René Pichon analiza Eneidei, pe care acest învățat o face în scrierea sa cunoscută: «Istoria literaturii latine».

In sfârșit într'o a 3-a parte introductivă, autorul găsește nimerit să dea cetitorului pentru o mai bună înțelegere a Eneidei diferite noțiuni relative la religiunea și alte legende mitologice ale popoarelor antice, precum : Cultul morților, Cultul întemeietorului, Focul sfânt, Cultul puterilor naturii, Legenda lui Enea și Răsboiul Troiei.

In urma acestor disertații, d-l Pandelea trece direct la traducerea epopeei lui Virgiliu, pe care am cetit-o cu interes în întregul ei, comparând-o adeseori cu textul latin.

Traducerea am găsit-o corectă, limba în general e bună și mai ales mi s'a părut reușită reproducerea în limba română a acelor părți din poemă, cari au rămas vestite și au păstrat vie așà lung șir de secole gloria marelui poet latin. Aceste părți sunt povestirea căderii Troiei; tânguirile și blestemele Didonei, precum și sinuciderea ei; coborîrea lui Enea în Infern; descrierea scutului acestuia făurit de Vulcan și lupta finală a eroului cu Turnus.

Negreșit traducerea nu e în versuri ca aceea a lui Coșbuc, operă încoronată de Academia Română cu premiul cel mai mare

de care dispune, totuş ea este bună, interesantă, dă dovadă de o muncă statornică şi însemnată şi va contribuì, aşà cel puţin se poate sperà, la lăţirea interesului pentru literatura clasică a popoarelor antice.

Dacă premiul Constantinide va fi declarat divizibil, aş propune o parte din el să fie acordată d-lui N. Pandelea.

Radu D. Rosetti, *Prin pravoslavnica Rusie. Note din călătorie.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **A. Philippide.**

Sunt note de călătorie culese în timpul unei vacanţe de Paşti, când a vizitat d-l R. Kievul, Moscva şi Varşovia. In aceste note nu se cuprind niscai tablouri puternice, în cari să se vadă amănunţit natura fizică a Rusiei, ori vieaţa societăţii ruseşti, nici niscai consideraţii adânci, istorice ori ştiinţifice, asupra oamenilor şi a lucrurilor — tablouri şi consideraţii izvorîte dintr'o imaginaţie bogată, dintr'o cultură mare, dintr'un simţ de observaţie fin; ci se găsesc numai nişte superficiale observaţii, de felul acelora cari se întipăresc în mintea oricărui călător, chiar a unui călător care n'are nici-o pretenţie de a produce opere literare. De pildă, la o gară te interesezi de ceasul când vei ajunge în cutare oraş; la sosire te sui într'o trăsură cu un cal, ori cu doi cai, ori cu trei, după cum se întâmplă, şi te duci la un otel; la otel cei un ceaiu ori o cafeà şi apă caldă pentru bărbierit; după aceea vizitezi monumentele publice şi, dacă se întâmplă să fie în săptămâna patimilor, când sunt deschise numai bisericile, apoi te duci la o biserică, pe urmă la alta, până ce înşiri toate bisericile; în fiecare biserică vezi o mulţime de oameni, cari se închină pe la icoane, şi un lux mare de pietre scumpe la aceste din urmă. Pe unele locuri auzi coruri frumoase şi vezi câte un popă care seamănă la păr, la barbă şi la faţă aidoma cu mântuitorul. Câte odată asemănarea e atât de mare, încât rămâi «trăsnit» (aceasta e vorba d-lui R). In afară de aceste puternice lovituri nervoase, ai din când în când numai nişte simple «surprize» (tot vorba d-lui R.), de pildă pe la dosul unei biserici dai peste un soldat care sărută o fată, ori te întâlneşti cu nişte compatrioţi. Pe ici pe colea «îţi năzare în minte câte o observaţie originală» (vorbele d-lui R.), de pildă observi că sunt foarte mulţi oameni cu ochelari, ori că sunt foarte mulţi cârni, şi-ţi aduci aminte că şi împăratul Neculai II (d-l R. zice greşit Neculai I) are nasul puţin cam cârligat la vârf.

Acestea sunt lucruri dela suprafaţă, cari nu satisfac nici dorinţa de a se distrà, nici pe aceea de a învăţà a lectorului. De altfel tendinţa d-lui R. a fost îndreptată spre amândouă aceste scopuri. D-sa a voit să se şi distreze prin descrierea călătoriei sale, dar să şi cugete asupra diferitelor împrejurări din această călătorie. Iată câtevà exemple de cugetări: Pag. 27 «Din nenorocire cam aşa judecă o mare parte din Românii basarabeni, şi nu e vina lor, sărmanii, ci a celor cari i-au lăsat până mai anii trecuţi în părăsire. Ce să mai zicem de mareşalul Krupensky, Român basarabean chipurile, care ia cuvântul în duma rusească să susţină că basarabenilor nu le trebue nici biserici, nici şcoli româneşti!!! [exclamaţiile sunt ale d-lui R]. Şi în timpul acesta bieţii săteni, fără să cunoască boabă limba ţării, se închină seara «tatăl nostru» în ruseşte! E de ajuns să cităm un singur nume, Hajdeu, ca să vedem ce crimă am face, dacă n'am întreţine pe viitor forţele vitale ale neamului trăitoare şi dincolo de Prut». D'apoi parcă i-am lăsat pe Basarabeni în părăsire de voie? Şi parcă n'am vrea să întreţinem pe viitor forţele vitale ale neamului de dincolo de Prut? Dar cine te lasă? S'ar păreà însă din vorbele «până mai anii trecuţi» că acum s'au schimbat lucrurile, că ne-a venit în sfârşit mintea la cap istor din regat şi că am început să ocrotim pe fraţii basarabeni. Oare aşà să fie? — Pag. 28 «Privesc înainte lanurile mănoase ale Basarabiei, pământul cel mai roditor al Rusiei. Au ştiut ei, diplomaţii ţarului, ce-au făcut, când au ţinut morţiş să fie desmembrată partea aceasta frumoasă a Moldovei». Pot să asigur pe d-l R. că nu s'au gândit diplomaţii ruşi la fertilitatea Basarabiei de fel, când au ţinut morţiş s'o iee; ar fi putut fi Basarabia cât de sterilă ţară, şi tot ar fi luat-o Ruşii. — Pag 29 «Slavii depe continent ating frumosul număr de 158 milioane de inşi... S'a făcut socoteala că în 1925 imperiul ţarului va poseda 220 milioane de locuitori, dintre cari 140 milioane slavi sadea». E o greşeală de tipar? Inţelege prin continent d-l R. Europa? — Pag. 39 «O coincidenţă stranie face nu numai ca Ruşii de dincoace de Dniepru să nu poată suferì pe fraţii lor dela nord, cum într'o vreme se duşmăniau fraţii din România, despărţiţi de Milcov, dar să se şi trateze la fel. Intr'adevăr Ruşii din partea sudică a ţării numesc pe cei dela nord *cap de ţap*, după cum Muntenii porecliau odinioară pe Moldoveni *cap de bou*». Cu totul alt raport de naţionalitate şi de limbă este între Maloruşi şi Moscoviţi de o parte, între Moldoveni şi Munteni de altă parte! — Pag. 48 «Nu ştiu

dacă sunt atei în pravoslavnica împărăţie a Ţarilor». O, sunt! Nu-i vorbă că trebue să ne înţelegem întâiu asupra înţelesului cuvântului, căci dintr'un anumit punct de vedere luat cuvântul ateu este sinonim cu idiot. — Pag. 50: «Când Stolipin [sic, aiurea pag. 71 îl scrie Stolypin] cade rănit, la o reprezentaţie teatrală, ca să moară câteva oare mai târziu, răpus de glonţul unui poliţist, chiar în Kievul în care mă aflu, primul lui gest e să îngenuche şi să se închine înspre loja ţarului». Pentru d-l R. aceasta înseamnă respect mare religios faţă de ţar, şeful bisericii ruseşti, din partea unui om care se simţià că moare. O nu! Stolypin tocmai credeà că are să trăească! — Pag. 50 D-l R. înşiră milioanele de catolici, de protestanţi, de Evrei şi de mahometani din împărăţia rusească şi apoi adauge: «Pe adoratorii lui Brahma din Asia nu-i mai punem la socoteală». Despre cari Brahmani va fi vorbind oare d-l R.? Sigur despre cei din India. In mintea d-sale contururile Rusiei asiatice sunt extrem de vage. — Pag. 114 «Afară de Francezi nu există naţie să iubească pe genialul Impărat (Napoleon) mai mult decât Ruşii». D-l R. confundă tripla înţelegere cu simpatiile popoarelor! — Pag. 140 «In legănarea ritmică a trenului mă gândesc la toată organizaţia curioasă a monarhiei acesteia, în fruntea căreia se află cu puteri absolute ţarul autocrat, şi fiindcă nu v'am vorbit nimic până acum de această organizaţie, găsesc că e momentul oportun să o fac». După această anunţare s'ar aşteptà lectorul să facă d-l R. o expunere a organizaţiei împărăţiei ruseşti măcar pe câtevà pagini. D-l R. însă se achită de însărcinare în 15, cincisprezece, rânduri în chipul următor: «Deşi în Rusia treburile statului sunt conduse de zece miniştri, ei sunt cu totul la discreţia consiliului imperiului, compus din cincizeci de demnitari, cari reprezintă tradiţia dinastică, şi a senatului, compus tot din nobili, instituţiuni faţă de care reprezentanţii naţiunii din Dumă au numai un vot consultativ. E prea complicat mecanismul administrativ, în cele şaizeci de gubernii, unele posedând consilii generale şi altele zemvosturi [sic], pentru a vi-l descrì şi pe dânsul». Atâta şi cu nimic e tot aceea. — Pag. 152 «De frica revoltei Polonezilor şi a Ovreilor, pe semne, plus că Varşovia e şi o poziţie strategică, ţin Ruşii în foasta reşedinţă a lui Suvarov atâta armată pe picior de războiu». De frica Ovreilor? — Pag. 153, după ce a vorbit despre vitejia şi patriotismul Cazacilor: «Cu asemenea soldaţi e greu să fii învins într'un războiu. E lucru constatat azi, de altfel, că dacă Ruşii au fost zdrobiţi de Japonezi,

faptul se datorește numai incuriei din cercurile conducătoare. Nu existau trenuri și vapoare decât pe hârtie, căzărmile și spitalele pe cari și le închipuià țarul că le are la Vladivostok intraseră.., în buzunarele funcționarilor și ale antreprenorilor, deși — culmea pungășiei! — la ministere se aflau și se găsesc și azi rapoarte în regulă de recepția lor». Intr'adevăr aceste lucruri se știu și se răsștiu, dar nu sunt de ajuns pentru a explicà înfrângerea Rușilor. Pentru asemenea explicare trebue și altcevà.

Și toate aceste lucruri le îmbracă d-l R. într'un chip de a vorbì și a scrie ca acel care se observă la oamenii cu cultură rudimentară: stilul d-sale e stilul unui conțipist. Chiar citatele până acum făcute sunt suficiente pentru a probà acest lucru (compară de pildă pe *plus că* din citatul dela pag. 152: «De frica revoltei Polonezilor și a Ovreilor, plus că Varșovia e și o poziție strategică, etc.»). Mai adaug pe următoarele din nenumărate altele (toată cartea d-lui R. e plină de asemenea lucruri) : Pag. 47 «Arta bizantină nu cere decât să se păstreze tradițiea, imitarea chipurilor din catacombele primitive, lucrate mult timp la muntele Athos, și dacă vechile formule sânt îndeplinite, icoana e bună». Va să zică chipurile din catacombele primitive au fost lucrate mult timp la muntele Athos? Ori poate catacombele au fost lucrate mult timp la muntele Athos? Ori atunci ce? Pag. 59. „Aceste biserici... de regulă au fost clădite de un sfânt omorît de Tătari, cari, dând foc odoarelor, au găsit în cenușa lor moaștele martirului, păstrate acum în altar». Va să zică sfântul a clădit mănăstirea după ce a fost omorît? Va să zică *Tătarii* au căutat și au găsit moaștele sfântului? Și căror odoare au dat foc Tătarii? Odoarelor acelor biserici, pe cari le-au clădit sfinții după moarte? Pag. 68 «Paraliticii sărută picioarele domnului, convinși c'or să umble, orbii c'or să vadă». Va să zică paraliticii sărută picioarele domnului cu convingerea c'au să vadă orbii? Ori sărută picioarele domnului și orbii? Acest din urmă lucru a voit să spună d-l R. printr-o σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ extraordinară. Pag. 152 «Persecuțiea merge atât de departe, încât nu poți să nu te revolți dacă ai cât de puțin simțul demnității».

La acestea se mai adauge și acordul subiectului plural cu verbul la singular: Pag. 18 «a perit în zare pomii copoului» [de altfel la copou nu sunt pomi]. Pag. 52 «mă urmărește pănă'n oraș suspinele țăranilor». Pag. 112 «nu-i lipsește nici leii».

Pe *da capo* îl scrie *d'acapo,* pag. 143.

In ce privește meșteșugul cu care întrebuințează coloarea locală în tablourile sale, compară următorul loc, unde autorul povestește

cum s'a întâlnit cu niște Români băsărăbeni la Kiev, pag. 55: «Altă surprinză [sic]: la poarta bisericii un grup de țărani vorbesc românește. Intru în vorbă cu ei. «Ce, sunteți Români?» — «Da mata ce ești?» — «Tot Român, din București». — «Cum e *aia*? Nici Rus, nici Moldovan!».

Cel puțin nu se poate zice că i-ar fi lipsind d-lui R. modestia, căci iată ce spune pe la începutul cărticelei sale, pag. 18: «Insemn bizara arătare în carnetul meu de drum, cum făceà Heine în faimoasele-i Reisebilder,—și la gară spre Rusia».

Asemenea lucrări nu poate să premieze Academia Română.

SECŢIUNEA ISTORICA.

Raportul d-lui N. Iorga despre: Situaţiunea internaţională a Principatului Ţerii-Româneşti în vremea lui Şerban Cantacuzino (1678—1688) de Iovan Radonić,—aprobat de Secţiune la 7 Maiu 1914.

Memoriul d-lui Iovan Radonić, profesor la Universitatea din Belgrad şi un foarte bun cunoscător al istoriei noastre, putând întrebuinţă şi izvoare în limba românească, îmbrăţişează toate legăturile cu apusul ale lui Şerban Vodă Cantacuzino. Informaţia e foarte bogată şi întinsă şi între concluziile la cari ajunge d-sa sunt şi unele cu totul nouă, cari vor contribuì la mai buna înţelegere a acestei epoci. E de însemnat şi întrebuinţarea unor acte inedite din Arhivele Vienei. Publicarea lui se recomandă din toate punctele de vedere.

Mă folosesc şi de acest prilej pentru a exprimà păreri, cari au fost rostite şi în şedinţă publică, despre însemnătatea acestor legături ştiinţifice cari atrag la Bucureşti lucrări ce privesc nu numai România, ci şi lumea din care facem parte şi lasă să se vadă încă mai bine rolul cultural firesc pe care, potrivit cu vechi şi lungi tradiţii, putem să-l reluăm în Sud-Estul Europei.

ŞEDINŢA DELA 8 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

D-l *D. Sturza* propune alegerea în locul vacant de membru activ a d-lui C Giurescu, membru corespondent

D-l *A. D. Xenopol* propune alegerea în acelaş loc a d-lui I. Tanoviceanu, membru corespondent.

D-l *N. Iorga* propune alegerea în acelaş loc a d-lui I. Nistor, membru corespondent..

Puindu-se la vot întâia propunere, ea întruneşte şase voturi pentru şi unul contra.

Se recomandă deci plneului Academiei d-l C. Giurescu ca membru activ în Secţiunea istorică.

ŞEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

După propunerea d-lui *N. Iorga*, se hotăreşte a se publică urmarea colecţiei sale de acte privitoare la relaţiile Occidentului cu Orientul în secolele XV—XVI, «Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades», din suma disponibilă a Fondului Alina Ştirbei.

După propunerea d-lui *V. Pârvan* se hotăreşte a se ajută săpăturile ce sunt a se întreprinde subt direcţia d-sale la cetatea Histria, din suma disponibilă de 10 828 lei, 20 bani, cu 5.000 de lei.

După propunerea d-lui *I. Bogdan*, se hotăreşte a se ajută tipărirea cronicii lui Neculce, pe baza manuscriptului păstrat în Biblioteca noastră, de către Comisiunea istorică a României cu suma de 5.800 lei, din aceeaş sumă disponibilă pentru Secţiunea istorică.

Propunerea d-lui N. Iorga privitoare la : Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades, — aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Deoarece, din deosebite părţi, mi se cere comunicarea actelor inedite cari trebuiau să formeze continuarea, mult timp amânată, a publicaţiunii mele : *Notes et extraits pour servir à l'histoire des Croisades*, care coprinde de fapt cea mai mare parte a documentelor din arhivele italiene şi germane, privitoare la legăturile Apusului cu întregul Răsărit, aş rugă Academia Română să iea asupră-şi cheltueala tipăririi, în 2—3 volume de 3 – 400 de pagine in-8°, a colecţiei mele.

Am cercetat depozitele din Veneţia, Genova, Roma, Neapole, Bologna, Piacenza, precum şi cele din Innsbruck, Munchen, Nurnberg, etc.

Propunerea d-lui V. Pârvan privitoare la săpăturile dela cetatea Histria,— aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Incheind în anul acesta săpăturile la Ulmetum, subsemnatul roagă Academia ca să binevoească a luà în discuţiune, dacă nu e cazul a se pune în aplicare alin. *b* din art. 3 al Statutelor Academiei, care spune că Secţiunea istorică «*iea iniţiativa pentru exploatarea arheologică a ţerilor române.*» Una dintre cele mai însemnate cetăţi antice, care aşteaptă să fie cercetată e Histria. In anul acesta Secţiunea istorică are un plus disponibil în buget de 10.000 lei şi din care poate s'ar puteà întrebuinţà o parte şi pentru aceste cercetări, pe cari n'ar fi poate de prisos să le iea Academia sub auspiciile sale.

Propunerea d-lui I. Bogdan privitoare la editarea cronicii lui Neculcea,— aprobată de Secţiune la 13 Maiu 1914.

Vă rog să binevoiţi a supune Secţiunii istorice a Academiei Române rugămintea mea, de a destinà suma rămasă disponibilă de lei 5.828, bani 20, pentru Comisia istorică a României, căreia nu i s'a dat în anul expirat întreaga subvenţie legală. Această sumă am întrebuinţà-o pentru tipărirea cronicii lui Neculce, care se face acum după manuscrisul autograf din Biblioteca Academiei noastre.

ŞEDINŢA DELA 14 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

Secţiunea istorică, luând în discuţiune prealabilă chestiunea alegerii unui membru corespondent în locul devenit vacant prin alegerea d-lui C. Giurescu ca membru activ, a găsit că pentru acest loc sunt mulţi candidaţi de valoare, iar de altă parte Secţiunea având nevoie şi de reprezentanţi din domeniul ştiinţelor sociale cari ţin tot de Secţiunea noastră, ar fi locul de a se alege şi membri din aceste discipline, şi ca urmare cu toţii am fost de acord că ar trebui pusă în discuţiune chestiunea dacă nu ar fi în sfârşit timpul ca să se crească numărul membrilor corespondenţi dela 15 la 20, şi propune această încheiere spre hotărîrea plenului.

Raportul d-lui D. Onciul despre: «Corespondenţa domnilor şi boierilor români cu Metternich şi cu Gentz între anii 1812 — 1828» de I. C. Filitti, — aprobat de Secţiune la 14 Maiu 1914.

Lucrarea d-lui I. C. Filitti: «Corespondenţa domnilor şi boierilor români cu Metternich şi cu Gentz între anii 1812 — 1828», ms., 44 pag. folio text şi 45 pag. (125 — 169) în 4° anexe, înaintată spre a se publică în *Anale*, cuprinde o expunere, după acte parte publicate, parte inedite, a cuprinsului corespondenţei în chestiune şi a împrejurărilor politice în cari ea a urmat. Scrierea prezentă un netăgăduit interes, atât prin noutatea unei părţi a cuprinsului, cât şi prin tratarea reuşită a subiectului în legătură cu politica austriacă în Orient, din care reiese importanţa ţerilor noastre în raporturile internaţionale ale epocii respective. Ca atare, ea este o contribuţie preţioasă la istoria noastră din primele două decenii ale secolului al XIX-lea şi merită să fie publicată în *Anale*.

Rămâne numai o mică observare. Autorul întrebuinţează uneori denumirea «provincii» pentru principatele româneşti, când nu citează sau nu se sprijineşte pe texte străine, unde se află această denumire. Principatele noastre nu au fost nici odată «provincii» ale Imperiului otoman, cum ele se află numite în acte emanate dela Poartă sau dela alte State în raporturile cu Poarta. Deci denumirea *provincii* ar trebuì înlocuită (afară de cazurile când se citează textual) cu *ţeri* sau *principate*. Mai observ că *Tilsit* nu se scrie nici nemţeşte, nici româneşte «*Tilsitt*», cum scrie autorul.

ŞEDINŢA DELA 17 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

Se admite a se fixà ca subiect al lucrărilor ce se vor prezentà pentru premiul «Năsturel» din 1909: *Bibliografia istoriei Românilor.*

Se alege Comisiunea, compusă din d-nii *D. A. Sturza, A. D. Xenopol* şi *I Bogdan* pentru premiul «Alexandru Ioan Cuza», ce se va decerne în 1915.

Se aleg ca membri ai Comisiunii pentru premiul General Ioan Carp şi Maria Carp de 7.000 lei, ce se va decerne în 1915, d-nii *A. D. Xenopol, N. Iorga* şi *C. Giurescu.*

Se admite raportul de respingere privitor la manuscriptul prezentat pentru premiul Adamachi de 5 000 de lei sub titlul: *Sentimentul religios în populaţiunea noastră rurală*, rămânând ca această sumă să fie capitalizată.

Raportul Comisiunii premiului Adamachi asupra manuscrisului despre. Sentimentul religios în populaţia noastră rurală,—aprobat de Secţiune la 17 Maiu 1914.

Autorul unei lucrări despre «Sentimentul religios în populaţia noastră rurală» e un preot foarte bine intenţionat şi care cunoaşte pustiul de vieaţă sufletească al satelor noastre în epoca luminilor. Dar el s'a înşelat asupra scopului nostru: noi am voit altcevà decât uşoare observaţii, puse pe hârtie cam în dezordine, subt o formă de contribuţie la ziare: ne trebuià un studiu adâncit de psicologie socială, cu toată rândueala cuvenită şi într'un stil potrivit cu cercetările ştiinţifice. Semnalând această neînţelegere, am exprimat şi părerea ce se poate aveà despre o asemenea încercare cuprinsă în 36 de pagine rar scrise şi cuprinzând crâmpeie aduse de întâmplare sub ochii scriitorului.

Membrii Comisiunii: *N. Iorga, T. V. Stefanelli, A. D. Xenopol.*

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul.*

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte rapoartele Comisiunii speciale asupra manuscriptelor prezentate la concursul premiului Alina Ştirbei, cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţia copiilor lor.*

Rapoartele pentru manuscriptele cu motto: «Inimile mari şi generoase pline de un patriotism cald. .», «In acest semn vei învinge» si «Mens sana in corpore sano» conchid că ele n'au întinderea pentru a formà minimum 30 coale de tipar, cum prescrie actul de donaţiune, şi prin urmare nu pot fi considerate la acordarea premiului.

— Concluziunile rapoartelor, puse la vot, se admit cu unanimitate.

Raportul pentru manuscrisul cu motto: «Nihil sine deo» arată că el formează numai începutul unei scrieri asupra subiectului, cuprinzând numai 36 pagine şi întrerupându se brusc chiar în mijlocul unei fraze. Ca atare nu poate fi luat în consideraţie.

— Concluzia raportului se aprobă cu unanimitate.

Asupra manuscriptului cu motto: «Copiii bine crescuţi sunt cea mai scumpă visterie a părinţilor...», prezentat altădată şi la premiul Adamachi, raportul Comisiunii arată că scrierea e foarte morală şi creştinească, dar nu îndeplineşte condiţiunile stabilite de donatoare şi specificate de Academie în cele 10 puncte publicate în lista premiilor şi de aceea Comisiunea nu o poate recomandà pentru premiare.

— Propunerea Comisiunii se aprobă cu unanimitate.

Manuscriptul cu motto: «A propovădui morala e uşor lucru; a o întemeià, iată greul», cu toate calităţile sale, se respinge dela premiare, după propunerea Comisiunii, pentru caracterul său excluziv teoretic.

Asupra manuscri tului cu motto: «La religion est le tout de l'homme», raportul Comisiunii conchide la acordarea premiului, autorul având să elimineze unele pasaje, fraze şi cuvinte, pe cari le indică Comisiunea

— Concluziunile raportului se pun la vot şi se admit cu unanimitate.

D-l Preşedinte *D. Onciul* declară premiat manuscriptul cu motto «La religion est le tout de l'homme».

D-l Preşedinte deschide apoi plicul, care conţine numele autorului, şi se constată că el este d-l Victor Lazăr, funcţionar al Academiei.

D-l *C. Giurescu* propune ca lucrările cu subiecte date, ce se vor prezentà de acum înainte la premii, să fie scrise cu maşina.

— Se decide a se comunicà plenului această propunere.

D-l *T. V Stefanelli* zice că are peste 300 documente româneşti privitoare la istoria Câmpulungului moldovenesc din anii 1585 până la începutul secolului XIX, importante atât pentru istoria acestui vechiu ocol românesc, cât şi pentru istoria dreptului privat român. D-sa roagă Secţiunea să aprobe publicarea acestor documente, acoperindu-se cheltueala tiparului din suma rămasă disponibilă la dispoziţia Secţiunii.

— Propunerea se aprobă cu şase voturi pentru, fiind şi o abţinere (d-l Pârvan).

D-l *I. Bogdan* propune a fi ales membru corespondent român în locul vacant părintele protopop Ioan Lupaş din Sălişte.

— Propunerea se admite cu unanimitate, având să fie supusă la votul plenului.

SEDINȚA DELA 28 MAIU 1914.

Președința d-lui *A. D. Xenopol.*

Secțiunea ascultând raportul d-lui *N. Iorga* asupra d-lui Radonic și rapoartele d-lui *D. Onciul* asupra d-lor Iosef Strygowski și Romstorfer, alege cu unanimitate pe acești învățați străini membri corespondenți în Secțiunea istorică.

Se aleg ca Președinte d-l *A. D. Xenopol,* iar ca Vicepreședinte d-l *I. Bogdan,* pentru anul 1914—15.

D-l *I. Bogdan* neputând primì, propune alegerea d-lui *D. Onciul.*

Se alege ca Vicepreședinte, pentru anul 1914—15, d-l *D. Onciul.*

Raportul d-lui N. Iorga despre istoria Bisericii române din Maramureș de părintele Alexandru Țiple, — aprobat de Secțiune la 29 Maiu 1914.

E cunoscută între cei ce se ocupă de istoria Bisericii românești, ori de istoria vieții Românilor de peste Carpați, folositoarea teză maghiară, sprijinită în parte pe documente inedite, aflătoare în arhivele comitatului Sighet, a părintelui Alexandru Țiple sau, cum se iscălește, atât în acea lucrare, cât și în comunicația ce-mi adresează astăzi, Cziple. Autorul s'a gândit a da o nouă formă românească acestor cercetări privitoare la desvoltarea vieții religioase a Românilor maramurășeni, întovărășind-o de o alegere de documente cari-i servesc ca bază.

Astfel de cercetări se primesc totdeauna cu bucurie, atât pentrucă folosesc științei — întrebuințarea cărții maghiare fiind imposibilă pentru cei mai mulți istorici, — cât și pentrucă întăresc legăturile dintre reprezentanții în deosebite provincii românești ai studiilor istorice. Semnalez, între lucrurile nouă, explicarea rosturilor în Maramurăș ale Mitropolitului din Belgrad prin feuda lui Gheorghe Brancovici la Muncaci.

Indreptări sunt de făcut și le-am și introdus în manuscript (astfel în ce privește, la pp. III — IV, caracterul vechilor Vlădici de schit, cari nu sunt episcopi «in partibus», ci charepiscopi, ori numele episcopului Ioanichie la p. V). Nu m'a convins argumentarea dela pp. X — XI, că pe la 1490 puteà fi un «arhiepiscop»

român în Ardeal, căruia să i se zică «archiepiscopus de Transsilvania»; nu e exclusă o greşeală de copie măcar. D-l Ţiple însuş recunoaşte că altă dovadă pentru existenţa acestui scaun n'avem. Toată desvoltarea vieţii religioase româneşti în Ungaria pare a se opune acestei ipoteze. Tot aşà în ce priveşte o episcopie maramurăşeană românească înainte de Iosif Stoica: episcopia se prefăcuse iarăş într'o simplă Vlădicie de schit, putând să păstreze o tradiţie, care e pomenită mai târziu. Căci altfel, dacă episcopi adevăraţi ar fi, *i-am vedeà*. Că unii episcopi de Vad au fost siliţi a se *retrage* în Maramurăş, şi anume în noua mânăstire dela Moiseni, aceea e altă chestie. Vlădicii — «popi», «presbiteri», găsiţi de autor, sunt o dovadă contra tezei sale de orânduească ierarhică permanentă în această provincie. Pentru Iosif Stoica trebue să i se comunice părintelui Ţiple recenta mea publicaţie în *Analele* noastre.

In ce priveşte documentele, aş crede că acelea cari sunt culese din alte publicaţii trebue lăsate la o parte.

Sfârşesc cu dorinţa, pe care am mai arătat-o odată, ca memoriile, cel puţin acelea cari ne vin din afară, să treacă toate subt revizia secretarului Secţiunii, biroul având numai a se îngrijì, în corectura întâi şi a doua, de reproducerea exactă a manuscriptului.

In definitiv, recomand tipărirea memoriului, cu modificările arătate mai sus, pe cari, dacă se învoeşte şi autorul, sunt gata a le face.

ŞEDINŢA DELA 29 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *D. Onciul*.

Se aleg în comisiunea pentru premiul Năsturel d-nii *I. Bogdan*, *C. Giurescu*, *D. Onciul* şi *A. D. Xenopol*.

Premiul „Princesa Alina Ştirbei."

Rapoartele Comisiunii asupra manuscriselor intrate la concurs despre *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

Manuscriptul cu deviza: *La religion est le tout de l'homme. L'enfant est la force des faibles, la richesse des pauvres.*

Manuscriptul cu această deviză a fost prezentat la premiul Alina Ştirbei de 8.500 lei, care are a se acordà în sesiunea aceasta pentru o scriere cu subiectul: *Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.*

Autorul scrierii acesteia desvoltă pe 802 pagine in-folio aceste principii şi ne arată că chestiunea educaţiunii e chestiunea existenţei unei naţiuni.

Dovedind necesitatea ei, autorul ne lămureşte pe scurt cum a fost educaţiunea la Chinezi, Inzi, Persieni, Egipteni, Greci, Romani şi Israeliţi, şi trecând la Români, ne arată cum a fost ea la noi în trecut, şi apoi în cuprinsul întregii scrieri desvoltă metoda cum ar trebuì să urmeze în prezent educaţiunea copiilor.

Sistemul întrebuinţat de autor în orînduirea materiei este foarte practic şi permite să avem evidenţă clară asupra întregii materii tratate în manuscript. Autorul împărţeşte şi tratează materia în IX capitole şi anume:

I. Familia. Tata. Mama;
II. Copilul. Graviditatea. Naşterea. Inceputul educaţiunii;
III. Doica. Nutrirea artificială. Bona;
IV. Creşterea fizică;
V. Creşterea religioasă-morală;
VI. Cultura intelectuală;
VII. Creşterea naţională.
VIII. Creşterea după sexe;
IX. Educaţiunea publică.

Toate aceste capitole sunt subîmpărţite, ca astfel evidenţa să fie mai lesnicioasă şi orientarea cetitorului deplină. Cetind manuscriptul, ai impresia că nu lipseşte nimica în această scriere, ce ar interesà pe părinţi şi educatori, şi ce este mai cu seamă de remarcat, lucrarea este alcătuită într'o limbă frumoasă, lipsită de fraze, şi ferită cât se poate de neologisme. Materia astfel tratată, poate fi înţeleasă şi de cel mai simplu cărturar dela ţară şi poate

formà un manual practic şi o călăuză bună pentru cei ce sunt chemaţi să conducă educaţiunea copiilor.

Având în vedere intenţiunea donatoarei Alina Ştirbei exprimată în actul de donaţiune, precum şi programa Academiei stabilită în zece puncte cu privire la cuprinsul lucrării şi la tratarea materiei, suntem de părere că acest manuscript corespunde condiţiunilor puse de donatoare şi de Academie, şi că scrierea tratează în mod metodic principiile morale şi creştineşti, de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor.

O recomandăm deci pentru a i se acordà premiul Alina Ştirbei, dar cu condiţiunea ca să elimineze din manuscript câtevà pasaje, cari sunt de prisos şi dau o prea mare întindere lucrării. Asemenea sunt de eliminat câtevà fraze şi cuvinte cari sunt nepotrivite.

Spre acest scop indicăm în cele ce urmează pasajele, frazele şi cuvintele ce sunt de eliminat sau de schimbat, şi cari le-am însemnat cu roşu în manuscript:

la pag. 54 se va eliminà pasajul privitor la Irinel al lui Delavrancea;

la pag. 122 în loc de conştienţios, conştiinţios;

la pag. 160, în loc de obrazele, obrajii;

la pag. 211 este a se corige fraza neînţeleasă: *distinge sunetul, curând aceea tonuri*;

la pag. 213, în loc de prea matură, prematură;

la pag. 221, în loc de curarea, lecuirea;

la pag. 269, 270 ar fi de adaos şi cevà despre politeţa ce trebue s'o urmeze şi cei din poporul de rând dela sate;

la pag. 278, 289, 327, 524, 650, în loc de: faţă de deaproapele, faţă de aproapele;

la pag. 31 este a se eliminà pasajul privitor la cariera lui Boerescu;

la pag. 466, în loc de: omnipotenţa lui Dumnezeu, atotputernicia lui Dumnezeu;

la pag. 476—490 se vor eliminà toate istorioarele scoase din testamentul vechiu şi nou, căci sunt prea cunoscute şi prea lărgesc cuprinsul cărţii. Mama şi tata vor aflà ei singuri istorisirile potrivite şi modul cum să le comunice copiilor lor, potrivit cu vârsta în care se află;

dela pag. 506 până la 512 este a se eliminà descrierea amănunţită a bisericii, a icoanelor, vaselor şi a hainelor preoţeşti, căci aceasta trece peste programa scrierii;

dela pag. 513 până la 521 este a se elimină descrierea amănunţită a sf. leturghii, căci şi aceasta trece peste programa scrierii. Este treaba părinţilor a explică copiilor acele acte religioase din sf. leturghie, ce vor crede că, potrivit etăţii lor, este nevoie să ştie;

la pag 560 este a se elimină pasajul cu explicarea prin cuvinte franceze;

dela pag. 588 până la 597 este a se elimină povestea cu calul; e prea lungă şi obositoare şi măreşte numai cuprinsul cărţii. Este de ajuns conversaţiunea despre pasări, măr şi despre zi şi noapte;

la pag. 621 să se schimbe cuvântul *încopcià* cu altul mai pe înţeles;

la pag. 624—629 se va elimină cu totul povestea caprei cu trei iezi, căci e prea cunoscută, încât să mai fie reprodusă şi aici;

dela pag. 668 până la 676 se va elimină izvodul cărţilor, căci acestea nu sunt controlate ca celelalte şi cea mai mare parte din ele nu mai sunt pentru copii;

la pag. 685—690 se va elimină cea mai mare parte a cuvântării Francezului Paul Doumer, care cuprinde prea mult loc în manuscript şi nu se potriveşte în toate cu referinţele noastre;

la pag. 700 este a se elimină pasajul cu aluziuni politice;

la pag. 727 este a se elimină pasajul cu laude la adresa persoanelor în vieaţă. Nu se potriveşte aceasta cu scopul scrierii;

la pag. 685 cuvântul *pusilanimitatea* este de înlocuit cu alt cuvânt pe înţelesul tuturor;

la pag. 802—804 întreg capitolul X, cu articolele din codul civil, se va elimină.

La concursul pentru premiul Princesa Alina Ştirbei cu subiectul «Principiile morale şi creştineşti de cari trebue să se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor», ce este a se acordà prin Secţiunea istorică în actuala sesiune generală, a fost prezentat până la terminul regulamentar şi manuscriptul cu deviza: *Mens sana in corpore sano* şi *a ratione ad rationatum valet consequentia.*

Acest manuscript cuprinde 108 pagine *scrise*, deci nu corespunde dispoziţiunilor testamentare ale defunctei Alina Ştirbei, cari prescriu apriat ca scrierea prezentată la concursul pentru acest premiu să aibă *minimum 30 coale de tipar garmond.* Această condiţiune a fost adusă la cunoştinţa concurenţilor, spre a fi urmată întocmai. Manuscriptul de care e vorba, neîmplinind această condiţiune, nu a putut fi considerat la acordarea premiului de 8.500 lei.

Manuscriptul cu deviza: *Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă vistierie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului.*

Acest manuscript, care acum a fost prezentat la premiul Princesa Alina Știrbei de 8.500 lei, a mai format odată obiectul de discuție în Academia Română, și anume în anul 1902. Atunci acest manuscript a fost prezentat la premiul Adamachi de 5.000 lei, dar nu a obținut premiul. Dacă raportul de atunci a aflat cuvinte de laudă și de încurajare pentru autor din punctul de vedere al dispozițiunilor testamentare ale defunctului Adamachi, cari prescriu numai ca premiul să fie acordat acelor scriitori români cari se disting în scrieri morale, fără a mai îngrădi acordarea lui cu alte condițiuni, astăzi acest manuscript trebue judecat din alt punct de vedere, adică conform cu dispozițiunile testamentare ale Princesei Alina Știrbei și cu privire la condițiunile cerute de Academie pentru scrierea cu subiectul: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor.*

Judecată din acest punct de vedere, scrierea prezentă nu corespunde intențiunilor donatoarei și condițiunilor publicate de Academie, căci autorul, arătându-ne cum a crescut el pe copilul său Ionel până l-a însurat, și vorbind numai în persoana întâia, se pune din capul locului în situațiunea grea de a fi silit să arate nu numai metodul de creștere singur ce l-a urmat el, față de Ionel, amăsurat firii, minții și deprinderilor acestui copil, fără a mai aveà posibilitatea să ne vorbească și să recomande și alte metoade bune de urmat și aplicabile în educațiunea altor copii cu deosebite temperamente, apucături, deprinderi și capabilitate, căci doar nu toți copiii pot fi crescuți după calupul lui Ionel. Autorul tot spunându-ne ce a făcut el și ce a zis și ce a îndrumat, se pierde în povestiri fără însemnătate și cari nu au de fel a face cu *educațiunea* copilului.

Dacă autorul s'ar fi ținut strict de subiectul dat, atunci ar fi trebuit să înceapă cu desfășurarea principiilor sale de educațiune abià cu nașterea lui Ionel, și am fi fost scutiți să cetim cum autorul a fost însurat de tatăl său, ce s'a mâncat și ce s'a băut la nuntă, cum trăià tatăl său cu maică-sa, și el cu soția sa, și cum pe vremea când soția sa erà însărcinată, el îi zice: *în ființa ta întrunești o amantă, căci ești amanta mea, cu o mamă, căci ești mama copilului, te-ai făcut o eroină, griji că te apropii de o madonă! tu vei naște fiu!* (pag. 55, 56).

Nici capitolul despre naștere și chinurile facerii (pag. 87—92), nici cuvântarea preotului la botez despre prețul copiilor (pag.

97—100); nici pomenirea mâncărilor ce le-a trimis femeii lui Petre Rotilă, a cărei copilă a fost botezată împreună cu Ionel (pag. 101) nu au vreo legătură cu subiectul dat de Academie.

Povețele date soției sale pentru alăptare sunt bune, dar pildele ce le aduce cu soția lui Cato, Titus, Caligula, Tiberiu, încurcă mai mult decât pot ajută (pag. 107—112).

Citațiile multe din psalmi, din Legouvé, din Comenius (pag. 216, 219, 220), ar puteà lipsì cu totul, deasemenea și narațiunea cu nașterea și moartea copilei sale Anicuța (pag. 257—269) și conșcolarii lui Ionel (pag. 310—312). Istorioarele dela pag. 313—336 s'ar potrivì în cărțile de cetire pentru copii, nu însă în o scriere metodică, menită a arătà părinților cum să-și crească copiii. Povestirea cum a petrecut autorul Paștele la biserică, ce au copt, ce au mâncat după Inviere, precum și cuvântarea preotului (pag. 370—376) sunt cu totul de prisos. Asemenea și descrierea casei sale cu planul ei și înșirarea după nume a pomilor, a tuturor florilor și legumelor din grădină (pag. 20—35), trece peste cadrul subiectului. Inșirarea cauzelor destituirii autorului, stăruința soției sale pe lângă Regina ca să-l readucă în slujbă, ancheta, achitarea și în fine decorarea lui cu bene merenti (pag. 37—40) nu ne interesează de fel și sporește numai volumul scrierii, fără a ținea cont de subiectul dat. Am puteà cità încă foarte multe exemple din acest manuscript, cari sunt cu totul străine de subiect, dar ne oprim aici.

Dacă am eliminà din manuscript tot ce este de prisos, ar rămâneà numai foarte puțin material ce s'ar potrivì cu subiectul pe care Academia dorește să-l vadă tratat în mod metodic, spre a servì părinților ca călăuză în educațiunea copiilor lor.

Autorul cărții ne spune că este învățător într'un sat din Romånia și ne arată cum a crescut el pe Ionel al său, până l-a însurat și l-a făcut gospodar. Vorbind el mult despre sine, este explicabil de ce s'au strecurat în scriere atât de multe vederi subiective și înșirări de întâmplări în familia sa, cari măresc numai volumul, fără a atinge scopul urmărit de Academie.

Ce-i drept, scrierea e foarte morală și creștinească, dar nu îndeplinește condițiunile stabilite de donatoare și specificate de Academie în cele 10 puncte publicate în *Anale*, și de aceea nu o putem recomandà pentru premiul «Princesa Alina Știrbei».

Premiul Princesa Alina Știrbei de 8.500 lei cu subiectul: *Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor,* având a se acordà în actuala sesiune

generală, Academia a publicat cum trebue să fie întocmită lucrarea şi a pus în vedere concurenţilor, că ea trebue să aibă minimum 30 coale de tipar garmond.

Manuscriptul prezentat la acest premiu cu deviza: *In acest semn vei învinge. Nimic fără Dumnezeu* este scris pe 219 file in-quarto mic şi nu ar da niciodată minimum de 30 coale de tipar garmond, cum prescrie actul de donaţiune a defunctei Alina Ştirbei. Condiţiunea aceasta stabilită de însăş donatoarea este obligatorie, iar manuscriptul cu deviza aratată, neîndeplinind această condiţiune, nu a putut fi considerat la acordarea acestui premiu.

Manuscript cu deviza: «*A propăvădui morala e uşor lucru, a o întemeià iată greul*».

«Fără propoveduitori demni şi apţi, nici o morală nu poate izbutì. Ne trebue morală, dar avem nevoie şi de adevăraţi educatori.»

Acest manuscript ne înfăţişează un studiu foarte amănunţit asupra educaţiunii copiilor, bazată pe ştiinţă, şi oricare erudit va simţì o deosebită plăcere cetind expunerile autorului şi teoriile ce le desvoltă, căci este multă ştiinţă depusă în acest studiu, pentru care autorul a consultat 229 de autori, împărţind materia în mod foarte sistematic în trei părţi. In partea I vorbeşte despre educaţie îndeobşte şi despre educaţia fizică şi morală ; în partea II despre principiile morale şi creştineşti ; iar în partea III despre aplicarea principiilor morale şi creştineşti în educarea copiilor. Toate aceste trei părţi sunt subîmpărţite în paragrafe cu titluri deosebite, astfel că foarte uşor poţi găsì obiectul ce te interesează şi te poţi orientà asupra întregului cuprins al scrierii. Autorul însuş numeşte această scriere : *Studiu asupra educaţiei copiilor, răzămată pe ştiinţă,* şi este cu totul îndreptăţit acest titlu, căci scrierea aceasta ne arată foarte amănunţit la ce rezultat a ajuns ştiinţa în chestiunea educaţiei, precum şi teoriile privitoare la diferitele metode de educaţiune. Teoria ocupă cel mai însemnat loc în această scriere, precum sunt de pildă expunerile privitoare la întrebarea ce este educaţia, unde autorul, spre a arătà aceasta, precum şi pentru a dovedì necesitatea ei, citează dela pag. 13—26 vederile a 18 bărbaţi savanţi, francezi, englezi şi germani.

Intreaga scriere ne dă teorie şi ştiinţă pură, şi precum am spus, eruditul va cetì-o cu plăcere, dar întrebarea e, ori de corespunde această scriere intenţiunilor donatoarei şi modul cum Academia a înţeles că este a se desvoltà subiectul dat.

Din întreg actul de donațiune a defunctei Alina Știrbei rezultă fără cea mai mică îndoeală, că intenția donatoarei a fost de a da în mâna părinților și a altor educatori fără deosebire, ori de sunt ei eruditi sau niște simpli cărturari, o carte care în mod sistematic să-i conducă în educațiunea morală și creștinească a copiilor, să le arate modul practic cum trebue să urmeze, și să le înlesnească astfel responsabila sarcină de educator. In deplină conformitate cu această intențiune a donatoarei și spre a înlătură orice abatere dela subiectul dat de însăș donatoarea, Academia s'a simțit îndatorită a preciză în 10 puncte, cum trebue să fie alcătuită lucrarea prezentată la premiu.

Ei bine, din acest punct de vedere scrierea de față, cu toate că este foarte meritoasă și ar face cinste literaturii române, dacă autorul ar publicà-o, nu corespunde intențiunii donatoarei și prin urmare regretăm că nu o putem recomandà pentru premiul «Princesa Alina Știrbei» de 8.500 lei.

La concursul pentru premiul «Alina Știrbei» de 8.500 lei, cu subiectul «Principiile morale și creștinești de cari trebue să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor» a fost prezentat și manuscriptul cu deviza: *Nihil sine Deo.*

Manuscriptul acesta, scris pe 36 de pagine, a fost înaintat Academiei incomplet. El formează numai începutul unei scrieri asupra subiectului dat și este brusc întrerupt chiar în mijlocul unei fraze. In starea aceasta el nu poate formà obiectul unei dări de seamă și nu a putut fi considerat la acordarea premiului.

Manuscriptul cu motto: *Inimile mari și generoase, pline de un patriotism cald și înălțător, se pot asemănà cu un templu, unde pentru eternitate trebue să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta depinde de multe ori fericirea și gloria unui neam,* — prezentat la premiul Alina Știrbei de 8.500 lei.

Acest manuscript cuprinde numai 42 pagine *scrise,* deci nu corespunde dispozițiunilor testamentare ale defunctei Alina Știrbei, cari prescriu ca scrierea prezentată la concursul pentru acest premiu să aibă cel puțin 30 coale de tipar garmond, pentru a i se puteà acordà premiul.

Neîndeplinind această condițiune, manuscrisul nu poate fi considerat la acordarea premiului Alina Știrbei.

Membrii Comisiunii: *T. V. Stefanelli, M. C. Sutzu, A. D. Xenopol.*

SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

ŞEDINŢA DELA 7 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Secţiunea ştiinţifică, în privinţa adresei d-lui Dr. Negrescu, prin care cere concursul Academiei spre a se înfiinţă un institut naţional pentru studiul pelagrei, recunoaşte necesitatea studiilor speciale asupra pelagrei, pe lângă cele cari se fac în institutele şi laboratoriile existente la noi, dar nu se poate pronunţă asupra modului şi asupra mijloacelor de a se face asemenea studii.

In urma schimbului de vederi asupra subiectelor de pus la concurs pentru anul 1919 la premiul Lazăr, Bodescu şi Neuschotz, rămâne ca Secţiunea să se pronunţe la o proximă întrunire.

ŞEDINŢA DELA 13 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Secţiunea ştiinţifică luând cunoştinţă că suma ce i se pune la dispoziţiune pentru lucrările sale în cursul anului 1914—1915 este de 35.000 lei, hotăreşte a fi întrebuinţată în chipul următor:

6 365,61 Pentru achitarea datoriei din imprimarea volumului *Nomenclatura în Chimie* de Dr. C. I. Istrati;

28.634,39 Pentru *Memoriile* şi *Buletinul Secţiunii*, pentru remunerarea autorilor şi alte publicaţiuni sau cercetări ştiinţifice propuse de Secţiune.

35.000,00 Total.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Reluându-se chestiunea, începută în altă sedinţă a Secţiunii ştiinţifice, asupra determinării subiectului de pus la concurs pentru premiile din 1919, după lungi discuţiuni se aprobă deocamdată următoarele două subiecte:

Pentru premiul Lazăr de 5.000 lei: *Studiul unuia din cele trei râuri, Siretul, Argeşul, Ialomiţa.*

D-nii *Mrazec* şi *Simionescu,* însărcinaţi cu redactarea programei acestui studiu, prezentă următoarele:

Lucrarea trebue să cuprindă capitolele:

I. a) Profilul longitudinal al râului
 b) Câtevà profile transversale, în legătură cu constituţia geologică a clinelor văii, cât şi a fundamentului.
 c) Terasele ce întovărăşesc cursul.

II. Regimul râului.

III. Insemnătatea economică şi industrială a râului în legătură cu regiunile învecinate.

Pentru premiul Bodescu de 1.500 lei: *Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.*

D-nii *Poni* şi *Simionescu* sunt însărcinaţi a redactà programa acestui studiu.

Lucrarea va cuprinde studiul geofizic, etnic şi economic al oricărei regiuni naturale, de orice întindere, din Basarabia. Condiţiunea principală e ca acea regiune să fie ocupată în majoritate de Români.

Pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezentà la premiul Adamachi de 5 000 lei despre: *Studiul chimic al lignitelor indigene,* Secţiunea desemnează pe colegii *Istrati*, *Poni*, *Teclu;* iar pentru premiul Lazăr de 5.000 lei: *Despre politica agrară a României* pe colegii *Antipa*, *Istrati*, *Poni.*

Secţiunea realege pentru formarea biuroului pe anul viitor 1914—15 pe d-l *P. Poni* ca Preşedinte şi pe d-l *Dr. Marinescu* ca Vicepreşedinte.

ŞEDINŢA DELA 29 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Pentru Comisiunea premiului Năsturel pe anul 1914—15, Secţiunea ştiinţifică desemnează pe d-nii *Hepites*, *Saligny*, *Simionescu* şi *Teclu.*

Pentru premiul Neuschotz de 2.000 lei, ce este a se decerne în anul 1919, Secţiunea hotăreşte următorul subiect: *Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge,* după alegerea botanistului.

Premiul Adamachi.

ŞEDINŢA DELA 5 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Colegul *Crainicianu* roagă Secţiunea a-l desărcinà de rapoartele ce aveà de făcut asupra a două volume prezentate la premiul Adamachi.

Secţiunea decide a se rugà d-l membru corespondent Teodorescu să facă raportul asupra cărţii d-lui Mărunţeanu-Sfinx, *Pomicultura;* iar d-l *Hepites* asupra cărţii d-lui Căpitan Trailescu, *Călăuza tehnico-tactică a ofiţerului de orice armă.*

ŞEDINŢA DELA 22 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

Se ceteşte raportul d-lui *Saligny* asupra cărţii prezentate de d-l Inginer Basile Alexandrescu la premiul Adamachi, sub titlul *Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului.*

— Concluzia de nepremiare este primită cu unanimitatea celor 7 votanţi.

Raportul de nepremiare al broşurii de 106 pagine: *Organizarea şi funcţionarea serviciilor de cecuri şi virimente prin administraţiunile de postă* de d-l Const. N Minescu, al d-lui *Dr. C. Istrati,* este cetit şi concluziunea de nepremiare primită tot cu unanimitatea voturilor.

Luându-se în cercetare rapoartele ce se prezentă cu concluziunea de premiare, Secţiunea hotăreşte a se da pe rând cetire tuturor acestor ra-

poarte, şi după discuţiune a se votà pur şi simplu asupra premiabilităţii lucrării, iar nici decum că lucrarea va fi neapărat premiată. O discuţiune ulterioară şi un vot ad-hoc va hotărî în mod definitiv asupra cărţilor cari vor fi premiate. Se mai hotăreşte că o carte va fi declarată premiabilă, dacă întruneşte majoritatea absolută a voturilor din numărul votanţilor.

In urma acestora, d-l *Hepites* ceteşte raportul prezentat de d-l coleg corespondent Em. C. Teodorescu asupra volumului d-lui Gr. Mărunţeanu-Sfinx sub titlul: *Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în ţară.* După discuţiunea urmată, punându-se la vot premiabilitatea volumului, rezultatul votului este: 5 voturi pentru şi 2 contra premiabilităţii. Ea intră deci printre volumele premiabile.

Colegul *Simionescu* ceteşte în urmă raportul său asupra volumelor prezentate de d-l Silvestru Moldovan, sub titlul: *Ardealul. I Ţinuturile de pe Olt. — II. Ţinuturile de pe Murăş, Târnave şi Ţara Haţegului.*

— Concluziunea sa de premiare este primită de Secţiune, declarându-se lucrarea premiabilă, cu 6 voturi pentru şi 1 contra.

ŞEDINŢA DELA 27 MAIU 1914.

Preşedinţa d-lui *P. Poni.*

In continuare la cercetarea lucrărilor prezentate pentru premiul Adamachi, d-l coleg *Ţiţeica* ceteşte raportul său asupra cărţii d-lui H. Iacob, *Geometria în spaţiu pentru clasa a patra secundară de băeţi;* punându-se la vot premiabilitatea, ea este respinsă cu 5 voturi, contra 2.

D-l *Hepites* ceteşte raportul asupra volumului Căpitanului Gabriel Negrei, *Artileria românească de câmp, tun Krupp, M. R*, a cărui premiabilitate se primeşte cu unanimitatea celor 8 votanţi.

D-l *Hepites* ceteşte apoi raportul său asupra volumului d-lui Căpitan Trăilescu, *Călăuza tehnico-tactică a ofiţerului de orice armă,* premiabilitatea volumului este respinsă cu 5 voturi, contra 3.

Tot d-l Hepites dă cetire raportului prezentat de d-l Dr. I. Cantacuzino, membru corespondent, asupra volumelor d-lui Dr. I. N. Angelescu, *Cooperaţia şi socialismul în Europa* şi *Asigurările sociale în statele moderne.* Votându-se asupra premiabilităţii, ea este primită cu 6 voturi contra 2.

D. Hepites ceteşte raportul prezentat de d-l coleg *Dr. Babeş* asupra cărţii d-rei Dr. Ecaterina Arbure, *Intinderea tuberculozei în România în anii 1902-12* Premiabilitatea este respinsă cu 6 voturi contra 2.

D-l *Ţiţeica* ceteşte raportul prezentat de colegul *Dr. Marinescu* asupra lu-

crării d-lui Dr. A. N. Grădinescu, *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţiune şi în schimburile nutritive;* premiabilitatea fiind pusă la vot, este primită cu 8 voturi contra 1.

D-l Preşedinte *Poni* constată că, după rezultatul voturilor, lucrările prezentate de 5 autori sunt premiabile şi anume ale d-lor Mărunţeanu-Sfinx, Silvestru Moldovan, Căpitan Negrei, Dr. Angelescu şi Dr. Grădinescu.

Punându-se acum la vot succesiv premiarea cărţilor cu sumele afectate fiecăreia dintr'însele, rezultatul voturilor este următorul:

Lucrarea d-lui A. N. Grădinescu se declară premiată cu suma de 1.500 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Volumul d-lui Maior Gabriel I. Negrei premiat cu suma de 1.500 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Cărţile d-lui Silvestru Moldovan premiate cu suma de 1.000 lei cu unanimitatea de 9 voturi;

Cartea d-lui Mărunţeanu-Sfinx, propusă a fi premiată cu suma de 500 lei, întrunind 5 voturi pentru şi 4 contra, nu se premiază, neîntrunind minimum de 6 voturi favorabile;

In fine cu 8 voturi pentru şi 1 contra cărţile d-lui Dr. I. N. Angelescu sunt premiate cu suma de 1.000 lei.

Acest rezultat va fi comunicat plenului Academiei.

Basile Alexandrescu, *Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului.* Bucureşti 1913.— *Raport de* **A. Saligny.**

Cartea d-lui inginer Basile Alexandrescu, prezentată la premiul Adamachi şi intitulată: „Prevenirea accidentelor de muncă în industria lemnului", este o broşură de 82 pagine în octav, cu peste 150 figuri în text, în care se descriu dispoziţiunile şi aparatele întrebuinţate la diferite maşini şi unelte pentru lucrarea lemnului, spre a ferì pe lucrători de accidente.

Această carte este bine întocmită. In cea mai mare parte însă sunt reproduceri şi compilaţiuni şi nu o pot recomandà spre premiare.

Dr. I. N. Angelescu, *Cooperaţia şi socialismul în Europa.* Bucureşti 1912—13;—*Asigurările sociale în Statele moderne.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Dr. I. Cantacuzino.**

D-l Dr. I. N. Angelescu prezentă două scrieri de economie politică, amândouă importante ca conţinut şi ca volum ;

1) *Cooperaţia şi socialismul în Europa* (1 vol. in-8° de 728 pagine, la A. Baer, Bucureşti 1912—1913);
2) *Asigurările sociale în Statele moderne* (1 vol. in-8° de 320 pagine, la G. Ionescu, Bucureşti 1913).

In prima scriere: «Cooperaţia şi socialismul în Europa», autorul expune întreaga chestiune a organizărilor cooperative din dublul punct de vedere al evoluţiunii lor istorice şi al organizării lor actuale. Cartea este subdivizată în trei părţi principale: în partea I se studiază istoricul problemei, partea II este consacrată chestiunii relaţiunilor dintre mişcarea social-democrată şi mişcarea cooperativă; partea III cuprinde studiul sistematic al diferitelor organizări cooperative astăzi existente în Europa: rând pe rând sunt studiate acì cooperativele de credit, de consum, de producţie, etc. Fiecărui capitol este anexat un index bibliografic bogat. Iar la sfârşitul volumului este tipărită lista publicaţiilor periodice cooperative din Europa.

Partea istorică ocupă, în aceste volume, un loc de seamă; originile ideii cooperatiste, fazele succesive prin cari a trecut, formele adoptative pe cari le-a prezentat în diferitele ţeri, evoluţia metoadelor sunt analizate sub o formă cât se poate de îngrijit documentată. Rolul ideilor antemergătoare realizaţiunilor practice este peste tot precis şi clar definit.

D-l Dr. Angelescu nu este un socialist, cel puţin în sensul Marxist al concepţiei socialiste. El repudiază sistemul lui Marx ca nepotrivit cu realitatea faptelor, fără însă a negà marea lui importanţă istorică; arată că socialismul actual tinde să substituească concepţiei de luptă de clasă noţiunile mult mai obiective de federalism economic, de mutualism şi de cooperaţiuni.

Partea a III-a, în care autorul studiază mecanismul diferitelor tipuri de cooperative actuale, prezentă pentru noi Românii un deosebit interes. Chestiunea cooperativelor agricole este expusă pe larg şi ilustrată cu multiple exemple; arată ce puternic factor nu numai de îmbogăţire, dar şi de mântuire economică, ar fi, pentru ţăranul nostru, înfiinţarea de cooperative de producţie cât de numeroase. Din acest punct de vedere § 4 (Cooperative de producţie) merită din partea noastră un deosibit interes.

A doua scriere prezentată de d-l Dr. Angelescu: *Asigurările sociale în Statele moderne* constitue o completare a scrierii celei dintâi.

«In *Cooperaţia şi socialismul în Europa*, zice autorul, am arătat cum pot să se folosească de tehnica producţiei moderne atât cei lipsiţi cu desăvârşire de posesia instrumentelor de producţie, cât şi acei cari formează clasele de mijloc, în diversele intreprinderi profesionale. In *asigurările sociale în Statele moderne* arăt—în ce priveşte partea economică a acestui studiu—cum se poate suplinì lipsa unui venit suficient al claselor de mijloc şi de jos, cari nu au de loc sau nu au atât de mult în posesia lor din instrumentele de producţie, încât să poată trăì din venitul acelor instrumente, când produsul muncii proprii momentane nu le ajunge, sau când acest produs nu există de loc.»

In acest spirit, şi insistând cu predilecţie asupra istoricului problemelor, autorul studiază o serie întreagă de forme de asistenţă şi de asigurări sociale, precum : îngrijirea săracilor, asigurările în contra boalelor, bătrâneţei, accidentelor muncii. Tehnica, precum şi aplicarea practică a diverselor sisteme de asigurări, sunt minuţios studiate în ultima parte a acestui volum, dându-i astfel un caracter foarte apreciabil de utilitate obştească.

In rezumat lucrările prezentate de d-l Dr. N. Angelescu oglindesc în mod foarte complet şi foarte obiectiv acest puternic curent de organizare economică, care constitue poate trăsătura cea mai caracteristică şi cea mai frumoasă a epocii noastre. Ele reprezentă, din partea autorului, o muncă considerabilă; documentaţia este bogată şi amănunţită; ideile sunt expuse cu multă sinceritate; preocuparea de a realizà, pe lângă marea operă de erudiţie, şi o operă de utilitate naţională, reiese în mod evident.

Aceste merite sunt destul de mari, pentru ca să ne facă să trecem peste imperfecţiunile stilului pe cari, dese ori, l-am fi dorit mai clar şi mai puţin greoiu. Ar fi fost de dorit, pe de altă parte, ca literatura specială anexată la sfârşitul fiecărui capitol important, să fie dispusă sub o formă mai puţin confuză şi mai lesne de consultat.

Un studiu atât de complet, atât de bogat ca izvor de fapte istorice şi statistice, atât de util de consultat, atât de fertil în suggestiuni practice, merită să fie recompensat, acordându-i-se *cel puţin* o bună parte a premiului Adamachi.

D-ra Ecaterina Arbure, *Intinderea Tuberculozei în Bucureşti în anii 1902—12*. Bucureşti 1913 — *Raport de* **Dr. V. Babeş.**

D-ra Arbure, pe baza cifrelor statistice din buletinele oficiale ale stării civile şi din registrele serviciilor statistice ale Primăriei, în fine şi din anchete făcute la dispensariile Societăţii pentru profilaxia tuberculozei, arată că tuberculoza se întinde în mod îngrijitor în Capitală. In anul 1902 erà o mortalitate de 65% printre cei 1.035 tuberculoşi, pe când în 1912 printre 7.561 morţi au fost 1.576 tuberculoşi. Pe când dela 1892 — 1902 au murit de tuberculoză 38 persoane din 1.000, în ultimul deceniu mortalitatea de tuberculoză a ajuns la 403 la 1.000. Dar şi în acest deceniu la început au murit mai puţini de tuberculoză decât în anul 1912.

Printre 100 oraşe mari din Europa, Bucureştii au cea mai mare mortalitate de tuberculoză (peste 40 la mie), pe când oraşele celelalte au o mortalitate de 23,5 la mie.

Autoarea intră apoi în enumărarea locuinţelor şi străzilor în cari au fost cazuri şi decese de tuberculoză în anii 1902—1911.

Rezultă din aceste cercetări, că sunt mai multe focare de tuberculoză, anume străzi (13 Septemvrie cu 169 decese, raionul Văcăreşti cu peste 150 morţi, etc., şi anume Fundătura Lăutarilor) cu un număr extraordinar de mare de decese de tuberculoză.

Străzile cu cea mai multă tuberculoză sunt la periferia oraşului, cu case mici, neigienice, centrul fiind puţin infectat.

In capitolul al 2-lea arată că locuinţele de lucrători sunt focarele cele mai mari de tuberculoză. Locuinţele sunt prea mici, cu locuitori îndesiţi, fără lumina soarelui, cu curţi mici murdare, aşà de ex. stradele mici în dosul Gării de Nord, locuite de lucrători, formează un focar important de tuberculoză.

Printre 1.000 morţi de tuberculoză avem 166 copii, apoi 214 femei menajere,—2.562 femei menajere la 12.111 morţi în 10 ani. Aceasta probează că contaminarea se face mai mult acasă.

Cei mai bântuiţi sunt: tipografii, tâmplarii, mecanicii, lăcătuşii, apoi micii funcţionari. La noi la Bucureşti mor anual 13 la mie tipografi, 12 la mie mecanici, cismari 10 la mie, zidari 9 la mie, cioplitori de piatră 10 la mie, tăbăcari 9.5 la mie.

Apoi autoarea arată măsurile radicale luate în străinătate, şi anume mişcarea pentru clădirea caselor igienice şi ieftine. Descrie oraşele-grădini, cari s'au clădit anume în apropierea Londrei şi altor oraşe mari din Englitera (Hamstead, Letchewort, Withe-Hart).

Betra-Green este un cartier vechiu al Londrei, care a fost cu totul transformat în cartier sanitar-model pentru lucrători, etc. In anul 1890 s'a creat legea «Housing of the working classes act».

Asemenea în Germania, graţie acestor măsuri, rezultatul erà reducerea mortalităţii de tuberculoză dela 35 la 10.000 locuitori la 15,29 la 10.000

Un capitol tratează despre formele de tuberculoză la Bucureşti, cari corespund cu acele găsite şi în alte ţeri. Acì insistă asupra importanţei şcoalei pentru propagarea boalei şi recomandă coloniile de vacanţă.

Lucrarea e îngrijită, autoarea a studiat chestiunea tratată şi în ţerile străine şi dă tabele comparative şi un plan al Capitalei cu distribuţiunea boalei.

Dacă îmi permit să termin cu câtevà observaţiuni, aceasta nu micşorează valoarea lucrării. Mi se pare că gruparea cazurilor după străzi nu ne dă o idee suficientă despre focarele boalei, căci neapărat că străzile cele mai lungi vor da un număr relativ mai mare de bolnavi decât străzile scurte. Dacă autoarea a îngrijit mult datele statistice, trebuià în totdeauna să insiste asupra insuficienţei statisticei şi a cauzelor acestei experienţe, mai cu seamă în ce priveşte tuberculoza, şi să se distingă în totdeauna tuberculoza deschisă de cea închisă.

In ce priveşte combaterea boalei, deşi până la un punct oarecare rezultatele ei se pot arătà din statistică, în ce priveşte distribuirea focarelor şi înmulţirea cazurilor, totuş aş fi dorit mai multe amănunte decât generalităţi ; căci şi în combaterea boalelor metoda experimentală se poate aplicà cu folos şi aici se găsesc în totdeauna fapte cu caracterul unor experienţe de laborator, cari au putere doveditoare, cel puţin aşà de mare ca statistica sanitară, care de multe ori nu poate să fie decât aproximativă. Aş mai fi dorit recomandarea, din partea autoarei, a azilelor ieftine de izolare, cu mijloacele cele mai raţionale pentru stârpirea focarelor de tuberculoză.

Propun ca lucrarea d-rei Dr. Arbure să fie premiată cu o parte din premiul Adamachi pentru anul 1914.

Dr. Aristide V. Grădinescu, *Rolul capsulelor suprarenale în circulaţie şi în schimburile nutritive.* Bucureşti 1912.—*Raport de* **Dr. G. Marinescu.**

Lucrarea cuprinde 71 pagine, în cari autorul expune starea actuală a chestiunii şi rezultatul experienţelor sale după extirparea

capsulelor suprarenale la mamifere şi broască simultaneu sau la intervale de timp variabile, precum şi acţiunea adrenalinei şi a extractului de capsule suprarenale asupra endoteliului vascular. Ilustrează cu mai multe tabele modificările numărului globulelor roşii şi ale constantelor fizico-chimice ale sângelui la animalele cari au suferit extirparea acestor organe. Iată cari sunt concluziunile autorului:

Extirparea totală a capsulelor suprarenale e urmată de modificări însemnate în permeabilitatea capilarelor sanguine, ceeace face ca o mare cantitate de plasmă să treacă în ţesuturi şi în cavităţile seroase, provocând o creştere a numărului globulelor roşii, pe unitate de volum, numărul lor ajungând aproape îndoit; această creştere se face în mod progresiv.

Plasma trece ca atare, încărcată cu toate substanţele caracteristice ei, şi nu numai apa, căci constantele fizico-chimice nu sunt modificate; iar pe de altă parte, cantitatea apei din muşchi nu prezentă variaţiuni; despre o neoformaţiune de globule roşii nu poate fi vorba, din cauza timpului scurt în care se petrece fenomenul.

Adrenalina şi extractul de capsule suprarenale lucrează asupra endoteliului vascular. Probe: a) Circulaţiunea artificială cu lichidul lui Locke în muşchii dela broască produce infiltraţiuni puternice în ţesutul conjunctiv interstiţial; adrenalina şi extractul de capsule suprarenale împiedică producerea acestei infiltraţii; trebue să admitem că ea lucrează nu numai asupra musculaturii vaselor, dar şi asupra endoteliului vascular, modificându-i permeabilitatea şi mănţinându-i tonicitatea; b) Extractul de capsule suprarenale şi adrenalina în circulaţiuni artificiale sau aplicate direct pe limbă sau mezenterul dela broască sau pe mezenterul dela cobaiu, determină contracţiunea celulelor endoteliale din pereţii capilarelor, de unde urmează restrângerea luminii acestora, micşorând sau chiar oprind cursul sângelui.

Se poate deduce, în urma acestor constatări, rolul important al capsulelor suprarenale ca regulator al nutriţiunii profunde a ţesuturilor, întrucât aceste glande contribue, prin secreţiunea lor continuă, ca să modifice, după împrejurări, diametrul capilarelor şi să pună celulele lor endoteliale în măsură de a executâ schimburile cari trebue să se facă în mod continuu între sânge şi ţesuturi.

In urma extirpării suprarenale, schimburile respiratorii scad

treptat, păstrându-se totuș raportul dintre oxigenul consumat și CO_2 produs ($\frac{CO^2}{O^2}$) aproape acelaș ca în stare normală; coeficientul azotului are tendința să scadă, ceeace denotă o micșorare în întrebuințarea materiilor azotate.

După extirparea capsulelor suprarenale, animalele mor în majoritatea cazurilor în hipotermie; aceasta se datorește pe de o parte încetinirii schimburilor nutritive, din cari rezultă căldura corpului, deci micșorare în producțiunea ei; iar pe de altă parte, funcționării insuficiente a mecanismului vaso-constrictor, deci înlesnirea pierderii căldurii.

Schimburile nutritive fiind profund turburate, și formarea limfei e micșorată; circulația limfatică este și ea încetinită din cauza lipsei de adrenalină, care contribue cu siguranță la mănținerea tonusului musculaturii și endoteliului din vasele limfatice, căci injecțiunile de adrenalină produc o scurgere mai abundentă de limfă prin canalul toracic.

Contrar afirmărilor lui Gautrelet și Louis Thomas, injecțiunile de ser dela un câine fără capsule suprarenale nu scoboară presiunea arterială nici la câini normali, nici la cei lipsiți de capsule suprarenale.

Adrenalina, în injecțiuni repetate, provoacă la câini normali o ridicare a temperaturii și animalele mor după câtevà zile în hipertermie; injectată la câini lipsiți de capsule suprarenale provoacă o supraviețuire mai mare, animalele murind cele mai multe tot în hipertermie.

După cum reiese din această analiză, d-l V. Grădinescu aduce o contribuțiune interesantă la studiul funcțiunilor glandelor suprarenale, el pune în evidență, împreună cu Prof. I. Athanasiu, acțiunea acestor organe asupra endoteliului vascular, care-și pierde tonicitatea după extirparea glandelor suprarenale, și din această cauză suferă schimburile nutritive, respiratorii și termogeneza. Dată fiind importanța cercetărilor d-lui Grădinescu, metoadele riguroase de investigație întrebuințate și rezultatele nouă la cari ajunge, sunt de părere a i se decerne o parte din premiul Adamachi.

H. Iacob, *Geometria în spațiu pentru clasa IV secundară de băeți. Ediția I.* București 1913. — *Raport de* **G. Tițeica.**

Acest manual a fost aprobat anul trecut de Ministerul Instrucțiunii, pe baza unor rapoarte favorabile, în cari se arătau însuși-

rile didactice deosebite, precum şi îngrijirea cu cari a fost alcătuit. Pe lângă partea teoretică, în care se cuprinde materia din programa clasei a patra de liceu, autorul dă o mulţime de aplicaţiuni ale acestor teoreme la vieaţa reală, ceeace ajută mult la înţelegerea figurilor din spaţiu şi dă interes pentru studiul geometriei. In afară de aceasta, exerciţii numeroase, de natură geometrică sau numerică, desluşiri grafice, sunt date împreună cu numeroase observări, în cari se atrage atenţia asupra confuziunilor ce se pot face, asupra unor amănunte interesante, etc. Dar mai ales sfârşitul cărţii e bine alcătuit. Noţiunile de arpentaj se văd că sunt scoase nu numai dintr'o cunoaştere teoretică, dar şi dintr'o experienţă aprofundată.

Pentru aceste motive, manualul merită să fie încurajat cu cel puţin o parte a premiului.

Gr. Mărunţeanu-Sfinx, *Pomicultura. Tratat practic pentru cultura pomilor roditori la noi în ţară.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Em. C. Teodorescu.**

Scrierea d-lui Măruntţeanu este menită să dea un impuls culturii pomilor roditori la noi; asemenea lucrări trebuesc primite cu atât mai mare simpatie, cu cât scrieri de felul acesta lipsesc aproape cu totul în limba românească.

Autorul împarte tratatul său în 6 părţi. In partea întâia dă noţiunile de chimie, fiziologie şi morfologie vegetală, indispensabile pentru priceperea culturii ştiinţifice a arborilor fructiferi. In partea a doua arată deosebitele feluri de înmulţire ale pomilor roditori, insistând cu deosebire asupra altoitului. In partea a treia sunt descrişi fiecare dintre arborii fructiferi, ce se pot cultivà cu succes în climatul nostru: părul, mărul, gutuiul, moşmonul, piersicul, caisul, cireşul, prunul, smeurul, coacăzul, agrişul, alunul şi nucul; la fiecare specie dă indicaţiuni practice asupra procedeurilor de înmulţire, asupra solului ce-i convine mai bine, asupra îngrăşămintelor; descrie varietăţile ce i s'au părut autorului mai recomandabile din punctul de vedere practic; arată boalele căşunate de animale şi vegetale, precum şi mijloacele de combatere. Nu uită să dea indicaţiuni practice privitoare la culegerea fructelor. In partea a patra arată diferitele moduri de tăiere a crăcilor şi ramurilor, cum se fac desmuguririle şi ciupirea lăstarilor, descrie modul de a da, prin retezarea ramificaţiunilor, forma cea mai prielnică, pentru ca pomul să se desvolte cât se poate mai viguros şi să

dea fructele cele mai frumoase. In partea a cincea autorul dă indicaţiuni teoretice şi mai ales practice asupra modului cum trebue să se facă plantaţiunile în livadă şi îngrijirile de dat ei. Arată cum trebue să îngrijim fructele în camerele de păstrare, şi care e sistemul de împachetare, ce convine mai bine diverselor fructe, când voim să le expediem la distanţe mai mari sau mai mici. In sfârşit în partea a şasea autorul descrie cele mai însemnate varietăţi de pomi fructiferi, arătând mărimea fructelor, fertilitatea varietăţii, epoca maturităţii şi îngrijirile ce trebuesc date pomului, pentru ca cultura să reuşească.

Acesta este conţinutul lucrării d-lui Mărunţeanu; afară de mici excepţiuni, stilul este curgător şi limba corectă; judecând după partea generală (partea 1-a), se vede că autorul nu prea este obişnuit cu problemele fundamentale ale vieţii plantelor, de aceea s'au strecurat unele inexactităţi sau expresiuni greşite, explicabile şi inevitabile ori de câte ori cinevà îşi însuşeşte cunoştinţe ştiinţifice numai prin simplă cetire. Dar faţă de interesul şi scopul practic al scrierii, nu cred că ar fi bine să socotim cele spuse despre partea generală ca o mare scădere. Partea cea mai importantă din lucrarea d-lui Mărunţeanu este cea practică şi dintr'însa se vede că în practică autorul este la largul său, din ea simţim că e scrisă de cinevà care are multă experienţă şi o îndeletnicire îndelungată cu pomicultura. Autorul a ales şi a condensat în acest vòlum toate cunoştinţele neapărat trebuincioase, de cari trebue să ţie seamă şi pe cari trebue să le stăpânească oricine se îndeletniceşte cu această ramură a biologiei. Găsesc că lucrarea e o călăuză bine venită şi sunt sigur că va contribuì să îndemne şi să îndrumeze pe mulţi dintre compatrioţii noştri, mai ales pe cei înzestraţi cu simţul practic şi cu oarecare dare de mână, spre cultura arborilor fructiferi. Scrierea d-lui Mărunţeanu umple un gol în literatura ştiinţifică românească şi dacă şi D-voastre împărtăşiţi părerea mea, v'aş rugà să-i acordaţi o parte din premiul divizibil Adamachi; printr'aceasta veţi răsplătì o muncă conştiinţioasă şi veţi încurajà pe autor să se ocupe mai departe în direcţiunea practică a culturii pomilor roditori.

Constantin N. Minescu, *Organizarea şi funcţionarea serviciilor de cecuri şi virimente prin administraţiunile de postă.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

D-l Constantin Minescu, Inspector în administraţia Postelor, Telegrafelor şi Telefoanelor, dă dovadă în această broşură de

cunoștințe serioase în direcțiunea ce urmărește, de multă claritate în expunere și de o putere de convingere, pentru tema ce și-a propus, care îi face cinste.

In introducere arată care a fost evoluțiunea dela început și până astăzi a serviciului postal, care prin însăș organizația sa și prin garanția prezentată de Stat, erà indicat să primească toate desvoltările ce a căpătat ulterior, și cu siguranță că va mai primì încă și alte însărcinări tot așà de importante și tot cu caracter de utilitate publică.

In prezenta lucrare d-sa se ocupă în special cu introducerea serviciului de cecuri în țerile din apus și până în Japonia, țară așà de gata totdeauna a primì orice reforme utile.

D-sa se ocupă pe larg cu modul de organizare și funcționare a unui astfel de serviciu, intrând în cele mai amănunțite date.

Intr'un ultim capitol arată importanța care ar aveà-o și pentru țara noastră, precum și modul cum ar trebuì organizat și la noi serviciul de cecuri și virimente.

Această lucrare este menită să fie luată în deaproape considerare de Direcțiunea Generală a Postelor și Telegrafelor.

Ea face cinste d-lui C. Minescu, care are dreptul la o răsplată în natură sau onorifică din partea serviciului în care se află.

In ceeace privește Academia, lucrarea sus menționată nu are caracterul necesar pentru a o puteà pune pe lista operelor premiate de ea.

Silvestru Moldovan, *Ardealul. I. Ținuturile de pe Olt (Ediția II augmentată a unei părți din «Țara noastră»).* Brașov 1913;—*Ardealul II. Ținuturile de pe Murăș (Ediția II din «Țara noastră»).* Brașov 1913.—*Raport de* **I. Simionescu.**

Conținutul celor două fascicule prezentate spre premiare nu e nou. Cei ce urmăresc mișcarea culturală din Transilvania îl cunosc și au pus de sigur, în biblioteca lor, la loc de cinste lucrarea d-lui Silvestru Moldovan, intitulată «Țara noastră».

Lucrarea de astăzi e editarea celei vechi, însă cu multe și însemnate adaogeri și ilustrațiuni. Tocmai acest fapt e îmbucurător și merită cu tot dinadinsul încurajat, căci înseamnă că lucrarea fu căutată și cetită. Nici nu se puteà altfel. D-l Silvestru Moldovan și-a propus să facă cunoscută țara sa celor ce se interesează. E singura încercare de a da o descriere completă a Transilvaniei. E

singura descriere completă chiar a unei părţi din întregul ţinut românesc. Noi, cei din România, nu avem o carte identică. Căci d-l Silvestru Moldovan nu se mulţumeşte numai să-şi însemne impresiile unor călătorii în lung şi larg, nici nu se ocupă numai de oraşe şi sate, ci îmbină tot ce prezentă interes, farmec ori deşteaptă admiraţie şi mândrie, într'un tot complet, redat într'un stil plăcut, limpede, deşi presărat cam des cu cuvinte, ca: augmentează, pulsează, extinde, repentin. Autorul, în cele două fascicole, descrie cele două regiuni naturale importante ale Transilvaniei de Sud, brăzdate de cele două mari şi frumoase văi: a Oltului singuratic şi a Mureşului cu Târnavele.

Valea Oltului începe să ne-o arate din măretul defileu dela Turnul Roşu, dela poarta pe unde dese ori şi de demult, a fost legătura între ţara de dincolo şi cea de dincoace de Carpaţi.

Valea Mureşului o începe din potrivă dela obârşie şi ne-o arată până ce iese în câmpia ungară. Metoda e aceeaş. Autorul ne e un indicator preţios, cunoscător al locurilor, al istoriei, al datinelor şi legendelor locale. El e un moş sfătos cu care îţi trece de urît. Dacă în cale se înalţă păretele drept al Alpilor transilvanici, ori ţancurile prăpăstioase ale Pietrei Craiului, el se opreşte în loc spre a ne arătă frumuseţile naturii, ba nu rare ori ne conduce pe potecile greu de urcat până pe vârful Negoiului ori Bucegilor şi ne arată piscurile mai răsărite din valurile mării împietrite. Ca să nu ne plictisească, numindu-ne numai munţii, moşul sfătos începe povestea «Celor doi ciobani tineri şi voinici, drepţi ca brazii şi viteji fără seamăn», cari se îndrăgostiră de «Frumoasa» munţilor. Crezând că cel mai voinic o va aveà, se luară la luptă, dar amândoi îşi găsiră moartea. Şi azi «Frumoasa», trunchiul munţilor Ţibin, jeleşte pe îndrăgostiţii ei, iar lacrămile se adună în cele două Iezere, pline cu apă curată şi limpede.

Dacă în calea urmată întâlneşte un oraş, conducătorul ni-l descrie cu destule amănunte, arătând mai ales partea de muncă şi administraţie cuvenită Românilor, deşi nu tace nici asupra celorlalte naţiuni. Crâmpeie din istoria noastră naţională, cari deşteaptă în fiecine nu numai simţimântul demnităţii, dar mai ales speranţe în viitor prin mândria asupra trecutului, sunt alipite la descrierea localităţilor respective. Ici urmele de sânge ale eroilor dela 1848, dincolo «Câmpia libertăţii», aiurea activitatea plină de energie şi înţelepciune a marilor păstori ai neamului. Şi nu ne conduce numai pe drumurile mari, bătute, ci ne abate şi spre locurile mai lătu-

ralnice, mai dosnice, dacă pe acolo se ascund mărgăritare de frumuseţe, ori pilde de patriotism, cum e drumul ce duce la Avrig.

Trecând prin sate, ne laudă hărnicia Românului, dar şi greaua luptă pe care o duce; deschide uşa casei, făcându-ne să admirăm gospodăria temeinică, hărnicia şi curăţenia gospodinelor, dar nu trece cu vederea să ne atragă atenţiunea şi asupra puterii conservative a ţăranului român, în ce priveşte datinele, limba şi portul strămoşesc. Autorul nu uită nimic în drumul său. El nu este numai un simplu rătăcitor care descrie ce vede, ci e şi un mare educator.

Inchizând cărţile, după ce cu plăcere le-ai citit, vedenia tabloului rămas te pune pe gânduri. Noi cari cunoaştem Anglia, Norvegia şi chiar Africa, nu ne deprindem să cunoaştem comoara pitorească şi etnică, ce se ascunde în cetatea înconjurată de Carpaţi şi munţii apuseni. Noi, cari ştim cu deamănuntul isprăvile eroice ale unui Andreas Hofer, cunoaştem abià, ca ecoul slab al unei vijelii, jertfa vieţii eroilor noştri. Şi de aceea trebue să rămânem recunoscători autorului, că ne îndeamnă să ne cunoaştem unii pe alţii, oameni şi ţară, să căpătăm încredere în noi, îndreptându-ne mai des privirile unii spre alţii. El şi-a făcut datoria de bun Român, trebue să ne facem şi noi datoria faţă de el, răsplătindu-i cât de puţin munca, prin premiare, şi dându-i astfel înlesnire să scoată şi celelalte părţi din «Ţara noastră».

Căpitan Gabriel I. Negrei (acum **Maior**), *Artilerie românească de câmp. Curs practic aplicat. Tun Krup. M. R. Partea I.* Bucureşti 1911; *Partea II.* Bucureşti 1912; *Partea III.* Bucureşti 1912; *Partea IV.* Bucureşti 1913. — *Raport de* **St. C. Hepites.**

Noul armament cu tragere repede al artileriei a revoluţionat tehnica şi tactica acestei arme. Diferitele modèle, construite de marile uzine de armament, având calităţi deosebite, erà necesar să se facă, pentru fiecare dintr'însele, un studiu amănunţit, căci numai astfel se poate ajunge ca toţi cei chemaţi a le întrebuinţà să le cunoască proprietăţile spre a le puteà utiliză în cele mai bune condiţiuni.

In volumul asupra căruia avem însărcinarea de a referì, autorul, Căpitan Gabriel I. Negrei, azi Maior, a studiat în toate amănuntele tunul Krupp model român, ieşit din conlucrarea, la realizarea lui, a unei comisiuni de ofiţeri români. Autorul volumului *Artileria Românească de câmp* aveà calitatea de a încercà o ase-

menea lucrare, ca unul ce făceà parte dintre ofițerii acestei comisiuni și pot adauge că această lucrare este bună dın dıferıte puncte de vedere.

In tratatele relative la gurile de foc se găsesc generalități asupra numeroaselor sisteme sau modèle ale acestei arme; cartea autorului nostru este lipsită de aceste generalități, dar cuprinde un studıu complet și foarte amănunțit al armamentului Artileriei noastre de câmp. Dovada cea mai deplină că dânsul cunoaște în perfecțiune însușirile tunurilor noastre, o avem în faptul că, în calitate de comandant de baterie, a știut să facă ca, prin regulele, fie teoretice, fie empirice, întrebuințate de dânsul, bateria lui să obțină, la concursurile de tragere ale artileriei, în doi ani dearândul, toate premiile pe regiment, pe corp de armată și pe armata întreagă.

Materia tratată de autor este împărțită în patru părți de întinderi neegale:

Partea întâia, sub titlul: *Cunoștința materialului*, cuprinde, în 160 pagine cu 42 figuri, multe amănunte ale materialului cari nu se găsesc nici în regulamentul armei și nici în descrierile ce s'au făcut până acum, ale acestui armament. Găsim într'această parte câtevà propuneri ale autorului pentru îmbunătățirea unora din piesele materialului sau a mijloacelor pentru o mai bună întrebuințare a sa și din cari unele sunt brevetate sau adoptate prin regulamentul armei. Putem astfel cità îmbunătățirea adusă trepiedului lunetei de baterie (pag. 28); ochirea reciprocă cu cetirea la indicele 32 (pag. 30); liniuța de ochire pentru cetirea lovirilor exacte (pag. 35); scara de observație și recunoașteri (pag. 51); aparatul pentru controlat ochirea (pag. 59), căruia autorul îi atribue o parte din succesele obținute în concursurile de tragere ale bateriei sale; și altele.

Intr'un capitol deosebit, autorul arată deosebirile între materialul tunului Krupp model 1904 cu care o parte din artileria noastră de câmp este înarmată actualmente și tunul model românesc comandat în 1911.

Mai multe figuri schematice originale ce dă autorul în această primă parte a volumului au avantajul de a înlesnì înțelegerea.

A doua parte a volumului sub titlul: *Cunoștința traiectoriilor* cuprinde, în 177 pagine și 60 figuri, pentru tunul model românesc de câmp, un adevărat curs de balistică exterioară. Prin introducerea mimii se ajunge la niște formule simple, cari dau

proprietăţile traiectoriilor prin relaţiuni aritmetice, înlesnind astfel tuturor studiul traiectoriilor care nu se puteà face decât de persoanele cu cunoştinţe matematice mai înalte. Toate proprietăţile traiectoriilor sunt exprimate în funcţiune de un singur coeficient, distanţa de tragere apreciată şi prin câtevà regule simple mnemotehnice, ele pot fi deduse chiar în toiul luptei.

Transformând astfel, pentru tunul nostru, formulele transcendente balistice în altele algebrice cu coeficienţi întregi, şi totuş în limitele toleranţelor de împrăştiere datorite tunului, autorul a adus negreşit servicii ştiinţei artileristice prin înlesnirea ce se face astfel tunarilor fără înalte cunoştinţe matematice.

După studiul materialului de artilerie, cu care se ocupă prima parte a volumului, şi după determinarea proprietăţilor traiectoriilor descrise de proiectile, cu care se ocupă partea II, este natural să se studieze terenul pe care va trage tunul în raport cu proprietăţile traiectoriilor.

Autorul se ocupă de aceasta în a treia parte a volumului care, sub titlul: *Cunoştinţa terenului utilizat sau bătut de artilerie* cuprinde 178 pagine şi 74 figuri. Determinarea distanţelor de tragere şi a derivelor de comandat, elemente de prima necesitate în reuşita unei trageri, deşi se face cu ajutorul aparatelor bateriei, autorul a studiat-o în această parte a volumului, pentrucă dânsa conţine şi consideraţiuni tactice.

Şi în această parte a volumului găsim unele expuneri originale şi metode personale ale autorului, printre cari vom cità: Influenţa înclinării roatelor asupra ochirii tunului (pag. 292); măsurarea unei distanţe cu liniuţa de ochire (pag. 327); metoadele personale ale autorului pentru determinarea distanţelor (pag. 366 şi urm.), etc.

Partea care termină volumul este intitulată: *Studiul ochirii şi al tragerii cu tunul;* ea cuprinde 279 pagine şi 40 figuri. La începutul acestei părţi, autorul scrie următoarele: «Această parte coordonează cunoştinţele tratate până acì despre materiale, traiectorie şi teren în scopul pentru care au fost expuse şi care scop este ochirea urmată de tragere; cetitorul care a parcurs părţile I, II şi III nu va găsì dar lucruri prea nouă în partea IV, care face legătura, dar va găsì în ea un fel propriu de a face această legătură, fel care poate fi criticat.»

Autorul este modest, căci dacă lucrarea sa în primele trei părţi tratează mai cu seamă de chestiuni tehnice ale artileriei noastre

de câmp, găsim, mai ales în partea IV, unele chestiuni de tactică nu adunate orișicum la un loc, ci tratate acolo unde trebue fiecare, cu privire la condițiunile de teren, la material și în legătură cu infanteria.

Să sperăm că autorul își va încheià lucrarea prin darea la lumină, așà după cum o promite, a unui volum care să trateze despre întrebuințarea artileriei.

Pentru a încheià, voiu zice că Maiorul Negrei, pe care nu l-am putut cunoaște, fiind trimis în misie la una din fabricile străine, a publicat în volumul său *Artileria românească de câmp* o carte folositoare.

Intr'adevăr, în deosebire de alte multe publicațiuni, această voluminoasă carte nu trebue considerată ca o simplă compilațiune; căci, deșì, ca în orice carte didactică, sunt expuse într'însa chestiuni cunoscute, am arătat totuș că mai multe lucruri ce dânsa conține sunt patrimoniul autorului, care ajunge astfel să facă în întregul său volum o expunere quasi personală.

Pentru aceste cuvinte sunt de părere că *Artileria Românească de câmp* a Căpitanului Negrei merită să fie răsplătită cu o bună parte din premiul divizibil Adamachi de 5.000 lei la care este prezentată.

Căpitanul Ioan Trăilescu, *Călăuza technico-tactică a ofițerului de orice armă.* București 1913. — *Raport de* **St. C. Hipites.**

Volumul cu acest titlu este un vade-mecum al ofițerului de orice armă, destinat, după cum însuș autorul o spune, pentru examenul de maior, pentru călătorii tactice, pentru inspecțiuni generale, pentru școalele de tragere, etc.

Chiar în primele pagine, din cele peste 500 cât cuprinde volumul, autorul, un tânăr ofițer de artilerie, care a urmat bune școale speciale, ne arată și motivele cari l-au îndrumat să publice acest volum și modul cum a crezut să-și poată îndeplinì sarcina, în următoarele cuvinte:

«Numeroase sunt scrierile atât asupra tehnicei diferitelor arme de foc (arme, pistoale, mitraliere, tunuri, etc.), cât și asupra tacticei, fie elementară (adică a fiecărei arme: infanterie, cavalerie, artilerie), fie generală (adică întrebuințarea simultană a celor trei arme).

«Dar tocmai din cauza acestui haos de uvraje, de multe ori nu

ştim pe care să punem mai întâiu mâna, pentru a ne lămurì asupra unei chestiuni oarecare. Numai una nu ne dă tot ce dorim, pe toate sau nu avem timp să le cetim, mai ales după ocupaţiile obositoare cu serviciul din timpul zilei, sau ne încurcă ideile cu formule prea grele şi cu modul special de a vedeà al fiecăruia.

«Acest fenomen se repetă şi bagă în mari griji mai ales pe candidaţii la diferite şcoale, examene şi inspecţii.

«Trecând şi autorul printre aceste crize, a hotărît, cu modestele sale puteri şi cunoştinţe, fără de a aveà nici cea mai mică pretenţiune de a fi inventat cevà, să adune din cele mai recente scrieri la un singur loc în o singură carte în mod cât se poate de sumar, clar şi explicit: acest vast bagaj de cunoştinţe de cari orice ofiţer, din orice armă şi chiar din orice element al armatei, nu trebue să se lipsească, mai ales astăzi când răsboiul a trecut, din domeniul artei şi al inspiraţiunii divine, în acela al ştiinţelor pozitive, adică al putinţei de a-l învăţà şi pregătì pe îndelete chiar în timp de pace....»

Avem aşà dar dinaintea noastră o lucrare de compilaţiune condensată.

Materia tratată de autor este împărţită în următoarele 6 părţi de inegală întindere:

Prima parte, sub titlul general de *Chestiuni tehnice*, cuprinde tehnica diferitelor arme, prezentându-se caracteristicele lor şi efectele lor balistice. Comparaţiunile între armele noastre şi cele întrebuinţate de către alte State, precum şi comparaţiunea între diferitele modèle ale tunului nostru, precum şi alte chestiuni privitoare la obuziere, la mitraliere, la pulberile fără fum şi altele îşi găsesc locul lor în această parte a volumului.

Partea a doua, sub titlul : *Chestiuni tehnico-tactice*, în vreo 60 de pagine, tratează de efectele focurilor de infanterie şi de artilerie, precum şi de metoadele de tragere ale artileriei asupra ţintelor, asupra artileriei sau asupra infanteriei.

In partea a treia se tratează, în vreo 30 de pagine, despre serviciul special al artileriei de câmp cu tragere repede, atât din punctul de vedere al tunurilor, cât şi din acela al focurilor.

Ultimele trei părţi, în aproape 200 pagine, cuprind un rezumat al principiilor de tactică. Mai întâiu se vorbeşte de tacticele elementare, adică de tactica întrebuinţată de fiecare din cele trei arme, infanterie, cavalerie şi artilerie, şi apoi de principiile tacticei generale, adică a celor trei arme reunite, aplicându-le la mai multe teme pe hartă.

Dacă, după chipul cum este alcătuit acest vade-mecum, nu trebue să ne aşteptăm a găsì într'însul lucruri originale, nu este mai puţin adevărat că autorul a ştiut să înlănţuească diferitele chestiuni şi le-a tratat în aşà chip, încât să formeze un tot omogen, lesne de înţeles, lesne de studiat şi folositor ofiţerilor.

De aceea cred că volumul ce analizarăm merită să fie distins printr'o parte a premiului Adamachi.

COMISIUNEA PREMIULUI NĂSTUREL DIN 1914
ŞI AL ASOCIAŢIUNII CRAIOVENE

ŞEDINŢA DELA 10 IANUARIE 1914.

Comisiunea îşi constitue biuroul, alegând Preşedinte pe d-l *P. Poni* şi Secretar pe d-l *Gr. Antipa*.

Comisiunea iea cunoştinţă de lista cărţilor prezentate la concursul acestor premii şi procede apoi la împărţirea lor între membri, pentru facerea rapoartelor speciale, după cum urmează:

1. La premiul Năsturel de 4.000 lei:

Bacaloglu (Maior Victor A.), Din virtuţile neamului. Bucureşti 1913.	d-lui *Gr. Crainicianu.*
Brînzău (Dr Nicolae), Pocăiţii... Cuvântări bisericeşti asupra aşà numiţilor pocăiţi (adventişti, nazarineni). Petroşani 1913	» *A. Bârseanu.*
Constantinescu (Stelian I.), Din problemele educaţiei. Studii de psihologie şi pedagogie. I. Bucureşti 1913	» *Dr. C. I. Istrati.*
Diamandy (G)., Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte. Bucureşti 1913.	» *I. Bianu.*
Dobrovici (Gh. M.), Istoricul datoriei publice a României. Bucureşti 1913	» *M. Sutzu.*
Dragomirescu (Iuliu), Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*
Enăchescu (I.), Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul. Bucureşti 1913 . .	» *P. Poni.*
Filloreanu (Al.), Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte. Bucureşti 1913	» *I. Bianu.*

Lucrarea	Raportor
Fotachi (Const.), Existenţa şi manifestarea. O nouă teorie asupra evoluţiei în univers. Bucureşti 1913.	d-lui *Dr. G. Marinescu*
Lupaşcu (Căpitan Alexandru I.), Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri. Lucrare metodică de educaţie ostăşească. A II-a ediţiune. Bucureşti 1913	» *T V. Stefanelli*
Pavelescu (George), Dimitrie Bolintineanu şi opera sa. Bucureşti 1913.	» *D. Zamfirescu.*
Păcăţian (Teodor V), Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII. Sibiiu 1913. .	» *N. Iorga*
Petrescu (Inginer Stelian), Călăuza Căilor ferate române. Publicaţiune oficială anuală. Bucureşti 1913	» *Dr. C I Istrati.*
Popa-Lisseanu (G.), Incercare de monografie asupra cetăţii Drăstorul-Silistra. Bucureşti 1913. .	» *V. Pârvan.*
Radu (Dr. Iacob), Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului. Lugoj 1913.	» *N. Iorga.*
Sbiera (Dr. Radu I.), Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate. Cernăuţi 1913.	» *A. Philippide.*
Stănescu (P.), Organizarea învăţământului rural. R.-Sărat 1913	» *Dr. C. I. Istrati.*

2. *La premiul Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public, de 1.500 lei :*

Lucrarea	Raportor
Abramescu (Niculae), Lecţiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală. Bucureşti 1913. .	d-lui *G. Ţiţeica.*
Aguletti (Th. Avr.), Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediţia IV-a. Bucureşti 1913.	» *V. Pârvan.*
» Istoria Românilor. Ediţia VIII. Bucureşti 1913.	» *N Iorga.*
Georgescu (Constantin), Geometria practică pentru şcoalele medii. Bucureşti 1913	» *G. Ţiţeica.*
Gheorghiu (Gh. Gr), Aritmetica comercială pentru clasa I-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia VI. Bucureşti 1912. . . . . » Aritmetica comercială pentru clasa II-a a	» *G. Ţiţeica*

Autor	Lucrarea	Raportor
	şcoalelor comerciale elementare şi pentru şcoalele profesionale. Ediţia V. Bucureşti 1911.	d-lui *G. Ţiţeica.*
Gheorghiu	(Gh Gh) Aritmetica comercială pentru clasa III-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia V-a. Bucureşti 1912.	
Ionaşcu	(Romulus), Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare Ediţia V. Partea I pentru clasa I. Iaşi 1911.	» *A. D. Xenopol.*
»	Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea II pentru clasa II. Iaşi 1911	
»	Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea III pentru clasa III. Iaşi 1911	
Oniţiu	(Virgil), Carte de cetire pentru clasa I a şcoalelor medii. Ediţia a doua. Brassó 1914 . .	» *I. Bogdan.*
Rădulescu	(Petre I.) şi Polixenia P. *Rădulescu*, Geografia continentelor şi a României. Ediţia III. Bucureşti 1912.	» *S. Mehedinţi.*
Sadoveanu	(M.), Ioan I. *Teodoru*, C. *Stan* şi L. *Mrejeriu*, Carte de cetire pentru clasa II urbană. Bucureşti 1913—1914.	» *A. Bârseanu.*
»	Carte de cetire pentru clasa III urbană. Bucureşti 1913—1914.	
»	Carte de cetire pentru clasa IV urbană. Bucureşti 1913—1914.	
Selăgian	(Angela n. Butean), Dr. Vasilie *Bologa* şi Dr. Emil *Precup*, Carte de cetire. Manual de învăţământ pentru clasa I şi II dela şcoale civile de fete, gimnazii ş. a. Sibiu 1913.	

ŞEDINŢA DELA 20 MAIU 1914.

Se decide a se procede la cetirea rapoartelor cari nu propun premiarea cu premiul Năsturel.

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Bacaloglu (Maior Victor A.), *Din virtuţile neamului.*

In faţa concluziunii că această lucrare merită o recunoaştere oficială din partea Academiei, d-l Preşedinte *P. Poni* o pune la vot cu propunere de premiare.

Rezultatul votului este: 4 voturi pentru, 4 contra.

— Propunerea de premiare s'a respins.

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* asupra cărţii d-lui Stelian I. Constantinescu, *Din problemele educaţiei,* a cărui concluzie este că lucrarea merită a fi distinsă, acordându-i-se o bună parte din premiul Năsturel.

Se pune la vot. Rezultatul este : 2 voturi pentru, 5 contra.

— Propunerea de premiare s'a respins.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul său despre cartea d-lui Iuliu Dragomirescu, *Ideile şi faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *P. Poni* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui I. Enăchescu, *Comerţul de cereale. Uzanţe, reguli, studii, tabele de calcul.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *I. Bianu* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Al. Filloreanu, *Pentru patrie.* Piesă originală istorică în 4 acte.

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *T. V. Stefanelli* ceteşte raportul său despre scrierea d-lui Căpitan Alexandru I. Lupaşcu, *Pentru sufletul şi inima soldaţilor noştri.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *Duiliu Zamfirescu* despre scrierea d-lui George Pavelescu, *Dimitrie Bolintineanu şi opera sa.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* despre scrierea d-lui Teodor V Păcăţian, *Cartea de aur sau Luptele politice naţionale ale Românilor de sub coroana ungară.* Volumul VII.

Concluzia este că autorul merită o încurajare.

— Se pune la vot, al cărui rezultat este : 5 voturi pentru, 5 contra

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* asupra lucrării d-lui Inginer Stelian Petrescu, *Călăuza Căilor ferate române.*

— Propunerea de nepremiare se aprobă cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* despre scrierea părintelui Dr. Iacob Radu, *Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *Al. Philippide* asupra cărţii d-lui Dr. Radu Sbiera, *Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate.*

Raportul conchide la nepremiare.

După cererea d-lui *T. V. Stefanelli* se pune la vot premiarea.

— Rezultatul este: 2 voturi pentru, 5 contra.

Se ceteşte raportul d-lui *Dr. C. I. Istrati* despre scrierea d-lui P. Stănescu, *Organizarea învăţământului rural.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se procede la cetirea rapoartelor cu concluziuni de nepremiare cu premiul *Asociaţiunii Craiovene.*

Se ceteşte raportul d-lui *G. Ţiţeica* asupra lucrării d-lui Niculae Abramescu, *Lecţiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său asupra scrierii d-lui Th. Avr. Aguletti, *Istoria antică pentru clasa I secundară.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *G Ţiţeica* despre lucrarea d-lui Gh. Gr. Gheorghiu, *Aritmetica comercială pentru clasele I, II şi III a şcoalelor comerciale elementare.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui *N. Iorga* asupra scrierii d-lui Th. Avr. Aguletti, *Istoria Românilor.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

Se ceteşte raportul d-lui S. Mehedinţi, membru corespondent, asupra cărţii d-lui Petre I. Rădulescu şi Polixenia P. Rădulescu, *Geografia continentelor şi a României.*

— Propunerea de nepremiare se admite cu unanimitate.

ŞEDINŢA DELA 24 MAIU 1914

Se alege Preşedinte d-l *A. Naum* în absenţa d-lui Preşedinte *P. Poni.*

D-l *V. Pârvan* ceteşte raportul său despre cartea d-lui G. Popa-Liseanu, *Incercare de monografie asupra cetăţii Drâstorul-Silistra.*

Raportorul zice că această carte «ar merită o încurajare din partea noastră, cu atât mai mult, cu cât autorul ei e unul dintre puţinii profesori se-

cundari, cari pot privì în urma lor asupra unei rodnice activități literare de caracter științific-popularizator și didactic.»

Propunerea de premiare se pune la vot, al cărui rezultat este: 3 pentru, 4 contra și deci s'a respins.

Se cetește raportul d-lui *M. Sutzu* despre cartea d-lui G. Dobrovici, *Istoricul datoriei publice a României.*

Propunerea de premiare a raportorului se pune la vot și se respinge cu unanimitate.

D-l *I. Bianu* ceteste raportul său despre *Chemarea codrului* de G. Diamandy, propunând acordarea premiului.

După discuțiunea, la care ieau parte d-nii *V. Pârvan* și *N. Iorga*, propunerea de premiare se pune la vot, al cărui rezultat este : 1 pentru, 6 contra. — Propunerea s'a respins.

Se cetește raportul d-lui *A. D. Xenopol* asupra scrierii d-lui C. Fotache, *Existența și manifestarea.*

— Concluzia raportului de a se da premiul se pune la vot și se respinge cu unanimitate.

Se cetește raportul d-lui *A. Bârseanu* asupra scrierii *Pocăiții* de Dr. Nicolae Brînzău.

— Concluziunea raportului de a nu se acordà premiul se admite cu unanimitate.

In urma deciziunilor luate, nici una din cărțile prezentate neîntrunind majoritatea cerută pentru a fi premiată, urmează ca valoarea premiului să se capitalizeze.

Pentru premiul Asociațiunii Craiovene se cetesc următoarele rapoarte :

1) cu concluziune de nepremiare:

D-l *A. Bârseanu:* Romulus Ionașcu, *Lecturi comerciale pentru școalele comerciale superioare,* părțile I, II, III

— Concluziunea de nepremiare se aprobă cu unanimitate.

2) cu concluziuni de premiare :

D-l *A. Bârseanu:* M. Sadoveanu, Ioan I. Teodoru și alții, *Carte de cetire* pentru clasele II, III și IV urbane;

D-l *G. Țițeica:* C. Georgescu, *Geometria practică pentru școalele medii ;*

D-l *I. Bogdan:* Virgil Onițiu, *Carte de cetire pentru clasa I a școalelor medii* (românești din Ungaria);

D-l *I. Bianu:* Angela Selăgian, Dr. V. Bologa și Dr. E. Precup : *Carte de cetire pentru clasele I și II dela școalele civile de fete* (românești din Ungaria).

— Se pune la vot propunerea de premiare a acestei din urmă cărți, căreia se acordă premiul cu unanimitate.

Premiul Năsturel.

Maior Victor A. Bacaloglu, *Din virtuțile neamului.* București 1913.—*Raport de* **V. Pârvan.**

Acest volum, aprobat cu laudă de Marele Stat Major al Armatei, cuprinde optsprezece articole și povestiri, cele mai multe în formă de mici nuvele, tratând teme ostășești, cu tendința de a deșteptà și întărì avântul spre jertfa propriei vieți pentru apărarea patriei și dinastiei și pentru libertatea națională a tuturor Românilor. Intr'un stil entuziast, vibrând de energie bărbătească și totuș duios adesea până la lacrămi, într'un vălmășag de vorbe tari, colorate, blânde ori brutale, alese ori banale, găsite din instinct și neprelucrate de artă, câte odată sfărmând prin nepotrivirea lor rustică înalte valori poetice, se încheagă gânduri nobile de luptă pentru țară, de jertfă pentru mărirea neamului, de nimicnicie a tuturor celor omenești în fața datoriei celei mari a răsboiului, de îmbărbătare pentru cei nehotărîți, de aspră dojană și de pilduire crudă pentru cei netrebnici. Iată câtevà din aceste gânduri presărate printre înseși rosturile povestirilor: P. 20: «Sunt sentimente inalte cari fac pe soldat mare—acea răbdare caracteristică omului conștient de datoria lui». P. 29:—«Aveà de citit, taică,.. știi... el e mai învățat ca noi și n'are totdeauna timpul liber, încercă să-l scuze frate-său.—Invățat!... Nu e asta învățătură... Cine n'are în suflet dragostea de țară, patriotism și credință, nu valorează nici o lăscae...» P. 66: «... și sergentul lui Alecsandri primià onorul destinat celor mari, căci nu e om mai mare decât acela care făcându-și datoria se sacrifică pentru Patrie și Rege!» P. 85: «Un om care dezertează dela menirea lui .și mai ales când e soldat, săvârșește cea mai grozavă crimă și faptul în sine nu găsește scuză nici în dragostea mamei, nici a femeei iubite.» P. 95: «pe jertfele celor căzuți în răsboiu generațiile viitoare își clădesc mărirea Patriei și a Neamului», etc. Dimpotrivă fraze ca aceasta (p. 21): «de morții din răsboiu nimeni nu se mai îngrijește, căci doar ai pământului sunt și acì ca și acolo—o groapă mare, toți la un loc, var pe deasupra și tăcerea veșniciei» nu pot decât strică scopurile cărții, deșteptând gânduri pe cât de dureroase pe atâta de zadarnice. De asemenea la p. 33: «balcoanele garnisite de femei», apoi în ge-

neral stilizarea puțin cam brutală și comună a bucății dela p. 47 și urm.: «Drama din Balcani», etc. ar trebuì fundamental revizuite.

Pentru avântul ei nobil, pentru talentul evident cu care e scrisă, pentru folosul ce aduce tinerimii din școale și din oaste, cartea d-lui Maior Bacaloglu, cu toate lipsurile ei, ar merità o recunoaștere oficială din partea Academiei Române.

Dr. Nicolae Brînzău, *Pocăiții.. Cuvântări bisericești asupra așà numiților pocăiți (adventiști, nazarineni).* Petroșani 1913. — *Raport de* **A. Bârseanu.**

Cartea aceasta cuprinde 14 predici îndreptate în potriva Pocăiților sau Adventiștilor, o sectă religioasă, care a început a pătrunde tot mai mult la Românii din Ardeal, Banat și Țara Ungurească.

După o introducere, în care se vorbește despre ereziile din biserica creștină în genere, se tratează despre Descoperirea dumnezeească prin Sfânta Scriptură și prin Tradițiune sau Predanie, apoi despre Biserică, ca societate a creștinilor, instituită de însuș Mântuitorul Hristos, despre episcopi și preoți, ca urmași ai Apostolilor, despre cele 7 Taine ale Bisericii noastre creștine; despre Slujbele din Biserica noastră (rugăciuni, cântări și cetiri), despre cinstirea Prea-curatei Fecioare Maria, a Ingerilor și a Sfinților, despre lucrurile sfinte, folosite în biserică, despre lăcașurile dumnezeești, sărbători și posturi, despre vieața creștinului adevărat și despre pocăință. In sfârșit se face un istoric al sectei Pocăiților, începându-se expunerea cu reforma lui Martin Luther, care, cum se exprimă autorul, «a început a învățà altcum pe oameni, adunând toate greșelile ereticilor de până acì».

Ca adaus la cele 14 cuvântări, autorul dă o mărturisire a credinței Baptiștilor, prezentată în a. 1905 Ministrului ungar de Culte, cu reflexiuni la abaterile dela învățătura Bisericii noastre; iar la sfârșit de tot un indice al pasajelor din Biblie, cari se pot referì la învățătura Pocăiților.

Prin citate din Sf. Scriptură și din Sf. Părinți, prin rezonamente și prin exemple luate din vieața practică, autorul caută să arăte «rătăcirile» Baptiștilor pe cari-i numește «apostoli mincinoși», și să dovedească adevărul învățăturilor Bisericii noastre, despre care vorbește astfel (pag. 37):

«*Să ne cunoaștem,* să considerăm de cea mai mare norocire a

noastră că ne a dat Dumnezeu să ne ţinem de biserica sa cea adevărată şi să vrem mai bine moartea, decât a ne lepădà de ea! In ea au crescut moşi-strămoşii noştri, în ea au trăit neamurile trecute, ea le-a fost maică, ocrotitoare, ajutătoare în necazuri, mângăetoare în suferinţe. Ea ne-a ascultat plângerile, ea ne-a şters lacrămile. Tot ce e în lume bun, frumos, cunoştinţă şi învăţătură, bună stare şi lumină, dela sf. biserică este. Şi noi, Românii, ce am fi, dacă nu am fi avut biserica noastră? De câte ori nu ne-ar fi contopit potopul străinilor, vitregia vremurilor, dacă nu am fi avut acel loc de scăpare! Pentru aceea să iubim biserica din tot cugetul nostru şi din toată inima noastră şi din toată vârtutea noastră!»

Bun cunoscător al Sf. Scripturi şi al celorlalte scrieri bisericeşti, autorul argumentează destul de logic şi apără cu căldură şi cu destulă putere punctul său de vedere, de care pare convins. Mai puţin succese mi s'au părut punctele: Obiecţiuni în contra tradiţiunii (pag. 21-29), Episcopii şi preoţii (pag. 38—48) şi Cinstea (cinstirea) Preacuratei Fecioare Maria, a îngerilor şi a Sfinţilor (pag. 104—117). —O interpretare cu totul silită se dă la pag. 49 frumoasei pilde a Mântuitorului Hristos: «Samarineanul milostiv», în care acest clasic exemplu al iubirii deaproapelui este tâlmăcit astfel: «Pilda aceasta spusă de D-l Hristos (Luca 10, 25—37) închipueşte, iubiţi creştini, trecutul neamului omenesc. Ierusalemul, oraşul păcii, *însamnă* starea fericită a strămoşilor noştri din raiul pământesc, cu care neîndestulindu-*să* oamenii, au căzut între tâlhari, adecă în păcat»... Şi aşà mai departe.

Tonul polemiei sale este destul de calm, deşì se pare că oratorul a avut scop mai mult să ferească turma sa cuvântătoare de adimenirile Pocăiţilor decât să-i facă pe aceştia a se întoarce în sânul Bisericii dreptcredincioase. Numai arareori se lasă răpit de focul devotamentului său pentru cauza pe care o apără, numind abaterile dela adevărata credinţă creştină: «erezii sau *greşeli de afurisită pomenire*» (pag. 6) şi apostrofându-i pe aderenţii sectei celei nouă, ce începe a străbate între Români, cu epitetele: «rătăciţi», «vântură-ţară», «Apostoli rătăciţi şi mincinoşi», «şerpi veninoşi», «nemernicii de Pocăiţi», «făţarnicii de Pocăiţi», sau afirmând despre dânşii: «Mai mari păcătoşi, ca pocăiţii, nu sunt pe lume» (pag. 144), şi «Tot ce e la Pocăiţi... e bun luat dela noi; tot ce e născocit de ei, e neadevărat» (pag. 146), sau: «ce e bun, e luat dela noi; ce e al lor, e tot rău» (pag. 204).—In câtevà locuri se foloseşte şi ironia («dacă Pocăiţii vreau să facă întocmai (ca Hristos)

n'au decât să meargă la Iordan toți—*pot și rămâneà acolo*—și să nu se boteze în altă apă»; sau: «astfel s'au sculat, iubiți creștini, pe urma reformației lui Luter, o mulțime de proroci, ale căror *vrednice porodițe* sunt pocăiții de azi!», ba nu se disprețuește nici chiar anecdota (ca d. e. la pag. 143 și 144 povestea cu Țiganul, «carele fusese pocăit și apoi s'a lăsat de ei», citată din lucrarea «Nazarenismul»).

Limbajul celor 14 cuvântări bisericești, menite să influențeze asupra tuturor straturilor poporului, este — cum erà și natural — poporal și, în genere, ușor de înteles. Voind însă să se apropie cât se poate de mult de înțelegerea păturilor de jos și, de altă parte, nefiind familiarizat în deajuns cu limba literară românească, oratorul folosește adeseori cuvinte și expresiuni dialectale, precum și construcții, cari în Ardeal se aud din când în când, în urma contactului cu străinii, dar cari nu-și au locul într'o scriere literară.

Astfel dintre *provincialisme* însemnez: «cea *dintâie* vestire a lui» (pag. 3), *voauă* (pag. 4, etc.), *mărturisască* (pag. 11), «ce este Scriptura, cari *îs* părțile *aceleia*» (ei; pag. 13), «să le *fie* dat porunca să scrie (pag. 15), «le-o predicat» (p. 17), *procatării* (advocații; p. 21), *tocacii* (țesătorii; p. 21), *peceturi* (peceți; p. 21), *însamnă* (p. 26), *aieverea* (aievea; p. 28), *căsile* (casele; p. 31, etc.), *păzască* (p. 34), *deloc* (îndată; p. 35, etc.). «Și cu aceasta biserica lui Hristos, *la fel și formă*, a fost întemeiată» (în toată forma; p. 35), «prin punerea *mânurilor*» (mânilor; p. 35), *preoțască* (p. 39), *amăjască* (amăgească; p. 47, etc.), toți să *fie* mers» (p. 59), *farbele* (colorile; p. 121), *șorof* (șirof; p. 123), *glăji* (sticle; 123), «pentru acea-s vrednice de cinste» (p. 125). „*Oare cumva* vreme sfântă e la noi și vremea sf. post» (p. 131), «se apucă ori se lasă omul de *ceva* lucru» (oarecare, vreun lucru; p. 138), «să nu rămână (muierea) cu *ceva* sminteală» (p. 139), nu se *îmbeată*; p. 142), «*or* rătăcì și *or* fi rătăcit atâta vreme» (p. 151), *atâța* oameni (p. 151), *tistorii* (autorități mai mari; p. 154), „*a devinit greoane*" (a rămas grea; p. 155), «le-a cerut să-și dee în scris toate *ponturile* (punctele), *cum-că ce cred ei*" (p. 159).

Expresiuni și fraze necorecte: «împărăția ceriului, pe care a adus-o oamenilor pocăiți, curățiți de păcatele *sale*» (pag. 3); «în *cele următoare o mie de ani*» (pag. 6); *în culoarea* și sub scutul Sf. Scripturi» (pag. 9 și 20); «Dacă vorbim cu pocăiți, adesea ne pun în uimire cu cunoștințele lor din Sf. Scriptură; unele cărți ale ei le știu aproape de rost, *aceea* o cetesc cu evlavie acasă și

la adunările lor» (pag. 9); « a trebuit să ne facă *în ceva chip cunoscut* ființa sa» (pag. 10); «Acestea toate ni le-a făcut nouă D-zeu cunoscute *în mod peste fire*» (p. 10); «după *umblarea* lui H. pe pământ» (pag. 12); «Evangheliile le cinstim și noi prin aceea, că cartea *acelora* o sărutăm» (pag. 13); «câte o știre primită *ori de răspuns* au dat anză la cărțile Sf. Apostoli» (pag. 17); «*nu putem destul mirà îndârgirea* și orbia acelor rătăciți» (în loc de: «nu ne putem mirà îndestul de îndârjirea,» etc. (pag. 17); «toată silința numai *într'acolo* și-a dat-o»; (pag. 21); «toți o prepun (probabil: propun), o sfârtică (seraca Sf. Scriptură!), *o învață altora*, înainte de a o învățà ei» (pag. 21); «la Sf. Scriptură toți *își fac drept* (în loc de: se simt îndreptățiți) să o tâlcuească, să o înțeleagă care cum vrea și așà *să aducă* (în loc de: să scoată) din ea lucruri...» etc. (pag. 22); «femeia păcătoasă vreau să o omoar*ă*» (în loc de: pe femeia; (pag. 24); «biserica înseamnă **pe** toți oamenii aceia, cari țin o credință» (pag. 31; aici nu are loc *pe*); cu toate că D-l Hristos *toate a învățat Apostolilor*» (pag. 34); «*Să ne cunoaștem* de cea mai mare norocire a noastră» (pag. 37); «totuș la câți crai și împărați li s'a întâmplat în viața lor, de căzând din cinstea *sa*, au ajuns în stare mai rea decât a robilor» (pag. 39); «Vedem, că D-l Hristos *nu toți credincioșii săi* i-a făcut la feliu» (pag. 43); «se adunà poporul și *pe care-l aflà de bine*, îi încredință să slujească cele sfinte» (p. 43, în loc de: căruia aflà de bine); «*Cumcă* pentru ce slujbă s'au făcut diaconii, se vede din Sf. Scriptură» (p. 46); «Acestea (tainele) sunt niște lucruri din afară și cuvinte, *cărora* e împreunată vărsarea darului dumnezeesc» (p. 52); «ceriul și pământul *îl* grijește (D-zeu), precum *îl* stăpânește» (p. 60); «nu ne întărim însă numai prin taina a doua,» (p. 61; în loc de: decât numai); «trebue, ca ei (preoții) mai întâi» *se* cunoască *acelea* (păcatele), căci numai așà le pot iertà» (p. 65; în loc de: să le cunoască); «Vedem, că D-l H. s'a pus cu învățăceii săi la cina cea de pe urmă, ca să o petreacă *încă acea* cu ei» (p. 74); «*oare* când vezi că cineva dă foc la casa vecinului său» (p. 79; corect: ori când vezi); «faci bine *la altul* (altuia) prin aceea» (p. 79); «căci poate fi jertfă și fără a se îndreptà *întru* (spre) bine altuia» (p. 79); «ca *prin acea că ne lipsim* de anumite lucruri și le nimicim, să lăudăm pe D-zeu» (p. 80; în loc de: lipsindu-ne); «ci se vede, că de o taină a D-lui H. e vorba, *a căror* putere erà la preoți» (p. 94); «s'au vindecat oamenii de neputințele *sale*» (p. 94); «Mai departe se binecuvântă, cu rugăciune, ca-

sele și oamenii și locurile, cari *se supără* de duhuri rele» (p. 97); «stâlparii sau *ramurii* verzi» (p. 97) ; «cea dintâie rugăciune *ne-a învățat-o* însuș D-l Hristos» (p. 100); «această nebunie vreu *să o vă arăt»* (p. 104); «*cum ar fi naşterea crezut lui Hristos* dela Spiritul sfânt?» (pag. 109); în loc de: cum ar fi crezut nașterea lui H. ? — de cumvà nu e vreo greșeală de tipar; «Dacă cetim în o carte despre lupta dela Plevna, ori despre luptele de acum cu Turcii, pricepem noi *cum a fost acea*» (p. 121); «biruință mare *peste* vrăjmași» (p. 130); «ca un pom mare cu *atâța* ramuri» (p. 133); «*să o învrednicim* (vieața veșnică) prin viață creștinească» (p. 135); «*Pe urma* acestor porunci să fie viața ta, iubite creștine, plăcută lui D-zeu» (p. 137); «părinții *să-și afle o bucurie* întru a-i învăță (pe prunci) rugăciunile» (p. 139); «*lipsește* să vă spun acum, iubiților» (p. 141; în loc de : mai rămâne); *Aceasta* (beția și curvia) sunt cele 2 lucruri, cari mai mulți oameni bagă în iad» (p. 140); «Bine, cunoaștem aceasta; dar *să ne facem pocăiți*, adecă *să ne lăpădăm de legea noastră,* atunci nu vom mai păcătui?» (p. 142 ; în loc de: dacă ne-am face pocăiți... dacă ne-am lepădà de legea noastră); «Numai după 15 (sute de) ani dela începutul creștinătății s'au născut acele rătăciri mari» (p. 149; aici însă, evident, este o greșeală de tipar).

Propozițiuni neclare și rău stilizate: «Dacă, precum chiar în zilele noastre pocăiții ori să zicem socialiștii nu cu cărți și gazete caută să câștige oameni pentru învățăturile lor, ci cu graiul viu; merg între ei și atâta le vorbesc, până îi ademenesc: cu cât mai vârtos în acel timp vechiu, când puțini știau carte, nici tipar nu erà, nici cărți ca ale noastre și gazete» (p. 15). «Pe lângă cele ce s'au spus din Sf. Scriptură în contra Tradițiunii, fost-au alții, cari după gândirea omului cu mintea sănătoasă au aflat, că nu poate să fie și alt izvor de credință, decât Tradițiunea» (p. 28). «Indoeli și rătăciri nu sunt pentru Tradițiune, ci sunt la aceia, cari nu cunosc Tradițiunea, cari numai în Scriptură cred, aceia se impart în atâtea păreri câte capete, și se fac sute de legi» (p. 29). «Ce ne mai rămâne de înțeles mai vârtos, decât aceea, că acest așezământ al lui D-zeu (biserica) trebue să-l cinstim, mai presus de toate» (p. 37). «Poți crede aceasta despre bunul nostru Mântuitor ? ne voit să ne ducă în rătăcire *să închinăm* la idoli, cum ar fi, dacă nu e adevărată, închinarea noastră *către* s. Impărtășanie ? (p. 74).

Dar aceste neclarități pot proveni și din numeroasele greșeli de tipar ce s'au strecurat în cartea, despre care e vorba.

O propoziție de rău gust este cea dela pag 73: «Nu credeți, că veți mâncà trupul meu așà, *cum se mănâncă carnea după om mort.*»

Cu un cuvânt: cuvântările bisericești ale părintelui Dr. Nicolae Brînzău merită toată lauda pentru căldura, cu care se apără într'însele credința Bisericii strămoșești, — nu însă și premiul Năsturel de 4.000 lei, la care au fost prezentate.

Stelian I. Constantinescu, *Din problemele educației. Studii de psihologie și pedagogie.* București 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Lucrarea d-lui Constantinescu atinge una din chestiunile cele mai importante și anume, modul cum trebue organizată cu deosebire școala primară, care este prima instituțiune culturală cu care se întâlnește orice copil, la începutul carierei sale scolastice, și cu care ar trebuì să facă cunoștință toți copiii, pentru a nu rămâneà cetățeni fără cele mai elementare cunoștințe didactice necesare în vieață.

Toată lucrarea aceasta, pe care am cetit-o cu anumită atențiune și care poate să aibă unele părți prea desvoltate față cu altele, este totuș o lucrare de mare merit, născută din o adâncă convingere și scrisă cu căldură și în așà mod, încât convinge cu ușurință, lămurind multe chestiuni importante, dar asupra cărora se trece cu ușurință de regulă de către părinți, profesori și legiuitori.

Toată lucrarea se resimte de această părere pe care o găsim la pag. 8:

«*O ură ascunsă trăește între amândoi. Copilul disprețuește pe acel care îi cere peste ce poate el da; profesorul vede un leneș, o stârpitură în nenorocitul care cade învins în această luptă pentru știință.*»

Și cu deosebire de următoarea părere, de la pag. 21, care este atât de adevărată, dar de care din nenorocire se ține așà de puțin seamă și în familie și în diferitele ramuri ale învățământului:

«*Să fim conducători copiilor, dar să nu căutăm nicidecum a le turnà mintea în anumite calapoade născocite de noi.* **Să nu le omorîm de mici inițiativa, căci de ea vor aveà mai multă nevoie pe lume decât de orice.**»

Iată de ce aș dorì ca această lucrare să nu lipsească cu deosebire de pe masa oricărui membru al învățământului, convins fiind că prin numeroasele exemple aduse în ea, prin modul cum

faptele și ideile sunt prezentate și prin adevărurile ce conține și concluziunile sănătoase la care ajunge, va servì mai mult pentru a schimbà atmosfera din școalele noastre actuale, a îndulcì raporturile dintre învățător și elev și a face ca școalele noastre să dea rezultate mai bune, iar societatea să aibă oameni mai destoinici, căci cu adevărat ceeace se spune la pag 53 ne lipsește:

...... «*educația și exercițiul voinței și prin urmare al caracterului, deși e recunoscut de toată lumea că omul fără voință și fără energie nu poate fi întru nimic folositor, nici sieși, nici societății.*»

Se ocupă pe larg de toate problemele educațiunii copilului mic și arată regulat modul ce trebue să-l urmăm, în familie sau în școală, pentru a insuflà încredere în propriile forțe ale copilului și a-l face astfel să năzuească tot mai mult în deplina îndeplinire a datoriilor sale.

Cât de mult ar trebuì răspândită următoarea părere dela pag. 90, așà de puțin cunoscută de mulți părinți și din care cauză sunt așà de mulți mici martiri, în familiile fără bună pregătire a părinților, făuritoare de copii cari adesea toată vieața poartă în ei răul unei educațiuni greșite:

«*Nici odată părinții să nu arate violență și furie și nici pedepsele să nu fie prea dese, deoarece copilul se deprinde cu ele ca și cu o doctorie amară.*»

Intr'un capitol special dovedește de altfel cu ușurință, față cu cele ce se petrec, că·

«*Instrucția de azi e o curată inchiziție a copilăriei*», încât cu drept cuvânt spune la pag. 118:

«*Pot să afirm cu cea mai deplină siguranță, că dela copilul nici unei nații nu se cere atât ca dela micul român și romăncă.*»

Intr'un alt capitol arată cum va fi școala viitorului, capitol care ar trebuì să fie cetit și bine asimilat de către învățătorii și institutorii noștri și termină cu un studiu important : *Psihologia experimentală aplicată la pedagogie*; *pedagogia modernă și noile reforme școlare.*

Găsește ocaziunea a arătà pe larg lucrările lui Vaschide, alăturea cu ale altora, în această direcțiune.

Și termină cu această constatare:

«*Un adevăr din ce în ce mai mult se impune pe tărâmul cunoștințelor noastre, fie ele estetice, filozofice ori economice, și*

anume: că numai condițiile biologice dictează, determină totul. Incetul cu încetul, cu tot disprețul psihologiei clasice și ignoranța clasică a pedagogilor, psihologia experimentală și-a croit un drum temeinic în familia mare a științelor biologice, și aceasta grație numai cercetărilor duse cu atâta trudă și râvnă în liniștea laboratoriilor.»

Lucrarea d-lui Stelian Constantinescu este o lucrare de valoare prin modul cum este scrisă și de o utilitate excepțional de mare pentru momentul în care ea a luat lumină.

Literatura noastră aveà lipsă de o astfel de lucrare și este o fericire că golul a fost îndeplinit de un convins pedagog ales și om în curent cu filozofia și cu partea ei cea mai precisă, acea bazată pe studiul psihologiei.

Ministerul Instrucțiunii publice ar aveà căderea, prin Casa Școalelor, de a face ca această importantă lucrare să nu lipsească din nici o bibliotecă a școalelor sale și să caute să o răspândească cât mai mult printre diferitele ramuri ale membrilor învățământului, dându-se și ca premiu absolvenților școalelor normale.

Academia față cu valoarea literară și științifică a lucrării, față cu serviciul mare ce este menită a-l aduce societății noastre, prin o educațiune rațională și înălțătoare, cred că va binevoì a o distinge, acordându-i o bună parte din premiul Năsturel.

G. **Diamandy**, *Chemarea codrului. Poveste vitejească în 3 acte*. București 1913.— *Raport de* **I. Bianu.**

Teatrul atrage cu putere magnetică de câțivà ani pe acel temperament adânc artistic și nedisciplinabil, care este d-l Diamandy. După predilecțiile din tinerețe pentru etnografie, d-l Diamandy s'a dat cu totul politicei, fără să găsească într'însa nici mulțumirile căutate, nici terenul de activitate în care să se cheltuească toate energiile sale cam sburdalnice. Arta cu libertățile ei nedisciplinate l-a ispitit. A reprezentat și a publicat două scrieri dramatice: «Tot înainte» și «Bestia», amândouă drame în patru acte. Focul rampei a cam ars aceste întâi lucrări, dar aceasta nu a intimidat pe autorul lor, care a scris înainte și, pe dosul copertei dela «Chemarea Codrului», vestește că are gata în manuscris încă o dramă, două comedii în câte trei acte și niște farse—în total 13 acte. Aceasta este o producție dramatică bogată. Iar acuma în urmă, la sfârșitul lui Martie, scriitorului i-a fost încredințată direcția generală a teatrelor.

«Povestea Codrului» nu este nici dramă, nici comedie; autorul însuş o numeşte «poveste vitejească» şi arată că trebue «să fie jucată ca o comedie eroică». Este un fel de feerie fără versuri şi fără muzică, care pune înaintea privitorului vieaţa Moldovei — cum şi-o închipueşte autorul — din vremile simple şi tari din întâia jumătate a secolului XVI, pe când văzduhul erà încă plin de măreţia lui Ştefan Vodă, pe când Petru Vodă Rareş erà dus în Ardeal.

Ne trec pe dinainte boieri mari cu vorbă simplă şi aspră, dar cu mâna grea şi grabnic aplecată spre mânerul paloşului ; un furtunos tânăr fiu de domn, «os domnesc», cum îşi zice prea des el însuş; Doamna Maria din Rădeana şi câtevà jupânese (soţii de boieri) înjurul ei; o tânără grofină unguroaică trimeasă din Ardeal de Petru Vodă, ca să o mărite pentru combinaţii politice cu măria sa Ioniţă, «os domnesc». Toată această lume duce vieaţă de curte domnească pe valea Trotuşului în curtea domnească dela Rădeana, cu joc de zaruri şi de halca, cu vânători la urşi şi cerbi. In mijlocul lor apar îmbrăcaţi în sdrenţe de lotri de codru trei frati tineri — o fată şi doi băieţi, — prinşi la vânat în codrii domneşti de pe Trotuş. Lotrii sunt ciudaţi, căci se pretind boieri mari şi se descoperă că sunt fiii lui Pan Dumitraşcu Frânge-gât, mare şi vestit boier dela Soveja. Tatăl lor fusese ucis de niste hoţomani de Unguri, iar copiii au rămas în grija pădurarului Năsăilă, veche slugă credincioasă a casei. Vieaţa orfanilor, băieţi şi fată, se petreceà în codrii cu vânători de fiare. Când s'a lămurit cine sunt şi ai cui sunt, s'a văzut că sunt înrudiţi deaproape cu Vornicul Iordache Vreme-rea dela Căiuţi şi veri cu Ioniţă «os domnesc».

Ancuţa, orfana lui Frânge-gât, erà sălbatecă rău şi îndrăsneaţă peste toate măsurile. Ioniţă «os domnesc», verişorul ei, este ameţit de ea, lasă pentru dânsa pe o tânără jupâniţă dela curte, nici nu vrea să mai audă de grofina trimeasă de Petru Vodă de peste munte. Dragostea leagă puternic pe strălucitul puiu domnesc de sălbateca Anca.

O năvală de Tătari vine să prade curtea dela Rădeana, unde fiul Hanului fusese cu puţini ani înainte ucis de Moldoveni, ţintuindu-i cu cuie turbanul pe cap. Boierii erau duşi la jocul vitejesc de halca mai sus pe valea Trotuşului ; Tătarii găsesc curtea aproape nepăzită ; Ioniţă, Anca şi câţivà slujitori sunt repede biruiţi ; Ioniţă rănit rău şi prins ; Ancuţa este asemenea prinsă cu toporul. Mârzacul voeşte să taie capul lui Ioniţă; Ancuţa sare să-l scape şi dă Tătarului tot, ca să scape vieaţa iubitului. Boierii află

de năvala Tătarilor, aleargă la curte, ucid și alungă pe Tătari. Anca a rămas mai rău decât moartă. Doamnă, călugărul curții și toți ceilalți o cred nevrednică de a mai fi mireasa lui Ioniță. In el însă biruește dragostea—trece peste datine și legi și merge cu Ana la codru, care-i cheamă la vieața vitejească, de unde ieșise Anca și fusese adusă la «curțile cu minciunile».

La cetire și pe scenă această scriere a avut și are succes nu atât pentru calitățile ei dramatice, cât pentru tăria spiritului în care este închegată, pentru vorba verde și curată în care se rostesc persoanele, pentru evocarea vie și colorată a vremilor de mare energie din trecutul Moldovei, de când nu începuse încă «scăderea», despre care cu jale vorbește cronicarul pe la mijlocul secolului XVII. Vitejia codrului, luptele cu urșii și cu Tătarii farmecă pe toți, tineri și bătrâni. Cum le este purtarea, așà le este și vorba—aspră, simplă și tare. Pentru aceea publicul aplaudă, și asta este semn bun în vremurile de astăzi.

Pentru aceste calități și pentru aceste efecte propun ca scrierea aceasta să fie cinstită cu premiul Năsturel, la care concurează.

Gh. M. Dobrovici, *Istoricul datoriei publice a României.* București 1913.—*Raport de* **M. C. Sutzu.**

Obiectul principal al lucrării d-lui Dobrovici este studiul originilor datoriei noastre publice și urmărirea creșterii ei uimitoare.

Autorul nu se mulțumește numai cu aceasta, el cercetează cauzele cari au necesitat atâtea împrumuturi succesive, ridicând la peste un miliard și jumătate datoria noastră de Stat.

Un mic studiu istoric despre starea datoriilor principatelor Valahiei și Moldovei înainte de Unire servește ca introducțiune.

Deschiderea erei moderne a României prin contopirea ambelor principate este însă adevăratul punct de plecare al lucrării.

Creditul Statului se stabilește atunci și încrederea crește proporțional cu întărirea noastră.

Accesul piețelor străine se deschide pentru noi și ne permite să indroducem în țară capitalurile necesare pentru organizarea noastră și punerea în valoare a bogățiilor naturale.

D-l Dobrovici studiază aparte fiecare împrumut, el reproduce textul convențiunilor de realizare și ne dă seamă de motivele cari au îndemnat guvernul să recurgă la acest împrumut.

Uneori merge chiar mai departe și rezumă în trăsurile lor prin-

cipale desbaterile Camerelor Legiuitoare cari au votat împrumutul.

Autorul este în mod vădit îngrijat de a dovedì că sumele enorme cheltuite au fost întrebuințate în mod util și că, ca contraparte a împrumuturilor, avem astăzi rețelele noastre de căi ferate, fortificațiile și celelalte armamente, etc.

In mod global lucrul este evident, ni se pare însă probabil că o analiză mai amănunțită a materiei ar dovedì că unele lucrări pripite sau executate fără un studiu prealabil suficient ne-au costat foarte scump.

Opera d-lui Dobrovici ar fi fost mai completă, dacă ar fi aruncat măcar o privire asupra izvoarelor cari alimentează astăzi bugetul nostru de venituri, fiindcă numai prin desvoltarea acestor izvoare, paralel cu creșterea cheltuelilor, tezaurul nostru a putut suportà povara unei datorii publice atât de ridicate.

Comerțul, industria națională, exploatările petrolifere și altele prin avântul lor, aù contribuit de sigur la înflorirea avuției noastre.

Agricultura însă a rămas, ca și în trecut, izvorul cel mai mare și nesecat al bogăției României.

In decurs de cincizeci de ani toate paraginele și cea mai mare parte a pășunilor s'au transformat în ogoare roditoare. Trebuià deci să recunoaștem că numai o perfectă inconștiență istorică a făcut pe unii publiciști să vază vreo asemănare între regimul care a permis atâtea progrese și acela al latifundiilor romane din epoca decadenței imperiale, care din contră a transformat în paragine câmpiile fertile ale Italiei.

Aceste mici critici nu micșorează de fel valoarea cărții d-lui Dobrovici. Vă recomand deci pentru premiare această operă de statistică financiară conștiințioasă și utilă.

Iuliu Dragomirescu, *Ideile și faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu. Partea I. 1836—1863*. București 1913.—*Raport de* **I. Bianu.**

Broșura cuprinde sub titlul: «Precursorii» (pag. 6—15) o schiță despre geneologia familiei Hasdeu; urmează (pag. 16—25) «copilăria»; se încheie (pag. 26—40) cu vieața lui Hasdeu «în Moldova».

Broșura are câtevà ilustrații și portrete; d-l Iuliu Dragomirescu își pune și propriul său portret între ale răposatului învățat.

Hasdeu a deschis drumuri nouă în studiile istoriografice și filologice la noi. D-lui Dragomirescu îi lipsește pregătirea necesară spre a puteà expune în mod luminos activitatea lui Hasdeu pe

aceste terenuri. Scrierea d-sale nu are nici o calitate, care să o recomande spre a fi premiată de Academie.

I. Enăchescu, *Comerțul de cereale Uzanțe, reguli, studii, tabele de calcul.* București 1913 —*Raport de* **P. Poni.**

D-l Enăchescu expune în lucrarea sa tot ce interesează comerțul de cereale.

In prima parte descrie diferitele forme ale împrumuturilor, studiind succesiv cambiile, cecul, împrumuturile pe gaj, contul curent, împrumuturile pentru sământă, împrumuturile prin subrogație și acele asupra cerealelor depozitate. Aceste diferite forme de împrumuturi sunt însoțite de formularele uzitate, precum și de taxele de timbru și înregistrare; capitolul se termină cu scurte noțiuni asupra dobânzii, scontului, dobânzii compuse și amortismentului.

In partea a doua, autorul se ocupă cu comerțul interior al cerealelor. El publică în întregime regulamentele uzurilor din porturile Brăila, Constanța și Anvers, precum și legea Camerelor arbitrare și de conciliațiune; arată apoi manipulațiunile și operațiunile ce se efectuează în docuri și dă taxele de îmmagazinare și manipulare. In privința transportului găsim tarifele căilor ferate și acele ale asigurărilor fluviale.

In partea ultimă, autorul se ocupă cu comerțul exterior. Aici găsim un regulament suplementar asupra condițiilor de vânzare și detalii asupra contractului de navlu, asupra armamentelor maritime, precum și asupra diverselor forme de vânzare. In sfârșit, pentru fiecare țară, d-l Enăchescu ne dă tabele de transformare a monetelor și măsurilor în monete și măsuri românești.

Cartea d-lui Enăchescu este scrisă în mod concis, însă clar. Ea este foarte utilă pentru agricultorii și comercianții noștri de cereale. Dacă ar fi fost prezentată la un premiu divizibil, aș fi recomandat-o spre premiare. Nu pot însă să o consider ca cea mai bună carte scrisă în românește, pentru a i se da premiul Năsturel.

Al. Filloreanu, *Pentru patrie. Piesă originală istorică în 4 acte.* București 1913. — *Raport de* **I. Bianu.**

Titlu lung, peste toate obiceiurile, iar volumul, deși numai de 81 pagine, cuprinde — pe lângă cele arătate în titlu — și alte scrieri

în proză și în versuri — toate pătrunse de acelaș simțimânt patriotic. Patriotismul tânărului autor este însă atât de vulcanic, atât de nestăpânit, încât nu a putut fi disciplinat și închegat în scriere cu rost; dela început până la sfârșit scrierea în care îl exprimă este numai un șir de exclamații, de imprecațiuni, de blesteme și de tot felul de banalități și de vulgarități.

O asemenea scriere este lipsită de orice valoare, căci exclamațiile patriotice și eroice și ura contra Bulgarilor, singure și fără rost, nu pot da valoare unei scrieri.

Deaceea scrierea d-lui Filloreanu nu merită să fie luată în considerare.

Const. Fotachi, *Existența și manifestarea. O nouă teorie asupra evoluției în univers* București 1913.—*Raport de* **A. D. Xenopol.**

Cartea d-lui Fotachi este o încercare de metafizică. Ea caută un principiu, o explicare a tuturor fenomenelor universului. Acest principiu autorul îl găsește în manifestarea existenței, urmărindu-l cu stăruință și dibăcie în toate formele realității. Manifestarea la corpurile brute se face prin forțele materiale; autorul pune mai mare valoare pe cele chimice decât pe cele fizice și mecanice; în corpurile organice se face prin instinct întâiu, apoi prin simțimânt și în sfârșit la om mai ales prin gândire și rațiune. Intensitatea existenței este măsurată prin aceea a manifestării.

Acest principiu unitar de explicare a fenomenelor atrage numai decât după sine o unitate și o legătură neîntreruptă între deosebitele forme ale existenței. D-l Fotachi se încearcă să explice nașterea vieții din corpurile anorganice, prin aceea că protoplasma este rezultatul unor combinații chimice tot mai nestabile — teorie ce n'a fost încă dovedită experimental, dar către care știința tinde cât mai cu putere, că nu se pot admite în univers soluții de continuitate; — trecerea dela protoplasmă la om este dată de evoluția ființelor vii, fiecare din speciile mai superioare sporind puterea lor de manifestare.

Așà urmează mai departe autorul pentru a scoate din gândirea omenească, tot pe baza puterii de manifestare, deosebitele forme, ca religie, morală, drept, idee de Stat, etc. Sistemul d-lui Fotachi este în deobște bine întemeiat, raționamentul strâns și logic. Simți adeseori o plăcere intelectuală, urmărind deducțiile lui și văzând cum idea lui fundamentală se trage ca un fir roșu prin toată expune-

rea. Apoi această expunere e limpede și ușor de urmărit, limba e bună, curată românească și contribue mult la ușurarea înțelesului.

Se înțelege că se întâlnesc pe alocuri abateri dela adevăr, ca d. e. acolo unde d-l Fotachi susține că omul a stat totdeauna pe loc, și că universul s'a schimbat, când adevărul este tocmai din potrivă, cel puțin dela arătarea speciei umane, și anume a rassei albe, dela care evoluția anorganică și cea animală s'au oprit și evoluția a trecut la gândirea omenească, dar în expunere, d-l Fotachi părăsește această gândire greșită și revine la adevăr.

In deobște este îmbucurător de a vedeà la noi preocupări metafizice, cari nu prea chinuesc gândirea nimănui, cu atât mai mult că expunerea d-lui Fotachi este întemeiată pe gândire științifică și că este cu totul în curent cu cugetarea contemporană. Lucrarea d-lui Fotachi este un sistem de gândire foarte puternic înlănțuit și bine cugetat. Oricine va cetì unul din capitolele sale, care are și meritul de a fi scurt și de a nu înecà gândirea în potop de vorbe, se va convinge de cele ce spunem.

Din toate aceste puncte de vedere, am fi de părere a i se încuviințà premiul pentru care a concurat.

Căpitan Alexandru I. Lupașcu, *Pentru sufletul și inima soldaților noștri. Lucrare metodică de educație ostășească. A II-a edițiune.* București 1913. — *Raport de* **T. V. Stefanelli.**

Scrierea aceasta a d-lui A. I. Lupașcu a mai fost odată prezentată Academiei și anume în anul 1912. Autorul a solicitat și atuncea premiul Năsturel de 4.000 lei [1]). Scrierea apăruse atunci în ediția întâia și meritul ei a fost recunoscut de Academie, dar cu toate acestea nu a putut fi premiată, pentrucă nu puteà concurà cu lucrările mult mai însemnate cari solicitau acelaș premiu.

In anul acesta d-l Lupașcu ne prezentă pentru premiare a doua ediție a acestei scrieri, ediție revăzută și adaosă. Ca adaogere a ediției întâi se prezentă în a doua ediție o nouă cuvântare, care cuprinde instrucțiuni și sfaturi date instructorilor și gradaților și care este pusă înaintea celorlalte șapte cuvântări, ce erau cuprinse în întâia ediție.

Ediția a doua cuprinde și alte mici adaose și schimbări în text, și anume pe paginele 29, 32, 34, 36, 39, 48, 50, 52, 59, 61, 62,

1) Vezi *Analele Academiei*, 1911—1912, pag. 284

67, 68, 80, 81, 83, 87, 90, 93, 110, 115, 120, 121, 138, 139, 146, 147, 172, 178, 179, 180, 181, 185, 189, 190.

De altfel textul acestei edițiuni a rămas identic cu cel din întâia ediție și chiar expresiile cari în anul 1912 au fost reprobate de Academie (forță, sacru, ţivilitate, sacrificiu, perfect, imediat, necesar, inamic, robust, adversar) au rămas neatinse și în ediția a doua.

S'a spus în raportul din 1912 și admitem și acuma, că scrierea d-lui Lupașcu este un manual de netăgăduită valoare pentru instrucția soldaților și ar trebuì răspândită cât de mult între ei, dar din aceleași cauze, ca și în anul 1912, nu este nici acuma cu putință a-i acordà premiul Năsturel de 4.000 lei.

George Pavelescu, *Dimitrie Bolintineanu și opera sa.* București 1913.—*Raport de* **Duiliu Zamfirescu.**

Prin adresa No. 48 din 13 Ianuarie 1914, ați binevoit a mă însărcinà cu examinarea lucrării d-lui G. Pavelescu asupra lui Dimitrie Bolintineanu, lucrare prezentată la premiul Năsturel de 4.000 lei.

Am onoare a vă informà că partea întâi a lucrării d-lui Pavelescu, care cuprinde vieața, călătoriile și politica lui Bolintineanu, este interesantă. Aflăm dintr'însa o mulțime de lămuriri cu privire la alcătuirea Statului nostru, ce vor servì istoricului acelor timpuri.

Partea a doua, intitulată *Opera sa*, e tratată în mod fragmentar.

Dar atât prima, cât și a doua parte, cuprind mai cu seamă citații din povestirile lui Bolintineanu sau din povestirile altora despre Bolintineanu,—așà încât meritul d-lui Pavelescu se reduce mai mult la coordonarea unui material scris de alții, decât la gândirile sale proprii.

E totuș interesant ca profesorii noștri, în loc de a face politică, să se ocupe cu studii și monografii de felul lucrării de astăzi, căreia, dacă premiul Năsturel este divizibil, i s'ar puteà acordà o parte, ca răsplată și încurajare.

Teodor V. Păcățian, *Cartea de aur sau Luptele politice naționale ale Românilor de sub coroana ungară. Volumul VII.* Sibiu 1913.—*Raport de* **N. Iorga.**

Volumul VII din lucrarea d-lui Păcățian e tot așà de folositor ca și celelalte. N'aș fi fost în stare să fac timp de un an cursul

despre Istoria Românilor din Ardeal, pe care-l voiu preface într'o lucrare pentru tipar, dacă harnicul colecţionator ardelean nu mi ar fi pus la dispoziţie un material aşà de bogat.

Defectele volumului de faţă, care urmăreşte silinţele fraţilor noştri către biruinţa unei politice naţionale dela 1881 înainte, sunt aceleaşi ca şi ale volumelor precedente: în locul unei reproduceri integrale de discursuri parlamentare, consacrate adesea unor chestiuni cari nu privesc pe Români în special, erà mai bine să se dea extrase din ziarele, ajunse atât de rare, ale Românilor din Ardeal şi Ungaria, precum şi scrisori particulare din colecţii accesibile.

Aşà cum este, opera meritorie a d-lui Păcăţian merită, de sigur, o încurajare.

Inginer Stelian Petrescu, *Călăuza Căilor ferate române. Publicaţiune oficială anuală.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Această publicaţiune este făcută din iniţiativa şi nevoile Direcţiunii Generale a Căilor Ferate Române, care a şi făcut faţă tutulor cheltuelilor.

Ea este executată în mod cât se poate de ales şi conţine harta Căilor ferate, numeroase fotografii şi mai ales autotipii, foarte bine reuşite, făcute după clişee proprii luate de d-l Stelian Petrescu.

Această călăuză, pusă la îndemâna călătorilor, poate prin toate aceste fotografii să le înlesnească să-şi facă o idee, nu se poate mai bună, despre ţara noastră, despre lucrările de artă, monumentele mai de seamă şi chiar despre pictorii noştri cei mai de seamă.

Direcţiunea Căilor Ferate Române merită toată lauda pentru această lucrare, iar d-l Stelian Petrescu a reuşit, şi cu această ocaziune, să-şi servească ţara graţie talentului mare ce are de a face fotografii, nu se poate mai bine reuşite.

Din punctul de vedere românesc şi al propagandei, ar fi de dorit ca această lucrare să fie făcută şi cu textul francez, pentru ca străinii, în special, să poată cu mai mare uşurinţă luà cunoştinţă de cele cuprinse într'însa şi aveà explicaţiunea lămurită a numeroaselor vederi sau fotografii ce cuprinde.

Din punctul de vedere însă al Academiei, această lucrare nu intră în categoria acelora cari pot să fie premiate.

Nota originală, contribuţiunea nouă, în o direcţie oarecare, lip-

sește acestei publicațiuni, care are marele merit de a fi o admirabilă călăuză a Căilor Ferate Române, dar numai atât.

G. Popa-Lisseanu, *Incercare de monografie asupra cetății Drâstorul—Silistra.* București 1913.—*Raport de* **V. Pârvan.**

Cu prilejul evenimentelor din anii 1912-1913 autorul s'a simțit îndemnat a cercetà mai de aproape istoria orașului Silistra, care pentru întreg trecutul nostru i se arătă a fi de o deosebită însemnătate. Incepând cu vremea preromană și sfârșind cu intrarea Silistrei din nou în stăpânire românească în anul trecut, d-sa caută să lămurească istoria orașului și ținutului, fie prin mărturii directe privitoare la obiectul său, fie prin considerații și expuneri generale asupra întregii regiuni dela Dunărea de jos, luate din tratatele și monografiile istorice mai nouă. Deși nesprijinit direct pe texte și monumente, autorul cearcă totuș mereu să controleze prin izvoare informația ce și-o ia din expunerile istorice mai nouă. Avem astfel continuu mulțumirea de a-l vedeà însuflețit de dorința să fie in concluziile sale cât mai aproape de adevăr.

Firește acest lucru îi rămâne adesea numai ca un ideal neatins, dar intenția sa nu e pentru aceasta mai puțin vrednică de laudă. Ca impresie generală, cartea ar merità o încurajare din partea noastră, cu atât mai mult, cu cât autorul ei e unul dintre puținii profesori secundari, cari pot privì în urma lor asupra unei rodnice activități literare de caracter științific-popularizator și didactic. In amănunte cartea d-lui G. Popa-Lisseanu prezentă destul de multe lipsuri, asupra cărora nu cred de prisos a-l face atent. Unele sunt simple scăpări din vedere, provenite dintr'o prea mare grabă la redactarea cărții, altele însă sunt greșeli propriu zise, fie de fapte, fie de interpretare. P. 12, «Buzău», «amintit cu o mie de ani înainte de era creștină»(?). P. 13 și urm., originea cuvântului Durostorum: d-l Popa-Lisseanu o crede celtică; lucru neadmisibil, căci ambele părți ale numelui Duro-storum sunt perfect documentate ca trace, în alte nume de localități ca: Δουρὸ-πελις, Κασισύ-στορος, Καπι-στούρια, Βηλα-στῦραι, etc. (Tomaschek, *Die alten Thraker*, II, 2 ș. u.); p. 15 și 69, *Jornandes*; p. 18 și urm. *Krobyții*; la p. 29 se afirmă că Traian a mutat la Durostorum leg. XI din Germania; la p. 38 se spune că subt Traian legiunea XI Claudia erà în Germania, că nu se știe precis când a fost adusă în Moesia, că, în orice caz, «e probabil că, la început, legiunea XI Claudia a staționat la Novae, iar I Ita-

lica la Durostorum, iar în secolul III și următorul și-au schimbat lagărele», după care urmează imediat: «părerea noastră este că legiunea XI-a Claudia a fost adusă la Silistra în timpul împăratului Hadrian... etc.». (cf. p. 37). Urmează inscripția din CIL, III, 7.474, închinată pentru sănătatea lui Antoninus Pius și a *Caesar*ului Verus; d-l Popa-Lisseanu spune întâiu (p. 39), că această inscripție datează «din timpul împăratului Marcus Aurelius și Lucius Verus», dând în notă tot d-sa anul 155 (!), iar la pag. 40 spune că aceeaș inscripție e din «timpul lui Antoninus Pius și Lucius Verus». Toată argumentarea și documentarea e în această chestiune încurcată și greșită. La pag. 34 se afirmă: «canabele desvoltându-se se prefăceau în *vicus*, iar acestea (r. acesta!) în *colonia* sau *municipium*» (!); acelaș lucru la p. 36. La p. 42 se spune: «zeul Mithras însă este un zeu al populațiunilor traco-getice»; «idea noastră a fost că Mithras este un zeu național al Dacilor și părerea ne-o vedem confirmată astăzi prin studiul lui N. Densușianu asupra cultului zeului Mithras» (!). Urmează argumentarea și, la p. 43, afirmarea: «Mithras... aveà să se identifice... cu Christ al nostru». Tot pe p. 43 se afirmă că o inscripție, care pomenește pe Marcus Aurelius (i se dă textul în întregime), nu-l pomenește pe acesta, ci numai pe L. Verus. La p. 45 se întrebuințează expresia: «Inscripțiunea pare a fi fost pe epistylul unui sarcofag». La aceeaș pagină găsim: «cornicularius» — «primul grad peste simplu soldat». La p. 52 «Carnicum-Ceatalorman». La p. 84 uită să dea originea informației d-sale. La p. 57 și 60 afirmări nesprijinite prin nimic cu privire la Bastarni și Carpi. La p. 72 se atribue lui Justinian o reformă militară și administrativă întâmplată cu veacuri înainte. La p. 74 se admite ca dată a trecerii Slavilor peste Dunăre în imperiu a. 577, deși Procopius, pe care d-l Popa-Lisseanu îl citează în josul paginei, spune că Slavii erau stăpâni în Dobrogea noastră încă cu mult înainte. In general d-l Popa-Lisseanu zice *Sclavi* în loc de Slavi. La p. 87 autorul spune că subsemnatul «susține chiar că Dasius a fost episcop în Durostorum». Nu susțin nimic, căci chestia nu mă interesează, ci citez lista de episcopi alcătuită de Harnack pentru vremea până la Constantin cel Mare, — dela care înainte, abià, încep eu personal a cercetà împrejurările istorice respective. La pag. 103 și 197 se spun lucruri opuse asupra aceleiaș chestiuni: titlul de *Caesar* la Bulgari.

Dr. Iacob Radu, *Istoria vicariatului greco-catolic al Haţegului.* Lugoj 1913.— *Raport de* **N. Iorga.**

Lucrarea părintelui Iacob Radu cuprinde două părţi : o expunere istorică, mai scurtă, şi expunerea, pe larg făcută, a situaţiei actuale a parohiilor din Vicariatul Haţegului. Cea dintâi a fost criticată şi de cercetători de peste munţi ai istoriei noastre, relevând lipsuri numeroase şi întâmplătoare greşeli, pe cari nimeni nu se poate gândì a le tăgăduì. Cealaltă e o lucrare foarte folositoare şi meritorie, mult superioară shematismelor obişnuite. De această parte ţin seamă mai ales, cerând, dacă se poate, o încurajare pentru autor.

Dr. Radu I. Sbiera, *Gramatica latină pentru licee, gimnazii şi toate şcoalele secundare şi asimilate.* Cernăuţi 1913.— *Raport de* **A. Philippide.**

Cartea cuprinde morfologia şi sintaxa limbii latine, cu o introducere, în care se vorbeşte pe scurt despre sunetele acestei limbi, şi un apendice, în care se dau noţiuni de prozodie şi metrică, de calendarul roman, de abreviaţiunile uzitate la Romani, de monetele şi măsurile romane. La sfârşit este un indice pentru sintaxă. Morfologia cuprinde înşirarea formelor de declinare şi conjugare, a adverbelor, prepoziţiilor şi conjuncţiilor, lăsând cu totul la o parte sufixele derivative. Sintaxa cuprinde cunoscuta materie a sintaxei latineşti. Punctul de vedere al autorului este cel empiric, nu cel istoric şi comparativ, pentru aceea dă numai prea scurte notiţe asupra radicalelor şi asupra transformării formelor. Partea originală a gramaticii d-lui Sbiera, faţă cu gramaticile latineşti scrise în româneşte de până astăzi, este că în ea se arată în mod regulat cantitatea vocalelor din silabele închise. In arătarea acestei cantităţi însă d-l Sbiera greşeşte în trei feluri: 1) Dă câteodată cantităţi false, ca de pildă pentru verbul *esse=edere,* la care e din formele *essem esses esset essemus essetis essent este esto estote esse* este dat ca scurt, măcar că cele mai precise şi sigure mărturii îl arată ca lung *(Archiv für lateinische Lexikographie und Grammatik*, XIV, 412, 466). 2) Dă ca sigure cantităţi îndoioase, ca atunci când înseamnă pe u din *juxta* ca lung, măcar că acest u este bazat numai pe combinaţii etimologice (*iuxta*= superlativul lui *jugis*), în vreme ce mărturia unui gramatic latin îl arată ca scurt, *Archiv für lat. Lex.,* XIV, 474 (tot scurt îl arată şi limbile romanice). 3) Confundă vocala

lungă din silaba închisă cu silaba lungă prin poziție, d-l Sbiera adică își închipuește că silaba lungă *prin poziție* este lungă din cauză că vocala *scurtă* din acea silabă *se lungește* prin poziție! (pag. 289: „Lungi se consideră silabele care au o vocală scurtă care devine lungă prin pozițiune: *mûlti, sêllae, môntes*“). Insuș faptul că în cursul lucrării sale înseamnă vocalele lungi și scurte din silabele închise trebuià să-l ferească pe d-l Sbiera de a afirmà această neexactitate, pentrucă atunci toate vocalele din silabele închise ar trebuì să fie lungi! Dar tocmai, după cum însuș d-l Sbiera știe, unele vocale din silabele închise sunt lungi, iar altele scurte, și cu toate acestea toate silabele închise sunt lungi, și acele cari au vocală scurtă, și acele cari au vocală lungă! Lucrul nu este ușor de explicat din punct de vedere fiziologic, căci nu se poate pricepe cum silaba *stă* e scurtă, iar silaba *ăst* lungă, și încă așà de remarcabil lungă, încât urechea poetului *popular* indian și grec puteà percepe în mod *lămurit* deosebirea de lungime dintre niște silabe ca *stă* și *ăst*. Incercări de a explicà lucrul s'au făcut, și acei cari le-au făcut au căutat să explice și altă enigmă a prozodiei antice, pentru ce adică grupul explozivă + *l*, *r* câteodată formează poziție și câteodată nu (Meillet, *Introduction à l'étude comparative des langues indoeuropéennes*, III éd., 108).

In general, în ce privește sunetele limbii latine, d-l Sbiera spune în gramatica d-sale lucruri cu totul greșite. Iată cum se pronunță sunetele latinești după d-sa: *oe*= „germ. *ö*, franc. *eu*.“ *ch* (de pildă în *pulcher*) „este un *h* gutural și se pronunță ca *h* din *paroh, arhimandrit*“. „*s* intervocalic se cetește *z*: *rosa*, cetește *roza*.“ „*qu* se pronunță *cv*, de ex. *quattuor*, cetește *cvatuor*“. „*ngu* se cetește *ngv*, de ex. *lingua*, cetește *lingva*“. „*su* urmat de o vocală se pronunță *sv* numai în cuvintele *suadeo*, cetește *svadeo*, *suavis*, cetește *svavis*, *suesco*, cetește *svesco*, *Suebi*, cetește *Svebi*, *Suetonius*, cetește *Svetonius*.“ Va să zică Romanii pronunțau cum pronunță Nemții! Și cum că într'adevăr d-l Sbiera își închipuește că Cicero pronunțà: *Dionüzius, amonus, pulher, roza, cvatuor, lingva, svadeo, svesco, svavis*, se probează prin împrejurarea că acolo unde știe și d-sa că altfel pronunțau Romanii limba lor, decât o pronunțăm noi modernii, o spune. Astfel, de pildă, despre *c* urmat de *i* zice că „se pronunță acuma de fiecare popor după particularitatea limbii sale, și anume *ce, ci* de Români și Italieni, *se, si* de Francezi, *țe, ți* de Germani; Romanii epocii clasice rostiau pe *c* totdeauna *k*, chiar și înaintea lui *e, i*.“ Și tot așà ne spune că „Ro-

manii epocii clasice rostiau pe *g* totdeauna *g*, chiar și înaintea lui *e*, *i*; pe *ti* totdeauna *ti*", măcar că noi iști de astăzi pronunțăm altfel. D-l Sbiera ne mai spune apoi că *rh* „se pronunță *rh*, adică *r* urmat de un *h* foarte ușor, aspirațiune, de ex. *Rhenus*, cetește *Rhenus*." *Rhenus*, și tot așà *Rhaeti*, *rheda*, sunt pronunțări grecizante și *rh* din aceste cuvinte se pronunță ca ῥ-inițial grecesc, iar ῥ-inițial grecesc se pronunță cu aspirația înainte de *r*, nu după *r*, precum probează un cuvânt ca τέθριππον > τέτριππον, ori ca φροῦδος > πρόοδος, apoi faptul că ῥ-inițial grec a provenit adesea din indogermanele *sr*-și *ṷr*-.

Tot așà de pline de greșeli sunt notițele date de d-l Sbiera asupra metricii. Pentru d-l Sbiera, de pildă, ἄρσις, pe care d-sa o numește *arza!*, ar fi „silaba lungă care poartă accentul ritmic, tactul, ictus", iar θέσις ar fi „silabele lungi sau scurte, care n'au accentul ritmic". Mai înainte de toate greșit își închipuește d-l Sbiera că partea accentuată cu ictus în picior ar fi numai decât compusă dintr'o silabă lungă. D-sale i se primblă prin minte vechile și de mult părăsitele schemate ale dactilului, anapestului, trocheului și iambului (–́ ⏑ ⏑, ⏑ ⏑ –́, –́ ⏑, ⏑ –́), cari nu sunt de fel identice cu ritmele dactilic, anapestic, trochaic și iambic: să știe d-l Sbiera că schema — ⏑ ⏑ poate fi și dactil și anapest, că schema ⏑ ⏑ — poate fi și anapest și dactil, că schema — ⏑ poate fi și trocheu și iamb, că schema ⏑ — poate fi și iamb și trocheu! Dar apoi se împlinesc tocmai 24 de ani de când cuvintele ἄρσις și θέσις s'au restabilit în înțelesul lor cel adevărat, în care tocmai *thesis* este partea piciorului accentuată, iar *arsis* este partea piciorului neaccentuată (Gleditsch, *Metrik der Griechen und Römer*, § 4, în Iwan Muller's *Handbuch*, II, Munchen 1890). Mai departe ne vorbește d-l Sbiera despre piciorul *pyrrhichius*, ⏑ ⏑, compus din două timpuri primare; dar picior de două timpuri primare *nu există* ca element ritmic, *pyrrichius* este o invenție a lui Hephaestion! Și ne mai spune că „hexametrul dactilic e un vers compus din 6 dactile, dintre cari ultimul este catalectic". Hexametrul dactilic e însă un metru acatalectic! (vezi Rossbach, *Griechische Metrik*, § 3). Cunoștințele metrice ale d-lui Sbiera sunt cele de pe vremea lui Gottfried Hermann.

Tot așà de defectuoasă se prezentă lucrarea d-lui Sbiera în ce privește „abreviațiunile uzitate la Romani". La lista *prenumelor* vâră un *nume*, *Annaeus*, omite un prenume uzitat, *Vibius*, și pune două extrem de rare *Kaeso* și *Mamercus*. La „funcționari și corporațiuni" înseamnă siglele defectuoase *Cs* și *Css* (consul, consules),

traduce sigla *Quir*, care are de obiceiu alte înțelosuri, cu înțelesul extrem de rar quirites, nu înseamnă *nici o funcțiune de corporație*, și dă numai câtevà funcțiuni din cariera senatorială (nici una din celelalte cariere nu este luată în seamă). La „alte abreviațiuni în acte publice“ înseamnă un rang dın cariera ecvestră în mod greșit cu *Equ Rom* în loc de *Eq Rom* (eques romanus. De altfel titlul acesta este cel mai rar, obișnuitul titlu este equo publico), dă o siglă imposibilă *Ictus* (chipurile=juris consultus. Unde a găsi, d-l Sbiera această siglă? E atât de contrarie firii siglelor romane, încât prezența ei singură într'o inscripție ar fi de ajuns ca să se conteste autenticitatea acesteia. Nici în notele tironiane *ictus*=jurisconsultus nu se găsește). De altfel toată această pagină seamănă întocmai cu pagina corespunzătoare din „Verzeichniss der bei den Alten vorkommenden Abkürzungen“ dın *Ausführliche Grammatik der lat. Sprache* a lui Kühner (tot așà, ca la d-l Sbiera, *Cs*, *Css*=consul, consules, *Annaeus* pus la praenomina, *Ictus*=jurisconsultus, etc., etc).

Asemenea cărți nu poate să premieze Academia Română.

P. Stănescu, *Organizarea învățământului rural.* R.-Sărat 1913.—*Raport de* **Dr. C. I. Istrati.**

Această lucrare conține ideile autorului asupra organizării învățământului rural, în care, după cum spune autorul el însuș: ....„*nu se va găsì nimic copiat, după cum nu se va găsì nimic* **originar**, *totul fiind frământat, asimilat, împroprietărit.*“!...

Autorul este un cald apărător al acelor cam părăsiți și actualmente, prin faptul că nu au școale suficiente la dispozițiunea lor, după cum se poate vedeà la pag. 6 și 9.

D-sa pledează pentru *omul deștept*, cum se poate vedeà la pag. 15 și 16 și în tot capitolul relativ la *alegerea cunoștințelor*.

Discută mai multe chestiuni de detaliu pentru învățământul primar, arată cât de rău sunt alese câteodată tablourile murale, se ocupă de ordinea cunoștințelor și de natură, în ordinea materiei, și cu drept cuvânt ne spune la pag. 35, susținând modificarea actualului orar de vară: „*Va să zică, unele dintre studii vor aveà întâietate iarna, iar altele vara.*“

„*A muncì vara în câmp și iarna în casă este o igienă naturală, o igienă impusă de forțe necunoscute*“.

Lucrarea are numeroase observațiuni foarte practice și de cari ar trebuì să ție seamă revizorii și inspectorii școlari în rapoartele lor.

Cerând ca învățământul să fie practic indică una din nevoile urgente ale reformei școalelor sătești, totuș adeseori fraza este cam obscură și chiar câteodată alcătuită din termini nu destul de clari. Astfel găsim la pag. 62: . . . . *„corpul oțelindu-se în munca și jocul din aer liber și sănătos, capătă energia trebuincioasă învingerii microbilor și rezistență în contra* **temperiilor** *din natură“.*

In ultimul capitol, relativ la mijloacele materiale, arată că e multă nevoie încă de inițiativă particulară; asta o credem cu ușurință și avem convingerea că numai prin inițiativa particulară se vor puteà îndreptà multe din relele actuale.

Cred însă că autorul merge prea departe, admițând că școala primară în pregătirea pentru vieață ar aveà de făcut cele ce urmează în fraza aceasta: *„Omul pregătit pentru vieață nu este nici cel muncitor, nici cel învățat, ci cel cu mintea ageră“.*

Lucrarea în sine este o încercare meritorie, dar nu are nimic din calitățile necesare pentru a fi premiată de Academie.

Premiul Asociațiunii Craiovene.

Nicolae Abramescu, *Lecțiuni de algebră superioară pentru clasa VIII reală.* București 1913.— *Raport de* **G. Țițeica.**

Acest manual a fost aprobat în două rânduri de Ministerul Instrucțiunii, în 1907 și în 1913, în urma rapoartelor favorabile ale unei comisiuni speciale, din care făceà parte și subsemnatul. Cartea se recomandă prin expunerea destul de clară și destul de îngrijită a materiei din programă, dar *mai ales* prin strângerea și alegerea unui foarte mare număr de probleme interesante, cari servesc ca aplicațiuni ale teoriei, ca deprindere pentru elev, și ca lărgirea cunoștințelor lor. Astfel de probleme se găsesc greu și meritul autorului este că a adunat de prin cărți, de prin reviste și publicațiuni, dela noi sau de aiurea, sau a format singur cantitatea mare de probleme, dintre cari multe sunt tratate de autor ca model, iar altele însoțite de scurte indicațiuni despre calea pe care trebue s'o urmeze elevul, ca să le poată deslegà.

Din acest punct de vedere manualul merită o încurajare.

Th. Avr. Aguletti, *Istoria antică pentru clasa I secundară. Ediția IV-a.* București 1913. — *Raport de* **V. Pârvan.**

Manualul de istorie antică al d-lui Aguletti pune toată greutatea pe faptele istorice în ele însele, iar nu pe înțelegerea istorică a trecutului. De aceea avem foarte multe amănunte și foarte puține explicări. Infățișarea generală a cărții e aceea a unui rezumat cât mai complet al unui manual mare, de caracter pur pragmatic. Stilul e prea abstract pentru copiii din clasa I secundară. Atunci când d-sa încearcă să dea într'o formă mai ușoară fapte ori idei prea grele pentru școlari, le simplifică în chip necomplet și neexact. Astfel p. 4: «Istoria antică se întinde dela începutul Egiptenilor și până la *sfârșitul Romanilor*, adică de pe la anul

5000 înainte de Christos şi până la anul 476 după Christos», iar mai departe: «Dintre toate popoarele vechi, Romanii au fost cei mai însemnaţi. Ei au cucerit pe toate celelalte şi le-au romanizat, răspândind peste toată lumea veche civilizaţiunea romană. S'ar puteà zice dar, că istoria antică este istoria Romanilor şi a vechilor popoare cucerite de Romani».

Lipsurile manualului sunt de trei feluri: unele cari nu privesc pe autor, decurgând din neajunsurile programei oficiale în vigoare; altele cari pleacă dela o informaţie necompletă ori eronată; al treilea fel priveşte redactarea. Asupra celor dintâi nu ne vom oprì decât pentru a apărà pe autor de o judecată prea severă a manualului. In adevăr, când ţi se cer prin programă, în chip amănunţit, atâtea desvoltări de fapte brute, cu greu mai poţi găsì loc şi pentru explicări de caracter general. Tot astfel şi în ce priveşte prelucrarea fiecărei lecţiuni în parte, eşti înlănţuit de condiţii oficiale: atâtea pagine vor cuprinde, poţi ori nu poţi în chip folositor s'o faci, atâta materie. Ce să mai vorbim în general de concepţia ciudată a programelor de învăţământ, de a pune pe copilul mic să înveţe din istorie întâiu acele evenimente cari sunt tocmai cele mai grele de înţeles şi valorat, chiar de omul în vârstă şi cu o cultură largă?

In ce priveşte greşelile de fapte ce au scăpat d-lui Aguletti, notez: p. 20 urm. numele oraşului Sidon — *Sidonus* (!); p. 22: «Fenicienii au făcut şi ocolul Africei»; p. 26: «Ebreii ajunseră în cele din urmă sub Romani, cari îi împrăştiară apoi în toată lumea (sec. I d. Chr.)»; p. 27: «Medo-Perşii se trăgeau din Ari, din care se mai cobor (!) şi alte popoare, ca Grecii, Romanii, etc. Leagănul acestor Ari pare să fi fost Iranul»; p. 35: «pasul Thermopyles» (notez aici că autorul vrea să dea numele propriu în ortografia antică, zicând până şi lui Traian, *Trajanus* (fireşte *i* impropriu cu *j*); p. 53: «Themistocles» «erà ambiţios, viclean şi lacom de mărire»; cevà mai jos: Aristides «erà cumpătat, înţelept..», totuş între el şi Themistocles «se născù o luptă înverşunată pentru întâietate»; p. 54: Xerxes ridică împotriva Grecilor «o armată de aproape 2 milioane oameni»; p. 65 sq.: Eschil e uitat dintre scriitorii greci; p. 82: Filip purtă lupte cu Geţii, «un popor din nordul Macedoniei»; p. 102: «Tarquinius Priscus, grec de obârşie din Etruria»; pagina 122: Cauza răsboaielor punice «a fost dorinţa nepotolită a Romanilor de a-şi întinde cuceririle şi în afară de Italia şi mai ales de a pune mâna pe roditoarea insulă Sici-

lia»; p. 160: Augustus «ţineà să fie: *imperator*, comandant suprem al oştirilor»; tot aici graniţele imperiului roman subt Augustus nu sunt exacte; la p. 167 se întrebuinţează în chip ciudat pe româneşte forma *imperator*, în loc de împărat, şi se spune că toţi cei patru împăraţi după Augustus «au fost cruzi şi nebuni»; p. 172: la dărâmarea Ierusalimului de Titus «peste un milion de Ebrei au pierit»; p. 177: Nerva şi Traian ca «împăraţi antonini» e cevà silit; p. 182 şi urm.: «Mai însemnat» dintre împăraţii de după Commodus, până la Diocleţian «fu Aurelianus», iar Septimius Severus numai unul care a izbutit «să se menţină şi să facă ceva», sunt afirmări nejustificate; p. 184: Septimius Severus aduse în Dacia «încă o legiune»; p. 189: Creştinii făceau predicile şi ceremoniile până la Constantin «mai ales în catacombe»; «numai sub Constantin ei putură să-şi zidească temple zise *biserici*» şi p. 188: creştinii «formau o comunitate zisă *biserică*, după vorba greacă, care însemnează «adunare» (!), — etc.

Ca greşeli de stilizare citez numai în treacăt două, trei, notând pentru altele mai multe numai paginele. Astfel p. 12: «piramidele, construcţiuni uriaşe în formă triunghiulară», p. 16, 24, 27, 41, 53, 88, 89, 95 şi 97 (probabil din grabă puse Herculan[e]um şi Pompeii la «coloniile greceşti»), 98, 109, 112, 113, 117, 122 şi 123 (primul răsboiu punic), 133, 134 (termini nepotriviţi ori triviali), 135, 171 (obscur pentru copii), 172, 174, 177 (Traian «aveà statură înaltă şi impunătoare, dar totdeodată şi o inimă bună»), 184 («dintre luptele lui [Aurelian] pentru reîntronarea imperiului...», şi mai departe), 192.

Ilustrarea cărţii e făcută cu destulă grijă. Tiparul, afară de puţine greşeli, e îngrijit şi curat.

Având în vedere toate cele de mai sus, nu pot propune la premiu această scriere.

Th. Avr. Aguletti, *Istoria Românilor. Ediţia VIII-a.* Bucureşti 1913.— *Raport de* **N. Iorga.**

D-l Th. Avr. Aguletti, prezentând la premiu cartea sa de «Istoria Românilor, întocmită după ultimele cercetări şi metode istorice», crede fireşte că ea ar puteà fi socotită drept «cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1913.»

Nu pot fi de această părere. Acest manual, aşà de popular în

şcoalele noastre, nu ni se semnalează prin vreuna din cele trei însuşiri ce i s'ar puteà cere: a înfăţişà în adevăr starea de astăzi a ştiinţei, «după ultimele cercetări»; a o înfăţişà într'o formă organizată şi a da o cetire plăcută, cu calităţi literare distinse.

I. Cu şapte ediţii în urmă, acum douăzeci de ani, «Istoria Românilor» a d-lui Aguletti, ieşit abià de pe băncile unei şcoale în care se reînnoiau, printr'o muncă la care n'a luat parte prin cercetări istorice proprii, cunoştinţele noastre despre trecutul românesc, se puteà înfăţişà ca preferabilă cu mult manualelor în cari profesori universitari cu o mare reputaţie nu se îngrijiseră a ţineà seamă de ceeace se lucrase după dânşii. D-l Th. Avr. Aguletti a cules de pretutindeni, uneori în forma chiar a operelor ce aveà subt ochi (descrierea luptei de la Podul Inalt e copiată din scrierea mea *Chilia şi Cetatea Albă*). Dar s'a lucrat şi de atunci încoace, şi autorul n'a făcut altcevà decât să-şi adauge unele amănunte şi mai ales — fără nici o permisiune sau înştiinţare — multe ilustraţii din manualul cu care însumi m'am crezut dator faţă de şcoala noastră secundară.

E uşor să se arate aceasta: în România nu sunt numai «vreo 6 milioane» de Români (p. 3). Nimeni nu mai crede azi că «în faţa primejdiei năvălirilor barbare din toţi timpii *(sic)*, culmile muntoase şi nepătrunsele păduri au fost locul de scăpare al Românilor» (p. 4), cari astfel nici măcar păstori n'ar fi fost, cum vrea să-i facă azi pe toţi învierea în România, prin profesori ai Universităţii din Bucureşti, a unor tendenţioase păreri străine. Nu e admisibil azi că «Dunărea a împiedecat desele legături între Românii din Nordul şi din Sudul Dunărei» (p. 5), când vedem din colecţia de poezii ale Românilor din Serbia strânsele lor relaţii — şi de înrudire — cu cei din Oltenia, când un capitol din istoria culturii noastre e consacrat vieţii între fraţii lor din Ungaria şi Austria a Aromânilor negustori. «Pe lângă Dunărea de mijloc» n'au locuit Ilirii (p. 7) şi nu ştiu de unde s'ar puteà cetì că ei erau «negricioşi, slabi şi mici de statură», faţă de Traci, «blonzi sau roşii, corpolenţi *(sic)* şi înalţi». Istoria răsboaielor dacice e confuză şi adesea neexactă: nicăeri nu se vede o cât de superficială întrebuinţare a cercetărilor, subt atâtea raporturi înnoitoare, ale d-lui V. Pârvan. Cine ar puteà admite că desnaţionalizarea Dacilor s'a făcut, cum d-l Aguletti arată la p. 15, puind între cauze, ca şi cum s'ar vorbì de Maghiari faţă de Români, de Ruşi faţă de naţiile supuse, de Prusia faţă de Poloni, «oarecare

impunere oficială...» (p. 15)? Ce filolog ar mai admite că în adevăr Cerna e de origine dacică, împreună cu Abrudul (eră unul şi în Moldova; v. *Documentele lui Ştefan cel Mare*, publicate de d-l I. Bogdan: Abrudeni) şi cu Ijiriş, ba chiar cu Turnu-Severin, ori că în Troian e amintirea cuceritorului Daciei (p. 21)? Antropologul ar puteà el recunoaşte undevà «tipul roman» pur *(ibid.)*, când se ştie cu cine s'a făcut colonizarea? Ce poate fi creştinismul «latino-bizantin» dela noi (p. 25)? Se mai crede oare in Slavii, «popor *aşezat* şi blând» *(ibid.)*?

Mai departe, după comunicaţia ce am avut onoarea să fac aici în 1912, arătând că Imperiul bulgăresc nu e decât un Sfânt Imperiu roman de naţie bulgărească, asemenea cu acela de naţie germanică din Apus, putem admite să se propage iluzia — care ne-ar scădeà faţă de aceşti vecini, — că Simion a *creat* un Imperiu, «periculos rival al celui bizantin» (p. 28)? Deşi se păstrează încă o teorie mai veche, cred că am adus destule dovezi contra ideii că «Bulgarii nu şi-au întins stăpânirea lor numai în spre Bizantini, ci şi în Nordul Dunărei», la noi (p. 28). Aceeaş comunicaţie a mea relevà rostul Vlahilor şi Albanezilor în Imperiul lui Samuil, din Ohrida, care e pentru d-l Aguletti continuarea neîntreruptă, în Vest, a Ţaratului celui vechiu (p. 29). Mai departe ni se va servì (p. 34) concepţia de pe vremuri a «Imperiului românobulgar», cu «Ioaniţiu» (?) «zis şi Kaloioan», adică «Ioan cel Viteaz» (când titlul de *καλός-bun*, il au *toţi* Impăraţii din Orient). A vedeà în aceste legături politice originea «nomenclaturii topografice slave a teritoriului român» (p. 29) e o curioasă iluzie.

Voevodatele cu cari ar fi avut să lupte Ungurii — cari nu sunt «un popor turanic», ci fino-ugric şi n'au venit din Atelkuzul *bizantin* (p. 30: «numit aşà de Bizantini»), ci din ţinutul pe care *ei* îl numiau aşà, în limba lor, — la intrarea lor în Ardeal au fost deseori şi cu temeiu atacate şi o carte de şcoală nu poate afirmà ceeace este încă în discuţie. Echivalenţa dintre «Ţara Vlahilor» (sic) a diplomei din veacul al XIII-lea şi «Ţara Făgăraşului şi Amlaşului» — districte *deosebite*, cari nu formează *o singură* noţiune geografică — e o închipuire.

Saşii n'au avut «o misiune militară» (p. 33), la aşezarea lor menită a *consolidà* ţara cutreierată de bande turanice. Din aceste bande e de neadmis ca a Cumanilor să fi lăsat urme, ca satele: Comani, Comana, Comăneşti, cari vin dela numele personale: Coman, Comana, ori a Tătarilor să se fi păstrat în Tătărani, numit

şi el după întemeietorul Tătarul (ori poate Săracin, Saracin, Sărăcineşti presupun aşezarea unui adevărat Saracin musulman în părţile noastre?). «Banatul Basarabilor» înainte de întemeierea principatului muntean e în discuţie, şi *nu mai* e în discuţie că între cavalerii Teutoni şi cetatea Neamţului nu e nici o legătură (v. p. 37). Dacă d-l Aguletti cunoaşte numele de Litovoiu al Voevodului oltean, de ce mai alătură pe acela de «Lythuon», pe care, de altminterea, e liber a-l admite,—căci ori una, ori alta din cele două *cetiri* (căci de atâta e vorba) e adevărată; şi tot aşà erà de ales între Tugomir, fără sens, şi Tihomir, nume des la Sârbi în acest timp (Ţarul bulgăresc Constantin Tih erà de origine sârbească). Nici într'un chip «Lythuon» nu poate fi Basarab, şi a propune echivalenţa Bărbat—Basarab e a face un lucru zadarnic. Nici «Ivanco» nu se poate explicà prin Ioan, tradiţionalul nume de Cesar, adaus în titlul Ţarilor Bulgari şi al Domnilor noştri (p. 41).

După studiul meu despre «Lupta pentru stăpânirea Vidinului», această chestiune nu poate fi tratată ca în cartea de faţă, pe p. 41 şi urm. S'a dovedit înaintea d-voastre ce erà Dobrotici, un mercenar bizantin, fiu al unui Dobrotă, de coloare naţională dubioasă (urmaş al lui Balica din Cavarna) şi un despot peste teritorii imperiale la Marea Neagră, avându-şi reşedinţa la Kalliakra: pentru d-l Aguletti, în anul anexiunii Dobrogei sudice, el e «un principe bulgar ce stăpânise la Varna» (p. 47). Pe aceeaş pagină scădem faţă de Unguri, explicându-se terminul bisericesc bizantin (corespunzător cu Tauroscitia) de Ungro-Vlahia, nu prin «Valahia de către Unguri», ci prin «*Vlahia dependentă* de Ungaria» (p. 47). Tratatul lui Mircea cu Turcii, «vestitul tratat de vasalitate», nu mai poate fi admis astăzi, după observaţiile mele, la cari s'a raliat apoi d-l Giurescu, — ca un punct de dogmă (p. 51).

La Moldova nu se poate de loc vădi că ţara «s'a întemeiat ca şi Ţara-Românească, prin unirea subt un singur stăpânitor a cnezatelor şi Voevodatelor din acea parte şi în neatârnare de Ungaria» (p. 57). Nu există un «Petru Muşat» (p. 59), ci—sunt măcar zece ani de când s'a spus — un «Petru al Muşatei», despre care Muşata, în acest timp, s'a discutat de atâtea ori. Autoritatea Ohridei asupra episcopatului lui Iurii Coriatovici (p. 59) se tăgădueşte azi cu dreptate : ea n'are nici o explicaţie şi nici un sens. Nu ştiu cine a putut afirmà că ţinutul Putnei a trecut subt Petru Aron dela Moldova la Ţara-Românească, prin Hunyady (p. 65), dar probe documentare nu sunt. La explicarea boierilor (p. 67) nu

pricep cum Spătarul, Portarul de Suceava, Paharnicul, Stolnicul, Comisul pot fi «de origine ungurească sau polonă». La Ştefan cel Mare, încă din cartea comemorativă din 1904, am corectat în Lipnic Lipinţii luptei cu Tătarii ; d-l Aguletti păstrează greşeala îndătinată (p. 78) ; în general, nicăiri nu se foloseşte d-sa de expunerea comodă a luptelor, pe care o dau în «Istoria Armatei». Husiţii n'au nimic aface cu Huşii, târgul Huşului, al lui Huş (p. 91) : acum în urmă a spus-o şi d-l I. Bogdan. Nu există nici o «peninsulă Mangop de lângă Crimea» (p. 95), ci numai castelul Sfinţilor Teodori *din* Crimea, zis tătăreşte Mangup.

In urmare, când se spune că Gavril Protul erà «primul egumen dela Athos» (p. 101), se poate crede că până la el egumenie nu erà. Şi rolul lui Tăutu în închinarea Moldovei aparţine azi legendei, iar aşà-zisul tratat l-a dovedit d-l Giurescu a fi o falsificare (p. 103). Lui Bogdan Orbul cred că în zadar i se pun în seamă «petreceri» (p. 103), pentru care acest biet peţitor nenorocit şi bun soţ, la urmă, n'aveà nici mutra. M'am mirat când la lupta de la Feldioara (p. 104) am văzut întrebuinţate cercetările d-lui Ursu, deşi poate nu direct.

După lucrarea d-lui Bănescu despre poemul grecesc al lui Gheorghe Etolianul şi articolul meu din «Neamul Românesc literar», Petru, fiul Chiajnei, nu mai poate fi confundat cu Petru Şchiopul din Moldova, ca la p. 112. Nu văd în ce chip s'a putut admite încă azi, că la baza prigonirilor lui Ioan Vodă cel Cumplit contra înaltului cler, de a cărui avere simţià nevoie, în lupta lui grea cu Turcii, erà legea armenească, ce i se atribue şi pe care niciodată nu s'ar fi gândit a o profesà, stând pe scaunul Moldovei (p. 114 : «prigoniri *armeneşti*»). N'ar fi avut nici un sens dacă Ioan Vodă, *înainte* de a fi rupt de cămile, ar fi fost decapitat (p. 115), şi, oricum, nu fiind legat de «cozile» acelor cămile, i s'ar fi «despicat» trupul.

In capitolul de istorie culturală ce se deschide, autorul arată să nu fi înţeles mecanismul mazililor, când crede că, la început, Domnul erà întâiu mazil şi apoi poftit la Poartă, pe când chemarea la Poartă pentru cercetarea plângerilor contra lui a fost originea mazililor (pag. 115). Turcii nu s'au gândit niciodată a «impune» reşedinţa Domnilor la Bucureşti şi Iaşi (p. 115—16); atâta e adevărat că Domnii *munteni* se simţiau mai siguri în noua Capitală, aproape de Giurgiul turcesc. La înşirarea cetăţilor ocupate de Turci se crede greşit că ele au fost cedate de Domni: se uită la Ţara-Românească

Severinul și se afirmă că Tighinea și Orheiul ar fi în «partea sudică a Basarabiei» (Orheiu e pus greșit pentru Reni). In sarcina Turcilor se pun fără dreptate stoarceri cu proviziile, pe când am tipărit în «Economia Națională» acte din cari se vede că aceste provizii erau *plătite*. Cifra tributului: «10—15.000 de galbeni» e pentru *ambele* țeri?!

La Mihaiu Viteazul se păstrează greșeala că Banul Iani ar fi fost un Cantacuzin (p. 117), de unde apoi iese și urmărirea (p. 130) părții din sufletul lui Mihaiu, care i-ar venì dela «Cantacuzini, scoborîtorii vechilor Impărați bizantini». Ștefan Răzvan nu poate fi socotit ca un «coborîtor probabil din Lăpușneanu». Dacă Mihaiu se mai luptà la Nicopole, evident că biruința dela Giurgiu nu e «ultima biruință românească asupra Turcilor până la răsboiul pentru neatârnare» (p. 122). Medalia de aur a lui Mihaiu, nepomenind Moldova, nu e după luarea acestei țeri (p. 125).

Caracterizarea lui Mihaiu (p. 130-4) e curioasă: mânăstirea Tutana nu l-a avut ctitor, ci numai ispravnic de clădire; întâiul ziditor al mânăstirii «Mihaiu Vodă» e Alexandru Mircea. E sigur că marele Domn n'a avut proiecte de Impărat oriental, ci că prin forța lucrurilor s'a ridicat la o situație, care *puteà îndreptățì* și acest vis. Cum s'ar simțì la Mihaiu «*urmèle* legăturii lui de sânge» cu Petru Cercel nu pot vedeà, și încă mai puțin «urmele influenței soției lui, Stanca», femee fără însemnătate și pe care el a desprețuit-o și a părăsit-o.

Ar păreà ca o crudă ironie judecata, dela pag. 134, că Mihaiu, prin vestita și deplânsa lui «legătură», a căutat «a da o rânduire legală țărănimii, ca să se pună capăt anarhiei și ca să se poată face cu folos administrația», că astfel «sătenii au fost puși la rânduează și rostul lăuntric n'a fost turburat» și că numai «neputința de a face din țărănime un corp politic, pe care să se razime îi fu fatală...». Dar pe pagina următoare chiar, alături cu aserțiunea, neîntemeiată, că «șerbia erà existentă de fapt *de mult*» se arată toată durerea pentru acest «nedemn act». Nu vedem legătura între aceste două opiniuni ce-și stau față în față.

Teișanii nu sunt «aproape de izvorul Teleajenului» (p. 136), care e sus în munte, ci «în gura Teleajenului», acolo unde râul ajunge într'un ținut mai blând. Sucevița nu e numai mânăstirea lui Ieremia Movilă (p. 138), ci a tuturor fraților. „Mai toți ultimii (*sic*) vlăstari» ai Movileștilor (*ibid.*) se reduc la *doi*: Alexandru și Bogdan. Subt Radu cel Mare și Neagoe, «călugării greci» *nu* «se încuibară prin bisericile și mânăstirile bogate» (p. 139), ci aceasta

se întâmplă abià peste un veac. «Instrăinarea autorităţii şi administraţiei bisericeşti» prin închınare (*ibid.*) nu e adevărată decât în parte şi pe alocurea. Departe de a «împiedecà elementul grecesc,» Mihaiu Viteazul, fiu de greacă, îndatorit al lui Andronic Cantacuzino, tovarăş de arme al Banului Mihalcea din Chios, al Banului Manta, l-a susţinut. Venelli a avut o situaţie prea modestă pentru a trece drept «protector grec» al Domnilor (*ibid.*) Despre un om cum a fost marele Chirıl Lukaris (nu Lucarı) nu se poate zice că a fost unul din «clericii greci oploşiţi pe aici» (*ibid.*). Vornicul Vasile Lupu nu e exact; trebuià numai Vornicul Lupu (pag. 140). La pag. 143 trebue nu «Celebi Curt», ci Curt Celebi (cilıbiul). Autorul se ţine de aproape, de foarte aproape, de lucrările originale mai nouă, dar, dela 1906, măcar încoace, le cunoaşte numai prin utilizarea altui manual, manualul meu. Nu ştiu unde va fi cetit d-l Aguletti că «trupul lui Vasile Lupu a fost adus şi îmmormântat la Iaşi» (pag. 146); ce interesant ar fi, dar *nu* e adevărat! Puţini l-ar numì azı, scurt, «Albanez» (p. 147).

Odată ce se admite vechea literatură românească dın veacul al XV-lea, determinată de husitısm — d-sa zice: «huzism» (p. 148), nu înţelegem cum Coresı mai poate «pune cărţi pe româneşte» (p. 149). Cărturari greci prigonind la noi pe cei slavoni (p. 150) n'au fost niciodată Nu există un «Rákóczy II», ci un Gheorghe Rákóczy II. La explicaţia tiparului, nu e de loc admisibil că tipăriturile româneşti s'au impus subt Mateiu Basarab şi Vasile Lupu (p. 151), prin faptul că nu se căutau cele slavone, ori că erau concurate de publicaţii de peste hotare. Tiparul nostru n'a fost (*ibid.*) *dăruit* de Petru Movilă.

Aducerea porumbului de Şerban Cantacuzino nu se mai poate susţineà (p. 154). Că a tras cu «ghiulele de paie» în Creştini la asediul Vienei, cine ar crede-o (p. 154)? Nici lucrul Suedezilor la Turnul Colţei nu se mai crede astăzi (p. 161). Nici într'un caz Turcii n'ar fi tăiat, cum zice d-l Aguletti, «partea femeească» la execuţia Brâncovenilor (p. 161): nu erà nevoie de «răscumpărare» a persoanei, femei nu se tăiau pentru trădare.

La epoca Fanarioţilor nu e bine, nu e *înălţător* a se spune elevilor că «Domniile principatelor ajung a fi de o potrivă cu stăpânirile beilor turceşti de prin diferitele insule ale Imperiului» (p. 163). E o mândrie a noastră că *n'a* fost aşà. Ce popor am fi noi, dacă am fi îngăduit aceasta? Niciodată un mazil domnesc nu erà «judecat pe la Divanuri», ca un supus de rând al Sultanului» (p.

164). Niciodată subt Fanarioți Sultanul n'a trecut pe la noi: ceremoniile notate la pag. 164—cu exagerare—sunt din veacul al XVII-lea (trecerea Sultanilor Osman și Mahomed al IV-lea prin Moldova). «Dreptul de a bate monedă» nu l-au luat Turcii: dela revoltații din 1574 și 1595 n'a mai bătut nimeni decât «bani falsi» (Istrati Dabija), ori mărunți (și aceasta pentrucă asemenea bani, cari serviau pentru plata oștilor, nu-și mai aveau rostul, după ce organizarea militară se desface. Nu dela 1716 înainte sunt siliți Domnii a luptà alături cu Turcii, ci *tocmai în veacurile anterioare.*

Domnul nu corespundeà grecește (p. 165): din *Studii și documente,* VI, se vede, din potrivă, că el poruncià dregătorilor să-i scrie românește. Luxul unui Vasile Lupu și Brâncoveanu nu l-a ajuns nici un Fanariot, învinuiți aici de destrăbălare în haine și ceremonii. Nu de silă, ci de modă, au cultivat boierii limba grecească (p. 165).

Rolul tiparului grecesc dela noi e în parte rău înțeles, când se spune că el servià și la «scoaterea cărților trebuincioase studiilor școlare *(sic)* grecești» *(ibid.).*

Antim Ivireanul nu e «grec de origină» *(sic),* ci «Ivirean», Iber din Caucaz. Vechile letopisețe slavone, neindicate măcar după nume, nu «pier» în secolul al XVII-lea (p. 168); ele s'au regăsit și publicat în zilele nostre. Nu e drept că în Muntenia, unde a scris Stolnicul Constantin Cantacuzino, cronica e mai puțin erudită, nici că în Moldova, patria lui Neculce, limba e plină de «influențe leșești» (p. 170).

Că Turcii n'au fost, n'au avut voie chiar să fie tălmaci (p. 171 și 172), o contrazic numele celor ce au funcționat sub Soliman cel Măreț. Se zice Mare Dragoman al Porții, nu al Divanului (p. 172). «Șferturile» sunt mai vechi decât Constantin Mavrocordat (p. 178). La pag. 184 se mănține acuzația că pacea de la 1812 a rezultat din conruperea Moruzeștilor, cărora le-am datorì deci pierderea Basarabiei: aici chiar am dovedit contrarul. E fals că subt Fanarioți «boierimea a fost grecizată în mare parte» (p. 184); nici în parte mică! Și nici țăranul n'a fest «istovit de orice energie». Rolul arhiereilor greci (p. 185) e exagerat.

Lui Tudor nu i s'a zis (p. 201): Tudor Vodă, ci «Domnul Tudor». Nu bimbașa Sava (scris „Bimbașa-Sava", p. 202; înseamnă: Colonelul Sava) l-a vândut, ci Iordachi. Turcii n'au ars Bucureștii și Iașii *(ibid.).* Bejenia cea mare se făcuse însă din Martie—Aprilie 1821. Reformiștii din Moldova n'aveau în fruntea lor pe Mitropo-

litul Veniamin—rusofilul și conservatorul—, ci pe câțivà «ciocoi» (Iordachi Drăghici, Bucșănescu și alții). Teatrul din București n'a fost clădit subt Chiselev (p. 204), ci subt Vodă Știrbei. Citarea unul după altul a numelui lui Conachi și al lui Gheorghe Sion (p. 211) e de sigur curioasă. Laurian pare a fi *predecesorul* lui Florian Aaron și lui Ioan Maiorescu, iar Eudoxiu de Hurmuzaki al lui Aron Pumnul (p. 212). Barbu Știrbei, care adoptă pe Știrbei Vodă, nu-i erà unchiu (p. 222). Originea răsboiului Crimeii cu «cheile Sfântului Mormânt din Ierusalim» și «cearta pentru niște posesiuni» e cu totul fals prezentată (p. 223): Sardinia n'a început răsboiul odată cu Anglia și Franța *(ibid.)*. Nicolae Vogoridi nu erà Grec din Constantinopol și Pașa turcesc» (p. 228). Nu se spune un cuvânt de întrevederea de la Osborne și înrâurirea ei asupra problemei Unirii *(ibid.)*.

Regele Carol nu se «coboară în linie femeească din Napoleon cel Mare» (p. 237), ci e înrudit prin femei cu Impăratul. Rostul «provinciei privilegiate» în concepție otomană nu se înțelege fără o indicație asupra schimbării de regim dela sfârșitul anului 1876.

Am însemnat toate aceste greșeli, pentrucă e vorba de o carte didactică: autorul le va îndreptà însuș sau profesorii vor fi înștiințați pentru a le evità. Nu se poate procedà cu destulă îngrijire, când e vorba de cartea din care, în fiecare an, mii de copii vor învățà istoria țerii și a neamului lor.

Aș trebuì să întrebuințez mult mai mult spațiu, însă dacă ar fi să arăt locurile despre cari autorul puteà vorbì, despre cari, pentru a lămurì mințile și înălțà sufletele școlarilor, trebuià să vorbească, dar pe cari le-a lăsat la o parte. Sunt toate faptele cari s'au găsit, toate chestiunile cari s'au agitat în ultimii zece ani.

II. Un manual didactic trebue să aibă neapărat: o concepție unitară a subiectului, o țintă clară și o potrivită organizare a materiei, nu după ușurința grupării, ci după putința de a exprimà tot ceace, din esența lucrurilor, trebue să se exprime.

In istoria Românilor concepția unitară trebue să fie a *vieții neamului întreg*, în desvoltarea, în luptele și cuceririle sale, ținta, orientarea deplină a copiilor și îmbogățirea lor sufletească prin tot ce poate da pentru aceasta știința trecutului nostru, și organizarea va aveà să lege cunoștințele în așà fel, încât cetitorul să asiste la însăș alcătuirea marei drame, la care și el e chemat să iea parte pentru a duce la izbândă dreptatea.

Niciuna din aceste condiții nu se îndeplinește în această compi-

laţie inteligentă, practică, dar superficială, a unui om care, nefiind însuş istoric, nu s'a putut pătrunde în deajuns de severa morală, de sensul profund al istoriei.

In adevăr, după studiul epocei ante-romane şi romane, după câtevà pagine despre barbari — Bulgarii şi Ungurii având capitole speciale, — se ajunge la întemeierea principatelor, fără ca şcolarul să poată câtuş de puţin să-şi dea seamă de tot ce s'a petrecut subt această suprafaţă politică şi militară a dominaţiilor slave şi turanice. Mai bine, ori mai rău, el va cunoaşte pe Goţi şi pe Huni, pe Slavi şi pe Unguri, pe Bulgarii de la Volga, pe Pecenegi, Cumani şi Tătari, dar un lucru-i va rămâneà cu totul necunoscut, şi *tocmai* acest lucru trebue să-l cunoască bine, adânc, fundamental: cum ne-am alcătuit, ne-am desvoltat, ne-am pregătit de o vieaţă proprie, subt aceste firme străine, *noi înşine.* E tot obişnuita istorie a teritoriilor, a dominaţiilor, a luptelor, dar nu istoria, necesară, a vieţii noastre reale, adânci, care trebue ghicită, când izvoarele n'o vădesc, care trebue întregită, când hazardul lor o întrerupe.

Ajungem prin «Imperiul româno-bulgar (!) al Asăneştilor» la cnezate şi voevodate, *elemente politice fundamentale,* cari trebuiau să fie însuş centrul naraţiunii. Indată, pe nepregătite, putem zice, se deschide «Istoria mijlocie până la Unirea Principatelor». O «istorie mijlocie (?)», când una veche de fapt n a existat... Şi cine ar puteà admite acest «ev mediu» până la... anul 1859?!

Dela d-l Onciul d-l Aguletti a împrumutat împărţirea în «epoca dinastiilor» şi aceea de după încetarea lor, foarte grea de fixat. Dar d-sa uită că, dacă în cursul colegului nostru e vorba de istoria politică, nu *această* istorie se cere întâiu, de program ca şi de necesitatea lucrurilor, în şcoala secundară.

Cu aceeaş metodă greşită, în loc de a face ca în «Geschichte des rumanischen Volkes», în care se dăduse odată planul, înfăţişând *peste hotarele principatelor* şi *dincolo de hotarele amândurora,* în Ardeal şi aiurea, o *singură desvoltare organică a unui singur popor,* şi *anume pe bazele culturale* — am avut şi o singură organizaţie bisericească cu Ardelenii,—d-l Aguletti înşiră pe Domnii munteni până la Ţepeş, ca să se întoarcă apoi *cu o sută de ani în urmă,* pentru a urmărì şirul Domnilor Moldovei până la Petru Aron.

Acum se intercalează un capitol cultural, scurt, insuficient şi în mare parte greşit, arătând osebirile dintre Moldoveni şi Munteni,

dar *fără explicaţia lor* şi mai ales *fără semnalarea* — care, aceasta, erà lucrul de căpetenie — a *elementelor de absolută unitate,* derivate din acelaş fond patriarhal. «Românii de peste munţi» vin la rând cu abià patru pagine pentru toată epoca până la jumătatea veacului al XVI-lea: e vorba numai de mişcările lor revoluţionare; nici un rând despre acea *vieaţă religioasă,* cu mânăstiri şi episcopate, legate de ale noastre, care *singură le dă o istorie,* inseparabilă de a noastră.

Şi ce slab e capitolul despre cultura epocei lui Ştefan cel Mare, după care urmează o «epocă a pretendenţilor,» al cărei titlu e cu totul nejustificabil, căci un Rareş, un Lăpuşneanu şi alţii n'au fost «pretendenţi», ci Domni, şi, înainte de ei, un Alexandru cel Bun, un Ştefan începuseră prin a fi şi ei «pretendenţi» înainte de a ajunge Domni!

«Epoca Domnilor pământeni» ar începe după Mihaiu Viteazul: dar oare cei dinainte nu erau pământeni? Şi oare ca «pământean» poate fi privit un Leon Tomşa, un Radu Leon, un Dumitraşcu Cantacuzino?

«Epoca Fanarioţilor», fireşte, ne duce, prin pagine în cari uriaşa muncă de cultură săvârşită în secolul al XVIII-lea e grămădită în *cinci pagine,* la «epoca restauraţiunii», termin francez cu alt sens, neadmisibil în acest loc, căci «restauraţiunea» priveşte doar o dinastie ori un regim; *o naţiune nu poate fi restaurată în drepturile ei.* Şi, dacă e vorba de *o renaştere prin puteri proprii,* cum a şi fost, ea cuprinde neapărat şi «epoca Unirii». Iar a intitulà domnia Regelui Carol, sprijinită pe aceeaş bază culturală ca a lui Cuza Vodă, urmărind acelaş ideal cu acelaş avânt al *unei naţiuni,* «epoca Hohenzollernilor», înseamnă nu numai o greşeală de plan, *dar, mai ales, o gravă greşeală de tact.* Ca ales al naţiunii, ca simbol al conştiinţei şi aspiraţiilor ei, domneşte Maiestatea Sa în România şi nu prin drepturi ce i-ar da calitatea sa, oricât de glorioasă, de Hohenzollern.

Pentru a înţelege această cultură, acest ideal, trebue urmărită, pas cu pas, istoria Românilor de peste Carpaţi, unde din cea mai grea suferinţă, din umilirea cea mai adâncă a răsărit cel mai mândru şi îndrăzneţ ideal. In «Istoria literaturii bisericeşti până la 1688», ca şi în «Istoria literaturii române» în veacurile al XVIII-lea şi al XIX-lea, am arătat ce nedespărţită e vieaţa noastră sufletească în orice timp. *Erà necesar, mai ales astăzi, să se arăte aceasta.* Ei bine, dela ultima răscoală din veacul al XVI-lea Românii din

Ardeal mai intervin în această carte, prin obișnuitele capitole separate, doar la Unirea cu Biserica Romei, la răscoala lui Horia, la anul 1848 și la Șaguna. Principiul d-sale e, de altminterea, clar expus la pag. 6: «La Românii supuși *(sic)* — de peste Carpați, Prut și Dunăre — istoria se va gândì numai atunci când împrejurările îi vor îngăduì sau îi vor silì să facă a se vorbì și de dânșii». Ce nemetodic și — ce crud!

III. Academia nu poate premià decât cărți scrise într'o limbă literară desăvârșită, făcând excepție doar pentru acele lucrări venite de peste hotare, față de cari trebue să se ție seamă totdeauna și de alte considerații. Când e vorba de opere istorice, cu caracter popular mai ales, frumusețea formei e o condiție neapărată, pentru ca să ne putem pronunță favorabil.

D-l Aguletti scrie curgător, dar, cu toate cele opt ediții ale manualului său, au rămas în el atâtea greșeli de limbă, încât nici din acest punct de vedere «Istoria Românilor» nu poate fi recomandată.

Voiu aduce câtevà exemple.

La pag. 5, «sorțit» pentru «sortit». Tot acolo: «împrumuturile culturale *străine*», în loc de «împrumuturile culturale *dela străini*». Cevà mai departe: «poporul român *frânturat* în bucăți mai mari sau mai mici» (și la pag. 26). La p. 7: Dacii locuesc «pe sub poalele de Sud-Vest ale Carpaților», în loc de «la poalele». E trivial. La p. 20: «elementul român din Sudul Dunărei se resimțì *după urma* părăsirii Daciei,» în loc de: «se resimțì *de* părăsirea Daciei». La pag. 23 «Hunii erau de neam turan», în loc de: «turanic», cum e la p. 29: «Maghiarii sunt tot un popor turanic». La pag. 31: «*gâturile* muntoase ale Maramureșului» e după franc. *gorges*, pe când românește se zice: *gura* Vitioarei, *gura* Urlaților, *gura* Teleajenului, etc.

Un ultim cuvânt despre ilustrații. Astăzi ele trebue să reproducă, toate, *monumente autentice*. Dar acesta nu e cazul nici în a opta ediție. Lăsând la o parte marele număr de figuri și vederi, luate din sau după manualul meu — de multe ori după fotografii din colecția mea personală (ca Snagovul, la pag. 56, Potlogii, pag. 161, etc.), ilustrația Doamnei lui Ștefan cel Mare e după un pictor contemporan și reproducerea e așà de neclară, încât abià se poate deosebì cevà (v. de ex. la pag. 79 și la pag. 87); chipul lui Ioan Vodă cel Cumplit, dat de Hasdeu (pag. 113), e mai mult decât suspect. Lupta Buzeștilor cu Turcii e o lucrare de imaginație (pag. 119), Doamna Stanca e un chip oarecare, fără nici o autenticitate (pag 131), și Domnița Florica (pag. 133). Intr'o carte, unde e loc

pentru Bolintineanu, ca şi Costachi Stamatı, Alecsandri lipseşte: nu mai vorbim de Eminescu. Constatăm cu uimire lipsa chipurilor lui M. Kogălniceanu şi lui I. C. Brătianu (C. Rosetti este), a căror valoare credeam că nu mai poate fi în discuţie.

Constantin Georgescu, *Geometria practică pentru şcoalele medii.* Bucureşti 1913.—*Raport de* **G. Ţiţeica.**

Manualul acesta a fost făcut în condiţiuni speciale. Şcoalele medii, create de curând, n'aveau încă o programă hotărîtă. Autorul aveà astfel libertatea de alegere şi a planului şi a materialului, dar aveà şi neajunsul unei lipse de conducere din afară. Cu toate acestea, d-l Georgescu a reuşit să facă un manual, care mi se pare că răspunde deplin unei şcoale medii, mai mult pregătitoare pentru meserii. Intemeiată mai mult pe construcţii şi măsurători de figuri, judecata matematică nu e cu totul lăsată la o parte; ea e strâns legată de acele operaţiuni. Manualul a fost făcut cu o îngrijire pe care nu o au de obiceiu autorii de cărţi didactice. Nici o problemă şi nici o construcţie n'au fost date la întâmplare şi fără chibzueală. Se vede uşor că toate au fost cercetate, făcute şi construite de autor înainte de a fi trecute în manual. Pentru aceste motive sunt de părere că acest manual merită să fie premiat.

Gh. Gr. Gheorghiu, *Aritmetica comercială pentru clasa I-a a şcoalelor comerciale elementare. Ediţia VI-a.* Bucureşti 1912; — *Aritmetica comercială pentru clasa II-a a şcoalelor comerciale elementare şi pentru şcoalele profesionale. Ediţia V-a.* Bucureşti 1911; — *Aritmetica comercială pentru clasa III-a a şcoalelor ccmerciale elementare. Ediţia V-a.* Bucureşti 1912 —*Raport de* **G. Ţiţeica.**

Aceste trei volume sunt întrebuinţate de mai multă vreme în învăţământul comercial elementar. Ele sunt bine alcătuite şi au însuşiri didactice alese. Cu deosebire autorul a insistat, precum trebuià, asupra calculului mintal, asupra metoadelor expeditive de calcul scris, potrivite pentru viitorii comercianţi. Exemple numeroase de astfel de calcule numerice, precum şi un număr considerabil de probleme bine alese, potrivite şi cu mintea elevilor şi cu scopul şcoalei, însoţesc fiecare capitol. De altfel materia din programa fiecărei clase e tratată complet şi bine. Un singur neajuns

vreau să semnalez, cu toate că nu pun multă greutate asupra lui. Autorul păstrează în manualele sale multe cuvinte locale, fără deslușire pentru elevii de prin alte părţi. Aşà se găsesc cuvintele: conț de hârtie, lăcăţi, fâşicuri (rulouri) de bani, esă, cotiugar, lingerie, jambon, garafă, bagdadie, stoler, doc, val de hârtie, calup de sopon, făclier, crâşmar, etc.

In afară de această scădere a manualelor, ele merită să fie luate în considerare.

Romulus Ionaşcu, *Lecturi comerciale pentru şcoalele comerciale superioare. Ediţia V. Partea I pentru clasa I* Iaşi 1911; —*Partea II-a pentru clasa II* Iaşi 1911;— *Partea III pentru clasa III.* Iaşi 1911.— *Raport de* **A. Bârseanu.**

Cărţile acestea de lectură, menite să completeze cunoştinţele elevilor şi să-i facă a aprofundà materiile din diferitele studii tratate în şcoalele comerciale superioare, deprinzându-i în acelaş timp cu o limbă frumoasă şi corectă românească, cuprind diferite piese, cu deosebire din Principiile comerciale, Economia naţională, Tehnologie, Geografia comercială şi Statistică. Mai puţin reprezentată e Istoria comercială, lipsind cu totul biografiile comercianţilor şi fabricanţilor mari, ale descoperitorilor geografici şi ale inventatorilor, cari ar puteà influenţà în modul cel mai viu asupra caracterului elevilor.

In partea primă şi a doua prevalează lectura geografică; în a treia, care se termină cu bucăţi din literatura noastră naţională, cea din Economia politică.

Diferitele piese sunt parte reproduse din scriitori români, parte traduse, mai cu seamă de d-l Ionaşcu, din autori străini.

Având în vedere puţina desvoltare a studiilor comerciale la noi, trebue recunoscut că autorul «Lecturilor comerciale» a avut a întâmpinà mari greutăţi la adunarea materialului din cele trei cărţi ale sale. Dânsul a cules şi a reprodus din cărţi şi din reviste, din enciclopedii, buletine ministeriale, rapoarte consulare şi din ziare, cu mai mult sau mai puţin noroc, cum s'a nimerit. Pe lângă scriitori cunoscuţi şi apreciaţi, ca Ion Ghica, P. S. Aurelian, D. C. Ollănescu, A. D. Xenopol, Anghel Saligny, întâlnim scriitori mai puţin cunoscuţi sau cu totul necunoscuţi, cari s'au întâmplat să scrie vreun articol de revistă sau vreun raport sau proiect de cuprins comercial-economic, cu mai multă sau mai puţină competenţă.

Fiind materialul adunat astfel, se înțelege că între diferitele piese nu poate fi nici o proporție, nici în privința valorii, nici în privința extensiunii. Așà d. e., pe când în partea I-a bucățile «Bursele din Europa» (pag 16—18) și «Agricultura, pădurile și viile României» (pag. 137—140) sunt numai fragmente, pe atunci în partea III-a se reproduce pe 55 pagine (73—128) din «Raportul general asupra participării României la expoziția universală din Paris (1900)» de răposatul D. C. Ollănescu toată partea relativă la industria în România, cu toate ramurile industriale și cu amintirea celor mai multe ateliere de pe atunci, între cari nu lipsesc nici «fabrica Max I. Schapira, pentru dimie, flanele, ciorapi și flanele tricotate», nici «fabrica Strul Burăh Fleandră, pentru sumane, din Târgu-Neamțu, înființată în 1888, cu un capital de 10.000 de franci», nici atelierul de argintărie Lazăr Moise și fiu din Ploești, «cu un lucrător», nici, în sfârșit atelierul de cufere și geamantane R. Zigmann, tot din Ploești, înființat în 1872, cu un capital de 4.000 de lei.

Un defect al multor piese din «Lecturile comerciale» este, că fiind reproduse din ziare și din reviste, nu cuprind lucruri pe deplin stabilite, ci au caracter mai mult ocazional, pe când școala trebue să dea cunoștințe pozitive, ferindu-se de tot ce este necristalizat și în stadiu de discuțiune. Așà d. e. bucata «Scăderea prețului cerealelor și speculațiunea internațională» de răposatul P. S. Aurelian, reprodusă din revista «Economia națională» din anul 1896 (Partea I-a a «Lecturilor comerciale», pag. 30—35), este un articol ocazional, scris pentru împrejurările din acest an. La începutul acestei bucăți aflăm pasajele: «Scăderea prețurilor cerealelor îngrijește guvernele și pe toată lumea europeană și transoceanică. Se cercetează în toate părțile, cari să fie cauzele acestei scăderi. *Ne-am făcut o datorie de a ținea pe cetitori în curent cu această mișcare.* Am arătat că între cauzele, cărora se atribue scăderea prețului, este și supraproducerea grâului în America nordică și cea meridională, în Indii și aiurea, și importarea de cătățimi de grâu din ce în ce mai mari în Europa. — Am spus că și aceasta poate contribuì în unii ani la scăderea prețurilor, dar *în anul acesta și în cel trecut* nu este tocmai cazul, ca să atribuim numai importațiunii transoceanice scăderea prețurilor» ...Iar la încheere: «Ar fi de dorit, ca ministrul nostru dela Berlin să urmărească chestiunea și să o refere guvernului român. Țară agricolă, România este interesată» etc.— Lucruri cari nu se potrivesc într'o carte de școală.

In locul piesei «Magaziile cu silozuri» (I, pag. 40—50), un proiect al d-lui A. Saligny pentru construirea de astfel de magazii în centrele principale din ţară, autorul «Lecturilor» ar fi putut da elevilor o descriere a acestor magazii, ceeace de altfel se face, în parte, mai tàrziu în partea II-a a «Lecturilor», la descrierea docurilor portului Galaţi (pag. 150—153), după «Cartea judeţului Covurluiu» de M. N. Pacu.

Ocazional a fost şi studiul «Industria morăriei în România» de răposatul B. G. Assan (1896), din care autorul «Lecturilor» extrage bucăţile: «România şi ţările exportatoare de cereale» ; «Industria morăriei în România» ; «Industria morăriei în Ungaria» ; şi «Incurajările, ce se dau morăriei în străinătate» (I, pag. 50—69).— In bucata «Industria morăriei în România» se zice : «Ca încheiere amintim acì, că *d-l B. G. Assan, mare industriaş şi distinsul preşedinte al Camerei de comerciu din Bucureşti,* a propus...» etc., deşì, cât ştiu eu, regretatul B. G. Assan de câţivà ani nu mai este între cei vii. — In bucata «Industria morăriei în Ungaria», în loc să se vorbească de sistemul de morărie ungar, se tratează mai mult de măsurile luate de guvernul ungar pentru înlesnirea exportului de făină. In această bucată aflăm anahronismul: «Porţile de fier, acel scut protector al României, vor fi complect anihilate *în anul acesta* şi transporturile făinei ungureşti vor găsì o nouă uşurinţă pentru scurgerea lor în Orient». — In piesa următoare («Incurajările, ce se dau morăriei în străinătate») se spune (I, pag. 68): «După cum până astăzi Rusia a încurajat exportul făinei pe Marea Baltică spre Belgia, Englitera, Germania şi Danemarca, privirile bărbaţilor de Stat din Rusia s'au îndreptat acum spre debuşeurile din Marea Neagră. Astfel dar din ordinul guvernului *un domn Bodisko călătoreşte necontenit în toate pieţele din Orient,* unde făina românească este cunoscută»... etc. — Oare şi astăzi tot mai călătoreşte numitul domn?

De altfel lucruri de acestea anticate aflăm şi în alte piese. Astfel, ca să rămânem numai la partea I, la pag. 29 se zice: «Rusia n'a exportat (în loc de : «nu exportă») *la începutul acestui secol* decât 3 milioane de hectolitri; de la 1880 până la 1884 ea a exportat anual dela 50-83 de milioane de hectolitri de grâu şi făinuri».— Pag. 98: «Dar Americanul practic, precum s'a dovedit de repeţite ori, că este *prezidentul Roosevelt*», în loc de «fostul prezident».— Pag. 135 (notă): «Vaporul «România» face acum curse între Constanţa, Constantinopol, Pireu, Mitilene şi Smirna. *De curând s'a*

comandat în Franţa un alt vapor mare „Traian", cu care se vor face curse regulate între Constanţa şi Alexandria (Egipt)», — pe când se ştie că vaporul «Traian» e pus de multă vreme în circulaţiune.

Ce priveşte *piesele traduse,* ele sunt scoase cu deosebire din cărţi de cetire germane, dar d-l Ionaşcu nu este totdeauna destul de norocos în traducerea lor. Astfel, ca să rămânem tot numai la partea I, în bucata «O vizită la bursa din Hamburg» (pag. 20) se zice : «*Acolo merge* agentul L. — Chemaţi-l să vie încoace», în loc de: «Uite colo», sau «iată agentul L » — In piesa «Viţa de vie şi vinul» (I, pag. 72—75), care se ocupă mai mult cu viile din Austro-Ungaria, se vorbeşte de *„Valea Eciului"*, în loc de Adigei şi după ce se aminteşte de vestitul vin de Tocai (Tokaj), se spune mai departe: «Alăturea cu dânsul stau *Ofnerul, Adelsbergul, Erlauerul, Meneşerul, Vilanierul şi Sexardul*», în loc de: «Vinul de Buda-Adelsberg, de Agria, de Miniş, de Villány şi de Szegszárd» Iar la pag. 76, unde se vorbeşte de soiurile cele mai bune de vin din Austria, se amintesc vinurile *„de Klosterneuburg, Nussdorf, Gumpoldskirchner, Vöslauer, Retzer, etc."*. La sfârşitul piesei întâlnim fraza: «Tot aceasta se poate zice şi despre vinurile din Tirol, Istria şi Dalmaţia, ale căror viţe sunt atât de favorizate de pământ şi climă, încât ar puteà produce vinuri de calitatea cea dintâi, *dacă s'ar puteà reuşì a organizà* producţiunea şi comerciul lor tot aşà ca şi în Franţa şi Germania». — In piesa «Manchesterul şi torcătoria de bumbac» (I, pag. 94—97) aflăm propoziţia : «Cu toată creşterea cea mare a torcătoriilor de bumbac din toate celelalte ţări *numărul mosoarelor* (nu cumvà *al fuselor?) a fost tot aşà de mare in Anglia ca şi în restul întregii lumi*». Iar cevà mai în jos : «Prin spiritul *mare* al invenţiunilor engleze, care premerge astăzi în producerea şi prelucrarea bumbacului, s'au atras ţări nouă în interesul european, cari mai înainte *nu se puteau câştigà* cu nici o marfă». Tot aşà de neclară e şi propoziţia dela pag. 96: «Sunt unele feluri de prelucrări ale bumbacului, în care *puterea creatoare a omului a ajuns* prin ajutorul maşinelor *până la două sute de specii*». — Rău exprimată e şi propoziţia : «Cafeaua, de asemenea, se falşifică adeseori *sau* când este prăjită ori măcinată», din piesa «Cercetările microscopice pentru examinarea mărfurilor» (I, pag. 103). — In piesa: «Elba ca drum de comunicaţiune» (I, pag. 107) se zice: «Elba, care deoparte face posibilă comunicaţia până la Budweis

prin Moldavă *și Havel*, iar de altă parte până dincolo de Berlin... etc., în loc de : «... face posibilă comunicația până la Budweis prin Moldova, iar de altă parte până dincolo de Berlin prin Havel». Tot în această piesă (pag. 108) se vorbește de «*locurile de schimb* ale Elbei austriace», în loc de «locuri de transbordare». — In piesa «Industria franceză» (I, pag. 110—113) traducătorul zice : «Din acel timp *s'a desvoltat foarte mult talentul industriei franceze, nu numai calitativ, ci și cantitativ*»; iar la pag. 112 ne spune că în stabilimentul dela Creuzot (scris din greșeală *Cretzot*) se fabrică, între altele, „*plăci pentru platoșe*", voind să vorbească, de bună seamă, de platoșele sau cuirasele pentru vapoare. Tot pe aceeaș pagină urmează imediat pasajul : «Cu deosebire trebue să se amintească excelentele *chemicale și fabricile,* anume fabricile de văpseli, iod», etc., în loc de «fabricile de chemicale». — Tot așà de slabe sunt și traducerile : «Articolii de Paris» (pasajul : «Intre miile de lucruri, pe cari ar trebuì să le enumărăm, sunt bijuteriile de aur, de argint, de aluminium, de oțel, de aliaje diferite, *podoabele acelorași metale,* numeroasele *mobile mici de întrebuințare comună*»... etc. I, pag. 113) ; «Mărirea industrială a Angliei» (pag. 114 : «Tot odată crește în măsură egală prisosința și prosperitatea *agricultorilor, cari cultivă pământul.* In timpul domniei reginei Elisabeta s'a deșteptat fantazia și ambițiunea: acum erà la ordinea zilei înainte de toate *o năzuință regulată în spre câștigul exterior*»); «Reichenberg din Bohemia» (pag. 120: «De fapt *orașul se extinde în mod foarte natural după trebuință* pe drumul neplan al văii între Ieschken și șirurile de dealuri ale munților Iser.» Iar cevà mai jos :... «când orășelul *devenì* în mâna lui Wallenstein». Apoi anahronismul: «Starea orașului se îmbunătăți abià *secolul trecut,* cu deosebire de când contele Christian Clam luă domnia Reichenbergului. Reichenbergul modern este o creațiune a *secolului nostru*». Aici, evident, e vorba de secolul XVIII și XIX); «Orașul Steyer din Austria de sus» (I, pag. 121, tocmai la început: «Orașul Steyr a fost din secolul al 13-lea până la jumătatea secolului al 19-lea centrul unei industrii de fer foarte desvoltate pentru acele timpuri, *care* își aveà locul în valea afluentelui Enns și în văile laterali ale aceleia.»); «Un ținut industrial din Germania» (I, pag. 127: «Pentru a oferì *modei în continu schimbătoare noutăți*», în loc de: «Pentru a oferì noutăți modei în continuu schimbătoare»); «Un atelier de croitorie din Londra» (pag. 129: «Pentru artilerie d. e. sunt 38 de croeli, din contra

pentru trupele de linie numai 20 de mostre, probabil pentrucă *la cea dintâi specie de trupe nu se dă atâta însemnătate constituțiunii simetrice*". Pag. 129 și 130: «Totuși avù un profit mai mult de 400.000 lire st. cari *au fost plătite îndărăpt* de cătră administrațiile acelea, cari primesc haine din acest atelier»).

Cu totul greșită este piesa 28 din partea I, intitulată „*Țările austriace de sud ca ținuturi industriale*" (pag. 117—119), în care d-l Ionașcu traduce sistematic numirea „Die österreichischen Sudetenlander", adică „Țările munților Sudeți" (Boemia, Moravia și Silezia), cu: „Țările austriace de sud", „Țările sudice," făcând astfel o regretabilă zăpăceală în capetele elevilor. — Și nu trebue uitat că această carte a apărut până acum în cinci edițiuni!

Ar mai trebuì să amintesc, ca particularitate a autorului, folosirea provincialismelor: *doauă, ințălesul, ințălegerea, înființază, sămințe, său, ra* (în loc de: rea), *noaue* (și *noauă*), *cetățan, așăzat, țăsăturile, săcară, răsipire, favorizază, rădică, nemțască*, etc.

Dacă considerăm și numeroasele greșeli de tipar, dintre cari unele, fiind de cifre, pot da naștere la confuziuni regretabile, nu cred că mi se và luà în nume de rău, dacă nu voiu recomandà «Lecturile comerciale» la premiul «Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public», la care au fost prezentate.

Virgil Onițiu, *Carte de cetire pentru clasa I-a a școalelor medii. Ediția a doua.* Brașov 1914 —*Raport de* **I. Bogdan.**

«Cartea de cetire pentru clasa I a școalelor medii» (ed. II-a), prezentată de d-l Virgil Onițiu, directorul gimnaziului român din Brașov, pentru premiul Craiovean de 1 500 lei, este lucrată conform programei școalelor secundare din Ungaria, programă aprobată și de consistoriul mitropolitan din Sibiiu pentru școalele românești atârnătoare de dânsul. Ea cuprinde: basme, legende, snoave, credințe «poporale» române, mituri antice, povestiri din istoria Românilor și a Ungurilor, diferite bucăți sub titlul «Țara și Natura», între cari și descrieri geografice privitoare la Ungaria și Transilvania. In sfârșit sub titlul «Diverse» se dau parabole, proverbe, zicători, cimilituri și sfaturi: «Cum să ne păzim sănătatea».

Comparând această a doua ediție a cărții de cetire a d-lui Onițiu cu cea dintâi, care erà destinată pentru cl. I și a II-a, constatăm o evidentă îmbunătățire: astfel toate bucățile din cap. IV: «Țara și Natura», afară de două, sunt nouă și bune. Foarte bune sunt și

sfaturile igienice dela sfârşit, cari vor aduce copiilor de ţărani, şi chiar celor de orăşeni, mari servicii, dacă şi le vor întipărì adânc în minte.

Se înţelege că dacă am luà să examinăm fiecare bucată în parte, am găsì multe lucruri pe cari nu le-am aprobà de fel, sau le-am dorì mai bune. Aşà cum este cartea, mi se pare totuş că Românii din Ungaria nu posedă, în literatura lor didactică, una mai bună decât aceasta.

In ce priveşte stilul părţilor originale, trebue să notez că d-l Virgil Oniţiu nu este unul din scriitorii cei mai răi din Transilvania şi că d-sa se sileşte să evite în scrierile sale germanismele, ungurismele şi provincialismele, ce fac impresie rea asupra cetitorilor din Regat. Cu toate acestea, i-au scăpat fără voia d-sale unele expresiuni, ce ar fi trebuit evitate, cum e: „să *gimnestăm*, băi reci *în liber*, lumină *dubie*, la *mandat* medical, recomand *în atenţia* d-lor profesori, mi-a *succes* (= să facem gimnastică, băi reci în aer liber, lumină slabă, la porunca doctorului, recomand atenţiunii domnilor profesori, am izbutit).

Din motivele arătate, cred că cartea de cetire a d-lui Virgil Oniţiu merită să fie premiată cu premiul Asociaţiunii Craiovene, dacă odată cu dânsa nu s'au prezentat la acest premiu altele de mai mare valoare.

Petre I. Rădulescu şi **Polixenia P. Rădulescu**, *Geografia continentelor şi a României. Ediţia III-a.* Bucureşti 1912.—*Raport de* **S. Mehedinţi.**

Prin adresa No. 48 din 13 Ianuarie 1914, aţi binevoit a-mi înaintà spre cercetare «Geografia continentelor şi a României» de d-na Polixenia Rădulescu şi P. I. Rădulescu, prezentată la premiul «Asociaţiunii Craiovene» de 1.500 lei, pentru cea mai bună carte didactică.

Am cetit lucrarea trimisă şi am onoare a vă înaintà următoarea părere.

Paginele consacrate diferitelor ţeri sunt lipsite de orice caracterizare geografică. Expunerea e aproape stereotipă. Nici judecata, nici imaginaţia copilului nu este solicitată aproape nicăieri. Lucrarea e făcută după tipicul mnemotehnic de odinioară: *locorum nuda nomina.*

Ceeace e şi mai grav, chiar noţiunile elementare sunt fals definite. O pildă: «Sunt unele câmpii foarte întinse, acoperite cu ni-

sipuri şi lipsite aproape cu totul de vegetaţie şi de apă. Asemenea câmpii se numesc *pustiuri*». De aci, copilul ar puteà rămâneà cu idea că pustiul e un şes. In realitate, foarte multe pustii sunt formate din ***podişuri*** şi chiar din ţinuturi *deluroase şi muntoase.*

Noţiunile despre deal, golf, adâncimea oceanului, etc. sunt sau false sau fals exprimate.

Nu ştiu ce alte lucrări didactice se vor fi prezentat Academiei spre premiare, dar socotesc că lucrarea de faţă nu poate aveà în nici un caz un premiu academic.

M. Sadoveanu, Ioan I. Teodoru, C. Stan şi **L. Mrejeriu,** *Carte de cetire pentru clasa II urbană, — pentru clasa III urbană, — pentru clasa IV urbană.* Bucureşti 1913 –1914.—*Raport de* **A. Bârseanu.**

Cartea de cetire e sufletul învăţământului în şcoalele primare. In ea se concentrează toate obiectele de învăţământ, stabilindu-se între ele o legătură armonică şi dându-se din fiecare din ele tot ce este mai însemnat, într'o formă frumoasă. Ea este menită nu numai a îmmulţi cunoştinţele elevilor, ci totodată a influenţà şi asupra inimii lor, trezind într'însa iubirea de Dumnezeu şi de natură, sentimente umanitare şi patriotice, cultivând tot ce este nobil şi frumos, şi combătând pornirile urîte şi dejositoare. Ea are a fi un izvor nesecat de cunoştinţe folositoare şi de îndemnuri nobile, un model de cugetare logică şi de exprimare corectă, un prietin al elevului pe băncile şcoalei şi un povăţuitor pentru vieaţa lui de mai târziu.

Cărţile d-lor M. Sadoveanu şi soţii corespund celor mai multe din aceste cerinţe.

Intr'o formă uşoară de înţeles şi, de cele mai multe ori, atrăgătoare, ele dau copiilor şi copilelor cunoştinţele de lipsă din religiune, morală, geografie, istoria patriei şi constituţia ei, ştiinţele naturale, agronomie, economia casnică şi igienă. Materiile sunt grupate după anotimpuri şi, lucru firesc, în cartea pentru cl. II sunt tratate într'un mod mai simplu, mai elementar, iar în celelalte două cărţi, mai amănunţit, mai complet.

Bucăţile instructive alternează cu piese în versuri şi în proză, menite a înrâurì asupra inimii. Mici istorioare şi povestiri cevà mai mari, unele mişcătoare, altele—câtevà—hazlii, caută parte să ilustreze cele cuprinse în bucăţile cu învăţătură, parte să trezească în elevi şi în eleve sentimente alese şi porniri nobile.

Cu deosebire sentimentul patriotic este cu putere accentuat în aceste cărţi. Piese, ca: «Dragostea de ţară», «Din răsboiu», «Traiul Domnitorului în răsboiu», «Câţi suntem?», «Ţara noastră», «In munţii Sucevei», «La Griviţa», şi «De ziua Impăratului» din cartea pentru cl. III, precum şi «Neamul nostru», «Portul, graiul şi datinile din bătrâni», «Moartea lui Ştefan Vodă» şi «Mihaiu învins» din cea pentru clasa a patra, de bună seamă, nu vor rămâneà fără urmă în sufletele elevilor şi elevelor, ci vor înrădăcinà adânc în inimile lor iubirea de neam şi de ţară.

Pe lângă sentimentul patriotic, îşi află expresia cuvenită: iubirea de adevăr şi dreptate, iubirea deaproapelui, mila faţă de cei slabi şi nenorociţi, mila faţă cu animalele, dragostea de natură şi de vieaţa dela ţară, iubirea de muncă şi de ordine, deprinderea la cruţare şi cu o vieaţă simplă, cumpătarea în mâncare şi în băutură, etc., cu un cuvânt toate sentimentele şi însuşirile, cari-l pot înălţà pe om, ridicându-l deasupra celorlalte vieţuitoare.

Stilizarea bucăţitor de cetire este în genere clară şi destul de corectă. Ba unele dintr'însele au chiar valoare literară. Astfel amintesc, afară de cele citate mai sus, piesele: «La săniuş» (din cartea pentru cl. III), şi «Duşmanul», «Poveste cu înţeles», «Sfaturi bătrâneşti», «Logofătul Buhuş», «Seceratul», «Bunicii», «De frica lui Ştirbey», «Privighetoarea» (de I. Brătescu-Voineşti) şi «Libertatea», din cartea pentru cl. IV. In unele din povestirile istorice întâlnim tonul bătrânesc şi atrăgător din «Alexandrie». Aşà este, bunăoară, naraţiunea «O faptă a lui Mihaiu» din cartea pentru cl. III (p. 198).

S'au strecurat însă şi pasaje neclare şi nu destul de corect stilizate, chiar şi unele neexactităţi de fond (de cuprins), precum şi câtevà neologisme şi destul de numeroase provincialisme, în deosebi moldovenisme, având limba întregii lucrări un uşor timbru moldovenesc.

Astfel, ca să mă mărginesc numai la partea pentru clasa a II, aflăm următoarele *pasaje nu destul de limpezi*: «Peste cinci luni de zile, apa începù să scadă puţin, câte puţin, şi *abià peste un an începù a se uscà*» (cine?—pag. 31); «Gura ursului e mare şi are dinţi puternici. *Are miros bun*» (cine?—pag. 119); «Cine n'a băgat de seamă cu câtă îngrijire îşi apără cloşca puişorii? Cât timp cloceşte, ea nu mănâncă mai nimic, ci stă mereu pe cuibar, să nu se răcească ouăle. *Câtă bucurie pe ea apoi, când le aude glăsciorul?*» (al cui glăscior?—pag. 146); «Altele (e vorba tot de paseri) nu vreau să fugă după cuib, *chiar dacă sunt prinse*» (în

loc de: «chiar dacă sunt în primejdie să fie prinse»,—aceeaş pag.). «In alte ţări, oamenii îngrijesc anume de cuiburi. Ei le scobesc în lemn şi le aşează la îndemâna păsărilor. *Le îngrijesc şi le aruncă demâncare*» (cui?—pag. 156); «Omul muncind îşi pierde o parte din puterile sale şi nu le poate câştigà decât prin odihnă şi prin hrană. Dar şi somnul prea mult şi *odihna* prea multă, încă vatămă sănătatea...» (de bună seamă: *hrana* prea multă,—pag 176); «Carnea de crap e bună la mâncare, *dar e cam grea*» (trebuià adaus, neapărat: la mistuit,—pag. 189).

Fraze şi expresiuni necorecte: «Altoiul face pomul-pom, după cum cartea face omul-om» (corect: *pe* omul-om; pag. 18); «condeie de cele ce-i *ascuteau* satele» (pag. 29); «Indată ce Noe făcù ceea ce-i *poruncì* Dumnezeu, începù să plouă» (corect: poruncise, pag. 30); «La fel cu fasolea *e:* mazărea, lintea şi bobul» (pag. 36); «Numai păstori, cari erau pe câmp, cu turmele, mai *erà* deştepţi» (p. 45); «Degetele (cânelui) *sunt sfârşite* cu unghii ascuţite» (p. 52; dto p. 56); «*La ce folos viaţa lui*?—zicea stăpânul» (în loc de: Ce-mi foloseşte...? p. 52); «Magii au pornit *să caute acel împărat*» (p. 54); „Intr'o zi, un leneş de frunte *întâlneşte* un doctor.... şi-i *zise*» (legătura timpurilor; p. 75); «*începură* a i se întinde albeaţă pe amândoi ochii», p. 80); «Şi când *erà* gata (mânăstirea), aşà de frumoasă erà» (în loc de: a fost gata; p. 115); «mierea *stupurilor*» (p. 120); «Dumnezeu însă ştie, că florile plac copiilor» (în loc de: *le* plac; p. 123); «fugind cât îl *ţineà* picioarele» (p. 128); «Acesta este un brăduleţ, pe care se pun lucruri frumoase, potrivite cu copiii cărora *trebue* să li se dea aceste lucruri» (corect: au să li se dea; p. 129); «Ea (raţa sălbatică) are capul şi gâtul acoperite cu *pene de coloare verde închis strălucitor*» (p. 138); «altele (e vorba de paseri; «şi-or fi arătând prin graiu») blestemul către un copil, care *le-ar fi stricat* cuibul»; corect: le va fi stricat; pag. 155); «abià le puteau *ţine* grinzile» (p. 156); «Vom *rămâne* tot copii» (p. 158); «Se hotărî deci (Tudor) să-i alunge din ţară, aceşti mosafiri nepoftiţi» (în loc de: *pe* aceşti mosafiri; p. 213); «Cârtiţa este un animal *uricios* la vedere» (p. 230); «*Ea* (coropişniţa) *sapă* pe dedesubt şănţurele *în care trăiesc şi se înmulţesc*" (p. 240); «Şoarecii *sunt stârpiţi* prin capcane» (în loc de: se stârpesc; p. 240).

Neexactităţi, în ceea ce priveşte cuprinsul: «El (Negru Vodă) nu s'a născut aici la noi, ci într'o *ţară* de peste munţi ce se chiamă Făgăraş» (p. 12); «Dragoş tocmai atunci ajunge la mal,

scoate ghioaga, ochește bine și lovește zimbrul» (p. 20). Cât știu eu, ghioaga este o măciucă țintuită, care nu se ține ascunsă și cu care nu se ochește); «Subiectul se află cu întrebarea *cine?*» (lipsește: sau *ce?* pag. 42); «In sate... *drumurile* sunt strâmte și cotite» (drumurile nu; poate ulițele, — p. 44); «Drumurile de prin orașe sunt mai largi, pietruite și se chiamă străzi» (dto; și în sate sunt străzi sau uliți și ulicioare); «Tulpina ei (verzei) e formată din mai multe frunze, ce se acoper unele pe altele și care la un loc alcătuesc căpățâna» (p. 47. Varza are un' cotor, pe care sunt așezate foile); «La față deosebim: urechile, nasul, gura cu buzele și barba» (p. 76. Nu se amintesc ochii); «tufe de mure, smeură și fragi» (p. 90. Fragul nu e tufă, ci plantă ierboasă); la pag. 102 iedera e numită «buruiană», în loc de tufiță; «Corpul său (al lupului) este acoperit cu păr *cafeniu-închis*» (în loc de: sur, p. 103); «Corpul său (al ursului) este acoperit cu păr stufos de coloare *vânătă-negrie*» (în loc de: cafenie sau negrie (p. 119); «El (ursul) se poate îmblânzì» (nu tocmai!—p. 120); «acesta (Dumnezeu) dădù Ebreilor *mana*, un fel de grăunțe mici și albe și bune la gust, cam cum ar fi năutul» (p. 175 —Cât am aflat eu, mana este un suc întărit al unor arbori sau arbuști, iar nu grăunțe); «*Șarpele are corpul rotund ca un baston*» (lipsește: *și lungăreț*, ca un baston; p. 178); «Corvinii au ajutat mult pe frații lor din Transilvania, de aceea și Românii deacolo, astfel își amintesc de ei:

De când Corvinii au murit,
Și dreptatea a pierit—

p. 191.—De fapt Corvinii s'au înstrăinat cu totul de neamul lor și Românii din Ardeal nu le-au prea simțit bunătatea; iar proverbul citat, care se referă la Mateiu Corvinul, este un proverb unguresc; «Lăcusta e *nefolositoare*“ (p. 206; nu «nefolositoare», ci «stricăcioasă»).

Neologisme: «Frunza (nucului) iese în urma florilor și este verde, mare, *nedistanțată* (necrestată, p. 26); *ierbivore* (formă ibridă, p. 68); *glastre* (p. 86); *sortit* (p. 93);

«Umple astăzi de *teroare*
Sbirii bietului popor» (p. 214).

Provincialisme: «copil *hărțăgaș*“ (p. 37); „*meremetisit*“ (pag. 135); «car *învârvorat*“ (p. 163); Pasările, care au picioare lungi, se numesc *picioroange*“ (p. 186); „*jiribii*“ (jurebii; p. 187 și 188); «împovorată» (p. 192); „*șuhoiu*“ (= șuvoiu, p. 199).

Ceeace reduce mult valoarea celor trei cărți de cetire, sunt numeroasele greșeli de tipar, cari diformează în multe locuri ortografia, interpuncțiunea, cuvinte, ba chiar pasaje întregi. Astfel aproape întreg pasajul al doilea în bucata : «Foloasele paserilor pentru agricultură» (I, 155) e diformat prin amestecul șirurilor, ceeace strică înțelesul întregei piese. In cartea pentru clasa a patra, în pasajul al treilea, pag. 346, lipsesc mai multe cuvinte («Unii»—e vorba de țărani în trecut—«fugiau, nu-i vorbă, înfundând pădurile; dar cei prinși erau închiși și înnecați cu fum de ardeiu, ori bătuți cu bice muiate în zlatină, ori alții erau purtați desculți prin zăpadă, *ori spinării, până muriau"*). Tot asemenea, în aceeaș carte, la sfârșitul alineatului al nouălea *„Facerea pălăriilor de"*—paie de—*secară.* Ca să facem pălării, alegem paie albe neplouate (le curățim frumos de frunze și *le fac..."-em mănunchiu).*

Astfel de lucruri ar trebui să lipsească, neapărat, dintr'o carte școlară, care are să servească ca model de corectitate și de exactitate,—mai cu seamă când e vorba de învățământul primar.

Cărțile, despre cari am tratat, cuprind și ilustrațiuni, cele mai multe destul de potrivite. Am de observat însă, că în cartea III, pag. 387, în loc de chipul lui Simion Bărnut, se dă din greșeală chipul lui G. Barit.

Cu toate aceste scăderi, pe cari m'am simțit dator a le arătă și cari aș dori ca în viitoarele ediții să fie îndreptate, cărțile de cetire ale d-lor M. Sadoveanu și soții însemnează un pas înainte în literatura noastră didactică, și astfel le socotesc vrednice de premiul «Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public».

Angela Selăgian (n. Butean), Dr. Vasile Bologa și **Dr. Emil Precup,** *Carte de cetire. Manual de învățământ pentru clasa I și II-a dela școale civile de fete, gimnazii, ș. a.* Sibiu 1913.—*Raport de* **I. Bianu.**

Românii din Ungaria au trei școale secundare de fete: la Sibiiu, la Arad și la Blaj, un gimnaziu inferior de băieți la Brad și câte unul la fiecare din cele 4 licee sau—cum le numesc ei—gimnazii superioare, dela Brașov, Blaj, Năsăud și Beiuș. Pentru elevii și elevele din toate acestea este întocmită această *Carte de cetire,* curat și frumos tipărită.

Ea cuprinde 134 bucăți în proză și 46 poezii. Bucățile în proză

sunt 6 cetiri religioase, 32 fabule, povestiri, legende populare, 18 descrieri geografice şi de popoare, 15 din natură, 17 povestiri din istoria vechilor Greci şi Romani, 8 portrete din istoria Ungariei, 6 icoane din istoria poporului român, 11 obiceiuri din vieaţa poporului român, 14 povestiri şi naraţiuni şi 8 de cuprins deosebit.

Intreg acest material este adunat cu multă pricepere din cei mai de frunte scriitori ai noştri, aproape toţi contemporani, cu deosebită băgare de seamă la cuprinsul sănătos şi la limba curată. Aşà sunt lungi bucăţi de basme din Ispirescu şi Creangă, Odobescu, Alecsandri, I. Basarabescu, Caraivan, Coşbuc, Marian, Vlahuţă, A. D. Xenopol; multe descrieri din natură de I. Simionescu, Agârbiceanu, Popovici-Bănăţeanu, Brătescu-Voineşti, C. Negruzzi, Slavici, Sadoveanu, Delavrancea. Pe lângă aceştia şi alţi scriitori români, sunt bucăţi traduse sau prelucrate după câţivà autori străini.

Astfel întocmită, *Cartea de cetire* dela Sibiiu este o mică enciclopedie de limbă şi literatură românească, precum şi de cunoştinţe din istorie, din natură şi din vieaţa poporului, prezentate în forme literare alese.

Atât pentru modul priceput, cum este întocmită, cât şi pentru menirea ei, acesteia, şi numai acestei cărţi, se cuvine să i se dea în acest an premiul Asociaţiunii Craiovene de 1.500 lei.

Bugetul Academiei pe anul 1914–1915

Proiectul de buget pentru anul 1914—15 se prezentă cu însemnate deosebiri faţă de al anului precedent:

Veniturile sunt cu Lei 156.756,77 mai mari.

Acest spor de venituri provine mai ales dela următoarele capitole:

1)	Excedent, ce nu a fost în anul trecut	L.	20.492,62
2)	Fondul Donici, prin cultura viei dela Radiana	»	13.808,45
3)	» Dimitrie A. Sturdza, sald din 1913—14	»	2.750,30
4)	» Ştefan Urlăţeanu, idem	»	2.050,45
5)	» Toncoviceanu, fond nou din 1913	»	839,40
6)	» Neuschotz din capital pentru tipărit	»	2 099,90
7)	Prelevaţi 15%	»	13.626,59
8)	Fondul de pensiuni	»	3.272,55
9)	» Tache P. Anastassiu	»	57.740,30
10)	» Princesa Alina Ştirbei, sald disponibil din 1913–14	»	36.615,95
11)	» Dacia-România din capital pentru premiu	»	1.300,95
12)	Dela alte fonduri	»	19.119,45
	Total	L.	173.716,91
	Pe de altă parte sunt de scăzut din acest spor unele sume cari se prezentă în minus faţă de bugetul 1913—14 de	»	16.960,14
	Astfel rămâne creşterea reală de	L.	156.756,77

Cheltuelile s'au urcat în proporţie cu veniturile.

In tabela care precede enumerarea amănunţită a cheltuelilor se arată deosebirile sumelor înscrise în plus sau în minus la diferitele articole ale bugetului.

Cele mai însemnate creşteri reale (căci sunt şi creşteri numai aparente provenite din înscrierea în buget a unor sume rezervate sau adunate din anii trecuţi) sunt următoarele:

1)	Diurnele şedinţelor ordinare	»	3.000,—
2)	Remunerarea funcţionarilor	»	11.324,50
3)	Spese de cancelarie	»	2.500,—
4)	» neprevăzute	»	4.000,—
	Transport	L.	20 824,50

	Report . . .	L.	20.824,50
5)	Cărţi şi legatul lor	»	6.000,—
6)	Dicţionarul limbii române	»	5.151,75
7)	Cheltuelile Secţiunii literare	»	11.079,46
8)	» » istorice	»	56.413,01
9)	» » ştiinţifice	»	11.079,46
10)	» Fondului Agarici	»	1.229,22
11)	» » Donici	»	12.139,71
12)	» » Carp	»	2.357,70
13)	» » D. A. Sturdza	»	4.433,30
14)	» » Urlăţeanu	»	2.255,20
15)	Creşterile la celelalte articole	»	133.276,06
	Totalul creşterilor . .	L.	266.239,37

Pe de altă parte sunt de scăzut din aceste creşteri diferinţele în minus la unele articole faţă de bugetul trecut pe 1913—14 » 109.482,60

Rămân creşteri reale de . . L. 156.756,77

Totalul veniturilor Academiei Române în bugetul pe 1914—15 este în sumă de . . . . L. 1.434.184,98

Din această sumă sunt a se face următoarele cheltueli:

I. Cheltueli obligatorii ale fondurilor:

a. Capitalizările fondurilor	L.	38.795,81
b. Subvențiunea Statului pentru bibliotecă (personal și cărți)	»	25.000,—
c. Sald disponibil din 1913—14 pentru lefuri.	»	5.544,—
d. Fondul Daniel, monete, hrisoave, etc. .	»	544,85
e. Dicționarul limbii române	»	35.239,50
f. Hurmuzaki, Documente istorice	»	20.037,50
g. Cheltueli din Fondul Princesa Alina Știrbei	»	45.314,75
h. Premii	»	53.217,35
i. Cheltueli din Fondul Neuschotz pentru tipărit	»	2.000,—
j. » » » Ioan Fătu	»	16.107,34
k. » » » I. Scorțeanu	»	799,45
l. » » » Agarici	»	64.734,73
m. » » » Donici	»	22.597,84
n. » » » Carp	»	25.501,55
o. » » » Stolojian	»	4.314,45
p. » » » Dimitrie A. Sturdza .	»	4.433,30
q. » » » Urlățeanu	»	4.255,20
r. » » » Gr. Buiucliu	»	18.000,—
s. » » » de pensiuni	»	8.994,44
t. » » » Adamachi	»	167.083,69
u. » » » Otteteleșanu	»	221.082,18
v. » » » Tache P. Anastassiu .	»	235.123,43
x. » » » Apostol Papadopol . .	»	7.514,60
y. » » » Obedenaru	»	12.948,25
z. » » » Ion Ghica	»	2 375,—

Suma . .	L	1.041.559,21
II. Cheltueli generale ale Academiei (conform anexei) .	»	286.601,10
III. Cheltuelile Secțiunilor, de fiecare Secțiune câte Lei 35.000, în total	»	105.000,—
IV. Restul înscris la votarea bugetului ca **excedent** .	»	1.024,67
Totalul cheltuelilor . .	L.	1.434.184,98

Situaţiunea veniturilor dela fondurile cu destinaţie generală şi a cheltuelilor generale ale Academiei:

VENITURI	Lei	B	CHELTUELI	Lei	B
Excedent	20.492	62	Diurnele membrilor Academiei	41 700	—
Subvenţiunea de Stat . . .	20 000	—			
Fondul Zappa	44.431	20	Remunerarea funcţionarilor după scăderea: saldului din 1913—14 L. 5 544 şi 1/2 din subvenţiunea de L. 25 000,— de L. 12.500 . .	153.684	50
» Economilor . . .	6.674	35			
» Ioan Fătu (fond general)	3 855	10			
Fondul Macinca	2 673	—			
» Turnescu	940	—	Serviciul Băncii Naţionale .	600	—
» Donici, după scăderea cheltuelilor	23 714	34	Cancelarie, luminat, încălzit.	15.500	—
			Ajutor Epitropiei Sf. Vineri.	400	—
Fondul Gr Buiucliu, după scăderea rentelor	20 416	60	Intreţinerea şi fonciera localelor Academiei	9 000	—
Prelevări 15%.	145.345	05	Spese de procese	1 000	—
Fondul Tache P. Anastassiu, suma disponibilă după scăderea cheltuelilor	57 939	83	Mobilier	1.000	—
			Spese neprevăzute . . .	7 000	—
			» de expediţie	3.500	—
Fondul Năsturel, după scăderea premiilor	16 527	50	Cabinetul numismatic . . .	2 800	—
			Cărţi şi legatul lor	9.000	—
Fondul G. Lazăr	4 490	25	Material pentru cataloagele bibliotecii	2.000	—
» Eliade-Rădulescu .	3.529	65			
» Carp.	21.596	28	Anale-Desbateri (şi datoria)	8.000	—
			«Creşterea colecţiunilor» .	6.000	—
			Buiucliu, — Bibliotecă, cărţi şi legatul lor	12.000	—
			Buiucliu, — Catalogul manuscriselor, documentelor şi cărţilor.	2.000	—
			Buiucliu, — Catalogul publicaţiunilor dăruite	1.000	—
			Mormântul Gr Buiucliu . .	5 416	60
			Dicţionarul limbii româno .	5.000	—
			Total Lei . . .	286.601	10
			Rămâne disponibilă suma de L.	106 024	67
Total Lei . .	392 625	77	Total Lei . . .	392 625	77

Restul de Lei 106 024,67 se repartizează astfel:

Lei 105.000,— pentru Secţiuni câte lei 35 000,— de fiecare şi

» 1.024,67 Excedent cu votarea bugetului pe 1914—15.

VENITURILE PENTRU ANUL 1914—1915.

Nr.		1913—14		1914—15		Diferinţa plus		Diferinţa minus	
	Excedent			20.492	62	20.492	62		
	I. **Marele Premiu Carp** din **1915**, de L. 7 000, sald, a 3-a parte din 1912—13	2.333	30	4 666	60	2 333	30		
	II **Marele Premiu Năsturel** din **1917**, sald din 1912—13			3.000	—	3 000	—		
	III **Remunerarea funcţionarilor**, sald	2.772		5.544	—	2.772	—		
	IV. **Fonduri cu destinaţiune generală:**								
1	*Subvenţiunea dela Stat* (Legea dela 27 Martie 1879).	20 000	—	20.000	—				
2	*Fondul Zappa*.	41 995	80	44 431	20	2 435	40		
3	» *Economilor*	6.421	90	6 674	35	252	45		
4	» *Ioan Fătu* (fond general)	3 599	70	3 855	10	255	40		
5	*Fondul rentei viagere a d-nei Ecaterina Fătu*	3 000	—	3 000	—				
6	*Fondul Macinca*.	2 673	—	2.673	—				
7	» *Elena Dr N. Turnescu*, din cupoane	940	—	940	—				
8	» *Donici*	32.503	73	46.312	18	13 808	45		
9	» *Grigore Buiucliu*	37.257	40	38.416	60	1.159	20		
	Imobilul din Calea Victoriei	5.940	—					5.940	—
10	*Prelevaţi 15%* din venitul fondurilor speciale	131.718	46	145 345	05	13 626	59		
11	*Fondul Tache P. Anastassiu*, suma disponibilă pentru Academie	37 280	13	57.939	83	20.659	70		
	V **Fonduri cu destinaţiune specială şi cu cheltueli anuale:**								
12	*Subvenţiune dela Stat pentru bibliotecă* (Legea dela 11 Aprilie 1901)	25.000	—	25.000	—				
13	*Subvenţiuni pentru Dicţionarul limbii române*	35 087	75	35 239	50	151	75		
14	*Dotaţiunea Statului* Premiile Lazăr şi Eliade-Rădulescu în 1915	10.000	—	10 000	—				
15	*Subvenţiune dela Stat pentru Documente Hurmuzaki*	20.018	75	20 037	50	18	75		
16	*Fondul Năsturel*	28.287	65	28.527	50	239	85		
17	» *Daniel*	544	85	544	85				
18	» *Ioan Fătu* (fond special)	12.238	90	13.107	34	868	44		
29	» *I Lecomte du Nouy*	483	—	483	—				
20	» *I. Scorţeanu*	799	45	799	45				
21	» *Agarici*	64 810	29	64.734	73			75	56
22	» *Princesa Alina Ştirbei*	8 698	80	45.314	75	36 615	95		
23	» *Maria General I Carp*	46 700	83	42 431	23			4.269	60
24	» *Demostene Constantinide*	4 125	05	4 141	90	16	85		
25	» *Dimitrie A. Sturdza*	1 683	—	4 433	30	2.750	30		
26	» *Ştefan Urlăţeanu*	2 204	75	4.255	20	2 050	45		
27	» *Apostol Papadopol*	7.068	60	7 514	60	446	—		
28	» *de rezistenţă al moşiilor*	4.560	95	5 974	65	1 413	70		
39	» *de pensiuni al funcţionarilor*	30 594	98	34 003	60	3 408	62		
30	» *Adamachi*	165 567	10	167.083	69	1.516	59		
31	» *Ottetcleşanu* . . . / *Elena Dr. N Turnescu* . . . / *pentru înzestrarea absolventelor din Institut* . . .	225 730	31	221 082	18			4.648	13
32	» *Tache P. Anastassiu*	198 042	83	235.123	43	37 080	60		
33	» *Anastasie Stolojian*	4 481	80	4 314	45			167	35
34	» *Premiul Anastasie Stolojian*	75	75	79	95	4	20		
35	» *Obedenaru*	12 348	25	12 948	25	600	—		
36	» *Ion Ghica*	2 375	—	2.375	—				
37	» *Anastasie Toncoviceanu*			839	40	839	40		
	De transportat . .	1.239.954	06	1 393 679	98	168 816	56	15 100	64

VENITURILE PENTRU ANUL 1914—1915.

Nr.		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Transport . . .	1.239.964	06	1.393 679	98	168 816	56	15.100	64
	VI. **Fonduri speciale cu cheltueli periodice:**								
38	*Fondul Cuza*	20 000	—	20 000	—				
39	» *Anastasie Fătu*	942	25	975	95	33	70		
40	» *San-Marin*	746	—	762	85	16	85		
41	» *Neuschotz*	1.900	10	4 000	—	2.099	90		
42	» *Bodescu*	1.500	—	519	85			980	15
43	» *Craiovean*	1.500	—	620	65			879	35
44	» *Chițu*	322	90	352	35	29	45		
45	» *G Lazăr*	4 256	70	4 490	25	233	55		
46	» *Eliade-Rădulescu*	3 254	10	3.529	65	275	55		
47	» *Hagi-Vasile*	1.310	90	1.310	90				
48	» *Ionel C. Istrati*	104	70	112	60	7	90		
49	» *Aristia Anghelescu*	464	55	481	35	16	80		
50	» *Sofia A Canecin*	728	55	762	20	33	65		
51	» *Dacia-România*	433	40	1.734	35	1 300	95		
52	» *Nicolae Chrissoveloni*			852	05	852	05		
	Total . . .	1.277.428	21	1.434 184	98	173.716	91	16.960	14
				+ 156.756,77					

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

			Val nominală	Venituri	Totaluri
	Excedent din 1912—13				20.492 62
	I. **Marele premiu Carp din 1915 de L. 7.000, —**, sald a 3-a parte din 1912—13 și 1913—14 a L. 2.333,30				4 666 60
	II. **Marele premiu Năsturel din 1917 de L. 12 000.—**, sald din 1912—13				3.000 —
	III. **Remunerarea funcționarilor**, 1/3 din sporurile de 10% pe 1915—16, sald din 1912—13 și 1913—14 a L. 2.772,—				5 544 —
	IV. **Fonduri cu destinațiune generală:**				
1	*Subvențiunea dela Stat* (Legea dela 27 Martie 1879)			20.000 —	
2	**Fondul Zappa:**				
	Cuponul rentei amortizabile 4%	L 12 900,—	322.500 —		
	» dividend la 164 acțiuni de Banca Națională a L. 195	» 31 980,—	82.000 —		
	Total	L 44 880,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni	» 448,80		44 431 20	
3	**Fondul Economiilor:**				
	Cuponul rentei amortizabile și obligațiuni comunale 4%	L 4.440,—	111 000 —		
	» funciar urban 5%	» 1 165,—	23.300 —		
	» dividend la 1 acțiune de Banca Națională	» 195,—	500 —		
	Din vânzarea publicațiunilor	» 1 000,—			
	Total	L. 6.800,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 165,—	» 58,25			
	Rămân	L. 6.741,75			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni	» 67,40		6.674 35	
4	**Fondul Ioan Fătu** (fond general)				
	Din venitul anual de	L. 22.800,—			
	după scăderea a 5% impozitul Statului	» 299,50			
	Rămân	L. 22 500,50			
	după scăderea a 1% prelevați pentru pensiuni	» 225,—			
	Rămân	L 22 275,50			
	după scăderea rentei viagere de	» 3 000,—			
	Rămân	L. 19 275,50			
	după scăderea a 15% prelevați la 4 părți (L. 15.420,40)	» 2 313 06			
	Rămân	L. 16 962,44			
	scăzând 4 părți la fondul special	» 13 107,34		3.855 10	
5	*Fondul rentei viagere a d-nei Ecaterina Fătu*			3.000 —	
6	**Fondul Macinca:**				
	Dobânda 5% la suma de Lei 54 000 împrumutată Fondului Agarici	L. 2 700,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni	» 27,—		2 673 —	
	De transportat		539.300 —	80 633 65	33.703 22

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—1915

Nr.			Val. nomin.	Venituri	Totaluri
	Transport . . .		539.300 —	80 633,65	33 703,22
7	**Fondul Elena Dr. N. Turnescu:**				
	Cuponul funciar rural 5 % L	750,—	15.000 —		
	» obligațiuni comunale Iași 4 ½ % . . . . . »	225,—	5.000		
	» » » București 4 % . . . . »	12,—	300 —		
	Total . . . L	987,—			
	minus 5 % impozitul Statului la Lei 750. . . . . »	37,50			
	Rămân . . . L.	949,50			
	minus 1 % prelevați pentru pensiuni . . . . »	9,50		940 —	
8	**Fondul Donici:**				
	Cuponul rentei perpetue 5 % . . . . L.	1 937,50	38 750 —		
	Moșia Radiana (anexa 3) . . . . L. 17.602,75				
	minus 10 % incassări dubioase . . . . . » 1 760,27 »	15.842,48			
	Via dela Radiana . . . . »	24.000,—			
	Pădurea Corbu, parchetul No 5 . . . . »	5 000,—			
	Total . . L.	46 779,98			
	minus 1 % prelevați pentru pensiuni . . . . »	467,80		46 312,18	
9	**Fondul Grigore Buiucliu:**				
	Cupoane scrisuri funciare rurale și urbane 5 % . . L.	23.950,—	479 000 —		
	« bonuri rurale 5 % . . . . »	16 750,—	335 000 —		
	» obligațiuni locuințe ieftine 5 % . . . . »	3 750,—	75.000 —		
	» acțiuni Banca de Credit român . . . . . »	2 400,—	20.000 —		
	Total . . . L.	46.850,—			
	minus 5 % impozitul Statului la Lei 23.950 . . . . »	1 197,50			
	Rămân . . . . »	45 652,50			
	minus 1 % pentru pensiuni . . . . »	456,50			
	Rămân . . . . L.	45 196,—			
	minus 15 % prelevați . . . . »	6.779,40		38.416,60	
10	*Prelevați 15 %* (art. 35 din Statute) . . . . dela			145 345,05	
	Fondul Adamachi . . . . din Lei 176 214,38 L	26 432,14			
	» *Otteteleșanu* . . . . » » 221 666,74 »	33 250,01			
	» *Tache Anastassiu* . . . . » » 296 850,53 »	44 527,57			
	» *Grigore Buiucliu* . . . . » » 45.196,— »	6.779,40			
	» *Năsturel* . . . . » » 33 561,75 »	5.034,25			
	» *Daniel* . . . . » » 641,— »	96,15			
	» *Ioan Fătu* . . . . » » 15 420,40 »	2 313,06			
	» *I Lecomte du Nouy* . . . » » 568,25 »	85,25			
	» *I. Scorțeanu* . . . . » » 940,50 »	141,05			
	» *Agarici* . . . . » » 62 293,18 »	9 343,97			
	» *Principesa Alina Știrbei* . . » » 10 253,70 »	1.538,05			
	» *Maria General Carp* . . . » » 49.919,08 »	7 487,85			
	De transportat L. 913.525,51 L.	137.028,75	1.507.350 —	311 647,48	33.703,22

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.				Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport	L. 913.525 51	L. 137.028,75	1 507.350 —	311.647 48	33 703 22
	Fondul Demostene Constantinide din Lei	4 872,80	» 730,90			
	» *Dimitrie A Sturdza* . . » »	4 039,20	» 605,90			
	» *Ştefan Urlăţeanu* . . . » »	2 653,20	» 398,—			
	» *Apostol Papadopol* . . » »	8 840,70	» 1.326,10			
	» *de rezistenţă al moşiilor* » »	7 029,—	» 1.054,35			
	» *Anastasie Stolojan* . . » »	3 737,25	» 560,60			
	» *Premiul Anastasie Stolojan* » »	94,05	» 14,10			
	» *Anastasie Toncoviceanu* . » »	987,55	» 148,15			
	» *Cuza* . . . . » »	3.963,45	» 594,50			
	» *Anastasie Fătu* . . . . . » »	1 148,15	» 172,20			
	» *San-Marin* . . . . » »	897,45	» 134,60			
	» *Neuschotz*. . . . . » »	2 473,—	» 370,95			
	» *Bodescu* . . . . » »	611,60	» 91,75			
	» *Craiovean* . . . . . . » »	730,15	» 109,50			
	» *Chiţu* . . . . » »	414,55	» 62,20			
	» *Lazăr* . . . . » »	5 282,65	» 792,40			
	» *Eliade-Rădulescu*. . . . . » »	4 152,55	» 622,90			
	» *Hagi-Vasile* . . . . » »	1 542,20	» 231,30			
	» *Aristia Anghelescu* . . . . » »	566.30	» 84,95			
	» *Sofia Caneciu* . . . . . . » »	896,70	» 134,50			
	» *Dacia-România* . . . . . » »	509,85	» 76,45			
	Total . din Lei	968 967,86	L 145 345,05			
11	*Fondul Tache P. Anastassiu*, sumă disponibilă pentru Academie . .				57 939 83	369.587 31
	V. Fonduri cu destinaţiune specială şi cu cheltueli anuale:					
12	*Subvenţiunea dela Stat pentru bibliotecă* (Legea dela 11 Aprilie 1901)					
	pentru personal		L. 12.500,—			
	pentru cărţi şi legatul lor		» 12.500,—		25.000 —	
13	*Subvenţiuni pentru Dicţionarul limbii române*					
	Dotaţiunea M. S. Regelui		L. 18 000,—			
	Dela Administraţia Domeniului Coroanei		» 4 000,—			
	Din vânzarea publicaţiunii		» 500,—			
	Dela Ministerul Instrucţiei		» 12.250,—			
	Sald disponibil din 1912—13		» 489,50		35 239 50	
14	*Dotaţiunea Statului*: Premiile Lazăr şi Eliade din 1915				10.000 —	
15	*Subvenţiunea dela Stat pentru Documente Hurmuzaki* .		L. 20.000,—			
	Sald disponibil din 1912—13		» 37,50		20 037 50	
16	**Fondul Năsturel:**					
	Venitul moşiei Năsturel, pe 1 an		L. 18 500,—			
	» » *Lămoteşti*, idem		» 6 000,—			
	Jumătate din venitul rentei (L 122 000) pentru islaz . .		» 3 050,—			
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% .		» 1 920,—	48.000 —		
	Cuponul funciar urban 5%		» 1 585,	31.700		
	» dividend la 15 acţiuni de Banca Naţională a lei 195,—		» 2 925,—	7.500 —		
	Total . .		L 33 980,—			
	De transportat . .		L. 33 980,—	1 594.550 —	90 277 —	403 290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.			Val. nominală		Venituri		Totaluri	
	Transport . . . L.	33.980,—	1.594 550	—	90 277	—	403 290	53
	minus 5% impozitul Statului la L 1.585,— Scrisuri func. »	79,25						
	Rămân . . . L.	33.900,75						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	339,—						
	Rămân . . . L.	33.561,75						
	minus 15% prelevați . . . . »	5 034,25			28.527	50		
17	**Fondul Daniel:**							
	Cuponul rentei amortizabile 4% . . . . L.	600,—	15.000	—				
	» funciar urban 5% . . . . »	50.—	1.000	—				
	Total . . . L	650,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 50,— . . . . »	2,50						
	Rămân . . . L	647,50						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	6,50						
	Rămân . . L.	641,—						
	minus 15% prelevați . . . . »	96,15			544	85		
18	**Fondul Ioan Fătu:**							
	Cupoane comunale București 4% . . . . L.	40,—	1.000	—				
	» funciare urbane București și Iași 5% . . . . »	5.990,—	119.800	—				
	» dividende la 86 acțiuni de Banca Națională a L. 195 . . . . »	16.770,—	43.000	—				
	Total . . . L.	22.800,—						
	minus 5% impozitul Statului la Lei 5.990,— . L. 299,50							
	» 1% pentru pensiuni . . . . » 225,—							
	» renta viageră . . . . » 3 000,—							
	» a 5-a parte . . . . » 3 855,10							
	» 15% prelevați la L. 15.420,40 . . . . . » 2 313,06 L	9 692,66			13.107	34		
19	**Fondul I. Lecomte du Noüy:**							
	Cupoane comunale București 4% . . . . L.	4,—	100	—				
	» funciare urbane 5% . . . . »	600,—	12 000	—				
	Total . . . L.	604,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 600 . . . . »	30,—						
	Rămân . . L.	574,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	5,75						
	Rămân . . L.	568,25						
	minus 15% prelevați . . . . »	85,25			483	—		
20	**Fondul Ioan Scorțeanu:**							
	Cuponul funciar rural 5% L	1.000,—	20.000					
	minus 5% impozitul Statului . . . . »	50.—						
	Rămân . . L	950,—						
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	9,50						
	Rămân . . L.	940,50						
	minus 15% prelevați . . . . »	141,05			799	45		
	De transportat . . .		1.806.450	—	133.739	14	403.290	53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.				Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport . . .			1.806 450 —	133.739 14	403 290 53
21	**Fondul Agarici:**					
	Moşia Moara-Grecilor (anexa 1)	L. 55 684,—				
	minus 10% incassări dubioase	» 5 568,40	L. 50 115,60			
	Pădurea Merieni, parchet No. 6		» 6 500,—			
	Lemne vândute pentru şcoala Agarici 2½ ha pădure .		» 1 875,—			
	Producte dela şcoala Agarici		» 12.700,—			
	Total . . .		L. 71.190,60			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		» 711,90			
	Rămân . .		L 70 478,70			
	minus 15% prelevaţi la L. 62.293,18		» 9 343,97			
	Rămân . .		L. 61.134,73			
	Burse dela Fondul Adamachi pentru 10 elevi la Şcoala Agarici, a L. 360,—, anual		» 3.600,—		64 734 73	
22	**Fondul Princesa Alina Ştirbei:**					
	Cuponul rentei amortizabile şi comun Bucureşti 4% . .		L. 9 184,—	229.600 —		
	» funciar urban 5%		» 1 235 —	24 700 —		
	Total . . .		L. 10 419,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 235,—		» 61,75			
	Rămân . .		L. 10 357,25			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		» 103,55			
	Rămân . .		L. 10 253,70			
	minus 15% prelevaţi		» 1 538,05			
	Rămân . .		L. 8 715,65			
	Sald disponibil din anii trecuţi pentru tipărit		» 36 599,10		45 314 75	
23	**Fondul Maria General I. Carp:**					
	Venitul moşiei Olteni (anexa 2)	L. 38 876,73				
	minus 10% incassări dubioase	» 3 887,67	L 34 989,06			
	Pădurea Tinca, parchetul No. 5		» 2.750,—			
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4%		» 704,—	17.600 —		
	» funciar rural şi urban 5%		» 4 045,—	80 900 —		
	» rentă perpetuă şi netransmisibilă 5% . . .		» 6.637,50	132.750 —		
	Dobânda 5% la împrumutul rămas de lei 19 789,75 pentru construirea şcoalei dela Olteni		» 989,50			
	Amortisment din acest împrumut pe a c		» 510,50			
	Total		L 50 625,56			
	minus 5% impozitul Statului la L. 4 045,—		» 202,25			
	Rămân . . .		L. 50.423,31			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		» 504,23			
	Rămân . . .		L. 49.919,08			
	minus 15% prelevaţi		» 7 487,85		42 431 23	
24	**Fondul Demostene Constantinide:**					
	Cuponul rentei amortiz. şi comunale. Bucureşti 4% . .		L. 400,—	10 000 —		
	» funciar urban şi rural 5%		» 4 760,—	95.200 —		
	Total . . .		L. 5.160,—			
	De transportat . . .		L. 5.160,—	2.397.200 —	286.219 85	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.			Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport . . . Lei	5.160,—	2 397 200 —	286 219 85	403.290 53
	minus 5% impozitul Statului la L. 4 760,— . . . . . . »	238,—			
	Rămân . . . L	4 922,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	49,20			
	Rămân . . L.	4 872,80			
	minus 15% prelevați . . . . »	730,90		4.141 90	
25	**Fondul Dimitrie A. Sturdza:**				
	Cuponul rentei amortiz. 4% L	4.080,—	102.000 —		
	minus 1% prelevări pentru pensiuni . . . . . . »	40,80			
	Rămân . . L.	4 039,20			
	minus 15% prelevați . . . . »	605,90			
	Rămân . . L.	3.433,30			
	Saldul din 1913—14, sumă donată de d-l D. A. Sturdza pentru bursă . . . . »	1 000,—		4.433 30	
26	**Fondul Ștefan Urlățeanu:**				
	Cuponul rentei amortiz. și comunale București 4% . . L	2 680,—	67.000 —		
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	26,80			
	Rămân L.	2.653,20			
	minus 15% prelevați . . . . »	398,—			
	Rămân . . L.	2.255,20			
	Sald din 1913—14, bursa neacordată . . . . »	2 000,—		4 255 20	
27	**Fondul Apostol Papadopol:**				
	Cuponul obligațiunii comunale București 4% . . . L	280.—	7 000 —		
	Chiria caselor din Galați pe 1 an . . . . »	8 650,—			
	Total . . L.	8 930,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	89,30			
	Rămân L.	8.840,70			
	minus 15% prelevați . . . . »	1 326,10		7 514 60	
28	**Fondul de rezistență al moșiilor:**				
	Cuponul rentei amortiz și comunale București 4% . L.	5 120,—	128 000 —		
	» Creditul viticol și jud. și comunale 4½ % . . »	1 980,—	44.000 —		
	Total . . . L	7.100,—			
	minus 1% prelevați pentru pensiuni . . . . »	71,—			
	Rămân . . . L	7.029,—			
	minus 15% prelevați . . . . »	1 054,35		5.974 65	
29	**Fondul de pensiuni:**				
	Cuponul rentei amortizabile și comunale București 4% L	8 800.—	220 000 —		
	» funciar rural 4% . . . . »	1 600,—	40 000 —		
	» » urban 5% . . . . »	4 030,—	80 600 —		
	Total . . . L	14.430,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 5 630,— . . . . . . »	281,50			
	Rămân . . . L	14 148,50			
	5% din salariul funcționarilor plătiți de Academie				
	1) funcționarii și servitorii Acad la L 123 024,— L 6 151,20				
	2) profesorii dela Institutul Otteteleșanu . . . . » 12 000,— » 600,—				
	De transportat . . . L. 6 751,20 L	14 148,50	3.085 800 —	312 539 50	403 290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

				Val nominală	Venituri	Totaluri
Transport . . .	L. 6 751,20		L. 14 148,50	3.085.800 —	312.539 50	403 290 53
3) idem dela Școala Agarici . .	» 3 600,—	» 180,—				
4) » » » dela Țigănești.	» 10 140,—	» 507,—				
5) la salariul brigadierului silvic	» 1 800,—	» 90,—				
6) la pensiunile acordate	» 8 994,44	» 449,72	L 7 977,92			
Suma . . .			L. 22 126,42			
Prelevări 1% (Deciziunea dela 25 Martie 1904)			» 11 877,18		34 003 60	
din venitul brut dela.						
Fondul Adamachi	din Lei	195.470,53	Lei 1 954,70			
» *Otteteleșanu*	» »	256.901,19	» 2.569,—			
» *Tache P. Anastassiu*	» »	341 000,81	» 3 410,—			
» *Zappa*	» »	44.880,—	» 448,80			
» *Economilor*	» »	6 741,75	» 67,40			
» *Macinca*	» »	2 700,—	» 27,—			
» *Elena Dr. N Turnescu* . . .	» »	949,50	» 9,50			
» *Donici*	» »	46 779,98	» 467,80			
» *Grigore Buiucliu*	» »	45 652,50	» 456,50			
» *Năsturel*	» »	33 900,75	» 339,—			
» *Daniel*	» »	647,50	» 6,50			
» *Ioan Fătu*	» »	22 500,—	» 225,—			
» *I Lecomte du Nouy* . . .	» »	574,—	» 5,75			
» *Ioan Scorțeanu*	» »	950,—	» 9,50			
» *Agarici*	» »	71 190,60	» 711,90			
» *Principesa Alina Știrbei* . . .	» »	10 357,25	» 103,55			
» *Maria General Carp*	» »	50.423,31	» 504,23			
» *Demostene Constantinide* .	» »	4 922,—	» 49,20			
» *Dimitrie A. Sturdza*	» »	4 080,—	» 40,80			
» *Ștefan Urlățeanu*	» »	2.680,—	» 26,80			
» *Apostol Papadopol*	» »	8.930,—	» 89,30			
» *de rezistență al moșilor* . .	» »	7 100,—	» 71,—			
» *Anastasie Stolojan*	» »	3 775,—	» 37,75			
» *Premiul Anastasie Stolojan* .	» »	95,—	» —,95			
» *Toncoviceanu*	» »	997,50	» 9,95			
» *Cuza*	» »	4.003,50	» 40,05			
» *Anastasie Fătu*	» »	1 159,75	» 11,60			
» *San-Marin*	» »	906,50	» 9,05			
» *Neuschotz*	» »	2 498,—	» 25,—			
» *Bodescu*	» »	617,75	» 6,15			
» *Craiovean*	» »	737,50	» 7,35			
» *Chițu*	» »	418,75	» 4,20			
» *Lazăr*	» »	5 336,—	» 53,35			
» *Eliade-Rădulescu*	» »	4 194,50	» 41,95			
» *Hagi-Vasile*	» »	1.557,75	» 15,55			
» *Ionel C. Istrati*	» »	113,75	» 1,15			
» *Aristia Anghelescu*	» »	572,—	» 5,70			
» *Sofia Caneciu*	» »	905,75	» 9,05			
» *Dacia-România*	» »	515,—	» 5,15			
Total general . . .	din Lei	1 187 735,67	L. 11 877,18			
De transportat . . .				3.085 800 —	346 543 10	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.				Val. nominală		Venituri		Totaluri	
				3 085.800	—	346.543	10	403 290	53
30	**Fondul Adamachi:**								
	a) *Excedent* din 1912—13 a fost de . . . L	61 663,19							
	s'a votat în bugetul pe 1913—14 . . . »	31 758,68	L. 29.904,51						
	b) *Cupoane*: rentă amortibilă, comunale Bucureşti şi scrisuri funciare rurale 4% . . . . . . L.	41 511,55		1.037.700	—				
	Idem comunale Iaşi 4 ½% . . . . . »	450,—		10.000	—				
	Idem scrisuri funciare urbane, rurale, rentă perpetuă şi netransmisibilă 5% »	46 920,—		938.400	—				
	209 dividende de Banca Naţ. a L. 195 »	40 755,—		104.500	—				
	Suma . . L.	129 636,55							
	minus 5% impozitul Statului la scris. func. rural. 4%. (L. 400), 5% (L 38.635), urbane 5% (L. 3.770). Total Lei 42 805 . »	2 140,25	» 127.496,30						
	c) *Proprietăţi*								
	Moşia Roşiori (anexa 4 . . L 19.876,60								
	minus 10% incassări dubioase L 1 987,66 »	17 888,94							
	Pădurea dela Roşiori, parchet No. 5 . . »	4.500,—	» 22.388,94						
	d) *Dobânzi*.								
	Dobânda 5% la împrumutul Donici de L. 29 428,70 . . . . L.	1.471,45							
	Idem dela Fondul Agarici la împrumutul de L. 85.870,48 . . . . »	4 293,50	» 5 764,95						
	e) *Amortisment*:								
	din împrumutul Agarici de L. 85.870,48 L.	6 915,83							
	din împrumutul Donici de L. 32 428,70 »	3 000,—	» 9 915,83						
	Total . . .		L. 195 470,53						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni		» 1.954,70						
	Rămân . . .		L. 193 515,83						
	minus 15% prelevaţi la L. 176.214.38		» 26 432,14			167.083	69		
31	**Fondul Otteteleşanu:**								
	a) *Cupoane* rentă amortibilă şi comunale Bucureşti 4% . . . . L.	50 040,—		1.251.000	—				
	Idem comunale Iaşi şi com. judeţene 4½% »	9 225,—		205 000	—				
	Idem rentă perpetuă netransmisibilă, scris. func. urbane şi rurale 5% . . . . . »	32 235,—		644.700	—				
	Idem 15 dividende de Banca Naţ. a L. 195 »	2 925,—		7 500	—				
	Suma . . . L.	94.425,—							
	minus 5% impozitul Statului la L. 23.710,— »	1.185,50	L. 93.239,50						
	b) *Proprietăţi*:								
	Moşia F.-Chiselet (anexa 6) . . L. 98.954,50								
	minus 10% incassări dubioase » 9 895,45 L.	89 059,05							
	Vadul morii dela moşia F.-Chiselet . . »	1.050,—							
	Pescuitul pe moşia Fundu-Chiselet . . . »	7.022,—							
	Moşia Măgurele (anexa 5) . . L. 28.286,81								
	minus 10% incassări duiboase » 2 828 67 »	25 458,14							
	De transportat L.	122.589,19	L 93.239,50	7.284 600	—	513.626	79	403.290	53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.					Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport		.L 122 589,19	L 93 239,50	7.284 600 —	513.626 79	403 290 53
	Moşia Oteteliş, arenda pe 1 an		L 14 000,—				
	» *Bătăşani*, idem		» 6 000,—				
	» *Bălceşti*, idem		» 2.050,—				
	Moara dela Măgurele, arenda pe 1 an .		» 6 210,—	» 150 849,19			
	c) *Fondul Elena Dr. N. Turnescu:*						
	Cupoane funciare rurale şi urbane 5%		» 1 550.—				
	minus 5% impozitul Statului		» 77,50	» 1.472,50	31.000 —		
	d) *Fond pentru înzestrarea absolventelor Institutului*						
	Cupoane rentă amortibilă şi comunale Bucureşti 4%			» 1 340,—	33 500		
	e) *Venituri dela Institutul Otteteleşanu dela Măgurele*			» 10 000,—			
	Total . . .			» 256 901,19			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni 1%			» 2 569,—			
	Rămân . .			L 254 332,19			
	minus 15% prelevaţi la L. 221.666,74			» 33 250,01		221.082 18	
32	**Fondul Tache P. Anastassiu:**						
	Venituri extrabugetare, sald din 1912—13			L 7 212,07			
	Excedent din 1912—13			» 25.058,51			
	a) *Cupoane* rentă amortibilă, comunale Bucureşti şi scrisuri funciare rurale 4%		L. 16 540,—		413.500 —		
	Idem comunale şi judeţene 4½%		» 21 159,—		470 200 —		
	Idem scris. funciare rurale, urbane Bucureşti, Iaşi şi rentă perpetuă 5% . . .		» 26 145,—		522 900 —		
	6 dividende de Banca Naţ. a L. 195 . . .		» 1.170,—		3 000 —		
	15 » dela acţiile «Naţionala» a L 45		» 675,—		3 000 —		
	Suma . .		L. 65 689,—				
	minus 5% impozitul Statului la func. rurale 4% (L. 1.600), 5% (L. 1.645), urbane Bucureşti 5% (L. 11 425) şi Iaşi 5% (L. 730). Total L. 15.400		» 770,—	L. 64 919,—			
	b) *Proprietăţi*						
	Moşia Ţigăneşti (anexa 7) . .	L. 120 323,58					
	minus 10% incas. dubioase	» 12 032,35					
	Rămân . .	L. 108.291,23					
	Venituri extraordinare din vânzare de lemne, fân şi arendarea poenilor din trupurile de pădure de pe moşie . .	» 7 500,—	L. 115 791,23				
	Moşia Călmăţui (anexa 8) . .	L. 75 800,02					
	minus 10% incas. dubioase	» 7 580,—	» 68 220,02				
	Via dela Ţigăneşti (aproximativ) din căutarea în regie . . . »		» 28 000,—				
	Via dela Călmăţui arenda pe 1 an . . .		» 1.400,—				
	Pădurea Balta, parchetul No 8)		» 18 000,—				
	Moara dela Ţigăneşti, arenda pe 1 an . .		» 400,—				
	c) *Venituri dela şcoala de agricultură dela Ţigăneşti*		» 10.000,—				
	De transportat .		L. 241 811,25	L. 97.189,58	8 761.700 —	734.708 97	403.290 53

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.				Val. nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport L 241 811,25	L	97.189,58	8 761.700	—	734 708	97	403 290	53
	Venituri dela şcoala primară din Călmăţui. » 2 000,—	»	243.811,25						
	Total . .	L.	341 000,83						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	3 410,—						
	Rămân . . .	L.	337 590,83						
	minus 15% prelevaţi la L. 296 850,53	»	44 527,57						
	Rămân . . .	L.	293 063,26						
	minus suma disponibilă pentru Academie	»	57 939,83			235 123	43		
33	**Fondul Anastasie Stolojian:**								
	Cupoane bonuri Cassa rurală 5%	L	3 775,—	75 500	—				
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	37,75						
	Rămân .	L.	3.737,25						
	minus 15% prelevaţi	»	560,60						
	Rămân .	L	3 176,65						
	Sald disponibil din 1913—14 pentru bursă	L.	1 137,80			4.314	45		
34	**Fondul Premiul Anastasie Stolojian:**								
	Cupoane bonuri Cassa rurală	L.	95,—	1.900	—				
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . .	»	—,95						
	Rămân . . .	L.	94,05						
	minus 15% prelevaţi	›	14.10			79	95		
35	**Fondul Obedenaru** (nuda proprietate)								
	Cupoane funciare rurale şi urbane 5%	L.	2 775,—	55.500	—				
	» rentă amortiz. şi comunale Bucureşti 4%	»	2 512,—	62 800	—				
	» dividende la 40 acţ. de Banca Naţ. a 195 .	»	7.800,—	20 000	—				
	Suma . . .	L.	13 087,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 775	»	138,75			12.948	25		
36	**Fondul Ion Ghica:**								
	cupoane funciare urbane 5%	L.	2 500,—	50.000	—				
	minus 5% impozitul Statului	»	125,—			2.375	—		
37	**Fondul Anastasie Toncoviceanu:**								
	Cupoane funciare urbane 5%	L	1 050,—	21.000	—				
	minus 5% impozitul Statului	»	52,50						
	Rămân	L.	997,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	9,95						
	Rămân	L	987,55						
	minus 15% prelevaţi	»	148,15			839	40	990.389	45
	VI. Fonduri speciale şi cu cheltueli periodice :								
38	**Fondul Cuza:**								
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% .	L.	2 360,—	59.000	—				
	» funciar urban şi rural 5%	»	1.730,—	34.600	—				
	Total	L.	4 090,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 1 730	»	86,50						
	Rămân . .	L.	4 003,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	40,05						
	Rămân . .	L.	3 963,45						
	De transportat . .	L.	3.963,45	9.142.000	—			1 393.679	98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.				Val nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport	L	3 963,45	9 142 000	—			1.393.679	98
	minus 15% prelevaţi	»	594,50						
	Rămân . . .	L	3 368,95						
	Pentru împlinirea sumei de L. 20 000,—, premiul din 1915 (din venitul capitalizat,— deciz. din 5 Aprilie 1900 şi 23 Martie 1904).	L.	16 631,05			20 000	—		
39	**Fondul Anastasie Fătu:**								
	Cuponul rentei amortibile 4%	L.	680,—	17 000	—				
	» funciar urban 5%	»	505,—	10 100	—				
	Total	L	1 185,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 505,—	»	25,25						
	Rămân	L	1 159,75						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	11,60						
	Rămân .	L	1 148,15						
	minus 15% prelevaţi	»	172,20			975	95		
40	**Fondul San-Marin:**								
	Cuponul rentei amortibile 4%	L.	460,—	11 500	—				
	» funciar urban 5%	»	470,—	9 400	—				
	Total . .	L.	930,—						
	minus 5% impozitul Statului la L 470	»	23,50						
	Rămân . .	L.	906,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	9,05						
	Rămân . .	L.	897,45						
	minus 15% prelevaţi	»	134,60			762	85		
41	**Fondul Neuschotz:**								
	Cupon funciar urban 5%	L.	2.040,—	40 800	—				
	» comunal *Bucureşti* 4%	»	560,—	14 000	—				
	Total . . .	L	2 600,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 040	»	102,—						
	Rămân . .	L.	2.498,—						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	25,—						
	Rămân . .	L.	2 473,—						
	minus 15% prelevaţi	»	370,95						
	Rămân . .	L	2.102,05						
	Pentru împlinirea costului tipăririi manuscrisului prezentat la premiere, în caz dacă se acordă premiul, aproximativ L 2.000	»	1.897,95			4 000	—		
42	**Fondul Bodescu:**								
	Cuponul comunal Bucureşti 4%	L.	100,—	2.500	—				
	» funciar urban 5%	»	545,—	10 900	—				
	Total . . .	L	645,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 545	»	27,25						
	Rămân . .	L.	617,75						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni	»	6,15						
	Rămân . .	L.	611,60						
	minus 15% prelevaţi	»	91,75			519	85		
	De transportat . .			9 258 200	—	26 258	65	1.393 679	98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15.

Nr.			Val. nominala		Venituri		Totaluri	
	Transport . . .		9.258 200	—	26.258	65	1.393.679	98
43	**Fondul Craloveanu:**							
	Cuponul rentei amortib şi comunale Bucureşti 4% . . L.	300,—	7 500	—				
	» funciar urban 5% . . . . »	50,—	1 000	—				
	» divid la 2 acţiuni de Banca Naţională a L. 195,— »	390,—	1.000	—				
	Total . . . L.	740.—						
	minus 5% impozitul Statului la L 50 . . . . »	2,50						
	Rămân . . L.	737,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	7,35						
	Rămân . . . L.	730,15						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	109,50			620	65		
44	**Fondul Chiţu:**							
	Cupoane comunale Bucureşti 4% L	60,—	1.500	—				
	» comunale Iaşi 4½% . . . . »	45,—	1.000	—				
	» funciare urbane 5% . . . . »	125,—	2 500	—				
	» dividend la 1 acţiune de Banca Naţională . . »	195,—	500	—				
	Suma . . . L.	425,—						
	minus 5% impozitul Statului la L. 125,— . . . . . . »	6,25						
	Rămân . . . L	418,75						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	4,20						
	Rămân . . L	414,55						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	62,20			352	35		
45	**Fondul Lazăr:**							
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% . L.	1.400,—	35 000	—				
	» funciar rural şi urban 5% . . . . »	3 630,—	72.600	—				
	» dividend la 2½ acţ. Banca Naţională a L. 195,— »	487,50	1 250	—				
	Total . . . L.	5 517,50						
	minus 5% impozitul Statului la L. 3 630,— . . . . »	181,50						
	Rămân . . . L.	5 336,—						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	53,35						
	Rămân . . . L.	5 282,65						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	792,40			4 490	25		
46	**Fondul Eliade-Rădulescu:**							
	Cuponul rentei amortibile şi comunale Bucureşti 4% . L	1.360,—	34 000	—				
	» funciar rural şi urban 5% . . . . »	2 060,—	41 200	—				
	» dividend la 4½ acţiuni Banca Naţ a L. 195 . . »	877,50	2 250	—				
	Total . . . L	4 297,50						
	minus 5% impozitul Statului la L. 2 060,— . . . . »	103,—						
	Rămân . . . L.	4 194,50						
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	41,95						
	Rămân . . . L.	4.152,55						
	minus 15% prelevaţi . . . . »	622,90			3 529	65		
	De transportat . . .		9.459.500	—	35 251	55	1.393 679	98

DESVOLTAREA VENITURILOR PE 1914—15

Nr.			Val nominala	Venituri	Totaluri
	Transport . .		9 459 500 —	35 251 55	1 393 679 98
47	**Fondul Hagi-Vasile:**				
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4% L	280,—	7 000 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	1 345,—	26 900 —		
	Total . . L	1 625,—			
	minus 5% impozitul Statului la L 1 345,— . . . . . »	67,25			
	Rămân . . . L.	1.557,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	15,55			
	Rămân . . L.	1.542,20			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	231,30		1.310 90	
48	**Fondul Ionel C. Istrati:**				
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4% . . . . . L.	40,—	1 000 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	25,—	500 —		
	» dividend la 5 acţiuni Banca Comerţului din Bacău . . . . »	50,—	500 —		
	Total . . L.	115,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 25. . . . . »	1,25			
	Rămân . . . L.	113,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	1,15		112 60	
49	**Fondul Aristia Anghelescu:**				
	Cupoane comunale Bucureşti şi renta amortibilă 4% . L	572,—	14 300 —		
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . . . »	5,70			
	Rămân . . L	566,30			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	84,95		481 35	
50	**Fondul Sofia A. Caneciu:**				
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4% L	160,—	4.000 —		
	» funciar urban Iaşi 5% . . . . »	785,—	15 700 —		
	Total . . L.	945,—			
	minus 5% impozitul Statului la Lei 785. . . . . »	39,25			
	Rămân . . . L	905,75			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . »	9,05			
	Rămân . . L.	896,70			
	minus 15% prelevaţi . . . »	134,50		762 20	
51	**Fondul Dacia-România:**				
	Cuponul obligaţiuni comunale Bucureşti 4% . . . . . L.	40,—	1 000 —		
	» funciar urban 5% . . . . »	500,—	10 000 —		
	Total . L.	540,—			
	minus 5% impozitul Statului la L. 500 . . . . »	25,—			
	Rămân . L	515,—			
	minus 1% prelevaţi pentru pensiuni . . . . »	5,15			
	Rămân . L	509 85			
	minus 15% prelevaţi . . . . »	76,45			
	Rămân L.	433,40			
	Sald disponibile din anii trecuţi pentru premiul din 1915 »	1 300,95		1 734 35	
52	**Fondul Niculae Chrissoveloni:**				
	Cuponul rentă amortizabilă 4% . . . . L.	940,—	23 500 —		
	minus suma dată în plus la cumpăr. de efecte (adr. No. 916/914 »	87,95		852 05	40.505 —
	Totalul veniturilor . . .		9.563 300 —		1.434 184 98

Anexa 1.

FONDUL AGARICI.

Moşia Moara Grecilor pe 1914—15.

(Deleg No 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. Venituri:

		Pe 1913 14	Pe 1914 15
1) 95 ha	teren arabil calitatea I a 44 lei hectarul		Lei 4.180,—
2) 952 »	» » » II » 40 » »		» 38.080,—
3) 275 »	păşune a 32 lei hectarul		» 8 800,—
4) 64 »	fâneaţă a 66 » »		» 4 224,—
5) 4 »	grădini de zarzavat a 100 lei hectarul		» 400,—
1 390 ha	Total .	Lei 55 756,—	Lei 55.684,—
	din cari scăzând 10% incassări dubioase	» 5 575,60	» 5 568,40
	rămân	Lei 50.180,40	Lei 50 115,60
6)	la cari adăogându-se venitul dela exploatarea în regie a pădurii, parchetul No. 6	» 6 000,—	» 6.500,—
7)	şi venitul dela 2¹/₄ hectare pădure vândută şcoalei Agarici		» 1.875,—
	Totalul veniturilor brute	Lei 56.180,40	Lei 58.490,60

II. Cheltueli:

	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an	Lei 1.920,—	Lei 2.400,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute ce trec peste 37.000 lei	» 1.875,60	» 1.868,40
3) Un logofăt a 80 lei lunar, pe an	» 900,—	» 960,—
4) Patru pândari a 40 lei lunar, pe 9 luni	» 1.440,—	» 1.440,—
5) Un pândar a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
6) Un vizitiu a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
7) Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 150,—	» 150,—
8) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
9) Reparaţia ecaretelor	» 500,—	» 100,—
10) Impozitele moşiei	» 4 985,52	» 4.985,52
11) » pădurii şi altele	»	» 700,—
12) Asigurarea ecaretelor	» 38,20	» 38,20
13) Leafa a 4 pădurari dintre cari 3 a 20 lei lunar şi unul a 30 lei lunar, pe an	» 1 080,—	» 1 080,—
14) Seminţe forestiere şi altele pentru pepinieră	» 100,—	» 100,—
15) Călătorii şi alte cheltueli neprevăzute	» 500,—	» 500,—
Totalul cheltuelilor	Lei 14.599,32	Lei 15 432,12

Anexa 2.

FONDUL CARP.

Moşia Olteni pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

		Pe 1913 14	Pe 1914—15.
1) 776 ha. 6.940 m p. teren arabil calitatea I a 44 lei hect.			Lei 34 174,53
2) 63 » 1.800 » » » » II » 40 » »			» 2.527,20
3) 12 » 5.000 » » fâneaţă » 50 » »			» 625,—
4) 12 » grădini de zarzavat » 100 » »			» 1.200,—
5) venit extraordinar (triorat, saramurat grâul, etc.)			» 350,—
864 ha. 3.740 m p.	Total . .	Lei 38.951,16	Lei 38.876,73
	din cari scăzând 10% incassări dubioase	» 3.895,11	» 3.887,67
	rămân	Lei 35 056,05	Lei 34 989,06
	la cari adăogându-se venitul din exploatarea în regie a pădurii, parchetul No. 5, şi din curăţitul parchetelor 12 şi 13 . .	» 5 500,—	» 2 750 —
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 40.556,05	Lei 37.739,06

II. **Cheltueli:**

	Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului de 200 lei lunar, pe an	Lei 2.400,—	Lei 2.400,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute peste 21.000 lei	» 1.695,10	» 1 673,90
3) Leafa logofătului a 70 lei lunar, pe an	» 840,—	» 840,—
4) » vizitiului a 35 lei lunar, pe an	» 420,—	» 420,—
5) » unui pândar a 50 lei lunar, pe an	» 600,—	» 600,—
6) » a doi pândari pe 9 luni, a 40 lei lunar	» 720,—	» 720,—
7) Registre, imprimate, hârtie, etc	» 150,—	» 150,—
8) Cumpărarea unei trăsuri	» 700,—	
9) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
10) Reparaţia ecaretelor	» 150,—	» 150,—
11) Impozitele moşiei	» 3 197,65	» 3 197,65
12) Asigurarea ecaretelor moşiei şi a cantonului dela pădure	» 200,15	» 200,15
13) Seminţe, pentru pepinieră, şi întreţinerea ei	» 150,—	» 100,—
14) Impozitele şi alte cheltueli la exploatarea în regie a parchetului No. 5	» 500,—	» 300,—
15) Leafa unui pădurar a 25 lei lunar, pe an	» 300,—	» 300,—
16) Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 600,—	» 500,—
Totalul cheltuelilor . .	Lei 12.772,90	Lei 11 701,70

Anexa 3.

FONDUL DONICI.

Moşia Radiana pe 1914—15.

(Deleg. No 747 dela 14 Aprilie 1914).

I **Venituri:**					Pe 1913—14	Pe 1914—15
1)	12 ha	5 000 m. p.	teren arabil calitatea I	a 78,40 lei hect.		L. 980,—
2)	96 »	8.600 »	» » » II	» 60 » »		» 5.811,60
3)	9 »		» » » III	» 55 » »		» 495,—
4)	5 »		» » » IV	» 50 » »		» 250,—
5)	21 »	8 000 »	» » » V	» 45 » »		» 981.—
6)	40 »	6.800 »	» » » VI	» 40 » »		» 1.627,20
7)	5 »	4 800 »	grădini de zarzavat	» 180 » »		» 986,40
8)	6 »	6.700 »	» »	» 168 » »		» 1 120.56
9)	2 »	6.000 »	» »	» 151 » »		» 392,60
10)	»	5.000 »	» »	» 112 » »		» 56,—
11)	10 »	5 000 »	fâneaţă calitatea I	» 90 » »		» 945,—
12)	33 »	5 300 »	» » II	» 75 » »		» 2 514,75
13)	3 »	7.000 »	» » III	» 60 » »		» 222,—
14)	5 »	2.800 »	» » IV	» 40 » »		» 211.20
15)	1 »	3.340 »	islaz	» 40 » »		» 53,36
16)	19 »	7 360 »	»	» 30 » »		» 592,08
17)	5 »	8 400 »	»	» 25 » »		» 146,—
18)	11 »		prundiş a 8 lei hectarul			» 88,—
19)	8 »		terenul numit Bastonul			» 130,—
	300 ha.	0100 m. p.	. . . .	Total . .	L 17.105,05	Lei 17 602,75
			din cari scăzând 10% incassări dubioase		» 1.710,50	» 1.760,27
			rămân		L. 15 394,55	Lei 15 842,48
20)			la cari adăogându-se venitul din căutarea în regie a viei		» 12 000,—	» 24.000,—
21)			şi venitul dela exploatarea în regie a pădurii, parchetul No V		» 3 500,—	» 5.000,—
				Totalul veniturilor brute . . .	L. 30.894,55	Lei 44 842,48

II **Cheltuieli:**		Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1)	Leafa administratorului a 120 lei lunar, pe an	Lei 1.200,—	Lei 1.440,—
2)	Remiza administratorului de 10% la incassările brute ce trec peste 11.500 lei	» 710,50	» 610,27
3)	Un pândar-vizitiu a 40 lei lunar, pe an	» 480,—	» 480,—
4)	Un pândar pe 9 luni, a 40 lei lunar	» 360,—	» 360,—
5)	Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 80,—	» 80,—
6)	Potcovitul calului şi reparaţia trăsurii	» 80,—	» 80,—
7)	Reparaţia ecaretelor	» 150,—	» 150,—
8)	Impozitele moşiei	» 2 036,42	» 2 036,42
9)	Asigurarea ecaretelor	» 39,70	» 39,70
10)	Căutarea în regie a viei		» 12 000,—
11)	Leafa unui pădurar a 25 lei lunar, pe un an . . .	» 300,—	» 300,—
12	Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 450,—	» 450,—
	Totalul cheltuelilor . .	Lei 5.886,62	Lei 18 026,39

Anexa 4.

FONDUL ADAMACHI.

Moşia Roşiori pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

		Pe 1913—14	Pe 1914 15.
1)	227 ha 0.148 m. p. teren arabil calitatea I a 45 lei hect.		Lei 10 215,66
2)	88 » 1.405 » » » » II » 35 » »		» 3.084,91
3)	16 » 2.600 » » » » III » 30 » »		» 487,80
4)	55 » 0.454 fâneaţă » » I » 55 » »		» 3 027,50
5)	10 » 5.610 » » » II » 30 » »		» 316,83
6)	8 » grădini de zarzavat » 90 » »		» 720,—
7)	25 » 7 000 islaz » 25 » »		» 642,50
8)	30 » » (prundul Moldovei) » 22 » »		» 660,—
9)	22 » » coaste, » 20 » »		» 440,—
10)	din arendarea poienilor şi alte venituri		» 281,40
	482 ha. 7.217 m. p Total	Lei 20.279,89	Lei 19 876,60
	din cari scăzând 10°/₀ incassări dubioase .	» 2.027,98	» 1 987,66
	rămân	Lei 18.251,91	Lei 17 888,94
11)	lângă care adăogându-se venitul dela exploatarea în regie a pădurii, parchetul No V.	» 5.000,—	» 4.500,—
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 23.251,91	Lei 22 388,94

II. **Cheltueli:**

		Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15.
1)	Leafa administratorului de 160 lei lunar, pe an	Lei 1.920,—	Lei 1.920,—
2)	Remiza administratorului de 10°/₀ din incassările brute ce trec peste 7 000 lei	» 1 327,98	» 1.287,66
3)	Un logofăt a 45 lei lunar, pe an	» 540,—	» 540,—
4)	Doi pândari a 30 lei lunar, pe 8 luni	» 480,—	» 480,—
5)	Un vizitiu a 35 lei lunar, pe an	» 420,—	» 420,—
6)	Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 100,—	» 100,—
7)	Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc.	» 150,—	» 150,—
8)	Repararea ecaretelor	» 500,—	» 150,—
9)	Impozitele moşiei	» 1 583,42	» 1.583,42
10)	Asigurarea ecaretelor moşiei	» 146,40	» 146,40
11)	Leafa a trei pădurari din cari unul a 25 lei lunar şi doi a 20 lei lunar, pe an	» 780,—	» 780,—
12)	Seminţe pentru pepinieră	» 60,—	» 60,—
13)	Construirea unui canton forestier	» 1.500,—	
14)	Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 500,—	» 500,—
	Totalul cheltuelilor . . .	Lei 10.007,80	Lei 8 117,48

Anexa 5.

FONDUL OTTETELEŞANU.

Moşia Măgurele-Otteteleşanu pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**

	Pe 1913—14	Pe 1914—15
1) 75 ha. 6.667 m. p teren arabil calitatea I a 90 lei hect.		Lei 6 810,—
2) 190 » 3.750 » » » » II » 70 » »		» 13 326,25
3) 8 » » » grădini de zarzavat » 140 » »		» 1.120,—
4) 58 » 5.880 » » » » » » 120 » »		» 7.030,56
332 ha. 6.297 m. p Total . . .	Lei 27.745,49	Lei 28 286,81
din cari scăzând 10% incassări dubioase . .	» 2.774,54	» 2 828,68
rămân	Lei 24.970,95	Lei 25 458,13
5) la cari adăogându-se arenda morii	» 6 210,—	» 6 210,—
6) şi venitul din vânzarea a 70 stânjeni lemne Institutului Otteteleşanu	» 2 100,—	
Totalul veniturilor brute . .	Lei 33.280,95	Lei 31.668,13

II **Cheltueli:**

	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15.
1) Onorar pentru administrarea specială a moşiei	Lei 1.200,—	Lei 1.200,—
2) Un supraveghetor a 80 lei lunar, pe an	» 840,—	» 960,—
3) Doi pândari a 35 lei lunar, pe $8^1/_2$ luni	» 595,—	» 595,—
4) Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 45,—	» 45,—
5) Ovăz pentru hrana calului, potcovitul, reparaţia briscei, etc	» 250,—	» 250,—
6) Seminţe forestiere, instrumente pentru pepinieră şi intreţinerea ei	» 100,—	» 50,—
7) Reparaţia morii	» 500,—	» 200,—
8) » cantonului pădurii	» 500,—	» 100,—
9) » bisericii	» 1 400,—	
10) Impozitele moşiei şi morii	» 3 554,08	» 3 554,08
11) Asigurarea morii, hanului şi cantonului	» 488,75	» 488,75
12) Leafa unui pădurar a 45 lei lunar, pe an	» 540,—	» 540,—
13) Leafa unui pădurar a 35 lei lunar, făcând şi funcţiunea de pândar pe moşie	» 420,—	» 420,—
14) Cheltueli neprevăzute	» 300,—	» 300,—
Totalul cheltuelilor . . .	Lei 10.732,83	Lei 8.702,83

Anexa 6.

FONDUL OTTETELEŞANU.

Moşia Fundu-Chiselet pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914)

I. Venituri :

		Pe 1913—14.	Pe 1914—15
1)	165 ha 7.500 m. p. teren arabil calitatea I a 66 lei hect		Lei 10.939,50
2)	1 652 » » » » II » 48 » »		» 79.296,—
3)	51 » 5.000 » » » III » 33 » »		» 1 699,50
4)	5 » 4.500 m. p. grădini de zarzavat . . » 120 » »		» 654,—
5)	38 » 3 750 » » » » 100 » »		» 3.837,50
6)	169 » islaz în baltă acoperit cu cătină » 12 » »		» 2.028,—
7)	Venituri extraordinare chiria a 2 case, triorat, saramurat, etc.		» 500,—
	2 082 ha. 0 750 m. p. Total . . .	Lei 99 132,50	Lei 98 954,50
	din cari scăzând 10$^0/_0$ incassări dubioase . .	» 9 913,25	» 9 895.45
	rămân	Lei 89 219,25	Lei 89 059,05
	la cari adăogându-se:		
8)	Arenda vadului morii	» 1.050,—	» 1.050,—
9)	Arenda pescuitului	» 7 022,—	» 7.022,—
	Totalul veniturilor brute . . .	Lei 97.291,25	Lei 97 131,05

II Cheltueli :

		Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
1)	Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an . . .	Lei 2 400,—	Lei 2.400,—
2)	Remiza administratorului de 10$^0/_0$ din incassările brute ce trec peste 75 000 lei	» 2 413,25	» 2.395,45
3)	Un logofăt a 100 lei lunar, pe an	» 1 200,—	» 1 200,—
4)	Un pândar a 50 lei lunar, pe an	» 600,—	» 600,—
5)	Şase pândari a 50 lei lunar, pe 9 luni	» 2 700,—	» 2 700,—
6)	Un vizitiu a 45 lei lunar, pe an	» 480,—	» 540,—
7)	Un păzitor de noapte a 40 lei lunar, pe an	» 420,—	» 480,—
8)	Registre, imprimate, hârtie, etc.	» 150,—	» 150,—
9)	Potcovitul cailor, reparatul hamurilor, trăsurii, etc. . .	» 250,—	» 200,—
10)	Una şea cu frâu şi valtrap	» 150,—	
11)	Reparaţia ecaretelor	» 1.000,—	» 400,—
12)	Asigurarea ecaretelor moşiei şi a morii	» 144,50	» 144,50
13)	Impozitele moşiei şi morii	» 9 458,72	» 9 458,72
14)	Călătorii şi cheltueli neprevăzute	» 700.—	» 600,—
	Totalul cheltuelilor . .	Lei 22 066,47	Lei 21 268,67

Anexa 7.

FONDUL TACHE P. ANASTASSIU.

Moşia Ţigăneşti pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I. **Venituri:**	Pe 1913—14	Pe 1914—15
1) 2.198 ha. 7.500 m.p. pământ arabil calitatea I a 48 lei hect.		Lei 105.540,—
2) 186 » 2 091 m p. « » » II » 40 » »		» 7 448,36
3) 203 » 3 891 » » islaz . . . . » 34 » »		» 6 915,22
4) 4 » lucernă . . . . » 30 » »		» 120,—
5) Venituri extraordinare (triorat, saramurat grâu, etc)		» 300,—
2.592 ha. 3 482 m. p Total . . . Lei	120 487,09	Lei 120.323,58
din cari scăzând 10% incassări dubioase »	12.048,70	» 12 032,35
rămân . . . . Lei	108.438,39	Lei 108.291,23
lângă cari adăogându-se:		
6) Venitul din căutarea în regie a viei . . . . »	3 500,—	» 28.000,—
7) Arenda morii . . . . »	400,—	» 400,—
8) Venitul dela exploatarea în regie a parchetului Nr. 8 din pădurea Balta . . . . »	4 000,—	» 18 000,—
9) Venitul din vânzarea de lemne de foc, fân şi din arendarea de poieni din trupurile de pădure de pe moşie . »	7 500,—	» 7 500.—
Totalul veniturilor brute . . . Lei	123 838,39	Lei 162.191,23

II. **Cheltueli:**	Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1) Leafa administratorului a 150 lei lunar, pe an . . . Lei	2 400,—	Lei 1.800,—
2) Remiza administratorului de 10% din incassările brute peste 105 000 lei . . . . »	2.548,70	» 1.532 35
3) Un ajutor de administrator plătit cu 100 lei lunar, pe an »	1 200,—	» 1 200,—
4) Un logofăt plătit cu 80 lei lunar, pe an . . . . »	960,—	» 960,—
5) Doi pândari a 50 lei lunar, pe an . . . . »	600,—	» 1.200.—
6) Patru pândari pe 9 luni a 50 lei lunar . . . . »	2.250,—	» 1.800,—
7) Un vizitiu a 45 lei lunar, pe an . . . . »	540,—	» 540,—
8) Registre, imprimate, hârtie, etc. . . . . »	150,—	» 150,—
9) Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc. . . . . »	150,—	» 200,—
10) Şase stânjeni de lemne aduse dela pădurea «Balta», valoarea şi transportul lor . . . . »	380,—	» 360,—
11) Valoarea şi transportul a 10.000 kgr fân din pădure la administraţia moşiei . . . . »	330,—	» 330,—
12) Reparaţia ecaretelor moşiei şi anume: repararea jghiaburilor şi burlanelor, văpsitul tablei şi repararea împrejmuirii la casele de pe deal, etc. . . . . »	200,—	» 700,—
13) Un lanţ de 20 metri . . . . »	45,—	
14) Impozitele moşiei, morii şi viei . . . . »	12.871,22	» 12 871,22
15) Asigurarea ecaretelor de pe moşie . . . . »	373,35	» 373,35
De transportat . . . Lei	24.998,27	Lei 24 016,92

	Aprobat pe 1913—14	Propus pe 1914—15
Report . . .	Lei 24.998,27	Lei 24 016,92
16) a) Căutarea în regie a viei . . . . . Lei 16.800,— b) Reparatul ecaretelor viei . . . . » 2.000,— c) Replantatul a 2 hectare vie . » 4.000,— d) Leafa viticultorului, pe an . . . » 1 200,—		» 24.000,—
17) Leafa brigadierului silvic a 150 lei lunar, pe an . . .	» 1 800,—	» 1.800,—
18) » a cinci pădurari a 30 lei lunar, pe an	» 1.800,—	» 1.800,—
19) Impozite și cheltueli pentru exploatarea în regie a parchetului No. 8.	» 800,—	» 3 000,—
20) Seminţe pentru pepinieră, instrumente şi întreţinere .	» 500,—	» 500,—
21) Reparaţia cantoanelor din pădure	» 2.200,—	» 300,—
22) Fasonarea a 65 stânjeni de lemne pentru şcoale şi administraţiile de pe moşia Ţigăneşti şi Călmăţuiu a 5 lei .		» 325,—
23) Călătorii şi cheltuieli neprăvăzute	» 800,—	» 1 000,—
Totalul cheltuelilor . . .	Lei 32.898,27	Lei 56.741,92

Anexa 8:

FONDUL TACHE P. ANASTASSIU.

Moşia Călmăţuiu pe 1914—15.

(Deleg. No. 747 dela 14 Aprilie 1914).

I **Venituri**

		Pe 1913—14.	Pe 1914—15
1)	1 356 ha pământ arabil calitatea I a 48 Lei hect.		Lei 65 088,—
2)	40 » » » » II » 40 » »		» 1 600,—
3)	29 » 7.920 m p » pentru pepeni . » 60 » »		» 1 787,52
4)	70 » fâneaţă . . . . » 66 » »		» 4.620,—
5)	67 » islaz . . . . . » 36 » »		» 2.412,—
6)	venit extraord., triorat, saram grâu, etc		» 292,50
	1 562 ha 7 920 m. p. Total . . . Lei	75 600,02	Lei 75 800,02
	din cari scăzând 10% incassări dubioase »	7.560,—	» 7 580,—
	rămân . . . . Lei	68 040,02	Lei 68.220,02
7)	la cari adăogându se arenda viei . . . . »	1.400,—	» 1 400,—
	Totalul veniturilor brute . Lei	69 440,02	Lei 69 620,02

II **Cheltueli:**

		Aprobat pe 1913—14.	Propus pe 1914—15
1)	Leafa administratorului a 200 lei lunar, pe an . . . . . Lei	1.920,—	Lei 2 400,—
2)	Remiza administratorului de 10% din incassările brute ce trec peste 58 000 lei . . . . »	1 760,—	» 1.780,—
3)	Un logofăt a 60 lei lunar, pe an . . . . »	720,—	» 720,—
4)	Un pândar a 40 lei lunar, pe an . . . . »	480,—	» 480,—
5)	Un păzitor de noapte a 40 lei lunar, pe an . . . »	480,—	» 480,—
6)	Trei pândari a 40 lei lunar, pe 9 luni . . . . »	1.080,—	» 1.080,—
7)	Un vizitiu a 40 lei lunar, pe an . . . . »	480,—	» 480,—
8)	Registre, imprimate, hârtie, etc. . . . . »	150,—	» 150,—
9)	Potcovitul cailor, reparatul trăsurii, etc . . . . »	300,—	» 150,—
10)	Reparatul grajdului şi al ecaretelor moşiei şi viei . . »	600,—	» 350,—
11)	Doi stânjeni lemne aduse dela pădurea Balta (Ţigăneşti) »	160,—	» 160,—
12)	Asigurarea ecaretelor moşiei şi viei . . . . »	194,40	» 194,40
13)	Impozitele moşiei şi viei . . . . »	6 141,71	» 6.141,71
14)	Călătorii şi cheltueli neprevăzute . . . . »	600,—	» 600,—
	Totalul cheltuelilor . Lei	15 066,11	Lei 15.166,11

CHELTUELILE ACADEMIEI ROMÂNE PE 1914—15.

		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Capitalizările, conform regulamentelor	44 265	23	38.795	81			5 469	42
1	*Diurnele sesiunii generale*	20 000	—	20 000	—				
2	» *Ședințelor ordinare*	12 000	—	15 000	—	3.000	—		
3	» *a 4 membri delegați*	1 000	—	1 000	—				
4	» *Secretarului general*	2 400	—	2 400	—				
5	» *a 3 Secretari de Secțiuni*	3 300	—	3 300	—				
6	*Remunerarea funcționarilor*	160.404	—	171.728	50	11.324	50		
7	*Serviciul Băncii Naționale*	600	—	600	—				
8	*Spese de cancelarie, încălzit, luminat, etc.*	13 000		15 500	—	2.500	—		
9	*Ajutorul epitropiei Sf. Vineri*	400	—	400	—				
10	*Intreținerea, repararea, fonciera și asigurarea localurilor Academiei*	9 000	—	9 000	—				
11	*Spese de procese*	1.000	—	1 000	—				
12	*Mobilier*	1 000	—	1.000	—				
13	*Spese neprevăzute*	3 000	—	7 000	—	4 000	—		
14	» *de expediție*	3.000	—	3 500	—	500	—		
15	*Cabinetul numismatic*	3.000	—	3 000	—				
16	*Hrisoave, etc.* (Fondul Daniel)	344	85	344	85				
17	*Cărți și legatul lor*	3.000	—	9 000	—	6 000	—		
18	» » » din subvențiunea de L. 25.000	12 500	—	12.500	—				
19	*Material pentru cataloagele Bibliotecii*	1 000	—	2 000	—	1.000	—		
20	*Anale-Desbateri*	26 142	73	8.000	—			18.142	73
21	*Creșterea colecțiunilor Bibliotecii*	6 000	—	6 000	—				
22	*Dicționarul limbii române*	35.087	75	40 239	50	5 151	75		
23	*Tipărirea manuscrisului, premiul Neuschotz 1915*			2 000	—	2 000	—		
24	*Erodot*	2.390	70	1 000	—			1.390	70
25	*Titu Liviu*			500	—	500	—		
26	*Publicațiuni bibliografice*	2.000	—	4 000	—	2.000	—		
27	*Din vieața poporului român*	8 000	—	9.000	—	1.000	—		
28	*Arii populare (Kiriac și Brediceanu)*	1.557	80	1 500	—			57	80
29	*Drăgan, Două manuscrise vechi românești*	2.000	—	1.000	—			1.000	—
30	*Memoriile Secțiunii literare și remunerarea autorilor*	7 972	04	8.000	—	27	96		
31	*Exemplare Popovici, Dialect istrian*			400	—	400	—		
32	*Iosif Popovici, Dialecte Maramureș*			1.000	—	1 000	—		
33	*Scrierile Alecsandri*			3.600	—	3.600	—		
34	*Arta în manuscriptele vechi*			5 000	—	5.000	—		
35	*Hurmuzaki, Documente*	20 018	75	20 037	50	18	75		
36	*Publicațiile Fondului Știrbei*			45.314	75	45.314	75		
37	*Romstorfer, Cetatea Suceava*	2.000	—	2.171	80	171	80		
38	*Documente Veress*	2 000	—	2.000	—				
39	*Domniile Regulamentare* (Premiul Năsturel)	2.000	—	1.000	—			1.000	—
40	*Săpături arheologice*			5 000	—	5 000	—		
41	*Buletinul Secțiunii istorice*	4.000	—	4.000	—				
	Bunea, Istoria Românilor până la anul 1382	278	—					278	—
42	*Memoriile Secțiunii istorice și remunerarea autorilor*	13 642	54	15.000	—	1 357	46		
43	*Documente publicate de d-l Stefanelli*			5 828	20	5 828	20		
	Buletinul Secțiunii științifice	6 000	—					6.000	—
44	*Dr. C. Istrati, Nomenclatura în chimie*	2.000	—	6 365	61	4 365	61		
	Memoriile Secțiunii științifice și remunerarea autorilor	15 920	54					15.920	54
45	*Disponibil pentru memorii, remunerări și Buletin*			28 634	39	28.634	39		
	De transportat Lei	453 224	93	543 660	91	139 695	17	49.259	19

Nr.		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Report Lei	453.224	93	543 660	91	139 695	17	49 259	19
46	*Premiul Lazăr*	5 000	—	5.000	—				
47	» *Eliade-Rădulescu*	5 000	—	5 000	—				
48	» *Năsturel* (publicațiuni)	4 000	—	4.000	—				
49	» *Năsturel* (subiect dat)	5.000	—	5 000	—				
50	*Marele Premiu Năsturel*	3 000	—	6.000	—	3 000	—		
	Premiul Craiovean	1 500	—					1.500	—
	» *Princesa Alina Știrbei*	8 500	—					8 500	—
	» *Bodescu*	1.500	—					1.500	—
51	» *Cuza*	20 000	—	20 000	—				
52	*Premiul Neuschotz*			2 000	—	2 000	—		
53	» *Demostene Constantinide*	4 000	—	4 000	—				
54	» *Dacia România*			1.734	35	1 734	35		
55	» *I. Lecomte du Noüy*	483	—	483	—				
	Cheltueli din Fondul Ioan Fătu:								
56	*Cărți de școală*	12.238	90	13.107	34	868	44		
57	*Renta viageră a d-nei Ecaterina Fătu*	3.000	—	3.000	—				
	Cheltueli din Fondul I. Scorțeanu:								
58	*Cărți religioase*	799	45	799	45				
	Cheltueli din Fondul Agarici:								
59	*Anuitatea moșiei Moara-Grecilor*	2.200	—	2.200	—				
60	*Renta viageră Mihoc*	1.000	—	1 000	—				
61	*Foncieră, asigurări*, etc	5 844	96	5 500	—			344	96
62	*Administrația moșiei Moara-Grecilor*	9 575	60	9 708	40	132	80		
63	*Școala Agarici*	33.291	—	32 417	—			874	—
64	*Dobânzi 5%*	7 079	32	6.993	50			85	82
65	*Amortisment din împrumut*	5 819	41	6 915	83	1 096	42		
	Cheltueli din Fondul Donici:								
66	*Amortisment din împrumutul Adamachi*	3 000	—	3 000	—				
67	*Dobânzi 5%*	1 621	45	1.471	45			150	—
68	*Foncieră, asigurări, călătorii*, etc.	2 500	—	2.176	12			323	88
69	*Administrația moșiei Radiana*	3 810	56	3 950	27	139	71		
70	*Cultura viei de pe moșia Radiana*			12.000	—	12 000	—		
	Cheltueli din Fondul Carp:								
71	*Fonciera moșiei Olteni*	3 197	65	3.197	65				
72	*Pădurari*	300	—	300	—				
73	*Administrația moșiei Olteni*	9 275	25	8 003	90			1.271	35
74	*Cheltueli neprevăzute, asigurări*, etc.	500	—	500	—				
75	*Ajutoare școlarilor săraci din Giurgiu*	2 000	—	2.000	—				
76	» » » » *București*	2 000	—	2 000	—				
77	*Școala din comuna Olteni*	500	—	500	—				
78	*Amortisment din împrumut*	486	20	510	50	24	30		
79	*Dobânzi 5%*	1 013	80	989	50			24	30
80	*Intreținerea bisericii din Olteni*	500	—	500	—				
81	*Marele Premiu din 1915*	4 666	60	7.000	—	2 333	40		
	Cheltueli din Fondul Stolojian.								
82	*Bursă*	4 481	80	4.314	45			167	35
	Cheltueli din Fondul D. A. Sturdza:								
83	*Bursă și cheltueli de școală*			4.433	30	4 433	30		
	Cheltueli din Fondul Urlățeanu:								
84	*Bursă și cheltueli de școală*	2.000	—	4 255	20	2 255	20		
	De transportat . . . Lei	633.909	88	739 622	12	169 713	09	64 000	85

Nr.		1913—14		1914—15		Diferința plus		Diferința minus	
	Report Lei . . .	633 909	88	739 622	12	169.713	09	64 000	85
	Cheltueli din Fondul Gr. Buiucliu:								
85	*Bibliotecă, cărți și legatul lor*	9 000	—	12.000	—	3 000	—		
86	*Catalogul manuscriptelor, documentelor și cărților*	2.000	—	2 000	—				
	Cuvântările M. S. Regelui	978	90					978	90
	Busuiocescu, Moșiile Academiei	3 600	85					3.600	85
	Rafturi pentru bibliotecă	2 177	65					2 177	65
87	*Buiucliu, Catalogul bibliotecii dăruite*	1 500	—	1 000	—			500	—
88	*Mormântul Gr. Buicliu*			5 416	60	5.416	60		
89	*Rente viagere*	12 000	—	18.000	—	6 000	—		
	Cheltueli din Fondul de pensiuni:								
90	*Pensiuni*	1.200		8 994	44	7 794	44		
	Cheltueli din Fondul Adamachi:								
91	*Capitalizări*	22 933	91	23 432	48	498	57		
92	*Foncieră*	3.583	42	1.583	42			2 000	—
93	*Asigurări*	250	—	193	45			56	55
94	*Reparațiuni și întreținerea ecaretelor*	1 000	—	1.000	—				
95	*Cheltueli cu îngrijirea imobilelor și pădurilor*	1 200	—	1 200	—				
96	*Administrația moșiei Roșiori*	7 498	—	5.807	66			1 690	34
97	*Burse și cheltueli de școală*	89 768	49	85 962	27			3 806	22
98	*Burse pentru 10 elevi dela Școala Agarici*	3.600	—	3 600	—				
99	*Masa dela Stațiunea Zoologică din Neapole*	3.800		3 800	—				
100	*Laboratorul de Zoologie din Ruscoff*			1 500	—	1 500	—		
101	*Școala Adamachi din Iași și grijile sufletului*	5 000	—	5 000	—				
102	*Cheltueli de procese*	500	—	500	—				
103	» *neprevăzute*	1 500	—	1.000	—			500	—
104	*Două premii*	10 000	—	10 000	—				
105	*Publicațiunile fondului*	9.033	28	8 650	40			382	88
106	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*	400	—	400	—				
107	*Indemnizarea Comisiunilor pentru burse*	1 500	—	1 500	—				
108	*Reparația cavoului răposatului Dr. G. Asachi și cavoul Vasile Adamachi*	4 000	—	11 954	01	7.954	01		
	Cheltueli din Fondul Otteteleșanu:								
109	*Fond pentru înzestrare*	28 200	—	28 200	—				
110	*Impozite*	16.000	—	16 000	—				
111	*Asigurări*	1 600	—	1 600	—				
112	*Pădurari*	1 800	—	1 800	—				
113	*Reparațiuni*	5.400	—	1.000	—			4 400	—
114	*Cheltueli de procese*	1 000	—	1 000	—				
115	» *neprevăzute*	1 000	—	1 000					
116	*Administrația moșiei Măgurele*	3.330	—	3 400	—	70	—		
117	*Administrația moșiei Fundu-Chiselet*	12.463	25	11.665	45			797	80
118	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*	400	—	400	—				
119	*Personalul didactic și servitorii*	41.860	—	51 480	—	9 620	—		
120	*Hrana*	28.515	—	30 651	—	2.136	—		
121	*Luminat și încălzit*	11.000	—	11 000	—				
122	*Vite, trăsuri*, etc.	5 561	50	5 290	—			271	50
123	*Atelier*	1 130	—	1.470	—	340	—		
124	*Intreținere, instalațiuni, și mobilier*	3 987	62	6.450	—	2 462	38		
125	*Imbrăcăminte*	4 813	—	7.595	—	2 782	—		
126	*Material de studii și cancelarie*	2 500	—	3.000	—	500	—		
127	*Diverse*	1 364	—	2 030	—	666	—		
	De transportat Lei . .	1.003.858	75	1.139.148	30	220 453	09	85.103	54

		1913–14		1914–15		Diferința plus		Diferința minus	
	Report Lei . .	1.003 858	75	1 139 148	30	220 453	09	85.163	54
128	*Medicamente*	650	—	800	—	150	—		
129	*Câmpul și parcul*	3.000		3 100	—	100	—		
130	*Excursiuni*	500	—	500	—				
131	*Sumă disponibilă pentru reparațiuni, calorifer și construcțiuni*	49 655	94	31 650	73			18 005	21
	Cheltueli din Fondul Tache P. Anastassiu:								
132	*Foncieră*	19 012	93	22.012	93	3.000	—		
133	*Asigurări*	1.400	—	1 400	—				
134	*Renta d-nei Elena Anastassiu*	24.000	—	24 000	—				
135	*Renta d-lui Iancu Anastassiu*	12.000	—	12.000	—				
136	*Școala profesională de fete din Tecuciu*	10.000	—	10 000	—				
137	*Salariul personalului silvic dela Țigănești*	3 800	—	4 000	—	200	—		
138	*Școala primară dela Călmățuiu*	29.317	50	25 917	—			3.400	50
139	*Școala de agricultură dela Țigănești*	67 771	70	84.466	15	16 694	45		
140	*Administrația moșiei Țigănești*	16 053	70	12 897	35			3 156	35
141	» » *Călmățuiu*	8 730	—	8.830	—	100	—		
142	*Biserica dela Călmățuiu*	3 557	—	3 200	—			357	—
143	*Cheltueli neprevăzute, procese,* etc.	2 000	—	2 000	—				
144	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*	400	—	400	—				
145	*Cultura viei dela Țigănești și replantare*			24 000	—	24.000	—		
	Cheltueli din Fondul Ap. Papadopol:								
146	*Burse la școalele de comerț din Galați și altele*	6 000	—	7 514	60	1.514	60		
	Cheltueli din Fondul Obedenaru.								
147	*D-nei Maria Obedenaru, cupoane*	12 348	25	12.948	25	600	—		
	Cheltueli din Fondul Ion Ghica:								
148	*Princesei Alexandrina Ion Ghica, cupoane*	2 375	—	2.375	—				
	Excedent	997	44	1 024	67	27	23		
	Total Lei . . .	1.277 428	21	1.434 184	98	266 239	37	110 082	60

+ 156.756,77

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915.

Nr.					
	I. Capitalizări în 1914—1915:				
	Procentele Fondului Demostene Constantinide		141 90		
	» » *de rezistență al moșnilor*		5.974 65		
	» » *Premiului Anastasie Stolojan*		79 95		
	» » *Anastasie Toncoviceanu*		839 40		
	» » *Anastasie Fătu*		975 95		
	» » *San-Marin*		762 85		
	» » *Bodescu*		519 85		
	» » *Craioveanu*		620 65		
	» » *Chițu*		352 35		
	» » *Hagi-Vasile*		1 310 90		
	» » *Ionel C. Istrati*		112 60		
	» » *Aristia Anghelescu*		481 35		
	» » *Sofia A. Canecia*		762 20		
	» » *Nicolae Chrissoveloni*		852 05	13 786 65	
	Procentele Fondului de pensiuni al personalului, plus prelevările de 1% dela fonduri și reținerile de 5% din salariul funcționarilor plătiți de Academie		34.003 60		
	minus pensiunile acordate pe 1 an		8 994 44	25 009 16	38 795 81
	II. Cheltueli generale:				
1	*Diurnele sesiunii generale*		20 000 —		
2	» *ședințelor ordinare*		15.000 —		
3	» *a 4 membri delegați*		1.000 —		
4	» *Secretarului general pe 12 luni a L 200*		2 400 —		
5	» *a 3 Secretari de Secțiuni pe 11 luni a L. 300*		3.300 —	41 700 —	
6	*Remunerarea funcționarilor* (statul, anexa 9).				
	a) Din bugetul Academiei	123 604 —			
	b) Din subvențiunea de L. 25 000	12 500 —	136 104 —		
	Suma adunată, din 1912—13 și 1913—14 pentru sporul de 10% din 1915—16 (regulament) de lei	5 544 —			
	Rest pentru completarea sumei de Lei 6 544	1 000 —	6 544		
	Suma Lei		142 648 —		
	Ajutor de chirie pentru funcționari și oamenii de serviciu (Proces verbal No. 763/912)		29 080 50	171 728 50	
7	*Serviciul Băncii Naționale*		600 —		
8	*Spese de cancelarie*	3 000 —			
	Imprimate	3.500 —			
	Combustibil	6.000 —			
	Iluminat, diverse	3 000 —	15 500 —		
9	*Ajutorul Epitropiei Sf Vineri*		400 —		
10	*Intreținerea și repararea localurilor Academiei*	4 500 —			
	Foncieră, asigurări, apă, etc.	4 500 —	9.000 —		
11	*Spese de procese*		1 000 —		
12	*Mobilier*		1 000 —		
13	*Spese neprevăzute* (Datorie Proces-verbal 2514 L. 2 133,70 și No. 2228 L. 2.600, total L 4.733,70)		7 000 —		
14	*Spese de expediție*		3.500 —		
15	*Cabinetul numismatic*, din Fondul Daniel	200 —	—		
	din bugetul Academiei pentru monete, medalii și cărți	2.800 —	3 000 —		
	De transportat Lei		41 000 —	213 428 50	38.795 81

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915

Nr.		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	Raport Lei . .			41 000	—	213.428	50	38 795	81
16	*Hrisoave, etc* (Fondul Daniel).			344	85				
17	*Cărţi şi legatul lor*			9 000	—				
18	» » » » din subvenţiunea de L 25 000,— . .			12.500	—				
19	*Material pentru cataloagele Bibliotecii* (datorie L 907,15) . . .			2 000	—				
20	*Anale-Desbateri* (datorie L. 2 320,85)			8 000	—				
21	*Creşterea colecţiunilor Bibliotecii*			6 000	—				
22	*Dicţionarul limbii române* (subvenţiuni)	35 239	50						
	Din bugetul Academiei	5.000	—	40 239	50	119 084	35	332.512	85
	III. **Cheltuelile Secţiunilor:**								
	a) *Literară* disponibil L 37.000:								
23	*Tipărirea manuscrisului* (premiul Neuschotz din 1915) . . .			2 000	—				
24	*Erodot* (disponibil L. 500)	1 000	—						
25	*Titu Liviu*	500	—						
26	*Publicaţiuni bibliografice* (datorie L 2 675,05)	4 000	—						
27	*Din vieaţa poporului român* (datorie L. 1 505,40 . . .	9 000	—						
28	*Arii populare* (Kiriac şi Brediceanu, disp L 500) . .	1 500	—						
29	*Drăgan, Două manuscrise* (disponibil L 2 000)	1 000	—						
30	*Memoriile Secţiunii şi remunerarea autorilor*	8 000	—						
31	*Exemplare Popovici, Dialect istrian*	400	—						
32	*Iosif Popovici, Dialecte Maramureş*	1 000	—						
33	*Scrierile Alecsandri*	3 600	—						
34	*Arta în manuscriptele vechi*	5 000	—	35 000	—	37 000	—		
	b) *Istorică*: disponibil L. 100.352,25								
35	*Hurmuzaki*, Documente istorice	20 037	50						
36	*Publicaţiunile Fondului Alina Ştirbei*	45 314	75	65 352	25				
37	*Romstorfer*, Cetatea Suceava (datorie)	2.171	80						
38	*Documente Veress* (disponibil L 2.000)	2.000	—						
39	*Filitti, Domniile regulamentare* (Premiul Năsturel, disp L. 2 000	1 000	—						
40	*Săpături arheologice la cetatea Histria* (Dl V. Pârvan) . .	5.000	—						
41	*Buletinul Secţiunii*	4.000	—						
42	*Memoriile Secţiunii şi renumerarea autorilor* datoria L. 7 486,01)	15.000	—						
43	*Documente publicate de d-l Stefanelli*	5 828	20	35 000	—	100 352	25		
	c) *Ştiinţifică:* disponibil L. 35 000:								
44	*Nomenclatura în chimie de Dr. C Istrati, datorie*			6.491	11				
45	*Pentru memoriile şi Buletinul Secţiunii, pentru remunerarea autorilor şi alte publicaţiuni*			28 508	89	35 000	—	172 352	25
	IV. **Premiile:**								
46	*Premiul Lazăr* (subiect ştiinţific dat).					5 000	—		
47	» *Eliade-Rădulescu* (publicaţii literare).					5 000	—		
	De transportat . . .					10 000	—	543.660	91

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914—1915.

Nr.							
	Report L. . . .			10.000	—	543.660	91
48	*Premiul Năsturel* (publicaţii)			4 000	—		
49	» *Năsturel* (subiect literar dat)			5.000	—		
50	*Marele Premiu Năsturel din 1917, de L. 12.000*						
	a 4-a parte din 1913—14, Sald	3.000	—				
	a 4°/₀ parte pe 1914—15	3.000	—	6 000	—		
51	*Premiul Cuza* (pentru «Istoria Românilor»)			20 000	—		
52	« *Neuschotz* (subiect literar dat)			2 000	—		
53	« *Demostene Constantinide*			4 000	—		
54	« *Dacia-România* (subiect dat)			1.734	35		
55	« *I Lecomte du Nouy*.			483	—	53.217	35
	V Cheltueli din Fondul Ioan Fătu:						
56	*Cărţi de şcoală*			13 107	34		
57	*Renta viageră a d-nei Ecaterina Fătu*.			3 000	—	16.107	34
	VI. Cheltueli din Fondul I. Scorţeanu :						
58	*Cărţi religioase*					799	45
	VII Cheltueli din Fondul Agarici:						
59	*Anuitatea moşiei Moara-Grecilor*			2.200	—		
60	*Renta viageră Mihoc*			1.000	—		
61	*Foncieră* (L. 4.985,52), *asigurări*, etc. (L. 514,48)			5 500	—		
62	*Administraţia moşiei Moara Grecilor* (anexa 1)			9.708	40		
63	*Şcoala „Agarici“* (anexa 10)			32 417	—		
64	*Dobânzi* 5°/₀ la împrumutul de L. 54.000 dela Fondul Macinca	2 700	—				
	Idem la împrumutul de L. 85 870,48 dela Fondul Adamachi . . .	4.293	50	6 993	50		
65	*Amortisment* din împrumutul Adamachi de L. 85 870,48			6 915	83	64.734	73
	VIII. Cheltueli din Fondul Donici:						
66	*Amortisment* din împrumutul de L 32.428,70 dela Fondul Adamachi			3 000	—		
67	*Dobânda* 5°/₀ la împrumutul rămas de L. 29 428,70			1.471	45		
68	*Foncieră, asigurări*			2 176	12		
69	*Administraţia moşiei Radiana* (anexa 3)			3 950	27		
70	*Cultura viei de pe moşia Radiana*			12 000	—	22 597	84
	IX Cheltueli din Fondul Maria General Carp:						
71	*Fonciera moşiei Olteni*						
72	*Pădurari*			3.197	65		
73	*Administraţia moşiei Olteni* (anexa 2)			300	—		
74	*Cheltueli neprevăzute, asigurări*, etc.			8 003	90		
75	*Ajutoare şcolarilor săraci din Giurgiu*			500	—		
76	„ „ „ *Bucureşti*			2.000	—		
77	*Şcoala dela Olteni* pentru cărţi şi altele	500	—	2.000	—		
78	„ „ *Amortisment* din împrumut de L. 19.789,75 pentru local	510	50	1 010	50		
79	*Dobânda* 5°/₀ la acest împrumut pe 1 an			989	50		
80	*Intreţinerea bisericii din Olteni*			500	—		
81	*Marele Premiu* de L 7 000, — (pentru subiect istoric dat) a 3-a						
	parte pe 1912—13 şi 1913—14 a L. 2.333,30	4 666	60				
	şi restul din a. c. pentru completare	2 333	40	7 000	—	52 501	55
	De transportat Lei . . .					726 169	17

DESVOLTAREA CHELTUELILOR PE 1914–1915.

Nr.	Denumire	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
	Report Lei . .							726.619	17
	X. Cheltueli din Fondul Stolojan:								
82	*Bursă*							4.314	45
	XI. Chetueli din Fondul Dimitrie A Sturdza.								
83	*Bursă*							4.433	30
	XII. Cheltueli din Fondul Urlățeanu:								
84	*Bursă*							4.255	20
	XIII. Cheltueli din Fondul Grigore Buiucliu:								
85	*Bibliotecă, cărți și legatul lor*			12 000	—				
86	*Catalogul manuscriptelor, documentelor și cărților* . .			2 000	—				
87	*Buiucliu, Catalogul publicațiunilor dăruite* (disponibil L. 1.500) .			1.000	—				
88	*Mormântul Gr. Buiucliu*			5 416	60	20.416	40		
89	*Rente viagere* (datorie L 6 000).					18 000	—	38 416	60
	XIV Cheltueli din Fondul de pensiuni:								
90	*Pensia I. Slavici* pe 1 an					1.200	—		
	» *Ana I Chendi*, idem.					1.704	60		
	» *Alexandrina N. Hodoș* idem					3.499	44		
	» *Cr. G Cuțiana* (1 Ian.—31 Maiu 1915) 5 luni a. L 518,08.					2 590	40	8 994	44
	XV. Cheltueli din Fondul Adamachi:								
91	*Capitalizări* conform regulamentului (art 5)			13.516	65				
	Capitalizare din imprumutul Donici	3.000	—						
	« din împrumutul Agarici	6.915	83	9 915	83	23 432	48		
92	*Foncieră*			1.583	42				
93	*Asigurări*.			193	45				
94	*Reparațiuni și întreținerea ecaretelor*			1 000	—				
95	*Cheltueli cu îngrijirea imobilelor și pădurilor*			1.200	—				
96	*Administrația moșiei Roșiori* (anexa 4)			5 807	66				
97	*Burse și cheltueli de școală* (art 6 Reg)			85 962	27				
98	*Burse pentru 10 elevi dela Școala Agarici* a L. 360 (art. 12 reg.)			3.600	—				
99	*Masa dela Stațiunea Zoologică din Neapole* (art. 7 reg.)			3.800	—				
100	*Laboratorul de zoologie dela Roscoff*			1 500	—				
101	*Școala Adamachi din Iași și grijile sufletului* (art. 3 reg) . . .			5.000	—				
102	*Cheltueli de procese*			500	—				
103	*Cheltueli neprevăzute* (art 4 reg)			1 000	—				
104	*Două premii* din 1915 a L. 5 000 (art 2 reg)			10 000	—				
105	*Publicațiile Fondului Vasile Adamachi* (art 5 reg.)			8 650	40				
106	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*			400	—				
107	*Indemnizarea Comisiunilor pentru burse*.			1 500	—				
108	{ *Reparația cavoului „Vasile Adamachi" dela Iași*	11.454	01						
	{ » » *Dr. G. Asachi din București*	500	—	11 954	01	143 651	21	167.083	69
	XVI. Cheltueli din Fondul Ottetelesanu.								
109	a) *Inzestrarea* a 12 absolvente a 200 #, a L. 11,75 . L 2.350,— din veniturile totale			26 873	40				
	procentele fondului pentru înzestrări de L. 1 340 minus 1 % prelevați pentru pensiuni			1 326	60	28.200	—		
	b) *Cheltuelile fondului*								
110	*Impozite*			16 000	—				
111	*Asigurări*			1 600	—				
112	*Pădurari*			1.800	—				
	De transportat Lei . . .			19.400	—	28.200	—	954.116	85

DESVOLTAREA CHELTUELILOR. PE 1914—1915.

Nr.		Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
	Report Lei . . .			19 400	—	28.200	—	954 116	85
113	*Reparațiuni la ecaretele dela moșii*			1.000	—				
114	*Cheltueli de procese*			1.000	—				
115	„ *neprevăzute*			1.000	—				
116	*Administrația Moșiei Măgurele* (anexa 5)			3 400	—				
117	„ „ *Fundu-Chiselet* (anexa 6)			11 665	45				
118	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*			400	—	37.865	45		
	c) *Cheltuelile Institutului Otteteleșanu* (anexa 11).								
119	*Personalul didactic*	31 080	—						
	» *de serviciu*	20 400	—	51.480	—				
120	*Hrana*			30.651	—				
121	*Luminat și încălzit*			11 000	—				
122	*Vite și trăsuri*, etc.			5.290	—				
123	*Atelier*			1.470	—				
124	*Intreținere, instalațiuni și mobilier*			6 450	—				
125	*Imbrăcăminte*			7 595	—				
126	*Material de studii*			3.000	—				
127	*Diverse*			2.030	—				
128	*Medicamente*			800	—				
129	*Câmpul și parcul*			3 100	—				
130	*Excursiuni*			500	—	123 366	—		
131	*Sumă disponibilă pentru reparațiuni, calorifer, construcțiuni și altele*					31.650	73	221.082	18
	XVII Cheltueli din Fondul Tache P Anastassiu:								
132	*Foncieră*					22 012	93		
133	*Asigurări*					1.400	—		
134	*Renta d-nei Elena P Anastassiu*					24.000	—		
135	*Renta d-lui Iancu P. Anastassiu*					12.000			
136	*Școala profesională de fete din Tecuciu*					10.000	—		
137	*Salariul personalului silvic dela Țigănești*					4.000	—		
138	*Școala primară dela Călmățuiu* (anexa 13)					25 917	—		
139	*Școala de agricultură dela Țigănești* (anexa 12)					84 466	15		
140	*Administrația moșiei Țigănești* (anexa 7)					12.897	35		
141	„ „ *Călmățuiu* (anexa 8)					8 830	—		
142	*Biserica dela Călmățuiu* (anexa 14)					3 200	—		
143	*Cheltueli neprevăzute, procese*, etc.					2 000	—		
144	*Parte pentru diurna Directorului Administrației*					400	—		
145	*Cultura viei dela Țigănești și plantarea a 2 ha.*					24 000	—	235.123	43
	XVIII. Cheltueli din Fondul Apostol Papadopol:								
146	10 *burse* Școala superioară de comerț din Galați a L. 350 anual			3 500	—				
	10 » » inferioară » » » 250 »			2 500	—	6 000	—		
	Fonciera, asigurarea caselor din Galați și altele					1 514	60	7 514	60
	XIX. Cheltueli din Fondul Obedenaru (nudă proprietate)								
147	D-nei Maria Obedenaru cupoanele							12 948	25
	XX. Cheltueli din Fondul Ion Ghica (nudă proprietate)								
148	Princesei Alexandrina Ion Ghica cupoanele							2 375	—
	Totalul cheltuelilor . . .							1.433 160	31
	Excedent							1 024	67
								1 434.184	98

Anexa 9.

PERSONALUL ACADEMIEI ROMÂNE IN 1914—15

Nr.	Funcţia	Leafa lunară		Anual	Total
	1. Serviciul Cancelariei				
1	Şef de serviciu	a Lei 630,—		Lei 7 560,—	
1	Avocat pe Iunie—31 Dec 1914	» » 570,—		» 3 990,—	
1	Ajutor de serviciu	» » 325,—		» 3 900,—	
1	Corector al publicaţiunilor	» » 455,—		» 5 460,—	
1	» » »	» » 497,—		» 5.964,—	
1	Arhivar-registrator	» » 275,—		» 3 300,—	
1	Contabil	» » 490,—		» 5 880,—	
1	Ajutor-contabil	» » 286,—		» 3 432,—	
1	Cassier	» » 325,—		» 3 900,—	
1	Scriitor	» » 234,—		» 2 808,—	
1	»	» » 150,—		» 1.800,—	
	Oameni de serviciu:				
1	Supraveghetor	a Lei 120,—		Lei 1.440,—	
2	Odăiaşi	» » 120,—	Lei 1.440,—	» 2 880,—	
1	»	» » 110,—		» 1 320,—	
3	» (1 Telefonist	» » 90,—	» 270,—	» 3.240,—	
2	Randaşi	» » 80,—	» 160,—	» 1 920,—	Lei 58 794,—
	2 Serviciul bunurilor:				
1	Şef de serviciu	a Lei 630,—			» 7.560,—
	3. Serviciul Bibliotecii.				
1	Bibliotecar	a Lei 645,—		Lei 7.740,—	
1	Ajutor	» » 400,—		» 4 800,—	
1	»	» » 380,—		» 4 560,—	
1	»	» » 325,—		» 3 900,—	
1	»	» » 300,—		» 3 600,—	
1	»	» » 390,—		» 4 680,—	
1	»	» » 268,—		» 3.216,—	
2	Custozi	» » 272,—	Lei 544,—	» 6 528,—	
1	Ajutor numismat	» » 242,—		» 2.904,—	
1	Scriitor	» » 306,—		» 3.672,—	
1	»	» » 220,—		» 2 640,—	
3	»	» » 180,—	» 540,—	» 6.480,—	
2	Scriitori (Iunie—Septemvrie a Lei 150 şi Octomvrie—Maiu a Lei 180			» 4.080,—	
1	Scriitor (Iunie—Decemvrie a Lei 150 şi Ianuarie—Maiu a Lei 180)			» 1 950,—	
	De transportat			Lei 60 750,—	Lei 66 354,—

Report L. 60.750,— Lei 66.354,—

Oamenii de serviciu.

1 Supraveghetor . . . . a Lei 120,—		Lei 1 440,—		
1 Odăiaş . . . . » » 120,—		» 1.440,—		
1 » . . . . » » 110,—		» 1 320 —		
3 » . . . . » » 100,—	Lei 300,—	» 3 600,—	Lei	68 550,—
		Suma . .	Lei	134.904,—
Diurna Directorului Administraţiei pe 6 luni a Lei 200,—			»	1 200,—
		Total	Lei	136.104,—

Anexa 10.

FUNDAȚIUNEA «IOAN C. AGARICI».

Cheltuelile Școalei de agricultură din Moara Grecilor în 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	I. **Personal:**				
1	Director	3.600	300	3.600	
2	Ajutorul I-iu	960	100	1 200	
3	» al II-lea	720	70	840	
4	Maestru fierar	720	70	840	
5	Maestru lemnar.	720	70	840	
6	Gardian de noapte	420	35	420	
7	Vizitiu	480	40	480	
8	Bucătar	420	35	420	
9	Spălătoreasă	300	25	300	
10	Boar și văcar	360	30	360	
11	Vier	300	25	300	
12	Cioban	250		250	9.850
		9 250			
	II. **Hrana:**				
1	Intreținerea a 27 elevi, a 50 b. pe zi, L. 13,50	8 280	405	4.860	
2	Directorul cu familia a L. 2,50 pe zi . .		75	900	
3	Două ajutoare și doi maeștri, socotit fiecare a 75 b pe zi		90	1 080	
4	Person de serviciu, 6 oameni a 50 b. pe zi		99	1.188	
5	Lucrător pe un an			50	8.078
	III. **Luminat și încălzit:**				
1	Petrol, lămpi, sticle	1 650		450	
2	Lemne de foc, 2½ ha pădure			1.875	2 325
	IV. **Intreținerea ecaretelor și obiectelor:**				
1	Cheltueli in plus la reparațiunea făcută cramei dela vie în 1913—14 peste prevederea bugetară			250	
2	475 kg. sârmă cu ghimpi pentru gard la cramă plantația de pomi fructiferi), pentru pus deasupra gardului dela curte, grădină și altele			285	
	Transport Lei . . .			535	20 253

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913–14 Total	In 1914–15 lunar	In 1914–15 anual	In 1914–15 Total
	Report Lei . .			535 —	20.253 —
3	Fier pentru cercevele, geamuri şi scânduri pentru paturile calde			125 —	
4	150 kg. sârmă galvanizată, şipci, întinzători pentru sârmă, cleşte, văpsea, cuie, etc. pentru spalieri în grădină şi apărătoare a pomilor şi gardului viu			211 —	
5	Material lemnos, cuie, fier pentru facerea unei porţi la intrarea principală, alta la grădina de pomi, şi reparatul gardurilor	1 280 —		300 —	
6	Perii, ţesale, furci, lopeţi, juguri pentru vite			100 —	
7	Reparaţiunea hamurilor, căpestre, unsoare .			150 —	
8	Unsoare pentru maşini şi harabale . .			30 —	
9	Intreţinerea clădirilor, tencueli, văruit, văpsit, curăţitul latrinelor, etc.			700 —	2.151
	V. **Ateliere :**				
1	Fier, mangal necesar pentru repararea harabalelor, instrumentelor mari şi mici, facerea unei sănii pentru cai, trei sănii pentru boi, un tăfălug cu 3 părţi, 3 perechi scoarte, o cumpănă pentru clădit fân, potcovitul cailor, boilor etc. . .			550	
2	*Instrumentele la atelier* Un bor, filieră, un strung, o schnel-clupă şi alte instrumente	1 020 —		391 —	
3	Scânduri pentru 2 dulapuri de păstrat instrumentele			40 —	
4	Un diamant de tăiat geamuri			15 —	
5	Lemne de lucru din pădure			503 —	1 499 —
	VI. **Vite, instrumente agricole pentru grădină, vie şi stupărie:**				
1	O pereche boi			500 —	
2	Un sdrobitor pentru struguri			160 —	
3	Una presă pentru stupi.			30 —	
4	Diverse instrumente pentru stupi . . .			30	
5	Un ceas de control pentru gardianul de noapte.	3.645 —		75 —	
6	Una chingă de piele pentru pataşcă de potcovit boii			15 —	
7	Diferite instrumente pentru grădină şi gospodărie: sape, hârleţe, lopeţi, saci, etc .			300	1.110 —
	VII. **Imbrăcămintea elevilor şi spălat:**				
1	Cămăşi, ismene, iţari căciuli, pălării, mintene nouă de purtare, repararea hainelor de mare ţinută şi cismele	1 700 —		1 600 —	
2	Săpun pentru elevi şi spălatul rufelor . . .			200 —	1 800
	De transportat Lei . .				26.813 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	.Report Lei . . .				26 813 —
	VIII **Material de studii, cancelarie şi mobilier:**				
1	Cheltueli de cancelarie, pentru elevi, abonamente la reviste, etc.			200 —	
2	Cărţi de studiu pentru elevi			150 —	
3	Rame şi geamuri pentru inventare şi tablouri instructive.			120 —	
4	Cheltueli de transport pe C. F. R. pentru vizite ştiinţifice la ferme, expoziţii agricole, animale, etc	1.780 —		100 —	
5	27 pături în dormitoare à 17 lei			459 —	
6	10 cearşafuri, 10 feţe de perine, 10 dosuri şi 12 şorţuri pentru elevii de serviciu .			100 —	
7	Obiecte pentru bucătărie şi sufragerie . .			200 —	
8	20 scuipători de tablă, smălţuite			60 —	
9	Una lampă mare in sala de clasă			15 —	1.404 —
	IX **Medicamente şi medic:**				
1	Medicamente	350 —		300 —	
2	Medicul şi veterinarul			100 —	400 —
	X. **Cheltueli de culturi:**				
1	Cheltueli pentru cultura câmpului şi a viei			1.750 —	
2	Seminţe pentru grădina de pomi, grădina de zarzavat, câmp, etc.	2 386 —		350 —	
3	Ingrăşăminte chimice pentru 3 ha			300 —	2 400 —
	XI. **Cheltueli diverse:**				
	Inspecţiuni şi neprevăzute	800 —			800 —
	XII. **Asigurarea culturilor contra grindinii**	250 —			250 —
	XIII. **Lucrări din nou:**				
	Facerea din nou a două odăiţe ca adaoge e la vechea casă zisă a gardianului din curte şi mici reparaţiuni interioare	900 —			350 —
	Totalul general al cheltuelilor L. . .	33.291 —			32.417 —
	Venituri propuse pentru anul 1914—15:				
1	Venit din terenul de culturi, zarzavat şi pomi	9 000 —			
2	» dela vie	2 000 —			
3	» din produsele animale	1.200 —			
4	Venit dela ateliere şi altele	500 —			
	Totalul veniturilor L . .	12 700 —			

Anexa 11.

INSTITUTUL OTTETELEŞANU.

Cheltuelile Institutului Otteteleşanu pe 1914—15.

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	In 1914—15 Total
	I **Corpul didactic:**				
1	Directoare		450 —	5.400 —	
2	Subdirectoare		200 —	2.400 —	
3	Medic şi profesoară de igienă		180 —	2.160 —	
4	Profesor de religie şi duhovnic		130 —	1 560 —	
5	Profesoară » ştiinţe		180 —	2 160 —	
6	» » litere		180 —	2 160 —	
7	» » geografie, pedagogie şi economie casnică		180 —	2.160 —	
8	Maestru de muzică		120 —	1.440 —	
9	Maestră de desemn, bibliotecară şi secretară		150 —	1 800 —	
10	» » rufărie	26 260 —	150 —	1 800 —	
11	» » croitorie		110 —	1.320 —	
12	» » bucătărie		80 —	960 —	
13	» » spălătorie		60 —	720 —	
14	» » ţesut şi pedagogă		80 —	960 —	
15	» » grădină de copii şi pedagogă		70 —	840 —	
16	» » gimnastică şi pedagogă		70 —	840 —	
17	Pedagogă		70 —	840 —	
18	»		40 —	480 —	
19	Conducătoare de gospodărie		80 —	960 —	
20	Invăţătorul pentru practica pedagogică			120 —	31.080 —
	II. **Personalul de serviciu:**				
1	Mecanic salariu . . . L. 200 » accesorii . . . » 125		325 —	3.900 —	
2	Ucenic-mecanic		30 —	360 —	
3	Grădinar, salariu . . . L. 100 » accesorii . . . » 50		150 —	1.800 —	
4	Portar		40 —	480	
5	Tâmplar		80 —	960 —	
6	Vizitiu		50 —	600 —	
7	Rândaş la cai		30 —	360 —	
8	Argat la boi		35 —	420 —	
9	» » vaci		30 —	360 —	
10	Servitoare la castel		30 —	360 —	
11	» » clasa IV		30 —	360 —	
12	Spălătoreasa I-a		40 —	480 —	
13	» a II-a		40 —	480 —	
14	» » III-a		40 —	480 —	
	De transportat Lei	26 260 —		11.400 —	31.080 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar		In 1914—15 anual		In 1914—15 Total	
	Report Lei . . .	26 260	—			11.400		31 080	—
15	Rândaş în curte			30	—	360	—		
16	Ajutor de grădinar			40	—	480	—		
17	Al II-lea ajutor de grădinar			40	—	480	—		
18	Rândaş la bucătărie cl. IV			30	—	360	—		
19	» » » » V			30	—	360	—		
20	» » » dela castel . .			30	—	360	—		
21	Coşar şi zidar	15 600	—	50	—	600	—		
22	Gospodar al curţii (supraveghetor) . . .			80	—	960	—		
23	Infirmieră			60	—	720	—		
24	Garderobieră			60	—	720	—		
25	Ţesătoreasă			60	—	720	—		
26	Păzitor de noapte			40	—	480	—		
27	Econom			200	—	2 400	—	20 400	—
	III **Hrana:**								
1	Direcţia, 6 persoane a 1 leu pe zi, Lei 6, pe 365 zile					2 190	—		
2	Eleve, 75 persoane a 70 b. pe zi, Lei 52,50, pe 330 zile					17 325	—		
3	Eleve, 20 persoane a 70 b. pe zi, Lei 14,— pe 270 zile	28.515	—			3.780	—		
4	Personal didactic, 15 persoane a 70 b. pe zi, Lei 10,50 pe 200 zile					2 100	—		
5	Personal de serviciu, 24 persoane a 60 b pe zi, L. 14,40 pe 365 zile					5.256	—	30 651	—
	IV. **Luminat şi Incălzit:**								
1	Intreţinerea motorului şi a instalaţiunilor electrice	11 000	—			2 500	—		
2	Combustibil vegetal şi mineral					8 500	—	11 000	—
	V. **Vite şi trăsuri, etc.:**								
1	Una pereche cai					1 000	—		
2	Potcovitul					200	—		
3	Procurare de ovăz					2.000	—		
4	Intreţinerea şi reparaţia trăsurilor şi carelor.					500	—		
5	Furaj până la noua producţie	5.561	50			400	—		
6	Una pereche hamuri pentru trăsură . . .					300	—		
7	» » » » transport . . .					50	—		
8	5 căpestre de piele pentru cai şi 4 pentru boi.					40	—		
9	O trăsură închisă pentru iarnă					800	—	5 290	—
	VI. **Ateliere:**								
1	Aţă, ace, degetare, etc.					500	—		
2	Reparaţia maşinelor de cusut.					60	—		
3	O maşină de cusut pentru atelierul de rufărie.					180	—		
4	6 gherghefe mici rotunde şi 3 lungi a 1,50 m	1.130				60	—		
5	2 manechine de copil şi 2 mari					70	—		
6	Material pentru lucru în ateliere					600	—	1.470	—
	De transportat Lei .	88.066	50					99.891	—

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	Report Lei . .	88 066 50			99.891 —
	VII. **Intreţinere, instalaţiuni şi mobilier:**				
1	Pentru curăţirea localurilor, diferite reparaţiuni, perii, mături, fáraşe, servicii pentru sobe, vase pentru spălat, cârpe de praf, etc			2 000 —	
2	Vase de bucătărie şi sufragerie . .			500 —	
3	Săpun, scrobeală, borax, cărbuni de călcat, etc			500 —	
4	Saltele, 70 bucăţi a 11 lei			770 —	
5	Transparente			200 —	
6	Preşuri şi ştergătoare			350 —	
7	8 icoane a 25 lei			200 —	
8	Un cazan de aramă			120 —	
9	Trestie pentru învelit gheţăria			100 —	
10	Albii, scaune, frânghii, maşini de călcat şi de frecat, cârlige, hârdaie, etc	3 987 62		220 —	
11	Scări la garderobă şi cămara mare, rafturi, o masă pentru atelier, reparaţia meselor şi a dulapurilor din ateliere . . .			120 —	
12	Un biurou cu scaun şi etajeră p cancelarie.			120 —	
13	Material pentru confecţionare de paturi . .			540 —	
14	4 lavoare cu serviciile lor			120 —	
15	3 ceasornice de perete, a 60 lei . . .			180 —	
16	Perdele pentru sala mare şi cancelarie .			160 —	
17	Mobilier pentru cancelarie			250 —	6.450 —
	VIII. **Imbrăcăminte:**				
1	Pânză pentru rufărie de corp: un rând cămăşi de zi şi de noapte pentru 95 eleve, fuste şi brasiere câte două rânduri pentru 95 eleve			1 160 —	
2	Pânză pentru un rând de cearşeafuri şi feţe de pernă			340 —	
3	Şifon pentru batiste			50 —	
4	Pichet pentru halaturi şi şifon pentru rufăria infirmeriei	4.813 —		90 —	
5	Ciorapi câte 4 perechi pentru 95 eleve .			475 —	
6	Material pentru rochii de iarnă la 50 eleve .			1.475 —	
7	Material pentru rochii de vară la 50 eleve .			500 —	
8	» » pelerine la 40 eleve . . .			800 —	
9	Material pentru şorţuri de clasă şi de menaj pentru 95 eleve			520 —	
10	Incălţăminte nouă şi reparaţiuni pentru 95 eleve a 23 lei			2.185 —	7.595 —
	De transportat Lei . . .	96.867 12			113.936 —

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar	anual		Total	
	Report Lei . .	96 867	12				113 936	—
	IX **Material de studii:**							
	Cărţi, tipărituri, material de studii, de scris, desemnat, aparate didactice, abonamente la reviste, cheltueli de cancelarie, legat de cărţi, etc.	2.500	-				3 000	—
	X. **Diverse:**							
1	Câte 4 lei de elevă pentru stricăciuni, 95 eleve				380	—		
2	Cheltueli de inspecţiuni şi examen . .				1.000	—		
3	Parastasul dela 8 Maiu pentru răposatul donator I. Otteteleşeanu				150	—		
4	Cheltueli neprevăzute	1 364	—		500	—	2 030	—
	XI **Medicamente:**							
1	Medicamente şi vizite dentistice	650	—				800	—
	XII. **Câmpul şi Parcul:**							
1	Intreţinerea parcului				1.000	—		
2	Cultura plantelor furajere				800	—		
3	» zarzavatului	3.000	—		1.300	—	3.100	—
	XIII **Excursiuni**	500	—				500	—
	Total . . .	104.881	12				123.366	—
	XIV **Sumă disponibilă pentru reparaţiuni, calorifer şi construcţiuni**	49.655	94				31.650	73
	Totalul general al cheltuelilor . . .	154 537	06				155.016	73

Anexa 12.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANASTASSIU.

Cheltuelile Şcoalei inferioare de agricultură «Tache P. Anastassiu» dela Ţigăneşti pe 1914—15.

Şcoala cu începere dela 1 Septemvrie 1914 va aveà 90 elevi.

No curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	Total
	I **Corpul didactic:**				
1	Director-institutor a L. 300+50 diurnă .	4.200 —	350 —	4.200 —	
2	Institutor-agronom a Lei 225 + 30 diurnă	3.060 —	255 —	3.060 —	
3	Invăţător secretar-contabil a Lei 120 + 50 diurnă	1.530 —	170 —	2.040 —	
4	Şef de cultură	2 040 —	170 —	2.040 —	
5	Grădinar-pomolog	1.800 —	150 —	1 800 —	
6	Preot-institutor (1 Sept. 1914—1 Iunie 1915)	480 —	40 —	360 —	
7	Medic	900 —	75 —	900 —	
8	Pedagog	540 —	60 —	720 —	15 120 —
		14 550 —			
	II **Personalul de serviciu:**				
1	Econom-magaziner	900 —	75 —	900 —	
2	Maestru-lemnar	840 —	70 —	840 —	
3	Maestru-fierar	840 —	70 —	840 —	
4	Grădinar pentru zarzavaturi	720 —	60 —	780 —	
5	Bucătar	600 —	50 —	600 —	
6	Vizitiu	480 —	45 —	540 —	
7	Odăiaş	420 —	35	420 —	
8	2 Spălătorese (una a L 40 şi una a L. 35).	840 —	75 —	900 —	
9	5 argaţi a L 30	1 800 —	150 —	1.800 —	
10	Pândar de zi		40 —	480 —	
11	Pândar de noapte	480 —	45 —	540 —	8.640 —
		7 920 —			
	III. **Hrana:**				
1	Director a 2,50 pe zi, 365 zile	900 —		912 50	
2	Institutor-agronom, şef de cultură şi grădinar-pomolog a L 1,75 pe zi, L. 5,25, 365 zile	1.620 —		1 916 25	
3	Invăţător a L. 1,75 pe zi, 365 zile	405 —		638 75	
4	Econom, maestru lemnar şi maestru fierar a L 1,25 pe zi, L. 3,75, 365 zile	1.080 —		1.368 75	
	De transportat Lei . . .	4.005 —		4 836 25	23.760 —

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total	In 1914—15 lunar	anual	Total
	Report Lei . . .	4 005 —		4.836 25	23.760 —
5	72 elevi, 1 pedagog și 13 servitori a 0,50 lei pe zi, L. 43,— dela 1 Iunie—1 Septemvrie 1914, pe 92 zile	3 150 —		3.956 —	
6	90 elevi, 1 pedagog, 13 servitori a 0,50 lei pe zi, L. 52,—, dela 1 Septemvrie 1914 - 1 Iunie 1915, pe 273 zile	12.150 —		14 196 —	22 988 25
		19 305 —			
	IV. **Luminatul și încălzitul:**				
1	Petrol, sticle pentru lămpi, etc	500 —		600 —	
2	320 steri lemne pentru foc	2 100 —		2.100 —	
3	1 tonă coks	70 —			2 700 —
		2 670 —			
	V. **Curte, grajd, vehicule, reparațiuni:**				
1	Intreținerea curții și curățirea clădirilor, sobelor, grajdurilor, animalelor, repararea ghiociurilor, trăsurilor	400 —		500 —	
2	Reparațiuni interioare și exterioare, văruit, văpsit, etc. și la locuința personalului și învelitoare	1 500 —		1 100 —	
3	Intreținerea podului dela moară			100 —	
4	Hrana vitelor			4 000 —	5.700 —
		1 900 —			
	VI. **Ateliere, lucru manual, stupăria și spălătoria:**				
1	*Atelier*: Scule și material pentru diferite obiecte și exercițiile elevilor . . .	300 —		400 —	
	Potcovitul cailor	360 —		360 —	
	Facerea a 10 bănci și o catedră	200 —			
	Cuiere la clase și dormitoare	50 —			
	2 bănci și masă pentru sufragerie . .	130 —		75 —	
2	*Lucru manual*: Material necesar: papură, carton, etc	50 —		50 —	
3	*Stupăria*: 6 stupi și instrumente	100 —		100 —	
4	*Spălătoria*: 2 bălii de brad L. 40,—, 30 m frânghie pentru rufe L. 14,—; 4 căldări de zinc L. 10,—, 1 cazan pentru rufe L. 30,—, 750 kg. săpun pentru rufe	634 —		634 —	1 619 —
		1.824 —			
	VII. **Instalațiuni, instrumente agricole și mobilier:**				
1	*Instalațiuni*:				
	Fiare la ferestre	2.385 —	50 —		
	Pod și îmbunătățiri la grajdul de porci . .		300 —		
	Sârmă dințată 2.000 metri		275 —	625 —	
	De transportat Lei . .	2 385 —		625	56 767 25

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913—14 Total		In 1914—15 lunar	anual		Total	
	Report Lei . . .	2 385	—		625	—	56.767	25
2	*Maşini şi instrumente agricole*	842	—		792	—		
3	*Vite şi pasări*	3.420	—		1.100	—		
4	*Mobilier, rufărie şi obiecte de sufragerie* .	1 242	20		1 070	20	3.587	20
		7.889	20					
	VIII **Imbrăcăminte pentru 90 elevi** .	6 056	50				8.790	—
	IX. **Material de studii şi cancelarie**	1 807	—				1.191	70
	X **Diverse şi medicamente:**							
1	Cheltueli neprevăzute.	900	—		500	—		
2	Medicamente				300	—		
3	Parastasul de Sf. Dumitru L 150 —, şi pomeni L. 50				200	—	1 000	—
	XI. **Cheltueli cu culturi şi întreţinerea parcului**	2.300	—				1.500	—
	XII. **Telefon**	150	—				130	—
	XIII. **Inspecţiuni**	500	—				500	—
	Totalul cheltuelilor . .	67.771	70				73.466	15
	Reparaţiuni, construcţiuni, etc. . . .						11 000	—
	Total general						84 466	15

Anexa 13.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANASTASSIU.

Cheltuelile Şcoalei primare dela Călmăţuiu pe 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	Totalul din 1913—15	In 1914—15 lunar	In 1914—15 anual	In 1914—15 Total
	I. Corpul didactic:				
1	Institutor definitiv	2 322 —	193 50	2 322 —	
2	Institutor definitiv.	2 322 —	193 50	2 322 —	
3	Medic al şcoalei	600 —	50 —	600 —	
4	Maestru de lucru manual la băieţi . . .	600 -	50 —	600 —	
5	Maestră de lucru de mână la fete . .	600	50 —	600 —	6 444 —
	II. Personalul de serviciu:				
1	Diriginte-Administrator	600 —	50 —	600 —	
2	Grădinar, pe 8 luni.	480 —	60 —	480 —	
3	Bucătar	480 —	40 —	480 —	
4	Gardian de noapte pe 6 luni	240 —	40 —	240 —	
5	Vizitiu.	480 —			
6	Doi rândaşi a câte 40 lei . . .	960 —			
7	Un rândaş a 40 lei		40 —	480 —	
8	Două odăiaşe, pe 9 luni, a câte 30 lei .	—	60 —	540 —	2 820 —
	III Hrana:				
1	Hrana pentru 40 elevi interni, pe 150 zile, a 50 bani de elev pe zi, L. 20,— . . .	3.000 —		3 000 —	
2	Hrana pentru 40 elevi semi-interni, pe 150 zile, a 30 bani de elev pe zi, L. 12,—	1 800 —		1.800 —	
3	Hrana pentru un pedagog şi 2 servitori, pe 365 zile, a câte 50 bani pe zi, L 1,50			547 50	
4	Hrana pentru 1 gardian de noapte, pe 182 zile, a câte 50 bani pe zi	1.095 —		91 —	
5	Hrana pentru 2 odăiaşe, pe 273 zile, a câte 50 bani pe zi			273 —	
6	Hrana pentru un grădinar, pe 245 zile, a câte 50 bani pe zi	122 50		122 50	
7	Hrana pentru 2 Institutori cu familie, pe 365 zile, a câte 2 50 lei de familie pe zi, Lei 5.	1 825 —		1 825 —	7 659 —
	IV. Luminatul şi încălzitul:				
1	Petrol, lămpi, sticle, chibrituri, etc. . . .	270 —		270 —	
2	Lemne de foc: 26 stânjeni (a 80 lei stj.) .	2 080 —		2 080 —	
	De transportat Lei . . .	19.876 50		2 350 —	16 923 —

No curent	NATURA CHELTUELILOR	Totalul din 1913—14	In 1914 15 lunar	anual	Total
	Transport Lei . . .	19 876 50		2 350 —	16 923 —
3	Tăiatul lemnelor, a câte 4 lei stânjenul .			104 —	
4	2 tone cărbuni, a 95 lei tona	190 —		190 —	
5	Topoare, ferăstrae, pile, călcătoare, etc. . .	30 —		30 —	2.674 —
	V. **Grajd (vite, vehicule, nutreţ):**				
1	Cultura completă a 3 Ha ovăz, a 80 lei Ha	240 —			
2	Asigurarea ovăzului contra grindinei . .	21			
3	Recoltatul a 2 Ha fân, a 40 lei Ha . . .	80 —			
4	Potcovitul a 2 cai	80 —			
5	Unsoare de trăsură şi de hamuri . . .	40 —		10 —	
6	Diferite reparaţii la trăsură şi hamuri . . .	50 —		50 —	
7	Costul transporturilor la Iveşti cu cai străini			250 —	310 —
	VI. **Lucrul manual şi stupăria:**				
1	Material pentru lucrul manual la fete. .	40 —		40 —	
2	Idem pentru băieţi	80 —		80 —	
3	Instrumente pentru lucrul manual . . .	30 —			
4	Faguri artificiali pentru stupi	30 —		30 —	
5	Rame şi secţii americane	30 —		30 —	
6	Facerea din nou a doi stupi sistematici . .	50 —			180 —
	VII. **Mobilier şi material didactic:**				
1	Cinci bănci pentru repetitorul elevilor .	60			
2	Două cuverturi de pat pentru sala de oaspeţi	50			
3	Material pentru învăţarea istoriei naturale .	100 —			100 —
	VIII. **Imbrăcămintea:**				
	Haine şi încălţăminte pentru 80 elevi, a 25 lei de elev	2 000			2 000 —
	IX **Material de studii şi cancelarie:**				
1	Cărţi şi rechizite p 20 elevi de cl IV a 7,50 lei	150		150 —	
2	» » » » III » 6,— »	120 —		120 —	
3	» » » » II » 4,50 »	90 —		90 —	
4	» » » » I » 3,— »	60 —		60 —	
5	Registre, plicuri, hârtie	80 —		80 —	500 —
	De transportat Lei . .	23.577 50			22 687 —

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	Totaluri din 1913—14		In 1914—1915 lunar	In 1914—1915 anual		In 1914—1915 Totaluri	
	Transport Lei . . .	23.577	50				22 687	—
	X. **Medicamente și dezinfectante:**							
	Medicamente și dezinfectante pentru elevi.	200	—				200	—
	XI. **Intreținerea grădinii și gospodăriei:**							
1	Aratul a 3.600 Ha loc de grădină, munci cu ziua și hrana muncitorilor	1 000	—		1.000	—		
2	Reparatul, curățitul sobelor și coșurilor, mături, cârpe, rogojini, perii, var, bidinele, etc	350	—		300	—		
3	Unelte agricole și semințe pentru grădină .	200	—		200	—		
4	Obiecte și vase de bucătărie	100	—		100	—		
5	Sleitul a două fântâni, una cu pompă . . .	100	—		150	—		
6	Abonamentul și intreținerea telefonului .	90	—		90	—		
7	Sobă de zid la locuința Dirigintelui . .	100	—					
8	Văpsitul a 18 uși și 16 ferestre				170	—		
9	Văpsitul de două ori a tablei de pe acoperișul atenanselor școalei, în suprafață totală de 1.400 m², a câte 40 bani m² . . .				560	—		
10	Făcutul unei guri de canal în dreptul privățiii școlarilor				60	—	2 630	—
	XII. **Diverse:**							
	Inspecțiuni la școală și cheltueli neprevăzute	600	—				400	—
	Total . .	26.317	50				25 917	—

Anexa 14.

FUNDAŢIUNEA TACHE P. ANASTASSIU.

Cheltuelile bisericii „Sf. Gheorghe“ din Călmăţuiu pe 1914—15.

No. curent	NATURA CHELTUELILOR	In 1913 14 Total	In 1914—15 lunar		anual		Total	
	I. **Personal:**							
1	Preotul	1 200—	100	—	1 200	—		
2	Primul cântăreţ	600—	50	—	600	—		
3	Cântăreţul al doilea	480—	40	—	480	—		
4	Paracliserul	360—	30	—	360	—	2.640	—
	II **Intreţinerea bisericii:**							
1	20 kg. lumânări de ceară a 6 lei kg . . .	120			120	—		
2	10 kg. untdelemn pentru candele a 1,80 kg	18—			18	—		
3	20 litri vin a 0,80 litrul	16—			16	—		
4	90 prescuri pentru anaforă, a 20 b bucata	18—			18	—		
5	Smirnă, iască, tămâie, chibrituri	5—			5	—		
6	Mături, perii, cârpe, rogojini, var, etc . . .	10—			40	—		
7	Un stânjen lemne de foc	80—			80	—	297	—
	III **Odăjdii:**	540—						
	IV. **Cheltueli de cancelarie:**							
	Hârtie, plicuri, cerneală, condeie, peniţe, etc.	10—					10	—
	V **Parastasul:**							
	Cheltueli pentru facerea parastasului dela 26 Octomvrie 1914	100—					100	—
	VI **Cheltueli neprevăzute**						153	—
	Totalul cheltuelilor .						3 200	—

ACADEMIA ROMÂNĂ

CONCURSURI PENTRU PREMII.

1914.

A. Premii pentru cărți publicate.

I. Premii generale.

1. *Premiul Năsturel*, de 4 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din anul **1915**, unei cărți scrise în limba română, ***cu conținut de orice natură***, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse la concursul acestui premiu este până la **31 Decemvrie 1914.**

Notă. — In privința *Premiilor Năsturel* se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

«In tot anul Societatea Academică Română va aveà a premià din veniturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea mai bună publicatiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

«1. In trei ani consecutivi, dearândul, se va decerne câte un premiu de patru mii Lei noi, No 4 000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

«2 Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi *„Marele Premiu Năsturel"*, operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va puteà decerne unei lucrări, care va fi obținut dejà unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

«Operele, ce se vor recompensà cu această a doua serie de premii, vor tratà cu preferință despre materiile următoare:

„*a)* Scrieri serioase de istorie şi de ştiinţele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria ţerilor române;

„*b)* Scrieri de religiune ortodoxă, de morală practică şi de filozofie;

„*c)* Scrieri de ştiinţe politice şi de economie socială;

„*d)* Tratate originale despre ştiinţele exacte;

„*e)* Scrieri enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi de geografie, în cari să intre şi istoria şi geografia României, dicţionare generale sau parţiale de ştiinţe exacte, de arte şi meserii, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte asemenea lucrări utile şi bine întocmite;

„*f)* Cărţi didactice de o valoare însemnată ca metod şi ca cuprins;

„*g)* Dicţionare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche şi altele;

„*h)* Publicaţiuni şi lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura, şi chiar opere muzicale serioase, pe cari aceste toate Societatea Academică Română le va puteà apreţià, atunci când îşi va întinde activitatea ei şi asupra tuturor materiilor de bele-arte;

„*i)* Scrieri de pură literatură română, în proză şi în versuri, precum poeme, drame şi comedii serioase — mai ales subiecte naţionale — şi orice alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă aş dorì să se acorde *„Marele Premiu Năsturel“*, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică desvoltării literaturii naţionale.»

2. *Premiul Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învăţământului public*, de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, pentru *cea mai bună carte didactică* în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

3. *Marele Premiu Năsturel*, de 12.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, unei cărţi scrise în limba română, *cu conţinut de orice natură*, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru acest premiu, este până la **31 Decemvrie 1916.**

II. Premiile Secţiunii literare.

4. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, pentru o scriere de *literatură* sau de *filologie,* care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

5. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în siunea generală din **1915**, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie,* cu cuprins moral (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

III Premiile Secţiunii istorice.

6. *Premiul Demostene Constantinide,* de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, pentru o scriere socială sau istorică, care se va judecà mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1914.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1914.**

7. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1916**, pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice,* de cuprins moral (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecà mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

8. *Premiul Hagi-Vasile,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, pentru scrieri privitoare la *comerţul român în*

trecut şi în prezent şi publicate în timpul dela 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

9. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917,** pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice,* cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

IV. **Premiile Secţiunii ştiinţifice.**

10. *Premiul Statului Lazăr,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** pentru o scriere *cu conţinut ştiinţific,* în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general), care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1915, sau pentru cea mai importantă *invenţiune ştiinţifică* făcută dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

11. *Premiul Demostene Constantinide,* de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** pentru o scriere cu *conţinut ştiinţific,* care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decemvrie 1915.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1915.**

12. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din **1917,** pentru scrieri *cu conţinut ştinţific* în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decemvrie 1916.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Decemvrie 1916.**

* * *

Notă. — Se pun în vederea concurenţilor următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice şi ştiinţifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 4 Operele publicate vor fi prezentate la concurs de autorii lor în câte 15 exemplare pe lângă o cerere scrisă, în care se va arătă totdeauna anume premiul la care concurează.

Un autor nu poate prezentă în acelaş an aceeaş scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea terminului de prezentare (31 Decemvrie), fixat în art. 3.

Art. 5 O scriere prezentată într'un an la un premiu şi nepremiată poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaş sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părţi esenţiale în nouă ediţiune, publicată de autor în vieaţă.

Art. 6 Operele publicate de Academie, făcute din iniţiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. De asemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

Art 7. La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întreagă, ci şi parte dintr'o operă, cu condiţiune ca această parte să fie completă.

Art. 8 La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie, scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conţinut ştiinţific în înţelesul ştiinţelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie şi ştiinţele aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral de orice natură (în înţelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerţul român în trecut şi în prezent.

Art. 9 La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; *la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi sunt admise şi opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va trată despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.*

Art. 10. Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate, numai dacă sunt făcute de pe opere clasice şi, prin dificultăţile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri româneşti, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicări şi note ştiinţifice cu totul proprii traducătorului — îşi vor fi însuşit meritele unei lucrări originale în limba română.

Art. 11. Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscripte, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebue să fie scrise cu ortografia Academiei.

Art 12. Operele publicate anonime sau pseudonime vor puteà fi admise la concurs, iar autorii, spre a primì premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor.

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

I. Premiile Secţiunii literare.

1. *Premiul Năsturel*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească, studiate din punctul de vedere al formei, al sensului şi al originii lor. — (Deciz. 19 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

2. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Cari industrii casnice ţărăneşti ale Românilor s'ar puteà încurajà şi perfecţionà, şi prin ce mijloace? — (Deciz. 19 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

3. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din **1916**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu asupra formaţiunii numelor de familie la Români.— (Deciz. 13 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

4. *Premiul Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1918**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Frumosul în poezia populară românească.—(Deciz. 21 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

5. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1918**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu asupra limbii și stilului cronicarilor români. — (Deciz. 21 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

6. *Premiul Princesa Alina Știrbei,* se va da, în sesiunea generală din **1918**, pentru cea mai bună scriere în limba română despre:

Povestiri morale pentru copii între 10—14 ani. Povestirile vor fi de preferință din istoria națională sau din vieața socială trecută și actuală. Pot fi traduceri sau localizări până la a 4-a parte. — (Deciz. 27 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

7. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va da, în sesiunea generală din **1919**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Adverbul în limba română. Studiu sintactic.

Lucrarea va studià, din punct de vedere sintactic, adverbul român în desvoltarea sa istorică, luându-se în considerare toate dialectele limbii române. De asemenea va tratà despre adverbele întrebuințate în mod conjuncțional și despre substantivele întrebuințate adverbial.—(Deciz. 27 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

II. Premiile Secțiunii istorice.

8. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 20.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915**, sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țerile din dreapta și din stânga Dunărei de jos.
2. Teoriile vechi și nouă despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.

3. Migrațiunea popoarelor în țerile dunărene și înrâuririle reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui românobulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunărei.

5. Originile Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiințios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar puteà contribuì la lămurirea chestiunii (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

9. *Marele Premiu General Ioan Carp și Maria Carp,* de 7.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre.

Se va arătà desvoltarea culturii intelectuale în toate manifestările ei mai însemnate — (Deciz. 26 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

10. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Istoria breslelor în Principatele Române.—(Deciz 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

11. *Premiul Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Relațiile noastre cu Turcia dela pacea dela Chiuciuc-Cainargi până la proclamarea independenței. — (Deciz. 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

12. *Premiul Năsturel,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1916,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Administrația austriacă în Oltenia, Banat și Transilvania până la pacea de Belgrad. — (Deciz. 18 Maiu 1911).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1915.**

13. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei *(divizibil)*, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Valurile (troianele), drumurile și cetățile romane din toate țerile locuite de Români.

Autorul va alcătui un repertoriu sumar, dar complet și metodic, al tuturor valurilor, drumurilor și cetăților romane, ale căror urme, singurele ce ne-au mai rămas dela Romani, se mai cunosc până astăzi la noi. In acest scop, pe lângă lucrările speciale de arheologie și epigrafie, se va ţineà seamă de relaţiunile cronicarilor români și străini și de notele călătorilor străini, cari le-au descris sau semnalat, precum și de vechile noastre hotărnicii de moșii, în cari de multe ori valurile, drumurile și cetățile se întâmpină ca semne de hotar. Pentru fiecare, se va culege cu multă atenţiune orice tradiţie sau poveste ce se leagă de ele; iar la sfârșitul lucrării se va întocmi o hartă istorică cu toată preciziunea cuvenită, spre a fi la îndemână oricui, mai ales în vederea conservării și ocrotirii lor de către autoritățile publice. — (Deciz. 23 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

14. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria costumului la Români până la 1821.

Cercetarea se va mărginì la istoria îmbrăcămintei și obiectelor de găteală, cari au putut fi aduse de obiceiu și din alte ţeri; iar din industria casnică naţională se vor arătà numai produsele ei în legătură cu portul nostru în trecut. Aceste produse ar fi: ţesăturile, alesăturile și cusăturile pe diferite pânze: de mătase, in, bumbac, etc., apoi împletiturile și găteala părului.

Autorul se va ocupà și de costumele Voevozilor, Domniţelor, boierilor și jupâniţelor noastre, cercetând foile de zestre, parte publicate, parte inedite, din colecţia de documente a Academiei, sau din alte părţi. Va studià de asemenea picturile murale de pe la biserici și va căutà să lămurească înţelesul cuvintelor vechi, ca: socman, cumănac, răteze, brâu mocadin și altele, ce se găsesc, fie în cărţi, fie în vechile noastre documente.

Lucrarea va aveà și gravuri alese. — (Deciz. 26 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

15. *Premiul Năsturel*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Bibliografia istoriei Românilor. — (Deciz. 19 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

III. Premiile Secţiunii ştiinţifice.

16. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei *(divizibil),* se va da, în sesiunea generală din anul **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română cuprinzând:

Studiul chimic al lignitelor indigene şi aplicaţiunile lor în industrie.

Autorii se vor conduce după următorul program:

Se va face studiul fizic şi chimic al lignitului din cel puţin 10 localităţi principale din ţară. Va trebuì neapărat, ca unul din aceste lignite să fie din jud. Dâmboviţa, altul din Prahova şi al treilea din jud. Bacău.

Din punctul de vedere tehnic, se vor studià produsele obţinute prin calcinarea în vase închise pentru distilaţiunea uscată a cel puţin 5 varietăţi din lignitele analizate.

Se va studià reziduul din retortă şi aplicaţiunile sale, precum şi produsele distilaţiunii, fie ele gazoase, lichide sau solide, precum şi importanţa lor industrială.

Pentru părţile fenolice se va cercetà utila lor întrebuinţare pentru conservarea lemnelor prin injectare.

Cu aceleaşi 5 varietăţi de lignit se va căutà a se face brichete, putând pentru aceasta a le amestecà între ele, sau cu anumite porţiuni de antracită, de păcuri groase, de cărbuni rezultând dela distilaţiunea uscată a lignitelor, cu smoalele rezultând dela aceeaş distilaţiune, sau cu alte substanţe ce se vor găsì necesare.

Se va căutà, de asemenea, a se incorporà în aceste brichete, şi mai ales în acele destinate încălzirii casnice, răzătură de lemne, sau măcinătură de ştiuleţi, sau de coceni de porumb, ori paie de cereale.

Brichetele obţinute vor fi analizate şi se va arătà câtă apă conţin, câtă cenuşă, cât sulf şi care va fi puterea lor calorifică.

Pe cât posibil, concurentul va indicà şi sobele cele mai practice pentru arderea lor, evitându-se — pe cât se poate — tuciul, sau, dacă nu vor fi posibile sobele de teracotă sau cărămidă, se vor indicà sobele de tuciu, căptuşite cu cărămizi.

Concurentul va indicà, cu oarecare preciziune, şi preţul tonei brichetelor obţinute.—(Deciz. 20 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

17. *Premiul Lazăr,* de 5 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1915,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Politica agrară a României şi înrâurirea ce ea a avut asupra stării economice şi sociale a poporaţiunii rurale.

Lucrarea va cuprinde:

Expunerea pe scurt a stării ţăranilor înainte de 1742.

Legiuirile făcute în chestiunea ţărănească dela Constantin Mavrocordat şi până la Regulamentul Organic.

Regulamentul Organic în Moldova şi în Ţara-Românească.

Legiuirile regulamentare făcute în Moldova şi în Ţara-Românească dela 1834 până la 1847.

Măsurile luate de Guvernul provizoriu şi de Locotenenţa Domnească în 1848.

Legiuirile lui Grigorie Ghica şi ale lui Barbu Ştirbei.

Chestiunea ţărănească dela 1856 până la 1864.

Legea rurală din 1864 şi împroprietăriri ulterioare făcute în virtutea aceleiaş legi.

Aplicarea şi efectele legii rurale.

Studiu comparativ între legea rurală din 1864 din România şi legile de împroprietărire din Ungaria, Bucovina şi Rusia.

Legi de tocmeli agricole

Legi de vânzare în loturi a bunurilor Statului.

Instituţii de credit ţărăneşti; credit agricol, bănci populare.

Legea obştiilor săteşti.

Răscoala ţăranilor din 1907.

Ancheta agrară.

Legile cu caracter agrar din 1907 şi 1908.

Aplicarea şi efectele acestor legi.—(Deciz 20 Maiu 1910).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

18. *Premiul Lazăr*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Crustaceele din apele interioare ale României din punctul de vedere sistematic, faunistic şi biologic; descrierea şi figurarea tuturor speciilor şi varietăţilor, vieaţa lor şi raporturile lor faţă de mediul în care trăesc; distribuţiunea lor geografică. — (Deciz. 28 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

19. *Premiul Năsturel*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1917**, celei mai bune lucrări scrise în limba română, cuprinzând:

Climatografia României bazată pe observaţiunile până la finele anului 1910.

In trăsuri generale această lucrare va cuprinde:

1. Istoricul publicaţiunilor meteorologice şi de Fizica Globului făcute în România; principalele fapte relative la clima noastră consemnate în documente şi publicaţiuni.

2. Descrierea climei României cu studiul mersului diurn şi anual al diferitelor elemente ce constituesc clima, cu tabele ale valorilor acestor elemente; reprezentarea grafică a distribuţiunii elementelor climatologice la suprafaţa României.

3. Date climaterice din punctul de vedere agricol şi forestier, cuprinzând şi epocile când se produc diferitele fenomene de vegetaţiune.

4. Date privitoare la Fizica Globului, ca temperatura solului la suprafaţă şi la diferite adâncimi; epocile îngheţului şi desgheţului Dunărei, variaţiunile în nivelul apelor acestui fluviu; distribuţiunea elementelor magnetismului pământesc la suprafaţa teritoriului nostru şi în fine sismicitatea Regatului

5. Bibliografia climatologică şi de Fizica Globului cu privire la România.—(Deciz. 28 Maiu 1912).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1916.**

20. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din **1918**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Contribuţiuni la studiul caracterelor antropologice şi biologice ale ţăranului român.

Lucrarea va fi întocmită după următorul program:

1. Să se arate, cu cercetări personale, antropometria ţăranului român, mai ales craniul, toracele, statura, din o regiune restrânsă la cel puţin două judeţe de munte (de preferinţă dintre judeţele: Gorj, Mehedinţi, Vâlcea, Muscel, Dâmboviţa, Putna, Neamţ, Suceava) în legătură cu variaţiunile morfologice ale terenului (munte, depresiune subcarpatică, deal), sau la două judeţe de şes în cari drumurile păstoritului sunt mai dese (Ialomiţa, Brăila, Olt, Covurluiu), sau la judeţele de dealuri (Tutova, Vasluiu, Fălciu), arătându-se amănunţit categoria indivizilor măsuraţi, dacă sunt răzeşi, clăcaşi sau fac parte din aşà numitele slobozii.

2) Se vor aveà în vedere sexele şi etatea, precum şi osemintele omeneşti din aceeaş regiune din vremuri cât mai vechi, pentru a se puteà trage cât de sigure concluziuni asupra variaţiunii în timp.

3) Să se studieze vigoarea şi rezistenţa ţăranului, mai ales raportul dintre modul său de a se hrănì şi energia ce o desfăşoară în diferitele ramuri ale

activităţii sale, mai cu seamă acele legate de sol şi să se apreţieze şi aptitudinile pe cari le are. —(Deciz. 30 Maiu 1913).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1917.**

21. *Premiul Lazăr,* de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiul unuia din cele trei râuri: Siretul, Argeşul, Ialomiţa.

Lucrarea trebue să cuprindă următoarele capitole:

I. a) Profilul longitudinal al râului.

b) Câtevà profile transversale, în legătură cu constituţia geologică a clinelor văii, cât şi a fundamentului.

c) Terasele ce întovărăşesc cursul.

II. Regimul râului.

III. Insemnătatea economică şi industrială a râului în legătură cu regiunile învecinate.—(Deciz. 27 Maiu 1914)

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

22. *Premiul Bodescu,* de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.

Lucrarea va cuprinde studiul geofizic, etnic şi economic al oricărei regiuni naturale, de orice întindere din Basarabia. Condiţiunea principală e ca acea regiune să fie ocupată în majoritate de Români.—(Deciz. 27 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

23. *Premiul Neuschotz,* de 2 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din **1919,** celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Flora unuia din cele două judeţe din noua Dobroge, după alegerea botanistului. — (Deciz. 29 Maiu 1914).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1918.**

IV. Premii speciale.

24. *Premiul Dacia-România* se va da, în sesiunea generală din **1915**, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria contractului de asigurare și în special a introducerii lui în România. Deosebirea între asigurările cu primă și asigurările mutuale. Avantajele asigurărilor contra daunelor elementare în țerile unde agricultura este principalul izvor de bogăție. — (Deciz. 22 Maiu 1912).

Valoarea premiului va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 10.000 lei în efecte oferite de Societatea de asigurare «Dacia-România» din București și al capitalizărilor ce se vor puteà face eventual, micșorat acest venit cu prelevările prevăzute de art. 35 din Statutele Academiei și cu costul tiparului pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la **31 Decemvrie 1914.**

* * *

Notă.—Concurenților la această a doua serie de premii se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 19. Manuscriptele se vor prezentà la concurs în terminul fixat în art. 3 (până la 31 Decemvrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto;* ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reprodusă deviza sau *motto* din fruntea manuscriptului și în care se va aflà închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat și lizibil nu vor fi luate în cercetare.

Art. 21. Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numărà autorului, numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită.

Art. 22. Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedì proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului vor rămâneà proprietatea Academiei și vor fi incorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriptelor.

PERSONALUL

ACADEMIEI ROMÂNE

LA 30 MAIU 1914.

MEMBRII ACADEMIEI.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ

Bârseanu *Andreiu* (Braşov). — Ales la 1 Aprilie 1908.
Bianu *Ioan* (Bucureşti). — Ales la 3 Aprilie 1902.
Caragiani *Ioan* (Iaşi).—Numit la 22 Aprilie 1866.
Delavrancea *Barbu Şt.* (Bucureşti).—Ales la 19 Maiu 1912.
5. **Gane** *Nicolae* (Iaşi). — Ales la 1 Aprilie 1908.
Maiorescu *Titu* (Bucureşti). — Numit la 20 Iulie 1867.
Naum *Anton* (Iaşi). — Ales la 11 Martie 1893
Negruzzi *Iacob C.* (Bucureşti). — Ales la 26 Martie 1881.
Philippide *Alexandru* (Iaşi) — Ales la 1 Aprilie 1900.
10. **Puşcariu** *Sextil* (Cernăuţi). — Ales la 19 Maiu 1914.
Sbiera *Ioan* (Cernăuţi). — Numit la 11 Iunie 1866.
Zamfirescu *Duiliu* (Bucureşti). — Ales la 1 Aprilie 1908.

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Bogdan *Ioan* (Bucureşti). — Ales la 29 Martie 1903.
Giurescu *Constantin* (Bucureşti). — Ales la 14 Maiu 1914.
Iorga *Nicolae* (Vălenii-de-Munte). — Ales la 26 Maiu 1910.
Mangra *Vasile* (Oradea-Mare). — Ales la 27 Maiu 1909.
5. **Marienescu** *At. M* (Sibiiu). — Ales la 26 Martie 1881.
Moldovanu *Ioan M.* (Blaj). — Ales la 11 Aprilie 1894.

Onciul *Dr Dimitrie* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Pârvan *Vasile* (Bucureşti) — Ales la 15 Maiu 1913.
Stefanelli *T. V.* (Cernăuţı). — Ales la 26 Maiu 1910.
10. **Sturdza** *Dimitrıe A.* (Bucureştı). — Ales la 15 Septemvrie 1871.
Sutzu *Mihail C.* (Bucureştı).—Ales la 27 Maıu 1909.
Xenopol *Alexandru D.* (Iaşi).—Ales la 11 Martie 1893.

III. SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

Antipa *Dr. Gr.* (Bucureşti). — Ales la 14 Maiu 1910.
Babeş *Dr. Victor* (Bucureşti). — Ales la 11 Martıe 1893.
Crainicianu *General Gr.* (Bucureşti) —Ales la 18 Maiu 1911.
Hepites *St. C.* (Bucureşti). — Ales la 3 Aprilie 1902.
5. **Istrati** *Dr. C. I.* (Bucureşti). — Ales la 7 Aprılie 1899.
Marinescu *Dr. G.* (Bucureşti). — Ales la 9 Aprılie 1905.
Mrazec *L.* (Bucureştı). — Ales la 11 Aprilıe 1905.
Poni *Petre* (Iaşi). — Ales la 30 Iunie 1879
Saligny *Anghel* (Bucureştı). — Ales la 7 Aprilie 1897.
10. **Simionescu** *Dr. I.* (Iaşı). — Ales la 18 Maiu 1911.
Teclu *Nicolae* (Vıena). -- Ales la 2 Iulie 1879.
Ţiţeica *Gheorghe* (Bucureştı). — Ales la 15 Maiu 1913.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAŢI.

Alecsandri (Vasıle) —Numit la 2 Iunıe 1867.—Decedat la 22 August 1890.
Aurelian (Petre S.)—Ales la 9 Sept 1871.—Decedat la 24 Ianuarie 1909.
Babeş (Vıncenţıu).—Numıt la 22 Aprilie 1866.-Decedat la 21 Ianuar. 1907.
Bacaloglo (Emanoil).—Ales la 29 Iunie 1879 —Decedat la 30 August 1891.
5. **Bariţiu** (Gheorghe). —Numit la 22 Aprılie 1866.—Decedat la 21 Mart. 1893.
Brândză (Dr. Dımitrıe). —Ales la 30 Iunie 1879 —Decedat la 3 August 1895.
Bunea (Augustın). --Ales la 28 Maiu 1909.—Decedat la 18 Noemvrie 1909.
Chiţu (Gheorghe).---Ales la 27 Iunıe 1879 —Decedat la 28 Octomvrie 1897.
Cipariu (Timoteu) —Numıt la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 22 August 1887.
10. **Cobălcescu** (Grıgorie).—Ales la 29 Martie 1886.—Decedat la 21 Maiu 1892.
Cozacovici (Dimitrie) —Numıt la 22 Aprılıe 1866 —Decedat la 21 Aug. 1868.
Dimitrovici (Ambrozie).—Numit la 22 Aprıl. 1866 —Decedat la 3 Iulie 1866.
Eliade-Rădulescu (Ioan).—Numıt la 2 Iunie 1867.—Decedat la 27 April. 1872.
Erbiceanu (*Constantin*).—Ales la 8 Aprılıe 1899.—Decedat la 7 Martie 1913.
15. **Fălcoianu** (Ştefan).—Ales la 13 Septemvrie 1876.—Decedat la 22 Ian. 1905.
Fătu (Dr. Anastasie).—Ales la 11 Sept. 1871 —Decedat la 3 Martie 1886.
Felix (Dr. Iacob).—Ales la 30 Iunie 1879.—Decedat la 20 Ianuarie 1905.

Fontanuinu (Gheorghe M.).—Ales la 10 Sept. 1870.—Dec la 24 April. 1886.
Ghica (Ion). — Ales la 13 August 1874. — Decedat la 22 Aprilie 1897.
20. **Haret** (*Spiru C*). —Ales la 31 Martie 1892.—Decedat la 17 Decemvrie 1912.
Grecescu (Dr D).—Ales la 17 Aprilie 1907 —Decedat la 2 Octomvrie 1910.
Hasdeu (Alexandru).—Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 9 Noemvrie 1872
Hasdeu (Bogdan P.). — Ales la 13 Sept. 1877. — Decedat la 25 August 1907.
Hodoșiu (Iosif).—Numit la 22 Aprilie 1866 —Decedat la 28 Noemvrie 1880.
25. **Hurmuzaki** (Alexandru). — Numit la 22 Aprilie 1866 —Dec. la 8 Mart. 1871.
Hurmuzaki (Eudoxiu). — Ales la 2 August 1872 —Deced la 29 Ianuar. 1874.
Ionescu (Nicolae). — Numit la 2 Iunie 1867. — Decedat la 24 Ianuarie 1905.
Kalinderu (Ioan).—Ales la 13 Martie 1893 —Decedat la 11 Decemvrie 1913
Kogălniceanu (Mihail). — Ales la 16 Sept 1868 — Decedat la 20 Iunie 1891.
30. **Kretzulescu** (Nicolae). — Ales la 9 Sept. 1871 — Decedat la 26 Iunie 1900.
Laurian (August Treb.) —Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 25 Fevr. 1881.
Maniu (Vasile). — Ales la 12 Septemvrie 1876. — Decedat la 10 Martie 1901.
Marian (Simeon Fl) — Ales la 26 Martie 1881 — Decedat la 11 Aprilie 1907.
Massimu (Ioan C.). — Numit la 2 Iunie 1867 — Decedat la 2 Iunie 1877.
35. **Melchisedec** (Episcop). — Ales la 10 Sept 1870 — Decedat la 16 Maiu 1892
Mocioni (Andreiu). — Numit la 22 Aprilie 1866 — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 23 Aprilie (5 Maiu) 1880.
Munteanu (Gavril). —Numit la 22 Aprilie 1866. — Decedat la 17 Dec. 1869.
Negruzzi (Constantin).—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 25 August 1868.
Odobescu (Alexandru).—Ales la 10 Sept 1870 —Decedat la 11 Noemv. 1895
40. **Ollănescu** (Dimitrie C.).—Ales la 11 Martie 1893 —Decedat la 20 Ian. 1908.
Papadopol-Calimach (Alex.).—Ales la 12 Sept. 1876.—Dec. la 18 Iunie 1898.
Papiu-Ilarianu (Alex.). — Ales la 16 Sept. 1868. — Decedat la 11 Oct 1878
Poenaru (Petre). — Ales la 10 Sept 1870. — Decedat la 2 Octomvrie 1875.
Popea (Nicolae Episcop).—Ales la 8 Aprilie 1899 —Decedat la 26 Iulie 1908.
45. **Porcius** (Florian) — Ales la 10 Martie 1882. — Decedat la 17 Maiu 1906.
Pușcariu Ioan. — Ales la 4 Aprilie 1900. — Decedat la 24 Dec. 1911.
Quintescu (Nicolae Ch.) — Ales la 14 Septemvrie 1877. — Decedat la 12 August 1913
Roman (Alexandru).—Numit la 22 Aprilie 1866 Decedat la 15 Sept 1897.
Rosetti (Constantin A).—Numit la 2 Iunie 1867.—Decedat la 8 Aprilie 1885.
50. **Sion** (Gheorghe) — Ales la 16 Sept. 1868 — Decedat la 1 Octomvrie 1892.
Stamati (Constantin) —Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 26 Maiu 1876.
Ștefănescu (Grigorie).—Ales la 12 Sept. 1876.—Decedat la 20 Fevr. 1911.
Străjescu (Ioan). — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 4 Octomvrie 1873.

Tocilescu (Gr. G.).—Ales la 22 Martie 1890.—Decedat la 28 Septemvrie 1909.
55. **Urechiă** (Vasile A.).—Numit la 22 Aprilie 1866.—Decedat la 23 Noem 1901.
Vasiciu (Dr. Paul) —Ales la 2 Iulie 1879.— Decedat la 20 Iunie 1881.
Vulcan (Iosif).—Ales la 30 Martie 1891.—Decedat la 26 August 1907.

MEMBRII ONORARI.

M. S. CAROL I, *Regele României,*
Protector al Academiei Române,
Preşedinte onorar.
(15 Septemvrie 1878)

M. S. ELISABETA, *Regina României* **(Carmen Sylva)**
(30 Martie 1891)

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italiei.*
(6 Martie 1890)

A. S. R. FERDINAND, *Principe al României.*
(15 Martie 1890.)

5. **Appell** *Paul* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914
Arion *C. C.* (Bucureşti).—Ales la 21 Maiu 1912.
Arrhenius *Svante A.* (Stockholm).— Ales la 27 Maiu 1913.
Babelon *Ernest* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
Baccelli *Guido* (Roma).—Ales la 22 Martie 1906.
10. **Baldacci** *Antonio* (Bologna).—Ales la 29 Maiu 1913.
Barozzi *General C.* (Bucureşti). — Ales la 9 Aprilie 1905.
Bernát-Lendway *Dr.* (Bucureşti). — Ales la 4 Aprilie 1908.
Blanchard *Dr. Raphael* (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
Blaserna *Pietro* (Roma).— Ales la 27 Maiu 1913.
15. **Bormann** *Eugen* (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Bouchard *Ch.* (Paris). — Ales la 18 Maiu 1911.
Bury *I. B.* (Cambridge).— Ales la 25 Maiu 1913.
Capellini *Cav. Ioan* (Bologna). — Ales la 7 Septemvrie 1871.
Cichorius *Conrad* (Breslau) — Ales la 29 Maiu 1914.
20. **Crookes** *William* (Londra).— Ales la 27 Maiu 1913.
Darboux *Jean Gustave* (Paris).— Ales la 27 Maiu 1913.
Domaszewski *Alfred de* (Heidelberg). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Duparc *Louis* (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.

Ehrlich *Dr. Paul* (Frankfurt a. M.).—Aleș la 18 Maiu 1911.
25. **Fischer** *Emil* (Berlin).— Ales la 27 Maiu 1913.
Foerster *Wilhelm* (Berlin).— Ales la 27 Maiu 1913.
Fröhner *Wilhelm* (Paris). — Ales la 9 Septemvrie 1871.
Grădișteanu *Petre* (Bucureşti). — Ales la 2 Aprilie 1883.
Guillaume *Baron* (Bruxelles).—Ales la 16 Aprilie 1907.
30. **Guye** *Filip* (Geneva).— Ales la 29 Maiu 1913.
Haller *Albin* (Paris). — Ales la 28 Maiu 1909.
Hann *Julius de* (Viena). — Ales la 22 Maiu 1914.
Head *Barclay* (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.
Hirschfeld *Otto* (Berlin). — Ales la 13 Aprilie 1894.
35. **Jagić** *Vatroslav* (Viena). — Ales la 23 Martie 1904.
Jirečck *Constantin* (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
Klein *Felix* (Göttingen).— Ales la 29 Maiu 1913.
Lamprecht *Karl* (Lipsca).— Ales la 25 Maiu 1913.
Laveran *Ch. L. A.* (Paris). — Ales la 29 Maiu 1914.
40. **Léger** *Louis* (Paris). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Lipmann *Gabriel* (Paris).—Ales la 28 Maiu 1909.
Lorenz *Anton Hendrik* (Leyda).— Ales la 29 Maiu 1913.
Ludwig *Dr. Ernst* (Viena). — Ales la 4 Aprilie 1908.
Marie *Pierre* (Paris).—Ales la 28 Maiu 1912.
45. **Metchnicoff** *I.* (Paris). — Ales la 24 Maiu 1911.
Meyer-Lübke *W.* (Viena).—Ales la 28 Martie 1906
Mihályi *Dr. Victor,* Arhiepiscop (Blaj). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Mironescu *Atanasie,* fost Mitropolit Primat (Buc.). —Ales la 25 Maiu 1909.
Picard *Emil* (Paris). — Ales la 19 Maiu 1911.
50. **Pick** *Behrend* (Gotha). — Ales la 22 Maiu 1914.
Picot *Emil* (Paris). — Ales la 31 Maiu 1879.
Popovici *Eusebie* (Cernăuți).—Ales la 4 Aprilie 1908.
Ramsay *Sir William* (Londra).— Ales la 29 Maiu 1913.
Rayleigh *Lord John William Strutt* (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.
55. **Rosetti** *Teodor* (București). —Ales la 26 Martie 1891.
Roux *Dr. E.* (Paris).—Ales la 24 Maiu 1911.
Schlumberger *G. L.* (Paris). — Ales la 28 Martie 1906.
Schuchardt *Hugo* (Graz). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Stroescu *Vasile* (Basarabia). — Ales la 24 Maiu 1910.
60. **Sturdza-Scheianu** *Dimitrie C.* (București).—Ales la 16 Aprilie 1907.
Volterra *Vitto* (Roma).— Ales la 29 Maiu 1913.
Waldeyer *W.* (Berlin).—Ales la 28 Maiu 1912.
Wilamowitz-Moellendorff *Ulrich de* (Berlin). — Ales la 29 Maiu 1914.

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI.

Adrian (General Gheorghe).—Ales la 13 Sept 1875.—Decedat la 15 Oct 1889.
Ascoli (Graz. Isaia). — Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la Ianuarie 1907.
d'Avril (Baron Adolphe).—Ales la 7 Septemvrie 1871. — Decedat la 14 Octomvrie 1904.
Baillon (H.). — Ales la 28 Martie 1887. — Decedat la 7 Iulie 1895.
5. **Bataillard** (Paul) — Ales la 30 August 1872.—Decedat la 1 Martie 1894.
Béchamp (A) — Ales la 28 Martie 1906.
Beernaert (August M. F).— Ales la 25 Martie 1906 — Deced. la 6 Oct. 1912
Benndorf (Otto).—Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 20 Ianuarie 1908.
Berthelot (Marcellin P. E). — Ales la 28 Martie 1906. — Decedat la 5 Martie 1907
10. **Biondelli** (Bernardino).—Ales la 7 Sept. 1871.—Decedat la 29 Iunie 1886.
Boek (Dr. Francisc) — Ales la 9 Sept. 1871.— Decedat la 19 Aprilie 1899.
Bosianu (Constantin).—Ales la 30 Iunie 1879.—Decedat la 21 Martie 1882.
Brătianu (Ioan C).—Ales la 19 Martie 1885.— Decedat la 4 Maiu 1891.
Câmpeanu (Petre).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 15 Aprilie 1893.
15. **Cecchetti** (Bartolomeo). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 4 Martie 1890.
Chasles (Philarète).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 18 Iulie 1873
Cihac (Alex.).—Ales la 30 August 1872 —Decedat la 29 Iulie 1887.
Cihac (Dr. Iacob).—Ales la 30 August 1872.—Decedat la 17 Noem. 1888.
Crețianu (Gheorghe).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 6 August 1887.
20 **Cuciureanu** (Dr. Gheorghe).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 10 Ianuarie 1886.
Dahn (Felix). — Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 3 Ianuarie 1912.
De Gubernatis (Angelo).—Ales la 22 Martie 1895 —Dec. la 14 Fevr. 1913.
Desjardins (Ernest).—Ales la 9 Sept 1871.—Decedat la 9 Oct. 1886.
Diefenbach (Lorenz) —Ales la 15 Apr. 1880.—Decedat la 16 Martie 1883
25. **Diez** (Frederic).—Ales la 30 August 1872.—Decedat la 17 Maiu 1876.
Egger (Emil) —Ales la 7 Sept. 1871.—Decedat la 18 August 1885.
Gaudry (Albert).—Ales la 23 Martie 1904 — Dec. la 14 (27) Noemvr. 1908.
Gheorghian (Iosif), Mitropolit Primat al României. — Ales la 21 Maiu 1901. — Decedat la 24 Iunie 1909.
Gonata (Ștefan).—Ales la 12 Septemv. 1870.—Decedat la 18 Septemv. 1896.
30. **Grădișteanu** (Grigorie).—Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 28 Fevruarie 1892
Grant Duff (Sir Mountstuart). — Ales la 12 Septemvrie 1875. — Decedat la 12 Ianuarie 1906.

Greciann (Ștefan D.).—Ales la 9 Aprilie 1905.—Decedat la 1 August 1908.
Grigorescn (Nicolae).—Ales la 8 Aprilie 1899.—Decedat la 21 Iulie 1907.
Haynald (Cardinal Ludovic).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 4 Iulie 1891.
35. **Henry** (Louis).— Ales la 28 Maiu 1909.— Decedat la 23 Fevruarie 1913.
Hurmuzaki (Nicolae).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 19 Sept. 1909.
Ioanid (Gheorghe) —Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 27 Decemv. 1888.
Ionescn (Ioan) —Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 17 Decemvrie 1891.
Kotzebue (Wilhelm de) —Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 24 Octomvrie 1887.
40. **Kretzulescu** (Constantin) —Ales la 10 Sept 1871.—Decedat la 20 Martie 1884.
Krumbacher (Karl). — Ales la 28 Martie 1906.—Decedat la 29 Noemvrie (12 Decemvrie) 1909.
Lahovari (Gheorghe) —Ales la 25 Martie 1901.—Decedat la 13 Iunie 1909.
Lasteyrie (Comite Ferdinand de).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 14 Maiu 1879.
Lepsius (Richard).—Ales la 30 August 1875.—Decedat la 10 Iulie 1884.
45. **Linas** (Charles de).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 14 Aprilie 1887.
Longperrier (Adrien de) —Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 14 Ian. 1882.
Mangiuca (Simeon).—Ales la 22 Martie 1890.—Decedat la 22 Noemvrie 1890.
Marsy (Comite de).—Ales la 12 Aprilie 1894.—Decedat la 16 Maiu 1900.
Miklosich (Dr. Franz de).—Ales la 15 Aprilie 1880.—Decedat la 7 Martie 1891.
50. **Mommsen** (Teodor). — Ales la 3 Iulie 1879. — Decedat la 19 Octomvrie 1903.
Monlau (Filip).—Ales la 12 Sept. 1870. —Decedat la 16 Fevruarie 1871.
Müller (Max).—Ales la 12 Sept. 1875.—Decedat la 15 Oct. 1900.
Mureșianu (Iacob).—Ales la 17 Sept. 1877.—Decedat la 17 Sept. 1887.
Naniescu (Iosif), Mitropolit Moldovei.—Ales la 16 Aprilie 1888. —Decedat la 26 Ianuarie 1902.
55. **Petruszewicz** (Canonicul A. S.). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 11 Septemvrie 1913.
Poincaré (Jules-Henri).—Ales la 28 Maiu 1909.—Deced. la 4 Iulie 1912.
Polizu (Dr. Gheorghe A.).—Ales la 10 Sept. 1871.—Decedat la 18 Oct. 1886.
Quinet (Edgar).—Ales la 15 Sept. 1869.—Decedat la 27 Martie 1875.
Rambaud (Alfred).—Ales la 22 Martie 1895.—Decedat la 10 Noem. 1905.
60. **Sella** (Quintino). —Ales la 2 Aprilie 1883. — Decedat la 15 Martie 1884.
Șiaguna (Mitropolitul Andreiu). —Ales la 7 Sept. 1871. — Decedat la 16 Iunie 1873.

Silași (Dr. Gr.).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 5 Ianuarie 1897.
Stanley of Alderley (Lord Henry). — Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 10 Dec. 1903
Steenstrup (Johannes Japetus Smith).—Ales la 12 Sept. 1870 —Decedat la 8 Iunie 1897.
65. **Suruceanu** (Ioan Cassian). — Ales la 11 Aprilie 1888. — Decedat la 18 Noem. 1897.
Szabo (Dr. Iosif).—Ales la 30 August 1872. —Decedat la 15 Dec. 1874.
Tobler (Adolf). — Ales la 30 August 1875 —Decedat la 5 Martie 1910.
Torma (Carol).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 17 Fevruarie 1897.
Ubicini (A.) —Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la 15 Octomvrie 1884.
70. **Uvaroff** (Alexis S).—Ales la 9 Sept. 1871.—Decedat la Fevruarie 1885.
Vegezzi-Ruscala (G.).—Ales la 15 Sept 1869.—Decedat la 17 (29) Dec. 1885.
Virchow (Rudolf).—Ales la 6 Aprilie 1902.—Decedat la 23 August 1902.
White (Sir William A.).— Ales la 17 Martie 1885 —Decedat la 16 Decemvrie 1892.

MEMBRII CORESPONDENȚI.

I. La Secțiunea Literară.

Români

Bărbulescu *Ilie* (Iași).—Ales la 4 Aprilie 1908.
Basarabescu *I. A.* (Ploești).—Ales la 25 Maiu 1909.
Bengescu *Gheorghe* (București).—Ales la 2 Aprilie 1883.
Brătescu-Voinești *I. Al.* (Târgoviște).—Ales la 25 Maiu 1909.
5. **Burada** *Teodor T.* (Iași).—Ales la 25 Martie 1887.
Coșbuc *Gheorghe* (București).—Ales la 1 Aprilie 1900.
Dan *Dimitrie* (Straja, Bucovina).—Ales la 23 Martie 1904.
Densușianu *Ovid* (București).—Ales la 30 Martie 1903.
Goga *Octavian* (Sibiiu).—Ales la 29 Maiu 1914.
10. **Hodoș** *Enea* (Sibiiu).—Ales la 23 Martie 1904.
Mehedinți *S.* (București).—Ales la 5 Aprilie 1908.
Murnu *Gheorghe* (București).—Ales la 25 Maiu 1909.
Oniț *Virgil* (Brașov).—Ales la 3 Aprilie 1902.
Sperantia *Teodor D.* (București).—Ales la 31 Martie 1891.

Străini:

Bartoli *Mat.* (Turin).—Ales la 29 Maiu 1914.
Friedwagner *Mat.* (Frankfurt pe Main).—Ales la 18 Maiu 1911.
Herzog *Eugen* (Viena).—Ales la 29 Maiu 1914.
Jarník *Dr. Ioan Urban* (Praga).—Ales la 28 Maiu 1879.
5. **Lecomte du Noüy** *A.* (București).—Ales la 25 Martie 1887.
Roques *Mario* (Paris).—Ales la 29 Maiu 1914.
Rosny *Léon de* (Paris).—Ales la 13 Septemvrie 1877.
Sandfeld-Jensen *Kr.* (Copenhaga).—Ales la 18 Maiu 1911.
Schrader *Otto* (Jena).—Ales la 30 Martie 1891.
10. **Weigand** *Dr. Gustav* (Lipsca).—Ales la 31 Martie 1892.
Zauner *Ad.* (Graz).—Ales la 29 Maiu 1914.

II. La Secţiunea Istorică.

Românı·

Bogdau-Duică *Gheorghe* (Bucureşti).— Ales la 25 Maiu 1913.
Broşteanu *Petre* (Reşiţa). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Cuza *A. C.* (Iaşı). — Ales la 1 Aprilie 1903
Dobrescu *N.* (Bucureştı). — Ales la 18 Maiu 1911.
5. **Ghibănescu** *Gh.* (Iaşi). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Hârjeu *General C. N.* (Bucureşti). — Ales la 27 Maiu 1909.
Lăpĕdatu *Alexandru* (Bucureşti) —Ales la 26 Maıu 1910.
Longinescu *Ştefan* (Bucureştı). — Ales la 24 Maiu 1910.
Lupaş *Ioan* (Sălişte). — Ales la 29 Maıu 1914.
10. **Mihályi** *Ioan* (Sıghetul Maramureşuluı). — Ales la 25 Martıe 1901.
Nistor *I* (Cernăuţi). — Ales la 18 Maıu 1911.
Popovici *Gheorghe* (Lugoş). — Ales la 29 Maiu 1909.
Slavici *Ioan* (Bucureştı) — Ales la 22 Martıe 1882
Tanoviceanu *Ioan* (Bucureştı). — Ales la 9 Aprilıe 1897.
15. **Ursu** *Ioan* (Iaşi) — Ales la 25 Maiu 1910.

Străını

Ghedeon *Emanuel* (Constantinopole). — Ales la 2 Aprilie 1891.
Guillouard *Louis Vincent* (Caen). — Ales la 1 Aprilıe 1903
Kałuzniacki *Dr. Emıl* (Cernăuţi). — Ales la 20 Martıe 1890.
Nys *Ernest* (Bruxelles). — Ales la 1 Aprilie 1903
5. **Radonič** *Iovan* (Belgrad). — Ales la 29 Maiu 1914.
Romstorfer *Karl A* (Vıena). -- Ales la 29 Maıu 1914.
Strzygowski *Iosif* (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
Tamm *Traugott.* Ales la 2 Aprılıe 1891.

III. La Şecţiunea Ştııntıfică

Românı:

Atanasiu *I.* (Bucureşti). — Ales la 24 Maiu 1911.
Botezat *Eugeniu* (Cernăuţi).— Ales la 25 Maiu 1913.
Cantacuzino *Dr I.* (Bucureştı). — Ales la 24 Maiu 1911.
Climescu *C.* (Iaşi). — Ales la 31 Martie 1892.
5. **Cosmovici** *Leon* (Iaşı).—Ales la 11 Martie 1893.
Culianu *N.* (Iaşi) — Ales la 1 Aprilie 1889.
Levăditi *Dr. C.* (Paris).—Ales la 24 Maiu 1910.
Racoviţă *Emil* (Paris). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Râmniceanu *Dr. Gr.* (Bucureştı). — Ales la 20 Martie 1890.
10. **Râmniceanu** *M.* (Bucureştı). — Ales la 23 Martıe 1904.

Riegler *Dr. Em.* (Iaşi). — Ales la 23 Martie 1904.
Robescu *C. F.* (Bucureşti). — Ales la 10 Septemvrie 1871.
Suţu *Dr. Alexandru* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1888.
Ştefănescu *Sabba* (Bucureşti). — Ales la 11 Martie 1893.
15. **Teodorescu** *Em. C.* (Bucureşti).—Ales la 25 Maiu 1909.

Străini:

Martonne *E. de* (Paris).—Ales la 26 Maiu 1912.
Montandon *A. L.* (Bucureşti). — Ales la 11 Aprilie 1905.
Montessus de Ballore *Fernand de* (Chili).— Ales la 28 Maiu 1913.

MEMBRII CORESPONDENŢI DECEDAŢI.

Assaky (Dr. G).—Ales la 20 Martie 1890.—Decedat la 22 Aprilie 1899.
Asser T. M. C. — Ales la 1 Aprilie 1903. — Decedat la 6 Iunie 1914.
Bamberg (Dr. Felix).—Ales la 2 Aprilie 1891 —Decedat la 31 Ian. 1893.
Barcianu (Sava Popovici) —Ales la 15 Sept. 1869. —Decedat la 17 Mart. 1879.
5. **Boiu** (Zaharia) —Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 24 Octomvrie 1903.
Brătianu (General C. I.).—Ales la 10 Aprilie 1899.—Decedat la 6 Ian. 1910.
Codrescu (Teodor).—Ales la 2 Aprilie 1886 —Decedat la 22 Martie 1894.
Demetriescu (Anghel).—Ales la 6 Aprilie 1902 —Decedat la 22 Iulie 1903.
Densuşianu (Aron).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 4 Sept. 1900.
10. **Densuşianu** (Nicolae).—Ales la 6 Aprilie 1880.—Decedat la 25 Martie 1911.
Eliad (Pompiliu). — Ales la 21 Maiu 1912. — Decedat la 24 Maiu 1914.
Esarcu (Constantin).—Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 8 Iunie 1898.
Gogu (Constantin).—Ales la 3 Aprilie 1889.—Decedat la 30 Ianuarie 1897.
Goldiş (Episcop Iosif).—Ales la 22 Mart. 1882.—Decedat la 23 Mart. 1902.
15. **Ionnescu-Gion** (G. I.).—Ales la 1 Aprilie 1889.—Decedat la 29 Iunie 1904.
Janka (Victor).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 9 August 1890.
Jung (Dr. Julius) —Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 1910.
Kalinderu (Dr. N.).—Ales la 29 Martie 1890.—Decedat la 16 Aprilie 1902.
Kanitz (August).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 30 Iunie 1896.
20. **Lambrior** (Alexandru).—Ales la 2 Martie 1882.—Decedat la 20 Sept. 1883.
Laurian (D. Aug.).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 25 Oct. 1906.
Legrand (Emil).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 15 Noemvrie 1903.
Mărgărit (Apostol).—Ales la 3 Aprilie 1889.—Decedat la 22 Iulie 1903.
Meşiota (Ioan).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 19 Ianuarie 1878.

25. **Negreanu** (Dimitrie) —Ales la 11 Mart. 1893.—Decedat la 30 Aprilie 1908.
Neniţescu (Ioan).—Ales la 18 Martie 1896.—Decedat la 23 Fevruarie 1901.
Obedenaru (Dr. Mihail G.).—Ales la 10 Sept 1871.—Decedat la 9 Iulie 1885.
Odhner (C. T.). — Ales la 20 Martie 1890. — Decedat la 1904.
Petrescu (Dr. Z).—Ales la 18 Martie 1885.—Decedat la 16 Dec. 1901.
30. **Petrino** (Dimitrie).—Ales la 17 Sept 1877.—Decedat la 29 Aprilie 1878
Pop (Gavril).—Ales la 7 Sept. 1871 —Decedat la 27 Maiu 1883.
Popescu (Ioan).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 3 Martie 1892.
Popovici (Gh.). — Ales la 11 Aprilie 1905.—Decedat la 12 Iulie 1905.
Roman (Visarion).—Ales la 13 Sept. 1877.—Decedat la 29 Aprilie 1885.
35. **Saligny** (Alfons) —Ales la 3 Aprilie 1902 —Decedat la 4 Maiu 1903.
Schuyler (Eugen).—Ales la 12 Martie 1885.—Decedat la 16 Iulie 1890.
Şerbăuescu (Colonel T.).—Ales la 12 April. 1894.—Decedat la 2 Iulie 1901.
Vârgolici (Ştefan). — Ales la 25 Martie 1887. — Decedat la 29 Iulie 1897.
Vitzu (Dr. Alexandru N.). — Ales la 7 April. 1897. — Decedat la 25 Dec. 1902.

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANUL 1914—1915.

A. PERSONALUL DELEGAȚIUNII.

Preşedintele Academiei Române	**Istrati** *Dr. C. I.*
Asesori (Vicepreşedinţi) din *Secţiunea Literară* .	**Negruzzi** *I. C.*
din *Secţiunea Istorică* .	**Onciul** *D.*
din *Secţiunea Ştiinţifică*	**Mrazec** *L.*
Secretar general (pe 7 ani, 1912—1919)	**Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALUL SECŢIUNILOR.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ.

Preşedinte	**Gane** *Nicolae* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Negruzzi** *I. C.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1914—1921)	**Bianu** *I.* (Bucureşti).

Membri: **Bârseanu** *Andreiu* (Sibiiu), **Caragiani** *Ioan* (Iaşi), **Delavrancea** *Barbu* (Bucureşti), **Maiorescu** *T.* (Bucureşti), **Naum** *Anton* (Iaşi), **Philippide** *Al.* (Iaşi), **Puşcariu** *Sextil* (Cernăuţi), **Sbiera** *Ioan* (Cernăuţi), **Zamfirescu** *Duiliu* (Galaţi).

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Preşedinte	**Xenopol** *A. D.* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Onciul** *D.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1913—1920)	**Iorga** *N.* (Vălenii-de-Munte).

Membri: **Bogdan** *Ioan* (Bucureşti), **Giurescu** *C.* (Bucureşti), **Mangra** *V.* (Oradea-Mare), **Marienescu** *At. M.* (Sibiiu), **Moldovanu** *I. M.* (Blaj), **Pârvan** *V.* (Bucureşti), **Stefanelli** *T. V.* (Cernăuţi), **Sturdza** *D. A.* (Bucureşti), **Sutzu** *M. C.* (Bucureşti).

III. SECŢIUNEA ŞTIINŢIFICĂ.

Preşedinte	**Poni** *Petre* (Iaşi).
Vicepreşedinte	**Marinescu** *Dr. G.* (Bucureşti).
Secretar (pe 7 ani, 1911—1918).	**Hepites** *St. C.* (Bucureşti).

Membri: **Antipa** *Gr.* (Bucureşti), **Babeş** *Dr. V.* (Bucureşti), **Crainicianu** *General Gr.* (Bucureşti), **Istrati** *Dr. C. I.* (Bucureşti), **Mrazec** *Ludovic* (Bucureşti), **Saligny** *Anghel* (Bucureşti), **Simionescu** *I.* (Iaşi), **Teclu** *N.* (Viena), **Ţiţeica** *G.* (Bucureşti).

C. PERSONALUL COMISIUNILOR.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii:

D-nii: **Bianu** *I*, **Iorga** *N.*, **Hepites** *St. C*, Secretarii Secțiunilor.

II. Membru conservator al Colecțiunii numismatice: **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru Premiul Năsturel de 4 000 lei din 1915:

Din Secțiunea Literară:

D-nii: **Delavrancea** *B.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Pușcariu** *S.*, **Zamfirescu** *D.*

Din Secțiunea Istorică:

D-nii: **Bodgan** *I.*, **Giurescu** *C.*, **Onciul** *D.*, **Xenopol** *A. D.*

Din Secțiunea Științifică:

D-nii: **Hepites** *St. C.*, **Saligny** *A.*, **Simionescu** *I.*, **Teclu** *N.*

IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la următoarele premii din 1915:

a) *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, despre: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:*

D-nii: **Bogdan** *I.*, **Sturdza** *D. A.*, **Xenopol** *A. D.*

b) *Premiul Lazăr*, de 5.000 lei, despre: *Politica agrară a României:*

D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Istrati** *Dr. C. I.*, **Poni** *P.*

c) *Premiul Năsturel*, de 5.000 lei, despre: *Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească:*

D-nii: **Bianu** *I.*, **Philippide** *Al.*, **Pușcariu** *S.*

d) *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei, divizibil, despre: *Studiul chimic al lignitelor indigene și aplicațiunile lor în industrie:*

D-nii: **Istrati** *Dr. C. I.*, **Poni** *P.*, **Teclu** *N.*

e) *Marele Premiu General Ioan Carp și Maria Carp*, de 7 000 lei, despre: *Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre:*

D-nii: **Giurescu** *C.*, **Iorga** *N.*, **Xenopol** *A. D.*

f) *Premiul Neuschotz*, de 2.000 lei, despre: *Cari industrii casnice țărănești ale Românilor s'ar puteà încurajà și perfecționà, și prin ce mijloace?:*

D-nii: **Delavrancea** *B.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Zamfirescu** *Duiliu.*

g) *Premiul Dacia-România* despre: *Istoria contractului de asigurare și în special a introducerii lui în România:*

D-nii: **Giurescu** *C.*, **Hepites** *St C.*, **Negruzzi** *I. C.*

V. Comisiunea financiară:

D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Pârvau** *V.*, **Țițeica** *G.*

VI Comisiunea Fundațiunii Adamachi:
D-nii: **Poni** *P.*, **Simionescu** *I.*, **Sturdza** *D. A.*

VII. Comisiunea Fundațiunii Otteteleșanu:
D-nii: **Hepites** *St. C.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Pârvan** *V.*

VIII. Comisiunea Fondurilor Ioan Fătu și *Scorțeanu*·
D-nii: **Bogdan** *I.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Onciul** *D.*

IX. Comisiunea Fundațiunii Agarici:
D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Hepites** *St. C.*, **Poni** *P.*

X Comisiunea Fundațiunii Tache Anastassiu
D-nii: **Hepites** *St C.*, **Poni** *P.*, **Simionescu** *I.*

XI. Comisiunea Dicționarului:
D nii: **Bogdan** *I*, **Hepites** *St. C.*, **Maiorescu** *T.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*, **Zamfirescu** *Duiliu.*

XII. Comisiunea pentru localul Bibliotecii:
D-nii: **Antipa** *Gr.*, **Bianu** *I.*, **Istrati** *Dr. C. I.*, **Maiorescu** *T.* **Poni** *P.*, **Saligny** *A.*, **Sturdza** *D. A.*

XIII. Comisiunea pentru monumentul lui V. Alecsandri:
D-nii: **Bianu** *I.*, **Istrati** *Dr. C. I*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*

CUPRINSUL

PARTEA I.

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANUL 1913—1914.

Pagina

Pagina

Pagina

Anexe.

Secțiunea literară.

Premiul Demostene Constantinide.

SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Premiul Asociaţiunii Craiovene.

Pagina

Anexe.